

Místní akční plán vzdělávání v ORP Olomouc

Místní akční plán vzdělávání na území:	ORP Olomouc
Předkládá realizační tým projektu:	Místní akční plán vzdělávání v ORP Olomouc
Registrační číslo projektu:	CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000149
Nositel projektu:	Statutární město Olomouc
Datum schválení dokumentu:	5. 2. 2018

Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Olomouc schválil Řídící výbor MAP
dne 5. 2. 2018

.....
Podpis předsedy Řídícího výboru MAP

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zpracování v rámci projektu:

Název projektu: Místní akční plán vzdělávání v ORP Olomouc

Registrační č. projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000149

Operační program: Operační program Výzkum, vývoj, vzdělávání P VV
Prioritní osa: 2.3 Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu
a sekundárnímu vzdělávání

Doba realizace projektu: 1. 3. 2016 – 28. 2. 2018

OBSAH

1. Úvod	3
2. Manažerský souhrn	4
2.1. Shrnutí klíčových poznatků, zjištění vyplývajících z provedené analýzy	4
2.2. Shrnutí výstupů agregovaných dat z dotazníkového šetření	5
2.3. Shrnutí výstupů z analytických dat	6
3. Analytická část	8
3.1. Obecná část analýzy	8
3.1.1. Základní informace o řešeném území	8
3.1.2. Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání	11
• Místní strategie na menších územích, než je správní obvod ORP	11
• Regionální strategie na vyšších územních úrovních než ORP Olomouc	26
• Soulad s národními strategickými dokumenty	40
3.1.3. Vyhodnocení dotazníkového šetření MŠMT	52
3.1.4. Charakteristika školství v řešeném území	81
3.1.4.1 Předškolní vzdělávání	81
• Vývoj počtu MŠ v řešeném území	81
• Vývoj počtu dětí v MŠ	83
• Kapacita MŠ	84
• Vývoj počtu pracovníků v MŠ	85
• Hospodaření MŠ	88
• Zhodnocení technického stavu a vybavenosti MŠ	90
3.1.4.2 Základní vzdělávání	91
• Vývoj počtu ZŠ v řešeném území	91
• Vývoj počtu žáků ZŠ v řešeném území	92
• Kapacita ZŠ	94
• Vývoj počtu pracovníků v ZŠ	95
• Docházka do škol, dokončení základního vzdělávání	96
• Hospodaření ZŠ	97
• Zhodnocení technického stavu a vybavenosti ZŠ	99
3.1.4.3 Základní umělecké vzdělávání	101

3.1.4.4	Neformální a zájmové vzdělávání.....	104
•	Střediska volného času, Domy dětí a mládeže.....	104
•	Neziskové organizace zabývající se vzděláváním	106
3.1.5.	Zajištění dopravní dostupnosti škol v území.....	121
3.1.6.	Sociální situace	122
3.1.6.1	Sociálně patologické jevy.....	122
3.1.6.2	Výskyt sociálně vyloučené lokality	123
3.1.6.3	Poskytované sociální a další služby zaměřené na děti, mládež a rodiče.....	125
3.1.7.	Návaznost na dokončené základní vzdělávání (úzká provázanost s KAP)	132
3.1.7.1	Vazba na středoškolské vzdělávání	133
3.1.7.2	Možnosti uplatnění na trhu práce.....	134
3.2.	Specifická část analýzy.....	140
3.2.1.	Témata MAP v řešeném území.....	140
3.2.2.	Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace apod.....	197
3.2.3.	Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území	197
3.3.	Východiska pro strategickou část.....	198
3.3.1.	Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů	199
3.3.2.	Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území.....	209
3.3.3.	SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území	210
4.	Strategická část – Strategický rámec priorit MAP do roku 2023	212
4.1.	Vize	212
4.2.	Popis zapojení aktérů	213
4.3.	Popis priorit a cílů	215
4.3.1.	Prioritní oblast rozvoje 1.....	220
4.3.2.	Prioritní oblast rozvoje 2.....	249
4.3.3.	Prioritní oblast rozvoje 3.....	265
4.3.4.	Prioritní oblast rozvoje 4.....	314
5.	Referenční rámec.....	337
5.1.	Cíle MAP vs. povinná, doporučená a volitelná opatření (témata) Postupů MAP se 3 úrovněmi vazby (X – slabá, XX – střední, XXX – silná)	337

6. Akční plán	339
6.1. Prioritní oblast rozvoje 1	340
6.2. Prioritní oblast rozvoje 2	350
6.3. Prioritní oblast rozvoje 3	360
6.4. Prioritní oblast rozvoje 4	396
7. Řízení procesu MAP	409
7.1. Implementace MAP	409
7.1.1. Akční plán MAP	409
7.1.2. Struktura implementace MAP	410
7.1.3. Aktualizace MAP	415
7.1.4. Připomínkování MAP	415
7.2. Komunikační strategie	415
7.2.1. Cíl komunikační strategie.....	415
7.2.2. Cílové skupiny	416
7.2.3. Pravidla komunikace.....	418
7.2.4. Využívané nástroje komunikace v projektu MAP	419
7.3. Principy MAP	420
7.4. Seznam relevantních aktérů ve vzdělávání dětí a mládeže do 15 let (vyjma škol)	422

1. Úvod

Místní akční plán vzdělávání v ORP Olomouc je zaměřen na vytvoření analýzy, strategického rámce do r. 2023 a akčního plánu v území. MAP je tvořen pro základní a mateřské školy a dále pro neformální a zájmové vzdělávání a vyplývá z lokálních potřeb území s respektováním strategií na vyšší úrovni. Na tvorbě dokumentu se podílelo široké spektrum zapojených odborníků a lidí s vazbou na vzdělávání v území (zřizovatelé, ředitelé a učitelé škol, zástupci neformálního a zájmového vzdělávání, zástupci pedagogické fakulty UP atd.). Cílem tvorby nebylo jen vytvoření samotného dokumentu, ale i nastavení spolupráce a komunikace všech aktérů v oblasti školství.

- Dle metodiky pro tvorbu Místního akčního plánu (MAP) je MAP primárně tvořen pro území v hranicích správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP). Vzhledem k respektování lokálních partnerství, kde již existují lokální vazby, je možno změnit hranici pro MAP. MAP v ORP Olomouc je tvořen pro všechny obce z ORP a hranice obvodu ORP byly rozšířeny i o obec Senice na Hané z ORP Litovel. Důvodem je respektování lokálního partnerství, kdy tato obec spadá pod MAS Haná, která se podílí na zpracování MAP v ORP Olomouc. V řešeném území se nachází velký počet subjektů, na které je projekt zacílen: 55 ZŠ a 29 MŠ, jejichž zřizovatelem jsou obce, a 16 ZŠ a MŠ s jiným zřizovatelem, než je obec. Do projektu se zapojilo 55 ZŠ a 34 MŠ všech zřizovatelů, tj. 89 % všech subjektů ZŠ a MŠ v území MAP. Nositelem projektu je město Olomouc, protože je to nejen obec s rozšířenou působností, ale také krajské město, které má velký počet subjektů v oblasti vzdělávání. Při zpracování MAP tedy bylo potřeba postupovat tak, aby byly zapojeny všechny relevantní subjekty, ale zároveň aby pracovní týmy zůstaly akceschopné. Výhodou při tvorbě dokumentu je spolupráce s Univerzitou Palackého Olomouc – Pedagogickou fakultou.
- Místní akční plán tvoří tři hlavní části – analytická, strategický rámec a akční plán. **Analytická část** shrnuje statistické informace a data z oblasti školství v daném území. Zabývá se výstupy ze stávajících strategií v území jak na nižší úrovni, zejména na úrovni měst a místních akčních skupin, tak na vyšší úrovni – kraj, olomoucká aglomerace – a rovněž shrnuje hlavní směry rozvoje z národních strategií. Dalším důležitým vstupem pro analytickou část jsou výstupy šetření ze škol, které byly získány na základě poskytnutých agregovaných dat dotazníkového šetření MŠMT. Cílem analýzy je především shrnutí a interpretace stávajících dat v území, nikoli tvorba kompletní analýzy v oblasti předškolního a základního vzdělávání v ORP Olomouc. Interpretace dostupných informací vedla k návrhu a shodě na klíčových oblastech MAP pro ORP Olomouc. Analytická část tedy na závěr obsahuje východiska pro strategickou část, tj. vymezení problémových oblastí a klíčových problémů, vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území a také SWOT-3 analýzu.

Strategický rámec priorit do r. 2023 obsahuje vizi, globální cíl a prioritní oblasti

rozvoje, které se ještě dále dělí na strategické cíle a ty na specifické cíle. Pro každý specifický cíl je pak vytvořena samostatná „karta“, která obsahuje popis cíle a jeho zdůvodnění, vazbu na opatření MAP a indikátory.

2 Manažerský souhrn

2.1 Shrnutí klíčových poznatků, zjištění vyplývajících z provedené analýzy

Shrnutí výstupů metaanalýzy strategií v území

Nejvýznamnějšími **problémy** v území, které jsou často ve strategických dokumentech v oblasti vzdělávání na řešeném území MAP pro ORP Olomouc zmiňovány, jsou tyto:

- nedostatečná kapacita předškolního vzdělávání
- nedostatečné a zastaralé vybavení MŠ, ZŠ, vysoká energetická náročnost budov
- nedostatečné a zastaralé vybavení a financování pro rozvoj volnočasových aktivit (včetně sportovišť a tělovýchovných aktivit, nedostatečná nabídka volnočasových aktivit v rámci klíčových kompetencí)
- nedostatečné podmínky pro inkluzi (vybavení, pomůcky, bezbariérovost, financování, nedostatek personálu...)
- nedostatečné či zastaralé vybavení ICT technologiemi
- malá vazba na podnikatelský sektor, trh práce
- nízký podíl vzdělávání pedagogických pracovníků

Návrhové části strategií v oblasti vzdělávání na řešeném území MAP pro ORP Olomouc reagují na uvedené problémy a navrhují řešení v těchto oblastech:

- zvýšení kapacity předškolního vzdělávání
- investice do infrastruktury škol (ZŠ i MŠ), včetně energetických úspor, důraz na infrastrukturu pro rozvoj klíčových kompetencí (polytechnické a přírodovědné vzdělávání, ICT technologie)
- inkluze
- vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů ve školství
- podpora mimoškolního vzdělávání s důrazem na klíčové kompetence (polytechnické a přírodovědné vzdělávání, ICT technologie, soft skills)
- kariérní poradenství
- rozvoj spolupráce s rodiči
- podpora přírodovědného a polytechnického vzdělávání a soft skills (podnikavost, kreativita, čtenářská gramotnost...), zavádění inovací do výuky

Návrhové části na území ORP jsou v souladu se strategickými dokumenty na úrovni ČR.

2.2 Shrnutí výstupů agregovaných dat z dotazníkového šetření

Výsledky agregovaných dat vyšly trochu rozdílně u základních škol a u mateřských škol. U mateřských škol pořadí priorit podpory kopíruje výsledky v celé republice, u základního vzdělávání jsou patrné regionální rozdíly pro řešení území. Na území ORP Olomouc se u ZŠ klade větší důraz na inkluzivní vzdělávání (druhá priorita dle agregovaných dat, v ČR až 4. prioritní oblast). Naopak podpora rozvoje čtenářské gramotnosti je až na 5. místě, přestože v této oblasti v regionu již proběhla řada evropských projektů zaměřených na podporu čtenářské gramotnosti (viz kapitola 3.2.1.2 na str. 156). Tato prioritní oblast je v rámci hodnocení dat z celé ČR na druhém místě. Podpora kompetencí k podnikavosti je stejně jako v celé ČR až na 6., tedy posledním místě podpory hlavních priorit. Tady je zase patrný rozdíl mezi vnímáním potřeby rozvoje této kompetence ze strany škol, pedagogů a ze strany zaměstnavatelů. Potřeba rozvoje podnikavosti a iniciativy plyne z průzkumů u zaměstnavatelů v rámci dotazníkových šetření, analýzy provedené v rámci dokumentu ITI a dlouhodobě přetrvávající nízké míry podnikavosti v celém Olomouckém kraji.

Priority podpory hlavních oblastí v rámci OP u ZŠ:

1. Rozvoj infrastruktury (ČR – 1.)
2. Podpora inkluzivního vzdělávání (ČR – 4.)
3. Podpora rozvoje matematické gramotnosti (ČR – 3.)
4. Podpora polytechnického vzdělávání (ČR – 5.)
5. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti (ČR – 2.)
6. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě žáků (ČR – 6.)

Priority podpory hlavních oblastí v rámci OP u MŠ:

1. Rozvoj infrastruktury
2. Podpora polytechnického vzdělávání
3. Podpora inkluzivního vzdělávání
4. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti
5. Podpora rozvoje matematické gramotnosti
6. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě žáků

Priority v dalších oblastech podpory z OP u ZŠ:

1. Jazykové vzdělávání (ČR – 1.)
2. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol) (ČR – 2.)

3. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence (ČR – 3.)

Priority v dalších oblastech podpory z OP u MŠ:

1. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)
2. Jazykové vzdělávání
3. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

2.3. Shrnutí výstupů z analytických dat

Problémové oblasti a klíčové problémy v území

Na základě metaanalýzy dat strategií na území ORP v oblasti vzdělávání vyplynuly tyto hlavní problémy: kapacita předškolního vzdělávání, vybavení škol, financování různých aktivit (např. volnočasových), nedostatečné vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků, malá vazba na trh práce, nedostatečné podmínky pro inkluzi, nedostatečné energetické úspory.

Na základě výsledků dotazníků byly definovány tyto problémy:

- oblast infrastruktury škol – nedostatečné či zastaralé vybavení (jak pro kmenové učebny, tak pro učebny specifických předmětů, aby mohly být uplatňovány nové metody výuky, tak i základního zázemí škol (družina, jídelna) a rovněž pro vytvoření podmínek pro inkluzi (bezbariérovost, pomůcky)
- oblast inkluze – nedostatek financí, velký počet žáků ve třídě, nedostatečná osvěta, velká rychlost zavádění změn, technické limity budov
- oblast matematické gramotnosti – nedostatek financí, nedostatečné materiální a technické vybavení i u aktivit mimo výuku, nízká časová dotace a potřeba rozvoje mentoringu
- oblast polytechnického vzdělávání – nedostatek financí, nedostatečné vybavení a prostory
- oblast čtenářské gramotnosti – nedostatek financí, nedostatečné materiální a technické vybavení, nízká časová dotace a potřeba rozvoje mentoringu, nezájem ze strany žáků
- oblast podnikavosti a kreativity – nedostatečné finanční prostředky, nedostatečné kompetence pedagogů v této oblasti, nedostatek příležitostí pro vzdělávání i výukových materiálů, malý zájem firem o spolupráci se školami
- oblast jazykové gramotnosti – nedostatečné finanční prostředky, absence pozice samostatného pracovníka, nedostatečný mentoring
- oblast počítačové gramotnosti a ICT – nedostatek financí, nedostatečné vybavení a malé příležitosti pro vzdělávání

Hlavním problémem všech oblastí je nedostatečné zajištění stabilní finanční podpory. Další problémy, které se prolínají všemi oblastmi, jsou nedostatečné vybavení

i prostory, nedostatečné kompetence pedagogů a s tím spojené vzdělávání, mentoring, výukové materiály či časové dotace a absence samostatných pracovníků, kteří by se danou oblastí mohli zabývat a rozvíjet ji.

Výstupy z pracovních skupin jsou shrnuty v kapitole 3.3.1 na str. 214. Jako hlavní problémy lze definovat nedostatek financí v oblasti školství (na vybavení, pedagogické i nepedagogické pracovníky vč. asistentů pedagoga, pomůcek atd.), nedostatek prostor pro rozvoj kapacit ZŠ v polytechnické oblasti a kapacit MŠ a celkový technický stav budov škol, velký počet žáků ve třídách, nezájem žáků o studium matematiky a neatraktivnost oboru, nízká časová dotace na rozvoj čtenářské gramotnosti.

Hrozí odchod kvalifikovaných pracovníků, příliš velká administrativní zátěž neumožňuje realizovat nové aktivity, projekty, stereotyp vyučujících a malá sebemotivace nemusejí vést k zavádění nových a inovativních metod a forem výuky, hrozí nenaplnění platných legislativních požadavků v docházce dětí do MŠ, snížení kvality vzdělávání v důsledku velkého počtu žáků ve třídách a nekvalifikovanosti asistentů pedagoga. Jako hrozba pro rozvoj v oblasti školství bylo definováno rovněž nepodnětné prostředí v rodině.

Prioritní oblasti rozvoje

Na základě výsledků dotazníkového šetření, dat z metaanalýzy, SWOT analýzy a z diskuze se členy pracovních skupin byly na území pro MAP v ORP Olomouc vydefinovány tyto prioritní oblasti rozvoje:

Prioritní oblast rozvoje 1: Dostupnost a kvalita škol

Prioritní oblast řeší dostatečnou kapacitu škol v předškolním i základním vzdělávání, rozvoj zázemí i nabídky v oblasti mimoškolních a volnočasových aktivit, evaluaci průběhu vzdělávání, vzdělávání pedagogů podle potřeb v území, inovaci ŠVP a rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky.

Prioritní oblast rozvoje 2: Inkluzivní vzdělávání

Prioritní oblast zahrnuje implementaci novely školského zákona, aplikaci podpůrných opatření, podporu asistentů pedagoga, podporu vzdělávání žáků se specifickými potřebami a vzdělávání pedagogů v této oblasti.

Prioritní oblast rozvoje 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Prioritní oblast se zaměřuje jak na rozvoj čtenářských a matematických dovedností, tak i na jazykové a digitální kompetence dětí a žáků, podporu environmentálního vzdělávání a rovněž na podporu rozvoje kulturního povědomí a sociálních a občanských dovedností.

Prioritní oblast rozvoje 4: Uplatnitelnost absolventů na trhu práce

Do této prioritní oblasti spadá podpora polytechnického vzdělávání, podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy a podpora rozvoje kariérového poradenství.

3 Analytická část

3.1 Obecná část analýzy

3.1.1 Základní informace o řešeném území

Vymezení území projektu

Území je vymezeno správním obvodem obce s rozšířenou působností Olomouc, ke kterému je přiřčena obec Senice na Hané, která je zařazena ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Litovel. Území zabírá 828 km². V daném území se nachází 46 obcí.

Území Místního akčního
plánu vzdělávání
v ORP Olomouc

Území ORP Olomouc leží ve střední části Olomouckého kraje v široké nivě řeky Moravy na kvalitních úrodných půdách. Východní část území je více zalesněná a je součástí zvedajícího se pásma Nížkého Jeseníku, které dále navazuje na rozlehlé území vojenského újezdu Libavá. Západní část území je součástí Zábřežské vrchoviny. V území se nachází část Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví a dále tři přírodní parky – Údolí Bystřice, Terezké údolí a Velký Kosíř. Tato území spolu s dalšími menšími zalesněnými částmi tvoří alespoň částečnou protiváhu rozsáhlým intenzivně využívaným zemědělským oblastem.

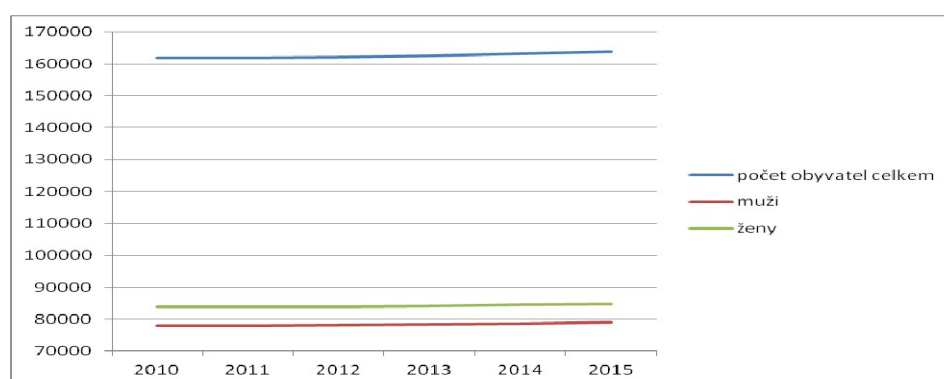
Největším městem v daném území je statutární město Olomouc, které je zároveň krajským městem Olomouckého kraje. Tvoří významné jádro řešeného území, ve kterém se soustřeďuje jak správa území, tak nadmístní občanská vybavenost, převážná část pracovních příležitostí a bydlí zde cca 61 % z celkového počtu obyvatel ORP. Zbývající část území díky dobré dopravní dostupnosti (výjimkou je vojenský újezd Libavá) naopak využívá všech výhod, které její blízkost poskytuje. Zároveň jí vytváří zázemí v podobě zdroje pracovních sil, tradiční zemědělské produkce a možností rekreace. Pozitivní je fakt, že ve větších obcích zvláště na okraji ORP je vybudována kvalitní občanská vybavenost.

Územím probíhají hlavní tahy nadmístní dopravní a technické infrastruktury (rychlostní silnice, železniční koridor, vysokotlaké plynovody a vedení velmi vysokého napětí), které region kvalitně napojují na celorepublikové dopravní a energetické systémy. Dopravní infrastruktura však svými negativními vlivy zároveň limituje kvalitu života v některých obcích.

■ *Demografický vývoj obyvatel v ORP Olomouc*

Vývoj počtu obyvatel		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyvatel celkem		161 802	161 754	162 136	162 502	163 215	163 813
v tom:	muži	77 842	77 948	78 146	78 337	78 691	78 983
	ženy	83 960	83 806	83 990	84 165	84 524	84 830

Zdroj: ČSÚ

Počet obyvatel v posledních letech mírně roste.

■ *Obyvatelé dle věku*

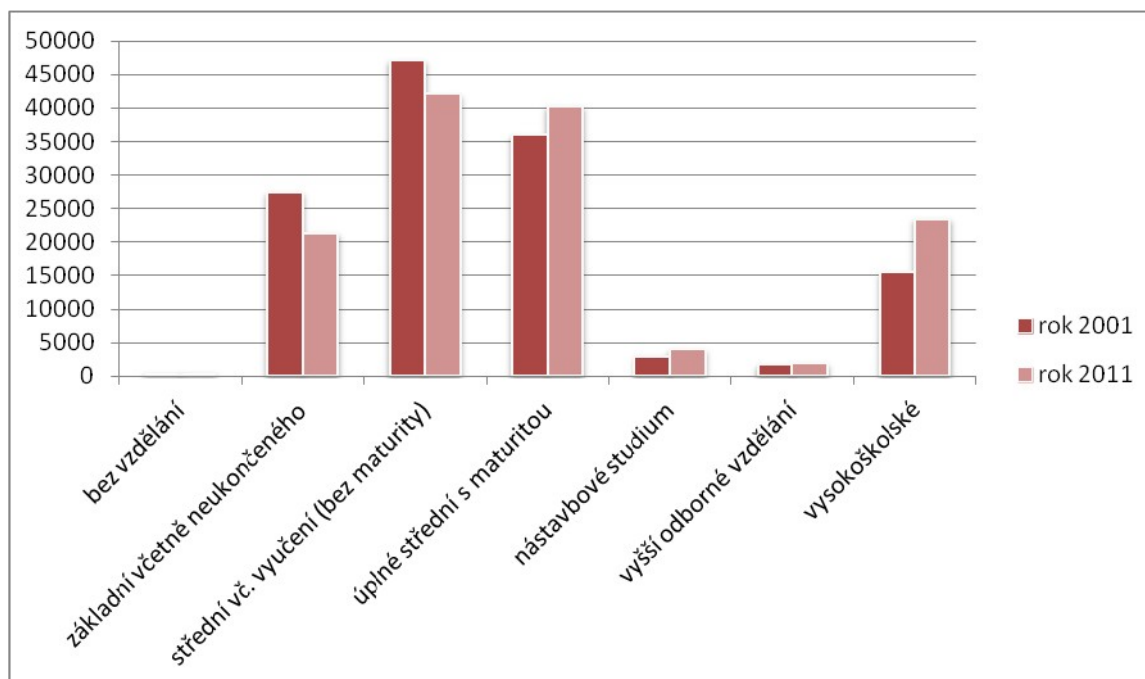
Věkové skupiny	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ve věku 0–14	23 276	23 957	24 422	24 957	25 507	26 107
15–64	113 210	111 560	110 476	109 482	108 851	108 077
65 a více	25 316	26 237	27 238	28 063	28 857	29 629
Průměrný věk	40,8	41,0	41,2	41,3	41,5	41,6

Zdroj: ČSÚ

V posledních letech narůstá počet obyvatel ve věku 0–14 let a 65 a více let. Naopak se snižuje počet obyvatel ve věkové skupině 15–64 let.

■ *Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání v ORP Olomouc dle SLDB*

	2001	2011
Počet obyvatel 15+	133 603	138 507
bez vzdělání	394	435
základní, včetně neukončeného	27 441	21 347
střední vč. vyučení (bez maturity)	47 113	42 059
úplné střední s maturitou	36 002	40 258
nástavbové studium	2957	3980
vyšší odborné vzdělání	1728	1872
vysokoškolské	15 475	23 643

Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání se sleduje při sčítání lidí, bytů a domů. Při porovnání hodnot z roku 2001 a 2011 vychází, že se ve sledovaném území snížil počet obyvatel se základním a neukončeným vzděláním a středním vzděláním bez maturity. Naopak došlo ke zvýšení počtu obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou a výrazně se navýšil počet osob s vysokoškolským vzděláním.

3.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání

Místní strategie na menších územích, než je správní obvod ORP

■ **Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2015–2020 (platnost od 3. 12. 2015)**

Tímto dokumentem jsou definovány strategické cíle, které povedou k modernizaci prostředí mateřských a základních škol, inovaci vzdělávacích programů a rozvoji a obnově učebních pomůcek v souladu s moderními prvky výuky. Navržená opatření přispějí k modernizaci prostředí mateřských a základních škol, k vytvoření a rozvíjení příznivého školního klimatu, modernizaci výuky, širšímu využití informačních a komunikačních technologií ve výuce i při zájmové činnosti a to vše dohromady přispěje ke komplexnějšímu naplňování individuálních potřeb dětí.

Hlavní oblasti rozvoje školství jsou rozděleny na investiční rozvoj – činnost, která rozšiřuje nebo zlepšuje zázemí škol, na rozvoj výchovné a vzdělávací oblasti a na poskytování služeb školám.

Investiční rozvoj zahrnuje:

- **zvýšení kapacity mateřských škol** (Zřizovatel průběžně vyhodnocuje demografický vývoj a každoročně vyhodnocuje naplněnost základních a mateřských škol. Při plánování úpravy kapacit reflektuje zřizovatel rovněž záměry MŠMT na umístění mladších dětí do mateřských škol a na zavedení povinné předškolní docházky. Současně statutární město Olomouc podporuje mateřské školy jiných zřizovatelů, které nedostatečné kapacity vhodně doplňují.)
- **investice do energetických opatření** (realizace úspor energie na veřejných budovách)
- **zlepšení parametrů vzdělávací soustavy ZŠ zaměřené na odborné učebny a multifunkční učebny, zejména na přírodovědné a polytechnické vzdělávání** (Záměrem tohoto cíle je tedy podpora polytechnického a přírodovědného vzdělávání a zvýšení zájmu dětí a žáků o studium těchto oborů a také po letech opět zvýšení zájmu o studium tradičních řemesel. Již v mateřských a základních školách je proto potřeba podporovat zájem o technické obory, podporovat rozvoj kreativity, manuální zručnosti a touhu tvořit. Podpora SMOI zahrnuje jak dovybavení, tak spolupráci s Centrem polytechnické výchovy, s podnikateli a zaměstnavateli prostřednictvím hospodářských komor apod., pracovní setkávání výchovných poradců, propagaci ve školách atd.)

- **rozvoj zájmového vzdělávání** (navýšení kapacit školních družin)
- **rozvoj infrastruktury škol** (Investičními akcemi zřizovatel podporuje neustálé zlepšování pobytových podmínek dětí, žáků a pedagogů ve škole. Nejedná se přitom pouze o vnitřní prostory, ale také o venkovní, zejména hřiště, která umožňují dětem a žákům pohybové aktivity a slouží také veřejnosti.)

Rozvoj vzdělávání je zaměřený na:

- **přípravné třídy** (Přípravná třída je určena dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že vyrovná jejich vývoj. Vzdělávání dětí v přípravné třídě má za úkol usnadnit dětem zařazení do základní školy a usnadnit jim bezproblémové zapojení do výuky v první třídě. Třída se zřizuje především pro děti s odkladem školní docházky, se sníženou koncentrací pozornosti, s grafomotorickými obtížemi, s vadou řeči nebo se zrakovou a sluchovou poruchou a se sociálním znevýhodněním. Vedlejším pozitivním prvkem může být, že přípravné třídy vhodně doplňují kapacity mateřských škol.)
- **speciální vzdělávání – inkluze** (metodická pomoc ve spolupráci s UPOL – workshop pro pedagogy, přístup ke katalogu podpůrných opatření zpracovaných UPOL, přístup do některých ZŠ a MŠ je již nyní bezbariérový, další bezbariérový přístup bude dle potřeby vznikat)
- **vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem** (zachovat a dále podporovat třídu pro jazykovou přípravu cizinců, v oblasti grantů podporovat činnost Česko Britské Mezinárodní školy a Mateřské školy, s.r.o., podporovat vzdělávání pedagogů vyučujících žáky s odlišným mateřským jazykem, spolupráce s UPOL – asistenti z řad studentů, spolupráce škol s NNO)
- **vzdělávání nadaných žáků** (větší finanční podpora školy zaměřující se na nadané děti – pedagogové, pomůcky, vyhledávání nadaných dětí již v předškolním vzdělávání a vytvoření třídy pro tyto děti v MŠ, poradna pro rodiče těchto dětí pro podporu jejich rozvoje)
- **environmentální výchova** (tato výchova je zahrnuta v ŠVP, cílem SMOI je podporovat rozvoj spolupráce škol s centrem ekologických aktivit Sluňákov)
- **podpora rozvoje tělovýchovy a sportu** (podpora rozšíření sportovních kroužků ve školách, spolupráce s UPOL při vedení těchto kroužků, podpora zapojení ZŠ do projektu bezpečné jízdy na kole do školy)
- **podpora škol v oblasti školního psychologa a školního speciálního pedagoga** (pilotní projekt na zřízení místa psychologa či speciálního pedagoga pro 2-3 ZŠ)
- **prevence rizikového chování žáků** (podporovat spolupráci škol s neziskovými organizacemi, posílit spolupráci s OSPOD, policií, semináře a aktivity na prevenci)
- komunitní škola (zřídit školu komunitního typu v jedné ZŠ)
- zájmové vzdělávání
- školní stravování

Poskytování služeb je zaměřeno na

- dotace, granty – poradenská činnost, administrativní servis školám v oblasti dotačního managementu
- spolupráce s jinými subjekty (podporovat vytvořené sítě sociálních partnerů – UPOL, mateřská centra, s rodiči, školou a zřizovatelem a dalšími, např. hospodářská komora, střední školy atd.)

■ Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území Bystřička, o.p.s., na období 2014–2020 (MAS Bystřička)7

Strategie MAS je v souladu s územními plány jednotlivých obcí (Bukovany, Bystrovany, Daskabát, Doloplazy, Domašov nad Bystřicí, Hlubočky, Jívová, Norberčany, Moravský Beroun, Mrsklesy, Přáslavice, Svěsedlice, Tršice, Velká Bystřice a Velký Újezd) a dále s Programem rozvoje obce Tršice 2014–2020, Strategickým plánem sociálního začleňování Moravský Beroun 2015–2018, Strategií rozvoje města Moravský Beroun. Další obce připravují rozvojové dokumenty v současné době.

Analýza problémů:

Infrastruktura

- nedostatečná kapacita MŠ
- nedostatečné a zastaralé vybavení ZŠ a špatný technický stav, nedostupnost pro handicapované děti
- nedostatečné a zastaralé vybavení institucí nabízejících volnočasové aktivity – špatný technický stav, nedostupnost pro handicapované děti

Občanská vybavenost

- nedostatečné kapacity v místních mateřských školách
- demograficky podmíněný úbytek dětí ohrožuje existenci místních škol, což může nést morální a fyzickou opotřebovanost technického vybavení a školských budov
- nedostatek finančních prostředků pro volnočasové aktivity mládeže – zvýšený nárůst nežádoucích jevů (kriminalita, drogy, zhoršování zdravotního stavu obyvatelstva...)
- zánik subjektů pracujících v oblasti volnočasových aktivit

Analýza potřeb

Lidé

- nabídka služeb v péči o dítě

Občanská vybavenost

- rozšíření mimoškolních, vzdělávacích a výchovných systémů prevence sociálně patologických jevů
- rozvoj vzdělávání v obcích se zaměřením na střední generaci

- finanční i jiná podpora organizací působících v oblasti sportu, kultury a práce s mládeží, rozšíření prostor pro volnočasové aktivity, začlenění škol do systému volnočasových aktivit

Návrhová část:

Specifický cíl 2 - Kvalitnější infrastruktura pro volnočasové aktivity a kvalitnější školství a vzdělávání

- 2.1. Budování infrastruktury pro sport, kulturu, volný čas
 - 2.1.1 Výstavba a obnova zázemí pro komunitní a spolkovou činnost, pořízení vybavení
 - 2.1.2 Výstavba a obnova kulturních, sportovních a volnočasových areálů
- 2.2. Podpora školství a vzdělání
 - 2.1. Výstavba a modernizace školních zařízení (dostatečné kapacity zejména mateřských a základních škol, investice do zázemí škol – stravování, sociální zařízení, sportovní a volnočasové aktivity)
 - 2.2. Podpora a realizace výukových prostor, včetně nejmodernějšího vybavení
 - 2.3. Celoživotní vzdělávání dospělých
 - 2.4. Specifické vzdělávání, informační a komunikační kampaně, výchova, osvěta, duchovní rozvoj
- 2.5. Podpora rozvoje lidských zdrojů ve školských zařízeních

■ Strategie komunitně vedeného místního rozvoje společnosti Prostějov venkov o.p.s. 2014–2020+ (MAS Prostějov venkov)

Strategie navazuje na následující dokumenty:

Plán rozvoje obce Telčice, Plán rozvoje obce Klenovice na Hané, Plán rozvoje obce Kralice na Hané 2014–2020, Program rozvoje obce Seloutky na období 2014–2020, Program rozvoje obce Výšovice na období 2015–2020, Program rozvoje obce Vranovice-Kelčice na období 2016–2023, Program rozvoje obce Vrbátky na období 2016–2023, Rozvojový strategický dokument obce Biskupice na období let 2012–2016, Strategie rozvoje města Plumlov 2012–2014, Strategie rozvoje Mikroregionu Plumlovsko 2012–2014, Strategie rozvoje obce Krumsín, Územní plán Alojzov, Bedihošť, Bystročice, Čehovice, Telčice, Dětkovice, Dobrochova, Držovice, Hrdibořice, Hrubčice, Klenovice na Hané, Klopotovice, Kralice na Hané, Krumsín, Mostkovice, Myslejšovice, Ohrozim, Plumlov, Prostějovičky, Seloutky, Skalka, Stínava, Určice, Vícov, Vranovice-Kelčice, Vrbátky, Vršovice.

Analýza

Problémy:

- úbytek žáků ve školách, vč. malého zastoupení specializovaných nepedagogických pracovníků;
- nevyhovující technický stav infrastruktury pro vzdělávání (vč. tělovýchovných prostor);
- nedostatečné prostory pro mimoškolní a zájmové vzdělávání a činnost;

- nedostatek absolventů podle potřeb podnikatelského sektoru;
- neustálé novelizace hygienických norem na prostory škol, kuchyní a jídelen vyžadují časté a opakované rekonstrukce;
- nevyhovující technický stav farností a zařízení pro duchovní činnost.

Potřeby:

- zvyšování odborných kompetencí pedagogických a nepedagogických pracovníků ve školství;
- zachovat stávající síť základních a mateřských škol, příp. navýšit kapacity dle demografického vývoje;
- podpořit rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- podpora středoškolského vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- další vzdělávání, univerzity třetího věku apod.;
- rozvoj základních lidských a společenských hodnot.

SWOT analýza

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
<ul style="list-style-type: none">• síť mateřských a základních škol• v některých obcích kvalitní venkovní sportoviště (fotbalová hřiště apod.)	<ul style="list-style-type: none">• nevyhovující technický stav některých budov škol, veřejných budov, odborných učeben, farností• nedostatek finančních prostředků na výstavbu či obnovu tělocvičen a sportovišť, kulturních zařízení

Návrhová část

Opatření 3.1.1: Zajištění chybějící a obnova stávající infrastruktury občanské vybavenosti

Aktivita: **Rekonstrukce/výstavba škol a školských zařízení a doprovodných zařízení**

Aktivita: **Rekonstrukce/výstavba hřišť a volnočasové infrastruktury**

Opatření 3.3.1: Podpora sociálních služeb na území MAS

Aktivita: Podpora aktivit a programů zaměřených na zamezení a prevenci sociálního vyloučení a zlepšení pracovních návyků

Aktivita: Podpora aktivit a programů zaměřených na práci s rodinou jako celkem

Opatření 5.1.1: Zvyšování kvality vzdělávání v regionu

Aktivita: **Rozvoj kompetencí vedoucích a řídicích pracovníků škol a pedagogických pracovníků**

Aktivita: Podpora spolupráce škol v rámci MAS

Aktivita: Zavádění moderních systémů a inovací do výuky

Aktivita: Podpora individuálního přístupu k žákům a podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Aktivita: Podpora přírodovědných a technických oborů

Aktivita: Zájmové a neformální vzdělávání zaměřené na smysluplné využití volného času dětí a mládeže

Opatření 5.1.2: Podpora spolupráce zaměstnavatelů se vzdělávacími institucemi

Aktivita: Vytvoření systému spolupráce zaměstnavatelů a škol

Aktivita: Motivace zaměstnavatelů k vytváření krátkodobých pracovních míst na umístění studentských stáží

Opatření 5.2.1: Podpora spolkové činnosti a zachování kulturních a duchovních hodnot

Aktivita: Aktivity směřující ke spolupráci a partnerství existujících spolků a zvyšování informovanosti o činnosti existujících spolků

Aktivita: Aktivity směřující k zachování kulturních a duchovních tradic

■ **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Šternbersko na období 2014–2020 (MAS Šternbersko)**

Dokument vychází z dostupných rozvojových materiálů obcí – zejména Strategického plánu města Šternberka.

SWOT analýza

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
<ul style="list-style-type: none"> • ustálená síť školství • město Šternberk jako centrum s bohatou nabídkou SŠ vzdělání • tradice uměleckého školství • mimoškolní jazyková výuka • spolupráce škol na úrovni ORP • venkovská škola jako kulturní centrum • hlavní priorita obecních zastupitelstev 	<ul style="list-style-type: none"> • nestabilita v počtu žáků ve venkovských malotřídkách • rozdíl v lokaci poptávky a nabídky míst v MŠ • nedostatečné financování • nedostatek financí na provoz malotřídek • snižující se kvalita výuky na venkovských školách • ztráta kvality výuky venkovských škol – migrace do městských škol: ztráta identity s bydlištěm, sousedy a místní komunitou u dětí
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>

<ul style="list-style-type: none">• příležitost ke spolupráci obcí• mikroregionální sportovní a kulturní akce nejen školáků• využití dotační podpory EU na vzdělávání• vzdělání na ZŠ v technických oborech (zručnost)	<ul style="list-style-type: none">• tlak na financování a vůbec existenci malotřídek• vliv populačních vln na venkově
---	--

Návrhová část

Strategický cíl 5 – Vzdělávání a začleňování do společného života

Specifický cíl 5.1 Zvyšování kvality vzdělávání

Opatření 5.1.1 **Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury vzdělávání**

5.1.2 **Zajištění podpory školní úspěšnosti žáků**

aktivity: exkurze, preventivní programy, praktické činnosti, rodinná výchova, rozvoj dovedností

5.1.3 **Zajištění podpory školních psychologů, speciálních pedagogů a odborných pracovníků**

aktivity: vytvoření reálného plánu vícezdrojového financování; určení možností zdrojů financování

Specifický cíl 5.2 Podpora školních aktivit

Opatření 5.2.1 **Zajištění kvalifikovaného personálu**

aktivity: školní kroužky, dopravní výchova

5.2.2 **Příležitost pro všechny děti**

aktivity: integrace dětí se znevýhodněním (zdravotním, sociálním)

Specifický cíl 5.3 Podpora mimoškolních aktivit

Opatření 5.3.1 **Podpora stávajících a vytváření netradičních aktivit**

aktivity: zajištění vícezdrojového financování, spolupráce neziskových organizací

5.3.2 **Příležitost pro všechny děti**

aktivity: integrace dětí se znevýhodněním (zdravotním, sociálním)

Specifický cíl 5.4 Podpora celoživotního vzdělávání

Opatření 5.4.1 **Vytváření podmínek pro celoživotní vzdělávání**

aktivity: Univerzita 3. věku, kluby pro seniory, využití kapacit ve školách (počítačové učebny)

5.4.2 **Podpora centra pro matky/otce na mateřské, rodičovské dovolené nástupem do mateřské školy, kontakt s úřady**

Specifický cíl 5.5 Rozvoj volnočasových aktivit

Opatření 5.5.1 **Podpora spolkové činnosti**

aktivity: dobrá praxe – tradice činností spolků na vesnici, neziskové organizace

5.5.2 Podpora jednorázových a opakujících se akcí kulturně společenských, sportovních

aktivity: ocenění organizátorů (finanční, morální), spolupráce neziskového sektoru, technické podmínky (ozvučení, světla, mobiliář)

Specifický cíl 5.6 Rozvoj sportovních aktivit

Opatření 5.6.1 Rekonstrukce a modernizace sportovišť

aktivity: vytvoření plánu financování, zajištění vícezdrojového financování

5.6.2 Využití školních hřišť pro veřejnost

aktivity: zajištění správce, hřiště přístupné v době mimo provoz školy, víkendy, prázdniny

5.6.3 Podpora kvalifikovaných trenérů, cvičitelů

aktivity: zajištění ohodnocení práce (finanční, morální)

5.6.4 Podpora netradičních, moderních sportovních aktivit

aktivity: budování moderních sportovišť – venkovní posilovny, workout atp.

■ Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014–2020 – Společně pro Království (MAS Hanácké Království)

Na úrovni jednotlivých obcí nejsou v rámci MAS Hanácké Království zpracovány rozvojové strategie.

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> dostupnost zdravotnických zařízení a lékařské péče fungující síť základního školství fungující komunita 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatečná kapacita MŠ vysoká nezaměstnanost nedostatek aktivit a vzdělávání pro mládež nedostatek možností celoživotního vzdělávání nedostatečná prevence v oblasti sociálně patologických jevů absence mateřských center nedostatek financí na obnovu a vybavení škol malá nabídka možností vzdělávání pro dospělé a seniory zvyšující se počet sociálně nepřizpůsobivých obyvatel

	<ul style="list-style-type: none">nárůst sociálních disparit mezi obyvatelstvem
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>
<ul style="list-style-type: none">možnost financování aktivit NNO z krajských programůzískání finančních prostředků na projekty v oblasti rozvoje lidských zdrojůrekvalifikace, sociální integrace apod.podpora komunitního života	<ul style="list-style-type: none">nárůst sociálních disparit mezi obyvatelstvemzvyšující se počet sociálně nepřízpůsobivých obyvatelstárnutí populacenevhodná kvalifikační struktura na trhu prácenegativní přirozený přírůstek obyvatelnezájem a pasivita

Návrhová (strategická) část

4. Služby pro všechny generace

4.1. Rozvoj školství a vzdělávání prostřednictvím neinvestičních aktivit

4.1.1. Podpora školních aktivit (exkurze, preventivní programy, podpora praktických činností, rodinná výchova, etická výchova, vlastivěda, chování za mimořádných situací, dopravní výchova, rozvoj měkkých dovedností atd.)

4.1.2. Podpora mimoškolních aktivit se zaměřením mj. na znevýhodněné osoby

4.1.3. Podpora vzniku regionálních didaktických materiálů

4.1.4. Zajištění podpory psychologů a speciálních pedagogů

4.1.5. Další vzdělávání a profesní propojování pedagogů

4.1.6. Prevence vyhoření, rekondice, regenerace zaměstnanců ve školství

4.1.7. Podpora celoživotního vzdělávání (knihovny, internet pro seniory atd.)

4.1.8. Spolupráce se vzdělávacími a výzkumnými institucemi

4.2. Rozvoj školství a vzdělávání prostřednictvím investic

4.2.1. Rekonstrukce předškolních i školských zařízení a jejich vybavení

4.2.2. Rekonstrukce školních hřišť a tělocvičen

4.3. Zlepšení sociálních a zdravotnických služeb

4.3.1. Podpora center pro seniory

4.3.2. Domy s pečovatelskou službou

4.3.3. Péče o seniory v domácím prostředí

4.3.4. Vytváření podmínek pro dostupnou zdravotní péči

4.3.5. Podpora sociálního bydlení

4.3.6. Podpora znevýhodněných skupin obyvatel

4.3.7. Podpora zaměstnanosti rodičů

4.3.8. Rozvoj zdravotnických služeb

4.4. Podpora zaměstnanosti a zaměstnatelnosti

4.4.1. Vytváření pracovních míst

4.4.2. Podpora vzniku zkrácených pracovních úvazků

4.4.3. Rekvalifikace a zvyšování kvalifikace

■ **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014–2020 MAS Moravská cesta – Demě furt dopředô a necófnem ... (MAS Moravská cesta)**

Strategie MAS Moravská cesta je v souladu se Strategickými plány rozvoje obcí a také s Plány obnovy a rozvoje obcí, které byly vypracovány pro území jednotlivých členských obcí MAS. Dále je v souladu s aktuálními Územními plány, které mají zpracovány všechny členské obce MAS (celkem 22).

Analytická část

Problémy

- špatný technický stav některých budov ZŠ a MŠ
- vysoké výdaje na vytápění, nespolupráce rodičů
- na území MAS Moravská cesta se nenacházejí žádné jesle
- v některých obcích je špatná spolupráce obce a školy
- problémy s integrací žáků
- financování nadstavbových aktivit po ukončení realizace projektu
- chybí společné setkávání ředitelů škol na území MAS Moravská cesta nebo ORP Litovel
- chybí spolupráce škol s podniky – potřebná praxe absolventů
- nedostatečnost školících a vzdělávacích seminářů, rekvalifikačních kurzů

Potřeby a záměry přispívající k rozvoji školství

- nákup vybavení pro vzdělávací činnost, kurzy, semináře, přednášky
- potřeba zázemí (altán, pracovna) pro environmentální výchovu
- zřízení Motorik centra se objevilo u obce Střeň
- vzdělávání obyvatel v onkologické problematice
- opravy školních hřišť
- vybudování a opravy tělocvičen
- oprava odborných pracoven
- výměna zastaralých skříněk a regálů ve třídách a šatnách
- zateplení budov základních a mateřských škol
- výměna oken a dveří základních a mateřských škol
- rekonstrukce základních a mateřských škol
- rozšíření kapacity škol, nové sociální zařízení
- výměna zdrojů tepla v základních a mateřských školách

Návrhová část

Specifický cíl 5 – Podporovat sociální služby, zdravotnictví, vzdělávání a zaměstnanost

Opatření 5.2 Podpora prorodinných opatření

Aktivita 5.2.1 **Podpora školních družin, klubů, příměstských táborů**

5.2.2 Podpora dětských skupin v podnicích

5.2.3 Individuální péče o děti

Opatření 5.4 Podpora vzdělávání v regionu

Aktivita 5.4.1 Podpora základních, mateřských, uměleckých a středních škol a učilišť

5.4.2 Environmentální výchova ve školách v regionu

5.4.3 Vzdělávání dospělých

5.4.4 Vzdělávání zaměstnanců a podnikatelů, zvyšování odbornosti

Opatření 5.5 Podpora školství v regionu

Aktivita 5.5.1 Výstavba, rekonstrukce, modernizace a vybavení škol a dětských skupin

Opatření 5.6 Zaměstnanost

Aktivita 5.6.4 Podpora vzdělávacích aktivit vedoucích ke zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce

■ Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území Regionu HANÁ na období 2014–2020 (MAS Region Haná)

Strategie je v souladu a navazuje na strategické dokumenty všech obcí v území MAS. MAS Region HANÁ se na zpracování řady Programů rozvoje obcí podílela. Dále strategie navazuje na územní plány obcí.

Zdrojem analýzy jsou primárně data Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR jako výstup z výkaznictví ÚIV. Dále jsou zdrojem dat výroční zprávy škol, materiály Českého statistického úřadu a výstupy z osobních rozhovorů se zřizovateli či řediteli školských zařízení. Data byla získána z řízeného dotazníkového šetření se zřizovateli a řediteli škol.

Proběhla také jednání pracovních skupin, včetně řízených rozhovorů v rámci dotazníkového šetření.

Analýza problémů:

- nedostatek financí na běžný provoz a opravy
- nedostatek financí na kvalitní rozvoj školy
- v určité části území MAS nejsou školy příliš dobře rozmístěny
- v určité části území MAS není dobré dopravní spojení do škol
- nezáměr či neochota některých obcí spolupracovat
- řada škol má špatný technický stav budov
- zastaralé či nevyhovující vybavení školy
- nedostatečná vybavenost škol kompenzačními pomůckami pro děti se SVP
- nekvalitní výuka v klíčových kompetencích – špatné vybavení učeben, nevhodné prostory
- zastaralé počítačové vybavení, IT technika a konektivita internetu
- absence školních zahrad, pozemků k environmentální výuce a k výuce technických předmětů
- nízká kvalita výuky – nedostatečná aprobace pedagogů

- nízká nabídka mimoškolních aktivit a s tím související nedostatečné vybavení a nevhodné prostory
- mzdy pedagogických i nepedagogických pracovníků jsou podfinancované

Analýza potřeb:

- více finančních prostředků na provoz a opravy
- investice do vybavení a infrastruktury
- v určité části území MAS je potřeba zlepšit dopravní dostupnost škol
- potřeba investic do zlepšení technického stavu budov
- nákup dostatečného množství kompenzačních pomůcek pro děti se SVP
- nákup moderního vybavení pro kvalitní výuku
- rekonstrukce, přístavba nebo výstavba učeben v rámci klíčových kompetencí, nevhodné vybavení
- modernizace IT učeben, zajištění konektivity škol
- vybudovat školní zahrady, environmentální učebny k výuce polytechnických předmětů
- celoživotní progresivní vzdělávání pedagogů prostřednictvím workshopů, seminářů...
- prohloubení spolupráce (s rodiči, se zřizovateli, s ostatními školami, s NNO a dalšími i zahraničními subjekty)
- nesnižovat počet škol v území Regionu HANÁ
- kvalitní a široká nabídka mimoškolní činnosti

Analýza SWOT

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
<ul style="list-style-type: none">• stabilizovaný pedagogický tým• podpora zřizovatelů• dostupnost školy• nové didaktické pomůcky pro některé předměty• blízkost a dostupnost sportovišť• při dostatečné kapacitě možnost nástupu dětí mladších 3 let do MŠ• úsilí obcí o existenci (zachování) místních škol a školek• existence škol (ZŠ) a školek v blízkém okolí v případě obcí, které nemají školu (školku)• relativní dostupnost škol (školék) v případě obcí, které nemají školu (školku)• relativně dobré dopravní napojení	<ul style="list-style-type: none">• špatně nastavené financování regionálního školství• úbytek dětí ve školách v důsledku odchodu na střední školy (po 5. ročnících)• zvyšující se náklady v důsledku narůstající legislativní zátěže• nevyhovující podmínky (technické, vybavení, lidské zdroje) pro integraci žáků se zvláštními potřebami• nároky na financování z obcí u škol „na výjimku“ – méně žáků• konkurence a rivalita mezi školami daná způsobem financování školství, s tím související udržitelnost škol• sloučené třídy u malých škol

<p>(kromě několika vzdálenějších obcí)</p> <ul style="list-style-type: none">• dostupnost gymnázií a dalších středních škol• vybavení části škol v některých předmětech, které však vyžaduje průběžnou obnovu• existence škol má pozitivní vliv na život v obci• individuálnější a osobitý přístup ve srovnání s městskými školami• budování pozitivního vztahu žáků k obci a regionu• spolupráce s rodičovskými sdruženími	<ul style="list-style-type: none">• neexistence škol v některých obcích• dojíždění a přímá nedostupnost škol v případě vzdálenějších obcí• složení učitelských sborů ve smyslu nedostatku učitelů-mužů• nedostatečné vybavení a zázemí pro mimoškolní činnosti• ekonomika mimoškolních činností• neexistence kvalitních školních zahrad u většiny škol (k výukovým školním i mimoškolním účelům i k trávení volného času)• technický stav budov a vybavení u některých škol, stálá potřeba investic• energetická náročnost části budov
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>
<ul style="list-style-type: none">• zlepšující se technické vybavení škol• spolupráce s rodiči je lepší, než bývá ve městě• dobrá atmosféra menšího kolektivu, lokální identita• spolupráce mezi školami a zřizovateli• spolupráce mezi obcemi, kde se nachází škola, a obcemi, odkud dojíždějí žáci do této školy• dobře fungující rady škol• zájem pedagogů o získávání nových znalostí• zdravá konkurence a rivalita mezi školami• možnost spolupráce s vysokými školami• možnost spolupráce se středními školami• možnost spolupráce s podnikatelským sektorem• dotační příležitosti	<ul style="list-style-type: none">• úbytek dětí ve školách, demografický vývoj• vliv špatně nastaveného financování na kvalitu regionálního školství• zvyšující se zátěž obecních rozpočtů u škol s výjimkou• nedostatek kvalitních a aprobovaných učitelů• odliv dětí po 5. ročnících (na gymnázia nebo do jiných škol)• legislativní zátěž (např. hygienické a jiné předpisy)• u spojených subjektů MŠ a ZŠ možnost zhoršení vyváženého přístupu• nutnost slučování tříd z důvodů ekonomických• nedostatečný zájem mládeže o mimoškolní aktivity (možnost zapojení nezisk. organizací aj. do podpory mimošk. aktivit)

Návrhová část

Rozvojová oblast V – Vzdělání – investice do budoucnosti

Strategický cíl – Kvalitní a dostupné školství a vzdělávání pro všechny obyvatele regionu a věkové skupiny s dobrým prostředím pro profesní práci a rozvoj sektoru

Opatření V.1 **Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení**

V rámci opatření bude možné řešit problematiku rozvoje a vzniku zařízení péče o děti do 3 let, řešit problematiku rozšíření kapacity mateřských škol, zkvalitnit prostory škol základních a středních škol, včetně rozvoje neformálního a zájmového vzdělávání.

Podopatření V.1.1: Vzdělávání a školství – infrastruktura, kvalita, dostupnost

Podopatření V.1.2 Zájmové a neformální vzdělávání

Opatření V.2 **Rozvoj lidských zdrojů a zvyšování kompetencí pro vzdělávání**

Cílem opatření je zkvalitnit podmínky pro pedagogické i nepedagogické pracovníky. Zlepšit přípravy budoucích a začínajících pedagogických pracovníků. Cílem opatření je posílení spolupráce škol s veřejností, rodiči či dalšími organizacemi (NNO, firmami, státní správou...) a také spolupráce a sdílení profesních zkušeností mezi pedagogickými a nepedagogickými pracovníky. Nedílnou součástí je zvýšit manažerské znalosti pedagogů a posílit strategické řízení pracovníků.

Podopatření V.2.1 Zlepšení kompetencí pracovníků, osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogických a nepedagogických pracovníků, kvalita přípravy začínajících pedagogických pracovníků, strategické řízení

Podopatření V.2.2 Sdílení profesních zkušeností, vzájemná spolupráce pedagogických a nepedagogických pracovníků

- **Strategie území správního obvodu ORP Olomouc v oblasti předškolní výchovy a základního vzdělávání, sociálních služeb, odpadového hospodářství, dopravy a dopravní obslužnosti, podpory podnikání a zaměstnanosti (Dokument je zpracován na období 2015 až 2024 v rámci projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností)**

SWOT analýza školství

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
<ul style="list-style-type: none"> • mírný růst počtu obyvatel a nárůst 	<ul style="list-style-type: none"> • v místech s intenzivní bytovou

<p>počtu dětí v území</p> <ul style="list-style-type: none">• vysoké zastoupení velkých a úplných ZŠ• dostatečný počet, kapacita a vybavení MŠ a ZŠ (jídelny, šk. zahrady, hřiště a tělocvičny)• poměrně vyhovující lokalizace MŠ/ZŠ• v Olomouci umístění speciální ZŠ a MŠ a specializované MŠ a ZŠ (Waldorfská MŠ/ZŠ, Česko-Britská MŠ/ZŠ, církevní MŠ, ZŠ) a nižší gymnázia• nabídka mimoškolních aktivit a dostatečné zastoupení DDM, ZUŠ a jejich poboček• současná dostatečná kapacita MŠ a ZŠ – vysoký podíl kvalifikovaných pracovníků MŠ, standardní počet dětí na třídu a na pedagoga v MŠ a ZŠ• standardní a stabilní počet dětí na pedagoga a třídu v ZŠ• zájem o využívání školních družin a vysoké zastoupení pedagogických pracovníků• stabilizace provozních výdajů obcí na školská zařízení posledních 3 letech• zájem zřizovatelů o modernizaci a zvyšování kvality výuky v ZŠ	<p>výstavbou a dobře logisticky položených je nedostatek míst v MŠ</p> <ul style="list-style-type: none">• zvyšující se podíl žáků navštěvujících nižší gymnázia vede ke snížení úrovně vzdělání na 2. stupni ZŠ• nedostatek finančních prostředků na investice, modernizaci, provoz a platy• vysoká nevyužitá kapacita ZŠ v některých obcích a vysoké finanční nároky na jejich provoz• 3 ZŠ s počtem dětí menším než 20• nedostatečné technické vybavení ZŠ, MŠ a školských zařízení• nedostatečná informovanost a poradenský servis v oblasti řízení příspěvkových organizací, posílení profesního růstu a rozvoje pedagogů, předávání zkušeností, nápadů a přístupů• nedostatečná metodická pomoc v souvislosti se změnami legislativy, změnám ve zřizovacích listinách• nedostatečná spolupráce škol s rodiči a s obcí• nedostatečný počet míst ve třídách pro děti se specifickými potřebami
<p><i>Příležitosti</i></p>	<p><i>Hrozby</i></p>
<ul style="list-style-type: none">• zlepšení technického stavu škol a materiálního vybavení pro vzdělávání• snížení provozních nákladů na školská zařízení• dobré informování o dotacích a využití dotačních titulů na investice a vzdělávání pedagogů• zlepšení manažerského řízení ZŠ• zvýšení kvalifikace a motivace a spokojenosti pedagogů• dobrá spolupráce škola–rodiče–obec• zvýšení zájmu dětí o studium technických oborů – navázání	<ul style="list-style-type: none">• hrozbou může být snižující se objem státních dotací ve vazbě na inflaci a další zvyšující se náklady na provoz (dražší energie apod.) <p>Na co bychom se měli připravit:</p> <ul style="list-style-type: none">• zhoršující se stav škol, školských zařízení a výuky• zvyšující se náklady na provoz MŠ a ZŠ• zvyšující se nespokojenost a frustrace pracovníků ve školství• zvyšující se počet pedagogů odcházejících ze škol do jiných

<p>spolupráce s firmami z technických oborů</p> <ul style="list-style-type: none"> dostupná metodická pomoc zřizovatelům a vedení ZŠ v oblasti novelizace legislativy nebo v řešení společných problémů 	<p>oborů</p> <ul style="list-style-type: none"> snížení výdajů státu na financování MŠ a ZŠ a mimoškolních aktivit nedostatek dotačních titulů vč. zdrojů z EU na investice a zlepšení kvalifikace pracovníků ve školství prohlubování nezájmu o spolupráci ze strany rodičů zrušení dopravních spojů pro děti dojíždějící do ZŠ
--	--

Návrhová část

Problémová oblast 1 – Nedostatečná kapacita zařízení pro děti do 3 let a pro děti předškolního věku

Cíl 1.1 Vyšší informovanost k péči o děti ve firemních školkách, dle zákona o dětské skupině a o předškolních zařízeních dle živnostenského zákona

Cíl 1.2 Zavedení systémové spolupráce za účelem využití volných kapacit mateřských škol

Problémová oblast 2 – Nedostatečné finanční prostředky na provoz a investice mateřských a základních škol

Cíl 2.1 Vytvoření modelového návrhu fungování svazkové školy

Cíl 2.2 Zajištění dotačního informačního servisu v oblasti dotací pro základní školy a předškolní zařízení

Regionální strategie na vyšších územních úrovních než ORP Olomouc

■ Strategie ITI Olomoucké aglomerace (platnost od 16. 12. 2015)

SWOT analýza pro oblast vzdělávání

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ochota investovat do rozvoje škol i do jejich vybavení 	<ul style="list-style-type: none"> nízká kapacita zařízení pro děti do 3 let nízká kapacita předškolního vzdělávání velký podíl dětí nepřijatých do MŠ v jádrech aglomerace

	<ul style="list-style-type: none">• nevyhovující stav vzdělávací infrastruktury• nesoulad mezi existujícími obory, jejich atraktivitou pro studenty a poptávkou zaměstnavatelů• nízký podíl zájmových kroužků nabízejících technické, přírodovědné, řemeslné a jazykové vzdělání• nízký podíl pedagogických pracovníků absolvujících další vzdělávání v odborném vzdělávání pro střední školy, ICT atp.
<i>Příležitosti</i>	<i>Hrozby</i>
<ul style="list-style-type: none">• zesílení spolupráce vzdělávacích institucí s Univerzitou Palackého i s místními podniky a firmami• vyšší počet žáků a studentů studujících polytechnické, přírodovědné a další žádané obory	<ul style="list-style-type: none">• odliv vzdělaných osob z regionu (brain drain)• přetrvávající nedostatečná motivace žáků a studentů ke studiu klíčových kompetencí• přetrvávající nesoulad mezi stávajícími obory, jejich atraktivitou pro žáky a studenty a požadavky trhu práce• nedostatečně rychlá reakce otevření oborů na základě požadavků a potřeb podniků a firem• přetrvávající nedostatek technicky (kvalitně) vzdělaných osob• nedostatečná tvorba nových míst v předškolních zařízeních• přetrvávající absence spolupráce úřadu práce a středních škol

Návrhová část:

Strategický cíl 1 – Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce

Ke slabým stránkám Olomoucké aglomerace, jak ukázala SWOT analýza, patří indikace nesouladu mezi existujícími studijními obory, zájmem ze strany mládeže a poptávkou ekonomických subjektů, což ve svém dalším důsledku způsobuje i nárůst nezaměstnanosti mezi absolventy. Výrazný podíl na této skutečnosti má i fakt, že univerzita sídlící v rámci Olomoucké aglomerace nenabízí svým případným studentům technické a strojírenské obory. Současně nabízené obory v rámci

Olomoucké aglomerace také selhávají v podpoře tzv. soft skills, především podnikatelských kompetencí a znalostí nutných k zahájení podnikatelské činnosti. Olomoucká aglomerace se vyznačuje nízkou mírou podnikavosti, proto by právě tyto dovednosti měly být podporovány již v oblasti vzdělávání.

Strategický cíl Podpora souladu nabídky a poptávky na trhu práce zahrnuje jak stranu poptávky, tedy podnikatelské subjekty, které vytvářejí pracovní místa, tak stranu nabídky, jež je představována zaměstnanci, uchazeči o zaměstnání a budoucími zaměstnanci – žáky a studenty. Fungujícím a vyváženým trhem práce je myšlen takový trh práce, kde rozvíjející se podniky vytvářejí nová pracovní místa, která jsou následně obsazována výkonnými a kompetentními zaměstnanci.

Ve strategii ITI Olomoucké aglomerace se počítá se synergickými vazbami s aktivitami mimo ITI OA, tedy především vazbou na MAP a KAP. Aktivity jsou navrženy tak, aby vytvářely optimalizované a efektivní materiální podmínky a příznivé prostředí pro realizaci vzdělávacích cílů, které byly na našem území vyhodnoceny jako potřebné a nezbytné, neboť bez investice do lidských zdrojů není možné adekvátně zareagovat na rychle se měnící trh práce a jeho aktuální potřeby. Podporované aktivity budou mít vliv na zlepšení podmínek pro rozvoj profesního růstu pedagogů předškolního, základního i středoškolského vzdělávání. Zlepšení odborných a podnikatelských kompetencí absolventů povede ke zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Motivaci dětí a žáků ke studiu technicky zaměřených oborů podpoří zkvalitnění kariérového poradenství směrem ke zvýšení atraktivity odborného vzdělávání a překonání stereotypů spojených s první profesní volbou. Na podpořené aktivity navážou i aktivity, které se zaměřují na tvorbu a zavádění systémů kvality, metody hodnocení a vlastní hodnocení škol a školských zařízení. Cílem podpůrných individuálních projektů bude zvýšení kompetencí aktérů na všech úrovních vzdělávacího systému v oblasti vedení, monitorování a vyhodnocování výsledků z hlediska sledovaných cílů, včetně podpory rovných příležitostí.

V oblasti vzdělávání, tedy přípravy budoucích zaměstnanců pro trh práce jsou navrženy tyto specifické cíle:

Specifický cíl 1.1 – Rozvoj kompetencí žáků a studentů, zvýšení kapacity předškolního vzdělávání

Dopadem realizace tohoto specifického cíle bude vyšší motivace dětí, žáků a studentů ke studiu technických a přírodovědných oborů, zlepšení jazykových schopností, zlepšení odborných kompetencí absolventů a zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Vedle toho pak bude rozvíjen vnitřní potenciál dětí a studentů, a to již od předškolního vzdělávání. Související vazbu bude mít tento specifický cíl i na rodiče dětí, kterým ulehčí návrat na trh práce.

Opatření 1.1.1 Zvýšení kapacity vzdělávací infrastruktury předškolního vzdělávání (financování v rámci ITI)

Opatření podpoří rozšíření kapacit předškolního vzdělávání, včetně zařízení péče o děti do 3 let, vybudování vhodného zázemí pro nové třídy a zázemí pro zajištění provozu předškolního vzdělávání.

Opatření 1.1.1 je v souladu s aktivitami MAP realizovanými na území Olomoucké aglomerace v rámci povinného opatření MAP 1 „Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost, inkluze a kvalita“, zohledňujícího zejména počet dětí narozených na daném území a předpokládané nároky na jejich umístění v mateřské škole, přičemž zároveň reaguje na předpokládanou legislativní změnu povinného předškolního vzdělávání od 5 let s předpokládanou účinností od roku 2017. Vytvořením nezbytné infrastruktury pro osoby se SVP reagujeme také na potřebu aktivit MAP zaměřených na podporu inkluze na úrovni MŠ, k nimž bude patřit zejména vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti inkluze a příprava komplexních programů MŠ podporující inkluzivní vzdělávání. Opatření je zároveň synergické s volitelným opatřením MAP „Rozvoj kompetencí dětí a žáků o oblast vědy a technologií – polytechnické vzdělávání“ v rámci kterého budou realizovány vzdělávací aktivity na podporu rozvoje polytechnické výchovy v mateřských školách.

Opatření 1.1.2 Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury základních škol (financování v rámci ITI)

Opatření podpoří pořízení nového a moderního vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen. Opatření je mimo podporu přírodovědných, technických a řemeslných oborů zaměřeno také na další klíčové kompetence, jako jsou schopnost žáků komunikovat v cizích jazycích a rozvoj dovedností žáků v práci s digitálními technologiemi. Stejně tak budou podporovány projekty zajišťující vnitřní konektivitu škol a připojení k internetu. Nezbytnou podmínkou všech projektů bude zajištění fyzické dostupnosti a bezbariérovosti vzdělávacích zařízení.

Opatření 1.1.2 vytváří optimalizované materiální podmínky pro realizaci vzdělávacích aktivit MAP, které budou realizovány na území Olomoucké aglomerace v rámci povinného opatření 2 „Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání“ a které budou zaměřeny zejména na proškolení pedagogických pracovníků základních škol v oblasti rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti žáků a aktivizačních metod, v zavádění efektivních přístupů v rámci celé školy (zahrnující mj. spolupráci a propojení s aktivitami místních knihoven a zapojením rodičů do partnerství se školami a knihovnami v těchto aktivitách) a dále v zavádění inovativních aktivizačních metod výuky matematiky na základních školách.

Toto opatření je také v souladu s povinným opatřením MAP 3 „Inkluzivní vzdělávání a podpora žáků ohrožených školním neúspěchem“, neboť vytvořením nezbytné infrastruktury pro žáky se SVP bude umožněna realizace proinkluzivních aktivit, a to zejména v oblasti tvorby podpůrných opatření pro intenzivní podporu rozvoje gramotností žáků se SVP a spolupráci se speciálními pedagogy v oblasti metodické a konzultační činnosti na základních školách. Toto opatření je dále synergické s akcentovanými volitelnými opatřeními MAP na daném území, zaměřenými na rozvoj

klíčových schopností a dovedností žáků základních škol, zejména „Rozvoj kompetencí dětí a žáků o oblasti vědy a technologií – polytechnické vzdělávání“, „Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků“, „Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka“, „Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků“ a „Kariérové poradenství v základních školách“, „Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků“ a „Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků“.

Opatření 1.1.3 Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury středních škol (financování v rámci ITI)

Opatření podpoří pořízení nového a moderního vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen.

Opatření 1.1.3 je synergické s prioritami KAP realizovanými na území Olomouckého kraje, neboť připraví hmotné podmínky a zabezpečení pro efektivnější realizaci rozvoje požadovaných kompetencí studentů, a to zejména v rámci mandatorních klíčových témat KAP: „Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě“, „Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání)“, „Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů“ a „Rozvoj kariérového poradenství“. Toto opatření vytváří vhodné materiální podmínky také pro realizaci dalších klíčových témat KAP, zejm. „Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání“ a „Infrastruktura SŠ a VOŠ“ (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, celoživotního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání). V rámci tohoto opatření budou zejména díky podporované aktivitě zaměřené na vybavení škol kompenzačními pomůckami pro studenty s SVP nastaveny vhodné materiální podmínky rovněž pro realizaci mandatorního klíčového tématu KAP „Podpora inkluze“.

Realizací daného opatření budou rovněž vytvořeny optimalizované podmínky pro realizaci dalších akcentovaných témat Olomouckého kraje, zejm. „Rozvoj výuky cizích jazyků“, „ICT kompetence“, „Čtenářská a matematická gramotnost“, příp. dalších témat, která budou prioritizována v průběhu realizace KAP na daném území.

Opatření 1.1.4 Zkvalitnění infrastruktury zájmového vzdělávání (financování v rámci ITI)

Opatření podpoří stavby, stavební úpravy a vybavení zařízení pro vzdělávání a dalších subjektů podílejících se na realizaci zájmového a neformálního vzdělávání. Podporované aktivity povedou ke zvýšení klíčových schopností.

Opatření 1.1.4 vytváří optimalizované podmínky pro realizaci aktivit, které jsou souladu s MAP realizovanými územími Olomoucké aglomerace zejména v rámci povinného opatření 1 „Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost, inkluze a kvalita“, přičemž budou realizovány aktivity zaměřené na předškolní vzdělávání

v nízkoprahových (neformálních) zařízeních v oblasti manuálních, technických a přírodovědných dovedností a znalostí dětí a dále aktivity zaměřené na usnadnění přechodu dětí do předškolního vzdělávání a při přípravě na vzdělávání v běžné základní škole a následný přechod do základního vzdělávání. Vytvářením materiálních podmínek pro vznik nových příležitostí v oblasti neformálního vzdělávání je zároveň dosahováno synergického efektu při realizaci vzdělávacích aktivit MAP 3 „Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem“, které mohou vést k efektivnější podpoře začleňování zejména žáků či studentů se specifickými potřebami, žáků či studentů ohrožených sociálním vyloučením nebo žáků či studentů ohrožených obecně školním neúspěchem.

Opatření Zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků (integrováné aktivity, není financováno v rámci ITI)

Cílem integrovaných aktivit je dosáhnout zlepšení kompetencí pedagogických pracovníků jak v oblasti jejich profesního rozvoje (systematické vzdělávání ve stěžejních oblastech), tak v oblasti osobnostně sociálního rozvoje (schopnost motivace žáků ke studiu). Pedagogové budou schopni vzdělávat každého žáka ZŠ a SŠ, aby došlo k co nejlepšímu využití potenciálu žáků v osobním životě i v oblastech důležitých pro společnost (např. trh práce). Integrované aktivity by měly být využity pedagogickými pracovníky vyučujícími technické a přírodovědné obory. Nejsou však uzavřeny pro obory sociálně vědní.

Podporované aktivity:

- zkvalitnění vzdělávání žáků v klíčových kompetencích a jejich podpora v zájmovém a neformálním vzdělávání;
- zavádění a rozšiřování postupů a nástrojů vedoucích k individuální podpoře pedagogů;
- sdílení pedagogických zkušeností;
- vyšší podíl pedagogů schopných individuálně přizpůsobit výuku, používat nástroje a postupy vedoucí k podpoře jedinců;
- důraz na rozvoj základních gramotností, matematické a čtenářské;
- podpora nadání a talentu žáků speciálně spadajících pod koncept STEM;
- využitím programů na zatraktivnění technických a přírodních věd.

Opatření Zlepšení mezistupňové komunikace pedagogů (integrováné aktivity, není financováno v rámci ITI)

Cílem integrovaných aktivit je usnadnit dětem přechod mezi jednotlivými stupni vzdělávacího systému, v tomto případě z předškolního do základního stupně. Pedagogové předškolního stupně si prohloubí či rozšíří kvalifikaci a zlepší kompetence (např. v oblastech výuky cizích jazyků, logopedické prevence, v rozpoznání poruch učení). Opatření posílí komunikaci mezi pedagogy předškolního vzdělávání, pedagogy základního vzdělávání a rodinou. Cílem integrovaných aktivit je zvýšení odbornosti pedagogických pracovníků předškolního stupně a zlepšení

jejich osobnostně sociálního rozvoje. Tyto aktivity povedou ke zkvalitnění práce pedagogických pracovníků předškolního vzdělávání.

Podporované aktivity:

- profesní podpora, mentoring, supervize a systematické vzdělávání pedagogů;
- osobnostně sociální rozvoj pedagogických pracovníků MŠ;
- posílení kompetencí budoucích učitelů v pedagogické diagnostice;
- sdílení profesních zkušeností;
- aktivity vedoucí k včasnému začleňování dětí ohrožených školním neúspěchem;
- spolupráce pedagogických a sociálních služeb a rodin ve vzdělávání;
- prevence logopedie a komunikačních dovedností.

Opatření Zvýšení atraktivity technických a přírodovědných oborů a rozvoj soft skills (integrované aktivity, není financováno v rámci ITI)

Úkolem těchto integrovaných aktivit je podpořit motivaci dětí, žáků a studentů ke studiu technických a přírodovědných oborů. Dalším očekávaným výstupem by mělo být zlepšení odborných a podnikatelských kompetencí absolventů, a tím zvýšení jejich uplatnitelnosti na trhu práce. Motivaci dětí a žáků ke studiu technicky zaměřených oborů podpoří zkvalitnění kariérového poradenství směřem ke zvýšení atraktivity odborného vzdělávání a překonání stereotypů spojených s první profesní volbou. Podpora se bude soustředit také na rozvoj polytechnického vzdělávání, aktivity rozvíjející podnikavost a kompetence k podnikání na všech stupních škol, v neposlední řadě bude podpořeno související zájmové a neformální vzdělávání. Kompetence a nadání v oblastech podporujících kreativitu a podnikavost žáků i studentů budou cíleně rozvíjeny ve spolupráci škol, školských zařízení, výzkumných skupin a zaměstnavatelů již od mateřských škol. Zlepšení přenosu informací ke konečnému příjemci, tj. k žákům, rodičům a učitelům, o požadavcích na výkon povolání, o pracovním prostředí či o možnosti uplatnění bude dalším doprovodným cílem těchto integrovaných aktivit.

Podporované aktivity:

- podpora aktivit rozvíjejících podnikavost, kompetence k podnikání a kreativitu dětí a žáků;
- podpora souvisejícího zájmového a neformálního vzdělávání;
- zvláštní podpora motivace a uplatnitelnosti na trhu práce dětí, žáků, studentů z etnických menšin;
- zlepšení spolupráce škol a školských zařízení a zaměstnavatelů NNO a institucí VaV;
- podpora realizace odborného výcviku či praxe;
- podpora rozvoje podmínek pro další profesní vzdělávání dospělých na školách;
- podpora kariérového poradenství směřem ke zvýšení atraktivity odborného vzdělávání a překonání stereotypů.

Opatření Evaluace průběhu a výsledků vzdělávání

(integrované aktivity, není financováno v rámci ITI)

Cílem integrovaných aktivit je zvýšení kompetencí aktérů na všech úrovních vzdělávacího systému v oblasti vedení, monitorování a vyhodnocování výsledků z hlediska sledovaných cílů, včetně podpory rovných příležitostí.

Podporované aktivity:

- podpora dlouhodobého sledování výsledků školních výkonů dle pohlaví, provádění genderových analýz;
- organizační, metodická i finanční podpora aktivit vedoucích ke zvýšení výkonů systematicky neúspěšných žáků;
- podpora dlouhodobého sledování výsledků školních výkonů u žáků z většinové populace a u žáků z etnických menšin, vytváření a rozvíjení nástrojů pro monitoring a provádění analýzy v této oblasti.

Opatření Směřování rozvoje VŠ v souladu s potřebami společnosti

(integrované aktivity, není financováno v rámci ITI)

Tyto integrované aktivity budou podporovat taková zaměření vysokých škol, která budou v co největším souladu s potřebami trhu práce. Díky tomu budou podpořeny ucelené bakalářské a magisterské studijní programy, jejichž kvalita absolventů bude naplňovat současné společenské očekávání i očekávání veřejné a aplikační sféry. Podporovány budou i moderní dovednosti studentů, především pak rozvoj potřebných všeobecných znalostí včetně soft skills a podnikavost. Dále bude podporován rozvoj mezinárodní spolupráce, rozvoj studijních programů vyučujících v cizích jazycích a internacionalizace prostředí na VŠ v ČR.

■ **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje (platnost 2016–2020)**

Strategické návrhy v oblasti s vazbou na MAP:

1. Předškolní vzdělávání

- optimalizovat síť mateřských škol** s ohledem na demografický vývoj ve spolupráci s obcemi jako jejich zřizovateli, **podporovat vznik nových tříd nebo mateřských škol v lokalitách, kde je nedostatek kapacit** k umístění dětí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole;
- využívat evropské strukturální fondy při zvyšování kapacit MŠ;
- podporovat další vzdělávání a zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků** formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na oblast **vnitřní evaluace**, hodnocení individuálního rozvoje a vzdělávacích pokroků dětí, na oblast vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných. V souvislosti s očekávaným nárůstem počtu dětí mladších 3 let v mateřských školách podporovat pregraduální vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti studia specifik práce s dvouletými dětmi. Začlenit do

- programu přípravy pedagogů působících v mateřských školách nebo do programu dalšího vzdělávání učitelů mateřských škol **jazykovou přípravu** tak, aby jejich působení při seznamování dětí s cizím jazykem bylo co nejkvalitnější;
- d) zajistit prevenci a odbornou **péči pro děti s lehčími vadami řeči** v běžných třídách mateřských škol formou **vyškolení pedagogických pracovníků pro logopedickou prevenci** v jednotlivých mateřských školách;
 - e) podporovat polytechnické vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální) a **vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích u dětí mateřských škol**;
 - f) v mateřských školách, které jsou schopny vytvořit vhodné personální podmínky, seznamovat děti způsobem přiměřeným jejich věku a možnostem s **cizím jazykem**;
 - g) **podporovat vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**, rozvíjet spolupráci mateřských škol se speciálními pedagogickými centry nebo pedagogicko-psychologickými poradnami;
 - h) v odůvodněných případech podporovat **vznik tříd s alternativní pedagogikou** a přípravných tříd základní školy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do této třídy vyrovná jejich vývoj, a pro děti, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky;
 - i) včasnou diagnostikou potíží dítěte v průběhu předškolního období eliminovat odklady povinné školní docházky;
 - j) metodicky a organizačně podporovat **vznik tzv. firemních školek**;
 - k) cíleně zvyšovat účast dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením na předškolním vzdělávání, podporovat rozvoj spolupráce mateřských škol s poskytovateli sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi;
 - l) **podporovat zapojování mateřských škol a pedagogických pracovníků mateřských škol do rozvojových programů** (např. podpora logopedické prevence, inkluzivního vzdělávání, rozvoj interkulturních kompetencí dětí, rozvoj polytechnického vzdělávání);
 - m) iniciovat návrhy legislativních změn za účelem snížení počtu dětí ve třídách mateřských škol v případě, že jsou v nich současně vzdělávány dvouleté děti.

2. Základní vzdělávání

- a) **podporovat vznik škol zřizovaných svazky obcí**;
- b) **zkvalitnit ŠVP** na školách tak, aby byly v souladu s RVP a lépe umožňovaly mobilitu žáků a jejich přípravu na studium na středních školách;
- c) **zvyšovat kompetence pedagogů** základních škol vedoucí k lepším vzdělávacím výsledkům žáků, včetně schopnosti vyhodnocovat kvalitu výuky, poskytovat kvalitní zpětnou vazbu žákům i jejich rodičům;
- d) **podporovat inkluzivní vzdělávání na ZŠ**;
- e) podporovat **organizování kurzů k doplnění základního vzdělání** základními školami;
- f) **podporovat přípravu žáků-cizinců** k jejich začlenění do základního vzdělávání;

- g) podporovat zavedení anglického jazyka jako prvního cizího jazyka od 3. ročníku základní školy;
- h) zaměřit se na oblast matematických dovedností žáků vzhledem k dlouhodobým výsledkům testování žáků;
- i) podporovat polytechnické vzdělávání na základních školách a manuální zručnost žáků;
- j) podporovat propojení školního a mimoškolního vzdělávání;
- k) v odůvodněných případech a za podmínky dostatečného zájmu veřejnosti podporovat vznik tříd s alternativní pedagogikou či specificky zaměřených tříd (sportovních apod.) na základních školách; zcela výjimečně zřízovat nové ZŠ.

3. Další vzdělávání

- a) podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků všech druhů škol v souvislosti se změnami školského zákona a prováděcích právních předpisů;
- b) podporovat zvýšení dostupnosti DVPP;
- c) podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na moderní metody výuky, vzdělávání a výchovy, na oblast ICT, finanční gramotnosti;
- d) vytvořit podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků působících v oblasti dalšího profesního vzdělávání;
- e) metodicky a organizačně podporovat oblast oborových didaktik;
- f) podporovat zvyšování kompetencí učitelů v oblasti výchovně vzdělávacího procesu žáků pocházejících ze sociálně znevýhodněného prostředí a komunikace s rodiči;
- g) podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků pro logopedickou prevenci;
- h) podporovat zapojení škol a školských zařízení zřizovaných Olomouckým krajem do oblasti dalšího vzdělávání prostřednictvím realizace vzdělávacích akcí pro veřejnost, zaměstnavatele a veřejnou správu (např. realizace rekvalifikačních kurzů);
- i) podporovat školy a školská zařízení v dobudování infrastruktury využívané pro účely dalšího vzdělávání;
- j) podporovat zapojení škol a školských zařízení do národních projektů a aktivit Centra uznávání a celoživotního učení Olomouckého kraje;
- k) podporovat činnost Centra uznávání a celoživotního učení Olomouckého kraje;
- l) podporovat implementaci systému uznávání, založeného na Národní soustavě kvalifikací, a dále jej propojovat s dalšími kvalifikačními systémy a rámcovými vzdělávacími programy tak, aby se rozšiřovala jeho uplatnitelnost v kraji;
- m) podporovat centra odborného vzdělávání v technických a zemědělských oborech.

4. Speciální vzdělávání

Součástí výchovně vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji jsou mimo školy hlavního vzdělávacího proudu i školy speciální. Mateřské, základní i střední speciální školy poskytují díky využití speciálních metod, postupů, prostředků a forem výchovu

a vzdělávání dětem a žákům (dále jen žáci) se zdravotním postižením či zdravotním znevýhodněním:

- a) v návaznosti na znění legislativních předpisů realizovat změny nastavení podmínek pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami;
- b) podporovat zavádění systému **podpůrných opatření ve vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami**;
- c) nadále podporovat školy a třídy zřízené v souladu s § 16 školského zákona a jejich počet optimalizovat v souladu s reálnými potřebami Olomouckého kraje;
- d) podporovat práci Spolku speciálních škol a zařízení Olomouckého kraje.

5. Základní umělecké školy

Zajišťují komplexní rozvoj uměleckého vzdělávání dětí, mládeže a dospělých a rozvoj jejich přirozeného talentu. Plní společensky přínosnou sociální prevenci negativních společenských jevů od předškolního věku až po dospělost:

- a) po dohodě s obcemi se snažit o přechod základních uměleckých škol zřizovaných krajem do zřizovatelské kompetence obcí;
- b) **umožnit zřizování nových míst poskytovaného vzdělávání stávajících ZUŠ s ohledem na složitou dopravní obslužnost v rámci stanovených kapacit**;
- c) umožnit přesuny mezi kapacitami jednotlivých uměleckých oborů v rámci stávající kapacity škol;
- d) s ohledem na dosavadní vývoj nezvyšovat kapacity ZUŠ;
- e) **nerozšiřovat stávající síť ZUŠ** o další samostatné ZUŠ;
- f) podporovat postupnou implementaci školních vzdělávacích programů do všech ročníků studia v ZUŠ;
- g) **podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků** a jejich zapojení do vzdělávacích projektů financovaných z fondů EU (jazykové a odborné vzdělávání);
- h) **podporovat spolupráci ZUŠ** v rámci Olomouckého kraje prostřednictvím dotačních titulů a grantů;
- i) **podporovat spolupráci ZUŠ se zahraničními školami** obdobného zaměření formou dotačních titulů a grantů.

7. Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům (dětem, žákům a studentům, dále pak pedagogickým pracovníkům, zákonným zástupcům nezletilých účastníků a dalším fyzickým osobám) naplnění volného času různorodou zájmovou činností. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, především ve střediscích volného času, dále ve školních družinách a školních klubech.

Školní družiny:

- a) **řešit komplexně volnočasové a zájmové vzdělávací aktivity** zejména tím, že nebude nově podporováno plošné souběžné fungování činnosti školních družin nebo školních klubů se středisky volného času vykonávané jednou právnickou osobou;
- b) **nevytvářet nové konkurenční prostředí** mezi jednotlivými druhy (typy) zařízení zejména tím, že nebude nově zařazováno zařízení pro zájmové vzdělávání u právnických osob v oblastech, kde je nabídka volnočasových aktivit dostatečná;
- c) přizpůsobovat kapacity zařízení pro zájmové vzdělávání v souladu s demografickou křivkou.

Střediska volného času:

- a) po dohodě s obcemi se snažit o **přechod středisek volného času zřizovaných krajem do zřizovatelské kompetence obcí**;
- b) **rozšiřovat nabídku pravidelných, příležitostných i spontánních aktivit**, včetně nabídky pobytových a příměstských táborů nezávislých na pravidelné účasti dětí, a tím pružně reagovat na potřeby a specifika regionu;
- c) vytvářet možnosti vícezdrojového financování SVČ;
- d) podporovat vytvořenou strukturu aktivit SVČ, zkvalitňování zájmového vzdělávání a jeho dostupnost;
- e) podporovat metodicky a finančně všechny typy zájmového odborného vzdělávání, včetně vytváření nových soutěží a síťování škol a zaměstnavatelů; podporovat rozvoj středisek technické zájmové činnosti, zejména na školách.

Rovné příležitosti ve vzdělávání

Zajištění rovného přístupu ke vzdělávání bez ohledu na druh znevýhodnění (např. zdravotní, ekonomické, sociální, etnické, podle pohlaví).

- a) podporovat **zřizování přípravných tříd a pracovních pozic asistentů pedagoga především v mateřských a základních školách s vyšším počtem dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**;
- b) vyhodnocovat dopad změn v rámci společného vzdělávání v oblasti speciálního školství;
- c) zkvalitnit vzdělávání žáků na základních a středních školách prostřednictvím **školních psychologů a speciálních pedagogů**.

System poradenství ve školství

Pedagogicko-psychologické poradny – rozvoj integrovaného systému poradenství

- a) v zájmu zajištění dostatečné dostupnosti podporovat **rozšíření nabídky služeb pedagogicko-psychologického poradenství** formou dalších míst poskytování

- školských služeb s ohledem na potřeby regionu a zřizovatele v rámci stávajících kapacit;
- v souvislosti s legislativními změnami v systému poradenských služeb **zvýšit počet poradenských pracovníků** vzhledem k potřebám jednotlivých školských zařízení;
 - podporovat spolupráci se středisky výchovné péče (SVP)** při řešení úkolů primární prevence a sociálně patologických jevů u dětí a mládeže;
 - usilovat o sjednocení výstupů poradenských zařízení.

Kariérové poradenství

- zajistit organizaci **prezentační výstavy oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol** Olomouckého kraje;
- podílet se i nadále na **vydávání atlasů školství**;
- informovat veřejnost o **podpoře Olomouckého kraje žákům učebních oborů požadovaných na trhu práce**;
- organizovat setkání výchovných poradců** základních škol Olomouckého kraje, pravidelně alespoň 1× ročně informovat výchovné poradce o aktuální situaci na trhu práce, podmínkách přijímacího řízení atd.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) je systém, který vede k osvojení znalostí, dovedností a návyků, utváření hodnotové hierarchie a životního stylu potřebného k ochraně životního prostředí ve smyslu směřování k udržitelnému rozvoji v místním i globálním měřítku. Klade důraz na komplexnost chápání problémů, využívání nejnovějších poznatků k jejich řešení a místní specifika.

- v souladu s finančními možnostmi Olomouckého kraje realizovat body Akčního plánu Koncepce environmentální výchovy a osvěty Olomouckého kraje zejména v oblasti školství (cílená podpora vybraných aktivit a zajištění služeb v oblasti EVVO významně přispívajících k naplnění Koncepce environmentální výchovy a osvěty Olomouckého kraje);
- podporovat environmentální projekty** škol, školských zařízení a dalších subjektů prostřednictvím vyhlašovaných grantových schémat Olomouckého kraje, vyhlašovaných soutěží, hledáním dalších finančních zdrojů a prezentací úspěšných projektů;
- podporovat doporučené postupy stanovené pro školy a školská zařízení Metodickým pokynem MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (zejména podpora odborně-metodické práce pedagogických pracovníků v oblasti EVVO a **využívání doporučených metod a forem vzdělávání v oblasti EVVO**);
- rozvíjet spolupráci s organizacemi** (př. nevládní neziskové organizace) poskytujícími služby v oblasti EVVO zacílené na děti, mládež a veřejnost;
- rozvíjet komunitní funkci škol, kdy se školy stávají prostředím pro rozvíjení spolupráce a zájmu o udržitelný rozvoj a také pro sdílení zkušeností

- s dalšími školami a s mimoškolním prostředím (veřejná správa, NNO, podniková sféra, veřejnost);
- f) podporovat neziskové organizace a příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem je Olomoucký kraj, a příspěvkové organizace zřizované obcemi v rámci programu Národní síť EVVO, který vyhláší Ministerstvo životního prostředí.

Podpora výuky cizích jazyků a informačních a komunikačních technologií

Podmínkou rozvoje vzdělávání v těchto směrech je dostatek kvalitních pedagogických pracovníků. Podpora do těchto oblastí je tedy zaměřena na přípravu nových kvalifikovaných absolventů a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Významným úkolem je zlepšení vybavenosti škol moderními informačními a komunikačními technologiemi. S tím souvisí i zajištění financování této oblasti.

Podpora výuky cizích jazyků

- a) metodicky a organizačně **podporovat rozšíření kvalifikované výuky cizího jazyka, především anglického, v mateřských školách a na 1. stupni ZŠ;**
- b) podporovat **rozšíření nabídky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Olomouckého kraje v oblasti cizích jazyků.**

Podpora výuky informačních a komunikačních technologií

- a) **podporovat rozvoj tzv. digitální gramotnosti;**
- b) metodicky a organizačně podporovat využití finančních **prostředků z ESF v rámci digitálního vzdělávání;**
- c) podporovat školy při podávání dalších projektů zaměřených na podporu ICT;
- d) pokračovat ve **vzdělávání učitelů se zaměřením na praktické využití ICT ve výuce.**

Mezinárodní spolupráce, partnerství škol a studium na zahraničních školách

- a) podporovat a propagovat evropské vzdělávací programy v Olomouckém kraji;
- b) podporovat zapojení Olomouckého kraje do mezinárodních společenství, jejichž cílem je posílení mezinárodní spolupráce při tvorbě společných projektů, zajištění výměny informací (tzv. best practices) a pomoc při hledání partnerů pro jednotlivé projekty;
- c) zvýšit počet žádostí o grant v uvedených programech z Olomouckého kraje;
- d) zvýšit počet výměnných pobytů a stáží studentů v zahraničí.

Evropské vzdělávací programy

- a) podporovat a propagovat evropské vzdělávací programy v Olomouckém kraji;
- b) podporovat zapojení Olomouckého kraje do mezinárodních společenství, jejichž cílem je posílení mezinárodní spolupráce při tvorbě společných projektů, zajištění výměny informací (tzv. best practices) a pomoc při hledání partnerů pro jednotlivé projekty;
- c) zvýšit počet žádostí o grant v uvedených programech z Olomouckého kraje;
- d) zvýšit počet výměnných pobytů a stáží studentů v zahraničí;

- e) propagovat studium žáků a studentů z Olomouckého kraje na zahraničních školách a univerzitách;
- f) finančně podporovat studium žáků a studentů z Olomouckého kraje na zahraničních školách a univerzitách.

Partnerství škol a školských zařízení

- a) podporovat vznik partnerství škol a školských zařízení navzájem a s dalšími subjekty působícími na poli vzdělávání, zejména mezinárodní a regionální partnerství;
- b) **podporovat spolupráci škol a školských zařízení** na území Olomouckého kraje se školami a školskými zařízeními v partnerských regionech;
- c) v oblasti odborného vzdělávání **podporovat spolupráci s podnikatelskou sférou;**
- d) **podporovat realizaci projektů financovaných z ESF EU zaměřených na spolupráci škol a školských zařízení.**

Soulad s národními strategickými dokumenty

■ **Strategie vzdělávání 2020**

Předškolní vzdělávání

Opatření A.1 – zavést poslední rok předškolního vzdělávání jako povinný

Opatření A.2 – systematickým posilováním sítě mateřských škol a jejich kapacit vytvářet podmínky pro to, aby každé dítě, jehož zákonní zástupci o to požádají, mohlo být přijato do předškolního vzdělávání

Opatření A.3 – posilovat spolupráci mezi rodinou a školním prostředím

Opatření A.4 – cíleně zvyšovat účast na předškolním vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením

Opatření A.5 – zahájit diskuzi o obsahu vzdělávání učitelů mateřských škol a možném požadavku na jejich vyšší kvalifikaci

Opatření A.6 – s využitím nástrojů a metod pedagogického výzkumu vyhodnotit praktické zkušenosti s kurikulární reformou v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání

Opatření A.7 – ve spolupráci s ostatními věcně příslušnými resorty navrhnout systémové řešení v oblasti vzdělávání a péče o děti do 3 let; alternativní formy péče o děti ve věku do zahájení povinné školní docházky, které nemají silné výchovné a vzdělávací poslání (např. dětská skupina), podporovat jen jako dočasnou alternativu do doby dostatečného navýšení kapacit mateřských škol, popř. jiných vzdělávacích institucí

Opatření B.9 – podporovat propojování školního a mimoškolního vzdělávání

Základní vzdělávání

Opatření B.1 – v návaznosti na demografické trendy vytvářet podmínky pro průběžné posilování kapacit základních škol

Opatření B.2 – včasnou diagnostikou potíží dítěte v průběhu předškolního období eliminovat odklady školní docházky (na bázi spolupráce mezi rodiči, předškolními pedagogy a poradenskými institucemi, zdravotníky a orgány sociálně-právní ochrany dětí, případně poskytovateli služeb sociální prevence), resp. je povolovat pouze ve výjimečných případech a provázat je se systémem přípravných tříd

Opatření B.3 – provést komplexní revizi mechanismů podporujících vnější diferenciaci vzdělávacích cest mezi předškolním vzděláváním, prvním a druhým stupněm základního vzdělávání, jakými jsou zejména diagnostické nástroje (a přijímací řízení v případě víceletých gymnázií) s cílem eliminovat nedůvodně vysokou míru vyčleňování dětí mimo hlavní vzdělávací proud, vyrovnávat podmínky v přístupu k mimoškolním vzdělávacím příležitostem, zdrojům a službám a specificky se přitom zaměřit na lokality a skupiny ohrožené sociálním, kulturním nebo jazykovým vyloučením

Opatření B.4 – specificky zlepšovat kvalitu vzdělávání na druhém stupni základní školy jako hlavního vzdělávacího proudu

Opatření B.5 – s využitím nástrojů a metod pedagogického výzkumu vyhodnotit praktické zkušenosti s kurikulární reformou v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání

Opatření B.6 – jasněji vymezit očekávané cíle vzdělávání jako referenční body srozumitelné pro učitele, žáky a studenty, rodiče, zaměstnavatele i veřejnost

Opatření B.7 – vytvořit mechanismus pro shromažďování všech podnětů k úpravě kurikulárních dokumentů a stabilní odbornou platformu pro jejich vyhodnocování

Opatření B.8 – rozvíjet a účinně do vzdělávacího procesu zapojovat aktivity vedoucí ke zdravému životnímu stylu

Inkluzivní vzdělávání

Prioritní témata

- nastavení podmínek rovných příležitostí ve vzdělávání pro všechny
- diagnostické nástroje – činnost a role školských poradenských zařízení
- supervizní mechanismy v oblasti inkluzivního vzdělávání
- evidence a statistiky žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí
- inkluze v předškolním vzdělávání
- snižování počtu předčasných odchodů ze vzdělávání

■ **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2015–2020**
(část pro předškolní vzdělávání a ZŠ, zájmové vzdělávání)

Předškolní vzdělávání

Mezi hlavní úkoly v oblasti předškolního vzdělávání pro následující období patří především zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání a podpora mateřských škol při začleňování dětí ze znevýhodněných skupin, v místech zvýšeného zájmu o předškolní vzdělávání navýšení nedostatečných kapacit mateřských škol a zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Opatření A.1.1

Připravit návrh legislativní úpravy k zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání a v rámci legislativního řešení zajistit

- a) přijetí dítěte do posledního ročníku před nástupem do základní školy v rámci spádového obvodu, případně jeho přijetí v jiném zařízení, které je zařazeno v rejstříku škol a školských zařízení;
- b) zřizování přípravné třídy základní školy jako alternativní způsob předškolní přípravy určené např. pro děti s odkladem povinné školní docházky.

Opatření A.2.1

Navýšit v místech potřeby kapacity mateřských škol s podporou obcí a MŠMT prostřednictvím:

- a) fondu MŠMT (a MF) na podporu kapacit MŠ a ZŠ,
- b) z rozpočtu ERDF v rámci Integrovaného regionálního operačního programu.

Opatření A.2.2

Zvýšit zodpovědnost a zainteresovanost obcí při zvyšování kapacity mateřských škol v lokalitách, kde došlo ke koncentraci mladých rodin s dětmi.

Opatření A.2.3

Podporovat vznik mateřských škol určených ke vzdělávání dětí zaměstnanců zřizovatele nebo jiného zaměstnavatele.

Opatření A.3.1

V rámci výzev OP VVV rozvíjet formy spoluúčasti rodičů na činnosti školy, zapojování do společných aktivit, možnost podílet se na plánování programu mateřské školy.

Opatření A.4.1 – Ve spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) a dalšími odborníky v této oblasti motivovat rodiny ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením k účasti jejich dětí v mateřské škole, popř. v jiném zařízení pro děti předškolního věku.

Opatření A.4.2 – Současně se zavedením povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání zahájit diskuzi se zástupci MPSV, OSPOD a dalšími odborníky v této oblasti o možnosti (v případě neúspěchu jiných stimulů) odebrání sociálních dávek pro rodiny, jejichž děti se nezúčastní předškolního vzdělávání.

Opatření A.4.3 – **Začlenit problematiku vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do programů připravujících pedagogy působící v předškolním vzdělávání.**

Opatření A.4.4 – **Systematicky rozvíjet kompetence pedagogů mateřských škol pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření.**

Opatření A.5.1 – Připravit analytický podklad pro diskuzi o potřebě vyšší kvalifikace učitelů mateřských škol a projednat možnost zvýšení kvalifikace učitelů v mateřských školách s Asociací předškolní výchovy, Asociací středních pedagogických škol, dalšími profesními organizacemi a dalšími odborníky v oblasti předškolního vzdělávání.

Opatření A.5.2 – Zahájit diskuzi o úrovni kvalifikačních předpokladů pro výkon učitele mateřské školy.

Opatření A.6.1 – Zhodnotit dosavadní zkušenosti s uplatňováním rámcových a školních vzdělávacích programů.

Opatření A.6.2 – Navrhnout úpravy v souladu s plánovaným zastřešujícím kurikulárním dokumentem (typu Národní program vzdělávání).

Opatření A.6.3 – Zhodnotit dosavadní účinnost dvoustupňového kurikula a zjednodušit mechanismus provádění úprav v ŠVP při změnách RVP.

Opatření A.6.4 – **Podpořit manuální zručnost a prvky polytechnické výchovy ve vzdělávání v mateřských školách (např. technické hračky a stavebnice, metodické doporučení vč. příkladů dobré praxe).**

Opatření A.7.1 – Zahájit diskuzi se zástupci MZd, MPSV týkající se výchovy a péče dětí do 3 let.

Opatření A.7.2 – **MŠMT bude spolupracovat s MPSV při zajištění možnosti přístupu dětí mladších 3 let do zařízení pro děti předškolního věku.**

Základní vzdělávání

Opatření B.1.1 – **Navýšit v místech potřeby kapacity základních škol s podporou obcí a MŠMT prostřednictvím:**

- a) fondu MŠMT (a MF) na podporu kapacit MŠ a ZŠ,
- b) z rozpočtu ERDF v rámci Integrovaného regionálního operačního programu.

Opatření B.2.1 – Při odkladech povinné školní docházky snižovat mezikrajové rozdíly v posuzování školní zralosti:

- a) využíváním jednotné diagnostiky dítěte v období předškolního věku,
- b) **lepší spoluprací MŠ a ZŠ s rodiči**, resp. orgány sociálně právní ochrany dětí s rodiči,
- c) poskytnutím **možnosti vzdělávání v přípravných třídách** základních škol všem dětem, nejen pouze dětem se sociálním znevýhodněním.

Opatření B.2.2 – Zvyšování **kvality pedagogické práce** na 1. stupni zejména s ohledem na zlepšování výsledků žáků s potřebou podpůrných opatření se zvláštním zřetelem na podporu romských žáků.

Opatření B.3.1 – Nenavyšovat podíl žáků na nižším stupni víceletých gymnázií.

Opatření B.3.2 – Nastavit jednotná pravidla pro diagnostickou a intervenční práci ve školských poradenských zařízeních tak, aby nedocházelo k neoprávněnému vyčleňování dětí a žáků mimo hlavní vzdělávací proud.

Opatření B.3.3 – Využívat revizní pracoviště NÚV za účelem řešení sporných závěrů z vyšetření ve školských poradenských zařízeních a k případným problémům zařazování žáků do procesu integrace.

Opatření B.4.1 – Zlepšit přípravu v programech fakult připravujících učitele základních škol, např.

- a) zvýšit nároky na pregraduální přípravu učitelů podle profesního standardu učitele a současně zvýšit podíl pedagogické praxe,
- b) zvýšit motivaci pedagogů ve školách k pravidelnému vedení pedagogických praxí studentů (např. promítnutím do připravovaného kariérního řádu),
- c) zvýšit připravenost pedagogů na práci s heterogenní skupinou a klimatem třídy a školy.

Opatření B.4.2 – **V rámci OP VVV při rozvoji gramotností, kompetencí, manuální zručnosti a technického vzdělávání využívat finanční prostředky i na potřebné vybavení.**

Opatření B.4.3 – **Zvyšovat kompetence pedagogů**, zejména na 2. stupni ZŠ, které povedou k lepším vzdělávacím výsledkům žáků, včetně schopnosti vyhodnocovat kvalitu výuky, dále ji rozvíjet a poskytovat zpětnou vazbu žákům i jejich rodičům, **s akcentem na čtenářskou, matematickou a přírodovědnou gramotnost** (v rámci OP VVV).

Opatření B.4.4 – **Zvýšit efektivitu dalšího vzdělávání učitelů ZŠ v kurzech a jiných dlouhodobých formách podpory zaměřených na inovace ve vzdělávacích programech**, především v oblasti výuky matematiky a cizích jazyků, pedagogické dovednosti, zlepšení oborových didaktik, implementaci průřezových témat do výuky, lepšího ovládnutí nových technologií ve výuce, řešení výchovných problémů apod. Upravit obsah vzdělávání pro ředitele škol a školských zařízení a pro vedoucí pedagogické pracovníky tak, aby odpovídalo současným požadavkům kladeným na management škol a školských zařízení.

Opatření B.4.5 – **Zlepšit materiální, finanční aj. podmínky pro činnost 2. stupně ZŠ.**

Opatření B.4.6 – **Zlepšovat vybavení a zvyšovat kvalitu vzdělávání na 1. stupni ZŠ jako základního předpokladu pro úspěšné vzdělávání žáků na 2. stupni ZŠ.**

Opatření B.4.7 – **Podporovat spolupráci ZŠ se SŠ a zaměstnavateli** při realizaci praktické výuky ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Opatření B.5.1 – Zhodnotit dosavadní zkušenosti s uplatňováním rámcových a školních vzdělávacích programů.

Opatření B.5.2 – Navrhnout úpravy v souladu s plánovaným zastřešujícím kurikulárním dokumentem (typu Národní program vzdělávání).

Opatření B.5.3 – Zhodnotit dosavadní účinnost dvoustupňového kurikula a zjednodušit mechanismus provádění úprav v ŠVP při změnách RVP.

Opatření B.6.1 – Provést obsahové úpravy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) tak, aby

- a) zdůrazňovaly očekávané výstupy v rozhodujících složkách vzdělávání,
- b) směřovaly ke zřetelnějšímu vymezení cílů (např. ve formě standardů) v RVP ZV,
- c) **podpořily matematické, jazykové, polytechnické (včetně manuální zručnosti), občanské a ICT vzdělávání,**
- d) zahrnovaly popisy očekávaných úrovní znalostí, dovedností a postojů vytvářejících předpoklady pro aktivní občanství a udržitelný rozvoj.

Opatření B.7.1 – Zhodnotit dosavadní stav monitorování kurikulární reformy ve školách a zprávách zabývajících se hodnocením.

Opatření B.7.2 – Dokončit návrh obsahového a organizačního zajištění revizí RVP.

Opatření B.7.3 – Vytvořit Radu pro revizi RVP ZV, která se bude podílet na koncipování, sledování a hodnocení vzdělávání.

Opatření B.8.1 – Připravit podklady pro návrh systémových opatření, která by přispěla ke zlepšení zdravého životního stylu dětí a mladých lidí.

Opatření B.8.2 – Více propojovat obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví s praktickým naplňováním zdravého životního stylu v prostředí školy i mimo školu (např. hodina pohybu navíc).

Opatření B.9 – **podporovat propojování školního a mimoškolního vzdělávání**

Opatření B.9.1 – **Podporovat spolupráci škol a školských zařízení pro zájmové vzdělávání a dalších mimoškolních organizací** při výuce a rozvoji nadání, včetně nabídky vzdělávacích služeb školám, programů, soutěží a stimulačních mimoškolních aktivit (odborná soustředění, přípravné kurzy, online vzdělávání, zájmová činnost aj.). Zvyšovat přístupnost zájmového a neformálního vzdělávání žákům s potřebou podpůrných opatření.

Opatření B.9.2 – Podporovat spolupráci škol a dalších organizací při rozvoji a začleňování dětí ohrožených předčasným odchodem ze vzdělávání v mimoškolních aktivitách.

■ Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2016–2020

Vzdělávání

Podle nejnovější Analýzy sociálně vyloučených lokalit **předškolní vzdělávání** absolvuje jen 28 % dětí ze sociálně vyloučených lokalit, 22 % dětí ze sociálně vyloučených lokalit se vzdělává v **silně etnicky homogenních školách** (v absolutních počtech se jedná o 3000–3500 dětí). **Předčasné odchody** z primárního vzdělávání hlavního vzdělávacího proudu jsou u dětí ze sociálně vyloučených lokalit přibližně třináctkrát častější, než je celostátní průměr; naprostá většina dospělých obyvatel sociálně vyloučených lokalit dosáhla maximálně základního vzdělání. Existují dokonce důkazy o **poklesu jejich úrovně vzdělanosti** v uplynulých dvou dekádách. Podle Roma-Survey (UNDP/World Bank/European Commission) z roku 2011 byl také téměř nulový počet absolventů **terciárního vzdělávání** z řad romských obyvatel sociálně vyloučených lokalit, výše zmíněná analýza pak potvrdila platnost tohoto údaje pro všechny obyvatele sociálně vyloučených lokalit bez ohledu na jejich etnicitu.

Klíčové problémy

- nízký počet dětí ze SVL absolvujících předškolní vzdělávání;
- nízká školní úspěšnost dětí ze SVL na základních školách;
- vysoký počet dětí a žáků ze SVL předčasně opouštějících základní vzdělávání;
- nízká úroveň motivace dětí a žáků ze SVL ke vzdělávání;

- nízký počet absolventů středoškolského studia pocházejících ze SVL;
- vysoký podíl předčasných odchodů ze sekundárního vzdělávání u žáků ze SVL;
- minimální počet absolventů terciálního vzdělávání pocházejících ze SVL;
- etnická segregace dětí, žáků a studentů v systému vzdělávání;
- nepřipravenost školského systému na inkluzivní vzdělávání.

Vize

Všichni obyvatelé České republiky mají rovný přístup ke vzdělání na všech vzdělávacích stupních; je podporováno společné vzdělávání a vzdělávací úspěch všech dětí, včetně zajištění financování podpůrných opatření za spolupráce všech aktérů působících v systému vzdělávání dětí, žáků a studentů ze sociálně vyloučených lokalit. Inkluzivní školství je širokou veřejností přijímáno jako nejvhodnější vzdělávací koncept.

Cíle

Strategický cíl 6.1: **Zvýšení počtu dětí ze sociálně vyloučených lokalit absolvujících formy předškolní přípravy ve společném kvalitním vzdělávání** poskytovaném metodicky, finančně a technicky zajištěnými odborníky za aktivní spolupráce všech aktérů

- Specifický cíl 6.1.1: **Zvýšení podílu dětí ze sociálně vyloučených lokalit účastnících se předškolního vzdělávání** od 3 let věku (případně od 2 let věku)

Strategický cíl 6.2: **Zvýšení počtu dětí a žáků ze sociálně vyloučených lokalit absolvujících základní školní docházku** ve společném vzdělávání poskytovaném metodicky, finančně a technicky zajištěnými odborníky školského systému

- Specifický cíl 6.2.1: Zvýšení podílu žáků z území s výskytem sociálně vyloučených lokalit inkluzivně vzdělávaných v základních školách hlavního vzdělávacího proudu
- Specifický cíl 6.2.2: Snížení počtu předčasných odchodů žáků ze základního vzdělávání v územích s výskytem sociálně vyloučených lokalit
- Specifický cíl 6.2.3: Zjišťování a hodnocení podmínek a průběhu poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Specifický cíl 6.2.4: Zlepšení školní úspěšnosti žáků z území s výskytem sociálně vyloučených lokalit na základních školách
- Specifický cíl 6.2.5: Zvýšení počtu žáků z území s výskytem sociálně vyloučených lokalit přímo pokračujících po ZŠ ve vzdělávání na středních školách

Strategický cíl 6.3: Zvýšení počtu žáků z území s výskytem sociálně vyloučených lokalit absolvujících široké spektrum středoškolského vzdělávání

- Specifický cíl 6.3.1: Příprava středních škol na podporu žáků z území s výskytem sociálně vyloučených lokalit pro úspěšné absolvování širokého spektra vzdělávacích oborů na středních školách

- Specifický cíl 6.3.2: Zvýšení počtu studentů terciárního vzdělávání z území s výskytem sociálně vyloučených lokalit

Strategický cíl 6.4: **Zvýšení počtu absolventů terciárního vzdělávání pocházejících ze sociálně vyloučených lokalit**

- Specifický cíl 6.4.1: Zvýšení počtu absolventů terciárního vzdělávání pocházejících z území s výskytem sociálně vyloučených lokalit

Strategický cíl 6.5: Zvýšení počtu dospělých pocházejících ze sociálně vyloučených lokalit, kteří získají novou kvalifikaci, případně si stávající kvalifikaci zvýší, rozšíří, prohloubí nebo obnoví

- Specifický cíl 6.5.1: Zvýšení počtu dospělých pocházejících ze sociálně vyloučených lokalit, kteří získají novou kvalifikaci, případně si stávající kvalifikaci zvýší, rozšíří, prohloubí nebo obnoví

Zaměstnanost

Podle *Analýzy sociálně vyloučených lokalit* zpracované v roce 2015 je podíl nezaměstnaných v sociálně vyloučených lokalitách v průměru přibližně 80 až 85 procent. Nezaměstnanost je vyšší v etnicky homogenních lokalitách, jejichž obyvatelé se kromě malé nabídky vhodných pracovních míst také často musejí vyrovnávat s předsudky na trhu práce a se specifiky pracovního trhu v těžko přístupných venkovských oblastech. Nejvyšší průměrnou nezaměstnanost vykazovaly obce v Moravskoslezském, Ústeckém, Karlovarském a Olomouckém kraji.

Vysoká nezaměstnanost, která je obvykle **dlouhodobá či opakovaná**, má na obyvatele sociálně vyloučených lokalit řadu vážných dopadů. Vedle materiální deprivace se jedná o důsledky sociální (vyloučení z participace na sociálním a ekonomickém životě majority, zadluženost a rizikové jevy s ní spojené, včetně odkázání na nelegální práci) a psychické (rezignace na hledání zaměstnání, ztráta pracovních návyků spojených s legálním zaměstnáním, podléhání závislostem apod.). Celý komplex těchto příčin a následků se pak zpětně negativně odráží ve snížených šancích sociálně vyloučených na integraci do trhu práce.

K jejich **větší vzdálenosti od trhu práce** přispívá i poměr počtu volných pracovních míst a počtu uchazečů o zaměstnání. Pokud na jedno volné pracovní místo připadají 3 a více uchazečů, má osoba ze sociálně vyloučené lokality minimální šanci na otevřeném trhu práce uspět. V některých regionech je přitom disproporce tohoto poměru výrazně vyšší než jinde.

Zásadními příčinami vysoké nezaměstnanosti obyvatel sociálně vyloučených lokalit je jejich nízká či dokonce žádná formální **kvalifikace**. Kromě formální kvalifikace je výraznou bariérou pro vstup na legální trh práce **nedostatek kompetencí potřebných pro získání a udržení zaměstnání** (např. tzv. měkké dovednosti, schopnost orientovat se na trhu práce, vyjít s čistým příjmem sníženým

o exekované částky, plnit úkoly, pracovat v týmu apod.). Tyto fakty působí jako zcela zásadní bariéra pro získání zaměstnání. Je tedy nutné intenzivně usilovat o zvyšování a rozšiřování schopností a kvalifikace obyvatel SVL.

Klíčové problémy

- nesoulad mezi nabídkou vhodných pracovních míst pro osoby ze SVL a poptávkou osob ze SVL;
- nízká úroveň mezd za málo kvalifikované práce;
- **nevhodná kvalifikace osob ze SVL pro uplatnění na trhu práce;**
- bariéry v dostupnosti pracovních příležitostí pro osoby ze SVL (dopravní nedostupnost, sladování rodinného a pracovního života, rovné příležitosti žen a mužů, diskriminace);
- vysoký podíl osob dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a více);
- dávkový systém nemotivující k přijetí zaměstnání;
- nedostatečně motivační systém pro zaměstnavatele;
- pracující chudí;
- závislost na sekundárním trhu práce;
- nízké povědomí veřejnosti o problémech osob žijících v SVL;
- diskriminace sociálně vyloučených osob ze strany zaměstnavatelů.

Vize

Pro osoby ze sociálně vyloučených lokalit je dostupný legální trh práce. Existuje vyšší počet pracovních míst vhodných pro osoby ze sociálně vyloučené lokality. Většina osob ze sociálně vyloučené lokality je motivovaná ke vstupu na legální trh práce i díky motivačnímu nastavení mezd, sociálních dávek a systému prostupného zaměstnávání. Existuje inkluzivní pracovní trh, ve kterém zaměstnavatelé úzce spolupracují s pracovníky úřadu práce a sociálními pracovníky obcí a NNO. Pracovní potenciál osob ze sociálně vyloučených lokalit je využit v maximální možné míře i na základě individuálního přístupu k řešení kumulace problémů sociálního vyloučení (dluhy, bydlení apod.). Pro osoby ze sociálně vyloučených lokalit existuje dostatečná nabídka vhodných pracovních míst a existují jiné možnosti rozvoje jejich lidského potenciálu a přínosu místní komunitě.

Cíle

Strategický cíl 7.1: Zvýšení zaměstnanosti obyvatel sociálně vyloučených lokalit

Strategický cíl 7.2: Zvýšení zaměstnanosti osob ve zvýšené míře ohrožených sociálním vyloučením

Strategický cíl 7.3: Snížení dlouhodobé nezaměstnanosti

Strategický cíl 7.4: Snížení rizik spojených se sekundárním trhem práce

■ Akční plán inkluzivního vzdělávání 2016–2018

Část A – Prioritní úkoly MŠMT v roce 2015

- A1. Zrušení přílohy RVP ZV-LMP a revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání
- A2. Prováděcí předpis k § 16 novely školského zákona
- A3. Diagnostické nástroje

Část B – Inkluzivní a kvalitní vzdělávací systém – 5 strategických cest

- 1.1 Záměr novely školského zákona: zavedení povinného předškolního vzdělávání od 5 let
- 1.2 Místní identifikace/místní navýšení potřeb kapacit mateřských škol s podporou obcí
- 1.3 Včasná diagnostika potíží a účinná podpora dětí a žáků v předškolním věku
- 1.4 Podpůrné a motivační sítě pro rodiče dětí se SVP ve včasné a rané péči
- 1.5 Legislativní a metodická podpora přijetí dětí a žáků se SVP ze spádového území
- 1.6 Včasné plánování a podpora žáků se SVP při přechodu mezi stupni vzdělání
- 1.7 Podporovat efektivní a cílené primárně preventivní aktivity určené žákům i pedagogům s cílem minimalizace či oddálení rizika spojeného s výskytem rizikového chování
- 1.8 Preventivně výchovná péče a transformace systému institucionální výchovy

- 2.1 Systémová dlouhodobá podpora partnerské spolupráce
- 2.2 Vytvoření podpory pro inkluzivní vzdělávání na středních školách v krajích
- 2.3 Realizace školských inkluzivních koncepcí krajů
- 2.4 Podpora inkluzivního vzdělávání v místě a ve školách
- 2.5 Místní akční plány rozvoje vzdělávání
- 2.6 Podpora inkluzivního vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami
- 2.7 Podpora škol, pedagogických pracovníků a žáků
- 2.8 Podpora pedagogických pracovníků v rozvoji formativního hodnocení
- 2.9 Podpora žáků ze strany asistentů pedagoga a dalších
- 2.10 Metodická podpora škol v oblasti prevence rizikového chování na školách
- 2.11 Podpora systémové práce s žáky s odlišným mateřským jazykem
- 2.12 Podpora začleňování žáků se SVP do neformálního a zájmového vzdělávání

- 3.1 Vzdělávání pedagogických pracovníků škol a pracovníků ŠPZ v oblastech zaměřených na porozumění podpůrným opatřením a jejich zavádění do praxe
- 3.2 Standard učitele jako nástroj profesního rozvoje v oblastech inkluzivní pedagogiky, pedagogické diagnostiky, formativního hodnocení, pozitivního ovlivňování třídního a školního klimatu a spolupráce s dalšími aktéry ve výchově a vzdělávání
- 3.3 Podpora kvality počáteční přípravy pedagogických pracovníků

- 3.4 Standard ředitele se zaměřuje na pedagogické vedení školy tak, aby umožnil rozvoj potenciálu každého žáka
- 3.5 Podpora pedagogického vedení škol
- 3.6 Podpořit vzdělávání pedagogických pracovníků, školních psychologů a školních speciálních pedagogů v běžných školách hlavního vzdělávacího proudu
- 3.7 Vzdělávání k překonávání předsudků a k předcházení projevům diskriminace

- 4.1 Vytvoření Rámcového programu školských poradenských služeb
- 4.2 Ověření, implementace a podmínky k naplňování standardu poradenských služeb v ŠPZ
- 4.3 Zavedení podpůrných opatření na úrovni ŠPZ
- 4.4 Systémově nastavit podmínky pro činnost specialistů ve školách a školských poradenských zařízeních
- 4.5 Zavedení podpůrných opatření na úrovni školy
- 4.6 Podporovat kompenzaci všech typů speciálních vzdělávacích potřeb žáků, včetně podpory žáků nadaných, a to na principu individualizace podpory
- 4.7 Zavést systém diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb pro děti a žáky z jiného socio-kulturně odlišného prostředí tak, aby bylo možno vyhodnocovat úspěšnost opatření na podporu jejich vzdělávání
- 4.8 Dopracování metodik pro práci s žáky se specifickými poruchami učení a chování
- 4.9 Vzdělávání poradenských pracovníků v práci s diagnostickými, intervenčními nástroji a stanovování závěrů vyšetření
- 4.10 Rozvíjet a podporovat efektivní poradenskou činnost v oblasti primární prevence rizikového chování u dětí, žáků a studentů
- 4.11 Nastavení efektivního modelu financování podpůrných opatření za využití stávajících prostředků na financování regionálního školství, dotačních a rozvojových programů a evropských strukturálních a investičních fondů, které se vážou na oblast práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- 5.1 Česká školní inspekce
- 5.2 Evidence a statistiky žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí
- 5.3 Monitorovací indikátory OP VVV
- 5.4 Monitoring Strategie romské integrace 2020
- 5.5 Evaluace dopadů a kvality podpořených projektů OP VVV
- 5.6 Ověřit a vyhodnotit implementaci zákonem zavedených podpůrných opatření
- 5.7 Plán vyhodnocování Akčního plánu inkluzivního vzdělávání

Část C – Ze školy do práce

- C.1 Monitoring trhu práce, rozvoj informačního systému o vzdělávání a trhu práce a realizace kariérového poradenství
- C.2 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů
- C.3 Kompenzace předčasných odchodů ze vzdělávání, špatné volby vzdělávacího oboru nebo dráhy a podpora průchodnosti vzdělávací soustavy

- C.4 Podpora a rozvoj škol jako center celoživotního učení
- C.5 Včasné plánování a podpora žáků se SVP při přechodu ze školy do zaměstnání

3.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření MŠMT

Základní školy

Podíl ředitelství – vyplnění dotazníku 87,7 % (ČR: 95,7 %)

Priority podpory hlavních oblastí v rámci OP:

1. Rozvoj infrastruktury (ČR – 1.)
2. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání (ČR – 4.)
3. Podpora rozvoje matematické gramotnosti (ČR – 3.)
4. Podpora polytechnického vzdělávání (ČR – 5.)
5. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti (ČR – 2.)
6. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků (ČR – 6.)

Priority v dalších oblastech podpory z OP:

1. Jazykové vzdělávání (ČR – 1.)
2. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol) (ČR – 2.)
3. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence (ČR – 3.)

Průměrné hodnocení aktuálního stavu se ve všech oblastech pohybuje mezi hodnotou 2 – rozvíjející se oblast (promyšlená část, počáteční realizace) a 3 – realizační oblast (realizováno na základní úrovni, je prostor pro zlepšení) a je mírně nižší než na celorepublikové úrovni.

Nejlépe hodnocenou oblastí aktuálního stavu ze všech je oblast sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence (2,81). Nejslabší hodnocení aktuálního stavu je u jazykového vzdělávání (2,18) a polytechnického vzdělávání (2,19).

Hlavní priorita 1 v ORP Olomouc – Rozvoj infrastruktury

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech – **stavební úpravy**:

1.	Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy , např. hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, botanické zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky apod.	63,2 %
----	---	--------

2.–3.	Nová výstavba nebo přístavba budov	43,9 %
2.–3.	Ostatní rekonstrukce , udržovací práce a modernizace pláště budov; zateplení budov (projekty energeticky udržitelné školy apod.)	43,9 %
4.	Stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny, družiny, klubu apod.	42,1 %

Další důležité oblasti:

	ostatní uvedené, nejmenší zájem je o stavební úpravy a rekonstrukce učebny cizích jazyků	29,8 %
--	--	--------

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech – **stavební úpravy**:

1.	Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	24,6 %
2.–3.	Nová výstavba nebo přístavba budov	22,8 %
2.–3.	Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budov; zateplení budov (projekty energeticky udržitelné školy apod.)	22,8 %

Podíl ZŠ v rámci ORP, jejichž plán se bude týkat **bezbariérovosti**: (nejvyšší podíly u jednotlivých typů staveb/rekonstrukcí)

1	Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	52,6 %
2	Nová výstavba nebo přístavba budov	43,9 %
3	Stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny, družiny, klubu apod.	28,1 %

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech – **vybavení**:

1.	Software pro ICT techniku	68,4 %
2.–3.	Vybavení počítačové učebny (stolní počítače)	59,6 %
2.–3.	Nové didaktické pomůcky	59,6 %
4.	Kompenzační/speciální pomůcky pro žáky se SVP	54,4 %

Naopak nejmenší zájem je o:

1	Vybavení umělecké učebny	24,6 %
2	Vybavení dílny/cvičné kuchyňky	26,3 %
3	Stroje či jiné vybavení nad 40 tis. Kč (vyjma strojů řízených počítačem)	28,1 %

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech – **vybavení**:

1.–2.	Vybavení kmenových tříd	31,6 %
1.–2.	Vybavení dílny/cvičné kuchyňky	31,6 %
3.	Nové didaktické pomůcky	29,8 %

Pozn.: Z vyhodnocení dat lze rozklíčovat zájem o jednotlivé typy úprav u jednotlivých právnických subjektů.

Hlavní priorita 2 v ORP Olomouc – Podpora inkluzivního vzdělávání

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola má vytvořený systém podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (je vybavena kompenzačními/speciálními pomůckami, využívá služeb asistenta pedagoga atd.).	89,5 %
2.	Pedagogové umí využívat speciální učebnice, pomůcky i kompenzační pomůcky.	86 %
3.–6.	Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.).	80,7 %
3.–6.	Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.).	80,7 %
3.–6.	Vyučující realizují pedagogickou diagnostiku žáků,	80,7 %

	vyhodnocují její výsledky a v souladu s nimi volí formy a metody výuky , resp. kroky další péče o žáky.	
3.–6.	Pedagogové využívají v komunikaci se žákem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení žáka a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání.	80,7 %

Další důležité oblasti:

- Škola umí komunikovat s žáky, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy.
- Škola upravuje organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (např. poskytuje skupinovou výuku pro nadané žáky, skupiny mohou být tvořeny žáky z různých ročníků, doučování apod.).
- Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání žáků apod.).
- Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami žáků tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného žáka (např. učivo určené nadaným žákům je rozšiřováno a prohlubováno v souladu s jejich předpoklady, tvorba žákovských portfolií apod.).
- Pedagogové umějí spolupracovat ve výuce s dalšími pedagogickými (asistent pedagoga, další pedagog) i nepedagogickými pracovníky (tlumočnick do českého znakového jazyka, osobní asistent).
- Škola klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu žáka, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi apod.
- Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi žáky jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji.
- Škola učí všechny žáky uvědomovat si práva a povinnosti (vina, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.).

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení učeben a dalších prostorů školy).	22,8 %
1.–2.	Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků z odlišných kulturních prostředí, se sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.).	17,5 %

3.–4.	Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi žáky jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji.	15,8 %
3.–4.	Škola umí připravit všechny žáky na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání.	15,8 %
5.–6.	Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince.	12,3 %
5.–6.	Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.).	12,3 %

Překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)	86 %
	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.)	68,4 %
3.–4.	Velký počet žáků ve třídách	56,1 %
3.–4.	Nedostatečná kampaň/osvěta v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče žáků se speciálními vzdělávacími potřebami apod.	56,1 %
5.–6.	Na školu je tlačeno ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému	52,6 %
5.–6.	Technická nemožnost bezbariérových úprav školy	52,6 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)	40,4 %
2.	Na školu je tlačeno ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému	15,8 %

3.	Technická nemožnost bezbariérových úprav školy	10,5 %
----	--	--------

Pozn.: Pořadí nejvýznamnějších překážek je v ORP stejné jako v ČR.

Hlavní priorita 3 v ORP Olomouc – Podpora rozvoje matematické gramotnosti

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).	78,9 %
2.–3.	Škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle).	77,2 %
2.–3.	Ve škole je podporováno matematické myšlení u žáků (příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů atp.).	77,2 %
4.–7.	Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o matematiku.	70,2 %
4.–7.	Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti.	70,2 %
4.–7.	Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje matematické gramotnosti.	70,2 %
4.–7.	Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj matematické gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ.	70,2 %

Další důležité oblasti: (ostatní uvedené)

- Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu matematické gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny apod.).
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti matematické gramotnosti s rodiči (představení kroužků, aktivit a profesí spojených s rozvojem matematické gramotnosti, např. projektové dny, dny otevřených dveří apod.).
- Ve škole existují pravidelné kroužky/doučování/mimoškolní aktivity v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.).

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti.	26,3 %
2.–3.	Škola informuje a spolupracuje v oblasti matematické gramotnosti s rodiči (představení kroužků, aktivit a profesí spojených s rozvojem matematické gramotnosti, např. projektové dny, dny otevřených dveří apod.).	22,8 %
2.–3.	Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o matematiku.	22,8 %
4.	Ve škole existují pravidelné kroužky/doučování/mimoškolní aktivity v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.).	21,1 %

Překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.)	84,2 %
2.	Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.)	59,6 %
3.–4.	Nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku	56,1 %
3.–4.	Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.)	56,1 %

Pozn.: Na rozdíl od celorepublikového průměru nevidí školy v ORP Olomouc tak velký problém v nezájmu dětí a rodičů. Naopak oblast mentoringu je v ORP Olomouc vnímána jako větší překážka než na celorepublikové úrovni.

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického	57,9 %
----	--	--------

	dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.)	
--	---	--

Ostatní překážky jsou hodnoceny max. ve výši 5,3 %.

Hlavní priorita 4 v ORP Olomouc – Podpora polytechnického vzdělávání

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru.	78,9 %
2.–3.	Škola má zpracovány plány výuky polytechnických předmětů (matematiky, předmětů přírodovědného a technického směru, vzdělávací oblasti Člověk a svět práce), které jsou vzájemně obsahově i časově provázány.	71,9 %
2.–3.	Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, různé projekty apod. podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků.	71,9 %
4.–5.	Škola podporuje zájem žáků o oblast polytechniky propojením znalostí s každodenním životem a budoucí profesí.	70,2 %
4.–5.	Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání.	70,2 %

Další důležité oblasti:

- Škola podporuje samostatnou práci žáků v oblasti polytechnického vzdělávání.
- Ve škole existuje podnětné prostředí/prostor s informacemi z oblasti polytechnického vzdělávání pro žáky i učitele (fyzické či virtuální místo s možností doporučovat, sdílet, ukládat či vystavovat informace, výrobky, výsledky projektů...).
- Příslušní učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).
- Škola informuje o oblasti polytechnického vzdělávání rodiče (publicita akcí, kroužků, aktivit – projektové dny, dny otevřených dveří apod.).
- Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol.

- Na škole se realizují mimovýukové akce pro žáky na podporu polytechnického vzdělávání a zvýšení motivace žáků (např. projektové dny, realizace exkurzí, diskuze s osobnostmi apod.).
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání (např. učebny pro výuku chemie, fyziky, přírodopisu ad.).

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Ve škole existují kroužky /pravidelné dílny/jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání.	40,4 %
2.	Škola aktivně podporuje předškolní polytechnickou výchovu (např. spolupráce s MŠ).	38,6 %
3.	Technické vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP ZV.	36,8 %
4.	Škola spolupracuje s místními firmami/podnikateli.	28,1 %

Překážky v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků	73,7 %
2.	Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v CLILL.	68,4 %
3.	Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod.	64,9 %
4.	Nedostatečné/neodpovídající prostory	63,2 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků	36,8 %
2.	Nedostatečné/neodpovídající prostory	28,1 %
3.	Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben,	17,5 %

	dílen apod.	
--	-------------	--

Hlavní priorita 5 v ORP Olomouc – Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola podporuje základní znalosti a dovednosti , základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků).	89,5 %
2.–4.	Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).	86 %
2.–4.	Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol.	86 %
2.–4.	Škola podporuje vyšší stupeň komplexního čtenářství (od chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu, porovnávání zdrojů apod.).	86 %
5.	Škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle).	84,2 %
6.	Ve škole se realizují čtenářské kroužky/pravidelné dílny čtení/jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti.	82,5 %

Další důležité oblasti: (ostatní uvedené) – všechny nad 70 %

- Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti.
- Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atp.
- Ve škole existuje nebo je využívána knihovna (školní, místní) přístupná podle potřeb a možností žáků.
- Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny, realizace autorských čtení, výstavy knih...).
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářství s rodiči (prezentace služeb školní/obecní knihovny, existence čtenářských kroužků, aktivit v oblasti

čtení, čtenářského klubu – např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.).

- Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, prostor s informacemi z oblasti čtenářské gramotnosti apod.).
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské gramotnosti např. pro vystavování prací žáků (včetně audiovizuální techniky).
- Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ.

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské gramotnosti např. pro vystavování prací žáků (včetně audiovizuální techniky).	17,5 %
2.–4.	Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny, realizace autorských čtení, výstavy knih...).	14 %
2.–4.	Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti.	14 %
2.–4.	Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ.	14 %

Překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.)	77,2 %
2.–4.	Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.)	57,9 %
3.–4.	Nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku	52,6 %

3.–4.	Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.)	52,6 %
-------	---	--------

Pozn.: Výrazně vyšší procento než celorepublikový průměr.

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.)	54,4 %
2.	Nezájem ze strany žáků a rodičů	14 %
3.	Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné gramotnosti	7 %

Většina dalších možností nebyla označena ani jednou jako nejvýznamnější překážka rozvoje.

Hlavní priorita 6 v ORP Olomouc – Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí.	80,7 %
2.	Ve škole je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů žáků.	75,4 %
3.–4.	Škola rozvíjí finanční gramotnost žáků (učí je znát hodnotu peněz, pracovat s úsporami, spravovat záležitosti, znát rizika).	71,9 %
3.–4.	Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol.	71,9 %

Další důležité oblasti:

- Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).
- Žáci se aktivně podílejí na činnostech fiktivních firem či akcích Junior Achievement nebo v obdobných dalších (např. Podnikavá škola), nebo se aktivně podílejí na přípravě a realizaci projektů školy.
- Ve škole existuje prostor pro pravidelné sdílení zkušeností (dílny nápadů apod.).

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP ZV.	43,9 %
2.–3.	Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní řešení, nést rizika i plánovat a řídit projekty s cílem dosáhnout určitých cílů (např. projektové dny; při výuce jsou zařazeny úlohy s vícevariantním i neexistujícím řešením atp.).	36,8 %
2.–3.	Škola organizuje konzultace, debaty a exkurze na podporu podnikavosti, iniciativy pro žáky i učitele.	36,8 %

Překážky v oblasti rozvoje kompetencí k podnikavosti (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	75,4 %
2.	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity (<i>pozn.: Výrazněji převyšuje celorepublikový průměr, pořadí důležitosti překážky však odpovídá průměru.</i>)	66,7 %
3.	Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity	50,9 %
4.	Nedostatečné kompetence pedagogických pracovníků k rozvoji podnikavosti, iniciativy a kreativity u žáků	49,1 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje kompetencí k podnikavosti (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání	47,4 %
----	---	--------

	mimo vlastní výuku	
2.	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity	10,5 %
3.	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami	7 %

Další priorita 7 v ORP Olomouc – Jazykové vzdělávání

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Ve škole jsou využívány učebnice, cizojazyčná literatura, multimédia a další materiály pro rozvoj jazykové gramotnosti.	78,9 %
2.–3.	Škola pravidelně nakupuje aktuální učebnice, cizojazyčnou literaturu, multimédia pro rozvoj jazykové gramotnosti.	77,2 %
2.–3.	Škola u žáků rozvíjí chápání života v jiných kulturách a zprostředkovává jim ho (např. prostřednictvím filmů, fotografií, zahraničních pobytů apod.).	77,2 %
4.	Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje jazykové gramotnosti.	75,4 %

Další důležité oblasti:

- Škola informuje a spolupracuje v oblasti jazykové gramotnosti s rodiči (představení cizích jazyků, knihovny, kroužků, aktivit spojených s jazykovou gramotností, např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.).
- Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti jazykové gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol.
- Ve škole existuje jazykově podnětné prostředí (koutky, nástěnky apod.).
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro výuku cizích jazyků.
- Rozvoj jazykové gramotnosti je obsahem výuky řady předmětů (např. uplatňování rozšiřujících autentických cizojazyčných materiálů – textů, nahrávek apod.).

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Ve škole se využívá knihovna (školní/místní) obsahující cizojazyčnou literaturu přístupná podle potřeb žáků.	22,8 %
2.	Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro výuku cizích jazyků.	21,1 %
3.–4.	Ve škole existují pravidelné jazykové kroužky/doučování/mimoškolní aktivity.	17,5 %
3.–4.	Ve škole jsou realizovány akce pro žáky na podporu jazykové gramotnosti (např. interaktivní výstavy knih apod.).	17,5 %

Překážky v oblasti rozvoje jazykové vzdělávání (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.)	75,4 %
2.	Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.)	61,4 %
3.–4.	Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebmotivace apod.)	52,6 %
3.–4.	Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné gramotnosti	52,6 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje jazykové vzdělávání (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.)	56,1 %
2.	Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné gramotnosti	7 %

Pozn.: Výraznější rozdíl oproti celorepublikovému průběhu je v hodnocení překážky pro rozvoj jazykové gramotnosti vlivem nezájmu rodičů a dětí – v ORP 1,8 % v ČR – 10,7 %

Další prioritá 8 v ORP Olomouc – ICT včetně potřeb infrastruktury

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Pedagogové využívají ICT učebnu nebo školní stolní počítače při výuce (nejen informatiky).	73,7 %
2.	Pedagogové se orientují v rámci svého předmětu ve volně dostupných zdrojích na internetu.	70,2 %
3.–4.	Pedagogové využívají školní mobilní ICT vybavení ve výuce (notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.).	68,4 %
3.–4.	Pedagogové umějí systematicky rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti a kritický pohled na internetový obsah k rozvoji znalostí a dovedností žáků.	68,4 %

Další důležité oblasti:

- ostatní uvedené – vše nad 50 %

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Pedagogové využívají pro výuku volně dostupné, bezpečné, otevřené internetové zdroje.	31,6 %
2.	Pedagogové využívají mobilní ICT vybavení a digitální technologie při výuce v terénu, v projektové výuce apod.	22,8 %
3.–4.	Pedagogové využívají školní mobilní ICT vybavení ve výuce (notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.).	17,5 %
3.–4.	Pedagogové umějí systematicky rozvíjet povědomí o internetové bezpečnosti a kritický pohled na internetový obsah k rozvoji znalostí a dovedností žáků.	17,5 %

Překážky v oblasti rozvoje počítačové gramotnosti (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení	80,7 %
----	---	--------

	(včetně údržby stávající techniky)	
2.	Neznalost metod implementace vlastní techniky žáků na stávající podmínky školy (různorodé operační systémy apod.)	52,6 %
3.	Nevhodné/zastaralé ICT vybavení	45,6 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje počítačové gramotnosti (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)	63,2 %
2.	Nedostatečné využívání mobilních ICT technologií ve výuce (notebooků, tabletů, vč. možnosti využití vlastních technických zařízení žáků jako např. chytrých telefonů, tabletů apod.) (<i>větší než průměr v ČR – 4,7 %</i>)	7 %
3.	Neznalost metod implementace vlastní techniky žáků na stávající podmínky školy (různorodé operační systémy apod.) (<i>menší než průměr v ČR – 8,8%</i>)	5,5 %

Další priorita 9 v ORP Olomouc – Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc.	77,2 %
2.–4.	Škola u žáků rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení.	75,4 %
2.–4.	Škola učí používat jistě a bezpečně informační, komunikační a další technologie.	75,4 %
2.–4.	Škola rozvíjí schopnosti žáků učit se, zorganizovat si učení, využívat k tomu různé metody a možnosti podle vlastních potřeb (učit se samostatně, v rámci skupin apod.).	75,4 %

Další důležité oblasti:

- všechny ostatní uvedené, mají nad 60 %

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění).	17,5 %
----	---	--------

Ostatní uvedené možnosti jsou poměrně vyrovnané, v závěsu za první uvedenou.

Mateřské školy

Podíl ředitelství – vyplnění dotazníku 88 % (odpovídá průměru ČR: 88,8 %)

Priority podpory hlavních oblastí v rámci OP:

1. Rozvoj infrastruktury
2. Podpora polytechnického vzdělávání
3. Podpora inkluzivního/společného vzdělávání
4. Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti
5. Podpora rozvoje matematické gramotnosti
6. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků

Pořadí odpovídá hodnotám získaným v rámci ČR.

Priority v dalších oblastech podpory z OP:

7. ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol)
8. Jazykové vzdělávání
9. Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

Pořadí odpovídá hodnotám získaným v rámci ČR.

Průměrné hodnocení aktuálního stavu se ve všech hodnotách pohybuje mezi hodnotou 2 – rozvíjející se oblast (promyšlená část, počáteční realizace) a 3 – realizační oblast (realizováno na základní úrovni, je prostor pro zlepšení) a je většinou mírně vyšší než na celorepublikové úrovni.

Nejlépe hodnocenou oblastí aktuálního stavu ze všech je oblast sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí (3,07), digitální kompetence pedagogických pracovníků (2,98) a kompetence k iniciativě. Nejslabší hodnocení aktuálního stavu je u polytechnického vzdělávání (2,30) a matematické pregramotnosti (2,44).

Hlavní priorita 1 v ORP Olomouc – Rozvoj infrastruktury

Školky plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech – **stavební úpravy**:

1.	Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy , např. hřiště, zahrady apod.	56,2 %
2.	Ostatní rekonstrukce , udržovací práce a modernizace pláště budov; zateplení budov (projekty energeticky udržitelné školy apod.)	35,6 %
3.–6.	Nová výstavba nebo přístavba budov	26 %
3.–6.	Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	26 %
3.–6.	Stavební úpravy a rekonstrukce tříd	26 %
3.–6.	Stavební úpravy a rekonstrukce prostor na podporu polytechnického vzdělávání (např. keramická dílna)	26 %

Další důležité oblasti:

1.	Stavební úpravy a rekonstrukce herny	19,2 %
----	--------------------------------------	--------

Školky plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech – **stavební úpravy**:

1.	Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budov; zateplení budov (projekty energeticky udržitelné školy apod.)	22,8 %
2.–3.	Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	20,5 %
2.–3.	Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, zahrady apod.	20,5 %

Podíl MŠ v rámci ORP, jejichž plán se bude týkat bezbariérovosti: (nejvyšší podíly u jednotlivých typů staveb/rekonstrukcí)

1.	Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce	42,5 %
2.	Nová výstavba nebo přístavba budov	19,2 %
3.	Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy, např. hřiště, zahrady apod.	16,4 %

Školky plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech – **vybavení**:

1.	Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy, např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotností, polytechnických dovedností apod.	54,8 %
2.	Nové didaktické pomůcky	47,9 %
3.	Vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků	45,2 %

Naopak nejmenší zájem je o:

- Vybavení tělocvičny – 13,7 %
- Vybavení školní jídelny – 15,1 %

Školky plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech – **vybavení**:

1.	Vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků	31,5 %
2.–3.	Interaktivní tabule	30,1 %
2.–3.	Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotností, polytechnických dovedností apod	30,1 %

Pozn.: Z vyhodnocení dat lze rozklíčovat zájem o jednotlivé typy úprav u jednotlivých právnických subjektů.

Hlavní priorita 2 v ORP Olomouc – Podpora polytechnického vzdělávání

Školky plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.–2.	Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).	75,3 %
1.–2.	Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru.	75,3 %
3.	Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP PV.	74 %

4.–5.	Škola informuje a spolupracuje v oblasti polytechnického vzdělávání s rodiči (např. výstavky prací, představení systému školy v oblasti polytechnického vzdělávání, kroužků, aktivit apod.).	71,2 %
4. – 5.	Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností.	71,2 %

Další důležité oblasti:

- všechny ostatní uvedené – vše nad 56 %

Školky plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností.	26 %
2.–4.	Ve škole existuje osoba zodpovědná za rozvoj polytechnického vzdělávání, schopná doporučovat, poradit dětem nebo učitelům.	23,3 %
2.–4.	Škola spolupracuje s místními firmami/podnikateli.	23,3 %
2.–4.	Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání.	23,3 %

Překážky v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání	64,4 %
2.	Nevhodné či žádné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání (vybavení tříd, heren, hřišť, keramických dílen apod.)	50,7 %
3.	Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání	49,3 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.–2.	Nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků	46,6 %
1.–2.	Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání	46,6 %
3.	Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání	13,7 %
4.	Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání	12,5 %

Hlavní priorita 3 v ORP Olomouc – Podpora inkluzivního vzdělávání

Školky plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.)	78,1 %
2.	Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání , upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami dětí tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného dítěte.	75,3 %
3.–5.	Škola upravuje organizaci a průběh vzdělávání v souladu s potřebami dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.	74 %
3.–5.	Škola má vytvořený systém podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (je vybavena kompenzačními/speciálními pomůckami, využívá služeb asistenta pedagoga atd.)	74 %
3.–5.	Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi dětmi jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji.	74 %

Další důležité oblasti:

- všechny ostatní uvedené, nejmenší důraz je kladen a na výuku českého jazyka pro cizince – 20,5 %

Školky plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení	23,3 %
----	--	--------

	a vybavení tříd a dalších prostorů školy).	
2.	Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny děti bez rozdílu (včetně dětí z odlišných kulturních prostředí, se sociálním znevýhodněním, cizince, děti se SVP apod.).	20,5 %
3.	Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.).	19,2 %

Překážky v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)	76,7 %
2.	Velký počet žáků ve třídách	71,2 %
3.	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.)	46,6 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Velký počet dětí ve třídách	37 %
2.	Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky)	30,1 %
3.	Technická nemožnost bezbariérových úprav školy	11,0 %

Hlavní priorita 4 v ORP Olomouc – Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti

Školky plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol.	82,2 %
----	---	--------

2.–4.	Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).	75,3 %
2.–4.	Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti s rodiči (např. představení služeb školy v oblasti čtenářské pregramotnosti, služeb knihovny, kroužků, aktivit spojených s čtenářskou pregramotností apod.).	75,3 %
2.–4.	Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské pregramotnosti	75,3 %

Další důležité oblasti: (ostatní uvedené)

1	Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, místo pro vystavování apod.).	68,5 %
2	Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti.	64,4 %
3	Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské pregramotnosti.	63 %
4	Ve škole existuje nebo je využívána knihovna (školní, místní).	58,9 %

Školky plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti.	19,2 %
2.–3.	Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské pregramotnosti.	17,8 %
2.–3.	Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské pregramotnosti.	17,8 %
4.	Ve škole existuje nebo je využívána knihovna (školní, místní).	16,4 %

Překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.)	52,1 %
2.	Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	45,2 %
3.–6.	Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti	30,1 %
3.–6.	Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné pregramotnosti	30,1 %
3.–6.	Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné pregramotnosti	30,1 %
3.–6.	Nedostatek možností pro sdílení dobré praxe	30,1 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.)	37,0 %
2.	Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	17,8 %

Hlavní priorita 5 v ORP Olomouc – Podpora rozvoje matematické gramotnosti

Školky plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).	79,5 %
2.	Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické pregramotnosti.	76,7 %
3.	Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti s rodiči.	74 %
4.	Škola systematicky rozvíjí matematické myšlení (využívání	71,2 %

	příkladů k řešení a pochopení každodenních situací, návštěva science center apod.).	
5.–6.	Učitelé MŠ využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol.	69,9 %
5.–6.	Škola podporuje rozvoj matematické pregramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle).	69,9 %
7.	Škola podporuje individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku.	68,5 %
8.	Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj matematické pregramotnosti.	67,1 %
9.	Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti.	65,8 %

Školky plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.–3.	Škola systematicky rozvíjí matematické myšlení (využívání příkladů k řešení a pochopení každodenních situací, návštěva science center apod.).	20,5 %
1.–3.	Ve škole jsou využívány interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti.	20,5 %
1.–3.	Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj matematické pregramotnosti.	20,5 %

Překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.)	54,8 %
2.	Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	43,8 %
3.	Nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti příslušné pregramotnosti	34,2 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek apod.)	35,6 %
2.	Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj pregramotnosti	16,4 %

Ostatní překážky jsou hodnoceny max. ve výši 5,5 %.

Hlavní priorita 6 v ORP Olomouc – Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě žáků

Školky plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Učitelé využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol.	71,2 %
2.	Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).	69,9 %
3.	Škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity.	68,5 %
4.	Škola systematicky učí prvkům iniciativy a kreativity, prostředí i přístup pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí.	67,1 %

Další důležité oblasti: (všechny ostatní uvedené)

- Škola informuje a spolupracuje v oblasti podpory kompetencí k iniciativě a kreativitě s rodiči (např. ukázky práce s dětmi pro rodiče, dny otevřených dveří apod.).
- Ve škole je v rámci vzdělávacího procesu nastaveno bezpečné prostředí pro rozvoj kreativity, iniciativy a názorů dětí.
- Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP PV.
- Škola nabízí pestré možnosti seberealizace dětí, umožňuje dětem realizovat vlastní nápady (např. dramatizace textu atp.).

Školky plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola disponuje dostatečným množstvím pomůcek pro rozvoj kreativity.	21,9 %
2.	Škola podporuje klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP.	17,8 %

Překážky v oblasti rozvoje kompetencí k iniciativě a kreativě (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity	72,6 %
2.	Nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity	24,7 %
3.	Nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj iniciativy a kreativity	21,9 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje kompetencí k iniciativě a kreativě (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Nedostatek finančních prostředků pro zajištění pomůcek, literatury apod. pro rozvoj iniciativy a kreativity	60,3 %
----	---	--------

Další prioritá 7 v ORP Olomouc – Podpora digitálních kompetencí pedagogic. pracovníků

Školky plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Pedagogové mají základní znalosti práce s počítačem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (práce s operačním systémem, aplikacemi, soubory, tvorba textových dokumentů apod.).	68,5 %
2.	Pedagogové mají základní znalosti práce s internetem a využívají je pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí (vyhledávání, stahování, tisk podkladů pro práci s dětmi, znalost bezpečného chování na internetu apod.).	60,3 %

Překážky v oblasti rozvoje digitálních kompetencí (školy mohly označit více možností překážek)

1.	Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)	75,3 %
2.	Nevhodné/zastaralé ICT vybavení	45,2 %
3.	Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí	34,2 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje digitálních kompetencí (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

1.	Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky)	63,0 %
2.	Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí	17,8 %

Další priorita 9 v ORP Olomouc – Sociální a občanské dovednosti a další klíčové kompetence

Školky plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc.	71,2 %
2.	Škola rozvíjí vztah k bezpečnému používání informačních, komunikačních a dalších technologií.	69,9 %
3.	Škola u dětí rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení.	68,5 %
4.	Uvnitř školy se pěstuje vzájemná spolupráce učitele, rodičů a dětí.	67,1 %

Školky plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1.	Ve škole je pěstováno kulturní povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění).	17,8 %
2.	Ve škole je pěstována kultura komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání	12,3 %

3.1.4 Charakteristika školství v řešeném území

Na území vymezeném Místním akčním plánem pro vzdělávání Olomouc jsou zřizované mateřské školy a základní školy. Zřizovateli škol jsou obce v území MAP Olomouc, statutární město Olomouc, Olomoucký kraj, MŠMT, fyzické a právnické osoby a registrované církve.

Mateřské a základní školy zřizované statutárním městem Olomouc tvoří dostatečně hustou síť pokrývající potřeby rodičů z pohledu dojížděky do školy a zaměstnání.

Mateřské a základní školy zřizované obcemi v území ORP Olomouc pokrývají potřeby obyvatel jednotlivých obcí. Rodiče využívají také škol v Olomouci. Důvodem je obvykle dojížděka do zaměstnání nebo nedostatečná kapacita školy v obci, přičemž dojezdová vzdálenost je max. do 30 minut.

I když je síť mateřských a základních škol pokrývající území MAP dostatečně hustá, kapacita mateřských škol je vzhledem k demografickému vývoji stále nedostatečná. Kapacitu mateřských škol zřizovaných obcemi vhodně doplňují mateřské školy jiných zřizovatelů. Novela školského zákona s plánovanými změnami platnými od roku 2017 zahrnuje nově povinnou školní docházku do MŠ poslední rok před vstupem do ZŠ a umístování dětí v mateřské škole postupně od 4, 3 a 2 let. V příštích letech je třeba očekávat navýšení počtu žádostí o umístění v MŠ především dětí dvouletých. Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky jsou v současné době v MŠ již přednostně umístovány a je možno předpokládat, že tento počet výrazně nevrstne.

Silné demografické ročníky dětí nastupují nyní do základních škol a dle údajů zapsaných do rejstříku škol by měla být kapacita základních škol dostatečná. Do rejstříku škol však byly v minulosti zapsány kapacity, které v současné době neodpovídají reálným možnostem škol. V mnoha případech je kapacita ve skutečnosti nižší z důvodu zpřísnění hygienických norem. Změny však nebyly do rejstříku škol promítnuty. Také vznik počítačových učeben, které nelze využívat jako kmenové třídy, má za následek snížení reálné kapacity.

Dalším nedostatkem základních škol jsou chybějící nebo zastaralé odborné učebny. Odborné učebny navíc není možné v některých školách zřídit z důvodu nedostatku kmenových učeben.

3.1.4.1 Předškolní vzdělávání

Vývoj počtu MŠ v řešeném území

Na území Místního akčního plánu Olomouc bylo v roce 2015, v posledním roce sledovaného období (2011–2015), zřizováno **98 mateřských škol obcemi, 5 mateřských škol krajem, 1 mateřská škola registrovanou církví a 1 mateřská**

škola Univerzitou Palackého Olomouc (dále jen UPOL) a 10 mateřských škol jinými zřizovateli.

Mateřské školy jsou zřizované buď jako samostatné příspěvkové organizace, nebo jsou součástí jiných příspěvkových organizací – mateřských nebo základních škol. Samostatných příspěvkových organizací mateřských škol je zřizováno: obcemi 28, krajem 1, církví 1, UPOL také 1 a ostatními zřizovateli 8. Olomoucký kraj je zřizovatelem 3 speciálních mateřských škol.

rok	Počet tříd	
	běžné	spec.
2011	130	0
2012	138	0
2013	141	1
2014	141	1
2015	142	1

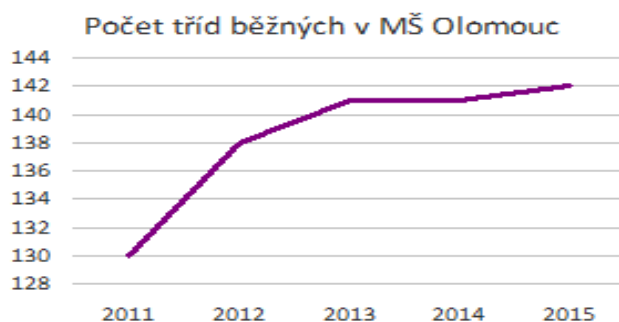
V letech 2011–2015 byly zřízeny 4 nové mateřské školy a jedna mateřská škola byla k 31. 12. 2015 zrušena.

Mateřské školy jiných zřizovatelů mají zaměření sportovní, jazykové, výtvarné, popř. nabízejí alternativní Montessori a waldorfskou výuku.

V roce 2015 měly mateřské školy zřizované obcemi 142 běžných tříd a 1 třídu speciální, mateřské školy ostatních zřizovatelů mají 17 tříd a 10 tříd speciálních.

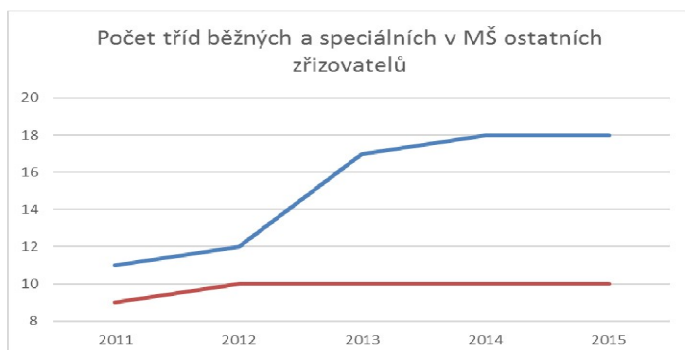
Od roku 2011 bylo zřizovateli zprovozněno celkem 19 nových běžných tříd a 2 speciální.

- Počet běžných tříd v mateřských školách zřizovaných obcemi v ORP Olomouc

Počet běžných tříd v mateřských školách zřizovaných ostatními zřizovateli

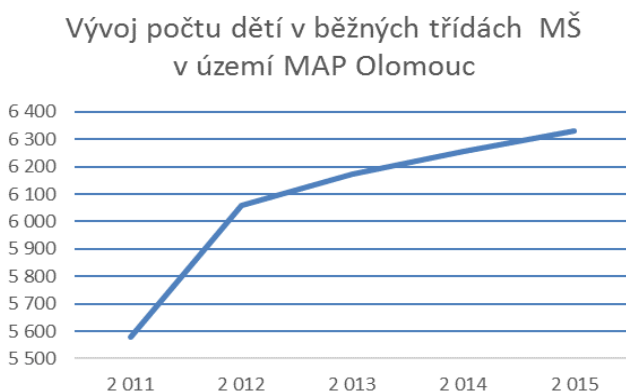

rok	Počet tříd	
	běžné	spec.
2011	10	9
2012	13	10
2013	16	10
2014	16	10
2015	17	10

Vývoj počtu dětí v mateřských školách

Ve sledovaném období v roce 2015 bylo v mateřských školách celkem **6427** dětí. Z celkového počtu bylo **6331** dětí v běžných třídách a **96** dětí ve třídách speciálních, z toho v mateřských školách zřizovaných obcemi bylo 6043 dětí v běžných třídách a 53 dětí ve třídách speciálních, v mateřských školách jiných zřizovatelů bylo 288 dětí v běžných třídách a 43 dětí v třídách speciálních (výstupy z šetření provedeného realizačním týmem MAP).

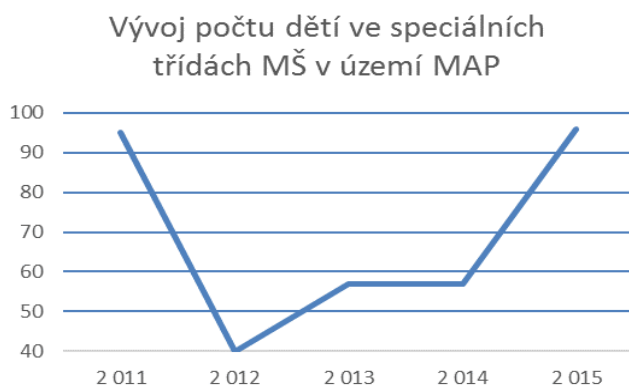
Počet dětí v běžných třídách MŠ všech zřizovatelů v MAP Olomouc

rok	počet dětí	
	běžné třídy	speciál. třídy
2011	5 580	95
2012	6 060	40
2013	6 174	57
2014	6 256	57
2015	6 331	96

■ **Počet dětí ve speciálních třídách MŠ všech zřizovatelů v MAP Olomouc**

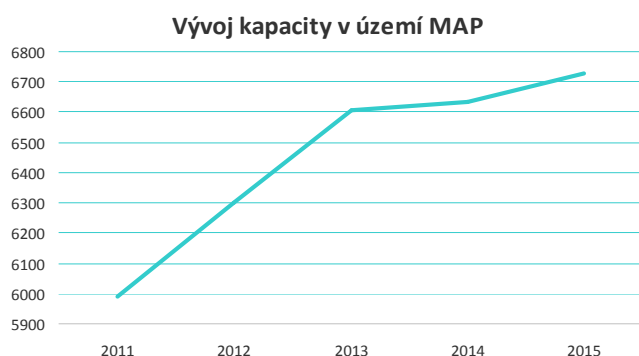

Kapacita mateřských škol

Kapacita všech mateřských škol v roce 2015 byla **6727 dětí**, z toho kapacita 6307 dětí v mateřských školách zřizovaných obcemi a 420 dětí v mateřských školách jiných zřizovatelů.

Vzhledem k obsazenosti mateřských škol byla **kapacita využita na 95,54 %**. V mateřských školách zřizovaných obcemi byla kapacita využita na 96,65 % a v mateřských školách jiných zřizovatelů na 78,81 %.

■ **Kapacita v MŠ**

rok	kapacita MŠ		
	obce	ostatní zřizovatelé	Celkem
2011	5685	305	5990
2012	5922	380	6302
2013	6206	400	6606
2014	6234	400	6634
2015	6307	420	6727

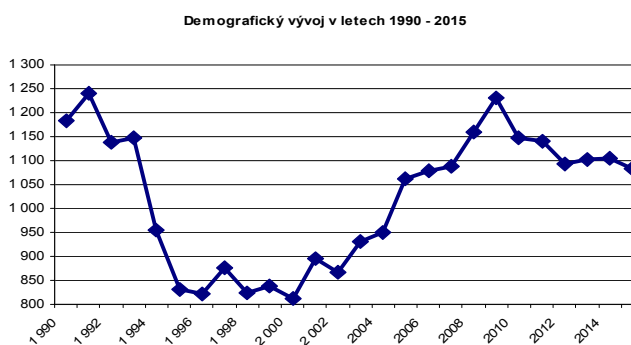
Podle Českého statistického úřadu bude mít porodnost do roku 2017 setrvalou tendenci. Od roku 2018 bude podle předpokladu ČSU docházet k mírnému poklesu

v počtu narozených dětí, průměrný meziroční pokles se očekává 1 %. V roce 2009 bylo v ORP Olomouc dosaženo nejvyššího počtu narozených dětí, narodilo se 1231 dětí.

■ *Vývoj porodnosti od roku 1990 do roku 2015*

Vývoj porodnosti		1998	824	2007	1087
1990	1 183	1999	838	2008	1160
1991	1 240	2000	811	2009	1231
1992	1 139	2001	896	2010	1148
1993	1 148	2002	867	2011	1141
1994	955	2003	932	2012	1093
1995	832	2004	949	2013	1102
1996	821	2005	1062	2014	1105
1997	876	2006	1079	2015	1084

Vzhledem k očekávanému demografickému vývoji by měla být kapacita mateřských škol dostatečná. Je však nutné počítat také s legislativními změnami.

V roce 2016 byla schválena novelizace školského zákona – zákon č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění, která upravuje docházku dětí do mateřské školy. Nárok na místo v mateřské škole budou mít postupně **čtyřleté, tříleté i dvouleté děti**. Tato úprava zákona vyžaduje budování dalších kapacit, bez nichž nebude možné novelizaci zákona naplnit.

Největší nárůst počtu dětí v mateřských školách dle legislativní úpravy lze očekávat v roce 2020, kdy bude možné přijmout k předškolnímu vzdělávání děti ve věku 2 let, což je přibližně 1100 dětí, pokud by všichni rodiče tohoto práva využili.

I když tedy bude porodnost mírně klesat a ne všichni rodiče využijí práva k umístění dítěte do mateřské školy, kapacita mateřských škol bude nedostatečná a je třeba dále hledat cesty k jejímu navýšení.

Vývoj počtu pracovníků v mateřských školách

Počet zaměstnanců v mateřských školách je závislý na počtu výkonových jednotek, tj. na počtu dětí v mateřské škole nebo třídě s celodenním provozem a počtu dětí v mateřské škole nebo třídě s polodenním provozem. Přes výkonové jednotky je stanovený celkový počet úvazků pro zaměstnance mateřské školy.

Mateřské školy se nepotýkají s nedostatkem učitelů, ale ne všichni jsou kvalifikovanými a kvalitními pedagogy.

V roce 2015 byl **přepočtený počet zaměstnanců v mateřských školách** v území MAP **718,12**. Z celkového počtu úvazků bylo **506,97 úvazků učitelů, 29,79 ostatních pedagogů a 181,36 provozních zaměstnanců**.

V roce 2015 bylo **779 fyzických osob** zaměstnaných v mateřských školách. Z celkového počtu bylo **520 učitelů, 45 ostatních pedagogů a 214 provozních zaměstnanců**.

V mateřských školách zřizovaných obcemi pracovalo 479 učitelů, 25 ostatních pedagogů a 199 provozních zaměstnanců. V mateřských školách jiných zřizovatelů pracovalo 41 učitelů, 20 ostatních pedagogů a 15 provozních zaměstnanců. V mateřských školách pracovali na pozici učitele také **3 muži** s úvazkem 3,0.

Ostatní pedagogové v mateřských školách jiných zřizovatelů učí zejména **ve třídách zřízených jako speciální**, zatímco v obecních mateřských školách se v případě ostatních pedagogů jedná většinou o **asistenta pedagoga k individuálně integrovaným dětem**.

V mateřských školách zřizovaných obcemi pracovalo 98,81 % pedagogů s požadovanou kvalifikací a 1,19 % nekvalifikovaných pedagogů. V mateřských školách jiných zřizovatelů to bylo ještě menší procento, v těchto mateřských školách pracovalo „pouze“ 97,92 % kvalifikovaných pedagogů a 2,08 % nekvalifikovaných. Kvalifikovanost mužů byla 100 %.

Nárůst počtu učitelů souvisí s nárůstem počtu dětí v mateřských školách.

Počet ostatních učitelů se zvyšoval v souladu s tím, jak rodiče přijímali otázku začleňování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu. Stále více rodičů má snahu svým dětem umožnit vzdělávání v běžné třídě. Tento trend byl započat ještě dříve, než byla inkluze přijata jako součást školského zákona.

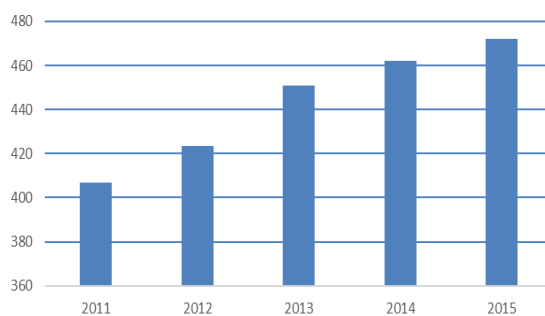
Oproti tomu k většímu nárůstu počtu nepedagogických zaměstnanců – provozních nedocházelo. Zvláště pokud nebyla vybudována nová oddělení, nevznikla nová pracovní místa pro nepedagogy. Dalším důvodem může být, že některé provozní činnosti jsou hrazené jako poskytovaná služba.

■ Vývoj počtu zaměstnanců v MŠ zřizovaných obcemi

rok	fyzický počet			přepočtený počet		
	učitelé	ostatní učitelé	provozní zaměstnanci	učitelé	ostatní učitelé	provozní zaměstnanci
2011	422	9	182	406,80	5,08	148,99
2012	444	15	189	423,35	6,05	155,58
2013	465	14	197	450,83	6,12	166,74
2014	474	23	198	461,91	8,96	168,14
2015	479	25	199	471,90	13,75	170,08

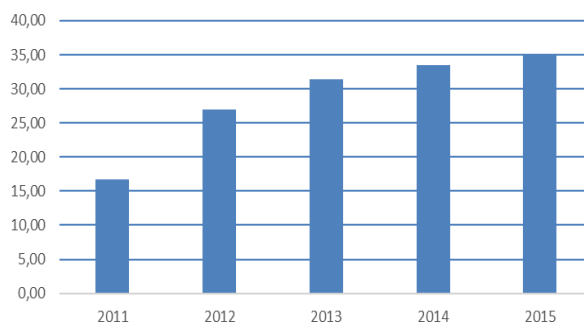
Vývoj přepočteného počtu učitelů v obecních MŠ
v území MAP Olomouc

Vývoj počtu zaměstnanců v MŠ jiných zřizovatelů

rok	fyzický počet			přepočtený počet		
	učitelé	ostatní učitelé	provozní zaměstnanci	učitelé	ostatní učitelé	provozní zaměstnanci
2011	22	15	6	16,74	12,57	2,53
2012	32	16	9	26,92	12,20	6,75
2013	37	14	9	31,44	11,67	6,95
2014	37	16	11	33,53	12,99	7,38
2015	41	20	15	35,07	16,04	11,28

Vývoj přepočteného počtu učitelů MŠ ostatních zřizovatelů v území MAP

Hospodaření mateřských škol

Financování mateřských škol je vícezdrojové, je uskutečňováno z rozpočtu zřizovatele, ze státního rozpočtu, z vlastní činnosti a z dotací.

Příjmy

Největší část hospodaření příspěvkové organizace tvoří hospodaření s finančními prostředky od zřizovatele a finančními prostředky státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání.

Vývoj rozpočtu od zřizovatele – příspěvku na provoz – má setrvalou tendenci, ve sledovaném období let **2011–2015 se v průměru pohybuje ve výši 41 200 tis. Kč**. Oproti tomu rozpočet na mzdy z kapitoly 333 MŠMT zaznamenal meziroční vzrůstající tendenci. Tento vývoj zobrazuje vývoj tarifních platů pedagogických a ostatních zaměstnanců. V průběhu sledovaných 5 let prošly platy zaměstnanců ve školství – zejména pedagogů – několika úpravami směrem nahoru. **V roce 2015 dosáhl rozpočet na přímé náklady na vzdělávání v území MAP Olomouc výše 118 627 tis. Kč** (v roce 2011 to bylo 92 437 tis. Kč).

Zejména u organizací mateřských škol jiných zřizovatelů jsou důležitými příjmy také příjmy z hlavní a doplňkové činnosti, které zahrnují i příjmy za úhradu školného. Tyto příjmy zaznamenaly také nárůst v závislosti na vývoji ekonomiky – **v roce 2011 činily příjmy z činnosti 9776 tis. Kč, v roce 2015 dosáhly již výše 14 112 tis. Kč**.

K rozvoji škol napomáhají dotace zejména v oblasti vzdělávání. Školy v průběhu let **2011–2015 čerpaly dotace průměrně na jeden rok ve výši 8676 tis. Kč**. Nejvíce finančních prostředků mateřské školy získaly z dotačních programů **v roce 2014**, a to ve výši **12 670 tis. Kč**.

Další významnou položku v oblasti příjmů představují příjmy z jiných zdrojů. V průměru se příjmy ve sledovaném období pohybovaly ve výši 7613 tis. Kč.

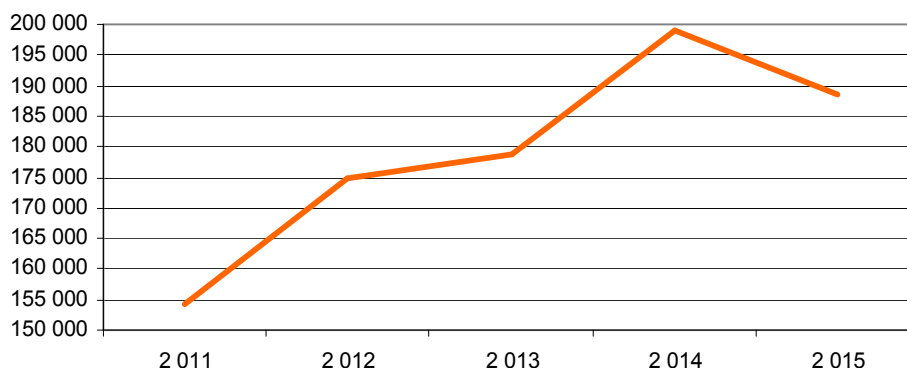
Největší objem příjmů z různých zdrojů zaznamenaly mateřské školy v roce 2014.

■ Vývoj příjmů podle zdroje

rok	příjmy					
	příjmy z činnosti	příjmy od zřizovatele	státní rozpočet	dotace	jiné	celkem
2 011	9 776	37 990	92 437	8 518	5 410	154 131
2 012	12 684	48 493	103 172	5 082	5 433	174 864
2 013	13 828	39 962	111 423	6 803	6 726	178 742
2 014	14 674	40 350	116 827	12 670	14 341	198 862
2 015	14 112	39 306	118 627	10 308	6 159	188 512

Vývoj příjmů MŠ v letech 2011 - 2015

Výdaje

Výdaje mateřských škol tvoří zejména výdaje na provoz a na platy. Vztah mezi rozpočtem zřizovatele a příspěvkovou organizací v případě obecních zřizovatelů představují neinvestiční a investiční příspěvky. Provozní – neinvestiční výdaje jsou určeny na spotřebu materiálu, energie, služby, běžné opravy a údržbu a další běžné výdaje.

„Provozní výdaje“ vykazují od roku 2013 mírný pokles. Na mnoha školách byla provedena energetická opatření, která již příznivě ovlivňují výdaje na provoz.

Nejvyšší výdaje v oblasti **stavebních investic byly v roce 2012**, kdy dosáhly částky **42 737 tis. Kč**. V dalších letech sledovaného období se pohybovaly investice ve výši **22 000 tis Kč**, **nejnižší objem finančních prostředků byl investovaný v roce 2015**.

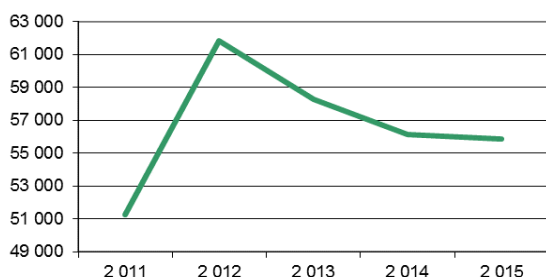
Nestavební investice byly pořizovány ročně průměrně ve výši 1234 tis. Kč.

■ Vývoj výdajů dle typu

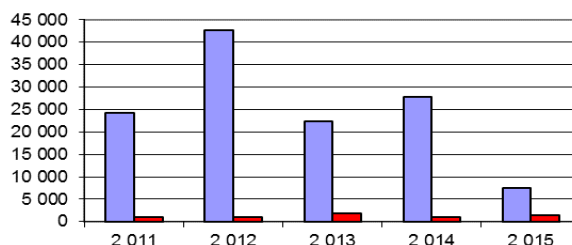
rok	výdaje v tis. Kč		
	provoz	investice stavební	investice nestav
2011	51 256	24 161	1 067
2012	61 841	42 737	902
2013	58 258	22 358	1 758
2014	56 143	27 773	995
2015	55 872	7 411	1 447
Celkem	283 370	124 440	6 169

Provozní výdaje MŠ 2011 - 2015

Stavební a nestavební investice v MŠ
2011 - 2015

Výdaje na platy jsou poskytované ze státního rozpočtu, kapitoly 333 MŠMT. Prostředky státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání představují výdaje na platy, náhrady platů nebo mzdy, náhrady mezd, odměny za pracovní pohotovost, ostatní osobní náklady, odstupné, zákonné odvody, přiděly do fondu FKSP, ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů a na další výdaje související se vzděláváním dle školského zákona.

Zhodnocení technického stavu a vybavenosti mateřských škol

V posledních letech prošla asi polovina mateřských škol v ORP **opravami a modernizacemi**. Mnohé budovy mateřských škol mají vyměněná okna, opravené jsou pláště budov, na kterých bylo provedeno zateplení, a bylo pořízeno nové vybavení.

Ve stavebních úpravách je však nutné pokračovat. Je třeba na dalších budovách provést energetická opatření, venkovní a vnitřní bezbariérové úpravy, provést vnitřní stavební úpravy pro vznik prostor pro polytechnické vzdělávání a rekonstruovat některé třídy. Investiční záměry škol včetně stavu připravenosti jsou monitorovány. Časový harmonogram realizace investic je stanoven dle potřeb a situace zřizovatelů.

Většina **školních jídelen s kuchyní** dnes vyhovuje hygienickým normám, jsou vybaveny moderním kuchyňským zařízením. Modernizace a úpravy v jídelnách bude nutné uvést do souladu s požadavky hygienických norem, které prošly před lety novelizací. Novelizace hygienické normy upravovala samostatné oddělené prostory pro přípravu jednotlivých druhů potravin, požadavky na velkokuchyňské zařízení, druhy podlah a úpravy povrchů stěn apod. Školní jídelny – kuchyně mateřských škol a základních škol v ORP (ze kterých je také do mateřských škol dovážena strava) mají dostatečnou kapacitu pro pokrytí potřeby stravy. V ORP Olomouc jsou v současné době také dvě školní jídelny základních škol, jejichž provozovatelem je právnická osoba.

Největší úpravy je však nutné provést na **zahradách**. V zahradách mateřských škol je nedostatečný nebo zastaralý keřový a stromový porost, travní plochy je potřeba obnovit. V zahradách chybí moderní hrací prvky s vyšší bezpečností a nejsou vybudovány koutky pro přírodní manuální a vzdělávací aktivity – přírodní učebny. Moderní, vybavené zahrady mateřských škol mohou po rekonstrukci nabídnout pohybové aktivity veřejnosti, a tak doplnit nedostatek dětských hřišť.

Zahrady mateřských je potřeba připravit na nástup dvouletých dětí. Současné vybavení zahrad mateřských škol je vhodné pro věkovou strukturu dětí od 3 let, ale nevhodné pro děti ve věku 2 let. Současně s budováním kapacit mateřských škol bude součástí úprav také zahrada.

Pro pohybové aktivity využívají mateřské školy také vnitřní prostory – **herny**. Vnitřní vybavení pro pohyb dětí je mobilní a tvořeno tělovýchovnými lehkými pomůckami.

V případě potřeby mají mateřské školy v některých částech města a obcí veřejná dětská hřiště a sportovní hřiště.

Vybavení mateřských škol na podporu podnětného vnitřního prostředí školy nebylo v minulých letech oblastí moc podporovanou.

Základní vybavení mají mateřské školy na velmi dobré úrovni. Nedostatek je však v oblasti pomůcek pro vzdělávání. Mateřské školy pociťují nedostatek didaktických pomůcek a k názorným ukázkám při vzdělávání chybí v mateřských školách interaktivní tabule. S tabulemi souvisí také potřeby vybavení pro pedagogy. Pedagogové mateřských škol nemají k dispozici dostatek výpočetní techniky.

Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné pořídit jak didaktické, tak kompenzační pomůcky.

3.1.4.2 Základní vzdělávání

Vývoj počtu ZŠ v řešeném území

Na území MAP je zřizováno **66 organizací základních škol** různých zřizovatelů, z toho je **21 základních škol neúplných a 45 úplných**. Jedna neúplná základní škola zřizovaná obcí pozastavila od roku 2014 svou činnost z důvodu nedostatečného počtu žáků.

Zřizovateli základních škol jsou obce, statutární město Olomouc, Olomoucký kraj, MŠMT, registrované církve a fyzické a právnické osoby. Základní školy jsou obcemi, krajem, církví a MŠMT zřizované jako příspěvkové organizace, ostatní zřizovatelé zřizují školy jako různé druhy společností.

Základní školy zřizují obce buď jako samostatné příspěvkové organizace, nebo jsou součástí jiných příspěvkových organizací základních škol. Celkem je v řešeném území 72 součástí základní škol – z celkového počtu je 26 základních škol neúplných a 45 základních škol úplných.

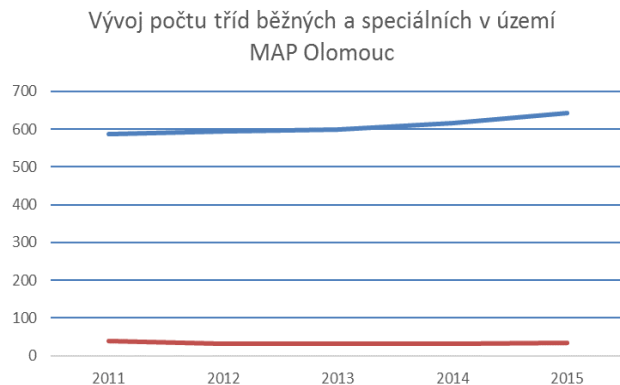
Základní školy jsou různého zaměření: s rozšířenou výukou matematiky, ICT, sportovní školy, školy s alternativní výukou Montessori a Waldorfská škola, základních škola s britským vzdělávacím programem nebo škola s třídami pro vzdělávání nadaných žáků.

V řešeném území jsou také 4 víceletá gymnázia. Jsou zřizována Olomouckým krajem a jedno víceleté gymnázium je zřízeno registrovanou církví.

V základních školách bylo v roce 2015 celkem 687 tříd – z toho 643 tříd běžných a 34 tříd speciálních. Z celkového počtu tříd bylo 91 tříd v základních školách neúplných a 687 tříd v základních školách úplných. Speciální třídy nebyly v neúplných školách zřízeny. Základní školy zřizované obcemi měly v roce 2015 609 běžných tříd a 1 třídu speciální. Základní školy ostatních zřizovatelů měly 34 běžných tříd a 33 tříd speciálních. Největším zřizovatelem základních škol se speciálními třídami je Olomoucký kraj.

Od roku 2011 bylo otevřeno 56 nových běžných tříd, ale počet speciálních tříd byl snížen, bylo uzavřeno 5 speciálních tříd. Zcela nová nebyla v letech 2011–2015 zřízena žádná základní škola. Uzavření speciálních tříd ukazuje na začlenění vyššího počtu žáků do hlavního proudu vzdělávání, a to i přesto, že novelizace školského zákona upravuje inkluzi až od 1. 9. 2016.

■ Vývoj počtu tříd

rok	počet tříd	
	běžné	spec
2011	587	39
2012	595	33
2013	600	33
2014	617	32
2015	643	34

Vývoj počtu žáků ZŠ v řešeném území

V posledním roce sledovaného období, v roce 2015, bylo na území MAP Olomouc v základních školách bez rozdílu zřizovatele celkem **13 875 žáků**. Z celkového počtu bylo **13 631 žáků v běžných třídách a 244 žáků ve speciálních třídách**.

Na 1. stupni škol bylo 8682 žáků, na 2. stupni 4949 žáků. Již z tohoto poměru žáků na prvním a druhém stupni je patrný nárůst počtu žáků v posledních letech – do škol nastupují děti narozené v letech s vyšší porodností.

Od roku 2011 do roku 2015 se zvýšil celkový počet žáků o 2364, tj. o 20,54 %.

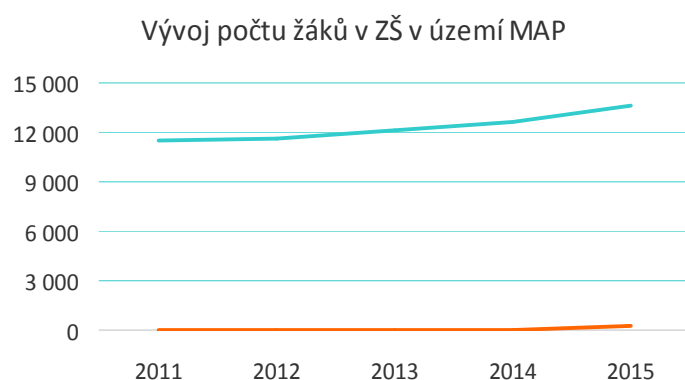

Ve speciálních třídách základních škol bylo v roce 2015 na 1. stupni 128 žáků, na 2. stupni 116 žáků. Také ve speciálních třídách je patrný nástup žáků „silných ročníků“.

V základních školách zřizovaných obcemi bylo 13 154 žáků v běžných třídách a 9 žáků ve speciálních třídách, v základních školách ostatních zřizovatelů bylo 477 žáků v běžných třídách a 235 žáků ve speciálních třídách.

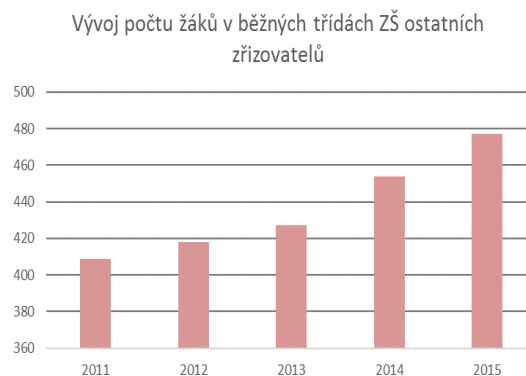
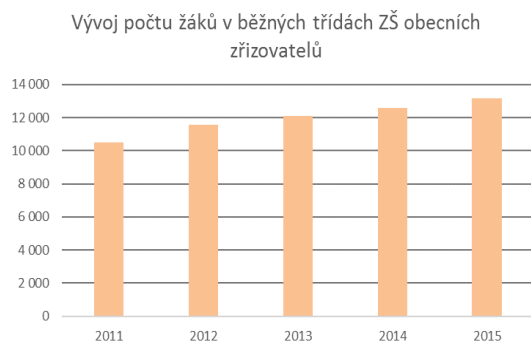
Z celkového počtu žáků bylo v základních školách neúplných v roce 2015 celkem 1570 žáků.

■ *Celkový počet žáků základních škol bez zohlednění zřizovatele*

rok	Počet žáků	
	běžné tř.	speciál. tř.
2011	11 484	27
2012	11 583	29
2013	12 086	22
2014	12 609	9
2015	13 631	244

■ *Vývoj počtu žáků základních škol podle zřizovatelů*

rok	počet žáků obecní zřizovatelé		počet žáků ostatní zřizovatelé	
	běžné	spec	v běž.tř.	ve spec.
2011	10 484	27	409	239
2012	11 583	29	418	212
2013	12 086	22	427	206
2014	12 609	9	454	207
2015	13 154	9	477	235

Kapacita základních škol

V roce 2015, v posledním roce sledovaného období, byla **kapacita** základních škol celkem **21 362 míst**. **Naplněnost** v tomto roce byla pouze **64,95 %**. Nízká naplněnost škol je způsobena kapacitou uváděnou v rejstříku škol, která neodpovídá skutečnosti.

Od roku 2011 byla kapacita základních škol zvýšena o 412 míst. Kapacita byla zvýšena ve školách, které mají **v obci nebo ve svém spádovém obvodu více dětí, než by mohla škola přijmout**. Naopak v obcích a ve školách s **nízkým počtem dětí ve spádovém obvodu je kapacita nenaplněna**.

Podle Českého statistického úřadu bude mít porodnost do roku 2017 setrvalou tendenci. Od roku 2018 bude podle předpokladu ČSU docházet k mírnému poklesu v počtu narozených dětí, průměrný meziroční pokles se očekává 1 %.

Vzhledem k předpokládanému demografickému vývoji se bude počet žáků v základních školách ještě zvyšovat. Nárůst počtu žáků se předpokládá do roku 2024, následně se bude mírně snižovat.

Kapacity základních škol je nutné v dalších letech ponechat a budovat odborné učebny v nových prostorách z důvodů podpory vzdělávání v oblasti přírodních věd a polytechnického vzdělávání. Vznikem odborných učeben v nově vzniklých prostorách nedojde k obsazení kapacity kmenových tříd.

Nezbytnou potřebou k určení reálné kapacity je to, aby byla provedena kontrola současných kapacit a ověřené skutečné údaje byly v souladu s údaji vedenými v rejstříku škol a školských zařízení.

■ Kapacita základních škol

rok	Olomouc	obce v území MAP	ostatní zřizovatelé
2011	12 189	7 657	1 114
2012	12 189	7 687	1 129
2013	12 189	7 754	1 129
2014	12 189	7 959	1 139
2015	12 189	7 969	1 214
nárůst kapacity	0	+ 312	+ 100

Vývoj počtu pracovníků v ZŠ

Počet zaměstnanců základní školy je závislý na počtu výkonových jednotek, tj. na počtu žáků na prvním a druhém stupni, na počtu žáků individuálně integrovaných, žáků vzdělávaných jinou formou. Podle počtu výkonových jednotek je stanoven počet úvazků pro pedagogické a nepedagogické zaměstnance.

Základní školy se nepotýkají s nedostatkem učitelů, i když ne všichni pedagogové ve školách jsou kvalifikovaní.

V základních školách v roce 2015 pracovalo **1003 učitelů a 98,8 % učitelů bylo kvalifikovaných**. Nekvalifikovaných učitelů bylo pouze 1,2 %. Z celkového počtu učitelů pracovalo v základních školách **145 mužů, z toho 98,63 % kvalifikovaných, a 858 bylo žen, z toho 98,97 % kvalifikovaných**.

Oproti roku 2011 (první rok sledovaného období) se počet učitelů zvýšil o 64, z toho o 11 mužů a 53 žen. Požadovanou kvalifikaci splňovalo 97,09 % učitelů. V roce 2015 bylo dosaženo o 1,71 % vyšší kvalifikace pedagogů oproti roku 2011.

Počet ostatních učitelů se zvýšil v roce 2015 oproti roku 2011 o 60. V ostatních učitelích jsou započítáni zejména asistenti pedagoga k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, speciální pedagogové. Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami začleněných do běžných tříd hlavního vzdělávacího proudu v posledních letech vzrostl. Celkový nárůst počtu učitelů souvisí s nárůstem počtu dětí v základních školách.

Oproti tomu k většímu nárůstu počtu nepedagogických zaměstnanců – provozních – nedocházelo. Nevznikaly nové prostory, o které by vzrostl počet úvazků potřebných k zajištění provozu.

■ *Přepočtený počet zaměstnanců v ZŠ zřizovaných obcemi v území MAP Olomouc*

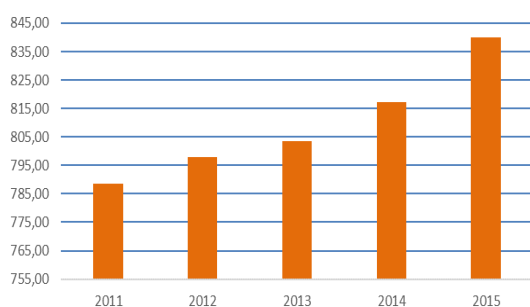
rok	zaměstnanci fyzický počet			zaměstnanci přepočtený počet		
	učitelé	ostatní učitelé	nepedagogové	učitelé	ostatní učitelé	nepedagogové
2011	831,00	58,00	260,00	788,55	34,27	226,67
2012	835,00	68,00	257,00	797,85	38,33	224,40
2013	848,00	78,00	265,00	803,38	40,60	229,83
2014	871,00	97,00	266,00	817,25	52,98	237,01
2015	887,00	114,00	268,00	840,05	72,07	240,40

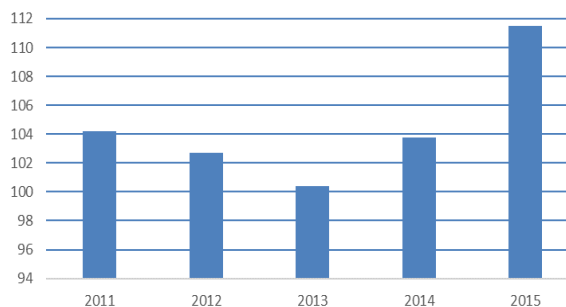
■ **Přepočtený počet zaměstnanců v ZŠ zřizovaných ostatními zřizovateli v území MAP Olomouc**

rok	zaměstnanci fyzický počet			zaměstnanci přepočtený počet		
	učitelé	ostatní učitelé	nepedagogové	učitelé	ostatní učitelé	nepedagogové
2011	108	48	45	104,22	42,18	40,54
2012	106	52	44	102,71	39,92	38,44
2013	108	55	44	100,37	43,78	39,68
2014	107	48	47	103,77	37,20	41,40
2015	116	50	47	111,47	38,59	42,72

Přepočtený počet učitelů v ZŠ zřizovaných obcí v MAP Olomouc

Přepočtený počet učitelů v ZŠ zřizovaných ostatními zřizovateli v MAP

Docházka do škol, dokončení základního vzdělávání

V roce 2015 **dokončilo a získalo základní vzdělání 1204 žáků, nedokončilo 37 žáků.**

Vzdělání žáci nedokončili z důvodu špatného prospěchu. Zda byl špatný prospěch z důvodu špatné přípravy do výuky, vlivem prostředí ze kterého pochází, ze sociálních důvodů nebo jiného, nebylo zkoumáno.

Předčasně povinnou školní docházku ukončilo 27 žáků v 8. ročníku a 8 žáků v 7. ročníku v běžné třídě a 2 žáci v 7. ročníku ve třídě speciální.

Nejvíce žáků základních škol - **479 žáků** - pokračovalo ve studiu **na středních školách (bez gymnázií)**, na **odborná učiliště bez maturity** bylo přijato **228 žáků**.

Na **gymnázia z 9. tříd** bylo přijato **216 žáků**. Nejmenší počet žáků ve sledovaném období pokračoval ve studiu na konzervatoři.

Na **víceletá gymnázia** bylo přijato **224 žáků**, z celkového počtu bylo z 5. třídy přijato 138 žáků a ze 7. tříd 86 žáků.

- **Přehled počtu žáků, kteří pokračovali ve studiu, a počet žáků, kteří dokončili a předčasně ukončili základní vzdělání**

rok	úspěšnost žáků – další vzdělávání										předčas. ukon. škol. doch.	úspěšně dokončili ZŠ
	gymnázia			obchod. akad.	umělec. školy	SŠ	konzervatoř		SOU	OU bez matur.		
	5. tř.	7. tř.	9. tř.				5. tř.	9. tř.				
2011	164	81	216	70	12	407	2	0	167	312	25	1214
2012	161	98	242	63	11	452	1	4	164	224	39	1247
2013	171	73	218	56	16	545	0	0	172	229	21	1180
2014	147	69	226	61	15	456	0	3	158	238	31	1239
2015	138	86	216	63	18	479	0	1	121	228	37	1204

Hospodaření základních škol

Financování základních škol je vícezdrojové, a to z rozpočtu zřizovatele, ze státního rozpočtu, z vlastní činnosti a z dotací.

Příjmy

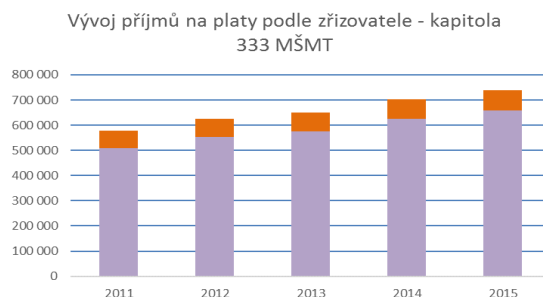
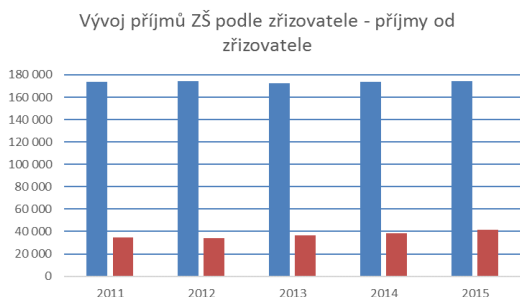
Největší část hospodaření příspěvkové organizace tvoří hospodaření s finančními prostředky od zřizovatele a finančními prostředky státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání.

Příjmy od zřizovatele jsou v případě obecních zřizovatelů vyrovnané. Od roku 2011 do roku 2015 se pohybovaly ve výši cca 17 000 tis. Kč. Příjmy škol ostatních zřizovatelů mají vzrůstající tendenci. Od roku 2011 do roku 2015 se příjmy navýšily o 6686 tis. Kč.

Výše příjmů na přímé náklady na vzdělávání – na platy – z kapitoly 333 MŠMT odráží nárůst tarifním platů. Tento nárůst je v souladu se státní politikou a příslušnou právní úpravou. V průběhu sledovaných 5 let prošly platy zaměstnanců ve školství – zejména pedagogů – několika úpravami.

- **Vývoj příjmů podle zdroje**

rok	příjmy od zřizovatele v tis. Kč			příjmy na PN v tis. Kč		
	obce	ostatní zřiz.	celkem	obce	ostatní zřiz.	celkem
2011	174 000	34 845	208 845	509 302	69 125	578 427
2012	174 401	33 850	208 251	553 376	71 446	624 822
2013	172 660	36 699	209 359	576 503	74 318	650 821
2014	173 492	38 554	212 046	624 562	77 130	701 692
2015	174 481	41 531	216 012	657 990	79 920	737 910

K rozvoji škol napomáhají dotace v oblasti vzdělávání. Základní školy získaly v roce 2015 **dotace ve výši 47 261 tis. Kč.**

Další významnou položku v oblasti příjmů tvoří **příjmy z hlavní a doplňkové činnosti. V roce 2015** obržely z doplňkové činnosti **63 028 tis. Kč**, které se tak staly důležitým zdrojem financování nákladů souvisejích s rozvojem škol.

Výdaje

Výdaje základních škol tvoří zejména výdaje na provoz a na platy. Vztah mezi rozpočtem zřizovatele a příspěvkovou organizací v případě obecních zřizovatelů představují neinvestiční a investiční příspěvky. Provozní – neinvestiční výdaje jsou určeny na spotřebu materiálu, energie, služby, běžné opravy a údržbu a další běžné výdaje.

■ Vývoj výdajů podle typu

rok	výdaje na provoz v tis. Kč		
	provoz	stav. investice	nestav. investice
2011	592 049	10 990	2043
2012	530 218	170 162	3476
2013	516 589	29 433	3666
2014	562 049	57 367	5518
2015	583 901	50 474	9471

„Provozní výdaje“ vykazují od roku 2013 mírný pokles. Ke snížení výdajů na provoz přispěla mj. realizace energetických opatření na objektech škol, neboť výdaje za energii patří k nejnáročnějším položkám provozních rozpočtů škol.

Nejvyšší výdaje v oblasti **stavebních investic byly vykazovány v roce 2012**, kdy dosáhly částky **42 737 tis. Kč**. V dalších letech sledovaného období se pohybovaly investice ve výši **22 000 tis. Kč**, **nejnižší objem finančních prostředků byl investován v roce 2015**.

Nestavební investice byly pořizovány ročně průměrně ve výši 1234 tis. Kč.

Zhodnocení technického stavu a vybavenosti základních škol

V posledních letech prošly budovy **základních škol v ORP opravami a modernizacemi**. Na budovách základních škol byly vyměněna okna, bylo provedeno zateplení pláště budov, byla opravena sociální zařízení a školní jídelny prošly modernizací.

Ve stavebních opravách je potřeba pokračovat. Energetická opatření nejsou provedena ještě na všech budovách, na kterých je možné zateplení pláště provést, venkovní a vnitřní bezbariérové úpravy nemá dosud většina budov, je nutné vybudovat odborné učebny (dílny, přírodovědné učebny, učebny cizích jazyků, cvičné kuchyňky, učebny informatiky apod.), vybudovat nové třídy školních družin, modernizovat další školní jídelny, opravit třídy a realizovat další investice podle technického stavu jednotlivých budov škol. Investiční záměry škol včetně stavu připravenosti jsou monitorovány. Časový harmonogram realizace investic je stanoven dle potřeb a situace zřizovatelů.

Rekonstrukce a modernizace vyžaduje většina **školních hřišť a tělocvičny**. Sportovní školní hřiště a tělocvičny mají zastaralé povrchy i vybavení a neodpovídají současným trendům, kdy je žádoucí větší využívání sportovišť a tělocvičen nejen žáky, ale i veřejností v době mimo vyučování. Na hřištích a v tělocvičnách rovněž probíhají sportovní a pohybové soutěže pořádané samotnou školou nebo se školy zapojují i do soutěží regionálních, krajských nebo celostátních.

Pokud jsou ve škole posilovny, jsou tyto využívány pro zájmovou činnost v době mimo vyučování.

V jedné základní škole v řešeném území je také plavecký bazén, který využívají i jiné základní školy v okolí k výuce plavání.

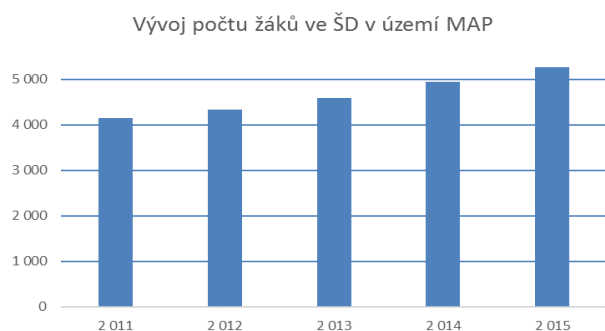
Školní jídelny – kuchyně mají dostatečnou kapacitu k přípravě stravy pro vlastní strávníky a k přípravě stravy určené k vývozu do školních jídelen – výdejen základních a mateřských škol. Dvě základní školy v ORP Olomouc mají školní jídelnu pronajatou jinému provozovateli, který ale dále připravuje stravu pro školy. Školní jídelny v řešeném území pokrývají potřebu na přípravu stravy základních a mateřských škol v ORP.

Přestože byly školní jídelny – kuchyně rekonstruovány z důvodu změny hygienických požadavků na přípravu stravy, musejí některé školní jídelny projít modernizací velkokuchyňského zařízení.

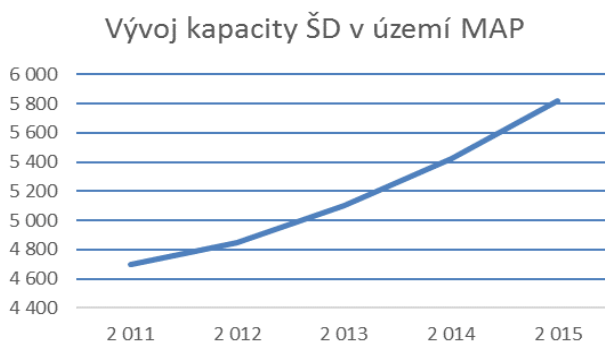
S vyšším počtem žáků v základních školách vzniká potřeba otevření více tříd **školní družiny**. Třídy školních družin jsou v současné době zřízené většinou v kmenových třídách. Samostatné třídy přizpůsobené činností školní družiny již v základních školách téměř nejsou. Z důvodu nedostatečné kapacity školních družin jsou většinou přijímáni žáci pouze prvních až třetích tříd

■ Vývoj kapacity školních družin

rok	počet žáků		kapacita
	1. st.	2. st.	
2 011	4 150	3	4 699
2 012	4 335	4	4 850
2 013	4 590	6	5 105
2 014	4 947	1	5 423
2 015	5 272	2	5 816

V souladu s předpokládaným demografickým vývojem bude také počet žáků ve školních družinách narůstat a jejich současná kapacita bude nedostatečná, proto je nutné zařadit do budování infrastruktury základních škol také budování tříd školních družin.

V řešeném území MAP není žádný školní klub.

Základní **vybavení** mají základní školy na dobré úrovni. V posledních letech byly zřizovány zejména ICT učebny a interaktivní učebny, jejichž počet je ale na školách stále nedostatečný. V každé základní škole je pouze jedna nebo dvě učebny ICT. Ty mají dnes již zastaralou techniku a na obnovu nemají základní školy dostatek finančních prostředků.

Nedostatek vykazují základní školy také v oblasti **pomůcek pro vzdělávání**. Základní školy nemají ani dostatek didaktických a kompenzačních pomůcek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.1.4.3 Základní umělecké vzdělávání

V řešeném území jsou zřizovány 4 základní umělecké školy, přičemž 3 ZUŠ zřizuje Olomoucký kraj a jedna je zřizována soukromým subjektem.

ZUŠ Žerotín Olomouc (zřizovatel Olomoucký kraj) poskytuje zájmové vzdělávání v oboru hudebním, literárně-dramatickém a tanečním. V roce 2015 měla ZUŠ Žerotín 1382 žáků.

ZUŠ Žerotín poskytuje vzdělávání na 8 místech v ORP Olomouc: v Olomouci, Velkém Újezdu, Dolanech, Štěpánově, Velkém Týnci, Velké Bystřici, Tršicích a Hlubočkách.

■ *Přehled počtu žáků ve sledovaném období v ZUŠ Žerotín*

obor	2011	2012	2013	2014	2015
taneční	171	172	172	172	169
literárně-dramatický	108	104	98	109	110
hudební	1 094	1 088	1 092	1 113	1 103
celkem	1 373	1 364	1 362	1 394	1 382

V roce 2015 pracovalo v ZUŠ Žerotín 75 pedagogů, tj. škola měla 66,8 úvazku.

■ *Přehled počtu zaměstnanců ve sledovaném období v ZUŠ Žerotín*

	2011	2012	2013	2014	2015
fyzický počet pedagogů	77	80	78	76	75
přepočtený počet pedagogů	65,26	65,44	65,72	65,37	66,80

ZUŠ Iši Krejčího Olomouc (zřizovatel Olomoucký kraj) poskytuje zájmové vzdělávání v oboru hudebním, literárně-dramatickém a tanečním. V roce 2015 měla ZUŠ Iši Krejčího 678 žáků.

Škola nabízí zájmové vzdělávání na 3 místech: 2 místa v Olomouci a jedno v Lutíně. V roce 2015 pracovalo ve škole 36 pedagogů, tj. škola měla 30,82 úvazku.

■ *Přehled počtu žáků ve sledovaném období v ZUŠ Iši Krejčího Olomouc*

obor	2011	2012	2013	2014	2015
taneční	116	120	118	108	109

literárně-dramatický	40	37	44	41	34
hudební	557	552	538	536	535
552celkem	713	709	700	685	678

■ *Přehled počtu zaměstnanců ve sledovaném období v ZUŠ Iši Krejčího Olomouc*

	2011	2012	2013	2014	2015
fyzický počet pedagogů	39	38	38	35	36
přepočtený počet pedagogů	30,88	31,48	31,18	30,52	30,82

ZUŠ Pionýrská, Olomouc (zřizovatel Olomoucký kraj) je zaměřena na výtvarný obor. Vzdělávání poskytuje na 4 místech v ORP Olomouc: v Olomouci, Dolanech, Velké Bystřici a Náměšti na Hané.

V roce 2015 poskytovala ZUŠ vzdělávání 633 žákům.

■ *Přehled počtu žáků ve sledovaném období v ZUŠ Pionýrská*

obor	2011	2012	2013	2014	2015
výtvarný	592	615	631	632	633

V ZUŠ Pionýrská vzdělávalo v roce 2015 žáky 13 pedagogů, tj. 9,721 úvazku.

■ *Přehled počtu zaměstnanců ve sledovaném období v ZUŠ Pionýrská*

	2011	2012	2013	2014	2015
fyzický počet pedagogů	14	15	14	13	13
přepočtený počet pedagogů	9,82	10,24	9,93	10,07	9,72

Zřizovatelem **ZUŠ CAMPANELLA Olomouc** je Jiří Klimeš, fyzická osoba, a poskytuje vzdělávání v hudebním oboru. Místa poskytovaného vzdělávání jsou pouze v Olomouci.

V roce 2015 vzdělávala ZUŠ CAMPANELLA 256 žáků.

■ *Přehled počtu žáků ve sledovaném období v ZUŠ CAMPANELLA Olomouc*

obor	2011	2012	2013	2014	2015
hudební	0	149	218	256	282

Žáky vyučovalo 10 pedagogů, tj. 7,43 úvazku.

■ *Přehled počtu zaměstnanců ve sledovaném období v ZUŠ CAMPANELLA Olomouc*

	2011	2012	2013	2014	2015
fyzický počet pedagogů	0	3	7	9	10
přepočtený počet pedagogů	0	0,83	4,16	4,54	7,43

Charakteristika jednotlivých oborů podle RVP

Hudební obor

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavného vzdělávání, aktivní a poučené interpretace, vlastní tvorby, poznáváním hudební kultury a osvojením si základních teoretických znalostí využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení.

Vzdělávací obsah hudebního oboru je členěn do dvou vzájemně provázaných oblastí – Hudební interpretace a Recepce a reflexe hudby – a je tvořen očekávanými výstupy, které mají činnostní povahu se zaměřením na jejich praktické využití.

Výtvarný obor

Výtvarný obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím aktivní, poučné výtvarné činnosti využívat výtvarného jazyka jako uměleckého prostředku komunikace. Studium ve výtvarném oboru nabízí vedle nových možností vyjádření i témata na základě vnímání okolního světa, umožňuje adekvátně reagovat výtvarnými prostředky, dává ucelený přehled o výtvarném umění, pomáhá vyhranit výtvarný názor a vnímá důležitost vlastní tvorby jako součást osobního naplnění.

Vzdělávání ve výtvarném oboru rozvíjí výtvarné dispozice žáků – vnímání, myšlení, vyjadřování, představitivost, estetické cítění a tvořivost.

Taneční obor

Taneční obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexně a systematicky rozvíjet jedince po stránce tělesné a duševní. Každému žákovi – podle míry jeho schopností a zájmu –

poskytuje základy odborného vzdělávání, které mu umožní uplatnit se jako tanečník při nejrůznějších neprofesionálních aktivitách, v povolání, pro které je kultura pohybu vhodným předpokladem, případně pokračovat v dalším studiu směřujícím k profesionálnímu působení.

Vzdělávání v tanečním oboru seznamuje žáka se stavbou i strukturou lidského těla, zákonitostmi pohybu a poskytuje mu orientaci v různých oblastech spojených s tanečním projevem a kulturou pohybu.

Literárně-dramatický obor

Literárně-dramatický obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje prostřednictvím tvořivých činností (pohybových, hereckých, slovesných, dramaturgických, hudebních, výtvarných, prací s loutkařskými prostředky atp.) rozvíjet umělecké vlohy žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu. Stává se tak významným nástrojem rozvoje sociability žáků (schopnosti vnímat druhé, vnímat motivace jejich jednání a prostřednictvím vstupu do rolí řešit různé sociální situace), jejich emocionálního rozvoje a schopnosti sebepoznání a sebekontroly. Základním principem uplatňovaným ve výuce je dramatická hra, která pracuje s výrazovými prostředky dalších druhů umění. Rozvíjí žakovu schopnost vnímat, vytvářet a sdělovat v čase a prostoru lidské vztahy a jednání.

Literárně-dramatický obor poskytuje spolehlivý základ i pro další studium směřující k profesionálnímu uplatnění.

3.1.4.4 Neformální a zájmové vzdělávání

Střediska volného času, Domy dětí a mládeže

V řešeném území jsou zřizovány dva Domy dětí a mládeže – DDM zřizovaný Olomouckým krajem a DDM zřizovaný společností Bailiva Čech, Moravy a Slezska je součástí Církevního gymnázia Německého řádu Olomouc.

Domy dětí a mládeže zajišťují mimoškolní aktivity dětí a žáků, nabízejí žákům širokou škálu kroužků a dalších činností, z nichž si každý může vybrat dle svého zaměření a zájmů, a současně zajišťují mladým účastníkům těchto aktivit trávení volného času s jejich vrstevníky nejen během školního roku, ale i navazujícími příměstskými nebo klasickými tábory v době prázdnin. Pro rodiče dětí znamená práce v kroužku jednak zajištění smysluplné náplně volného času jejich dítěte v odpoledních hodinách a jednak pro mnohé z nich finančně přijatelnou variantu na zajištění zájmové aktivity pro jejich dítě. Pro samotné děti může taková aktivita znamenat navázání nových kamarádských vztahů, rozšíření jejich zájmů, podle charakteru činnosti rozvíjet jejich pohybové, motorické, literární, výtvarné či jiné nadání. Domy dětí a mládeže svým zaměřením doplňují a rozšiřují osobnostní rozvoj dětí a žáků, působí na rozvoj kompetencí preventivně, kulturně a sociálně. Zájmové vzdělávání podporuje a pomáhá naplňovat vzdělávací cíle.

Středisko volného času v řešeném území MAP Olomouc není zřizováno.

DDM zřizovaný Olomouckým krajem nabízí zájmové vzdělávání ve 172 pravidelných kroužcích v šesti základních zájmových oblastech a 31 kroužků v dalších různých oblastech podle zájmu dětí a žáků.

Počet kroužků:

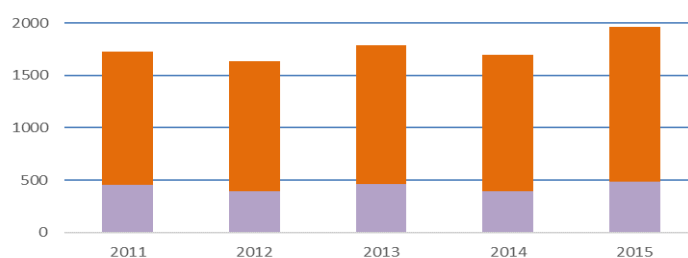
sportovní a turistické ZÚ	46
přírodovědné kroužky	19
taneční kroužky	25
výtvarné kroužky	21
hudební kroužky	15
technické kroužky	15
ostatní kroužky	31

V kroužcích se v zájmové činnosti v roce 2015 vzdělávalo celkem 1961 dětí a žáků.

■ **Počet dětí a žáků ve sledovaném období v DDM**

rok	děti	žáci	celkem
2011	451	1 275	1 726
2012	392	1 245	1 637
2013	461	1 329	1 790
2014	396	1 301	1 697
2015	483	1 478	1 961

Vývoj počtu dětí a žáků v zájmových kroužcích
DDM (Olomoucký kraj)

V roce 2015 zajišťovalo zájmové vzdělávání na DDM 23 interních a 102 externích pedagogických zaměstnanců.

■ **Počet pracovníků DDM zřiz. krajem**

rok	pedagogové		nepedagogové		celkem	
	fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet	fyzický počet	přepočtený počet
2011	23	20,35	16	11,23	39	31,58
2012	23	20,43	16	11,23	39	31,66
2013	23	20,43	15	11,50	38	31,93
2014	23	20,43	14	11,00	37	31,43
2015	23	20,43	14	11,00	37	31,43

DDM Olomouckého kraje pořádá pro školy v řešeném území také soutěže, ekologické aktivity, poskytuje vzdělávací programy, didaktické videopořady.

DDM zřizovaný společností Bailiva působí při Církevním gymnáziu Německého řádu. V roce 2015 nabízel DDM žákům činnost ve 4 přírodovědných (69 účastníků), 4 polytechnických (62 účastníků), 3 počítačových (48 účastníků) a 10 jazykových kroužcích (164 účastníků). Mimo kroužky pořádá tábory, spontánní a příležitostné činnosti, kterých se účastní až 10 000 účastníků ročně.

DDM spolupracuje se základními školami v ORP Olomouc.

V roce 2015 zajišťovali činnost kroužků 2 pedagogičtí zaměstnanci, 74 externích pracovníků a dalších 20 pracovníků z řad interních zaměstnanců a externích spolupracovníků.

Neziskové organizace zabývající se vzděláváním

Neformální a zájmové vzdělávání nabízí účastníkům výchovně vzdělávací aktivity – nabízí rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů. Aktivity jsou založené na dobrovolnosti zájemce. Aktivní využití volného času představuje důležitý prvek v prevenci výskytu rizikových jevů, je důležitým opatřením sociálního začleňování dětí a mládeže ze sociálně vyloučených lokalit. Zájmové a neformální vzdělávání vhodnou formou doplňuje a rozšiřuje kompetence získané ve škole a poskytuje a dětem a žákům nové kompetence a dovednosti.

V regionu působí řada neziskových organizací, které se zabývají vzděláváním. Jsou to knihovny, zájmové kluby, svazy a spolky, hasiči, tělovýchovné jednoty či jiné sportovní oddíly atd.

Následující tabulka uvádí přehled zmapovaných neziskových organizací zabývajících se vzděláváním na území ORP Olomouc.

■ *Neziskové organizace poskytující neformální vzdělávání a zájmové aktivity*

Obce ORP Olomouc spadající do území	Název spolku	
MAS Moravská cesta		
Horka nad Moravou	TJ Sokol Horka nad Moravou	TJ Sokol Horka nad Moravou má 234 členů, kteří pracují v těchto oddílech: házená, malá kopaná, hokej, kuželky, hokejbal, stolní tenis, česká asociace sportu pro všechny, šachy.
	Fotbalový klub Autodemont Horka nad Moravou	muži, dorost, starší žáci, benjamínci, mladší žáci
	Českomoravský svaz chovatelů poštovních holubů – Místní spolek 0207 Horka na Moravě	
	Včelaři	
	Rybáři	
	SDH	zásahová jednotka, mladí hasiči
	Klub seniorů	
	Sluňákov, o.s.	nabídka služeb v oblasti environmentálního vzdělávání
	Rozsvišť, o.s.	Organizace se zaměřuje na environmentální výchovu dětí předškolního věku. Hlavním projektem je vybudování Lesního dětského klubu Bažinka v Horce nad Moravou a podpora komunitní společnosti.
	Místní knihovna Horka nad Moravou	Nabízí bibliograficko-informační služby, meziknihovní výpůjční služby a reprografické služby. K dispozici je veřejný internet. Půjčuje naučnou literaturu, dětskou literaturu, poezii, beletrii a časopisy. Pořádá besedy a knihovnické akce pro školy a veřejnost.
Z.D.A.R., z.ú.	Nabídka kroužků pro děti v oblasti sportu, tance, hudby, divadla, počítačů, vaření i umění. K dispozici je aerobik, moderní tanec, výuka angličtiny, artefietika, badminton, bojové sporty, flétna, florbal, inline bruslení, jóga, keramika, korálkování, logopedie, vědecké pokusy a další.	
Western Riding Club České republiky	Zabývá se podporováním a sdružováním zájemců o westernové ježdění. Pořádá	

		společenské akce a soutěže.
	Hobby klub	zajištění sportovních aktivit
Křelov-Břuchotín	Sbor dobrovolných hasičů	Hasiči se aktivně podílejí na různých obecních akcích a obec si toho je vědoma, přispívá na jejich fungování nejen pravidelnou roční dotací, ale např. i opravou hasičárny, po zrušení útulku i rekonstrukcí budovy OÚ v Břuchotíně, aby se měli dobrovolní hasiči kde scházet.
	Rybáři	
	Myslivecké sdružení	Sdružení má v současnosti 21 členů, v jejichž čele stojí předseda J.Pajunčík a myslivecký hospodář pan Jan Nastoupil.
	TJ Sokol Křelov	Provoz tělocvičné a tělovýchovné jednoty. Vedení oddílu malé kopané a stolního tenisu. Pořádání a účastnění se společenských akcí.
	Včelaři	
	Rodinné centrum Křelovský Kaštánek, o.s.	Provoz rodinného centra, nabídka zájmových kroužků a činností pro rodiče s dětmi. <ul style="list-style-type: none">• příprava na předškolní vzdělávání• hudební, tvořivé a pohybové aktivity pro rodiče s dětmi• tematické kurzy, přednášky• společné výlety a společenské akce pro veřejnost z obce a okolí
	Tai Ji Quan Shaolin kung-fu Křelov	Nabízí výuku čínského bojového umění. Vyučují Taijiquan, Čchi kung i Shaolin Kung-fu.
	Senior Klub	K běžné činnosti klubu patří různé besedy, přednášky, zájezdy a vycházky do blízkého i vzdálenějšího okolí. Úzce spolupracuje s jinými kluby seniorů.
	Klub fotbalistů	Křelov A – mužstvo malé kopané – futsalu
	Klub volejbalistů	
	Kerberos Křelov	nabídka tréninků a zápasů thajského boxu, boxingu, fitboxu či thaiba.
Římskokatolická farnost Křelov	Pořádání bohoslužeb a duchovních setkání. Římskokatolická farnost je jednou z 29 farností olomouckého děkanátu v olomoucké arcidiecézi. Současný kostel byl znovu obnoven r. 1992 na ruinách komunisty	

		strženého barokního chrámu.
	JK Caballo Křelov	Provozuje jezdecký klub. Zajišťuje ustájení 7 sportovních koní. Dále se účastní soutěží a turnajů v drezuře i ve skoku. K dispozici je 9 boxů, písková jízdárna, ohrada, sedlovna a klubovna.
	Obecní knihovna Křelov-Břuchotín	Poskytuje veřejné knihovnické a informační služby. K dispozici je bezplatný přístup na veřejný internet.
	Sagittaria – Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy	Provozuje nestátní neziskovou organizaci zabývající se ochranou životního prostředí na území ČR.
	Jana Dostálková Baciak	Poskytování služeb pro rodinu a přirozeného vzdělávání a výchovy dětí od 3 do 8 let v přírodě. Pořádání akcí a exkurzí.
Liboš	SDH Liboš-Krnov	hasiči – Jindřich Navrátil
	Sdružení žen	kulturně-společenské akce – Martina Loutocká
	Motoklub Haná Liboš	Hlavní náplní je soutěž ve sportovní mototuristice.
	Obecní knihovna Liboš	Nabídka knihovnických služeb. Možnost připojení na internet. Půjčování naučných knih, beletrie, časopisů.
Příkazy	TJ Sokol Příkazy	
	TJ Sokol Hynkov	
	SDH Příkazy	
	SDH Hynkov	
	Myslivecké sdružení Příkazy	
	Senior klub	
	Rodinné centrum Čmeláček	<ul style="list-style-type: none">• vytvoření otevřeného a přátelského místa k neformálnímu setkávání rodin s dětmi• aktivní trávení času• vytváření příležitostí k navázání nových přátelství a vzájemnému obohacování v mnoha oblastech, k předávání zkušeností, nápadů a inspirativních podnětů
Smíšený pěvecký sbor Příkazy	Náš repertoár tvoří především hanácké lidové písně v úpravách pro smíšený sbor. Rádi si ale zazpíváme i lidové písně z jiných	

		regionů, či písně umělé a skladby patřící do klasického repertoáru.
Skrbeň	Sbor dobrovolných hasičů	dobrovolní hasiči včetně juniorů
	Myslivecký spolek	Činností spolku je ochrana přírody a krajiny a společné provádění myslivosti v souladu s příslušnými právními předpisy, stanovami spolku, provozním řádem, rozhodnutími a pokyny příslušných správních orgánů.
	TJ Sokol	provoz tělovýchovné jednoty se zaměřením na fotbal
	Seniorklub (neformální)	
	dva oddíly malé kopané + hokejový oddíl	
	Skrbeňáček o.s.	<ul style="list-style-type: none">• zajišťování mimoškolní činnosti dětí a mládeže• pořádání kulturních akcí, výstav, výletů, přednášek apod.• klubová činnost pro děti, mládež a jejich rodiče
	Místní knihovna Skrbeň	nabídka knihovnických služeb pro děti i dospělé s možností využití veřejného internetu.
	Římskokatolická farnost Skrbeň	Pořádá bohoslužby, duchovní setkání, zpovědi. Nabízí odpolední setkávání dětí či výuku náboženství. Věříme ve svátosti křtu, biřmování, smíření, manželství, kněžství, pomazání nemocných, pohřbu i ve svěcení.
Štěpánov	Biliár club Štěpánov Hutě	
	Český svaz chovatelů	Má 26 členů ze Štěpánova a okolních vesnic. Kromě chovu zvířat pořádá množství výstav. Největší je Hodová výstava, které se účastní až 47 vystavovatelů. Mimo to organizují každoročně např. Dětský den, jednodenní zájezd.
	Český rybářský svaz	Má 150 registrovaných členů. Do rybářského kroužku, který se koná 1x za 14 dní, chodí 5 dětí. Svaz byl založen v roce 1978. Kromě vlastních akcí pořádají atraktivní rybářské závody na rybníku v Benátkách. Často také mají brigády v přírodní rezervaci Chomoutovské jezero.
	Český kynologický svaz ZKO Štěpánov	kynologická činnost

Český svaz ochránců přírody	Funguje ve Štěpánově od roku 1989. Dnes má 14 členů. Pořádají poznávací zájezdy, výroční schůze. Pomáhají při údržbě areálu v Benátkách.
Futsalové mužstvo KZT	malá kopaná
Hokejové mužstvo Orli Štěpánov	
Junák, svaz skautů a skautek	Kromě vlastních akcí (každotýdenní schůzky, výlety za poznáním i do přírody, procházky, víkendové akce na chatách, rukodělná činnost, tábory, mezinárodní akce) oddíl pořádá i charitativní akce v obci (Květinový den proti rakovině, Betlémské světlo, Tříkrálová sbírka), akce pro veřejnost (Dětský den – v MŠ Štěpánov a MŠ Liboš) a akce zaměřené na ekologickou výchovu (sběr papíru a PET víček, úklid v CHKO Litovelské Pomoraví).
Klub seniorů	Klub seniorů ve Štěpánově byl založen 23. května 2005 a organizační složkou obce se stal na základě usnesení zastupitelstva dne 13. března 2006.
Klub rodičů a dětí	Hlavní myšlenkou je scházení se rodičů s dětmi. Náplní je setkávání maminek a dětí, rozvíjení osobnosti, dovedností a samostatnosti dětí, včetně začlenění do kolektivu, adaptace na jiné prostředí...
Malá kopaná PLANTOŠI	malá kopaná
NFC Štěpánov 2000	fotbalisté
Mladí ochránci přírody Veverky	Oddíl byl založen v roce 1990. Od té doby jím prošla spousta dětí. Dnes je jich tu registrováno 38, většinou dívky. Děti jsou zde vychovávány k ochraně přírody – sběr papíru, třídění odpadů, sběr kaštanů atd. Kromě vlastních akcí pořádají i akce pro veřejnost.
Myslivecké sdružení	Založeno v roce 1993. Má 20 členů s věkovým průměrem 49 let. Působí v honitbě Honebního společenstva Štěpánov, jehož starostou je Mojmír Lýsek: 961 ha zem. půdy, 153 ha lesa, 25 ha vodní plochy, ostatní 60 ha, celkem 1201 ha. Po celý rok pečují o zvěř. Pořádají střelecké závody na Hubertce, které jsou mezi občany Štěpánova

	velmi oblíbené.
Občanské sdružení Benátky sever	
QUERCUS sport	bowling
Restoma – futsalové mužstvo	futsal
Sdružení impuls při MŠ MH	
SDH Štěpánov	Dobrovolní hasiči fungují jak ve Štěpánově, tak i ve Stádle a Moravské Huzové. Ve Štěpánově již od roku 1882. Kromě požárů pomáhají při odklizení naplavenin, čerpání vody ze sklepů a účastní se větších akcí jako požární hlídky. Mimo to se účastní nejrůznějších závodů, pořádají akce pro veřejnost – např. dětský den, kácení máje. Mají zhruba 120 členů, z nichž 45 je aktivních. V roce 2012 oslavil SDH Štěpánov výročí 130 let od svého vzniku.
SDH Mor. Huzová	
SDH Stádlo	
Spolek řemesel ručních	nabídka výletů, kurzů, představení
Šipkový klub Fiasko	
Šipkový klub Kavalíři	
TJ Štěpánov	
TJ Sokol Štěpánov	Založen 1907, obnoven v roce 1999, dnes má 62 členů. V současnosti aktivní oddíl volejbalu a stolního tenisu. Mimo vlastních akcí pořádají ples, dětský den, pochod Štěpánov – Javoříčko, cyklistické výlety, soutěže pro děti.
Ochotnické divadlo ŠTĚK	
TJ Sokol Družstevník Mor.Huzová	
Tenisový klub Březce	
Leteckomodelářský klub LMK Štěpánov č.542	

	Kroužek Mladých přátel myslivosti a ochránců přírody – Poštolky	Kroužek vznikl na začátku roku 2012 pod záštitou Základní školy ve Štěpánově a je zájmovým kroužkem pro školou povinné kluky a holky, kteří jsou rádi v přírodě mezi kamarády, kde poznávají a učí se nové věci.
	Westernový jezdecký klub Štěpánov-Benátky	Zabývá se westernovým ježděním, nejen rekreačně, chovem koní plemene Quarter horse a Paint horse.
	Kruh přátel hudby	koncerty
	ZUŠ Žerotín Štěpánov	Zaměřuje se na výuku hudebních, tanečních a literárně-dramatických oborů. Vyučují hru na klávesové, strunné, dechové, bicí i smyčcové nástroje.
	Místní knihovna Štěpánov	Nabízí půjčení knih a časopisů, služby knihovny s možností využití internetu. Pořádá besedy pro návštěvníky.
	Římskokatolická farnost Moravská Huzová	Pořádá bohoslužby, duchovní setkání, zpovědi. Nabízí odpoledního setkávání dětí či výuku náboženství. Věříme ve svátosti křtu, biřmování, smíření, manželství, kněžství, pomazání nemocných, pohřbu i ve svěcení.
	Sdružení přátel morálního zákona	Sdružení vydávající publikace pro vývoj morálního zdraví spoluobčanů.
	Římskokatolická farnost Štěpánov u Olomouce	pořádání bohoslužeb a duchovních setkání.
MAS Šternbersko		
Bohuňovice	Fotbalový oddíl Bohuňovice	
	Tenisový oddíl Bohuňovice	
	Volejbalový oddíl Bohuňovice	
	Sbor dobrovolných hasičů Bohuňovice	
	FC Dolany	
Dolany	Sbor dobrovolných hasičů Dolany	
	Sbor dobrovolných hasičů Véska	
	Sbor dobrovolných hasičů Tověř	

	Sbor dobrovolných hasičů Bělkovice-Lašťany	
	Tělovýchovná jednota Samotišky	
	Bohuňovické mažoretky	
	Mateřské centrum Kuličky, Bohuňovice	
	Junák – středisko Bělkovice-Lašťany	
	Sportovní klub Bělkovice-Lašťany	
	Šipková parta poslanci, o.s.	
	TJ Sokol Bělkovice-Lašťany	
	Tvořeníčko pro každého Bělkovice-Lašťany	
	Knihovna Tověř	
	Římskokatolická farnost Dolany	
	Knihovna Dolany	
	Dechová hudba Dolanka	
	Taneční skupiny Máta	
	Skupina Heřmánek	
	Spolek žen Hlušovice	
	Skautský oddíl Rarášci Hlušovice	
MAS Hanácké Království		
Blatec	Sbor dobrovolných hasičů	
Dub nad Moravou	Sbor dobrovolných hasičů	
	Sokol	
	Fotbalový klub	
	Mateřské/rodinné centrum	
	Skauti	

Grygov	Sbor dobrovolných hasičů	
	Sokol	
	Fotbalový klub	
	Mateřské/rodinné centrum	
	Rybáři	
	Šachy	
	Motoklub	
Charváty	Sbor dobrovolných hasičů	
	Sokol	
	Fotbalový klub	
	Rybářský spolek	
Kožušany-Tážaly	Sbor dobrovolných hasičů	
	Sokol	
	Fotbalový klub	
Krčmaň	Sokol	
Majetín	Sbor dobrovolných hasičů	
	Sokol	
	Fotbalový klub	
	Mateřské/rodinné centrum	
	Rybářské sdružení	
	Folklorní soubor	
Velký Týnec	Sbor dobrovolných hasičů	
	Sokol	
	Fotbalový klub	

	Mateřské/rodinné centrum	
	Rybářské sdružení	
	Folklorní soubor	
	Skauti	
Věrovany	Sbor dobrovolných hasičů	
	Sokol	
MAS Bystřička		
Bukovany	Rodinné centrum Bukovany, o.s.	Nezisková organizace provozující rodinné centrum, organizuje setkávání rodičů s dětmi, maminek na mateřské nebo rodinné dovolené, nabízí kroužky, tvoření a další volnočasové aktivity.
	Divadelní spolek Bukovany	Členy souboru jsou i děti a mládež, část představení je určena pro dětské diváky.
	Buko-toč o.s.	zajištění a organizace volnočasových aktivit především pro děti
Bystrovany	Rekreační sporty Bystrovany o.s.	vedení sportovních mládežnických oddílů
	Jeden za druhým, o.s.	vyhledávání a organizování volnočasových aktivit a vedení zájmových kroužků pro děti
	Junák – český skaut, středisko Bělkovice-Lašťany – klubovna Bystrovany	Mezinárodní výchovné hnutí pro mládež a děti od 6 let organizuje schůzky, výpravy, akce a tábory.
Daskabát	SDH Daskabát – Mladí hasiči	Cílem kroužku je přiblížit dětem práci hasičů, na pravidelných setkáních se děti učí pracovat s hasičskou technikou, připravují se na soutěže, osvojují si řadu užitečných dovedností.
	Kroužek mladých myslivců Veverky z Daskabátu	Zájmový kroužek pro děti od 5 let, které mají rády přírodu. Je oficiálním zájmovým kroužkem Českomoravské myslivecké jednoty, organizovaným pod Okresním mysliveckým spolkem Olomouc. Činnost vedoucích kroužků se opírá o odborně zpracovanou metodiku práce s dětmi ve vztahu k přírodě a myslivosti.
	EKOžába z.s.	pořádání workshopů pro děti – akce, tvoření, ekologické aktivity se zapojením rodin s dětmi

Doloplazy	Hanácký národopisný soubor Olešnica Doloplazy, o.s.	Občanské sdružení, které se věnuje uchovávaní lidových zvyků, písní, tanců a krojů na Hané. V souboru působí i dětská sekce.
	Junák – český skaut, středisko Ladislava Ruska, z. s., 3. oddíl Doloplazy	Skauting všestranně působí na rozvoj osobnosti dětí a mladých lidí – prostřednictvím her, zážitků, aktivit a dalších činností.
	SDH Doloplazy	Sbor má v současné době jedno družstvo přípravky, jedno družstvo mladších žáků a jedno družstvo starších žáků a s těmito dětmi se aktivně věnují hasičskému sportu.
Hlubočky	FK Hlubočky	Fotbalový klub vede oddíly dětské přípravky, mladší žáky, starší žáky i dorost. Aktivně se účastní fotbalových soutěží a turnajů.
	Tenisový klub Hlubočky	Tenisový klub vede i děti k tenisovému sportu, bez aktivní účasti v soutěžích.
	Rodinné centrum Brouček	Nezisková organizace provozující rodinné centrum, organizuje setkávání rodičů s dětmi, maminek na mateřské nebo rodinné dovolené, nabízí kroužky, tvoření a další volnočasové aktivity.
	SDH Hlubočky	Sbor má v současné době družstva mladších a starších žáků a s těmito dětmi se aktivně věnují hasičskému sportu.
	Minikár klub Hlubočky	sportovní oddíl zaměřený na výchovu mladých závodníků zaměřených na sportovní minikáry
	Skaut	Skauting všestranně působí na rozvoj osobnosti dětí a mladých lidí – prostřednictvím her, zážitků, aktivit a dalších činností. Každý rok pravidelně pořádají různé akce pro děti, skauty a přátele skautingu.
	Stanice mladých techniků	Stanice provozuje technické kroužky pro děti: Letečtí modeláři, Lodní modeláři, Plastikovní modeláři, RC automodeláři, Automodeláři a Dovedné ruce.
Mrsklesy	TJ Sokol Mrsklesy	Organizace každoročně pořádá kolem deseti akcí pro místní děti.
	Turistický oddíl Mrsklesy	Skupina vede dětský oddíl s pravidelnými schůzkami, aktivitami pro děti, výlety a tábory.
Přáslavice	FK Přáslavice	Fotbalový klub má svá družstva starších žáků a dorostenců, která se zúčastňují soutěží a turnajů.
	SDH Přáslavice	Sbor má v současné době dětská družstva a s těmito dětmi se aktivně věnují hasičskému sportu.
	TJ Sokol Přáslavice	Sokolové organizují dětský florbalový oddíl.

	Mateřské centrum Motýlek	Mateřské centrum je místem setkávání dětí a rodičů, pomáhá dětem adaptovat se na dětský kolektiv a zvykat si na nové prostředí. Centrum organizuje řadu aktivit pro rodiče a děti.
Svésedlice	SDH Svésedlice	Sbor má v současné době dětská družstva přípravy, mladších a starších žáků a s těmito dětmi se aktivně věnují hasičskému sportu.
Tršice	Tělovýchovná jednota Tršice	V jednotě jsou vedeny fotbalové oddíly mladších a starších benjamínků, mladších a starších žáků a dorostenců, které se zúčastňují soutěží a turnajů.
	SDH Tršice	Sbor má v současné době dětská družstva a s těmito dětmi se aktivně věnují hasičskému sportu.
	Tršické mažoretky	V oddíle trénují dva oddíly dětí ve věku 6–15 let, které se zúčastňují soutěží a přehlídek.
Velká Bystřice	SK Velká Bystřice	Klub vede dětské a mládežnické oddíly fotbalu, tenisu a házené s aktivní účastí v soutěžích.
	Orel Jednota Velká Bystřice	Jednota pořádá tábory a nejrůznější akce pro děti, organizuje cvičení dětí i maminek s dětmi. Pod hlavičkou organizace funguje i Velmi amatérské divadlo, jehož členy jsou i děti. Divadlo se specializuje na dětská představení.
	Tělocvičná jednota Sokol Velká Bystřice	Zajišťuje tělovýchovné a kulturní aktivity pro členy i širokou veřejnost, vede dětské sportovní oddíly, např. sportovní gymnastiku, cvičení pro malé děti, pro rodiče s dětmi.
	Sportovní mláďi	Organizace vede dětské oddíly házené s aktivní účastí v soutěžích.
	Folklórní soubor Haná	Z celkového počtu pěti souborů jsou čtyři zcela dětské nebo s účastí dětí. Soubory zpracovávají a prezentují lidové tance, zvyky a písně z regionů Haná a Lipenské Záhohří.
	Mateřské centrum Bublínka o.s.	Centrum funguje celoročně s programem pro děti především předškolního věku a pravidelně pořádá řadu akcí pro děti.
	Junák – český skaut, středisko Ladislava Ruska, z. s., 12. oddíl Velká Bystřice	Junák vede dětské oddíly, organizuje schůzky, výpravy, akce a tábory.
	Český rybářský svaz	Pod hlavičkou svazu zde funguje dětský rybářský oddíl, děti se účastní závodů.

	ÚAMK-AMK Biketrial Olomouc	Klub využívá pro dětské sportovce v biketrialu jako základní tréninkový areál lokalitu Skalka na okraji Velké Bystřice. Členy jsou i děti z Velké Bystřice a okolních obcí.
Velký Újezd	TJ Sokol Velký Újezd – pod Sokolem je i Podhoran – spolek divadelních ochotníků	Jednota vede fotbalové oddíly benjamínků, žáků a dorostu s aktivní účastí v soutěžích.
	SHD Velký Újezd	Sbor má v současné době dětská družstva a s těmito dětmi se aktivně věnují hasičskému sportu. Sbor pořádá nejrůznější veřejné akce pro děti.
	Junák – český skaut, středisko Ladislava Ruska, z. s., 6. oddíl Velký Újezd	Junák vede dětské oddíly, organizuje schůzky, výpravy, akce a tábory.
SM Olomouc		
	Náboženská obec Církve československé husitské v Olomouci-Hodolanech	V Olomouci poskytuje výuku náboženství, mimo Olomouc je také zřizovatelem ZŠ, MŠ a Hudební školy.
	Post Bellum, o.p.s.	Realizuje projekty dokumentující historické fenomény, vydává učebnice pro základní školy, současně pro ně pořádá workshopy, semináře, realizuje archivní, sbírkovou a muzejní činnost, spolupracuje s nevládními, mezinárodními organizacemi
	o.s. Centrum pohybu Olomouc	Vyvíjí činnost v oblasti sportu, tělovýchovy, turistiky a kultury a popularizuje zdravý životní styl, vytváří a realizuje pohybové vzdělávací programy pro ZŠ a MŠ, pořádá aktivity pro handicapované.
	Lanové centrum Proud o.s., Olomouc	Připravuje a realizuje vzdělávací programy pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ, podporuje alternativní formy vzdělávání a sociálně osobnostní rozvoj, realizuje a metodicky rozvíjí výchovné a rekreační aktivity v přírodě.
	Sdružení D, z.s.	Vytváří a realizuje programy pro školy v oblasti prevence rizikového chování a osobnostně rozvojové programy, pořádá kulturní vystoupení a přehlídky.
	Setkání – Já a Ty, spolek	Poskytuje výchovu a vzdělávání dětí v souladu se zdravým vývojem, podporuje waldorfskou pedagogiku a příbuzné obory vycházející z antroposofického pohledu na svět, realizuje činnosti podporující ochranu životního prostředí a ekologickou výchovu, aktivní účast na osvětě a akcích v oblasti

	výchovy, realizuje sociální práci a terapie, zřizuje letní školku Slaměnka.
z.s. Řeka Morava pro Olomouc	ZŠ nabízí školní vzdělávací plavby lodi prostřednictvím projektu „Olomouc pohledem námořníka“, pomocí prvků zážitkové pedagogiky zábavnou interaktivní formou představuje žákům historii Olomouce.
z.s. Viadua – spolek pro ochranu a obnovu přírody a krajiny	Realizuje projekty jako Louky pro Olomouc, Za poznáváním přírody, pořádá výukové programy pro děti MŠ, organizuje vycházky – naučné stezky pro předškolní děti a rodiče.
O.L.I.V.Y. Olomouc	dramatická výchova
z.s. BoDo Centrum Olomouc	hudební výchova
Hudební institut A&F Olomouc	hudební výchova
Hudební škola Yamaha Olomouc	hudební výchova
o.s. Paloma Olomouc	hudební výchova
z.s. Klub sportovního tance Quick Olomouc	Taneční výchova
z.s. Taneční klub Olymp Olomouc	taneční výchova
z.s. Taneční skupina Rytmus Olomouc	taneční výchova
DDM	taneční výchova
z.s. Studio Experiment Olomouc	výtvarná výchova
DDM	výtvarná výchova
Centrum ekologických aktivit Sluňákov o.p.s.	příroda
Český rybářský svaz, z.s. Olomouc	příroda
Hnutí Duha Olomouc	příroda
Corazon, centrum aktivit v přírodě, z.ú. Olomouc	příroda
z.s. Duha Rysi Olomouc	příroda
Junák – český skaut okres Olomouc	příroda
Pionýr z.s., Pionýrská skupina Kopeček	příroda

z.s. 26. přední hlídka Royal Rangers	příroda
z.s. Fort II Radíkov	příroda
Zs.s. Sokolská župa Olomoucká	příroda
DDM	technika
Zs.s. Basketbalové centrum mládeže	sport
z.s. FBS Olomouc	sport
z.s. In-line klub Olomouc	sport
Tělovýchovná jednota Sokol	sport
TJ Sokol Slavonín	sport
TJ Milo Olomouc	sport
TJ Sokol Olomouc-Bělidla	sport

3.1.5 Zajištění dopravní dostupnosti škol v území

Dopravní obslužnost do škol je v Olomouci zajišťována především autobusy a tramvajemi městské hromadné dopravy, která má na území města vytvořenou hustou dopravní síť a navazuje na autobusová a vlaková spojení Integrovaného dopravního systému (IDOS), který využívají k dopravě do škol žáci z obcí zahrnutých v MAP. Doba dopravy z okolních obcí nepřesahuje 30 min a jízdní řády IDOS jsou mnohdy přizpůsobeny potřebám školy z pohledu času zahájení a ukončení vyučování.

Největší koncentrace autobusových spojů je mezi 5.–8. hodinou ránní a 15.–18. hodinou odpolední, tedy v době, kdy autobusové přepravy využívají pracující, studenti a žáci.

V rámci území města podle spádového obvodu a vzdálenosti od školy chodí také žáci do školy buď pěšky, nebo se přepravují na kole. Ve městě je vybudována síť cyklostezek, která podporuje bezpečnou jízdu na kole. V případě dětí mateřských škol a mladších žáků základních škol využívají rodiče ve velké míře jejich dopravu osobními auty.

V obcích v řešeném území využívají žáci základních škol nejčastěji jízdu na kole. Mnohem více žáci v obcích chodí do školy pěšky, zvláště děti do mateřských škol

a mladší žáci do základních škol. Přeprava dětí a žáků do škol osobními auty není tak výrazná jako ve městě.

Hrozbou pro děti a žáky je však hustý provoz na komunikacích. K vyšší bezpečnosti dětí a žáků při přepravě do školy jsou přijímána různá opatření: úprava dopravního značení, dohled strážníků městské nebo obecní policie při cestě do školy a ze školy v kritických časech, v obcích vypomáhají při dohledu na bezpečnost dětí a žáků také rodiče.

Rodiče mají také možnost děti a žáky dovážet do škol individuálně – vlastními dopravními prostředky, auty. Před školami je možnost automobil na krátkou dobu zaparkovat. Pro bezpečný provoz před školami jsou komunikace opatřeny značkou se sníženou povolenou rychlostí, příp. jsou zde jiné speciální úpravy komunikace (barevně výrazné značky Pozor děti, zpomalovací práh apod.). Na začátku a na konci školního roku dohlížejí zejména před velkými školami na bezpečnost dětí a žáků strážníci městské policie. Přesto v řadě případů ve frekventovaných časech ráno při dovozu a odpoledne při odvozu dětí dochází k narušení bezpečnosti, k problematickým, stresovým a nepřehledným situacím v rámci dodržování/nedodržování dopravních pravidel.

3.1.6 Sociální situace

Věková skupina dětí, která je tvořena osobami do 15 let, je většinou spojována spíše s ne příliš problémovým obdobím. Už ale v jedné z prvních institucí, do níž se dítě dostává (mateřská škola), se v dnešní době vyskytují některé nežádoucí jevy. Nejinak je tomu později v období dospívání, kdy se u mladých lidí setkáváme s problémovým chováním, které lze označit jako sociálně patologické (jevy) a které přináší komplikace do jejich osobního, rodinného, ale také školního života.

3.1.6.1 Sociálně patologické jevy

Rizikových faktorů, které se podílejí na vzniku sociálně patologických jevů, je velké množství. Děti a mládež vyrůstají v prostředí, kde na ně působí řada vlivů vnitřních i vnějších. Nepůsobí na ně však pouze vlivy pozitivní, ale velmi často vlivy a jevy negativní. MŠMT podporuje preventivní programy a opatření k výskytu rizikových jevů. Školy mají dle metodického pokynu MŠMT přijímat preventivní opatření a realizovat programy k předcházení výskytu sociálně patologických jevů.

V provedeném šetření byla v základních a mateřských školách zjišťována četnost výskytu rizikového chování (vč. šikany), kyberšikany, záškoláctví, xenofobie, vandalismu a krádeží a používání návykových látek u žáků. Školy hodnotily výskyt rizikové chování na stupnici 1 až 5, přičemž 1 byl vyjádřen nejčastější výskyt a 5 nejméně častý.

Výsledek za všechny základní školy v šetřeném území byl zprůměrovaný.

■ Četnost výskytu sociálně patologických jevů v základních školách

rok	rizikové chování	kyberšikana	záškoláctví	návykové látky	xenofobie	vandalismus, krádeže
2011	4,33	4,90	4,02	4,51	4,96	4,52
2012	3,82	4,61	3,59	4,21	4,65	4,07
2013	3,73	4,43	3,59	4,24	4,61	4,14
2014	3,69	4,13	3,53	4,20	4,64	3,95
2015	3,80	4,25	3,40	4,17	4,61	4,10

Jak je patrné ze získaných hodnot, na školách se vyskytuje nejvíce **rizikové chování (zahrnuje také šikanu) a záškoláctví**. Od roku 2011 dokonce dochází k nárůstu výskytu těchto jevů. Výskyt rizikových jevů je stejný ve školách ve městech, jako v obecních školách. Školy na území ORP vykazují stejné hodnoty výskytu. **Přestože jsou na základních školách přijímána opatření k prevenci výskytu rizikových jevů, je ze získaných hodnot patrný neustálý nárůst počtu nežádoucích projevů chování.** Naproti tomu **v mateřských školách**, ve kterých byl výskyt rizikových jevů také zjišťován, se vyskytuje **rizikové chování** (vč. šikany) – výskyt se pohybuje na hodnotě v průměru 4,85. Ostatní zjišťované jevy se v mateřských školách nevyskytují. Již v mateřských školách by bylo potřeba realizovat opatření k prevenci možného výskytu rizikových jevů a přijímat opatření vedoucí k jejich eliminaci.

3.1.6.2 Výskyt sociálně vyloučené lokality

Chudoba a sociální vyloučení představuje jeden z aktuálních problémů dnešní společnosti. Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2016–2020 uvádí hlavní zjištění vycházející z terénního a dotazníkového šetření – citace z dokumentu:

- počet lidí v ČR žijících v sociálně vyloučených lokalitách se pohybuje mezi 95 000 až 115 000,
- počet obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách se zvýšil od roku 2006 téměř o polovinu,
- v porovnání s předchozí analýzou z roku 2006 přibývá lokalit, kde Romové tvoří většinu obyvatel, byť jsou tyto lokality stále v menšině,
- z hlediska věkové struktury přibývá v sociálně vyloučených lokalitách seniorů,
- byl identifikován enormní nárůst počtu lidí žijících v ubytovnách,
- podíl nezaměstnaných v sociálně vyloučených lokalitách je v průměru přibližně 80–85 %,
- přibližně 15–20 procentům sociálně vyloučených ani zapojení do trhu práce nezaručilo vymanění se ze sociálně vyloučeného prostředí,
- naprostá většina dospělých obyvatel sociálně vyloučených lokalit dosáhla max. základního vzdělání.

České studie uvádějí zpřesňující **charakteristiky sociálního vyloučení**: definice postavené primárně na **materiálně-prostorové dimenzi** sociálního vyloučení – SVL se v tomto případě rovná lokalitě zanedbané, dále postavené na

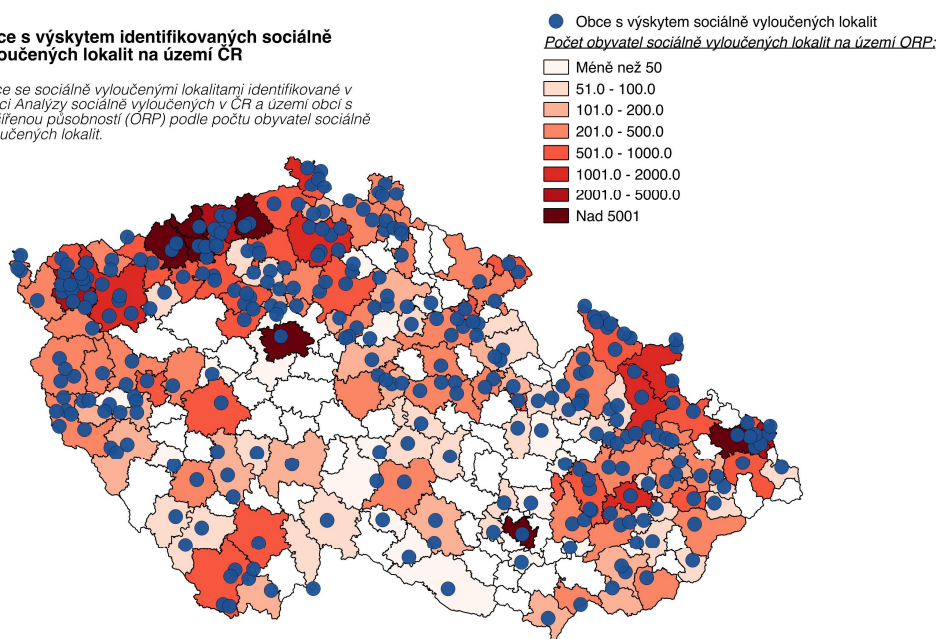
symbolické dimenzi – SVL jsou vnímány jako „romské“, a to i v těch případech, kdy Romové v dané lokalitě netvoří statistickou většinu, dalším aspektem definic je **koncentrace určitých sociálních charakteristik** – takové místo, kde žije 25 a více lidí potýkajících se např. s nezaměstnaností, dluhy. Taková místa jsou lidmi označována symbolicky – „špatná adresa“, „problémové místo“.

Obce k šetření a určení SVL byly vybrány na základě kritérií reprezentující všechny kraje a různé velikosti obcí. Na základě všech fází výzkumu bylo identifikováno 606 sociálně vyloučených lokalit a asi 700 ubytoven. Z celkového počtu obcí zařazených do šetření (406) bylo 201 obcí uvedeno ve zprávách o stavu romské menšiny.

■ Počet SVL

Obce s výskytem identifikovaných sociálně vyloučených lokalit na území ČR

Obce se sociálně vyloučenými lokalitami identifikované v rámci Analýzy sociálně vyloučených v ČR a území obcí s rozšířenou působností (ORP) podle počtu obyvatel sociálně vyloučených lokalit.

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR

Počet SVL vzrostl ve všech krajích, vč. Olomouckého.

■ Změny počtu SVL v jednotlivých krajích

Kraj	Počet lokalit	
	2006	2014
Hlavní město Praha	6	7
Jihočeský	16	38
Jihomoravský	11	28
Karlovarský	18	61
Královéhradecký	25	36
Liberecký	26	48

Moravskoslezský	28	72
Olomoucký	27	62
Pardubický	15	24
Plzeňský	17	42
Středočeský	36	64
Ústecký	63	89
Vysočina	11	13
Zlínský	11	22
Celkem	310	606

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR

Podle Zprávy o situaci romské menšiny v kraji za rok 2010, zpracované Olomouckým krajem a předložené v březnu 2011 Úřadu vlády ČR, jsou v Olomouci identifikovány **4 sociálně vyloučené romské lokality**. V obcích v řešeném území MAP se SVL nevyskytují. Sociálně vyloučené romské lokality jsou v uvedeném dokumentu prostorově rozloženy následovně: komerční ubytovna, panelový dům, zděný dům v části vzdálenější od centra a uzavřená lokalita v okrajové části města – domky ve vlastnictví obyvatel. Terénní sociální práce je jedna z metod sociální práce zaměřená na pomoc lidem nacházejícím se v nepříznivé sociální situaci a lidem žijícím v sociálně vytvořených lokalitách. Pomoc na podporu sociálního včleňování a prevenci sociálního vyloučení poskytují terénní pracovníci sociálního odboru Magistrátu města Olomouce a poskytovatelé sociálních služeb.

3.1.6.3 Poskytované sociální a další služby zaměřené na děti, mládež a rodiče

Pro poskytování sociálních služeb využívá statutární město Olomouc od roku 2005 metodu komunitního plánování, která na úrovni obcí nebo krajů umožňuje plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifikům a potřebám jednotlivých občanů. Jedná se o otevřený proces zjišťování potřeb a zdrojů a hledání nejlepších řešení v oblasti sociálních služeb. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů, zavedl pro kraje povinnost a pro obce možnost zpracovávat střednědobé plány rozvoje sociálních služeb a formulovat základní metodické východisko spolupráce v triádě zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb.

Komunitní plánování je založeno na principu partnerství zadavatele, poskytovatelů služeb a uživatelů. Cílem komunitního plánování sociálních služeb je posilovat sociální soudržnost komunity, podporovat sociální začleňování a předcházet sociálnímu vyloučení jednotlivců a skupin. Výsledkem komunitního plánování je vytvořený systém sociálních služeb na místní úrovni, který odpovídá zjištěným potřebám, reaguje na lokální odlišnosti a zajišťuje, že finanční prostředky vynaložené na služby jsou efektivně využity. Od roku 2005 byly komunitní plány zpracovávány opakovaně, v současné době je platný 4. komunitní plán na období 2016–2019. V souladu s novelou zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kdy je obecní úřad obce s rozšířenou působností povinen na území svého správního obvodu koordinovat poskytování sociálních služeb (§ 92

písm. d), je nově komunitní plán tvořen nejen pro území města Olomouce, ale zahrnuje i obce zařazené do správního obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností (OÚ ORP). Komunitní plány obcí jsou podkladem pro tvorbu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje a mají vliv na přerozdělování financí určených na sociální služby z MPSV.

V rámci komunitního plánování byl rovněž vytvořen Katalog poskytovatelů sociálních služeb, který je veřejně přístupný na webových stránkách statutárního města Olomouc.

■ *Poskytovatelé sociálních služeb pro děti a mládež*

Poř. č.	Název organizace	Poskytované služby
1.	Baby club Vodníček	plavání kojenců, batolat a dětí předškolního a školního věku od 3 měsíců do 8 let
2.	Centrum pro rodiny s dvojčaty a vícerčaty v Olomouci	podpora a pomoc rodinám s dvojčaty a vícerčaty; Centrum pro rodiny s dvojčaty a vícerčaty v Olomouci je jedinou organizací v Olomouckém, Moravskoslezském a Zlínském kraji, která poskytuje komplexní služby, pomoc, podporu, prostor a poradenství rodinám s dvojčaty a vícerčaty
3.	Charita Olomouc – Amaro khamoro	Služba je určena rodinám alespoň s jedním dítětem do 18 let věku nebo těhotným ženám. Jedná se o rodiny, které jsou ohroženy sociálně nepříznivou situací a sociálně nežádoucími jevy. Ve své činnosti se zaměřuje na pomoc s: - přípravou dětí do MŠ a ZŠ, zápisy do ZŠ/MŠ, přestupy do jiné školy, vyřizováním ohledně asistenta pedagoga, zajištěním vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, výchovnými postupy, vyhledáním logopedické péče, - žádostmi a odvoláními (např. snížení výživného, rozvod), - hledáním bydlení, práce, - základní dluhové poradenství, - převzetím dětí do vlastní péče z dětských domovů aj.
4.	Charita Olomouc – Klub Khamoro	výchovné, vzdělávací a volnočasové aktivity, služba je určena dětem od 6 do 21 let.
5.	Charita Olomouc – Školička Khamoro	včasná příprava dětí předškolního věku z lokalit ohrožených sociálním vyloučením do ZŠ
6.	Člověk v tísni, o.p.s. – Programy sociální integrace, pobočka Olomouc	bezplatné poskytování pomoci, podpory a poradenství rodinám (SAS RD) nebo jednotlivcům (terénní programy) sociálně vyloučeným nebo sociálním vyloučením ohroženým, zejména jsou-li v nepříznivé životní situaci, kterou nejsou schopni

		překonat vlastními silami; cílovou skupinou jsou rodiny s dětmi nebo jednotlivci z Olomouce a ORP Olomouc, kteří vysloví souhlas se spoluprací s pracovníkem společnosti Člověk v tísni, o.p.s.
7.	Dětský domov a Školní jídelna Olomouc	plné přímé zaopatření dětí a mládeže, kterou jinak zabezpečují zákonní zástupci a rodina; výkon ústavní výchovy, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
8.	ISIS – občanské sdružení pro pomoc náhradním rodinám	poskytování komplexní odborné péče pěstounským a osvojitelským rodinám v regionu Olomouckého kraje
9.	Maltézká pomoc – Dobrovolnické programy pro děti, mládež a podporu rodiny	psychosociální podpora dětí, mládeže a také rodiny; program je zaměřen na ty děti a mládež, jejichž životní dráha je již nějak narušena
10.	Maltézká pomoc – Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Cílovou skupinou služby jsou rodiny s nezaopatřenými dětmi ve věku do 18 let, žijící v Olomouci a blízkém okolí a ohrožené sociálním vyloučením z důvodu nepříznivé sociální situace, zdravotního postižení nebo vážného onemocnění, náhradní rodinné péče; do cílové skupiny spadají také rodiny s dětmi v péči OSPOD Olomouc.
11.	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – klub Zóna	Sociální služby dětem, mladistvým a mladým dospělým ve věku 7–26 let z Olomouce a blízkého okolí, sociální služby zaměřené převážně na pomoc v obtížných sociálních situacích: kontaktní práce, informační servis, poradenství, podpora a zprostředkování dalších návazných služeb, kontakt s institucemi ve prospěch mladých lidí; aktivizační činnosti: rozvíjení schopností a praktických dovedností prostřednictvím volnočasových, kulturních a sportovních aktivit; preventivní programy: promítání filmů, besedy a přednášky na preventivní témata (sexuality, šikana, drogy, záškoláctví, kriminalita ...); vzdělávací a motivační programy: pomoc se školními povinnostmi a doučování.
12.	P-centrum, spolek, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi – Rodinné centrum U Mloka	Individuální a skupinová práce s rodiči a jejich dětmi ve věku 5–15 let, které se potýkají s výchovnými, vzdělávacími a sociálními problémy. Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti a sociálně terapeutické činnosti prostřednictvím rodičovské skupiny, vzdělávacích seminářů pro rodiče, podpora vzdělávacích aktivit. Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a pomoc při obstarávání osobních záležitostí: - nácvik samostatného docházení dítěte (do/ze školy, na/z volnočasové aktivity atd.) Sociálně terapeutické činnosti:

		<ul style="list-style-type: none">- individuální poradenství – dospělí, děti,- poradenství – celá rodina,- skupinová sociálně terapeutická aktivita (kluby) pro děti,- rodinné mediace. Sociálně terapeutické činnosti: <ul style="list-style-type: none">- case management (např. se souhlasem klienta doprovod a pomoc při jednání např. ve škole).- jednání s institucemi ve prospěch klienta (jednání pracovníka s institucí bez klienta a s jeho souhlasem).- provázení a podpora při obstarávání osobních a rodinných záležitostí.
13.	Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva – Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	<p>Uživatelé služby: manželé s dětmi, nesezdané soužití rodičů s dětmi, děti žijící jen s jedním z rodičů – neúplná rodina, děti žijící u jiné fyzické osoby než rodiče a děti žijící u osob, které je přijaly do pěstounské či poručnické péče (včetně rodičů těchto dětí), osvojitelé s dětmi.</p> <p>Služby:</p> <ul style="list-style-type: none">- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti: pracovní výchovná činnost s dětmi a dospělými, nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností dítěte aj.,- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím: zejména doprovázení klientů při jednáních na úřadech, do školských zařízení, k lékaři aj.,- sociálně terapeutické činnosti: zejména socioterapeutické činnosti, jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob,- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí: pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob.
14.	Poradna pro ženy a dívky	Pomoc a poradenství pro ženy a dívky má za cíl pomáhat ženám, matkám i rodinám v obtížných životních situacích souvisejících s těhotenstvím, mateřstvím, péčí o dítě, vztahovými problémy a rodinným životem.
15.	Rodinné centrum Heřmáněk	služby pro podporu rodin, zvláště s malými dětmi, prevence sociálního vyloučení vybraných skupin osob formou komunitního centra v městské části Holice, programy podpory zdraví a harmonického vývoje, sladování rodinného, osobního a profesního života

16.	Rodinné centrum Provázek	služby pro podporu široké rodiny, zvláště rodiny s dětmi do 10 let, prevence sociálního vyloučení, podpora mezigeneračních vztahů, vhodné a smysluplné využití volného času, vzdělávání a poradenství v oblasti rodiny
17.	Společnost podané ruce o.p.s., NZDM v Olomouci	motivování a podporování dětí a mládeže k aktivnímu přístupu k životu, k řešení osobních problémů, zejména v období dospívání, prostřednictvím poskytovaných sociálních služeb ve městě Olomouci; poskytované služby: nabídka volnočasových aktivit, aktivity primární prevence, vzdělávací aktivity, kontaktní práce, situační intervence, informační servis, sociální poradenství, pomoc v krizi, kontakt s institucemi ve prospěch uživatele, doprovodná práce, skupinová práce, práce s blízkými
18.	Společnost podané ruce, o.p.s., Terénní programy Olomouc pro děti a mládež	sociálních služby dětem a mládeži ve věku od 7 do 21 let ohroženým rizikovým chováním a těm, kteří se již rizikově chovají (agresivní chování, nechráněný a promiskuitní pohlavní styk, bezúčelné trávení volného času na ulici, trestná činnost, záškoláctví apod.), jejichž účelem je působit preventivně, a tak snižovat rizika, která z výše zmíněného chování vyplývají; základní služby a činnosti: kontaktní práce, informační servis, situační intervence, volnočasové aktivity, poradenství, individuální případová práce, asistenční služba, doučování, práce s blízkými osobami
19.	Středisko rané péče SPRP Olomouc, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	rodinám s dítětem ve věku od narození nejvýše do 18 let věku, které převzaly dítě do pěstounské péče na přechodnou dobu, které převzaly dítě do pěstounské péče, které pečují nebo se připravují na péči o dítě s ohroženým vývojem; osobám, které jsou uvedeny v evidenci uchazečů o pěstounskou péči (čekají či se připravují na převzetí dítěte do pěstounské péče)
20.	Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace, Dohody o výkonu pěstounské péče	sociálně-právní a psychologické poradenství, poskytnutí pomoci při zajištění osobní péče o svěřené dítě, pomoc při kontaktu svěřených dětí s biologickými rodiči, pomoc při komunikaci s dalšími subjekty (OSPOD, škola, lékař...), zvyšování rodičovských kompetencí (výchova a péče o dítě, komunikace s dětmi...), zajištění či zprostředkování vzdělávání pěstounů, zprostředkování či zajištění krátkodobé a respitní péče; charakteristika uživatele služby: pěstouni a děti v pěstounské péči

21.	Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace, Odborné sociální poradenství	poskytnutí nebo zprostředkování rad a informací rodičům a jiným osobám zodpovědným za výchovu ve věcech výchovy a výživy dětí a v dalších otázkách týkajících se jejich rodinných, sociálních a mezigeneračních problémů; charakteristika uživatele služby: děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, osoby v krizi, rodiny s dítětem/děťmi
22.	Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace, Poradna pro rodinu Olomouc	základní a odborné sociální poradenství, jehož cílem je: poskytnout uživatelům odbornou podporu při zvládnutí jejich nepříznivé životní situace související s rodinou, vztahy a osobním životem, posílit u uživatelů schopnost aktivního a samostatného řešení nepříznivé životní situace a jejich následků s co nejmenší mírou závislosti na této či jiné sociální službě, poskytnout uživatelům informace posilující jejich schopnosti účinně a aktivně předcházet situacím, které by ohrozily jejich rodinný, vztahový a osobní život
23.	Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace, Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	poskytování odborné pomoci rodinám s dětmi, jejichž vývoj je ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobé nepříznivé sociální situace, dlouhodobých komunikačních či jiných rodinných potíží, problematické situace dětí ve školním kolektivu, dlouhodobého výskytu sociálně patologických jevů v jejich přirozeném prostředí. Cílem je snížení či eliminace následků plynoucích z výše uvedených nepříznivých situací; charakteristika uživatele služby: děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, rodiny s dítětem/děťmi, osoby v krizi
24.	Středisko sociální prevence Olomouc, příspěvková organizace, Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytuje pomoc a ochranu dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny (v důsledku hospitalizace rodiče, úmrtí apod.) či se dítě ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva (např. dítě tělesně nebo duševně týrané či zneužívané); charakteristika uživatele služby: děti od 6 do 18 let v situaci ohrožení základních práv, příznivého vývoje, zdraví nebo života

25.	Centrum pro dětský sluch Tamtam – Raná péče pro Moravu a Slezsko	Služba je zaměřena na podporu rodiny, podporu psychomotorického vývoje dítěte s důrazem na rozvoj jeho komunikačních schopností, posiluje kompetence rodiny a vytváří pro dítě i rodinu podmínky sociálního začleňování; pomoc rodinám se sluchově postiženými dětmi při překonávání následků sluchového postižení a usilí o vytváření předpokladů pro co nejdokonalejší uplatnění sluchově postižených dětí ve společnosti. Uživatelé služby jsou rodiče (zákonní zástupci dítěte) s dětmi se sluchovým a kombinovaným postižením raného věku na Moravě a ve Slezsku.
26.	Sdružení D	poskytovaná služba: programy osobnostního růstu dětí a mládeže zaměřené na sociální prevenci (šikana, život s člověkem s postižením), programy primární prevence drogových závislostí, které jsou koncipované jako tříhodinové výukové bloky realizované interaktivní prožitkovou formou; programy jsou realizovány v Dramacentru Sdružení D, ve školách a v dětských domovech; charakteristika uživatele služby: děti a mládež 6–19 let
27.	Společenství Romů na Moravě Romano jekhetaniben pre Morava, pobočka Olomouc	volnočasové aktivity pro romské děti a mládež, příprava romských dětí ke studiu na středních školách, terénní sociální práce s klienty z Olomoucka; charakteristika uživatele služby: romské děti, mládež i dospělí žijící převážně v sociálně znevýhodněném prostředí
28.	Azylový dům pro matky s dětmi v Olomouci	poskytování pomoci spojené s přechodným ubytováním ženám s nezletilými dětmi, těhotným ženám starším 18 let a dívkám z dětského domova a pěstounské péče, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci na dobu nezbytně nutnou k jejímu vyřešení, zpravidla na 1 rok
29.	Centrum pro rodinný život	prorodinné aktivity a poradenství, programy a pomoc mladým lidem chystajícím se na manželství, programy, podpora činnosti mateřských center, pobytová setkání a akce pro osamělé matky s dětmi, rozvedené a ovdovělé, vydávání časopisu <i>Rodinný život</i>
30.	Domov pro ženy a matky s dětmi	pomoc ženám, matkám s dětmi a těhotným ženám starším 18 let řešit obtížnou sociální situaci; charakteristika uživatele služby: ženy, matky s nezletilými dětmi a těhotné ženy starším 18 let, pokud se ocitnou v mimořádně obtížné sociální situaci spojené se ztrátou bydlení (oběti domácího násilí, osoby v krizi, rodiny s dítětem/děťmi)

31.	Rodinné centrum při LŠ Sluněnka	setkávání, sdílení, tvoření a vlastní aktivity rodičů s dětmi; příměstské tábory a workshopy, slavnosti, semináře, přednášky; kroužky angličtiny pro mladší školáky; klubík Zahrádka: pedagogicky vedený program pro rodiče s dětmi 0–4 roky
32.	Rodinné centrum OLIVY	posilování hodnoty a významu rodiny prostřednictvím vzdělávání a aktivit pro rodiny s dětmi; vzdělávací činnosti v oblasti výchovy dětí, partnerských vztahů, komunikace a uplatnění na trhu práce, kreativní programy pro děti i dospělé, programy pro rodiny v krizi, zejména pro rodiny v době rozvodu, společné akce s aktivní účastí rodin s dětmi – Tátafest, podpora rovných příležitostí, zdůrazňování hodnoty rodiny, mezigeneračních vztahů, aktivního mateřství a otcovství
33.	Rodinné centrum Provázek	služby pro podporu široké rodiny, zvláště rodiny s dětmi do 10 let, prevence sociálního vyloučení, podpora mezigeneračních vztahů, vhodné a smysluplné využití volného času, vzdělávání a poradenství v oblasti rodiny
34.	Rodinné centrum Křelovský Kaštánek	setkávání rodičů a dětí, příprava na předškolní vzdělávání, hudební, tvořivé a pohybové aktivity pro rodiče s dětmi, tematické kurzy, přednášky, společné výlety a společenské akce pro veřejnost z obce a okolí
35.	RC Heřmánek, z.s.	vzdělávání v oblasti rodičovských kompetencí a úspěšného sladování rodinného, pracovního a osobního života, provozování denně otevřené herny s programem, organizace workshopů a seminářů, akce a programy v rámci širší komunity

3.1.7 Návaznost na dokončené základní vzdělávání (úzká provázanost s KAP)

Prioritizace potřeb MAP ORP Olomouc pro rozvoj předškolního a základního školního vzdělávání je koncipována tak, aby došlo k přímému provázání aktivit v tématech relevantních i pro Krajský akční plán Olomouckého kraje (KAP), přičemž provázanost aktivit je realizována oboustranně, protože v rámci přípravy KAP byly zpracovány i výstupy z Analýzy potřeb škol základních a mateřských. Dotazníkového šetření realizovaného MŠMT se v Olomouckém kraji zúčastnilo 95,1 % základních škol a 89,6 % mateřských škol. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že výše uvedená témata jsou významná i pro základní a mateřské školy v ORP Olomouc.

Společná témata zajišťující provázanost MAP ORP Olomouc a KAP jsou:

1. Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků

2. Rozvoj kompetencí dětí a žáků o oblasti vědy a technologií – polytechnické vzdělávání
3. Kariérové poradenství v základních školách

Vzhledem k tomu, že Olomoucký kraj prostřednictvím realizace KAP významně posílí podporu polytechnického vzdělávání a zapojení žáků a studentů do činností a aktivit podporujících rozvoj polytechnického vzdělávání, a to jak ve formálním, tak neformálním vzdělávání, budou tyto aktivity realizovány a akcentovány i v MAP ORP Olomouc, tedy již na úrovni předškolního a základního vzdělávání (viz Prioritní oblast rozvoje 4 Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce).

Za účelem důraznějšího propojení a signalizace návaznosti MAP ORP Olomouc a KAP byly právě oblast podpory podnikavosti a iniciativy dětí a žáků a podpora polytechnického vzdělávání vyděleny jakožto samostatná prioritní oblast MAP ORP Olomouc (Prioritní oblast rozvoje 4 Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce), která má zdůraznit důležitost a potřebu vzdělávání dětí a žáků již od stupně předškolního vzdělávání tak, aby byly včas u dětí a žáků odhaleny a rozvíjeny individuální předpoklady a nadání pro profese v oblasti technických a přírodovědných oborů, příp. pro budoucí realizaci samostatného podnikání. Významnou měrou se na výchovně-vzdělávacích aktivitách budou podílet i další aktéři ve vzdělávání – Významně se posílí podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů, podpora kariérového poradenství, propagace oborů vzdělávání, jazykové a matematické gramotnosti.

3.1.7.1. Vazba na středoškolské vzdělávání

Důležitost propojení přípravy základního a středního vzdělávání je akcentována zejména skutečností, že nejvíce žáků základních škol pokračuje po ukončení základního vzdělávání ve studiu na středních školách a středních odborných učilištích. V roce 2015 dokončilo základní vzdělání 1204 žáků, z toho 479 žáků pokračovalo na středních školách (bez gymnázií), na odborná učiliště bez maturity bylo přijato 228 žáků. Na gymnázia z 9. tříd bylo přijato 216 žáků. Nejmenší počet žáků ve sledovaném období pokračoval ve studiu na konzervatoři. Na víceletá gymnázia bylo přijato 224 žáků, z celkového počtu bylo z 5. třídy přijato 138 žáků a ze 7. tříd 86 žáků.

Možnosti pokračování studia na středním stupni školství jsou v rámci Olomouckého kraje uspokojivé. Dle výroční zprávy o stavu vzdělávací soustavy Olomouckého kraje (<file:///C:/Users/uzivatel/Downloads/skolni-rok-2014-2015.pdf>) bylo v Olomouckém kraji ve školním roce 2014/2015 zapsáno v rejstříku škol a školských zařízení: 20 gymnázií, 58 středních odborných škol a středních odborných učilišť, 8 vyšších odborných škol, 1 konzervatoř, 14 speciálních středních škol, 27 základních uměleckých škol. Zřizovatelem výše uvedených škol a školských zařízení byl Olomoucký kraj, obce, soukromé osoby a církve. Počet absolventů středních škol a odborných učilišť v okrese Olomouc činil v roce 2014/2015 v případě gymnázií 611,

přičemž okres Olomouc vykazuje nejvyšší zastoupení studujících na gymnáziu v Olomouckém kraji (36,7 %), absolventů maturitních oborů (L, M) bylo 763 a absolventů učebních oborů (E, H) celkem 627.

Stabilně nejmenší počet žáků pokračuje ve studiu uměleckých oborů, což vypovídá spíše o velkém počtu žáků podávajících přihlášku na tyto školy nebo o malém počtu přijímaných nových studentů než o neúspěšnosti žáků u přijímacích zkoušek. Podle poskytnutých údajů základních škol o počtu žáků, kteří byli přijati k dalšímu vzdělávání, je také zájem o řemeslnické obory na středních odborných učilištích. Na obchodní akademii se počet žáků přijatých ke studiu pohybuje v jednotlivých letech stabilně v průměru 62 přijatých žáků. Ve sledovaném období pěti posledních let bylo na obchodní akademii přijato celkem 313 žáků. Z uvedeného vyplývá, že vzrůstá zájem žáků o studium na středních odborných školách a odborných učilištích, přičemž některé základní školy se aktivně zapojují do projektů realizovaných středními školami a učilišti zaměřených zejména na rozvoj polytechnických kompetencí, čímž podněcují u žáků ZŠ zájem o řemeslné obory.

3.1.7.2. Možnosti uplatnění na trhu práce

Odlíšná situace je v případě uplatnění absolventů základních škol v ORP Olomouc, kteří se nerozhodli pokračovat po ukončení povinného základního vzdělávání ve studiu na středním stupni školství. Dle statistik Úřadu práce v Olomouci (<https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/olk/statistiky/OLkraj2015.pdf>) bylo v roce 2014 v Olomouckém kraji hlášeno 10 090 uchazečů o pracovní místa s požadavkem základního vzdělání, volných míst bylo k dispozici 906, tudíž na 1 pracovní místo připadalo 11,1 zaměstnanců. Nicméně v roce 2015 to bylo již 8343 uchazečů a 2346 pracovních míst, tudíž situace byla příznivější, neboť na 1 pracovní místo připadalo 3,6 zaměstnanců. Statistiky roku 2016 nejsou dosud k dispozici, nicméně dle čtvrtletních statistik Ministerstva práce a sociálních věcí je na úřadu práce v okrese Olomouc evidováno za 3. čtvrtletí 2016 1148 pracovních míst, na které je vyžadováno ukončené základní vzdělání či vzdělání získané na praktické škole:

- *Tab. Nabídka volných míst ve 3. čtvrtletí 2016 pro okres Olomouc. (Statistika ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dostupné na <https://portal.mpsv.cz/>)).*

Kód vzdělání ▲▼	Popis ▲▼	Aktuální počet volných míst ▲▼	Počet volných pracovních míst nabízených po dobu			
			0-3 měsíce ▲▼	3-6 měsíců ▲▼	6-12 měsíců ▲▼	12 a více měsíců ▲▼
A	Bez vzdělání	20	6	4	10	0
B	Neúplné základní	0	0	0	0	0
C	Základní + praktická škola	1 148	601	400	128	19
D	Nižší střední	15	8	7	0	0
E	Nižší střední odborné	92	71	5	16	0
H	Střední odborné (vyučení)	1 130	587	400	123	20
J	Střední nebo střední odborné bez maturity a bez vyučení	13	5	6	2	0
K	ÚSV	88	66	19	1	2
L	ÚSO (vyučení s maturitou)	105	68	32	5	0
M	ÚSO s maturitou (bez vyučení)	202	123	68	9	2
N	Vyšší odborné	10	8	1	1	0
P	Vyšší odborné v konzervatoři	0	0	0	0	0
R	Bakalářské	33	9	9	4	11
T	Vysokoškolské	56	31	19	5	1
V	Doktorské (vědecká výchova)	0	0	0	0	0
Celkem		2 912	1 583	970	304	55

Následující tabulka shrnuje nabídku volných míst za stejné období, rozdělenou dle kódů klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO):

- *Tab. Nabídka volných míst ve 3. čtvrtletí 2016 pro okres Olomouc z pohledu. (Statistika ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dostupné na <https://portal.mpsv.cz/>).*

Kód CZ-ISCO ▲▼	Popis ▲▼	Aktuální počet volných míst ▲▼	Počet volných pracovních míst nabízených po dobu			
			0-3 měsíce ▲▼	3-6 měsíců ▲▼	6-12 měsíců ▲▼	12 a více měsíců ▲▼
5*	Pracovníci ve službách a prodeji	605	329	198	57	21
51	Pracovníci v oblasti osobních služeb	290	133	100	37	20
52	Pracovníci v oblasti prodeje	184	114	51	19	0
53	Pracovníci osobní péče v oblasti vzdělávání, zdravotnictví	13	13	0	0	0
54	Pracovníci v oblasti ochrany a ostrahy	118	69	47	1	1
6*	Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví, rybářství	15	10	3	2	0
61	Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství	10	8	2	0	0
62	Kvalifikovaní pracovníci v lesnictví, rybářství a myslivosti	5	2	1	2	0
7*	Řemeslníci a opraváři	546	256	201	85	4
71	Řemeslníci a kvalifikovaní pracovníci na stavbách	116	55	28	32	1
72	Kovodělníci, strojírenští dělníci a pracovníci	284	123	126	34	1
73	Pracovníci v oblasti uměleckých a tradičních řemesel	4	2	1	1	0
74	Pracovníci v oboru elektroniky a elektrotechniky	70	37	28	4	1
75	Zpracovatelé potravin, dřeva, textilu	72	39	18	14	1
8*	Obsluha strojů a zařízení, montéři	604	240	268	83	13
81	Obsluha stacionárních strojů a zařízení	164	98	52	12	2
82	Montážní dělníci výrobků a zařízení	150	30	104	16	0
83	Řidiči a obsluha pojízdných zařízení	290	112	112	55	11
9*	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	511	358	116	37	0
91	Uklízeči a pomocníci	99	69	25	5	0
92	Pomocní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	27	23	3	1	0
93	Pomocní pracovníci v oblasti těžby, stavebnictví, výroby	333	225	81	27	0
94	Pomocní pracovníci při přípravě jídla	34	25	6	3	0
96	Pracovníci s odpady a ostatní pomocní pracovníci	18	16	1	1	0

- *Na trhu práce byla v roce 2015 největší poptávka a nabídka volných pracovních míst v ORP Olomouc v těchto oborech:*

1.	Obsluha strojů a zařízení, montéři	571
2.	Řidiči a obsluha pojízdných zařízení	471
3.	Pracovníci ve službách a prodeji	377
4.	Řemeslníci a opraváři	309
5.	Pomocníci a nekvalifikovaní pracovníci	262
6.	Techničtí a odborní pracovníci	230

Jak je patrné, na trhu práce je poptávka nejvíce po řemeslných oborech a po nekvalifikovaných pracovnících. Poptávka věrně zobrazuje zájem žáků o obory vzdělávání – o studium na odborných učilištích je v posledních letech mezi žáky malý zájem. Podpora v oblasti polytechnického vzdělávání již na základních školách je podporovaným cílem MŠMT a zřizovatelů. U středních škol je na trhu práce největší zájem o absolventy technických oborů. Poptávka věrně odráží vazbu na poptávku po řemeslných oborech. Nedostatek technických a řemeslných oborů na trhu práce není pouze otázkou roku 2015, ale tento trend se objevil již v minulých letech. Celkovou poptávku oborů na trhu práce dokládá níže uvedený přehled poptávky publikovaný Úřadem práce Olomouc. I když statistické údaje roku 2012 a 2013 nejsou dostupné, statistika roku 2014 potvrzuje výše popsaná zjištění.

■ *Nabídka a poptávka na trhu práce, analýza neobsazenosti volných pracovních míst podle profesí v okrese Olomouc*

popis profesí	počet volných pracovních míst za 4. čtvrtletí				
	2011	2012	2013	2014	2015
techničtí a odborní pracovníci	61	statistika není k dispozici	statistika není k dispozici	113	230
techničtí a odborní pracovníci v oblasti vědy a techniky	25			48	72
odborní pracovníci v oblasti zdravotnictví	3			9	18
odborní pracovníci v obchodní sféře a veřejné správě	29			50	124
odborní pracovníci v oblasti práva, kultury a sportu	2			5	12
technici v oblasti informačních a komunikačních technologií	2			1	4
úředníci	19			35	138
všeobecní administrativní pracovníci, sekretáři	4			4	28
pracovníci informačních služeb na přepážkách	3			13	83
úředníci pro zpracování číselných údajů a v logistice	11			17	25
ostatní úředníci	1			1	2
pracovníci ve službách a prodeji	35			144	377
pracovníci v oblasti osobních služeb	6			64	190
pracovníci v oblasti prodeje	4			40	110
pracovníci osobní péče v oblasti vzdělávání, zdravotnictví	0			3	8
pracovníci v oblasti ochrany a ostražky	25			37	69
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	2			1	7
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství	2			1	7
řemeslníci a opraváři	77			130	309
řemeslníci a kvalifikovaní pracovníci na stavbách	12			20	67
kovodělci, strojírenští dělníci a pracovníci	50	91	174		
pracovníci v oblasti uměleckých a tradičních řemesel	0	0	3		

pracovníci v oboru elektroniky a elektrotechniky	3			14	21
zpracovatelé potravin, dřeva, textilu	12			5	44
obsluha strojů a zařízení, montéři	18			266	571
obsluha stacionárních strojů a zařízení	3			9	88
montážní dělníci výrobků a zařízení	0			17	12
řidiči a obsluha pojízdných zařízení	15			240	471
pomocníci a nekvalifikovaní pracovníci	16			63	262
uklízeči a pomocníci	6			30	76
pomocní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	0			0	5
pomocní pracovníci v oblasti těžby, stavebnictví, výroby	5			22	142
pomocní pracovníci při přípravě jídla	0			4	19
pracovníci s odpady a ostatní pracovníci	4			4	17
celkem	455	0	0	1501	3785

Zdroj: portál MPSV – <http://portal.mpsv.cz>

Jak je vidět z uvedené tabulky, na trhu práce v rámci profesí se základním vzděláním dlouhodobě chybějí obecně zejména dělnické profese, což lze vysvětlit výše uvedeným vyhýbáním se těmto profesím mladou generací, která nenahrazuje pracovníky odcházející do důchodu, což následně vede zaměstnavatele k nutnosti „dovážení“ pracovní síly ze zahraničí. Dlouhodobě chybějí pracovní síly zejména ve strojírenství, elektrotechnice a stavebnictví. Vzhledem k malému zájmu žáků o technické obory není tato poptávka často dlouhodobě uspokojena. Velký zájem ze strany zaměstnavatelů je také o zkušené řidiče mezinárodní kamionové dopravy, kteří komunikativně ovládají alespoň jeden světový jazyk, skladníky a další dělnické profese ve výrobních podnicích. Vysoká (a často dlouhodobě neuspokojená) je i poptávka po různých řemeslnících a určitých potravinářských profesích (např. řezník – uzenář).

Nicméně je třeba uvést, že absolventi se základním vzděláním jsou na trhu práce výrazně znevýhodněni. Absolventi ZŠ nemohou pracovat na dvě směny a v noci, lze jim nabízet jen pomocné práce, případně nejsou schopni některá povolání zvládnout pro jejich fyzickou náročnost.

Absolventi zároveň vždy tvořili a tvoří jednu z rizikových skupin ekonomicky aktivních obyvatel, která se hůře uplatňuje na trhu práce. Vůči ostatním uchazečům o zaměstnání jsou znevýhodněni nedostatkem praxe, chybějícími pracovními návyky a minimem zkušeností. Při hledání pracovního místa však mohou konkurovat jinými

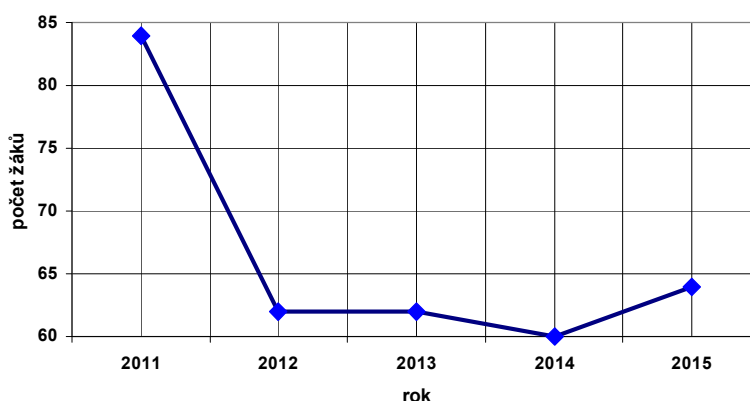

přednostmi – zejména aktuálními odbornými znalostmi, znalostí cizích jazyků, počítačovými dovednostmi nebo větší profesní flexibilitou.

Mladiství jsou z hlediska uplatnění na trhu práce jednou z nejproblematictějších skupin. Zaměstnatelnost mladistvých je ovlivněna zejména legislativním omezením práce mladistvých a dále nabídkou volných pracovních míst pro tuto skupiny nezaměstnaných. V ORP Olomouc byl na Úřadu práce Olomouc evidovaný největší počet nezaměstnaných mladistvých v roce 2011, kdy jich bylo v evidenci 84. Od roku 2012 byl průměrný počet mladistvých evidovaných na Úřadu práce Olomouc 62, roce 2016 však bylo v červnu již evidováno 78 mladistvých.

■ **Graf: Počet nezaměstnaných mladistvých po ZŠ v ORP Olomouc**

Počet nezaměstnaných mladistvých po ZŠ v ORP
Olomouc v letech 2011 - 2015

Jak je patrné z grafu, i když počet nezaměstnaných mladistvých po roce 2011 poklesl, v roce 2015 opět počet evidovaných vrostl a nárůst počtu nezaměstnaných mladistvých byl zaznamenán také v červnu 2016. Největší počet uchazečů o zaměstnání představovali v roce 2015 absolventi středních odborných škol – bylo evidováno 401 uchazečů. Druhý a třetí nejvyšší počet uchazečů představovali absolventi s výučním listem a vyučení s maturitou. Při porovnání poptávky a nabídky na trhu práce se vzděláním uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadu práce vzniká paradox. Tento může vznikat z několika důvodů: nepřijímání absolventů škol zaměstnavateli z důvodu nedostatku praxe a pracovních zkušeností, nereálné představy absolventů o výši mzdy, pracovní době nebo pracovním zařazení, neschopnost absolventů přizpůsobit se firemní filozofii, nutnost zapracování absolventů bez jistoty loajálnosti absolventa k firmě, absence vzorů s pracovními návyky v rodině. Nejlepší pozici na trhu práce zastávají dlouhodobě vysokoškolsky vzdělaní uchazeči o zaměstnání. Zainteresovaní aktéři výchovy a vzdělávání a trhu práce dlouhodobě vyvíjejí úsilí k nápravě výše popsaných skutečností a k narovnání poměru poptávky a nabídky trhu práce vs. zájmu uchazečů o zaměstnání ve vybraných oborech.

3.2 Specifická část analýzy

Vymezení řešených témat ORP Olomouc je definováno jednak výsledky dotazníkového šetření (agregovaná data) realizovaného v daném území v roce 2015, dále analýzou potřeb získanou na základě společných setkání zainteresovaných aktérů v rámci přípravy MAP a dále výsledky činnosti pracovních skupin, které pracovaly na jednotlivých tématech definovaných metodikou MAP.

3.2.1. Témata MAP v řešeném území

Na základě výsledků analýz a uplatnění klíčových témat dle metodiky MAP byla v rámci MAP ORP Olomouc zpracována následující témata:

Prioritní oblast 1 Dostupnost a kvalita škol

Téma 1.1: Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště, které je definováno potřebou navýšení kapacit mateřských a základních škol, rozvojem infrastruktury, podporou energeticky úsporných opatření a rozvojem zázemí a rozšířením spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků.

Téma 1.2: Evaluace průběhu vzdělávání, které je realizováno zejména testováním klimatu, prováděním hodnocení mateřských a základních škol zřizovatelem, podporou autoevaluace škol, vzděláváním pedagogických pracovníků a podporou spolupráce škol směrem k budování znalostních kapacit.

Téma 1.3: Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol, která spočívá v podpoře vzdělávání pedagogů pro inovace a tvorbu školních vzdělávacích programů a vzájemné spolupráci škol při výměně zkušeností dobré praxe.

Téma 1.4: Podpora kurikulární reformy, spočívající v podpoře inovací školních vzdělávacích programů mateřských a základních škol na základě potřeb regionu.

Téma 1.5: Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky, zaměřený na podporu rozvoje pedagogicko-psychologického poradenství, výchovného poradenství a rozvoj středisek volného času.

Prioritní oblast 2 Inkluzivní vzdělávání

Téma 2.1: Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání, zahrnující podporu možnosti vzdělávání v přípravných třídách a podporu zajištění bezbariérových úprav školních budov.

Téma 2.2: Aplikace podpůrných opatření v MŠ a ZŠ, spočívající v materiálním vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek.

Téma 2.3: Systémová podpora asistentů pedagoga, spočívající v dalším vzdělávání asistentů pedagoga a nastavení systému finanční podpory.

Téma 2.4: Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami, zahrnující podporu žáků se zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním, podporu nadaných žáků a podporu integrace cizinců do škol.

Téma 2.5: Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků, zahrnující začlenění problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a pregraduální přípravy budoucích učitelů.

Prioritní oblast 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Téma 3.1: Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků, zahrnující rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí pro oblast čtenářské (pre)gramotnosti a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání a spolupráce škol a knihoven.

Téma 3.2: Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků, zahrnující rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí pro oblast matematické (pre)gramotnosti a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání a popularizační aktivity v oblasti matematiky.

Téma 3.3: Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků, zahrnující rozvoj jazykových kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí pro oblast cizích jazyků a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání a aktivit mezinárodní spolupráce škol.

Téma 3.4: Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků, zahrnující rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí pro oblast digitální gramotnosti a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání.

Téma 3.5: Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků, zahrnující rozvoj EVVO kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí pro oblast EVVO a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání a materiálově-organizační podporu aktivit v oblasti EVVO.

Téma 3.6: Rozvoj kulturního povědomí dětí a žáků, zahrnující rozvoj kulturních kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí pro oblast kulturního povědomí a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání a rozvoj tělesné kultury dětí a žáků.

Téma 3.7: Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, zahrnující rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání.

Prioritní oblast 4: Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Téma 4.1: Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků, zahrnující rozvoj polytechnických kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání, podporu popularizačních aktivit vedoucích ke zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech a dále podporu spolupráce jednotlivých stupňů škol (sdílené dílny) a spolupráci škol a zaměstnavatelů v regionu.

Téma 4.2: Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků, zahrnující rozvoj kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí, podporu aktivit neformálního vzdělávání, začlenění výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě do ŠVP na základních školách a realizaci testování žáků základních škol v oblasti podnikatelských kompetencí.

Téma 4.3: Rozvoj kariérového poradenství na základních školách, zahrnující rozvoj školských poradenských pracovišť, další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti kariérového poradenství a spolupráci škol a zaměstnavatelů v regionu.

Výše uvedená témata MAP ORP Olomouc řeší opatření MAP definovaná **metodikou MAP ČR** následujícím způsobem:

Povinná opatření MAP

Opatření 1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita

Toto povinné opatření MAP je realizováno v rámci MAP ORP Olomouc v PO 1 v tématu 1.1 *Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště*, a to zlepšením **dostupnosti** mateřských škol (MŠ) prostřednictvím navýšení kapacit MŠ, rozvojem infrastruktury MŠ a rozšířením spektra mimoškolních aktivit pro děti. **Inkluze** na úrovni MŠ je realizována v rámci tématu 2.1 *Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání*, a to podporou zajištění bezbariérových úprav, a v rámci tématu 2.2 *Aplikace podpůrných opatření v MŠ a ZŠ*, zahrnující materiálové vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek. **Kvalita** MŠ je zvyšována prostřednictvím tématu 1.2 *Evaluace průběhu vzdělávání* a 1.3 *Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ*, a to zejména testováním klimatu, prováděním hodnocení MŠ zřizovatelem, podporou

evaluace škol, vzděláváním pedagogických pracovníků MŠ. Dále je zvyšována kvalita výchovně-vzdělávacích aktivit pro děti zaměřených na rozvoj klíčových kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků MŠ (prostřednictvím PO 3, témat 3.1–3.7, a PO 4, témat 4.1–4.2) a podpora kurikulární reformy spočívající v podpoře inovace ŠVP v MŠ na základě potřeb regionu (téma 1.4).

Opatření 2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání

Toto povinné opatření MAP je realizováno v rámci v MAP ORP Olomouc v PO 3, v rámci tématu 3.1 *Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků* a tématu 3.2 *Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků*. Základní gramotnosti jsou rozvíjeny podporou výchovně-vzdělávacích aktivit žáků ZŠ, dalším vzděláváním pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí, jsou podporovány aktivity neformálního vzdělávání, spolupráce škol a knihoven v případě čtenářské gramotnosti a popularizační aktivity v rámci matematické gramotnosti, je podporována inovace školních vzdělávacích programů na základě potřeb regionu (PO 1, téma 1.4).

Opatření 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

Toto povinné opatření MAP je realizováno v rámci v MAP ORP Olomouc v PO 2, v rámci tématu 2.1 *Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání*, zahrnujícího podporu možnosti vzdělávání v přípravných třídách a podporu zajištění bezbariérových úprav školních budov (MŠ i ZŠ), dále tématu 2.2 *Aplikace podpůrných opatření v MŠ a ZŠ*, spočívajícího v materiálním vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek, tématu 2.3 *Systémová podpora asistentů pedagoga*, spočívajícího v dalším vzdělávání asistentů pedagoga a nastavení systému finanční podpory, tématu 2.4 *Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami*, zahrnujícího podporu žáků se zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním, podporu nadaných žáků a podporu integrace cizinců do škol. Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti společného vzdělávání je realizováno v rámci tématu 2.5 *Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků*. Rozvoj poradenských pracovišť zejména v souvislosti s implementací novely školského zákona je realizován v rámci tématu 1.5 *Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky*, zaměřený na podporu rozvoje pedagogicko-psychologického poradenství, výchovného poradenství a rozvoj středisek volného času.

Doporučená opatření MAP

Opatření 1 Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků

Toto doporučené opatření MAP je realizováno v rámci v MAP ORP Olomouc v PO 4, v rámci tématu 4.2 *Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků*, zahrnujícího rozvoj kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí, podporu aktivit neformálního vzdělávání, začlenění výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě do ŠVP na základních školách a realizaci testování žáků základních škol v oblasti podnikatelských kompetencí.

Opatření 2 Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“ a EVVO

Toto doporučené opatření MAP je realizováno v rámci v MAP ORP Olomouc v PO 4, v rámci tématu 4.1 *Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků*, zahrnujícího rozvoj polytechnických kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání, podporu popularizačních aktivit vedoucích ke zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech, podporu spolupráce jednotlivých stupňů škol (sdílené dílny) a spolupráci škol a zaměstnavatelů v regionu. Dále je opatření realizováno prostřednictvím tématu 3.5 *Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků*, zahrnujícího rozvoj EVVO kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí pro oblast EVVO a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání a materiálově-organizační podporu aktivit v oblasti EVVO.

Opatření 3 Kariérové poradenství v základních školách

Toto doporučené opatření MAP je realizováno v rámci v MAP ORP Olomouc v PO 4, v rámci tématu 4.3 *Rozvoj kariérového poradenství na základních školách*, zahrnujícího rozvoj školských poradenských pracovišť, další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti kariérového poradenství a spolupráci škol a zaměstnavatelů v regionu.

Průřezová a volitelná opatření MAP

Opatření 1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků

Toto volitelné opatření MAP je realizováno v rámci v MAP ORP Olomouc v PO 3, v rámci tématu 3.4 *Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků*, zahrnujícího rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí pro oblast digitální gramotnosti a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání.

Opatření 2 Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka

Toto volitelné opatření MAP je realizováno v rámci v MAP ORP Olomouc v PO 3, v rámci tématu 3.3 *Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků*, zahrnujícího rozvoj jazykových kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí pro oblast cizích jazyků a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání a aktivit mezinárodní spolupráce škol.

Opatření 3 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Toto volitelné opatření MAP je realizováno v rámci v MAP ORP Olomouc v PO 3, v rámci tématu 3.7 *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*, zahrnujícího rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání.

Opatření 4 Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Toto volitelné opatření MAP je realizováno v rámci v MAP ORP Olomouc v PO 3, v rámci tématu 3.6 *Rozvoj kulturního povědomí dětí a žáků*, zahrnujícího rozvoj kulturních kompetencí dětí a žáků MŠ a ZŠ a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti oborových a didaktických kompetencí pro oblast kulturního povědomí a dále podporu aktivit neformálního vzdělávání a rozvoj tělesné kultury dětí a žáků.

Aktivity související se vzděláváním mimo OP VVV, IROP a OP PPR

V rámci MAP ORP Olomouc byla při diskuzích s řídicími pracovníky škol definována potřeba a poptávka škol po větší podpoře rozvoje tělesné kultury dětí a žáků. Vzhledem k tomu, že tyto aktivity škol nejsou v současné době financovatelné v rámci plánovaných výzev OP VVV či IROP, deklarujeme snahu hledat cesty k získání finančních prostředků potřebných k řešení neuspokojivé situace na některých školách v souvislosti s potřebami rekonstrukce či úprav tělocvičen či školních sportovišť, případně sportovního vybavení na školách. Rozvoj tělesné

kultury dětí a žáků byl definován jako specifický cíl v rámci tématu 3.6 *Rozvoj kulturního povědomí dětí a žáků*.

Povinné opatření 1

Předškolní vzdělávání – dostupnost – kvalita – inkluze

Pro osobnostní rozvoj jedince je základem kvalitní předškolní vzdělávání. Finanční podpora předškolního vzdělávání, která pozitivně ovlivní budoucí přístup k celoživotnímu učení a pracovnímu uplatnění, a podpora zapojení nejvíce ohrožených dětí může být významnou intervencí, která pozitivně ovlivňuje budoucí přístup k celoživotnímu učení a pracovnímu uplatnění. MAP se soustředí na včasnou péči a přípravu a na předškolní vzdělávání dětí od tří let tak, aby byly připraveny na vstup do běžné mateřské či základní školy. V tomto opatření MAP popisuje plánované aktivity vedené ke koordinovanému přístupu v péči a přípravě na vzdělávání v běžné mateřské škole u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a jednak plánované aktivity zaměřené na celkové zvyšování kvality předškolního vzdělávání a péče s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí všech dětí. Plánované aktivity v rámci MAP budou směřovány k začleňování dětí ohrožených sociálním nebo jiným znevýhodněním do předškolního vzdělávání v mateřské škole nebo k začleňování při přípravě na předškolní vzdělávání v nízkoprahových (neformálních) zařízeních. Dále pak mohou být aktivity naplánovány tak, aby usnadnily přechod dětí do předškolního vzdělávání při přípravě na vzdělávání v běžné základní škole a následný přechod z předškolního do základního vzdělávání.

Pro podporu inkluzivního a kvalitního předškolního vzdělávání je zásadní postoj vedení mateřské školy, všech pracovníků mateřské školy v ostatních zařízeních pro děti do 6 let, rodičů a veřejnosti v místě a odborná podpora a profesní rozvoj pedagogických pracovníků ve vzdělávání dětí. Vhodnou aktivitu, která bude naplánovaná v MAP, je například společné vzdělávání vedení mateřských škol a pedagogických pracovníků, sdílení zkušeností mezi mateřskými školami a nízkoprahovými (neformálními) zařízeními před vstupem do školy, společné využívání služeb odborníků – např. školního psychologa, speciálního pedagoga nebo školního logopeda, místní komunikační kampaň ve spolupráci s garantem MAP nebo návštěva škol a vzdělávacích zařízení, kde je inkluzivní vzdělávání již zavedenou praxí. V hodnou plánovanou aktivitou pro vedení mateřských škol je například mentoring a koučování.

Přehled dotčených koncepčních dokumentů a legislativní rámec

- Strategie ITI Olomoucké aglomerace
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 4/2012
- Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2015–2020
- Strategie MAS

Všechny uvedené dokumenty se zabývají dostupností, inkluzí a kvalitou předškolního vzdělávání. Z uvedených analýz vyplývá, že dochází ke zvýšení počtu narozených dětí, a zároveň upozorňují na nedostatečný počet míst v mateřských školkách. Je potřeba zvýšit kapacity předškolního vzdělávání na území, kde se nedostatek kapacit vyskytuje, zajistit bezbariérovost vzdělávacích zařízení a rovný přístup ke vzdělání sociálně vyloučeným osobám nebo osobám se speciálními vzdělávacími potřebami. Strategické dokumenty podporují vzdělávání a profesní růst pedagogických pracovníků, podporují vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích, navrhuje spolupráci s pedagogicko-psychologickými poradnami, podporují třídy s alternativní pedagogikou. Dokumenty vypracované jednotlivými místními akčními skupinami informují o konkrétních potřebách daného území.

▪ **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ČR na období 2015–2020**

Populační nárůst v minulých letech způsobil v některých oblastech ČR nedostatečné kapacity mateřských škol, především ve velkých městech a některých přilehlých aglomeracích. MŠMT vytvořilo fond na podporu rozvoje kapacit mateřských a základních škol, jehož cílem je kromě zajištění potřebných kapacit pro docházku v posledním ročníku mateřské školy a pro plnění povinné školní docházky dosáhnout efektivního využití budovaných kapacit mateřských a základních škol v území a předejít budování nadbytečných kapacit předškolního a základního vzdělávání ve spádových oblastech. Další kapacity MŠ budou zajištěny v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Mezi hlavní úkoly v oblasti předškolního vzdělávání pro následující období patří především zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání a podpora mateřských škol při začleňování dětí ze znevýhodněných skupin, v místech zvýšeného zájmu o předškolní vzdělávání navýšení nedostatečných kapacit mateřských škol a zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

▪ **Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2015–2020**

Strategické plány Koncepce rozvoje školství jsou v souladu se strategickými plány města, jako je Strategie Integrované teritoriální investice Olomoucké aglomerace (dále jen ITI), Rodinná politika, Podpora meziobecní spolupráce, střednědobým plánem investic. Jednotlivá opatření jsou navržena tak, aby přispěla k modernizaci prostředí mateřských a k vytvoření a rozvíjení příznivého školního klimatu, modernizaci výuky, širšímu využití informačních a komunikačních technologií ve výuce i při zájmové činnosti a ke zlepšení technických parametrů budov.

Hlavní oblasti rozvoje školství jsou rozděleny na investiční rozvoj – činnost, která rozšiřuje nebo zlepšuje zázemí škol, na rozvoj výchovné a vzdělávací oblasti a na poskytování služeb školám.

1. Investiční rozvoj

Cíl 1 Navýšení kapacit mateřských a základních škol

Při plánování úpravy kapacit reflektuje zřizovatel rovněž záměry MŠMT na umístování mladších dětí do mateřských škol a na zavedení povinné předškolní docházky. Současně Statutární město Olomouc podporuje mateřské školy jiných zřizovatelů, které vhodně nedostatečné kapacity doplňují.

2. Rozvoj vzdělávání

Cíl 1 Přípravné třídy

Přípravná třída je určena dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že vyrovná jejich vývoj. Přípravná třída se zřizuje v případě, že se bude ve třídě vzdělávat nejméně 10 dětí, nejvíce však 15. Vzdělávání dětí v přípravné třídě má za úkol usnadnit dětem zařazení do základní školy a bezproblémové zapojení do výuky v první třídě. Třída se zřizuje především pro děti s odkladem školní docházky, se sníženou koncentrací pozornosti, s grafomotorickými obtížemi, s vadou řeči nebo se zrakovou a sluchovou poruchou a se sociálním znevýhodněním.

Cíl 2 Inkluzivní vzdělávání

Inkluze – začlenění, proces, který se týká celého školního prostředí a jednotlivých aktérů, kteří spolu ve škole tráví několik hodin denně. Inkluzivní vzdělávání vytváří podmínky pro vzdělávání dětí a žáků se zdravotním postižením, se zdravotním či sociálním znevýhodněním, přičemž zdravotním postižením se rozumí mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, zdravotním a sociálním znevýhodněním potom dlouhodobá nemoc, poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, ale také nevhodné rodinné prostředí nebo postavení azylanta (Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního postižení nebo sociálního znevýhodnění).

▪ Strategie ITI Olomoucké aglomerace

Předškolní vzdělávání je poskytováno mateřskými školami, lesními školkami a dětskými kluby atp. V ORP Olomouc působí Lesní MŠ Sluneční údolí, Dětský klub Zahrádka, Lesní školka Sluněnka, Lesní klub Bažinka v ORP Litovel – Lesní školka Hájenka. Ze SWOT analýzy vyplývá, že silnou stránkou je ochota investovat do rozvoje škol a jejich vybavení a také existence Univerzity Palackého v Olomouci. Slabou stránkou je nízká kapacita zařízení pro děti do tří let, nízká kapacita předškolního vzdělávání.

▪ Akční plán inkluzivního vzdělávání

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018 (APIV) navazuje na Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2020 a na Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v ČR na období 2015–2020. Akční plán je také podkladem pro zacílení výzev Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Akční plán obsahuje opatření na podporu rovných příležitostí a spravedlivého

přístupu ke kvalitnímu vzdělávání, včetně prevence a nápravy předčasných odchodů ze vzdělávání. Dokument dále reflektuje navržené legislativní změny v novele školského zákona. Pro léta 2016 až 2018 se jedná o zavedení podpůrných opatření pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, zavedení přesné evidence a statistiky žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí, o zpřesnění a sjednocení diagnostiky tak, aby byla žákům s jakýmkoli znevýhodněním či postižením nabídnuta adekvátní podpora v rámci vzdělávacího systému, a také o zavedení nového revizního systému v rámci diagnostiky poradenských zařízení.

Prioritní témata pro období 2016–2018:

- nastavení podmínek rovných příležitostí ve vzdělávání pro všechny,
- diagnostické nástroje – činnost a role školských poradenských zařízení,
- supervizní mechanismy v oblasti inkluzivního vzdělávání,
- evidence a statistiky žáků vzdělávaných v inkluzivním prostředí,
- inkluze v předškolním vzdělávání.

Realizované aktivity a projekty

Z analýzy dosavadně realizovaných projektů v oblasti předškolního vzdělávání vyplynulo, že mateřské školy žádaly o financování svých potřeb (investičních i neinvestičních) z následujících OP: ROP STM, OP VK, OP ŽP, Grantové programy apod. Žadatelem v případě investiční projektů bylo u městských mateřských škol statutární město Olomouc. O neinvestiční projekty si poté mateřské školy žádaly samy. V minulém programovacím období bylo prostřednictvím ROP STM podpořeno 9 mateřských škol.

Úroveň problémů – řešení: Problémy v tematické oblasti mateřských škol byly řešeny na úrovni mateřské školy a zřizovatele.

Identifikace potřeb (agregovaná data dotazníkového šetření MŠMT)

Hlavní priorita 1 – Rozvoj infrastruktury

2016–2018	2019–2020	Hlavní překážky
Venkovní prostředí – zahrady, hřiště 56,2 %	Ostatní rekonstrukce, zateplení budov 22,8 %	
Vybavení na podporu podnětného prostředí – čtenářské koutky, prostor pro rozvoj pregramotnosti, polytechn. dovedn. 54,8 %	Vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogů 31,5 % Interaktivní tabule 30,1 %	

Hlavní priorita 2 – Polytechnické vzdělávání

2016–2018	2019–2020	Hlavní překážky
Učitelé rozvíjejí své znalosti a uplatňují je ve výchově 75,3 % Vzdělávací materiály 75,3 %	Technické a materiální zabezpečení pro rozvoj logického myšlení a manuální zručnosti 26 %	Nedostatek financí na podporu polytechniky 64,4 % Nevhodné či žádné vybavení pomůckami 50,7 %

Hlavní priorita 3 – Inkluzivní vzdělávání

2016–2018	2019–2020	Hlavní překážky
Vytvoření podmínek – odborná, materiální a finanční podpora, vzdělávání pedagogů, metodické vedení 78,1%	Škola je bezbariérová 23,3%	Nedostatek financí na personál 76,7% Velký počet žáků ve třídách 71,2%

Hlavní priorita 4 – Čtenářská gramotnost

2016–2018	2019–2020	Hlavní překážky
Učitelé využívají poznatky v praxi, sdílení dobré praxe 82,2 %	Využití interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj čtenářské pregramotnosti 19,2 % Nákup aktuální beletrie 17,8 % Dostatečné technické a materiální zabezpečení 17,8 %	Nedostatek stabilní finanční podpory 52,1 % Nedostatek interaktivních metod a pomůcek pro rozvoj čtenářské pregramotnosti 45,2 %

Hlavní priorita 5 – Matematická gramotnost

2016–2018	2019–2020	Hlavní překážky
Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti (kurzy, literatura) 79,5 % Technické a materiální zabezpečení 76,7 %	Škola systematicky rozvíjí matematické myšlení Učitelé MŠ rozvíjejí své znalosti (kurzy, literatura) 20,5 % Využívání interaktivních metod a pomůcek 20,5 % Nákup literatury, multimédia pro rozvoj matem. myšlení 20,5 %	

Hlavní priorita 6 – Podnikavost, kreativita a iniciativa

2016–2018	2019–2020	Hlavní překážky
Sdílení dobré praxe 71,2 % Učitelé rozvíjejí znalosti v oblasti kreativity 69,9 %	Pomůcky pro rozvoj kreativity 21,9 %	Nedostatek finančních prostředků na pomůcky 72,6 % Nedostatek příležitostí k DVPP 24,7 %

Další priorita 7 – Digitální kompetence pedagogů

2016–2018	2019–2020	Hlavní překážky
Pedagogové mají základní znalosti práce s PC, využívají je pro sebevzdělávání a přípravu vzdělávání dětí 68,5 %	Pedagogové mají základní znalosti práce s PC, využívají je pro sebevzdělávání a přípravu vzdělávání dětí 68,5 %	Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení 75,3 % Nevhodné, zastaralé ICT vybavení 45,2 %

Další priorita 8 – Jazykové vzdělávání

2016–2018	2019–2020	Hlavní překážky

Další priorita 9 – Sociální a občanské dovednosti

2016–2018	2019–2020	Hlavní překážky
Rozvoj schopnosti říct si o pomoc a umět nabídnout pomoc 71,2 %	Ve škole se pěstuje kulturní povědomí a kulturní komunikace – tvůrčí vyjadřování myšlenek, zážitků, emocí 17,8 %	

Závěrečné zhodnocení tématu

V tematické oblasti analýzy Předškolního vzdělávání se odrážejí informace získané z agregovaných dat MŠMT, osobních rozhovorů s vybranými školskými zařízeními a z jednání pracovní skupiny.

Závěrečná SWOT analýza informuje o následujícím závěru z jednání pracovní skupiny – Předškolní vzdělávání: Hlavní silnou stránkou je úzká a výborná spolupráce mateřských škol se zřizovatelem, což je především otázka městských školských zařízení, dále pak přítomnost Pedagogické fakulty a dostatečné pokrytí mateřských škol. Z pohledu venkovských škol patří mezi silné stránky přítomnost MAS – místních akčních skupin, které jim v novém programovacím období zajistí nejen možnost čerpání finančních (dotačních) prostředků, ale také dostatečný „poradenský“ servis. Slabé stránky pravděpodobně kopírují problémy celé ČR v oblasti školství – nedostatek finančních prostředků, nedostatek motivace pro další vzdělávání pedagogických pracovníků apod. Příležitosti vidíškolky zejména v navázání vzájemné spolupráce a zapojení se do realizace projektů prostřednictvím dotačních možností a příležitostí. Z hrozeb má na chod předškolních zařízení největší dopad odliv kvalifikovaných pracovníků z regionu, spolupráce a nezájem rodičů a nadměrná administrativní zátěž při využívání dotačních programů.

Povinné opatření 2

Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání

Čtenářská a matematická gramotnost je jedním ze tří povinných opatření MAP rozvoje vzdělávání, jehož cílem je podpořit rozvoj potenciálu a osobnosti každého dítěte a žáka ve věku do 15 let, přičemž hlavní důraz je kladen na podporu dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem. Aktivity ke zlepšení čtenářské a matematické gramotnosti by měly proběhnout na různých úrovních vzdělání – od vzdělávání každého žáka, učitele, lektora po aktivity celých škol, školských zařízení a dalších vzdělávacích zařízení, a to napříč vzdělávacími oblastmi a obory. U všech aktivit je nezbytné vždy definovat jasně cíl a způsob stanovení úspěšnosti opatření.

Opatření čtenářské a matematické gramotnosti se opírá o individuální systémový projekt „Podpora základních gramotností“.

Pro zlepšení čtenářské a matematické gramotnosti bude možno realizovat následující aktivity:

a) zapojení rodin do podpory čtenářské a matematické gramotnosti – vzdělávání rodičů prostřednictvím pedagogů škol nebo dalších vzdělávacích institucí s cílem zlepšit jejich čtenářské a matematické dovednosti a zajistit schopnost rodičů pomoci dětem při rozvoji gramotností doma;

b) spolupráce při rozvoji čtenářské a matematické gramotnosti žáků v ZŠ – proškolení lektorů a mentorů, kteří budou školám pomáhat při zavádění efektivních přístupů v rámci celé školy, pro skupiny žáků nebo individuální rozvoj dětí při koordinaci práce ve třídě a při individuální podpoře učitelů. Pro rozvoj gramotností jsou připravovány šablony, které učitelům umožní dlouhodobé vzdělávání, společné plánování a reflektování výuky a realizaci aktivit mimo vyučování. V této oblasti budou aktivity využívat především potenciálu místních nejlepších učitelů nebo vzdělavatelů k podpoře dalších učitelů napříč všemi obory, dále využijí spolupráci mezi různými stupni vzdělání – MŠ, 1. i 2. stupeň, možnosti informovat všechny zainteresované o nových trendech v rámci gramotností (Hejného metoda, sfumato, Khanova akademie...), možnost rozvíjet gramotnosti v mimoškolních aktivitách (kroužky, letní školy) a spolupracovat s mimoškolními vzdělávacími institucemi;

c) zapojení vzdělávacích a kulturních center do rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti – do aktivit se školami budou zapojeny knihovny, domy dětí a mládeže, centra volného času a další mimoškolní vzdělávací a kulturní centra, přičemž nepůjde pouze o paralelní aktivity subjektů, ale o cílené plánování mimoškolních vzdělávacích programů zaměřených na rozvoj gramotností s rozvíjením dovedností vyhodnotit působení vzdělávací aktivity.

Přehled dotčených koncepčních dokumentů a legislativní rámec

- Strategie vzdělávací politiky České republiky na období 2015–2020 (Strategie 2020)
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy české republiky na období 2015–2020 (Dlouhodobý záměr ČR)
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje
- Strategie ITI olomoucké aglomerace – integrované územní investice 2015
- Regionální informační strategie Olomouckého kraje 2011
- Školský zákon č. 561/2004 Sb., zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
- Vyhláška č.15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv, ve znění pozdějších předpisů
- Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouc 2015–2020

- Plány Místních akčních skupin – MAS Bystřička, Hanácké Království, Moravská cesta, MAS Prostějov, MAS Region Haná, MAS Šternbersko

Všechny strategické dlouhodobé záměry mají jako jednu ze svých priorit v části školství čtenářskou a matematickou gramotnost.

- Například akce pořádané SMOL jsou průřezovým tématem školních vzdělávacích programů základních škol, a doplňují tak a rozšiřují vhodně učební látku ve více předmětech v prvouce, vlastivědě, tělesné výchově, přírodopisu a dalších. Akce jsou také obsahem školních vzdělávacích programů mateřských škol, jejichž děti se tak přívětivou formou seznamují s ochranou přírody, městem či úskalími v běžném životě.
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2015–2020 přejímá základní opatření uvedená ve Strategii 2020 a stanovuje pro budoucí období hlavní cíle: zvýšení dostupnosti a kvality předškolního vzdělávání, zkvalitnění 2. stupně základního vzdělávání, podporu středního odborného školství, dokončení kariérního systému a standardu profese učitele a přiměřený rozvoj sítě škol a školských zařízení k dlouhodobé uplatnitelnosti absolventů ve společnosti a na trhu práce.
- Olomoucký kraj spolupracuje s Univerzitou Palackého v Olomouci, která připravuje studenty pro učitelskou profesi. Podporuje vytvoření důstojných materiálních podmínek pro nástup jazykově vzdělaných absolventů do všech typů škol a s tím související zvýšení úrovně výuky cizích jazyků. Cílem podpory výuky cizích jazyků je schopnost žáků plnohodnotně se dorozumět alespoň dvěma cizími jazyky. Olomoucký kraj podporuje projekty financované ESF, především program EU peníze školám, který je určen pro základní školy, a programu EU peníze středním školám.
- MAS Bystřička se mimo jiné zaměřuje na další, na venkově stále ještě nepříliš rozšířenou aktivitu v oblasti celoživotního vzdělávání, a to Univerzitu třetího věku.
- Od března 2013 začala Základní škola Doloplazy úzce spolupracovat s Univerzitou Palackého Olomouc a s Českou zemědělskou univerzitou v Praze na záměru nabídky studia pro seniory.

Realizované aktivity a projekty

V minulých letech převládaly v rámci území ORP Olomouc následující projekty:

V rámci **programu ROP** se projekty zaměřovaly převážně na výstavbu a úpravy sportovním ploch a sportovišť – celkem 9× a pouze 1× se projekt zaměřoval na budování zázemí v základních školách pro rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti – učebna pro rozvoj čtenářské gramotnosti (projekt č. CZ.1.12/2.1.00/25.01391). Z uvedeného tedy vyplývá, že v následujícím období je možno se při čerpání dotací zaměřit na budování učeben a prostor a vybavení, které budou sloužit pro rozvoj čtenářské a jazykové gramotnosti.

V rámci čerpání prostředků z **OPVK** převládaly následující aktivity:

- rozvoj ICT kompetencí pedagogů – např. projekt CZ.1.07/1.3.00/14.0011;
- vytváření výukových materiálů pro rozvoj čtenářské a jazykové gramotnosti – jsou dostupné a stažitelné pro pedagogy na internetu (např. projekt Matematika pro všechny – CZ.1.07/1.1.00/26.0047) nebo ve formě digitálních učebních materiálů, vytváření výukových materiálů pro rozvoj čtenářské gramotnosti (CZ.1.07/1.1.00/08.0066);
- vytváření e-learningových programů při výuce matematiky – např. projekt CZ.1.07/1.1.04/03.0005;
- podpora využití ICT při výuce čtenářské a jazykové gramotnosti;
- podpora výuky formou CLIL – realizace seminářů;
- vytvoření portálu Evropské jazykové portfolio – <http://ejp.rvp.cz/> – projekt č. CZ.1.07/1.1.00/08.0014 – každý si zde může zhodnotit své jazykové dovednosti;
- další oblastí byla realizace čtenářských dílen (rok 2015), finanční prostředky byly využity převážně na nákup knih.

Větší část projektů byla realizována na úrovni základních škol, některé z projektů realizovala Univerzita Palackého v Olomouci nebo Tvořivá škola – výstupem byla školení nebo metodické materiály pro učitele.

Příklady dobré praxe

- Sdružení D Olomouc nabízí škálu interaktivních programů zaměřených na podporu čtenářské gramotnosti a osobnostně sociální rozvoj. Vždy vychází z kvalitní a věku odpovídající literatury a vtahuje účastníky do příběhu prostřednictvím metod dramatické výchovy, jako je rozehrávání situací, dramatizace, improvizace. Vhodným a zážitkovým způsobem tak děti motivuje ke čtení, posilují se vzájemné vztahy ve třídě a zvyšuje se citlivost k literatuře.
- Nová škola, o.p.s, realizuje školní čtenářské kluby, které posilují rovné příležitosti dětí a žáků se SVP – projekt pracuje s předškolními a prvostupňovými dětmi, jimž představuje knížky a četbu jako příjemný a zároveň poučný způsob trávení volného času. Do 21 klubů při 13 základních školách po celé ČR docházelo přibližně 270 dětí, které mají specifické vzdělávací potřeby, protože pocházejí z odlišného kulturního či sociálně slabého prostředí nebo mají specifickou poruchu učení. Většinu klubů vedou společně pedagog školy a knihovník místní veřejné knihovny. Jeho oficiální aktivity skončily lednem 2015, ale ve většině škol se kluby scházejí dál. Tříletý projekt byl hrazen z prostředků Evropského sociálního fondu v rámci OPVK a státního rozpočtu ČR.
- ZŠ + MŠ Demlova Olomouc realizovala projekt Čtenářské dílny (CZ.1.07/1.1.00/56.1689). Ve třídách byly zařazeny čtenářské dílny do tematických plánů a hodiny čtenářské gramotnosti byly realizovány v hodinách čtení. Dětem bylo předloženo více metod ověřování čtenářské gramotnosti, takže se setkaly s mnoha způsoby hodnocení obsahu přečteného textu a vyjádřily více možnostmi myšlenky a pocity, které z přečteného úryvku měly. Děti se měly

možnost seznámit se základními metodami čtení. Hodiny čtení, které jsou obohaceny o čtenářské dílny, jsou dětmi velice oblíbené. Díky seznámení se s novými tituly si žáci kupují nové knihy a rozšiřují si vlastní knihovničky. Častěji navštěvují školní knihovnu anebo si půjčují knihy z městské knihovny. Byly také navrženy další možné aktivity na podporu rozvoje čtenářské gramotnosti:

- musí prostupovat všemi předměty, tedy nejen v českém jazyce a matematice
- práce s novými s novými texty
- preferování vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na čtenářskou gramotnost, prostřednictvím čtenářské gramotnosti plníme výukové cíle v odborných předmětech, např. dějepis, vlastivěda, fyzika atd.
- žáci a učitelé mají možnost pracovat ve školní knihovně
- využívání mimočítankové četby
- projekty ŠVP obsahují čtenářskou gramotnost
- aktivní účast na soutěžích literárně-výtvarných (např. Karel IV.)
- na práci v školní knihovně navazují čtenářské dílny v každém ročníku
- žáci a učitelé mají možnost přispívat do školního časopisu
- ankety na téma ČETBA ve školních novinách
- žáci a učitelé mají možnost přispívat do medií – tisk, články
- ve škole organizovat objednávky knih z Klubu mladých čtenářů a z edice Albatros
- organizace vstupu prvňáčků mezi čtenáře – Slabikárování
- recitační soutěž na 1. a 2. stupni, nejlepší recitátoři postupují do okresního kola
- návštěva okresní knihovny, nejméně 2× ročně
- návštěva divadelních představení
- ve spolupráci s Klubem uspořádat Čtení pro seniory

Identifikace potřeb (agregovaná data dotazníkového šetření MŠMT)

Čtenářská gramotnost	Podíl ZŠ v rámci ORP 2016–2018
Škola podporuje základní znalosti a dovednosti, základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků).	89,5 %
Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy DVPP, studium literatury aj.).	86 %
Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti čtenářské gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol.	86 %
Škola podporuje vyšší stupeň komplexního čtenářství (od chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu, porovnávání zdrojů apod.).	86 %

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. **Škola podporuje základní znalosti a dovednosti**, základní práce s textem (od prostého porozumění textu k vyhledávání titulů v knihovně podle potřeb žáků) – 89,5 %.
- 2.–4. **Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti** v oblasti čtenářské gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) – 86 %.
- 2.–4. **Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatků v praxi a sdílejí dobrou praxi** v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol – 86 %.
- 2.–4. Škola podporuje **vyšší stupeň komplexního čtenářství** (od chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu, porovnávání zdrojů apod.) – 86 %.
5. Škola podporuje rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle) – 84,2 %.
6. Ve škole se realizují čtenářské kroužky/pravidelné dílny čtení/jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti – 82,5 %.

Další důležité oblasti: (ostatní uvedené) – všechny nad 70 %

- Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti.
- Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o literaturu, tvůrčí psaní atp.
- Ve škole existuje nebo je využívána knihovna (školní, místní) přístupná podle potřeb a možností žáků.
- Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny, realizace autorských čtení, výstavy knih...).
- Škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářství s rodiči (prezentace služeb školní/obecní knihovny, existence čtenářských kroužků, aktivit v oblasti čtení, čtenářského klubu – např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.).
- Ve škole existuje čtenářsky podnětné prostředí (čtenářské koutky, nástěnky, prostor s informacemi z oblasti čtenářské gramotnosti apod.).
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské gramotnosti, např. pro vystavování prací žáků (včetně audiovizuální techniky).
- Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ.

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením v oblasti čtenářské gramotnosti, např. pro vystavování prací žáků (včetně audiovizuální techniky) – 17,5 %.
- 2.–4. Ve škole jsou realizovány mimovýukové akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny, realizace autorských čtení, výstavy knih ...) – 14 %.
- 2.–4. Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti – 14 %.
- 2.–4. Škola pravidelně nakupuje aktuální beletrii a další literaturu, multimédia pro rozvoj čtenářské gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ – 14 %.

Překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti (školy mohly označit více možností překážek)

1. **Nedostatek stabilní finanční podpory** pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) – 77,2 %.
 2. **Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj** v příslušné oblasti gramotnosti **mimo školu** (exkurze, výstavy, tematické programy apod.) – 57,9 %.
 - 3.–4. **Nízká časová dotace** pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku – 52,6 %.
 - 3.–4. Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (**malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebmotivace apod.**) – 52,6 %.
- Pozn.: Výrazně vyšší procento než celorepublikový průměr.

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti

Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) – 54,4 %.

Matematická gramotnost	Podíl ZŠ v rámci ORP 2016–2018
Škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů (má stanoveny konkrétní cíle).	77,2 %
Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy DVPP, studium literatury aj.).	78,9 %

Ve škole je podporováno matematické myšlení u žáků (příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů apod.).	77,2 %
--	--------

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. **Učitelé 1. i 2. stupně rozvíjejí své znalosti** v oblasti matematické gramotnosti a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) – 78,9 %.
- 2.–3. Škola podporuje rozvoj matematické gramotnosti v rámci **školních vzdělávacích programů** (má stanoveny konkrétní cíle) – 77,2 %.
- 2.–3. Ve škole je **podporováno matematické myšlení u žáků** (příklady k řešení a pochopení každodenních situací, situací spojených s budoucí profesí nebo k objasnění přírodních zákonů atp.) – 77,2 %.
- 4.–7. Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem matematiku – 70,2 %.
- 4.–7. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti – 70,2 %.
- 4.–7. Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje matematické gramotnosti – 70,2 %.
- 4.–7. Škola pravidelně nakupuje aktuální literaturu, multimédia pro rozvoj matematické gramotnosti na 1. i 2. stupni ZŠ – 70,2 %.

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Škola disponuje dostatečným **technickým a materiálním zabezpečením** pro rozvoj matematické gramotnosti – 26,3 %.
- 2.–3. Škola informuje a spolupracuje v oblasti matematické gramotnosti s rodiči (představení kroužků, aktivit a profesí spojených s rozvojem matematické gramotnosti např. projektové dny, dny otevřených dveří apod.) – 22,8 %.
- 2.–3. Škola podporuje individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o matematiku – 22,8 %.
4. Ve škole existují pravidelné kroužky/doučování/mimoškolní aktivity v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.) – 21,1 %.

Překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti_(školy mohly označit více možností překážek)

1. **Nedostatek stabilní finanční podpory** pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) – 84,2 %.

2. **Nedostatečné materiálně technické podmínky** pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.) – 59,6 %.
- 3.–4. **Nízká časová dotace** pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku – 56,1 %.
- 3.–4. **Nedostatečný rozvoj mentoringu** na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebedůvěra apod.) – 56,1 %.

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje matematické gramotnosti (škola označila jen nejvýznamnější překážku)

Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) – 57,9 %.

Závěrečné zhodnocení tématu

Základní gramotnosti znamenají celoživotně se rozvíjející vybavenost člověka vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami potřebnými pro užívání všech druhů textů v různých individuálních i sociálních kontextech.

- Čtenářská a matematická gramotnost se objevuje ve všech důležitých koncepčních materiálech týkajících se školství.
- Na čtenářské a matematické gramotnosti bylo postaveno z velké části nebo zcela velké množství projektů financovaných z EU nebo jiných zdrojů.
- Z dotazníkového šetření, které organizovalo MŠMT, vyplývá, že školy věnují čtenářské i matematické gramotnosti mimořádnou pozornost.
- Čtenářskou i matematickou gramotnost nalezneme v mnoha příkladech dobré praxe na základních a středních školách.
- Je více než nutné nadále pokračovat v zdůrazňování rozvíjení čtenářské a matematické gramotnosti na školách a také v každodenním životě.
- Je potřebné pomocí nově realizovaných projektů nacházet nové metody a formy práce.
- Je třeba hledat nové možnosti a nové směry pro vzdělávání pedagogických a ostatních pracovníků ve školství.
- Pomocí rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti žáků nalezneme také možnosti pro další spolupráci mezi zainteresovanými složkami.

Povinné opatření 3

Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

Novela školského zákona (č. 82/2015 Sb.), především § 16, přichází s novým pojetím podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Upouští od kategorizace žáků podle jejich diagnózy, která se tak stává pouze prostředkem pro nastavení cílené podpory ve vzdělávání žáků podle jejich vzdělávacích potřeb (SVP). Nově se dítětem, žákem nebo studentem (dále jen „žákem“) se speciálními vzdělávacími potřebami (původně se zdravotním znevýhodněním nebo postižením, v postavení azylanta nebo sociálně znevýhodněný) rozumí žák, jehož vzdělávání z důvodů jeho speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje uplatnění podpůrných opatření. Žáky tak pro vzdělávací účely nečleníme podle původních diagnostických kategorií, ale hodnotíme jen potřebu úpravy podmínek jejich vzdělávání.

Podpora žáků se realizuje prostřednictvím podpůrných opatření představujících konkrétní pomoc vzdělávání žáka, a to:

- v oblasti metod a forem výuky, možných úprav hodnocení žáka, organizace výuky, např. zařazením předmětů speciálně pedagogické péče, úprav výuky v rozsahu i obsahu disponibilních hodin,
- nutnou personální podporou pedagoga při výuce žáků s potřebou podpůrných opatření, a to jak asistentem pedagoga, tak dalším pedagogem nebo speciálním pedagogem,
- při vzdělávání žáků se smyslovým postižením možností využívat tlumočníky znakového jazyka nebo přepisovatele,
- využíváním speciálních učebnic, pomůcek, kompenzačních pomůcek, včetně zařazování nových technologií do práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podpůrná opatření se týkají také vyrovnání podmínek u přijímacího řízení na střední školy a úpravy podmínek při ukončování studia, obdobně jako tomu bylo až dosud pouze u maturitní zkoušky. Tato opatření tak mohou být poskytována široké škále žáků: těm, kteří mají jen menší a dočasné obtíže ve vzdělávání, žákům nadaným i žákům zdravotně postiženým. Nastavují se také pravidla pro podporu žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami (cizinci, minority, sociálně znevýhodnění žáci).

Vzhledem k tomu, že podpůrná opatření představují zákonné finanční nároky, vytváří se nově prostředí, ve kterém budou žák i pedagog skutečně podpořeni opatřeními směřujícími ke zlepšení podmínek jejich vzdělávání. Dochází tak k vyrovnání podmínek pro vzdělávání žáků se SVP v běžných školách, kteří jsou již mnoho let do těchto škol integrováni, ale pro podpůrná opatření nebylo možné zajistit odpovídající finanční prostředky. Vytvářejí se tak pro ně podmínky, které měly ve větší míře dosud pouze školy speciální.

Přehled dotčených koncepčních dokumentů a legislativní rámec

Materiál vznikl na základě komparace dostupných dat v níže uvedených ve strategických materiálech Olomouckého kraje. Analýza byla provedena s ohledem na připravenost na inkluzi v oblasti edukace. Problematika inkluze ve školách je řešena již několik let, ale v souladu s novelou zákona č. 82/2015 Sb., ze dne 19. března 2015, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony. Školy našeho regionu stojí před další etapou realizace a aplikace opatření výše zmíněného zákona do svých dokumentů a následně do praxe.

▪ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020

Materiál se zaměřuje na oblast rovných příležitostí ve vzdělávání, poradenství a vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Rovnost ve vzdělávání znamená, že osobní a společenské okolnosti, jako je pohlaví, etnický původ či rodinné zázemí, nepředstavují překážky při dosahování maxima vzdělávacího potenciálu. Z materiálu je patrný nárůst individuálně integrovaných žáků se zdravotním postižením ve středních školách, jejichž počet se zvýšil republikově z cca 5 tis. v roce 2008/09 na cca 9 tis. v roce 2012/13. Od roku 2009 se zvyšuje počet žáků s lehkým mentálním postižením (dále jen „LMP“), kteří se vzdělávají v individuální integraci v běžných třídách, jejich počet narostl o více než 66 %. Počet žáků ve speciálních třídách se snížil o více než čtvrtinu. Základním cílem pro dané období je ve smyslu přijatých zásad Strategie 2020 zvýšit „schopnost vzdělávacího systému vytvářet podmínky a uplatňovat účinné postupy pro efektivní prevenci a kompenzaci zdravotních, sociálních, kulturních a jiných osobnostních znevýhodnění“ tak, aby nerovnosti v dosahovaných výsledcích byly co nejméně předurčovány faktory, které nemůže jedinec ovlivnit. To znamená, že do budoucna je třeba se zaměřit na zkvalitnění vzdělávání pro cílové skupiny dětí a žáků s problémovým socioekonomickým a kulturním zázemím tak, aby jejich vzdělanostní potenciál mohl být maximálně naplňován, tomu by mělo napomáhat zpřesnění diagnostiky a následných intervencí ve formě podpůrných opatření, navrhovaných školskými poradenskými zařízeními. V pedagogické a diagnostické praxi bude tento cíl naplňován zejména systémovými, organizačními a legislativními změnami, které posilují kvalitu poskytovaného poradenství a roli inkluzivního vzdělávání (a to v návaznosti na novelizaci § 16 školského zákona zavádějící přehledné změny v uplatňování podpůrných opatření a jejich financování). Pozornost bude také věnována asistenčním službám ve vzdělávání, zejména u žáků s těžkým zdravotním postižením. Jsou připravovány metodické materiály, asistenti pedagoga se nadále vzdělávají formou kvalifikačního studia. Nebude také opomenuta úloha dalších odborníků ve školách (psychologové, speciální pedagogové, výchovní poradci, školní metodici prevence).

Z výše uvedeného strategického dokumentu dále vychází Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje. Strategické návrhy v oblasti předškolního vzdělávání se do problematiky inkluze promítají zejména ve snahách o podporu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, rozvíjení spolupráce mateřských škol se speciálními pedagogickými centry nebo pedagogicko-psychologickými poradnami.

▪ **Regionální akční plán Strategie regionálního rozvoje Olomouckého kraje (RAP SRR OK)**

Inkluzivní vzdělávání – Nositeli aktivity jsou obce a školská zařízení. Začlenění žáků se specifickými vzdělávacími potřebami do školských zařízení - aktivita podpoří potenciál každého dítěte nebo žáka a napomůže realizovat podpůrná opatření k rozvoji potenciálu dětí a žáků pomocí diferencované výukové metody využívající pomoci asistentů pedagogů či osobní asistence handicapovaných žáků. Současně je v tomto dokumentu definována podpora integrace dětí a žáků do vzdělávání, a to následovně: Podpora integrace dětí a žáků do vzdělávání – Nositelé aktivity jsou obce v sociálně vyloučené lokalitě. Aktivita podpoří zkvalitnění vzdělávání romských dětí bez segregace do speciálních tříd a škol. Dle analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČRT se v Olomouckém kraji identifikovalo celkem 62 sociálně vyloučených lokalit. Oproti původním 27 lokalitám z roku 2006 se celkový počet lokalit více než zdvojnásobil. Aktuální Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2016 má za jeden z cílů snižování nerovností ve vzdělávání a v kapitole 2.2.2 Snižování nerovností ve vzdělávání v Olomouckém kraji je uvedeno, že významným úkolem pro vzdělávací soustavu v Olomouckém kraji v budoucím období bude umožnit každému jednotlivci maximálně rozvinout vlastní potenciál a zajistit dobrou dostupnost a prostupnost všech stupňů škol pro všechny společenské skupiny. Každému dítěti by mělo být umožněno vstoupit již do počáteční etapy předškolního vzdělávání a ranou intervencí podporovat zejména účast dětí a žáků s potřebou podpůrných opatření i jejich rodiče. Je nezbytné již od této fáze vzdělávání omezovat možnou budoucí neúspěšnost ve vzdělávání prostřednictvím rozvoje kompetencí pedagogů a spolupráce škol s fungujícími poradenskými službami. V následujících stranách materiálu jsou již vyspecifikovány pro jednotlivé stupně a typy školských zařízení střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání na léta 2016–2020. Tyto pasáže jsou ale v jistém rozporu s deklarovanými vizemi předešlého textu, neboť o nějaké podpoře inkluzivního vzdělávání se hovoří pouze v tabulkách pro předškolní a základní vzdělávání. V ostatních partiích je tato problematika zcela opomíjena. V kapitole 2.3.6 Další vzdělávání je pouze uvedeno, že je třeba podporovat zvyšování kompetencí učitelů v oblasti výchovně vzdělávacího procesu žáků pocházejících ze sociálně znevýhodněného prostředí a komunikace s rodiči. A také podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků pro logopedickou prevenci. Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ke sféře inkluze v celém jejím širokém pojetí je opět opomenuta. V kapitole 2. 3. 13 Rovné příležitosti ve vzdělávání je uveden odkaz na novelu zákona a nutnost sledování dopadu, ale bez bližší konkretizac

▪ **Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouc na období 2015–2020**

Z prezentovaného přehledu vyplývá, že ve školním roce 2014/2015 bylo v mateřských školách integrováno celkem 13 dětí s různým druhem postižení – 3 děti tělesně postižené, 4 děti s autismem, 2 děti mentálně postižené, 1 dítě se sluchovým postižením a 3 děti s vývojovými poruchami. Z celkového počtu integrovaných dětí má 10 dětí asistenta pedagoga, který dítěti pomáhá se začleněním do kolektivu a při výchovných a vzdělávacích činnostech. V základních školách bylo ve školním roce 2014/2015 integrováno celkem 141 žáků s různým druhem postižení – 81 žáků s poruchou učení, 36 žáků s poruchou chování, 5 žáků tělesně postižených, 10 žáků s různým stupněm autismu, 1 žák se zrakovým postižením, 2 žáci s vadami řeči, 2 žáci mentálně postižení, 2 žáci se sluchovým postižením a 2 žáci s více vadami. Z celkové počtu integrovaných žáků má 43 žáků asistenta pedagoga, který žákovi pomáhá se začleněním do kolektivu a při výchovných a vzdělávacích činnostech. V materiálu se hovoří o očekávání, že bude plně využíván koncept podpůrných opatření. V pasáži strategického plánování do budoucna je zmíněna i inkluze, jednou z aktivit je metodickou pomoc realizovat ve spolupráci s PdF UPOL, dále se počítá s opatřeními směrem k bezbariérovým úpravám prostředí v některých školách a finanční podporou pro místa speciálních pedagogů.

▪ **Oblast školství a vzdělávání v CLLD MAS Bystřička**

Analýza problémů – Infrastruktura – nedostatečné a zastaralé vybavení institucí nabízejících volnočasové aktivity – špatný technický stav, nedostupnost pro handicapované děti. Většina projektových záměrů MŠ i ZŠ spadajících do této lokality směřuje pouze k investicím do budování infrastruktury (navýšení kapacity, zateplení budovy atd.).

▪ **MAS Prostějov venkov**

Dle tohoto materiálu v roce 2015 vyplynula potřeba řešit ve školství inkluzivní vzdělávání. Jedná se o vyšší míru zapojení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných školských zařízení. Zavedení tohoto systému do praxe bude vyžadovat proškolení speciálních pedagogů, odborných asistentů a zajištění psychologů do jednotlivých škol v rámci území. Dále bude potřeba zajistit bezbariérovou úpravu školních budov. Uvedená opatření si vyžádají nemalé finanční prostředky. Pokud v území nastane potřeba inkluze i v MŠ, bude i zde nutné zajistit speciální pedagogy, upravit prostor a další potřeby pro inkluzi.

Strategický dokument uvádí tyto **priority vzdělávání**:

- a) proškolení speciálních pedagogů, odborných asistentů a zajištění psychologů do jednotlivých škol v rámci území;
- b) potřeba zajištění bezbariérových úprav školních budov;
- c) zvyšování odborných kompetencí pedagogických a nepedagogických pracovníků ve školství;

- d) podpora rovných příležitosti ve vzdělávání dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- e) podpora středoškolského vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

▪ **MAS Moravská cesta**

V materiálu se pouze zmiňuje jako problém integrace, ale bez dalšího komentáře. Dále se tyto obtíže podrobněji nespecifikují. Co se týče jednotlivých opatření a aktivit v rámci vzdělávání, jsou zde zmíněny pouze obecně podpora MŠ, ZŠ a středních škol v oblasti.

▪ **MAS Region Haná**

Problematika inkluze není řešena, pouze se hovoří o nedostatečné vybavenosti škol kompenzačními pomůckami pro děti se SVP a o nevyhovujících podmínkách (technické, vybavení, lidské zdroje) pro integraci žáků se zvláštními potřebami. Další slabou stránkou je problematika asistentů u dětí s poruchou.

▪ **MAS Šternbersko**

V materiálu je pouze uvedeno jako jedno z opatření – příležitost pro všechny děti/žáky/studenty (integrace dětí/žáků/studentů se znevýhodněním a postižením – zdravotní, sociální).

▪ **MAS Hanácké Království**

Materiál obsahuje výčet priorit rozvoje školství a vzdělávání prostřednictvím neinvestičních aktivit, z nichž se oblasti inkluze dotýká zejména:

- a) podpora mimoškolních aktivit se zaměřením mj. na znevýhodněné osoby,
- b) zajištění podpory psychologů a speciálních pedagogů,
- c) další vzdělávání a profesní propojování pedagogů,
- d) spolupráce se vzdělávacími a výzkumnými institucemi,
- e) podpora znevýhodněných skupin obyvatel,
- f) podpora zaměstnanosti rodičů.

Realizované aktivity a projekty

V rámci inkluzivního vzdělávání a podpory žáků ohrožených školním neúspěchem převažovaly v minulých letech projekty a aktivity realizované v oblasti vzdělávání než v oblasti investiční podpory. Prostřednictvím vzdělávacích aktivit vznikaly vzdělávací programy, které usnadňují žákům se speciálními vzdělávacími potřebami proces učení v základní škole a současně umožňují zažít úspěch. Vzdělávací aktivity byly také zaměřené na žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, žáky ohrožené školním neúspěchem, žáky se vzácným onemocněním, ale také na zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků. Výstupy všech projektů pokrývají širokou oblast **podpory žáků** podle typu postižení. Cílovou skupinou projektů jsou nejenom žáci a pedagogové, ale projekty se zaměřují také na rodiče, jejich role je v projektech

nezastupitelná. Společnost ne vždy správně chápe podporu inkluze, proto vznikly projekty zaměřené na organizování akcí, které **šíří myšlenku inkluze** ve společnosti a staly se oporou při začleňování žáků se speciálními potřebami vzdělávání do „běžného vzdělávacího proudu“. Pokud budou tyto projekty dále realizované, mají velkou hodnotu do budoucna – cílem inkluze není, jak je možné se mylně domnívat, zvýhodňování žáků s různým druhem postižení, ale jejich zohledňování. Společným **cílem projektů** bylo začlenění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných tříd, usnadnění jejich začlenění do kolektivu, navázání vztahů, motivace žáků, zlepšení motorických a manuálních schopností a dovedností, eliminace školního neúspěchu, šance zařadit se do života po absolvování základní školy, ať již dalším možným studiem nebo zařazením se do pracovního procesu. Projekty zaměřené na žáky byly realizované prostřednictvím **pedagogů**, kteří v rámci projektů absolvovali programy pro zvyšování kompetencí. Cílem projektů pro pedagogy bylo usnadnění jejich přípravy na výuku s využitím inovovaných a nových metod vzdělávání a nácvik individuálního přístupu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Dotační programy umožnily také **vznik poradenských center**, která se zaměřují na podporu žáků podle druhu postižení.

Zdravotní postižení omezuje sociální aktivity žáků a jejich profesní uplatnění. V rámci dotačních programů byly prostřednictvím interaktivní výuky a didaktických pomůcek realizovány projekty, které žákům pomohou v začlenění do reálného života a v přípravě povolání. Vznikla centra kariérového poradenství pro rodiče a žáky, která pomáhají žákům při volbě povolání a dalším začlenění do společnosti. Mezi realizovanými projekty můžeme nalézt také projekt, který se zaměřuje na **volnočasové aktivity** spojené s pobytem žáků v přírodě, a to včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. K realizaci projektu byly vytvořeny programové a motivační pomůcky pro vedení dětských oddílů. Tyto pomůcky mohou využít vedoucí oddílů k tvorbě volnočasových aktivit, jejichž součástí je plnění různě náročných úkolů. V předešlých letech **nebyly realizovány projekty** zaměřené na vzdělávání **nadaných žáků** a na podporu žáků **s odlišným mateřským jazykem**. Pokud byly realizovány, tak individuálně školami mimo dotační programy.

Výstupy vzdělávacích projektů byly vzdělávací programy a pomůcky. Tyto programy využívají v maximální míře informačních a multimediálních technologií, které žákům napomáhají porozumět učivu. Aby bylo možné projekty implementovat, bylo součástí projektů také vzdělávání pedagogických pracovníků, jejichž prostřednictvím se vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňuje. K realizaci projektů slouží také vybavení pořízené v rámci projektu: technické, materiální a programové. Realizací projektů také vznikly **jedinečné výstupy**, které je možné dlouhodobě využívat a jsou pomůckou pedagogům; např. Katalog podpůrných opatření, e-books pro nevidomé a slabozraké žáky, výchovné filmy pro neslyšící žáky, programové a motivační pomůcky pro vedoucí pracovníky volnočasových aktivit, expresivní terapeutické metody, internetové jazykové kurzy pro nevidomé žáky.

Neméně významným výstupem je **vznik poradenských center**: Centrum podpory žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, Centrum integrované podpory,

Centrum vzdělávání a poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, Speciálně poradenské centrum aplikovaných pohybových aktivit.

V oblasti investičních potřeb byly realizovány bezbariérové stavební úpravy. Tyto projekty byly řešeny zcela individuálně podle potřeby škol. V rozsahu se nejednalo o přebudování základní školy na bezbariérovou, ale o dílčí stavební úpravy (bezprahové podlahy, úpravy sociálního zařízení apod.) v souladu s organizací výuky tak, aby byla žákovi s tělesným postižením (omezená pohyblivost nohou) umožněna docházka do spádové základní školy. Bezbariérové úpravy byly financovány z rozpočtu zřizovatele. Ostatní investiční akce, které byly spolufinancovány z OP **ROP Střední Morava** nebo **OP Životní prostředí**, byly zaměřeny zejména na rekonstrukce sportovních areálů nebo na zateplení pláště budov v rámci energeticky úsporných opatření. Hlavními investory byli zřizovatelé škol.

Realizátory vzdělávacích projektů a příjemci podpory z **OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK)** byly různé organizace: příspěvkové organizace základních škol, turistický oddíl, univerzita, obecně prospěšné společnosti, zapsané spolky, občanská sdružení, společnosti s ručením omezeným, centra a občanská sdružení. Ve výčtu příjemců dotací na vzdělávací aktivity **nejsou územní samosprávné celky**, které jsou zřizovateli příspěvkových organizací škol. **V oblasti investičních potřeb** byly projekty řešeny v součinnosti zřizovatel × základní škola, a to jak při realizaci bezbariérových úprav, tak v případě ostatních investičních potřeb. Pomůcky, materiály, počítačové výukové materiály mohou využívat všechny základní školy na území celé ČR. **Územně byly projekty realizovány** na základních školách příjemce dotace nebo v základních školách regionů, které vznikly v rámci projektu, na území Moravy, Olomouckého kraje, ale cílovou skupinou projektů byli také žáci všech základních škol na území ČR.

Dalším podstatným krokem směřujícím k úspěšné realizaci inkluze bylo **zpracování Katalogu podpůrných opatření** týmem odborníků z PdF UP Olomouc. S Katalogem byli formou workshopu seznámeni i pedagogové škol.

Tělesně postiženým žákům nabízí zřizovatel vzdělávání **ve školách s bezbariérovými úpravami** – ZŠ Olomouc, Rožňavská 21, ZŠ Olomouc, Helsinská 6 a ZŠ Olomouc, Tererovo nám. 1. Tyto úpravy byly provedeny v rámci projektu Bezbariérová Olomouc. Nově umožňuje bezbariérový přístup rovněž ZŠ Raisova 1 v Nemilanech. Dětem předškolního věku s tělesným postižením je bezbariérový přístup zajištěn v MŠ Olomouc, kpt. Nálepky 10 a MŠ Olomouc, Herrmannova 1.

Co se týče **vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem**, tyto děti a žáci jsou považováni za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami či sociálním znevýhodněním. Škola těmto žákům poskytuje tzv. vyrovnávací opatření. V současné době je v Olomouci určena pro jazykovou přípravu cizinců Fakultní základní škola Olomouc, Hálkova 4.

V rámci spolupráce mají ředitelé možnost se obrátit na tyto neziskové organizace: **Centrum na podporu integrace cizinců**, tř. Kosmonautů 6, Olomouc, tel. 585 204 686 nebo 602 119 971, e-mail icolomouc@suz.cz; nebo **SOZE – Sdružení občanů zabývajících se emigranty**, Ostružnická 28, Olomouc, tel. 585 242 535, e-mail soze.olomouc@soze.cz.

Příklady dobré praxe

- ZŠ Olomouc – Nedvědova jako šance pro integraci sociálně znevýhodněných žáků (CZ.1.07/1.2.27/02.0005): Byly zavedeny modernějších formy výuky s cílem zvýšit konkurenceschopnost sociokulturně znevýhodněných žáků ve školském systému. Bylo zřízeno odborné poradenské pracoviště pro práci školního psychologa a speciálního pedagoga.
- PRO CLIENT, s.r.o.: Zefektivnění výuky žáků se SVP 5.–9. tříd ZŠ v Olomouckém kraji prostřednictvím vytvoření komplexního programu s využitím ICT aplikací ve výuce matematiky a českého jazyka (CZ.1.07/1.2.27/02.0023): Vytvořil se komplexní, moderní a motivující interaktivní vzdělávací systém usnadňující přípravu a individuální přístup pedagogů k žákům se SVP s ohledem na jejich handicap a individuální možnosti z 5.–9. ročníků ZŠ v Olomouckém kraji na výuku matematiky a českého jazyka s využitím ICT a e-learningových aplikací. Přístup k ICT aplikaci vytvářené v rámci projektu je k dispozici na adrese www.dysportal.cz.
- Schola education, s.r.o.: Logopedická prevence v Olomouckém kraji (CZ.1.07/1.2.27/02.0006): Zájemci byli proškoleni v akreditovaném kurzu, ve kterém získali osvědčení opravňující vykonávat funkci logopedického asistenta ve škole, a následně začali ve školách poskytovat přímou logopedickou péči cílové skupině projektu, přičemž v průběhu počátečního období byli odborně vedeni logopedickými tutory. Šlo nejen o nácvik správné výslovnosti, ale byly získány i informace o tom, jak předcházet poruchám řeči, jak přistupovat k dětem s poruchami komunikace, jak podpořit správný vývoj řeči.
- Brailcom, o.p.s.: Olomoucká šance pro nevidomé žáky (CZ.1.07/1.2.12/02.0015): Projekt řešil širokou paletu problémů jako uživatelská rozhraní s řečovou asistencí, systémy řečové syntézy, vylepšení zpřístupnění existujících aplikací, vývoj specializovaných aplikací pro nevidomé a slabozraké a vzdělávání s pomocí počítače.
- SŠ a ZŠ prof. Z. Matějčka Olomouc, Svatoplukova 11: Zavedení metod a forem výuky pomocí ICT pro žáky 6. a 7. ročníků ZŠ se speciálními vzdělávacími potřebami (CZ.1.07/1.2.12/02.0010): Byl vytvořen výukový obsah a metodické materiály předmětů: pracovní vyučování, dějepis, zeměpis, informatika a environmentální výchova pro 6. a 7. ročníky ZŠ pro žáky se speciálními

vzdělávacími potřebami a posílení ICT kompetencí žáků s lehkým mentálním postižením. V první fázi projektu došlo k podpoře DVPP jako prostředku k úspěšné realizaci projektu. V další fázi projektu vytvořili učitelé metodické materiály, dále pak vzdělávací materiály a pracovní sešity pro výuku vybraných předmětů. V další fázi došlo k pilotnímu ověření výuky jak v 6., tak 7. ročníku a následné evaluaci.

Identifikace potřeb (agregovaná data dotazníkového šetření MŠMT):

Potřebu podpory inkluzivního vzdělávání pocítují školy jako jednu z priorit a tuto potřebu dokládají také výstupy z dotazníkového šetření MŠMT.

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení v oblastech:

1. Škola má vytvořený systém podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (je vybavena kompenzačními/speciálními pomůckami, využívá služeb asistenta pedagoga atd.) – 89,5 %.
2. Pedagogové umějí využívat speciální učebnice, pomůcky i kompenzační pomůcky – 86 %.
3. Škola umožňuje pedagogům navázat vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní (společné diskuze, sdílení dobré praxe, akce pro jiné školy nebo s jinými školami apod.) – 80,7 %.
4. Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.) – 80,7 %.
5. Vyučující realizují pedagogickou diagnostiku žáků, vyhodnocují její výsledky a v souladu s nimi volí formy a metody výuky, resp. kroky další péče o žáky – 80,7 %.
6. Pedagogové využívají v komunikaci se žákem popisnou slovní zpětnou vazbu, vytvářejí prostor k sebehodnocení žáka a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání – 80,7 %.

Další důležité oblasti

- Škola umí komunikovat s žáky, rodiči i pedagogy, vnímá jejich potřeby a systematicky rozvíjí školní kulturu, bezpečné a otevřené klima školy.
- Škola upravuje organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (např. poskytuje skupinovou výuku pro nadané žáky, skupiny mohou být tvořeny žáky z různých ročníků, doučování apod.).

- Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (např. společnými poradami týkajícími se vzdělávání žáků apod.).
- Pedagogové školy jsou schopni vhodně přizpůsobit obsah vzdělávání, upravit formy a metody vzdělávání a nastavit různé úrovně obtížnosti v souladu se specifiky a potřebami žáků tak, aby bylo dosaženo a využito maximálních možností vzdělávaného žáka (např. učivo určené nadaným žákům je rozšiřováno a prohlubováno v souladu s jejich předpoklady, tvorba žákovských portfolií apod.).
- Pedagogové umějí spolupracovat ve výuce s dalšími pedagogickými (asistent pedagoga, další pedagog) i nepedagogickými pracovníky (tlumočnick do českého znakového jazyka, osobní asistent).
- Škola klade důraz nejen na budování vlastního úspěchu žáka, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, vede k sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi apod.
- Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi žáky jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji.
- Škola učí všechny žáky uvědomovat si práva a povinnosti (vina, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.).

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení v oblastech:

1. Škola je bezbariérová (jedná se o bezbariérovost jak vnější, tj. zpřístupnění školy, tak i vnitřní, tj. přizpůsobení a vybavení učeben a dalších prostorů školy) – 22,8 %.
2. Škola dokáže přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.) – 17,5 %.
3. Učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi žáky jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji – 15,8 %.
4. Škola umí připravit všechny žáky na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání – 15,8 %.
5. Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince – 12,3 %.
6. Vedení školy vytváří podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání na škole (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; pravidelná metodická setkání členů pedagogického sboru aj.).

Překážky v rozvoji inkluzivního vzdělávání:

1. Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky) – 86 %
2. Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.) – 68,4 %
3. Velký počet žáků ve třídách – 56,1%

4. Nedostatečná kampaň/osvěta v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče žáků se speciálními vzdělávacími potřebami apod. – 56,1 %
5. Na školu je tlačeno ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému – 52,6 %.
6. Technická nemožnost bezbariérových úprav školy – 52,6 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti podpory inkluzivního/společného vzdělávání:

Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky) – 40,4 %

Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami integrovaných do škol běžného vzdělávacího proudu stále roste. Vzrůstající integrace žáků se SVP vyvolává současně potřebu vzdělávání pedagogických pracovníků a vznik nových nebo inovovaných metod a příležitostí ve vzdělávání. Realizované projekty pružně reagovaly na tuto potřebu vznikem nových výukových materiálů, metodik, pomůcek zaměřených právě na podporu žáků se SVP a současně došlo k rozvoji vzdělávání pedagogů. Do budoucna je potřeba vzdělávací aktivity dále rozvíjet a také se zaměřit na žáky nadané a na žáky s odlišným mateřským jazykem. Žáci s odlišným mateřským jazykem jsou aktuálním tématem současnosti.

Ze získaných informací je zřejmé, že problematika inkluze je v hlavních strategických materiálech reflektována a je chápána jako poměrně důležitá. Problém spočívá v nejednotném pojetí, a to jak směrem k terminologickému vymezení (inkluze či integrace; handicapovaný, znevýhodněný), obsahovému pojetí, ale i v kontextu ucelenosti pojetí. Analyzované strategické materiály ukazují na nutnost řešit problematiku inkluze, ale je třeba, aby došlo ke sjednocení pojetí, jasnému vymezení a následné přípravě jednotného uceleného konceptu, jenž by obsahoval všechny složky, které se inkluze ve vzdělávání dotýkají.

Doporučené opatření 1

Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků

Téma vyžaduje zpracování opatření a naplánování takových aktivit, které budou následně podkladem pro upřesnění krajských akčních plánů. Zájem jednotlivých škol celého území o podporu těchto témat formou spolupráce se středními školami a dalšími aktéry bude zmapován a informace budou předávány realizačnímu týmu KAP k využití při přípravě projektů typu partnerství a sítě na území krajů. Smysl pro podnikavost, iniciativu a kreativitu by měl být rozvíjen a podněcován již od útlého věku. Je třeba, aby byly děti motivovány k převádění myšlenek a nápadů do praxe. Pro jejich další vývoj a rozvoj je důležité umět čelit rizikům, uvědomovat si je, pracovat s nimi. Měly by být podporovány v rozvoji schopnosti plánovat,

vyhodnocovat, obhajovat své myšlenky a nápady v týmu, měly by být schopné řešit problémy. Veškeré tyto získané kompetence uplatní v budoucím pracovním a profesním životě. S tématem podpory podnikavosti a iniciativy dětí a žáků úzce souvisí kariérové poradenství v základních školách.

Přehled dotčených koncepčních dokumentů a legislativní rámec

▪ **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020**

Jedním z témat uváděných ve strategii je Vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR) nepředstavuje jednu specifickou oblast vzdělávání, ale průřezový princip, který je naplňován napříč vzděláváním. VUR se vyznačuje svými typickými obsahy, principy, metodami a prostředky a zaměřuje se zejména na tyto cíle:

- pochopení propojenosti a vzájemné souvislosti ekonomických, sociálních a environmentálních hledisek rozvoje na všech úrovních,
- vnímání udržitelného rozvoje jako celostního a systémového přístupu, který směřuje k ekonomicky prosperující společnosti a respektuje sociální a environmentální souvislosti a limity,
- rozvoj kompetencí (znalostí, dovedností a postojů) pro demokratické a svobodné rozhodování ve vlastním i veřejném zájmu v souladu s právem a s principy udržitelného rozvoje.

Jedním z hlavních prostředků pro realizaci a podporu VUR je zajištění dostatečné nabídky vzdělávacích programů v rámci formálního i neformálního vzdělávání. Pod tyto programy spadají i programy DVPP, případně jiné formy dlouhodobé podpory pedagogických pracovníků při realizaci VUR. Mezi hlavní úkoly pro následující období patří také začlenění principů a tematických obsahů VUR do kurikulárních dokumentů na všech úrovních vzdělávací soustavy, podpora propojení teoretické výuky s praktickými činnostmi na školách.

▪ **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2016**

Dlouhodobý záměr je základní strategický dokument Olomouckého kraje stanovující základní směry rozvoje v oblasti vzdělávání. Témata cílená na podnikavost a kreativitu nejsou konkrétně specifikována, nicméně průřezově jsou souvislosti s tematikou:

Střednědobé návrhy a záměry krajského vzdělávání na léta 2016–2020, např.:

- Podporovat spolupráci škol a zaměstnavatelů (např. workshopy, kulaté stoly, zapojení odborníků z praxe do výuky, stáže pedagogů ve firmách aj.). – str. 36–37

Olomoucký kraj se v oblasti podpory dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměří především na:

- studium zaměřené na zvýšení odborných (včetně ICT, finanční gramotnosti) a manažerských dovedností vedení škol;
 - zvyšování kompetencí učitelů v pedagogicko-psychologické práci;
 - zpřístupnění DVPP malotřídním školám. – str. 52–53
 -
- **Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2015–2020**

Tímto dokumentem jsou definovány strategické cíle, které povedou k modernizaci prostředí mateřských a základních škol, inovaci vzdělávacích programů a rozvoji a obnově učebních pomůcek v souladu s moderními prvky výuky. Navržená opatření přispějí k modernizaci prostředí mateřských a základních škol, k vytvoření a rozvíjení příznivého školního klimatu, modernizaci výuky, širšímu využití informačních a komunikačních technologií ve výuce i při zájmové činnosti a to vše dohromady přispěje ke komplexnějšímu naplňování individuálních potřeb dětí. V rámci oblasti rozvoje školství – Investičního rozvoje – souvisí s tématem podnikavosti a podpory kreativity:

Cíl 3 Zlepšení parametrů vzdělávací soustavy ZŠ zaměřené na polytechnické a přírodovědné vzdělávání

Na základních školách se od roku 1990 téměř zcela vytratilo dílenské vyučování jako základní kámen přípravy žáků pro studium na středních odborných učilištích. Také odborné učebny, jako jsou učebny fyziky, chemie a přírodopisu, jsou již zastaralé a ne zcela v souladu s novými poznatky přírodovědných oborů. Záměrem tohoto cíle je tedy podpora polytechnického a přírodovědného vzdělávání a zvýšení zájmu dětí a žáků o studium těchto oborů a také po letech opět zvýšení zájmu o studium tradičních. Již v mateřských a základních školách je proto potřeba podporovat zájem o technické obory, podporovat rozvoj kreativity, manuální zručnosti a touhu tvořit. Touhu tvořit používáním jednoduchých nástrojů, tradičních i méně známých materiálů a zájmem o způsoby jejich zpracování. Přírodovědné obory zase přispívají k lepšímu pochopení přírodních jevů a úkazů a formování žádoucího vztahu k životnímu prostředí. To však nelze pouhou znalostí faktů, ale zejména prožitkem. Statutární město Olomouc bude v plánovaném období podporovat vznik a dovybavení odborných učeben, které pomohou rozvíjet zručnost dětí a vztah k technickým dovednostem. Při podpoře polytechnického vzdělávání bude pokračovat ve spolupráci s Okresní a Krajskou hospodářskou komorou a s regionálními zaměstnavateli.

V rámci oblasti rozvoje školství – Rozvoj vzdělávání – se tématu podnikavosti a podpory kreativity a iniciativy dotýká také:

Cíl 6 Podpora škol v oblasti školního psychologa a školního pedagoga

Další oblastí podpory škol je zaměstnání školního psychologa nebo školního speciálního pedagoga. Zkušenosti ze škol, které již pracovníky s těmito kvalifikacemi

zaměstnávají, podporují potřebu jejich přítomnosti ve škole. Vzniklé situace řeší ihned, neboť odklad řešení bývá ke škodě všech zúčastněných stran. Práce školního psychologa spočívá především v depistáži rizikového chování a poskytování poradenství žákům, řešení osobních problémů žáků a pedagogů a také rodičů, v poskytování kariérního poradenství, depistáži specifických poruch učení a nadaných dětí.

Cíl 8 Komunitní škola

Komunitní školy mají společný základ sdílených hodnot. Vyznačují se vzájemnou péčí, důvěrou a týmovou prací. Mají efektivní vnitřní komunikaci, utvářejí vlastní identitu a jsou otevřené budoucnosti. Komunitní škola spolupracuje s přirozenými komunitami svého okolí. Přirozenými komunitami jsou: muži, ženy, rodiny s dětmi, rodiče, prarodiče, děti předškolního věku, děti školního věku, studenti, zaměstnaní, lidé s handicapem, starousedlíci atd. Komunitní vzdělávání je vzdělávací a výchovná koncepce. Dokument, plán přeměny, je živým dokumentem, se kterým se pracuje a který rozpracovává sdílené představy rozvoje školy. Důležitými aspekty fungování komunitní školy jsou: vyhledávání partnerů, aktivity školy zapadají do její celkové koncepce, propagace, mapování potřeb, hodnocení aktivit a především aktivity přinášející radost všem zainteresovaným.

V rámci oblasti rozvoje školství – Služby školám – je možné podnikavost, kreativitu a iniciativu podněcovat v rámci spolupráce dle:

Cíl 9 Spolupráce s jinými subjekty

Škola jako instituce by neměla fungovat izolovaně, měla by být otevřená spolupráci: být informačním a vzdělávacím centrem v lokalitě, ve které se nachází, nabízet prostor k volnočasovým aktivitám žákům i veřejnosti, neuzavírat se informacím. Školy se většinou soustřeďují na formální komunikaci a spolupráci především s rodiči a je málo prostoru na neformální setkávání a aktivní komunikaci s rodiči, veřejností, jinými organizacemi, společnostmi, místními a regionálními institucemi apod. Efektivní partnerství může být velkým přínosem jak pro školu, tak pro partnery a také pro lokalitu, ve které se nachází.

Realizované aktivity a projekty

- Rozvoj podnikatelských znalostí, schopností a dovedností žáků, Univerzita Palackého v Olomouci, CZ.1.07/1.1.00/54.0013
- Rozvoj podnikatelských dovedností žáků, Univerzita Palackého v Olomouci, CZ.1.07/1.1.26/03.0011.
- Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení, včetně pracovníků mateřských škol v Olomouckém kraji, Univerzita Palackého v Olomouci, CZ.1.07/1.3.45/01.0024
- Individuální excelencí studentů k úspěšné podnikavosti aneb „Game4Business“ AHRA – Human Resource Agency, s.r.o., CZ.1.07/1.1.00/54.0063

- Education for Business, EUFORALL o.s., CZ.1.07/1.1.00/54.0056
- Cílevědomě za budoucím povoláním, Cyrilometodějské gymnázium a mateřská škola v Prostějově, CZ.1.07/1.1.26/03.0006
- Komplexní podpora služby kariérového poradenství na Základní škole Němčice nad Hanou, Základní škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov, CZ.1.07/1.1.26/02.0078
- Kariérové poradenství a psychologická pomoc žákům ve škole, Základní škola Mohelnice, Mlýnská 1, CZ.1.07/1.1.26/02.000
- Kompetence pro život, RPIC-ViP s.r.o., CZ.1.07/1.1.00/14.0200
- Zvyšování kvality ve vzdělávání a zavádění evaluačních nástrojů, Město Jeseník, CZ.1.07/1.1.04/01.0148

V uplynulém období bylo v kraji a jeho bližším okolí realizováno 10 projektů financovaných z OPVK dotýkajících se sledované problematiky. Část z nich (3) byla věnována kariérovému poradenství, zaměřena byla především na osmé a deváté ročníky ZŠ nebo pro víceletá gymnázia. Druhou oblastí, kterou řešily projekty (4), byla problematika minifirem (minipodniků) či podnikatelských kroužků. Cílem bylo naučit žáky základní dovednosti potřebné pro podnikání. Ve všech projektech se pracovalo s žáky ZŠ, v některých i s žáky SŠ. Třetí oblastí, kterou projekty rozvíjely, je problematika evaluace vzdělávání, tou se zabývaly dva projekty. Posledním problémem byla problematika vzdělávání pedagogů, rozpracovávaná dvěma projekty.

Ad 1 kariérové poradenství

Ve dvou případech vznikly na škole poradenská centra. Zde působil speciální pedagog, popřípadě školní psycholog. Vznikl samostatný předmět. Žáci besedovali s odborníky z praxe, chodili na exkurze, vznikly webové stránky. Škola pořádala dvě burzy středních škol. V rámci jiného projektu vznikaly pracovní listy, s nimiž žáci dlouhodobě pracovali, zakládali si je do svého pracovního portfolia. Pro následovníky je i k dispozici metodika.

Ad 2 minifirmy nebo podnikatelské kroužky

Žáci si prakticky vyzkoušeli: vymyšlení podnikatelského záměru, jeho výrobu, marketingové činnosti, prezentační dovednosti a závěrečnou prezentaci firmy a prodej výrobků za fiktivní peníze (inovační koruny) na společném veletrhu škol. V průběhu realizace kroužků žáci konzultovali jednotlivé kroky s mentory i podnikateli. Pedagogové prošli vzděláváním, aby dokázali studenty motivovat k pozitivnímu vztahu k podnikání, k sebedůvěře a podnikatelské etice. Závěrem projektů probíhaly přehlídky, prezentace nebo evaluace získaných dovedností.

Ad 3 evaluace vzdělávání

Vznikl testovací nástroj zaměřený na podnikatelské kompetence žáků a metodika jeho využití. Další projekt se zabýval efektivním evaluačním systémem. Testovali jej ve vybraných základních školách okresu Jeseník a jeho prostřednictvím došli k poznání slabých míst vzdělávacího procesu. Tyto evaluace a řízení kvality vedly

k zavádění systémů rozvoje vzdělávacích dokumentů, které zkvalitní jejich náplně směrem k rozšíření kompetenčních dovedností u žáků základních škol. Projekt vytvářel jasnou spojitost mezi trhem práce a základní školou.

Ad 4 Vzdělávání pedagogů

Proběhlo školení pedagogů, kteří se podíleli na vedení kroužků. Vznikly videomateriály, byl vytvořen web s informacemi, proběhly informační semináře, workshopy, training pedagogů, evaluace školení. Jeden z univerzitních projektů nabízel další vzdělávání pedagogů, ale sledované problematiky se dotýká pouze okrajově.

Řešiteli proběhlých projektů byla ve třech případech vysoká škola, ve třech případech soukromá firma, v jednom případě soukromá škola, dvě školy základní a jednou město. Tedy ve třech případech (ZŠ a soukromá škola) byl dopad projektu pouze lokální. V případě projektu města se projekt týkal menší skupiny škol, jako i dva další soukromé projekty. Projekty univerzity a jedné ze soukromých firem pak byly zaměřeny na velké skupiny uživatelů, často i v jiných krajích.

Příklady dobré praxe

- Podpora technického a přírodovědného vzdělávání v Olomouckém kraji, Olomoucký kraj, CZ.1.07/1.1.00/44.0009: Cíl projektu: Investiční a metodická podpora přírodovědného a technického vzdělávání na středních a základních školách Olomouckého kraje. Program projektu: Základním nástrojem je rozšíření možností volnočasových aktivit pro žáky SŠ a ZŠ, dále vzniknuvší programy vzájemného učení a sdílení odborných učeben SŠ pro povinnou výuku ZŠ. V rámci projektu vznikla i komplexní databáze elektronických výukových materiálů pro příslušné obory, které budou navíc reflektovat nově vybudovaná či inovovaná regionální centra vzdělávání. Neméně důležitou součástí projektu je taktéž spolupráce se zástupci zaměstnavatelů v rámci komunitního rozvoje, ale také s akademickou sférou. Pro kariérové poradenství má význam dílčí část projektu, která pokračuje i po jeho ukončení. Žáci základních škol jezdí v doprovodu učitele ZŠ tři roky na kroužky rukodělných prací do dílen Sigmundovy střední školy strojírenské v Lutíně. Tam pod vedením učitelů odborného výcviku vyrábějí pomocí nástrojů a strojů různé výrobky z kovů nebo plastů. Naučili se základům práce s kovovými materiály, základům čtení výkresů, základům měření. Někteří z nich se vracejí na SŠ jako žáci. Ti ostatní získají představu o specifice práce strojaře. Navíc může účast na takovémto kroužku suplovat neexistenci školní dílny nebo její nedostatečnou vybavenost.
- Rozvoj podnikatelských znalostí, schopností a dovedností žáků, Univerzita Palackého Olomouc, CZ.1.07/1.1.00/54.0013: na 6 základních školách zapojených do tohoto projektu byl v průběhu 1 pololetí zrealizován za konzultace zástupců z řad podnikatelů podnikatelský kroužek simulující průběh reálného minipodniku a zároveň proběhlo jednorázové pilotní otestování žáků 7. tříd pro

oblast podnikatelských kompetencí pomocí testovacího nástroje, který byl v rámci projektu vytvořen. Na 2 středních školách zapojených do projektu byl v průběhu jednoho školního roku (od září 2014 do června 2015) zrealizován studentský minipodnik (1–2 na jedné SŠ), do kterého se zapojilo min. 10 studentů na dané škole. Na konci projektu proběhl reálný veletrh výrobků a služeb žákovských a studentských minifirem na Výstavišti Flora, kde žáci prodávali své výrobky návštěvníkům za fiktivní peníze.

- Podpora podnikavosti žáků ZŠ a SŠ v Olomouckém kraji, BEA 4 Junior o.p.s.:
Cíle projektu: podpora hospodářského rozvoje Olomouckého kraje, příprava mladých pro aktivní život, podnikání a úspěch v tržní ekonomice, budování vztahu k regionu. Program projektu: 1) Přenos znalostí a zkušeností z praxe do škol (workshopy odborníků z praxe přímo na školách, oblast managementu, PR a marketingu, ICT, oblast rozvoje osobnosti...), 2) Inspirace nastupující generace osobnostními a podnikatelskými příběhy (přednášky a setkávání s osobnostmi), 3) Podpora žáků v rozvoji iniciativy a talentu (kurzy, kroužky, podpora soutěží), 4) Využití digitálních technologií (realizace webinářů a online přenosů přednášek s interaktivním zapojením online sledujících, možnost zapojení škol z celého regionu, bez nutnosti cestování lektorů, přednášejících a žáků), 5) Rozvoj vzdělávacích aktivit v oblasti managementu, PR a marketingu, ICT pro cílovou skupinu – pedagogové a management škol, 6) Aktivní ovlivňování struktury a rozsahu projektu vedením škol. Dlouhodobě udržitelný a rozvíjející se projekt pružně reagující na potřeby škol, bez zatížení pedagogů a škol.

Identifikace potřeb (agregovaná data dotazníkového šetření MŠMT):

Školy plánují v roce 2016–2018 zejména tyto aktivity:

1. Škola rozvíjí finanční gramotnost žáků (učí je znát hodnotu peněz, pracovat s úsporami, spravovat záležitosti, znát rizika) – 76,5 %.
2. Učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) – 67,6 %.
3. Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní řešení, nést rizika i plánovat a řídit projekty s cílem dosáhnout určitých cílů (např. projektové dny; při výuce jsou zařazeny úlohy s vícevariantním i neexistujícím řešením atp.) – 64,7 %.

Překážky v oblasti podpory:

1. Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku – 67,6 %
2. Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami – 67,6 %
3. Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity – 47,1 %

Nejvýznamnější překážka v oblasti podpory:

Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku činí 35,3 %.

Závěrečné zhodnocení tématu

Výchova k podnikavosti, kreativitě a iniciativě není dosud v rámci základního školství konkrétně specifikována a zakotvena. Přesto je důležité a potřebné pěstovat u žáků již na základních školách potřebné znalosti a dovednosti, na které budou moci navázat v rámci svých středoškolských studií nebo je dále úspěšně rozvíjet v rámci své budoucí podnikatelské aktivity. Neméně důležitý je důraz na rozvoj potřebných rysů osobnosti, které žákům po ukončení studií usnadní vstup do pracovní praxe a na trh práce, jako je komunikativnost, vytrvalost, odolnost, houževnatost, schopnost pracovat v týmu. Na úrovni základního školství je tedy v první fázi potřebné definovat oblast výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě, stanovit učební výstupy a zvolit vhodné výchovně-vzdělávací metody. Dále je potřebná úprava školních vzdělávacích programů a vytvoření aktivit v rámci neformálního vzdělávání, které umožní žákům dostatek prostoru a času pro praktické aktivity a individualizovaný přístup pedagoga. Proto bude potřebné rovněž proškolení pedagogické pracovníky základních škol a pedagogy volného času tak, aby dokázali s žáky systematicky a dlouhodobě pracovat a podporovat potřebný rozvoj kompetencí.

Doporučené opatření 2

Rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti polytechnického vzdělávání vč. EVVO

Již v mateřských a základních školách je potřeba podporovat zájem o technické obory, podporovat rozvoj kreativity, manuální zručnosti a touhu tvořit. Touhu tvořit prostřednictvím používání jednoduchých nástrojů, tradičních i méně známých materiálů a zájmem o způsoby jejich zpracování. Propojení polytechnického vzdělávání s přírodovědnými obory přispívá k lepšímu pochopení přírodních jevů a úkazů a formování žádoucího vztahu k životnímu prostředí. To však nelze pouhou znalostí faktů, ale zejména prožitkem. V ORP Olomouc přetrvává dlouhodobý zájem škol také o EVVO, v certifikovaném středisku Sluňákov je každoročně realizováno široké spektrum aktivit, kterých se v roce 2015 zúčastnilo více než 40 000 účastníků (např. na festivalu Ekologické dny Olomouc, který patří k největším veřejným akcím tohoto typu v ČR, seminářích a exkurzích pro pedagogické pracovníky či na pobytových či denních programech EVVO).

Přehled dotčených koncepčních dokumentů a legislativní rámec

Rozvoj polytechnického vzdělávání je zakotven v těchto dokumentech a strategických plánech:

- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020
- Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2015–2020
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje
- Strategický plán MAS Region Haná
- Strategický plán MAS Šternbersko
- Strategie ITI olomoucké aglomerace – integrované územní investice 2015

Rozvoj polytechnického vzdělávání je zakotven v **Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020** s důrazem na rozvoj digitálních technologií s cílem upravit RVP.

Problematikou polytechnického vzdělávání se zabývá **Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2015–2020**. Statutární město Olomouc bude v plánovaném období podporovat vznik a dovybavení odborných učeben, které pomáhají rozvíjet zručnost dětí a vztah k technickým dovednostem. Zřizovatel bude podporovat rozvoj spolupráce základních škol s Centrem polytechnické výchovy Olomouckého regionu. Při podpoře polytechnického vzdělávání bude pokračovat ve spolupráci s Okresní a Krajskou hospodářskou komorou a s regionálními zaměstnavateli. V rámci této spolupráce bude zřizovatel zajišťovat propagaci akcí organizovaných na podporu polytechnického vzdělávání, bude se spolupodílet na organizaci pracovních setkání výchovných poradců škol a dle zájmů zaměstnavatelů bude propagovat ve školách akce zaměřené na žáky 8. a 9. tříd ZŠ a na jejich rodiče. Při realizaci plánovaných aktivit město předpokládá spolufinancování z prostředků EU, z IROP.

Podpora polytechnického vzdělávání je také zakotvena v **Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje**. Olomoucký kraj bude podporovat spolupráci škol s odborníky z praxe, technické a přírodovědné odborné vzdělávání využíváním tzv. šablon. Podpora polytechnického vzdělávání je taktéž součástí strategického plánu **MAS Region Haná** s cílem vybudovat učebnu pro polytechnické vzdělávání a EVVO, modernizovat ICT učebny, zabezpečit jejich konektivitu. **Strategický plán MAS Šternbersko** předpokládá podporu výuky technických předmětů na středních školách.

Realizované aktivity a projekty

V minulých letech bylo v Olomouckém kraji realizováno 29 projektů se zaměřením na podporu polytechnického vzdělávání. Z toho v území ORP Olomouc bylo pouze 7 projektů. V jednom případě byla příjemcem dotace Univerzita Palackého v Olomouci, v jednom případě Dům dětí a mládeže Olomouc, v jednom případě statutární město Olomouc, ve třech případech základní školy a v jednom případě

gymnázium. Realizované projekty se zaměřovaly na další vzdělávání pedagogických pracovníků (2×), tvorbu výukových materiálů se zaměřením na podporu polytechnického vzdělávání a pořízení vybavení (5×). Z uvedeného tedy vyplývá, že v následujícím období je možno se při čerpání dotací zaměřit na budování učeben a prostor a vybavení, které budou sloužit pro rozvoj polytechnického vzdělávání.

V rámci čerpání prostředků z OPVK převládaly aktivity, které jsou shrnuty v následující tabulce:

Identifikace projektu	Aktivity a dosah projektu	Hodnocení projektu
Kurzy ICT ve výuce pro pedagogické pracovníky CZ.1.07/1.3.00/14.0011 Univerzita Palackého v Olomouci	Cílem projektu bylo vytvoření a realizace 9 akreditovaných kurzů zaměřených na rozvoj ICT kompetencí pedagogických pracovníků. Cílovou skupinu tvořilo 225 pedagogických pracovníků ZŠ a SŠ Olomouckého a Moravskoslezského kraje.	Vytvořením 9 nových akreditovaných modulů zaměřených na ICT vzdělávání v rámci realizovaného projektu došlo k výrazné inovaci činnosti Odboru ICT vzdělávání. Pozitivní dopad projektu – narostl počet odběrně vzdělaných pedagogů v oblasti ICT.
IQ park Olomouc CZ.1.07/1.1.26/01.0053 Dům dětí a mládeže Olomouc	Smyslem projektu byla praktická činnost na vybavených odborných pracovištích DDM Olomouc, která navštěvovaly školní kolektivy a pod vedením specialistů IQ Parku si zkušely různé pokusy z oblasti přírodních věd s cílem podívat se na přírodní vědy ze zábavnější stránky, než znají z výuky.	Během projektu byly vytvořeny pracovní listy, které sloužily jako podklad pro práci na odborných pracovištích, následně byly vytvářeny animace a videa, které jsou prostřednictvím webové aplikace i po skončení projektu k dispozici žákům i učitelům s cílem využívat tyto materiály a zatraktivnit tak výuku přírodních věd na školách. Celkem bylo podpořeno 1234 žáků a 84 pracovníků v dalším vzdělávání. Vytvořeno bylo 10 sad materiálů.
Dejme šanci přírodě – Interaktivní výuka přírodovědných předmětů na ZŠ CZ.1.07/1.1.04/02.0114 Statutární město Olomouc	Cílem projektu bylo zlepšování podmínek pro aktivní využívání moderních ICT žáky a pedagogy, tvorba a zavádění interaktivních výukových materiálů do výuky přírodovědných předmětů s průřezovým tématem environmentální výchovy.	V rámci projektu byla do každé zapojené školy pořízena jedna počítačová učebna a jedna interaktivní učebna. Projekt podpořil zájem o technické obory, do budoucna si ale pořízená technika vyžádá náklady na údržbu, obnovu a pořízování licencí.

<p>Zatraktivnění výuky přírodovědných předmětů prostřednictvím experimentů</p> <p>CZ.1.07/1.1.26/02.0081</p> <p>ZŠ a MŠ Náklo</p>	<p>Cílem bylo zatraktivnit a zkvalitnit výuku v přírodovědných předmětech zaváděním nových vzdělávacích metod. Během projektu byly vytvořeny celkem 4 výukové moduly pro předměty Matematika I. stupeň, Matematika II. stupeň, Fyzika II. stupeň a Chemie II. stupeň. Každý výukový modul obsahuje celkem 12 metodik (fyzika 14 metodik), které byly ověřeny ve všech ročnících naší školy.</p> <p>Vytvořené metodiky byly následně ověřovány ve vyučovacích hodinách napříč všemi ročníky školy v měsících listopad 2013 – prosinec 2014. Celkem bylo podpořeno 157 žáků a 11 pedagogů. Vytvořené výukové moduly budou obohacovat výuku ve výše uvedených předmětech i v dalších letech.</p>	<p>Materiál byl vytvořen v rámci projektu Zatraktivnění výuky přírodovědných předmětů prostřednictvím experimentů. Obsahuje výukový modul pro I. stupeň pro předmět matematika a 3. výukové moduly pro II. stupeň ZŠ pro předměty matematika, fyzika a chemie. Jednotlivé moduly jsou zpracovány jako metodický materiál pro učitele. Metodiky nabízejí náměty experimentů, které jsou svým rozsahem (1 až 2 vyuč. hodiny) určeny k zařazení do běžné výuky. Důraz je kladen na aktivní zapojení žáků a jejich samostatné poznávání. Dále také na použití moderních měřicích přístrojů, ale i běžně dostupných pomůcek, což ještě více zvyšuje atraktivitu vyučování.</p> <p>Velmi úspěšný projekt. Škola vytvořila výukové materiály a získala i chybějící vybavení.</p>
<p>Zvyšování kvality</p> <p>CZ.1.07/1.4.00/21.0140</p> <p>ZŠ a MŠ Těšetice</p>	<p>Cílem projektu byl rozvoj čtenářské a informační gramotnosti, přírodních věd a prevence rizikového chování. Cíle projektu byly postupně naplňovány jak realizací klíčových aktivit (inovace výukových materiálů, individualizace výuky), tak i zlepšením materiálního zázemí pro žáky a pedagogické pracovníky.</p>	<p>Bylo vytvořeno 6 sad vzdělávacích materiálů.</p> <p>Prostřednictvím projektu se podařilo motivovat učitele k inovativním postupům a za tuto práci je ocenit. Získané dovednosti a vytvořené materiály jsou na škole využívány i po skončení projektu.</p> <p>Úspěšný projekt, konzultovaný přímo s ředitelkou školy, problémem (finančním) do budoucna bude udržování a obnova pořízeného vybavení.</p>
<p>CZ.1.07/1.3.45/02.0027</p> <p>Rozvoj profesních kompetencí učitelů fyziky základních a středních</p>	<p>Cílem projektu bylo vzdělávání učitelů fyziky pro získání schopností a dovedností využívat aktivizující metody,</p>	<p>V rámci projektu byly realizovány následující vzdělávací programy:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kreativita2. Projektování výuky. Učitelé učitelům

škol v Olomouckém kraji II Slovanské gymnázium Olomouc	moderní pomůcky, netradiční organizační formy výuky s ohledem na použití informačních technologií a na environmentální výchovu.	3. Užití informačních technologií ve výuce fyziky 4. Aspekty environmentální výchovy ve vyučování fyzice 5. Nové poznatky ve fyzice a jejich implementace do výuky a školních vzdělávacích plánů 6. Mezipředmětové vztahy – fyzika – biologie – chemie Vzhledem k zaměření školy (gymnázium) je polytechnická výchova dotčena jen okrajově.
--	--	---

Příklady dobré praxe

- Rozvoj technických dovedností na ZŠ Hněvotín (CZ.1.07/1.1.00/57.0660)
Cílem klíčové aktivity byl rozvoj technického vzdělávání na základní škole formou vytváření žákovských výrobků. K tomu přispělo využití nového vybavení školní dílny. Do vytváření žákovských výrobků se aktivně zapojilo 17 žáků druhého stupně ZŠ podporovaných učitelem. Žáky vedl kvalifikovaný učitel, který vyučuje některý z tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Učitel zvolil dřevěný stojánek na mobil, včetně zadání práce, seznámení s materiálem a zpracování žákovského portfolia. Pro práci byly žákům poskytnuty pracovní listy s nákresem výrobku a popisem postupu práce. Z postupu práce na výrobku byl průběžně pořizován fotografický záznam. Z průběhu realizace zpracoval každý žák žákovské portfolio, které obsahovalo sebehodnocení žáka a formativní hodnocení ze strany učitele. Pro realizaci aktivity sloužilo nové potřebné vybavení školní dílny nářadím pro žáky a pedagoga. Aktivita byla realizována formou projektového dne. Výstupem projektu je dílna nově vybavená pracovními stoly, svěraky, ručním nářadím, akumulátorovým nářadím, strojním vybavením aj. Bylo zpracováno 17 žákovských portfolií. S novým vybavením školní dílny vzrostl zájem žáků o práci v dílně (dokonce i u dívek), nejčastěji se dřevem. Vzápětí začal na škole pracovat „Dřevomodelářský kroužek“, který vede školník (vyučený truhlář).
- Zatraktivnění výuky přírodovědných předmětů prostřednictvím experimentů (CZ.1.07/1.1.26/02.0081), ZŠ a MŠ Náklo
Cílem projektu bylo zatraktivnit a zkvalitnit výuku v přírodovědných předmětech zaváděním nových vzdělávacích metod. Během projektu byly vytvořeny celkem 4 výukové moduly pro předměty Matematika I. stupeň, Matematika II. stupeň, Fyzika II. stupeň a Chemie II. stupeň. Každý výukový modul obsahuje celkem 12 metodik (fyzika 14 metodik), které byly ověřeny ve všech ročnících naší školy. V měsících září 2013 – listopad 2013 jednotliví členové realizačního týmu studovali odbornou literaturu a vyhledávali informace k tvorbě metodik, tvořil se obecný

formát metodik. Po VŘ na dodávku ICT vybavení a učebních pomůcek se začaly tvořit již první metodiky. Tvorba metodik probíhala od listopadu 2013 do srpna 2014. Vytvořené metodiky byly následně ověřovány ve vyučovacích hodinách napříč všemi ročníky školy v měsících listopad 2013 – prosinec 2014. Celkem bylo podpořeno 157 žáků a 11 pedagogů. Vytvořené výukové moduly budou obohacovat výuku ve výše uvedených předmětech i v dalších letech. V průběhu projektu na škole zorganizovali také 3 workshopy. Na nich žáci všech ročníků školy prezentovali svoje experimenty nejen mezi sebou, ale také rodičům, široké veřejnosti a představitelům obce. Díky nim došlo ke zvýšení prestiže školy, neboť zde byly prezentovány moderní výukové metody a interaktivnost výuky. V souvislosti s tvorbou výukových modulů z prostředků projektu zakoupili interaktivní tabuli s příslušenstvím. Členové realizačního týmu byli vybaveni 27 přístroji, které sloužily k realizaci experimentů, a videokamerou, pomocí které pořizovali záznamy z workshopů. Všichni členové týmu byli na začátku realizace proškoleni v oblasti metodiky experimentování v přírodních vědách s pomocí moderních technologií.

▪ **EVVO – Sluňákov**

Sluňákov je obecně prospěšná společnost. Statutární město Olomouc založilo tuto svou o.p.s. v roce 2007 na základě velice úspěšné činnosti v oblasti environmentálního vzdělávání, kterou vykonával od roku 1992 Odbor životního prostředí Magistrátu města Olomouce (oddělení ekologické výchovy) ve velmi úzké spolupráci s občanským sdružením Sluňákov. Sluňákov v roce 2015 zorganizoval široké spektrum aktivit pro veřejnost i školy, kterých se zúčastnilo více než 40 000 účastníků, z toho nejdůležitější: DPLP a jeho akce navštívilo 4171 návštěvníků (informační centrum, odhad veřejnosti otevřeného areálu DPLP je 10 000), festival Ekologické dny Olomouc 2015 navštívilo 28 461 účastníků, 8 Ekologických večerů pro veřejnost se zúčastnilo 384 účastníků, 41 seminářů a exkurzí pro pedagogické pracovníky se zúčastnilo celkem 722 účastníků, 31 pobytových programů EVVO pro školy se zúčastnilo 887 žáků, 346 denních programů EVVO pro školy se zúčastnilo 6296 žáků.

Identifikace potřeb (agregovaná data dotazníkového šetření MŠMT):

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Škola disponuje vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru – 78,9 %.
- 2.–3. Škola má zpracovány plány výuky polytechnických předmětů (matematiky, předmětů přírodovědného a technického směru, vzdělávací oblasti Člověk a svět práce), které jsou vzájemně obsahově i časově provázány – 71,9 %.
- 2.–3. Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, různé projekty apod. podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků – 71,9 %.

- 4.–5. Škola podporuje zájem žáků o oblast polytechniky propojením znalostí s každodenním životem a budoucí profesí – 70,2 %.
- 4.–5. Škola využívá informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání – 70,2 %.

Další důležité oblasti:

- Škola podporuje samostatnou práci žáků v oblasti polytechnického vzdělávání.
- Ve škole existuje podnětné prostředí/prostor s informacemi z oblasti polytechnického vzdělávání pro žáky i učitele (fyzické či virtuální místo s možností doporučovat, sdílet, ukládat či vystavovat informace, výrobky, výsledky projektů...).
- Příslušní učitelé rozvíjejí své znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a využívají je ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.).
- Škola informuje o oblasti polytechnického vzdělávání rodiče (publicita akcí, kroužků, aktivit – projektové dny, dny otevřených dveří apod.).
- Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání mezi sebou i s učiteli z jiných škol.
- Na škole se realizují mimovýukové akce pro žáky na podporu polytechnického vzdělávání a zvýšení motivace žáků (např. projektové dny, realizace exkurzí, diskuze s osobnostmi apod.).
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání (např. učebny pro výuku chemie, fyziky, přírodopisu ad.).

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Ve škole existují kroužky/pravidelné dílny/jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání – 40,4 %.
2. Škola aktivně podporuje předškolní polytechnickou výchovu (např. spolupráce s MŠ) – 38,6 %.
3. Technické vzdělávání je na škole realizováno v souladu s RVP ZV – 36,8 %.
4. Škola spolupracuje s místními firmami/podnikateli – 28,1 %.

Překážky v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání

1. Nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků – 73,7 %
2. Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v CLILL – 68,4 %
3. Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod. – 64,9 %
4. Nedostatečné/neodpovídající prostory – 63,2 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání

1. Nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků – 36,8 %
2. Nedostatečné/neodpovídající prostory – 28,1 %
3. Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod. – 17,5 %

Závěrečné zhodnocení tématu

Zkušenosti z realizovaných projektů, analýza agregovaných dat z dotazníkového šetření a příklady dobré praxe jednoznačně poukazují na to, co školy v oblasti zavádění polytechnické výchovy potřebují a jakým způsobem ji chtějí realizovat. Jednou z cest je zavedení samostatného předmětu, ale to může narážet na problémy s plněním ŠVP a vynutit si jeho zásadní změny. Druhou z cest je zavedení polytechnické výchovy do předmětů, které se na škole vyučují, a zaměřit se více na mezipředmětové vztahy a na hledání souvislostí. Tato cesta je pro žáky určitě mnohem zajímavější. Další podporovanou oblastí by měla být mimoškolní výuka – zavádění kroužků a zájmových útvarů, které se budou specializovat na technické obory. Všechny tyto cesty vyžadují ale potřebné vybavení, které školám chybí, a také personální podporu, která rovněž není dostatečná. Nejedná se jen o získání nových lidských zdrojů, ale o vzdělávání těch stávajících. V následujícím období by tedy mělo být rozhodně podporováno další vzdělávání pedagogických pracovníků v této oblasti. Velmi účelnou se jeví spolupráce mezi středními školami s technickým zaměřením a základními školami. Projekty, které realizují tuto spolupráci, by měly být rovněž podporovány. Obtížná je mnohdy spolupráce s firmami, podnikateli a realizace exkurzí. Je třeba podpořit projekty, které budou orientovány tímto směrem.

Pro zajištění předávání aktuálních poznatků v oblasti EVVO žákům ZŠ je nezbytná podpora dalšího vzdělávání pedagogů ZŠ, další příprava metodických a osvětových materiálů EVVO a podpora realizace tematických seminářů EVVO pro učitele a vychovatele. Proškolení učitelé budou schopni implementovat nová témata EVVO do stávajících ŠVP, a rozvíjet tak potřebné kompetence žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami.

Doporučené opatření 3 Kariérové poradenství v základních školách

Kariérové poradenství na základních školách se zaměřuje prostřednictvím kariérového vzdělávání a nabývání dovedností na řízení vlastní budoucí kariéry žáků, které je považováno za žádoucí výsledek. Na kariérovém poradenství ve školách se podílejí zejména výchovní poradci, školská poradenská zařízení, která poskytují

zvláště pedagogicko-psychologickou pomoc při volbě vzdělávací dráhy, a informační a poradenská střediska, která se nacházejí na okresních kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR a poskytují především odbornou poradenskou pomoc při volbě a změně povolání. Kromě toho mohou žáci a studenti využívat řadu dostupných online zdrojů, zejm. internetový portál vzniklý v rámci celonárodního projektu www.infoabsolvent.cz.

Přehled dotčených koncepčních dokumentů a legislativní rámec

Podpora kariérového poradenství je deklarována v dokumentu **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje (2016)** jakožto střednědobý záměr krajského vzdělávání na léta 2012–2016, který je realizován následujícími cíli: zajistit organizaci prezentační výstavy oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje; podílet se i nadále na vydávání Sborníku oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje; informovat veřejnost o podpoře Olomouckého kraje žákům učebních oborů požadovaných na trhu práce; podporovat provázání kariérového poradenství s potřebami trhu práce, primární pozornost věnovat spolupráci s kariérovými poradci 2. stupně ZŠ tak, aby měli skutečné informace o reálném pracovním prostředí. Dokument navrhuje pro oblast dalšího rozvoje kariérového poradenství následující směrem k základním školám nadále zajišťovat organizaci prezentační výstavy oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje a také organizovat setkání výchovných poradců základních škol OK a pravidelně alespoň 1× ročně informovat výchovné poradce o aktuální situaci na trhu práce, podmínkách přijímacího řízení atd.

V rámci **Strategie ITI Olomoucké aglomerace (2016)** byly definovány tyto potřeby v oblastech Olomouc, Přerov, Prostějov (které však kopírují podmínky v oblasti vzdělávání v rámci celého kraje), které zároveň definují nově vznikající potřeby i pro oblast poskytování kariérového poradenství:

- žáci středních a vyšších odborných škol v rámci Olomoucké aglomerace nejsou dostatečně podporováni a motivováni ke studiu na navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikované pracovní síly v technických a přírodovědných oborech;
- odborné kompetence absolventů jsou v současnosti na relativně nízké úrovni a v konečném důsledku neodpovídají požadavkům firem, uplatnitelnost žáků a studentů na trhu práce je tak snižována a absolventi základních, učňovských a středních škol jsou ve větší míře ohroženi nezaměstnaností;
- nízká míra podnikatelských kompetencí u absolventů VŠ, nesoulad oborové nabídky VŠ s potřebami trhu práce, absence VŠ technického směru.

Podle **Regionální inovační strategie Olomouckého kraje (2011)** je potřebné žáky a studenty seznamovat se skutečnou situací na trhu práce a ve vybraných oborech (podmínkami práce, odměňování, možností osobního rozvoje). Vedle osobní motivace dětí a jejich rodičů je tím také podpořeno snižování rozdílů mezi potřebami firem a výstupem ze systému vzdělávání. Navrhovaným nástrojem je propagace

podnikavosti, kreativity a aktivity dětí. Tuto úlohu by na školách měli částečně zastávat rovněž výchovní poradci v rámci kariérní výchovy.

Podle závěrečné zprávy **Vyhodnocení přínosů vybraných intervencí NSRR v návaznosti na realizaci programového dokumentu ROP Střední Morava (2016)** je potřebná efektivnější podpora spolupráce škol se zaměstnavateli tak, aby žáci a studenti odcházeli lépe kompetenčně vybaveni pro současný trh práce. Žáci středních a vyšších odborných škol nejsou dle zprávy dosud dostatečně podporováni a motivováni ke studiu v navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikovaných sil v této oblasti.

K hlavním problémům v oblasti kariérového poradenství na základních školách patří zejména:

- 1) nedostatečná časová kapacita výchovního poradce s ohledem na jeho nutnost řešit kromě kariérového poradenství i výchovné problémy či agendu žáků se specifickými potřebami a z toho vyplývající nemožnost nabídnout všem žákům individualizovanou diagnostiku z kapacitních důvodů, příp. z důvodu chybějících adekvátních diagnostických nástrojů;
- 2) užší pojetí kariérového poradenství na ZŠ (volba oboru, přihláška na SŠ) a z toho vyplývající ne vždy aktuální přehled výchovných poradců o aktuálním stavu trhu práce po ukončení ZŠ, a to včetně uplatnění žáků se specifickými potřebami na trhu práce;
- 3) chybějící oblast kariérového poradenství na školách směrem k samostatnému podnikání a z toho vyplývající chybějící přehled výchovných poradců o možnostech zahájení samostatného podnikání;
- 4) chybí specializované studium kariérového poradenství na vysokých školách a dostatečná nabídka kurzů dalšího vzdělávání přímo pro kariérové poradce;
- 5) nedostatečná spolupráce rodičů s kariérovými poradci na školách (nedocení role kariérového poradce při volbě povolání dítěte) a nedostatečná motivace významné části žáků k výběru školy a budoucího povolání;
- 6) nedostatečné finanční prostředky na materiálové zabezpečení poradenské činnosti (testovací nástroje, vhodná literatura a osvětové materiály).

Příklady dobré praxe

Olomoucký kraj (OK) také každoročně pořádá prezentační výstavu oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje SCHOLARIS a společně s úřadem práce se podílí na vydání a distribuci atlasů školství s přehledem oborů vzdělání středních škol, základním školám také poskytuje propagační materiál, kterým podporuje zájem o učební obory požadované na trhu práce. Další významnou aktivitou je Burza práce a vzdělávání, kterou pořádají regionální autority (Olomoucký kraj, krajská pobočka Úřadu práce ČR v Olomouci, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Krajská hospodářská komora OK, zaměstnavatelé, střední školy, vyšší odborné školy, vysoké školy), na níž mají žáci základních škol možnost získat kompletní informace z oblasti budoucí profesní volby.

Identifikace potřeb (agregovaná data dotazníkového šetření MŠMT)

Dotazníkové šetření nebylo pro tuto oblast realizováno.

Závěrečné zhodnocení tématu

Pro lepší uplatnění žáků na trhu práce je klíčový vhodný výběr střední školy. Proto aby mohla školská poradenská pracoviště v součinnosti s rodiči pomoci při výběru, musí mít kariérový poradce na školách aktuální informace o vývoji na trhu práce a vývoji ekonomiky. Je proto třeba vytvořit nové či inovovat stávající programy a kurzy celoživotního vzdělávání pro pedagogické pracovníky a připravit vhodné vzdělávací a metodické materiály. S tím souvisí také potřeba zajištění materiálových prostředků pro vytvoření/nákup osvětových materiálů a další literatury. Je nutné zvážit také finanční podporu organizačních opatření ze strany vedení školy a zřizovatele ve smyslu navýšení (a dofinancování) potřebných dalších hodin práce kariérového poradenství tak, aby měl dostatek prostoru se v rámci své role výchovného poradce věnovat oblasti volby povolání žáků. Je potřebné vytvořit regionální síť ve spolupráci s místními podnikateli, firmami a oborovými sdruženími. Nově vytvořená znalostní síť (ve spolupráci s úřadem práce a dalšími aktéry) by mohla mapovat situaci na trhu práce a mohla by být znalostní podporou pro kariérový poradce.

Volitelné opatření 1

Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků

V současné době jsou téměř všechny školy připojeny k internetu, jsou vybaveny počítači, agenda je zpracovávána v elektronické podobě. Počty počítačů v mateřských školách se pomalu zvyšují, postupně se mateřské školy dovybavují interaktivními tabulemi. Pro adekvátní využívání ICT ve vzdělávacím procesu je potřebné dále zvyšovat kompetence pedagogických pracovníků a dětí. Vývoj ICT zařízení jde velmi rychle dopředu, a proto je bezpodmínečně nutné, aby na školách působili pedagogové, kteří mají dostatečné digitální kompetence a zařízení umějí ovládat a používají je ve výuce. Realizace projektů DVPP (vzdělávacích kurzů, školení, workshopů, ukázkových hodin) v oblasti digitálních kompetencí povede k odstranění tohoto nedostatku. Je rovněž potřebné vybavit pedagogické pracovníky příslušnými technologiemi, aby je sami dokázali v dostatečné míře ovládat.

Přehled dotčených koncepčních dokumentů a legislativní rámec

Rozvoji digitálních kompetencí se na národní úrovni věnuje zejména **Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020** (2015). Jako hlavní směry intervence byly pro nadcházející období identifikovány tyto aktivity:

1. Zajistit nediskriminační přístup k digitálním vzdělávacím zdrojům.
2. Zajistit podmínky pro rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení žáků.
3. Zajistit podmínky pro rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení učitelů.

4. Zajistit budování a obnovu vzdělávací infrastruktury.
5. Podpořit inovační postupy, sledování, hodnocení a šíření jejich výsledků.
6. Zajistit systém podporující rozvoj škol v oblasti integrace digitálních technologií do výuky a do života školy.
7. Zvýšit porozumění veřejnosti cílům a procesům integrace technologií do vzdělávání.

Na regionální úrovni zdůrazňuje význam práce s informačními a komunikačními technologiemi zejména **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje (2016)**. Bez znalostí z tohoto odvětví nelze dle dokumentu zajistit uplatnitelnost absolventů škol na trhu práce. Podmínkou rozvoje vzdělávání v těchto směrech je dostatek kvalitních pedagogických pracovníků. Podpora do těchto oblastí je tedy v Olomouckém kraji cílena na přípravu nových kvalifikovaných absolventů a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Významným úkolem je zlepšení vybavenosti škol moderními informačními a komunikačními technologiemi, s čímž souvisí i zajištění financování této oblasti.

Realizované aktivity a projekty

Identifikace projektu	Aktivity a dosah projektu	Hodnocení projektu
Kurzy ICT ve výuce pro pedagogické pracovníky CZ.1.07/1.3.00/14.0011 Univerzita Palackého v Olomouci	Cílem projektu bylo vytvoření a realizace 9 akreditovaných kurzů zaměřených na rozvoj ICT kompetencí pedagogických pracovníků. Cílovou skupinu tvořilo 225 pedagogických pracovníků ZŠ a SŠ Olomouckého a Moravskoslezského kraje.	Vytvořením 9 nových akreditovaných modulů zaměřených na ICT vzdělávání v rámci realizovaného projektu došlo k výrazné inovaci činnosti Odboru ICT vzdělávání. Pozitivní dopad projektu – narostl počet odborně vzdělaných pedagogů v oblasti ICT.
IQ park Olomouc CZ.1.07/1.1.26/01.0053 Dům dětí a mládeže Olomouc	Smyslem projektu byla praktická činnost na vybavených odborných pracovištích DDM Olomouc, která navštěvovaly školní kolektivy a pod vedením specialistů IQ Parku si zkoušely různé pokusy z oblasti přírodních věd s cílem podívat se na přírodní vědy ze zábavnější stránky, než znají z výuky.	Během projektu byly vytvořeny pracovní listy, které sloužily jako podklad pro práci na odborných pracovištích, následně byly vytvářeny animace a videa, které jsou prostřednictvím webové aplikace i po skončení projektu k dispozici žákům i učitelům s cílem využívat tyto materiály a zatraktivnit tak výuku přírodních věd na školách. Celkem bylo podpořeno 1234 žáků a 84 pracovníků v dalším vzdělávání. Vytvořeno bylo 10 sad materiálů.

Zvyšování kvality CZ.1.07/1.4.00/21.0140 ZŠ a MŠ Těšetice	Cílem projektu byl rozvoj čtenářské a informační gramotnosti, přírodních věd a prevence rizikového chování. Cíle projektu byly postupně naplňovány jak realizací klíčových aktivit (inovace výukových materiálů, individualizace výuky), tak i zlepšením materiálního zázemí pro žáky a pedagogické pracovníky..	Bylo vytvořeno 6 sad vzdělávacích materiálů. Prostřednictvím projektu se podařilo motivovat učitele k inovativním postupům a za tuto práci je ocenit. Získané dovednosti a vytvořené materiály jsou na škole využívány i po skončení projektu. Úspěšný projekt, konzultovaný přímo s ředitelkou školy, problémem (finančním) do budoucna bude udržování a obnova pořízeného vybavení.
---	--	---

Identifikace potřeb (agregovaná data dotazníkového šetření MŠMT)

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Pedagogové využívají ICT učebnu nebo školní stolní počítače při výuce (nejen informatiky) – 73,5 %.
2. Pedagogové využívají školní mobilní ICT vybavení ve výuce (notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.) – 73,5 %.
3. Pedagogové se orientují v rámci svého předmětu ve volně dostupných zdrojích na internetu – 70,6 %.

Překážky v oblasti rozvoje digitálního vzdělávání

1. Nevhodné/zastaralé ICT vybavení – 52,9 %
2. Neznalost metod implementace vlastní techniky žáků na stávající podmínky školy (různorodé operační systémy apod.) – 52,9 %
3. Nedostatek časových možností k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí – 55,9 %
4. Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení (včetně údržby stávající techniky) – 88,2 %

Závěrečné zhodnocení tématu

Schopnost rozlišit přínosy a rizika využívání digitálních technologií jak v osobní, tak ve společenské rovině je jedním ze základních předpokladů pro život v informační společnosti. Proto je nutné na tuto skutečnost reagovat – jednak modernizací stávajícího vybavení učeben a vybavení pomůckami. Také pedagogové musejí mít adekvátní digitální kompetence a musejí své znalosti vhodně předávat žákům, včetně upozornění na negativní jevy, které jsou s užíváním spojeny. Tímto způsobem bude docíleno otevření vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím

digitálních technologií, zlepšení kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi, a to včetně žáků se specifickými potřebami, rozvíjení informatického myšlení dětí a rozvíjení oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků.

Volitelné opatření 2

Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka

Cizí jazyk jako vzdělávací obor je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Žáci jsou vedeni k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Osvojují si potřebné jazykové znalosti a dovednosti a aktivně je využívají ke komunikaci v cizím jazyce. Získávají schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty a porozumět přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí. Poznávají kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávají informace o zemích studovaného jazyka a pracují s nimi. Žáci jsou vedeni k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, k respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Vzdělávání v předmětu cizí jazyk se zaměřuje: k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku, k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů, k zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace, k samostatnému získávání informací z různých zdrojů, k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření, k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama, k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu – písemná i ústní, samostatná práce, vyhledávání informací, práce se slovníkem, hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty, příležitostné akce, dělení na skupiny v rámci ročníku.

Realizované aktivity a projekty

- Projekt ZŠ a MŠ Demlova, (CZ.1.07/1.1.00/56.1689)

Podpora čtenářské gramotnosti a výuky jazyků: 40 žáků školy s doprovodem 5 pedagogů se zúčastnilo jazykově-vzdělávacího pobytu v zahraničí, konkrétně v Anglii. Žáci absolvovali jazykovou výuku v rozsahu 10 vyučovacích hodin za celý pobyt a seznámili se s významnými reáliemi příslušného místa.

Identifikace potřeb (agregovaná data dotazníkového šetření MŠMT)

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Ve škole jsou využívány učebnice, cizojazyčná literatura, multimédia a další materiály pro rozvoj jazykové gramotnosti – 78,9 %.
- 2.–3. Škola pravidelně nakupuje aktuální učebnice, cizojazyčnou literaturu, multimédia pro rozvoj jazykové gramotnosti – 77,2 %.
- 2.–3. Škola u žáků rozvíjí chápání života v jiných kulturách a zprostředkovává jim ho (např. prostřednictvím filmů, fotografií, zahraničních pobytů apod.) – 77,2 %.
4. Ve škole jsou využívána interaktivní média, informační a komunikační technologie v oblasti

Další důležité oblasti:

- Škola informuje a spolupracuje v oblasti jazykové gramotnosti s rodiči (představení cizích jazyků, knihovny, kroužků, aktivit spojených s jazykovou gramotností např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.).
- Učitelé 1. i 2. stupně využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi v oblasti jazykové gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol.
- Ve škole existuje jazykově podnětné prostředí (koutky, nástěnky apod.).
- Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro výuku cizích jazyků.
- Rozvoj jazykové gramotnosti je obsahem výuky řady předmětů (např. uplatňování rozšiřujících autentických cizojazyčných materiálů – textů, nahrávek apod.).

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Ve škole se využívá knihovna (školní/místní) obsahující cizojazyčnou literaturu přístupnou podle potřeb žáků – 22,8 %.
2. Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro výuku cizích jazyků – 21,1 %.
- 3.–4. Ve škole existují pravidelné jazykové kroužky /doučování/ mimoškolní aktivity – 17,5 %.
- 3.–4. Ve škole jsou realizovány akce pro žáky na podporu jazykové gramotnosti (např. interaktivní výstavy knih apod.) – 17,5 %.

Překážky v oblasti rozvoje jazykového vzdělávání
(školy mohly označit více možností překážek)

1. Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) – 75,4 %

2. Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.) – 61,4 %
- 3.–4. Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k příslušným gramotnostem (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.) – 52,6 %
- 3.–4. Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj příslušné gramotnosti – 52,6 %

Nejvýznamnější překážky v oblasti rozvoje jazykového vzdělávání

(škola označila jen nejvýznamnější překážku)

Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) – 56,1 %

Závěrečné zhodnocení tématu:

Jazykové vzdělávání patří k zásadním oblastem, kterým je potřebné věnovat zvýšenou péči zejména na úrovni základního vzdělávání, neboť dle výsledků výzkumu řady autorů děti a žáci nejlépe získávají jazykové kompetence v období rozvoje svých mentálních schopností. Proto je důležité klást důraz na podporu rozvoje jazykového vzdělávání, a to v prvé řadě zvyšováním odbornosti pedagogických pracovníků, kteří potřebují kromě neustálého udržování vlastních oborových kompetencí zvyšovat i povědomí o nejnovějších poznatcích v procesu učení se cizím jazykům, o metodách a technologiích usnadňujících jazykové vzdělávání. Dále je potřebné vybavit školy potřebnými technologiemi a výukovými aplikacemi umožňujícími individualizované jazykové vzdělávání.

Volitelné opatření 3

Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Současný svět čelí mnoha výzvám, u nichž je potřebné, aby si žák dokázal vytvořit vlastní názor, postoj a přizpůsobit také své chování a jednání tak, aby dokázal najít pro sebe a své nejbližší adekvátní místo v současné společnosti. V současném světě jsou často diskutovanými otázky migrace, chudoby, tolerance, humanitární pomoci, konfliktů a řada dalších, které s sebou přináší každodenní realita, byť se nemusejí přímo dotýkat pedagogů a žáků ve školách, ale promítají se do jednotlivých oblastí vzdělávání žáků v MŠ a ZŠ. Důležitou platformou pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků je také oblast mimoškolních aktivit, ať už v podobě zájmových kroužků, organizovaných návštěv složek samosprávy či účasti na neformálních aktivitách organizačních jednotek státu (např. policie, hasičský záchranný sbor apod.). Vzhledem k tomu, že v rámci ŠVP škol není dostatečný

prostor pro tyto aktivity, lze s úspěchem využívat regionální nabídku neformálního vzdělávání či připravit na základních školách vlastní zájmové kroužky v dané oblasti.

Přehled dotčených koncepčních dokumentů a legislativní rámec

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 (2015) řadí rozvoj aktivního občanství mezi 4 hlavní cíle smyslu vzdělávání: v nejobecnější podobě lze dle dokumentu smysl vzdělávání vyjádřit prostřednictvím čtyř jeho hlavních cílů: osobnostní rozvoj přispívající ke zvyšování kvality lidského života, udržování a rozvoj kultury jako soustavy sdílených hodnot, rozvoj aktivního občanství vytvářející předpoklady pro solidární společnost, udržitelný rozvoj a demokratické vládnutí, příprava na pracovní uplatnění. Na národní úrovni také deklaruje podporu rozvoje sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků zejména **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020** (2014). V dokumentu je zdůrazněna potřeba se při výchově zaměřovat na rozvoj aktivního občanství, participaci v občanské společnosti a vzdělávat k toleranci, vzájemnému respektu a demokratickým hodnotám. Rovněž je deklarována potřeba úprav RVP tak, aby podpořily občanské vzdělávání, založené na demokratických principech, výchově k uvědomělému občanství, podílení se na veřejných záležitostech a respektování lidských práv. Tyto hodnoty by měly být dle dokumentu rozvíjeny i prostřednictvím zájmového vzdělávání (pravidelnou výchovnou a vzdělávací činností, příležitostnou, tematickou rekreační, táborovou, osvětovou činností, otevřenou nabídkou spontánních činností). Dlouhodobý záměr také akcentuje výchovu v oblasti udržitelného rozvoje, jehož záměrem je vyvážení ekonomických, sociálních a environmentálních aspektů tak, aby bylo dosaženo vyšší kvality života jednotlivce, inkluzivní a prosperující ekonomiky, bezpečné a spravedlivé společnosti, a to vše při zachování či dokonce zlepšení životního prostředí pro další generace.

Na regionální úrovni rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí podporuje zejména **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje na období 2016–2020** (2016), který zejména prostřednictvím EVVO podporuje rozvoj aktivního občanství, participaci v občanské společnosti prostřednictvím vzdělávání pro udržitelný rozvoj a výchovy k občanské toleranci, vzájemnému respektu a demokratickým hodnotám.

Příklady dobré praxe

V letech 2012–2014 byl realizován za podpory Ministerstva zahraničních věcí ČR a české rozvojové agentury projekt Svět v jednom dni – rozvojová témata v projektových dnech a v roce 2015 zadalo zpracování zhodnocení projektu a získání doporučení pro nově vznikající Národní strategii globálního rozvojového vzdělávání, přičemž jedním z výstupů bylo doporučení zahrnout globální rozvojové vzdělávání do krajských, případně místních akčních plánů.

Identifikace potřeb (agregovaná data dotazníkového šetření MŠMT)

Školy plánují v letech 2016–2018 zlepšení zejména v těchto oblastech:

1. Škola u žáků rozvíjí schopnosti sebereflexe a sebehodnocení – 67,6 %.
2. Škola rozvíjí schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc – 67,6 %.
3. Škola učí používat jistě a bezpečně informační, komunikační a další technologie – 67,6 %.
4. Škola rozvíjí schopnosti žáků učit se, zorganizovat si učení, využívat k tomu různé metody a možnosti podle vlastních potřeb (učit se samostatně, v rámci skupin apod.) – 67,6 %.

Překážky škol nebyly v rámci dotazníkového šetření zpracovány.

Závěrečné zhodnocení tématu

Pro úspěšný rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků je nezbytné další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich orientace v aktuálních tématech občanské společnosti – ať už je to povědomí o struktuře a fungování EU, uchopení problematiky extremismů a jeho forem ve společnosti, problematika národnostních a etnických menšin, rozvoj principů etiky a jejího významu v demokratické společnosti, rozvoj komunikačních schopností a dovedností žáků ve vztahu k trhu práce a seznámení žáků s procesy fungování trhu práce v praxi, vztahu zaměstnavatel a zaměstnanec. Nezbytnou součástí je také tvorba nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro školy a metodických materiálů pro pedagogické pracovníky ZŠ. Takto nastavená opatření mohou vést k adekvátnímu zvýšení povědomí žáků o situaci v současném světě, k rozvoji jejich osobnostních charakteristik ve smyslu schopnosti spolupráce a tolerance, a to včetně k osobám se specifickými potřebami či odlišným kulturním či socioekonomickým zázemím.

Volitelné opatření 4

Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Pěstování kulturního povědomí a kulturní komunikace od raného věku (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) je součástí mnoha výchovně-vzdělávacích oblastí v každé mateřské škole. Inspirace kulturními podněty pomáhají dětem lépe chápat informace v souvislostech a nesporně zážitek kulturního charakteru přispívá k vyšší míře zapamatování následně školou předané informace, neboť je opřen o fakt emocionálně zpracovaného prožitku. Kulturní a umělecké podněty ve výuce přispívají také k vytváření celistvější osobnosti dítěte, neboť umožňují poznávat svět pomocí již jednou prožité skutečnosti předávané v kultivované formě. To je zejména pro oblast výchovy dětí neocenitelný zdroj inspirace, poučení, morálního zrání a také demonstrace příčiny a následku v životních jevech, se kterými se děti v budoucím životě setkají. Kulturní podněty a rozšiřování kulturního povědomí mimo přímý dopad na etiku mají dopad na chování

děti ve společnosti. Jsou důležitou platformou pro vytváření vlastního názoru, růstu jeho osobnosti v oblasti vedení kultivované diskuze, schopnosti prosadit svůj názor, přestože nemusí být vždy většinový. To nepochybně přispívá k růstu tolerance, empatie, ale také asertivity a demokratického rozvoje společnosti. V těchto oblastech je žádoucí v nadcházejícím období podporovat u dětí a žáků rozvoj kompetencí směřujících ke schopnosti pomoci druhému či říci si sám o pomoc, pokud se ocitnu v nesnázích, dále k prohlubování porozumění ke společnému generačnímu i mezigeneračnímu spoluzití a ke společnému životu s handicapovanými, ke schopnosti vyjádřit své vlastní potřeby a být ochoten naslouchat potřebám druhých, schopnosti naučit se vnímat a učit se vyjadřovat ke společenským jevům i potřebám místní komunity, diskutovat o problémech bez předpojatosti a beze strachu a nenávisti, schopnosti učit se z adekvátních kulturních a uměleckých námětů, zvyšovat schopnost porozumění „viděného a slyšeného“ a schopnosti uvědomit si zákonitost mravního a etického chování, včetně jejich dopadů na budoucí zdravý a spokojený život v dospělosti, a dále schopnosti vyjadřovat vlastní myšlenky i emoce mimoverbálními postupy, jako např. metodou výchovné dramatiky, obrazem či hudbou.

V současné době se v evropském měřítku začíná proměňovat také chápání podpory **tělesné kultury** člověka, která není chápána pouze jako záležitost jedince, výraz jeho individuálních zájmů a životního stylu, ale zároveň jako výchovná činnost užitečná z hlediska rozvoje jednotlivce i celé společnosti, neboť přispívá ke kultivaci lidského potenciálu, podporuje etické hodnoty a smysl pro fair play. Učí toleranci a zodpovědnosti a rozvíjí duševní, fyzické a sociální kvality. Svůj význam má i z hlediska prevence sociálně-patologických jevů na školách i ve společnosti, neboť podporuje konstruktivní využití volného času, ale může také pomoci bojovat proti některým společenským problémům, jako jsou intolerance, bezcílnost, násilí, nadužívání alkoholu či požívání nezákonných drog.

Přehled dotčených koncepčních dokumentů a legislativní rámec

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020 (2014) zdůrazňuje zejména význam zájmového vzdělávání při formování kulturních kompetencí dětí a žáků, neboť zájmové vzdělávání se zabývá aktivitami potřebnými pro rozvoj osobnosti, kompenzuje jednostrannou zátěž ze školy, duševní hygienu, má funkci výchovnou, vzdělávací, kulturní, preventivní (prevence šíření rizikového chování), zdravotní (relaxační a regenerační), sociální – rozvíjí schopnosti, znalosti, dovednosti, nadání, upevňuje sociální vztahy. Rozvoj interkulturních kompetencí dětí již od úrovně mateřských škol podporuje zejména **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje na období 2016–2020** (2016), který se zavazuje na úrovni mateřských škol podporovat zapojování mateřských škol a pedagogických pracovníků mateřských škol do rozvojových programů (např. podpora logopedické prevence, inkluzivního vzdělávání, rozvoj interkulturních kompetencí dětí, rozvoj polytechnického vzdělávání). V rámci tohoto

dokumentu je deklarována také podpora spolupráce se základními uměleckými školami v Olomouckém kraji prostřednictvím financování kulturních aktivit těchto zařízení.

Realizované aktivity a projekty

- Interaktivní prožitkové osobnostně-rozvojové programy Sdružení D – Dramacentrum, např. dramatizace pro děti a žáky:
- Velká změna (děti 10–13 let): Martin po autonehodě přichází o zrak. Společně s ním a jeho rodinou se účastníci v modelových situacích pokoušejí adaptovat na život s postižením. Řeší dilema, zda zůstat u rodiny a v normální škole namísto přestupu do nabízené speciální internátní školy pro zrakově postižené. Drama pomáhá pochopit potřebu integrace postižených ve společnosti a některé možnosti její realizace.
- 500 miliard v podzemí (děti 13–15 let): Pěstování občanských postojů, postoje k ochraně přírody a místní komunity, angažovanost v ochraně přírody, seznámení dětí s něčím, co může mít fatální dopad pro fungování přírody i místa, ve kterém žijí. Cílem je naučit se diskutovat o problémech a umět se o nich bavit.
- Školní divadelní a literárně-dramatické kroužky, např. ZŠ Horka na Moravě, Waldorfská ZŠ a MŠ Kosinova, ZŠ Stupkova.

Identifikace potřeb (agregovaná data dotazníkového šetření MŠMT):

Školy plánují v letech 2019–2020 zlepšení zejména v těchto oblastech:

Ve škole je pěstováno **kulturní povědomí a kulturní komunikace** (tj. rozvoj **tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami** využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) – 17,5 %.

Ostatní uvedené možnosti jsou poměrně vyrovnané, v závěsu za první uvedenou.

Překážky škol nebyly v rámci dotazníkového šetření zjišťovány.

Závěrečné zhodnocení tématu

Rozvoj kulturního povědomí a kulturní komunikace žáků patří k základním cílům vzdělávání, je tedy potřebné dále rozvíjet základní komunikační dovednosti a kulturní zvyky dětí na potřebné úrovni. Je zapotřebí posílit jejich schopnost se vyjádřit, umět formulovat vlastní myšlenky a názory a rozvíjet tak schopnost reflexe a sebereflexe, hodnocení a sebehodnocení. Je zapotřebí posílit schopnost dětí umět vyjádřit vlastní pocity a potřeby i mimoverbálními prostředky (artefiletickými a výchovně-dramatickými prostředky), a posílit tak schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc druhému. Ve školách je žádoucí rozšiřovat prostor pro rozvoj kultury komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání, vzdělávat pedagogické pracovníky a poskytovat finanční zabezpečení pro práci s kvalitní a přitažlivou dětskou literaturou, vzdělávacími materiály, ale také filmem, hudbou nebo jiným zdrojem současné umělecko-kulturní inspirace vhodné pro děti a žáky, zejména prostřednictvím návštěv kulturně-vzdělávacích programů provázaných s kurikulem

a využívajících inspirativní kulturně-umělecké formy. Neméně důležitý je rovněž rozvoj tělesné kultury, neboť přispívá ke kultivaci lidského potenciálu, podporuje etické hodnoty a smysl pro fair play. Učí toleranci a zodpovědnosti a rozvíjí duševní, fyzické a sociální kvality. Svůj význam má i z hlediska prevence sociálně-patologických jevů na školách i ve společnosti.

3.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace apod.

Dotčenými skupinami v oblasti vzdělávání jsou:

- pedagogičtí pracovníci,
- vedoucí pracovníci škol,
- pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání,
- pracovníci popularizujících vědu a kulturní reformu,
- rodiče dětí a žáků,
- veřejnost,
- zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice.

Podrobně je tato problematika řešena v kapitole 4.2 v rámci strategického rámce.

3.2.3. Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Při podrobnější analýze současného stavu vzdělávání v ORP Olomouc byly identifikovány některé oblasti, které brání dosažení optimálního stavu vzdělávacího systému. Nejzásadnější oblastí, která se prolíná průřezově všemi definovanými oblastmi rozvoje školství a jejímž odstraněním by se řešila řada problémů, je nedostatek financí (např. na asistenty pedagoga a jejich vzdělávání, na pořízení kompenzačních pomůcek pro děti a žáky s SVP, finance na ohodnocení pedagogů, vedoucích učitelů studentských praxí i dalších nepedagogických pracovníků ve školství, chybějící infrastruktura a vybavení moderními pomůckami a digitálními technologiemi v MŠ a ZŠ). S nedostatkem financí také souvisí zastaralé stávající vybavení ZŠ a MŠ, tj. nedostatečné vybavení na podporu podnětného prostředí. Ne všechny problémy jsou však řešitelné pouze zajištěním financí, v ORP byl identifikován rovněž nedostatek prostor pro rozvoj kapacit ZŠ v polytechnické oblasti a rozvoj kapacit MŠ a s tím související současné klima školy ovlivněné technickým stavem budov a technickými možnostmi stávajících budov škol.

Pro zavádění inkluze či některých nových moderních metod výuky je rovněž překážkou velký počet žáků ve třídách, nemožnost půlení hodin apod.

Pro rozvoj základních gramotností byla definována nízká časová dotace (např. pro rozvoj matematické gramotnosti mimo výuku), překážkou v oblasti rozvoje matematické gramotnosti je rovněž deklarovaná neatraktivnost oboru a nezáměr

žáků o studium matematiky nebo naopak nedostatečná podpora práce s žáky majícími zájem o výuku matematiky, nejednotnost v učebních postupech a metodách.

U oblasti výchova k podnikavosti jednoznačně vyplynulo, že školy toto téma zatím nepovažují za prioritu pro řešení, a pokud by toto téma chtěly řešit, nemají dosud dostatek odborníků, jak interních, tak případně externích, kteří by mohli na školách aktivity tohoto typu realizovat.

Ze strany pedagogů pak byla definována jejich nedostatečná motivace pro rozvoj DVPP, pro rozvoj polytechnického vzdělávání a výchovy k podnikavosti také opětovně jmenovaný nedostatek vzdělaných pedagogů pro dané oblasti.

Neřešením problémových míst může dojít ke snižování kvality prostředí škol, nenaplnění platných legislativních požadavků v docházce dětí do MŠ, dále při zavádění inkluze ke snížení kvality vzdělávání v důsledku velkého počtu žáků ve třídách a nedostatku kvalifikovaných asistentů pedagoga.

Velká administrativní zátěž kladená na školy může vést k tomu, že nebudou mít prostor realizovat další rozvojové programy. Rovněž při realizaci vzdělávacích programů pedagogických pracovníků a výchovných poradců dochází k organizačním a finančním potížím při zajištění pracovní náhrady za vzdělávaného pedagoga v době provozu ZŠ.

V případě nedostatečně ohodnocených a motivovaných pedagogů může dojít k jejich odlivu do jiného oboru či regionu. V případě nedostatečné motivace, mentoringu a prezentace případů dobré praxe může docházet ke stále většímu stereotypu v práci učitelů či k nedostatku kreativity.

3.3 Východiska pro strategickou část

V následující kapitole jsou zhodnoceny jednotlivé oblasti intervencí způsobem nastaveným v metodice „Postupy MAP“. Jsou vymezeny 4 prioritní oblasti pokrývající povinná, doporučená i volitelná opatření MAP (blíže k tematickému propojení problémových oblastí a opatření MAP viz kapitolu 3.2.1).

Za každou oblast je nejprve uvedena její charakteristika, jsou vymezeny problémové oblasti a klíčové problémy a dále jsou podrobně analyzována jednotlivá témata – jsou zmíněny důležité strategické dokumenty a zdroje, které reprezentují cíle a priority kraje v oblasti vzdělávání, jsou identifikovány potřeby škol v jednotlivých oblastech získané na základě dotazníkového šetření MŠMT v roce 2015, dále zmíněny dosavadní příklady dobré praxe v daném území a zhodnocena oblast ve vztahu k návrhu řešení prostřednictvím strategických cílů.

3.3.1. Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

Prioritní oblast 1 Dostupnost a kvalita škol

(Povinné opatření MAP 1. Předškolní vzdělávání – dostupnost – inkluze)

Problémová oblast	Klíčový problém	Příčina		Změna	Řešeno SC
Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště	Zvýšení kapacit mateřských škol	Nedostatečná kapacita MŠ z důvodu legislativních změn		Naplnění požadavku školského zákona – přijetí dětí do MŠ je dostupné pro všechny rodiny	SC 1.1.1.
	Zvýšení kapacit základních škol	Rozvojem polytechnického, přírodovědného a IT vzdělávání a v důsledku demografického vývoje dochází ke snižování kapacity ZŠ		Vybudováním odborných učeben v nově vzniklých prostorách je zachována dostatečná kapacita ZŠ	SC 1.1.2. SC 4.1.2. SC 4.1.3. SC 4.1.5.
	Rozvoj infrastruktury MŠ	Zastaralé vybavení zahrad a vnitřních prostor, není podporovaný rozvoj IT, chybí bezbariérové úpravy, dílničky, kompenzační pomůcky, didaktické pomůcky		Moderní podnětné prostředí podporující rozvoj kompetencí dětí ve všech oblastech vzdělávání	SC 1.1.3. SC 2.1.2. SC 2.2.1. SC 3.2.1. SC 3.3.1. SC 3.4.1. SC 3.5.1 SC 3.6.1. SC 3.7.1. SC 4.1.1. SC 4.1.4. SC 4.2.1.
	Rozvoj infrastruktury základních škol	Nedostatek odborných učeben pro polytechnické vzdělávání, k výuce cizích jazyků, IT, zastaralé vybavení vnitřních prostor, chybí kompenzační a didaktické pomůcky, nedostatečný rozvoj ŠD a ŠJ, knihoven, chybí infocentra		Moderní podnětné vnitřní prostředí, dostatek didaktických a kompenzačních pomůcek a odborných učeben, infocentra a moderní knihovny, moderně vybavené ŠD a ŠJ – rozvoj všech oblastí vzdělávání	SC 1.1.4. SC 2.1.2. SC 2.2.1. SC 2.4.1. SC 3.2.2. SC 3.3.2 SC 3.4.2. SC 3.5.2. SC 3.6.2. SC 3.7.2. SC 4.1.2. SC 4.2.2.
	Energeticky úsporná opatření mateřských a základních škol	Vysoké provozní náklady, nevhodná povětřnost, nesoustředěnost		Úspora provozních nákladů, vyšší soustředěnost dětí a žáků, celkově kulturnější	SC 1.1.5. SC 1.2.1.

		děti a žáků		prostředí, které také působí na klima školy	
	Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků	Nedostatečné materiálně-technické zázemí k rozšíření nabídky volnočasových aktivit – nedostatečná kapacita učeben, nevyhovující tělocvičny, taneční sály, školní hřiště a zahrady		Dostatek nových příležitostí pro všechny zájemce o volnočasové aktivity, moderní vybavení všech prostor, prevence sociálně patologických jevů	SC 1.5.3. SC 3.1.3. SC 3.2.3. SC 3.3.3. SC 3.4.3. SC 3.5.3. SC 3.6.3. SC 3.7.3. SC 4.1.6. SC 4.2.4.

Prioritní oblast 2 Inkluzivní vzdělávání

(Povinné opatření MAP 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem)

Problémová oblast	Klíčový problém	Příčina	Změna	Řešeno SC
Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání	Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách	Nedostatek finančních prostředků	Systematické začleňování dětí se SVP do přípravných tříd	SC 1.1.2 SC 1.2.2 SC 2.1.1 SC 2.3.1 SC 2.3.2
	Podpora zajištění bezbariérových úprava školních budov	Nedostatek finančních prostředků	Dostupnost prostor ZŠ pro žáky s tělesným postižením	SC 1.1.2 SC 1.1.4
Aplikace podpůrných opatření	Materiálové vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek	Nedostatek finančních prostředků	Rozšíření možnosti vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření	SC 1.5.1 SC 1.5.2 SC 1.5.3 SC 2.4.1– SC 2.4.4 SC 2.5.2 SC 3.1–4.3
Systémová podpora asistentů pedagoga	Další vzdělávání asistentů pedagoga	Nedostatečná nabídka kurzů a DVPP	Zvýšení počtu kvalifikovaných asistentů pedagoga	SC 2.3.1
	Systém finanční podpory asistentů pedagoga	Nedostatečná legislativní podpora AP	Zvýšení počtu kvalifikovaných asistentů pedagoga	SC 2.3.2
Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami	Podpora vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním	Nedostatečný počet bezbariérových škol, chybí speciální a kompenzační pomůcky, nedostatek finančních prostředků na zajištění asistenta pedagoga, přetížení poradenských zařízení	Dostatek speciálních a kompenzačních pomůcek, finančních prostředků na řešení bezbariérovosti škol, dostatečné kompetence pedagogů při vzdělávání žáků se zdravotním	SC 1.1.3 SC 1.1.4 SC 1.2.2 SC 1.2.3 SC 1.2.4 SC 1.5.1 SC 1.5.2 SC 2.1.2 SC 2.2.1 SC 2.3.1

			znevýhodněním	SC 2.3.2 SC 2.5.2 SC 3.1–4.3
	Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním	Chybí včasná diagnostika žáka se sociálním znevýhodněním, nedostatek finančních prostředků na personální zajištění, nedostatečná finanční podpora, rodinné zázemí znevýhodněných, omezené možnosti účasti žáků na neformálním a zájmovém vzdělávání	Dostatek finančních prostředků na asistentů pedagoga, dostatek prostředků na účast žáků se sociálním znevýhodněním na školních akcích i v mimoškolních kroužcích, zařazení do tříd s menším počtem žáků, zřízení fondu na podporu žáků se sociálním znevýhodněním	SC 1.5.3 SC 2.3.1 SC 2.3.2 SC 2.4.2 SC 2.5.1 SC 2.5.2 SC 3.1–4.3
	Podpora nadaných žáků	Malá informovanost pedagogů, chybí včasná diagnostika, nedostatek financí na školního psychologa a asistenta pedagoga, chybějící prostředky na pomůcky, velký počet žáků ve třídách	DVPP v oblasti nadaných žáků, včasná diagnostika (školní psycholog), dostatek vhodných pomůcek podle potřeb žáka	SC 1.1.2 SC 1.2.2 SC 1.2.3 SC 1.2.4 SC 1.3.2 SC 1.5.1 SC 1.5.2 SC 2.2.1 SC 2.3.1 SC 2.3.2 SC 2.4.3 SC 3.1–4.3
	Podpora a integrace cizinců	Nedostatečná podpora výuky českého jazyka, nedostatečná komunikace s rodinou, nedostatek vzdělávacích materiálů a pedagogické podpory pro výuku češtiny jako druhého cizího jazyka, nedostatek školních psychologů, asistentů, rozdílné sociokulturní prostředí	Intenzivní výuka českého jazyka dětí a žáků cizinců, DVPP pedagogů a asistentů, dostatek tlumočnicků a sociálních pracovníků, psychologů ve školách, dostatek finančních prostředků na zajištění výuky cizinců	SC 1.2.2 SC 1.2.3 SC 1.3.1 SC 1.3.2 SC 1.4.1 SC 2.1.2 SC 2.2.1 SC 2.3.1 SC 2.3.2 SC 2.4.4 SC 2.5.2 SC 3.1–4.3
Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků	Začlenění problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do pregraduálních programů	Nedostatek adekvátních vzdělávacích programů a kurzů pro přípravu pedagogů	Začlenění problematiky sociálního znevýhodnění do vzdělávacích programů vysokých škol, DVPP	SC 1.3.1 SC 1.3.2 SC 2.5.1
	DVPP na podporu začleňování dětí	Nedostatečné zařazení programů na	Dostatečná nabídka DVPP	SC 1.2.2 SC 1.3.2

	s potřebou podpůrných opatření	podporu zavádění podpůrných opatření		SC 2.5.2
--	--------------------------------	--------------------------------------	--	----------

Prioritní oblast 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

(Povinné opatření MAP 2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání)

Téma 3.1 a 3.2 Čtenářská a matematická gramotnost

(Povinné opatření MAP 2. Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání)

Problémová oblast	Klíčový problém	Příčina	Změna	Řešeno SC
Čtenářská gramotnost – legislativa/vzdělávací politika	Nedostatečná stabilní finanční podpora pro rozvoj čtenářské gramotnosti	Problém systému financování ZŠ	Je třeba se zaměřit na dlouhodobé, snad trvalé projekty pro soustavnou práci ve školách v oblasti čtenářské gramotnosti	SC 1.2.3 SC 1.3.1 SC 3.1.1
	Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj čtenářské gramotnosti mimo školu	Finanční, časové i organizační nároky na uspořádání exkurzí, návštěvy výstav, tematických programů atd.	Trvale finančně podporovat školní akce tohoto typu, více provázat spolupráci státních knihoven, univerzit, divadel atd. se základním školstvím	SC 3.1.2 SC 3.1.4
	Nízká časová dotace pro rozvoj čtenářské gramotnosti mimo výuku	Vytíženost pedagogických pracovníků, nedostatečná finanční motivace pedagogů pro další mimoškolní činnost	Dlouhodobé zafinancování čtenářských kroužků, klubů či podobně zaměřených mimoškolních aktivit	SC 3.1.2 SC 3.1.3
Čtenářská gramotnost – kurikulum	Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole v oblasti čtenářské gramotnosti	Učitelé na školách nemají dostatečný časový prostor k systematickému dalšímu vzdělávání v oblasti čtenářské gramotnosti. Nejsou dostatečně motivováni k dalšímu rozvoji v této oblasti.	Pestrá nabídka kvalitního dalšího vzdělávání v oblasti čtenářské gramotnosti, motivace učitelů, spolupráce škol, finanční zajištění	SC 3.1.1 SC 3.1.2 SC 1.2.4 SC 1.3.2 CS 1.5.3
Matematická gramotnost – legislativa/vzdělávací politika	Nedostatečná stabilní finanční podpora pro rozvoj matematické gramotnosti	Problém systému financování ZŠ	Je třeba se zaměřit na dlouhodobé, snad trvalé projekty pro soustavnou práci ve školách v oblasti matematické gramotnosti	SC 3.2.1 SC 3.2.3 SC 1.3.1

	Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj matematické gramotnosti mimo školu	Finanční, časové i organizační nároky na uspořádání exkurzí, návštěvy výstav, tematických programů atd.	Trvale finančně podporovat školní akce tohoto typu, více provázat spolupráci státních knihoven, univerzit, divadel atd. se základním školstvím	SC 3.2.2 SC 3.2.3 SC 3.2.4
	Nízká časová dotace pro rozvoj matematické gramotnosti mimo výuku	Vytíženost pedagogických pracovníků, nedostatečná finanční motivace pedagogů pro další mimoškolní činnost	Dlouhodobé zafinancování matematických kroužků či podobně zaměřených mimoškolních aktivit	SC 3.2.1 SC 3.2.2 SC 3.2.3
Matematická gramotnost – kurikulum	Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole v oblasti matematické gramotnosti	Učitelé na školách nemají dostatečný časový prostor k systematickému dalšímu vzdělávání v oblasti matematické gramotnosti, nejsou dostatečně motivováni k dalšímu rozvoji v této oblasti	Pestrá nabídka kvalitního dalšího vzdělávání v oblasti matematické gramotnosti, motivace učitelů, spolupráce škol, finanční zajištění	SC 3.2.1 SC 3.2.2 SC 1.2.4 SC 1.3.2 SC 1.5.3

Téma 3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků
(Volitelné opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka)

Problémová oblast	Klíčový problém	Příčina	Změna	Řešeno SC
Legislativa/vzdělávací politika	Nedostatečná stabilní finanční podpora pro rozvoj jazykové gramotnosti	Problém systému financování ZŠ	Je třeba se zaměřit na dlouhodobé, snad trvalé projekty pro soustavnou práci ve školách v oblasti matematické gramotnosti	SC 3.3.1 SC 1.2.3 SC 1.3.1
	Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj jazykové gramotnosti mimo školu	Finanční, časové i organizační nároky na uspořádání exkurzí, návštěvy výstav, tematických programů atd., legislativní nejistota při organizování zahraničních exkurzí a pobytů	Trvale finančně podporovat školní akce tohoto typu, více provázat spolupráci státních knihoven, univerzit, divadel atd. se základním školstvím, zajistit jednoznačný legislativní výklad či pokyn směřující k organizaci zahraničních výjezdů na základní škole	SC 3.3.2 SC 3.3.3 SC 3.3.4
	Nedostatečný rozvoj	Učitelé na školách	Pestrá nabídka	SC 3.3.1

	mentoringu na škole v oblasti jazykové gramotnosti	nemají dostatečný časový prostor k systematickému dalšímu vzdělávání v oblasti jazykové gramotnosti, nejsou dostatečně motivováni k dalšímu rozvoji v této oblasti	kvalitního dalšího vzdělávání v oblasti jazykové gramotnosti, motivace učitelů, spolupráce škol, finanční zajištění	SC 3.3.2 SC 3.3.4 SC 1.2.,4
Kurikulum	Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj jazykové gramotnosti	Velké nároky na pedagogické pracovníky, jejichž vytíženost je již velmi značná, z toho plynoucí pomalý rozvoj v této oblasti	Vytvoření a zafinancování samostatného pracovníka pro rozvoj jazykové gramotnosti na školách	SC 3.3.3 SC 1.5.3

Téma 3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků
(Volitelné opatření MAP Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků)

Problémová oblast	Klíčový problém	Příčina	Změna	Řešeno SC
Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků	Rozvoj digitálních kompetencí žáků mateřských a základních škol a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních a mateřských škol v oblasti digitálních kompetencí	Nedostatečná obnova stávající infrastruktury, nedostatek finančních prostředků na nákup nových digitálních technologií	Otevření vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím nákupu nových digitálních technologií a údržby a modernizace stávajících technologií, zlepšení kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi, rozvíjení infromatického myšlení žáků, včetně žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	SC 1.1.4 SC 3.4.1 SC 3.4.2 SC 2.4.1 SC 2.4.2 SC 2.4.3

Téma 3.5 Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků
(Doporučené opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání...)

Problémová oblast	Klíčový problém	Příčina	Změna	Řešeno SC
-------------------	-----------------	---------	-------	-----------

Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků	Rozvoj kompetencí dětí a pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ v oblasti environmentální výchovy	Nedostatečné prostorové zázemí a chybějící vybavení pro vlastní výuku environmentální výchovy	Rozšíření nabídky, vývoj a realizace nových environmentálních výukových programů, účast škol na environmentálních programech, podpora vybavení stávajících a nové zřizování přírodovědných pracovišť škol, včetně koutků živé přírody a jejich údržby, zřízení a rozvoj venkovních učeben	SC 3.5.1 SC 3.5.2 SC 3.7.1 SC 3.7.2 SC 3.7.3 SC 3.5.3 SC 3.5.4
--	---	---	---	--

Téma 3.6 Rozvoj kulturního povědomí dětí a žáků stejné jako výše
(Volitelné opatření MAP Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků)

Problémová oblast	Klíčový problém	Příčina	Změna	Řešeno SC
Rozvoj kulturního povědomí dětí a žáků	Školy nemají dostatečné personální a materiální zajištění pro rozvoj kulturního povědomí a vyjádření žáků, včetně tělesné kultury	Nedostatečné dosavadní financování aktivit v oblasti kulturních kompetencí, které stojí v pořadí potřeb škol na okraji zájmu. Z toho důvodu nebyla věnována dostatečná pozornost i zvyšování kompetencí učitelů v této oblasti či rozšiřování nabídky projektových a volnočasových aktivit při školách.	Zvyšování kvality pedagogických pracovníků (DVPP, sdílení příkladů dobré praxe, semináře, workshopy atd.). Rozšiřování stávající nabídky volnočasových aktivit a spektra materiálního vybavení škol.	SC 3.6.1 SC 3.6.2 SC 3.6.3 SC 3.6.4

Téma 3.7 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků
(Volitelné opatření MAP Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků)

Problémová oblast	Klíčový problém	Příčina	Změna	Řešeno SC
Sociální a občanské kompetence dětí	Rozvoj schopnosti sebereflexe a sebehodnocení	Nízká podpora alternativních metod výuky, malý prostor pro diskuzi s dětmi a zjištění jejich potřeb, malá spolupráce s rodiči dětí	Větší prostor pro formulaci vlastních potřeb u dětí a vyjadřování se k dění v MŠ, učení základů společenského chování	SC 3.6.1 SC 3.7.1

Prioritní oblast 4: Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce
(Doporučené opatření MAP)

Téma 4.1 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků
(Doporučené opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání...)

Problémová oblast	Klíčový problém	Příčina	Změna	Řešeno SC
Polytechnické vzdělávání dětí a žáků	Rozvoj kompetencí dětí a pedagogů MŠ v oblasti polytechnické výchovy	V rámci předškolního vzdělávání je zařazeno polytechnické vzdělávání dětí v MŠ jen podle uvážení MŠ, chybí dostatek kvalifikovaných pedagogů	Zpracování polytechnického vzdělávání do ŠVP MŠ, realizace DVPP MŠ v oblasti polytechnického vzdělávání	SC 4.1.1

	Rozvoj kompetencí dětí a pedagogů ZŠ v oblasti polytechnické výchovy	Nedostatek prostor v současných budovách škol, nedostatek financí na volitelné předměty a kroužky, nedostatek kvalifikovaných pedagogů, snížená zručnost žáků	Zajištění materiálově-organizačního zázemí nezbytná úprava ŠVP škol, pořízení vzdělávacích materiálů pro školy, vytvoření systematického vzdělávacího programu Polytechnické vzdělávání pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů a metodických materiálů, realizace projektové výuky na téma Zvýšení manuální zručnosti žáků a realizace projektů v rámci přírodovědných předmětů	SC 1.1.4 SC 4.1.2
	Nízký zájem o vzdělávání v technických oborech	Nedostatek prostor pro atraktivní výuku technických oborů	Vznik odborných učeben s patřičným zázemím, rozvoj motorické a tvořivé schopnosti a dovedností žáků, používání vhodných nástrojů a pomůcek	SC 1.1.4 SC 4.1.3
	Chybějící spolupráce mateřských, základních a středních škol v oblasti polytechnické výchovy	V rámci základního vzdělávání není systematicky realizována spolupráce mateřských, základních a středních škol	Úprava ŠVP škol, zaměření se na mezipředmětové vztahy, budování sdílených dílen, realizace projektových dnů a dnů otevřených dveří, realizace přednášek, výpůjčky konkrétního technického zařízení, vzdělávání pedagogů, společná setkávání pedagogů MŠ, ZŠ a SŠ a výměna jejich zkušeností, projekty typu „Učíme se navzájem“	SC 1.1.4 SC 4.1.4

Téma 4.2 Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků (Doporučené opatření MAP Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků)

Problémová oblast	Klíčový problém	Příčina	Změna	Řešeno SC
Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků	Neexistence uceleného vzdělávání v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy v MŠ Není v rámci předškolního	- Nedostatečné didaktické kompetence pedagogů - Nedostatečné množství pomůcek a materiálů pro rozvoj iniciativy a kreativity - nedostatečné finanční zdroje na nákup výtvarného	- Vytvoření metodických postupů pro rozvoj praktických dovedností - úprava ŠVP PV - spolupráce s inspirativními osobnostmi	SC 4.2.1 SC 4.1.1. SC 3.7.1. SC 1.3.1.

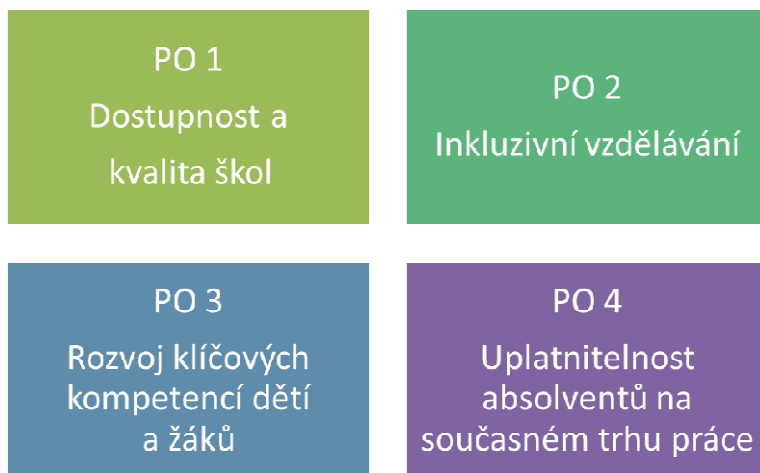
	vzdělávání systematicky realizována výchova k podnikavosti, kreativité a iniciativě žáků,	materiálu a pomůcek, - nejsou vytvořené metodické postupy.		
Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků	Neexistence uceleného vzdělávání v této oblasti na úrovni ZŠ	- Nedostatečné didaktické kompetence pedagog. Pracovníků - nedostatek vzdělávacích a metodických materiálů - nedostatek příležitostí k získání praktických dovedností	- úprava ŠVP - proškolení pedagog. Pracovníků v oblasti výchovy k podnikavosti - tvorba vzdělávacích a metodických materiálů - spolupráce s inspirativními osobnostmi, setkání s osobnostmi, podnikateli, přednášky na školách i mimo školu, webináře, online přednášky	SC 4.2.2 SC 4.1.2. SC 4.2.3 SC 3.4.3 SC 1.3.1. SC 4.3.1
Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků	Nedostatek kompetentních pedagogických pracovníků pro vedení neformálních aktivit	- Nedostatek času možností a odborných kompetencí pedagogických pracovníků - nedostatečné finanční ohodnocení - chybějící náměty na zajímavé aktivity	- Rozšíření nabídky zájmových aktivit - nové vzdělávací materiály pro neformální vzdělávání - Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků - proškolení pedagog. Pracovníků - zapojení osobností a podnikatelských subjektů a dalších organizací z praxe	SC 4.2.3 SC 4.1.1 SC 4.1.2 SC 3.7.3 SC 4.1.6 SC 3.4.3 SC 4.3.1 SC 1.5.3 SC 1.3.2 SC 1.1.6 SC 2.4.3 SC 2.4.2 SC 2.4.1 SC 2.4.4
Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků	Neexistence uceleného vzdělávání v rámci ŠVP ZV	- odtrženost škol od praxe - špatná orientace pedagogických pracovníků v potřebách praxe a trhu práce	- proškolení pedagog. pracovníků - Začlenění problematiky výchovy k podnikavosti, kreativité a iniciativě do ŠVP na základních školách - setkávání pedagogů a odborníků z praxe	SC 4.2.4 SC 4.1.5 SC 3.7.1 SC 3.7.2 SC 4.3.1 SC 1.4.1 SC 4.1.5 SC 4.1.3 SC 4.1.6
Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků	Malá schopnost pedagogů identifikovat potenciál žáků v oblasti podnikavosti	Neexistence popisu kompetencí žáků v podnikavosti	- vytvoření testovacího nástroje	SC 4.2.5 SC 4.1.3 SC 4.3.1 SC 3.7.2

Téma 4.3 Rozvoj kariérového poradenství na základních školách (Doporučené opatření MAP Kariérové poradenství v základních školách)

Problémová oblast	Klíčový problém	Příčina	Změna	Řešeno SC
Rozvoj kariérového poradenství na základních školách	Školská poradenská pracoviště nedostatečně efektivně podporují žáky při výběru navazujícího vzdělávání podle schopnosti a zaměření žáků a podle potřeb trhu práce	<p>Nedostatečná časová kapacita výchovného poradce z důvodů:</p> <ul style="list-style-type: none"> -chybějících adekvátních diagnostické nástroje, - ne vždy aktuální přehled výchovných poradců o aktuálním stavu trhu práce, -chybí specializované studium kariérového poradenství na vysokých školách a nedostatečná nabídka kurzů pro kariérové poradce, -nedostatečná spolupráce rodičů s kariérovými poradci na školách a nedostatečná motivace významné části žáků k výběru školy a budoucího povolání, -nedostatečné finanční prostředky na zabezpečení poradenské činnosti 	<p>Vhodný výběr střední školy</p> <p>Kariérový poradce má aktuální informace o vývoji na trhu práce a vývoji ekonomiky</p> <p>Efektivní podpora organizačních opatření ve smyslu navýšení (a dofinancování) potřebných dalších hodin práce kariérového poradenství</p> <p>Vytvořená regionální síť podnikatelů, firem a oborových sdružení</p> <p>Funkční diagnostické testovací nástroje pro žáky v oblasti klíčových kompetencí a osobnostní charakteristiky</p>	<p>SC 4.3.1</p> <p>SC 1.5.1</p> <p>SC 1.5.2</p> <p>SC 2.4.1</p> <p>SC 2.4.2</p> <p>SC 2.4.3</p>

3.3.2. Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

3.3.3. SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Silné stránky	Slabé stránky
PO1 Dostupnost a kvalita škol <ul style="list-style-type: none">▪ široká síť a dostupnost MŠ a ZŠ v řešeném území▪ příznivý demografický vývoj▪ zájem dětí, žáků a rodičů o volnočasové aktivity	PO 1 Dostupnost a kvalita škol <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatek prostor pro rozvoj kapacit ZŠ v polytechnické oblasti a MŠ▪ zastaralé vybavení ZŠ a MŠ▪ klima školy ovlivněné technickým stavem školních budov
PO 2 Inkluzivní vzdělávání <ul style="list-style-type: none">▪ vytvořená legislativní podpora▪ zkušenosti z již realizovaných programů k vytvoření výukových materiálů a pomůcek▪ zájem rodičů o začleňování dětí a žáků se SVP do hlavního vzdělávacího proudu	PO 2 Inkluzivní vzdělávání <ul style="list-style-type: none">▪ financování asistentů pedagoga a kompenzačních pomůcek pro děti a žáky se SVP▪ velký počet žáků ve třídách▪ vzdělávání asistentů pedagoga
PO 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků <ul style="list-style-type: none">▪ spolupráce s vysokými školami v regionu▪ výborná spolupráce se zřizovateli▪ dostatečné pokrytí mateřských škol v dotčeném území	PO 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatek financí, včetně financí na vybavení pro podporu rozvoje podnětného prostředí▪ nezájem žáků o studium matematiky, neatraktivnost oboru▪ nízká časová dotace pro rozvoj čtenářské gramotnosti
PO 4 Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce <ul style="list-style-type: none">▪ existence technicky zaměřených firem v regionu▪ spolupráce s PPP, SPC, úřadem práce▪ spolupráce se zřizovateli v oblasti dalšího rozvoje mateřských a základních škol	PO 4 Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatečná infrastruktura▪ nedostatek kompetencí pedagogických pracovníků▪ časová náročnost práce výchovného poradce

Příležitosti	Hrozby
PO 1 Dostupnost a kvalita škol <ul style="list-style-type: none">▪ MŠ dostupná pro všechny rodiny v místě bydliště▪ využití dotačních titulů pro energetická opatření▪ rozšíření nabídky volnočasových aktivit	PO 1 Dostupnost a kvalita škol <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatečné finanční zajištění zřizovatelem▪ snižování kvality prostředí škol▪ nenaplnění platných legislativních požadavků v docházce dětí do MŠ
PO 2 Inkluzivní vzdělávání <ul style="list-style-type: none">▪ prohlubování kvalifikace pedagogů, asistentů, ale i nepedagogů▪ získání finančních prostředků z dotačních programů▪ síťování škol	PO 2 Inkluzivní vzdělávání <ul style="list-style-type: none">▪ snížení kvality vzdělávání v důsledku velkého počtu žáků ve třídách▪ nekvalifikovaní asistenti pedagoga – dopad na snížení kvality vzdělávání dětí a žáků▪ nepodnětné prostředí v rodině
PO 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků <ul style="list-style-type: none">▪ využití příkladů dobré praxe▪ možnost realizovat mimoškolní činnost na podporu základní gramotnosti▪ možnost využít nových výukových metod a nástrojů, popularizačních nástrojů pro rozvoj základních gramotností	PO 3 Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků <ul style="list-style-type: none">▪ odliv kvalifikovaných pracovníků z regionu▪ nadměrná administrativní zátěž▪ nedostatečná podpora školy ve vztahu k příslušným gramotnostem, malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace
PO 4 Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce <ul style="list-style-type: none">▪ možnosti účasti na dotačních programech▪ spolupráce s regionálními firmami s podnikateli▪ spolupráce se středními školami a vzájemná spolupráce ZŠ a MŠ	PO 4 Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatečná spolupráce škol a zaměstnavatelů, podnikatelů▪ nedostatek odborníků pro rozvoj podpory podnikavosti▪ nedostatečná spolupráce s rodičovskou veřejností

4. Strategický rámec priorit

Strategický rámec priorit MAP do roku 2023

Schváleno: 26. září 2016

Aktualizace: 6. listopadu 2017

4.1 Vize

Globální cíl: Inovovat předškolní a základní vzdělávání, které povede ke zvýšení dostupnosti, kvality a inkluzivnosti škol a k uplatnění absolventů na současném trhu práce.

VIZE

Dostupné školy, disponující dostatečnou kapacitou i materiálovým vybavením, s kvalitním vzdělávacím systémem, jenž jsou školy schopny průběžně vyhodnocovat a evaluovat. Kvalitní pedagogové a poradenští pracovníci, kteří jsou schopni předávat dětem a žákům aktuální poznatky nejen pro současný trh práce, ale i jako trvalou hodnotu pro rozvoj plnohodnotného života v současné společnosti.

Inkluzivní školy a školská zařízení, otevřená všem dětem a žákům bez ohledu na jejich zdravotní či sociální stav, jež jsou dostatečně materiálově i personálně vybaveny pro adekvátní aplikaci podpůrných opatření, směřující k podpoře začlenění dětí a žáků se specifickými potřebami nejen, v rámci výuky, ale i v době mimo vyučování.

Rozvoj kvalit osobnosti i klíčových kompetencí dětí a žáků tak, aby byli v dostatečně širí dostatečně vědomostně i dovednostně vybaveni pro další studium na vyšších stupních škol s přihlédnutím k jejich schopnostem a osobnostním charakteristikám.

Důraz na podporu dětí a žáků v těch **klíčových kompetencích a osobnostních kvalitách, které jim lépe pomohou uplatnit se na současném trhu práce**, jenž se v současné době potýká s nedostatkem kvalitních odborníků v technických a přírodovědných oborech na všech stupních dosaženého vzdělání, a dále v oblasti samostatného podnikání, které může do budoucna dětem a žákům zajistit vhodný způsob obživy a uplatnění se ve společnosti.

4.2 Popis zapojení aktérů

Do tvorby dokumentu MAP jsou zapojeny tyto skupiny:

Pedagogičtí pracovníci

Pedagogičtí pracovníci jsou zapojení do pracovních skupin, které mají přímý vliv na tvorbu dokumentu – na stanovení klíčových problémů, stanovení priorit, cílů.

Pedagogičtí pracovníci budou v projektu zapojeni i v dalších aktivitách, např. vzdělávání.

Vedoucí pracovníci škol

Do činnosti realizačního týmu je zapojen vedoucí pracovník školy jako odborník z praxe. Svým působením v týmu má přímý vliv na tvorbu dokumentu. Další vedoucí pracovníci škol jsou do projektu zapojováni konzultacemi se zástupci MAS, kteří jsou členy realizačního týmu a přenáší na ně informace ze strany ředitelů škol.

Vedoucí pracovníci škol jsou zapojeni do pracovních skupin, které jsou tematicky rozdělené a které se vždy věnují své oblasti při tvorbě dokumentu MAP.

Několik vedoucích pracovníků škol se účastní řídicího výboru MAP. Touto cestou mohou ovlivnit tvorbu dokumentu MAP.

Všichni vedoucí pracovníci škol mají možnost účastnit se workshopů k MAP. Zatím proběhl úvodní workshop, kam byli pozváni zástupci všech dotčených škol v území. Vedoucí pracovníci zde byli seznámeni s projektem MAP, výsledky agregovaných dat, na kterých se podíleli, byli informováni o speciálních webových stránkách pro projekt, kde se můžou seznamovat s průběžnými podklady a připomínkovat je.

Vedoucí pracovníci budou v projektu zapojeni i v dalších aktivitách, např. vzdělávání.

Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání

Členem realizačního týmu je zástupce neformálního vzdělávání, který zpracovává část dokumentu věnující se neformálnímu vzdělávání. Zároveň se zapojuje do činnosti pracovních skupin.

Rovněž v oblasti environmentálního vzdělávání či dalších oblastí spolupracujeme při tvorbě dokumentu na definování problémů, potřeb a cílů s touto skupinou, i když zástupci nejsou přímo členy pracovních skupin.

Součástí řídicího výboru jsou i zástupci neformálního vzdělávání.

Pracovníci popularizující vědu a kurikulární reformu

Podstatnou roli v tvorbě dokumentu má odborný konzultant z Univerzity Palackého v Olomouci. Dohlíží na správný vývoj dokumentu, metodicky vede činnost realizačního týmu a pracovních skupin.

Součástí každé pracovní skupiny je vždy zástupce Univerzity Palackého v Olomouci – odborník na danou problematiku.

Rodiče dětí a žáků

Aktivní rodiče se zapojí do tvorby dokumentu MAP prostřednictvím své účasti v pracovních skupinách a řídicím výboru. V tomto případě mohou tvorbu dokumentu ovlivnit již od začátku. Další rodiče, zejména členové SRPŠ, budou o projektu informováni řediteli škol a s dokumenty se budou moci seznámit prostřednictvím webových stránek, kde bude zveřejněna pracovní verze dokumentu MAP a následně mohou realizačnímu týmu zaslat své připomínky.

Veřejnost

Veřejnost bude oslovena formou informační kampaně prostřednictvím internetových stránek škol a zřizovatelů škol. Pracovní verze dokumentu MAP bude zveřejněna a následně se k ní může veřejnost v určitém časovém úseku vyjádřit.

Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice

Součástí realizačního týmu jsou zaměstnanci veřejné správy. Jedná se především o zástupce odboru školství na magistrátu, kteří mají dlouholeté zkušenosti s danou problematikou. Ve funkci věcného manažera mají přímý vliv na tvorbu dokumentu.

Zástupci zřizovatelů škol (úředníci i volení zástupci) působí v řídicím výboru, který je vrcholným orgánem celého projektu, který se k dokumentu vyjadřuje, projednává jej a na závěr schvaluje. Zástupci zřizovatelů škol mimo město Olomouce jsou do projektu zapojováni prostřednictvím konzultací se zástupci MAS, kteří jsou členy realizačního týmu.

4.3 Popis priorit a cílů

Prioritní oblast rozvoje 1: Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

- Specifický cíl 1.1.1 Zvýšení kapacit mateřských škol
- Specifický cíl 1.1.2 Zvýšení kapacit základních škol
- Specifický cíl 1.1.3 Rozvoj infrastruktury mateřských škol
- Specifický cíl 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol
- Specifický cíl 1.1.5 Energetická úsporná opatření mateřských a základních škol
- Specifický cíl 1.1.6 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků

Strategický cíl 1.2 – Evaluace průběhu vzdělávání

- Specifický cíl 1.2.1 Testování klimatu škol a hodnocení mateřských škol a základních škol zřizovatelem
- Specifický cíl 1.2.2 Vzdělávání pedagogických pracovníků a podpora autoevaluace mateřských a základních škol
- Specifický cíl 1.2.3 Podpora vzájemné spolupráce mateřských a základních škol směrem k budování znalostních kapacit
- Specifický cíl 1.2.4 Podpora spolupráce mateřských a základních škol s vysokými školami v oblasti počátečního vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ

Strategický cíl 1.3 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol na základě analýzy potřeb regionu

- Specifický cíl 1.3.1 Inovace a tvorba vzdělávacích programů učitelství pro mateřské a základní školy na základě analýz potřeb regionu
- Specifický cíl 1.3.2 Vzájemná spolupráce škol při výměně zkušeností dobré praxe

Strategický cíl 1.4 – Podpora kurikulární reformy

- Specifický cíl 1.4.1 Inovace školních vzdělávacích programů v mateřských a základních školách na základě potřeb regionu

Strategický cíl 1.5 – Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky

- Specifický cíl 1.5.1 Podpora rozvoje pedagogicko-psychologického poradenství
- Specifický cíl 1.5.2 Podpora výchovného poradenství
- Specifický cíl 1.5.3 Rozvoj středisek volného času (prevence sociálně-patologických jevů)

Prioritní oblast rozvoje 2: Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.1 – Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání

- Specifický cíl 2.1.1 Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem
- Specifický cíl 2.1.2 Podpora zajištění bezbariérových úprav školních budov

Strategický cíl 2.2 – Aplikace podpůrných opatření v MŠ a ZŠ

- Specifický cíl 2.2.1 Materiálové vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek

Strategický cíl 2.3 – Systémová podpora asistentů pedagoga

- Specifický cíl 2.3.1 Další vzdělávání asistentů pedagoga
- Specifický cíl 2.3.2 Systém finanční podpory asistentů pedagoga

Strategický cíl 2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

- Specifický cíl 2.4.1 Podpora vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním
- Specifický cíl 2.4.2 Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním
- Specifický cíl 2.4.3 Podpora nadaných žáků
- Specifický cíl 2.4.4 Podpora integrace cizinců do škol

Strategický cíl 2.5 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků

- Specifický cíl 2.5.1 Začlenění problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky MŠ a ZŠ
- Specifický cíl 2.5.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ, SVČ a NNO pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření

Prioritní oblast rozvoje 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.1 – Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků

- Specifický cíl 3.1.1 Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti
- Specifický cíl 3.1.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti

- Specifický cíl 3.1.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti
- Specifický cíl 3.1.4 Podpora spolupráce škol a knihoven

Strategický cíl 3.2 – Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

- Specifický cíl 3.2.1 Rozvoj matematické pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti matematické pregramotnosti
- Specifický cíl 3.2.2 Rozvoj matematické gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti matematické gramotnosti
- Specifický cíl 3.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti matematické (pre)gramotnosti
- Specifický cíl 3.2.4 Podpora popularizačních aktivit v oblasti matematiky

Strategický cíl 3.3 – Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

- Specifický cíl 3.3.1 Rozvoj jazykových kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti jazykových kompetencí
- Specifický cíl 3.3.2 Rozvoj jazykových kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí
- Specifický cíl 3.3.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti jazykových kompetencí dětí a žáků
- Specifický cíl 3.3.4 Podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol

Strategický cíl 3.4 – Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků

- Specifický cíl 3.4.1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti digitálních kompetencí
- Specifický cíl 3.4.2 Rozvoj digitálních kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti digitálních kompetencí
- Specifický cíl 3.4.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti digitálních kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.5 – Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

- Specifický cíl 3.5.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy

- Specifický cíl 3.5.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti environmentální výchovy
- Specifický cíl 3.5.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti environmentální výchovy
- Specifický cíl 3.5.4 Materiálově-organizační podpora aktivit v oblasti environmentální výchovy

Strategický cíl 3.6 – Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

- Specifický cíl 3.6.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření
- Specifický cíl 3.6.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření
- Specifický cíl 3.6.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí a vyjádření
- Specifický cíl 3.6.4 Podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků

Strategický cíl 3.7 – Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

- Specifický cíl 3.7.1 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol
- Specifický cíl 3.7.2 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol
- Specifický cíl 3.7.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti sociálních a občanských kompetencí

Prioritní oblast rozvoje 4: Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 – Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

- Specifický cíl 4.1.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy
- Specifický cíl 4.1.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy
- Specifický cíl 4.1.3 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech
- Specifický cíl 4.1.4 Podpora spolupráce mateřských, základních a středních škol v oblasti polytechnické výchovy (sdílené dílny)
- Specifický cíl 4.1.5 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů v regionu

- Specifický cíl 4.1.6 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy

Strategický cíl 4.2 – Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

- Specifický cíl 4.2.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě
- Specifický cíl 4.2.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě
- Specifický cíl 4.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků
- Specifický cíl 4.2.4 Začlenění problematiky výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě do ŠVP na základních školách
- Specifický cíl 4.2.5 Testování žáků v oblasti podnikatelských kompetencí

Strategický cíl 4.3 – Rozvoj kariérového poradenství na základních školách

- Specifický cíl 4.3.1 Rozvoj školských poradenských pracovišť

4.3.1 Prioritní oblast rozvoje 1

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.1 Zvýšení kapacit mateřských škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Ve sledovaném období (2011 – 2015) bylo zřizováno v řešeném území 98 mateřských škol (MŠ) obcemi, 5 MŠ krajem, 1 MŠ registrovanou církví, 1 MŠ Univerzitou Palackého Olomouc a 10 MŠ dalšími zřizovateli. Uvedené MŠ navštěvovalo v roce 2015 celkem 6 427 dětí. Vzhledem k narůstajícím počtům narozených dětí rozšiřovali jednotliví zřizovatelé kapacity svých MŠ v rámci prostorových a finančních možností.

Novela školského zákona ukládá povinnou docházku do MŠ poslední rok před nástupem do ZŠ a současně umístování dětí mladších 3 let. Lze předpokládat, že děti předškolní již MŠ navštěvují téměř ve 100 %, v tomto ohledu by tedy novela neměla výrazně ovlivnit počet neumístěných dětí. V návaznosti na nově vzniklou povinnost obcí zajistit místa v MŠ pro děti mladší 3 let a pro všechny děti předškolního věku není, přes plánované rozšiřování kapacity MŠ, stále dostatek volných míst v MŠ.

Je tedy nutno zajistit takové podmínky, aby přijetí dětí do MŠ bylo dostupné pro všechny rodiny, které o umístění dítěte do MŠ mají zájem, a aby byly naplněny požadavky školského zákona na postupné vytváření nárokových míst pro jednotlivé věkové skupiny. Záměry na rozšíření kapacit MŠ v území řešeném MAP - rozšíření kapacit je plánováno buď rekonstrukcí stávajících prostor MŠ, nebo přístavbami (podrobněji viz seznam projektových záměrů – Investiční priority).

Současně s budováním kapacit škol vzniká i adekvátní potřeba budování dětských sportovišť, zahrad pro nová oddělení mateřských škol. Kromě samotných stavebních investic ke zvýšení kapacity MŠ, které povedou ke zlepšení prostorových a estetických podmínek předškolního vzdělávání, je cílem i zvyšování úrovně výchovně vzdělávacího procesu v mateřských školách v souladu se Strategickým cílem MAP ORP Olomouc Evaluace průběhu vzdělávání.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření MAP *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*.

Indikátor:

počet míst, o které byla navýšena kapacita, počet dětí, kterých se opatření týká, počet mateřských škol, kterým se díky rekonstrukcím zlepšily podmínky pro vzdělávání dětí, počet rodin, kterým bude nabídnuta péče o děti (a tím umožněno zapojení obou rodičů do zaměstnání).

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.2 Zvýšení kapacit základních škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Dostatečná kapacita základních škol je jedním z hlavních cílů MŠMT v regionálním školství – nejde pouze o jednorázovou podporu, ale o nastavení dlouhodobého systému podpory.

Předpokládáme, že i v nadcházejících pěti letech bude podle demografického vývoje do škol v ORP Olomouc nastupovat vysoký počet dětí. I když dle kapacit zapsaných do rejstříku škol se zdá být kapacita základních škol (ZŠ) dostatečná, tyto údaje nemusí odpovídat skutečnosti, a to zejm. se vznikem počítačových učeben či odborných učeben, které nelze využívat jako kmenových tříd, což má za následek snížení reálné kapacity. Dalším důvodem nedostatečného počtu tříd je zřizování nových oddělení školních družin. Tato potřeba vzniká s rostoucím počtem žáků ve školách.

Nedostatek kapacity ZŠ nevzniká v rámci území rovnoměrně. Podle hustoty zástavby, druhu zástavby, věkové struktury obyvatel, příp. také místa výkonu práce může být v obcích nebo částech města na straně jedné nedostatek kapacity, na straně druhé v jiných obcích a částech města bude kapacita volná. Rodičům ze spádových obvodů s nedostatečnou kapacitou základní školy mohou být nabídnuté školy s volnou kapacitou. Také na základě legislativních změn v oblasti inkluze a s ohledem na migraci obyvatel vznikají vyšší potřeby na počet míst v základních školách a je nutné zajistit takovou kapacitu základních škol, aby bylo základní vzdělávání v souladu se zákonem umožněno všem dětem.

Na základě výše uvedeného předpokládáme, že celková kapacita základních škol na území ORP Olomouc nebude dostatečná.

Cílem opatření je navýšit kapacitu základních škol vybudováním odborných učeben výstavbou, přístavbou nebo vestavbou (podle možností a období původní výstavby škol) tak, aby nedošlo k omezení počtu kmenových tříd, příp. tak, aby odborná učebna mohla být zároveň využívána jako učebna kmenová, a to v takové podobě, aby mohla být využívána i žáky se specifickými potřebami (zahrnuje i případné bezbariérové úpravy a vybavení kompenzačními pomůckami). V souvislosti s tímto opatřením je potřeba provést změnu zápisu v rejstříku škol, a to ne pouze u škol s nově vybudovanými odbornými učebnami, ale u všech škol zjistit reálnou kapacitu a nastavení reálné – skutečné kapacity je nutné provést v součinnosti s hygienickou stanicí.

Navýšením kapacity ZŠ v rámci odborných/kmenových učeben, a tudíž možností přijmout do školy více žáků, vzrůstá zároveň adekvátní potřeba rozšíření kapacit školních družin a počtu míst v jídelnách škol. Proto je nezbytné provést rovněž stavební úpravy a rekonstrukce školních družin a jídelen (tuto potřebu deklarovalo v agregovaných datech MŠMT 58,6 % škol ORP Olomouc).

Rozvoj kapacit základních škol je v souladu s cíli na národní úrovni a s programovým prohlášením koaliční vlády. Rozvoj kapacit základních škol je podporovaný zejména v obcích se sociálně vyloučenou lokalitou, do které spadá také Olomouc.

Rozvoj kapacit základních škol v souvislosti se zřizováním odborných učeben pro rozvoj polytechnických dovedností je také v souladu s Konceptí rozvoje školství statutárního města Olomouce.

Z agregovaných výsledků šetření MŠMT vyplývá zájem škol o stavební úpravy – potřeba výstavby a přístavby základních škol v území ORP Olomouc se umístila na 5. místě – 32 škol vyjádřilo potřebu výstavby a přístavby, což je 55,2 % z celkového počtu škol, které se šetření zúčastnily. Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí deklarovalo 87,9 % škol v ORP Olomouc, přičemž prioritizaci této oblasti v prvních letech (2016-2018) deklarovalo 62,1 % škol. Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budov uvedlo 74,1 %. Stavební úpravy a rekonstrukce školních jídelen, družin, klubů 58,6 % škol a stavební úpravy a rekonstrukce kmenových tříd pak 56,9 %. Z pohledu priorit k realizaci v letech 2016–2018 se výstavba a přístavba ocitá hned na 3. místě – 26 škol, tj. 44,8 %, považuje za potřebné realizovat toto opatření v prvních letech projektu. V porovnání s Českou republikou byla výstavba a přístavba v ORP Olomouc realizována v uplynulých 5 letech ve větší míře – ČR 5,7%, ORP 6,9%.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, neboť umožňuje vytvoření kapacit i pro začlenění žáků v souvislosti s novelou školského zákona v oblasti společného vzdělávání.

Indikátor: počet nově vybudovaných odborných učeben, kapacita odborných učeben, počet odborných učeben s dvojitým využitím, nově vzniklá kapacita získáním odborných učeben.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.3 Rozvoj infrastruktury mateřských škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Všechny děti potřebují pro svůj zdravý vývoj podnětné, bezpečné a přátelské prostředí. Mají-li být tyto požadavky v předškolních institucích zajištěny, je nutné respektovat podmínky stanovené v rámci platného předškolního kurikula.

Potřebný rozvoj infrastruktury MŠ v ORP Olomouc se dá rozdělit do následujících specifických skupin podle oblasti podpory rozvoje:

1. podpora podnětného vnějšího prostředí

Budování této infrastruktury v MŠ podporuje pohybové aktivity dětí a je především zaměřena na zahrady MŠ, které jsou v mnoha případech nedostatečně vybavené nebo je vybavení zastaralé. Kromě toho je nutné, v návaznosti na novelizaci školského zákona, zajistit pro zahrady MŠ hrací prvky vhodné pro děti mladší 3 let. Rovněž ošetření a výsadba zeleně je nedílnou součástí podnětného a bezpečného venkovního prostředí. Součástí modernizací a budování zahrad je také tvorba přírodních učeben a dílniček, které podporují rozvoj kompetencí v polytechnickém vzdělávání.

2. podpora podnětného vnitřního prostředí

Modernizace vnitřních prostor MŠ, vybudování dílniček a vybavení mateřských škol didaktickými pomůckami podporuje rozvoj výchovy a vzdělávání dětí. Vybavení prostor (tělocvičen) pro pohybové aktivity dětí neodpovídá vždy novým trendům a je často zastaralé. Pohybové aktivity tvoří nedílnou součást denního programu v MŠ a jsou důležitým motivačním prvkem pro děti k utváření pozdějšího zájmu o sport a pohyb vůbec. Je tedy nutné modernizovat vybavení tělocvičen a také doplnit náčiním vhodným pro děti mladší 3 let.

3. rozvoj ICT

V oblasti ICT v MŠ se jedná o vybavení tříd interaktivními tabulemi či tablety, které podporují vzdělávání názorností a vizualizací vzdělávacího tématu. Při práci s interaktivní tabulí jsou děti aktivně vtahovány do plnění jednoduchých zadání a hledání správných řešení úkolů, odpovídajících jejich věku. Využitelnost ICT je v MŠ široká, včetně využití k výuce základů cizího jazyka. Přestože se některé MŠ již staly vzdělávacími centry v oblasti ICT pro další učitelky mateřských škol, není vybavenost odpovídající technikou ve všech MŠ dostatečná. MŠ nemají k dispozici počítače ani pro pedagogy k jejich vlastnímu vzdělávání, ani k přípravě na vzdělávání dětí.

4. bezbariérové úpravy mateřských škol

Stavební bezbariérové úpravy vstupních prostor a interiérů MŠ jsou nezbytným předpokladem pro zařazení nejen dětí s tělesným postižením do běžných mateřských škol, ale umožňují rovněž přístup do mateřské školy rodičům, kteří mají rovněž tělesný handicap a současně každodenně pečují o své dítě a o rodinu. Mohou se tak účastnit všech akcí v MŠ stejně jako ostatní rodiče, a podporovat tak své dítě v jeho aktivitách.

5. kompensační/speciální pomůcky

Mateřské školy mají nedostatek kompenzačních a didaktických pomůcek pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou pro vzdělávání dětí se SVP velmi podstatné a bez nichž není možné zajistit plnohodnotný rozvoj dovedností dětí.

6. ostatní infrastruktura

Ostatní infrastrukturu tvoří modernizace kuchyněk pro výdej stravy, rekonstrukce kmenových tříd, včetně nových podlah a výměna střešní krytiny.

Součástí budování infrastruktury MŠ je také pořízení vybavení k rozvoji příznivého klimatu a prostředí a didaktických pomůcek na podporu moderních vzdělávacích metod v mateřských školách.

Požadavek na vybavení vnitřního prostředí (jedná se zejména o vybavení tříd, heren, tělocvičen) je v pořadí priorit ve výstupu z šetření realizovaném MŠMT na prvním místě – potřebu vyplnilo 62 MŠ, tj. téměř 84 % mateřských škol. Potřeba vybavení tříd a heren zahrnuje také vybavení pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. V MŠ zcela chybí bezbariérový nábytek.

Další oblasti na pořízení vybavení je oblast pomůcek pro potřeby vzdělávání. Jedná se o pořízení interaktivních tabulí, didaktických pomůcek běžných a pro děti se SVP, audiovizuální technikou, ale také výpočetní technikou pro pedagogy a vybavení pro polytechnické vzdělávání. Z údajů MŠMT vyplývá 75,7% zájem škol o vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků a 73,0 % škol deklaruje zájem o pořízení nových didaktických pomůcek, 63,5 % škol pak o interaktivní tabuli, stejné procento požaduje nákup pomůcek pro děti se SVP.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl má přímou vazbu Opatření MAP *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita* a podporuje doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání*.

Indikátor: počet dětí, pedagogů, počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, počet podpořených mateřských škol, počet modernizovaných tříd, počet MŠ vybavených didaktickými pomůckami.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Aby bylo dosaženo celkového rozvoje školy, je nutné současně se vzdělávacím rozvojem budovat infrastrukturu, která podněcuje vytváření příznivého prostředí a klimatu školy. Žáci, zaměstnanci školy, rodiče, veřejnost vnímají školu jako celek, nezaměřují se pouze na vybavenost tříd a kvalitu vzdělávání. První dojem ze školy v nich zanechává celkový vnější vzhled a následně vnitřní prostory a systém vzdělávání.

V rámci infrastruktury je třeba na školách (do)vybudovat: odborné učebny na podporu polytechnického a přírodovědného vzdělávání, vč. cvičných kuchyněk, učebny cizích jazyků na podporu rozvoje aktivního používání cizího jazyka, učebny ICT (příp. výměna techniky), podnětné vnitřní prostředí zahrnující vybavenost kmenových tříd, vytvoření vzdělávacích prostor také v chodbách a ostatních komunikačních prostorách, nové třídy školních družin, moderní prostředí školních kuchyní s moderním velkokuchyňským zařízením, knihovny a informační centra a budovat ostatní infrastrukturu vyžadující současný stav budov škol.

Potřeba základních škol nevzniká pouze v oblasti stavebních investic, ale také v modernizaci vybavení kmenových a odborných učeben, školních družin a školních jídelen, tělocvičen, knihoven a také v pořízení bezbariérového nábytku, přístrojů a elektrotechniky pro žáky se SVP. ZŠ mají také mnohdy zastaralou výpočetní techniku a na jejich obnovu nemají dostatek finančních prostředků. Podpora by měla být také namířena na obnovu a doplnění počítačových učeben a současně s tím také pořízení interaktivních tabulí. Neméně důležitou oblastí jsou didaktické pomůcky, které je nutné také v základních školách modernizovat a doplnit. Ve školách je nedostatek didaktických pomůcek pro žáky se SVP.

ZŠ v ORP si tyto potřeby uvědomují, neboť z agregovaných dat MŠMT vyplynulo, že 86,2 % škol deklaruje potřebu pořízení interaktivní tabule nebo softwaru pro ICT techniku, 84,5 % potřebuje vybavení počítačové učebny, 81,0 % stojí o nákup nových didaktických pomůcek, 75,9 % požaduje vybavení mobilní počítačové učebny a 72,4 % materiálové vybavení kmenových tříd.

Rozvoj materiálového vybavení ZŠ v řešeném území MAP je nezbytné podporovat zejména v oblastech (za předpokladu respektování zajištění bezbariérového přístupu):

1. polytechnické vzdělávání

V současné době je v ZŠ systematicky realizováno polytechnické vzdělávání žáků. Podpora polytechnického vzdělávání probíhá až na národní úrovni. Aby bylo možné polytechnické vzdělávání rozvinout na praktickou činnost, je nutné vybudovat ve školách odborné učebny, a to jak dílenské a cvičné kuchyňky, tak také přírodovědné laboratoře. Současně je nutné odborné učebny také vybavit odpovídajícím zařízením a pomůckami.

2. výuka cizích jazyků

Jazykové vzdělávání je dnes povinnou a běžnou součástí ŠVP. Rozvoj jazykových kompetencí je podporován na národní úrovni. Kromě zvládnutí základů cizího jazyka je nutné se zaměřit zejména na konverzaci a nácvik praktických dovedností, které vyžadují potřebné materiálové zabezpečení. Ve školách je potřeba (do)vybudovat jazykové učebny s moderním vybavením, tzv. jazykové laboratoře. Jazykové laboratoře podporují rozvoj konverzace, pomáhají žákům překonat ostych při dialogu, učitel má možnost zapojit do dialogu vybrané žáky a ostatní žáci pracují samostatně na zadaných úkolech.

3. rozvoj ICT

Počítačové a interaktivní učebny jsou již neodmyslitelnou součástí vybavení škol a využívání ICT techniky ve výuce nabývá stále většího významu. V posledních letech si školy vybudovaly z dotačních programů počítačové a interaktivní učebny, ale počet učeben vybavených moderní technikou je žádoucí neustále rozšiřovat, aby všichni pedagogové měli možnost zatraktivnit svoji výuku kombinací různých metod a mohli nabídnout žákům možnost aktivního zapojení do výuky právě prostřednictvím moderních výukových metod a techniky a vedli je k samostatnému řešení úkolů a hledání správných odpovědí na otázky. Kromě malého počtu učeben vybavených ICT technikou, je tato technika, vzhledem k rychlému vývoji novinek, již opotřebovaná a zastaralá. Pozornost v této oblasti je tedy nutné v ZŠ zaměřit na rozšiřování počtu počítačových učeben a učeben vybavených interaktivní technikou a současně na postupnou modernizaci vybavení.

4. rozvoj podnětného vnitřního prostředí

Odpovídající vybavení tříd, dostatek didaktických pomůcek, vytváření tematických koutků v komunikačních prostorách škol (chodby, vestibuly apod.) k podpoře vzdělávacích aktivit jako je např. floristika k podpoře přírodovědných kompetencí, podpora podnikavosti jako podpora finančních kompetencí, nakladatelství či školní knihovny jako podpora čtenářských dovedností – to vše tvoří vnitřní prostředí, které napomáhá vytvářet přátelské klima školy a podporovat u žáků rozšiřování znalosti a dovednosti žáků. Všechny výše popsané atributy vnitřního prostředí jsou v současné době ve školách nedostatečné a je nutné zaměřit se na úpravy interiérů škol a na obnovu a pořízení nových didaktických pomůcek.

5. podpora rozvoje školních družin a školních jídelen

S vyšším počtem žáků v základních školách vzniká potřeba více tříd pro **školní družiny**. Třídy školních družin jsou v současné době zřízené většinou v kmenových třídách a mohou být využívány z kapacitních důvodů zejména žáky nejnižších ročníků, přestože i rodiče žáků čtvrtých, pátých tříd by měli zájem využívat služby družiny pro jejich dítě např. z důvodu pracovní vytíženosti a potřeby zajistit pro své dítě bezpečné a podnětné prostředí po dobu jejich nepřítomnosti. Samostatné třídy přizpůsobené činností školní družiny již v základních školách téměř nejsou. V souladu s předpokládaným demografickým vývojem bude také počet žáků ve školních družinách narůstat a její současná kapacita bude nedostatečná. Je tedy zřejmé, že do budování infrastruktury základních škol je potřeba zařadit také budování tříd školních družin.

Z šetření projektovým námětů v ORP vyplynula také potřeba **modernizace školních jídelen**. Příprava stravy a stravování žáků v čistém, hygienickém a moderním prostředí je základem zdravého stravování.

6. knihovny a informační centra

Knihovny a informační centra podporují rozvoj čtenářské gramotnosti a komunikačních dovedností žáků a v některých školách jsou již zřízeny školní knihovny, které mohou využívat žáci s pedagogy jak ve vyučování, tak i mimo vyučování, a tyto knihovny jsou často i místem pořádání jiných vzdělávacích akcí (přednášky pro žáky, divadelní představení apod.). Kromě podpory čtenářské gramotnosti a komunikačních dovedností

podporují tato místa svým zaměřením eliminaci sociálně patologických jevů u žáků. Z uvedených důvodů je potřebné zaměřit se ve školách na vybudování čtenářských klubů a informačních center.

7. ostatní infrastruktura

Ostatní infrastruktura zajišťuje celkový dobrý stav budov. Tvoří ji rekonstrukce budov, podlah, přístavba šaten, výměna střešních krytin, rekonstrukce elektroinstalace, opatření k odstranění vlhkosti starých budov.

Rozvoj infrastruktury škol je v souladu s cíli na národní, krajské a obecní úrovni. V rámci šetření potřeb ve vzdělávací oblasti provedlo MŠMT také šetření ke zjištění nedostatečné infrastruktury a vybavení základních škol.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí Opatření MAP *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání a Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, podporuje doporučená opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání a Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků* a podporuje volitelná opatření v oblasti *digitálních kompetencí a aktivního používání cizího jazyka*.

Indikátor: počet odborných učeben, počet cvičných kuchyněk, počet knihoven s čtenářskými kluby a informačních center, počet počítačových učeben, počet učeben cizích jazyků, počet tříd školních družin, počet modernizovaných školních jídelen – kuchyní, počet komunikačních prostor vybavených pro rozvoj vzdělávání.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.5 Energetická úsporná opatření mateřských a základních škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Mateřské a základní školy vynakládají nemalé finanční prostředky z rozpočtu zřizovatelů na zajištění provozu. Již v předešlém plánovacím období byly pro snížení provozních nákladů využity finanční prostředky zejména z Operačního programu Životní prostředí na snížení energetické náročnosti budov škol. Stěžejní opatření spočívala v zateplení pláštěů budov a ve výměně oken, příp. také v zateplení střech a půdních prostor.

Provedená opatření umožnila školám a zřizovatelům zaměřit pozornost na další údržbu objektů, kterou bylo možné financovat z uspořené náklady na energiích. Energetická opatření vykazují úsporu zejména v oblasti vytápění objektů a jsou v souladu s efektivním využíváním zdrojů konečnými spotřebiteli. Energetická úsporná opatření pomáhají vytvářet celkové kulturní prostředí školy a následně působí také na klima školy.

Opatření je v souladu se státní politikou ČR v oblasti životního prostředí, která podporuje úsporu energií.

V dalším období je potřeba pokračovat v energetických opatřeních, aby bylo možné dosáhnout 100 % zajištění budov na těch školách, na kterých je možné tato opatření realizovat (ne na všech budovách je to možné, např. historické budovy apod. je třeba z realizace opatření vyjmout) proti únikům energií a pomoci tak naplňovat státní politiku ochrany životního prostředí.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl nemá přímou vazbu na povinná a doporučená opatření MAP. Opatření napomáhá vytvářet celkové kulturní prostředí školy.

Indikátor: počet škol, na nichž byla energetická opatření realizována, počet žáků a zaměstnanců škol.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.6 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Zájmové vzdělávání stejně jako neformální vzdělávání tvoří nedílnou součást procesu celoživotního učení. Protože se v posledních letech zvyšuje zájem o mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a mládeže, je nutné, aby školy, SVČ a NNO na tuto skutečnost reagovaly a v období několika příštích let se na zvýšený zájem o volnočasové aktivity ze strany dětí a mládeže připravily.

Cílem bude rozvíjet materiálně-technické zázemí pro rozšíření nabídky volnočasových aktivit, jednak dle přání a zájmu ze strany dětí a mládeže, a jednak podle potřeb území ORP Olomouc. Zájmové vzdělávání bude realizováno zejména prostřednictvím krajského pracoviště pro neformální vzdělávání, Domu dětí a mládeže (DDM), a dále dalších SVČ a NNO v ORP.

Záměr rozšíření spektra zájmového vzdělávání je doložen zájmem dětí a mládeže o volnočasové činnosti, jak lze vyčíst např. ze statistik Domů dětí a mládeže, kdy se od roku 2010 do roku 2015 zvýšil počet dětí a mládeže v zájmových útvarech z 1720 na 1961. Rovněž v jiných druzích činností dochází k nárůstu zájemců o zájmové činnosti. Toto rozšíření spektra aktivit znamenajících zapojení dětí a mládeže do vhodného a smysluplného trávení volného času, pak bude jednak více rozvíjet jejich osobnost a kompetence a současně se dá také předpokládat, že dojde k výrazné eliminaci sociálně patologických jevů.

Návrh opatření:

Protože v rámci stávajících SVČ nelze z prostorových důvodů provádět přístavby ani navyšovat kapacitu učeben, je třeba rekonstruovat a dovybavit stávající učebny, tělocvičnu, taneční sál, školní hřiště a školní zahrady tak, aby mohlo dojít ke zkvalitnění a rozšíření spektra činností a také proto, že tyto prostory mohou v dopoledních hodinách využívat ke svým činnostem MŠ a ZŠ. V rámci rovných příležitostí pro všechny zájemce z řad dětí a mládeže bude nutné vybudovat v budovách DDM Olomouc bezbariérový přístup do učeben a tělocvičny.

Tato aktivita je v místě třeba podporovat – není dostatečně rozvinutá, a proto je ji nutné podpořit.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí povinné opatření MAP *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita* a doporučená opatření MAP: *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků* a průřezové a volitelné téma: *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků.*

Indikátor: počet podpořených vzdělávacích zařízení, počet zrekonstruovaných místností, hřišť a zahrad; počet vybavených učeben, počty účastníků zájmového vzdělávání, počty škol využívající kapacity učeben SVČ v dopoledních hodinách, kdy neprobíhá zájmové vzdělávání, kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.2 Evaluace průběhu vzdělávání

Specifický cíl 1.2.1 Testování klimatu škol a hodnocení mateřských škol a základních škol zřizovatelem

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není ve školách systematicky prováděna ze strany zřizovatele evaluace výchovně vzdělávacího procesu. Zřizovatel nemá k dispozici ani vhodné nástroje k evaluaci, ani kvalifikované pracovníky k provádění této činnosti, neboť evaluace výchovně vzdělávacího procesu není v našem školském systému prioritním úkolem zřizovatelů škol. Zdrojem informací o úrovni výchovy a vzdělávání ve školách jsou za daných podmínek zprávy České školní inspekce, případně evaluace zpracovaná na zakázku školy. Zřizovatel provádí hodnocení školy prostřednictvím hodnocení práce ředitele školy v rámci periodického hodnocení práce ředitelů škol nebo na základě zkušeností a znalostí dané školy. Všechny školy pracují v souladu se školními vzdělávacími programy pro vzdělávání zpracovanými v souladu s RVP předškolního vzdělávání, přesto může být úroveň práce různá v závislosti na podmínkách, erudici vedení škol, kvalifikačních předpokladech pedagogických zaměstnanců, ale i na sociálních vazbách ve škole, na formách komunikace s rodiči, případně dalšími faktory. Aby bylo možné objektivně hodnotit úroveň jednotlivých škol, jejich odbornou pedagogickou připravenost na inkluzivní vzdělávání, jejich materiální a technickou připravenost ve smyslu bezbariérovosti objektů, je nutné vytvořit a ověřit jednotný evaluační nástroj, s jehož využitím bude možné periodicky vyhodnocovat pedagogickou práci škol a přijmout příslušná opatření k nápravě a eliminaci zjištěných nedostatků.

Opatření: Ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci vypracovat, ověřit a zpracovat do podoby evaluačního nástroje evaluační dotazníky určené ředitelům, pedagogům škol (příp. rodičům) a dalším partnerům školy, jejichž prostřednictvím získají školy zpětnou vazbu o vlastní pedagogické práci a na jejímž základě budou provádět potřebné korekce v souladu se záměry ministerstva školství a zájmy zřizovatele na zajištění kvalitní služby pro rodiny a jejich děti; provést dotazníkové šetření ve školách, vyhodnotit dotazníky, přijmout opatření. Vytvořit systém periodické evaluace škol.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření MAP *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*

Indikátor: počet hodnocených škol, počet vyhodnocených dotazníků, počet přijatých opatření, ověřený evaluační nástroj.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.2 – Evaluace průběhu vzdělávání

Specifický cíl 1.2.2 Vzdělávání pedagogických pracovníků a podpora autoevaluace mateřských a základních škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Hodnocení škol a školských zařízení (evaluací nebo autoevaluací) je systematické zkoumání kvality nebo hodnoty vzdělávacího programu nebo jeho jednotlivých částí, které umožňuje posuzovat celkovou kvalitu vzdělávacího procesu a jeho podmínek v souladu s kurikulem. Výsledkem je zjištění, do jaké míry koresponduje pedagogická práce a vzdělávací výsledky školy s požadavky stanovenými v RVP. Evaluace slouží jako ukazatel stávajícího stavu, ukazuje kladné a slabé stránky v oblasti vlastní pedagogické práce a ukazuje škole, co dále rozvíjet, co je třeba eliminovat a kde je třeba provést zásadní opatření ke změně. Evaluace se dotýká všech oblastí, které jsou stanoveny v RVP.

Školským zákonem (č. 561/2004 Sb.) a vyhláškou MŠMT č. 15/2005 Sb. byla legislativně zakotvena povinnost škol provádět vlastní hodnocení školy, včetně zpracování zprávy o vlastním hodnocení, která byla součástí dokumentace škol spolu s výročními zprávami. Zákonem č. 472/2011 Sb. byl novelizován školský zákon č. 561/2004 Sb. a byla zrušena povinnost škol zpracovávat zprávu o vlastním hodnocení školy. Vlastní hodnocení již není podkladem pro hodnocení školy Českou školní inspekcí, je ponecháno pouze jako východisko pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Zpráva z vlastního hodnocení není součástí povinné dokumentace škol a školských zařízení.

RVP, jako povinný kurikulární dokument, je zpracovaný na základě cílových kategorií, které mají-li být dosahovány, musí být průběžně hodnoceny, z čehož jednoznačně vyplývá povinnost škol provádět hodnocení ŠVP. Uvedené se dotýká hodnocení všech oblastí stanovených kurikulem, k nimž patří zejména hodnocení vzdělávacích pokroků jednotlivých dětí. V této souvislosti nelze opomenout pedagogickou diagnostiku, která patří neustále ke slabým stránkám mateřských škol.

Přesto vedení mateřských škol a základních škol vlastní hodnocení provádí pro potřeby nejen zpracování výročních zpráv, ale pro potřeby hodnocení kvality a jako podklad pro další plánování rozvoje infrastruktury, personálních potřeb a vzdělávacích programů.

Kromě České školní inspekce zaznamenávají ředitelé škol zvýšený zájem o hodnocení ze strany zřizovatelů a školských rad. Ředitelé a pedagogičtí pracovníci mateřských a základních škol provádějí autoevaluaci různými nástroji (zdroje např. RVP.cz, sborník MŠMT - <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/skolskareforma/autoevaluace>, Národního ústavu odborného vzdělávání – Cesta ke kvalitě - <http://www.nuov.cz/ae>, Národní ústav pro vzdělávání, kritéria hodnocení České školní inspekce), ovšem v různé kvalitě a v podstatě individuálně a nesystémově z pohledu celého území.

Z uvedeného plyne, že mezi systémová opatření vedoucí k podpoře autoevaluace mateřských a základních škol patří zejména požadavek na garantovaný rozsah používaných metod zakotvený ve školním vzdělávacím programu, zajištění stabilní finanční podpory, která umožní mj. podporu vzdělávání pedagogických pracovníků, dále

zlepšení materiálně technických podmínek a umožnění spolupráce škol a vzájemného sdílení dobré praxe.

Předložené změny zajistí garantovanou úroveň autoevaluace škol a její systematickou podporu v procesu vzdělávání. To povede k podpoře efektivnosti vzdělávacího procesu ve všech vzdělávacích oblastech RVP.

Opatření: Aktualizace ŠVP škol v oblasti autoevaluace škol, a to s důrazem na systém v oblasti pedagogické diagnostiky v kontextu individualizaci ve vzdělávání, systémová finanční podpora pro realizaci autoevaluačních nástrojů a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na používání metod pedagogické diagnostiky, dále podpora nákupu a sdílení specifických pomůcek, metodik a knih. Společné vzdělávání ředitelů a vedení škol sdílením zkušeností, vzájemné informování, vyhledávání, vzdělávání a podpora spolupráce místních vynikajících pedagogických pracovníků a dalších vzdělávatelů jako budoucích mentorů a vzdělávacích lídrů a pro budování expertní základny v území, společné vzdělávání ředitelů a zřizovatelů, podpora kvality práce ředitele ze strany zřizovatele.

Vazba na opatření MAP:

Autoevaluace (vlastní hodnocení) vzdělávacího procesu s důrazem na pedagogickou diagnostiku v kontextu individualizace vzdělávání a podmínek vzdělávání je prolínající se všemi oblastmi a činnostmi škol. Tento cíl souvisí s povinnými opatřeními (tématy) MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* a č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, dílčím způsobem souvisí se všemi doporučenými opatřeními (tématy) MAP.

Indikátor: počet inovovaných ŠVP škol v kontextu s aktualizovaným RVP doplněným o systém autoevaluace školy, počet škol zapojených do realizace společného vzdělávání a sdílení, počet vedoucích pedagogických pracovníků proškolených v oblasti autoevaluace školy, počet pedagogických pracovníků proškolených v mentoringu autoevaluace, počet realizovaných akcí vzájemného sdílení dobré praxe, počet vzdělávacích společných akcí pro vedení škol a zástupce zřizovatele.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.2 – Evaluace průběhu vzdělávání

Specifický cíl 1.2.3 Podpora vzájemné spolupráce mateřských a základních škol směrem k budování znalostních kapacit

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Vzájemná spolupráce mateřských a základních škol v současné době není systematicky nastavena. Školy sice vzájemně spolupracují (ne všechny), ale zpravidla pouze na základě buď regionální blízkosti, nebo na základě osobních vazeb. Chybí sdílení informací o potřebách škol a propojení na školy s podobnými problémy nebo potřebami např. ve vazbě na práci s hendikepovanými dětmi, nadanými apod. Školy se tak stávají samostatnými ostrovy v moři a musí složitě samy řešit tyto problémy, protože nemají kontakty a přehled. Chybí systém, kde by školy evidovaly svoje problémy a potřeby a navazovaly by spolupráci a sdílely by dobrou praxi ve všech oblastech.

Opatření: Vytvoření databáze dobré praxe a kontaktů pro propojení škol a navázání spolupráce a sdílení zkušeností. Zajištění finančních prostředků na umožnění setkávání a následné zpětné vazby pro účastníky a další zájemce.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Navázání spolupráce a sdílení zkušeností se může dotýkat jakéhokoliv tématu MAP.

Indikátor: počet zrealizovaných setkání, počet vytvořených zpráv a projektů dobré praxe, počet škol zapojených do realizace vzájemné spolupráce a sdílení, počet pedagogických pracovníků zapojených do sdílení a výměny zkušeností.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.2 – Evaluace průběhu vzdělávání

Specifický cíl 1.2.4 Podpora spolupráce mateřských a základních škol s vysokými školami v oblasti počátečního vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pro zajištění kvalitního vzdělávání v mateřských a základních školách v ORP Olomouc je zásadní dostupnost škol kvalitními učiteli, kteří budou nejen dostatečně kompetenčně vybaveni, ale zároveň budou mít aktuální přehled o současném stavu poznání oboru, který na školách vyučují v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů. Proto je důležité, aby vysoké školy vzdělávající učitele dokázaly adekvátně nastavovat pregraduální vzdělávací programy tak, aby učitelé již na úrovni vysoké školy vycházeli z vybavení schopnostmi a dovednostmi, které odrážejí potřeby současných dětí a žáků ve smyslu jejich připravenosti na budoucí povolání. Na druhé straně je třeba, aby MŠ a ZŠ si uvědomovaly, že do škol nastupují sice absolventi z vybavení odbornými znalostmi, ale kteří potřebují nadále pomoci v odborném uvedení do praxe, a to za pomoci uvádějících učitelů. V tomto směru je potřebné rozvíjet vzájemnou spolupráci fakult připravujících učitele mateřských a základních škol, které poskytnou tvůrcům vzdělávacích programů pro učitele potřebnou zpětnou vazbu o tom, jaké jsou aktuální potřeby nejen v oblasti vzdělávání pedagogů, ale i samotných žáků. Fakulty vzdělávající učitele bez tohoto potřebného kontaktu se vzdělávací praxí nemají přílišnou motivaci ke změně svých vzdělávacích plánů na základě potřeb mateřských a základních škol či samotného trhu práce.

Vzájemné setkávání zástupců mateřských, základních a vysokých škol může přispět k lepší připravenosti fakult vzdělávajících učitele ve smyslu aktuálních programů, které odrážejí nejen současný stav poznání, ale konkrétní problémy či potřeby regionálního školství či trhu práce. Mateřské a základní školy naopak mohou ze vzájemných setkávání získat aktuální poznatky a poznání v jednotlivých oborech a didaktických disciplínách či novinkách v oblasti práce s informačními a komunikačními technologiemi a novými metodami ve vzdělávání. Navázání této spolupráce a sdílení zkušeností může takto významně přispět k budování vzdělanostních kapacit v mateřských a základních školách.

V současné době probíhají na některých fakultách vzdělávajících učitele (např. Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci) pravidelná setkání vysokoškolských metodiků s cvičnými učiteli tzv. fakultních mateřských a základních škol, kteří metodicky vedou na školách studenty učitelství v rámci jejich pedagogických praxí v mateřských či základních školách. Na těchto akcích dochází ke vzájemné výměně zkušeností v oblasti metod a forem práce i nastavení principů průběhu pedagogických praxí. Studenti učitelství jsou tak často těmi, kteří přinášejí do výuky na školách nové, neotřelé vzdělávací metody či edukační nástroje, a mohou tak představovat významný inovační prvek v oblasti vzdělávání v mateřských a základních školách. Rozvinutí tohoto systému směrem ke vzniku dalších fakultních škol poskytne potřebné vědomostní zázemí dalším školám v ORP Olomouc a na druhé straně umožní fakultám vzdělávajícím učitele inovovat vzdělávací programy takovým způsobem, aby reflektovaly aktuální potřeby území.

Opatření: realizace pravidelných setkání – kulatých stolů – aktivních učitelů mateřských a základních škol s vysokoškolskými metodiky a zástupci, realizace pravidelných konferencí pro učitele mateřských a základních škol v oblasti metod a forem práce, vytvoření systému sdílení dobré praxe v podobě společného informačního portálu, vytvoření systému zpětné vazby realizovaných nástrojů, zajištění uvádějících učitelů na školách.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Daný cíl ve formě sdílení zkušeností pedagogů dílčím způsobem rozvíjí jak všechna povinná opatření *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, opatření *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* a opatření *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, tak doporučená a volitelná opatření MAP.

Indikátor: počet zrealizovaných aktivit sdílení (kulatých stolů, konferencí pro učitele, počet fakultních mateřských a základních škol v ORP Olomouc), počet inovovaných pregraduálních vzdělávacích programů pro učitele dle potřeb ORP.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.3 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol na základě analýzy potřeb regionu

Specifický cíl 1.3.1 Inovace a tvorba vzdělávacích programů učitelství pro mateřské a základní školy na základě analýz potřeb regionu

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pro zvýšení kvality vzdělávání v mateřských a základních školách v ORP Olomouc je zcela zásadní zvyšovat kvalitu (budoucích) učitelů, kteří potřebují získávat nejen kvalitní pregraduální učitelské vzdělání, reflektující současný stav poznání v daném oboru či v oblasti metod a forem práce s dětmi, ale zároveň se potřebují následně kontinuálně vzdělávat tak, aby dokázali do svých oborových či didaktických kompetencí vnášet aktuální poznatky a rovněž potřeby regionu s ohledem na současný trh práce. Pouze takto vybavení učitelé mohou děti a žáky připravit na jejich budoucí povolání a adekvátně jim pomoci při vstupu do života po ukončení školní docházky. Fakulty vzdělávající učitele naopak potřebují zpětnou vazbu učitelů z terénu, kteří jim mohou pomoci při tematické inovaci stávajících vzdělávacích programů, a to jak v oblasti pregraduální výuky, tak v rámci celoživotního vzdělávání v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Vzájemná spolupráce při realizaci vzdělávacích programů pro učitele se týká i pracovníků knihoven v ORP Olomouc, kteří realizují pro knihovníky, pedagogické pracovníky a studenty středních a vysokých škol s pedagogickým a knihovnickým zaměřením odborné semináře zaměřené zejména na podporu čtenářství a čtenářské (pre)gramotnosti. Zabezpečují předávání aktuálních informací všem pracovníkům knihoven a vzdělávacích institucí o aktuální nabídce současné literatury, aktuálních literárních směrech a žánrech. Zprostředkovávají také výsledky výzkumů čtenářství a čtenářské (pre)gramotnosti realizované pracovníky a studenty vysokých škol.

Tento přístup ke spolupráci je v souladu se Strategií ITI Olomoucké aglomerace, která v rámci Specifického cíle 1, opatření 1.1.2 vytváří optimalizované materiální podmínky pro realizaci vzdělávacích aktivit MAP, které budou realizovány na území Olomoucké aglomerace v rámci povinného opatření 2 „Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání“ a které budou zaměřeny zejména na proškolení pedagogických pracovníků základních škol v oblasti rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti žáků a aktivizačních metod, v zavádění efektivních přístupů v rámci celé školy (zahrnující mj. spolupráci a propojení s aktivitami místních knihoven a zapojením rodičů do partnerství se školami, podporu souladu nabídky a poptávky na trhu práce, rozvoj kompetencí žáků a studentů, zvýšení kapacity předškolních zařízení SC1 SC2 SC3 a knihovny v těchto aktivitách) a dále v zavádění inovativních aktivizujících metod výuky matematiky na základních školách“ (ITI Olomoucké aglomerace, s. 204-205).

Aktivity vzájemné spolupráce vysokých škol a dalších institucí vzdělávajících učitele s učiteli MŠ a ZŠ povedou ke vzniku a inovaci kvalitnějších vzdělávacích programů pro učitele na základě aktuálních potřeb dané oblasti, a v důsledku toho ke kvalitnějším vzdělávacím programům v pregraduálním a celoživotním vzdělávání. Takto budou nastaveny adekvátní vstupní podmínky pro vzdělávání kvalitních, odborně i didakticky informovaných učitelů a knihovníků, kteří budou schopni předávat kvalitní a moderní

informace dětem a žákům, které si přenesou i do dalších stupňů vzdělávacího procesu a následně i do běžného života.

Je potřebné nastavit aktivity systematické spolupráce fakult vzdělávající učitele a dalších institucí poskytujících další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti tvorby obsahu pregraduálních vzdělávacích programů a programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) tak, aby byly v jejich vzdělávacích obsazích reflektovány nejen potřeby a problémy škol daného území, ale i aktuální poznatky v oblasti rozvoje potřebných kompetencí dětí a žáků s ohledem na současný trh práce.

Opatření: Podpora vzájemného setkávání vysokoškolských pedagogů a pedagogů MŠ a ZŠ, podpora setkávání metodiků vysokých, základních a mateřských škol, podpora rozvoje systému pedagogických praxí studentů učitelství v mateřských a základních školách v ORP Olomouc.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí všechny oblasti MAP (povinná, doporučená a volitelná témata), neboť představuje vstupní podmínku pro úspěšnou realizaci všech oblastí.

Indikátor: počet zrealizovaných odborných seminářů, počet zrealizovaných aktivit setkávání, počet vytvořených/inovovaných vzdělávacích programů pro učitele.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.3 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol na základě analýzy potřeb regionu

Specifický cíl 1.3.2 Vzájemná spolupráce škol při výměně zkušeností dobré praxe

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není vzájemná spolupráce mateřských a základních škol (nebo škol daného stupně vzdělávání mezi sebou) systematicky nastavena. Školy sice vzájemně spolupracují, ale zpravidla v rámci jednorázových aktivit či pouze na základě regionální blízkosti nebo osobních vazeb. Chybí sdílení informací o potřebách škol a propojení na školy s podobnými problémy nebo potřebami např. ve vazbě na práci s dětmi se specifickými potřebami apod. Je potřebné školám napomoci v aktivitách vzájemného sdílení tak, aby nemusely samy řešit některé problémy, protože nemají vybudovanou dostatečnou síť kontaktů a přehled o situaci ostatních škol v regionu. Chybí systém vzájemného sdílení dobré praxe či sdíleného mentoringu výborných a zkušených učitelů škol. Toho lze dosáhnout realizací aktivit vzájemné spolupráce (kulaté stoly, tematicky zaměřené semináře na sdílení dobré praxe škol či forma elektronického úložiště či diskusního fóra pro sdílení příkladů praxe škol).

Aktivity vzájemné spolupráce a sdílení praxe škol povedou k tomu, že školy se mohou inspirovat při řešení konkrétních problémů či zavádění inovativních vzdělávacích metod či forem práce, což může ušetřit školám nejen finanční náklady spojené s hledáním řešení problémů, které již jiné školy efektivně vyřešily, ale i k budování znalostních a dovednostních kapacit učitelského sboru, a v důsledku toho ke zvyšování kvality výuky na školách.

Opatření: Je potřebné nastavit základy systematické spolupráce škol a školských zařízení, příp. dalších institucí poskytujících vzdělávání na úrovni mateřského a základního školství tak, aby bylo možné systém do budoucna rozšiřovat, a zajistit tak jeho udržitelnost. To bude nastaveno zejména opakovanými aktivitami vzájemného setkávání a zároveň vytvořením elektronické komunikační platformy, která umožňuje zapojení učitelů nezávisle na prostoru a čase, a navíc zajišťuje udržitelný a finančně nenáročný výsledek, který mohou využívat školy bez lokálního omezení a který může být do budoucna neustále aktualizován. Podpora vzájemného setkávání pedagogů MŠ a ZŠ, podpora tematických odborných seminářů vedených výbornými a zkušenými učiteli škol, vytváření elektronické databáze příkladů dobré praxe a diskusní platformy pro výměnu zkušeností.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí všechny oblasti MAP (povinná, doporučená a volitelná témata), neboť předpokládá spolupráci škol ve všech prioritních oblastech nadefinovaných ve strategickém rámci ORP Olomouc.

Indikátor: počet zrealizovaných odborných seminářů vzájemného sdílení škol, počet zrealizovaných setkání, počet vytvořených příkladů dobré praxe, počet pedagogických pracovníků zapojených do sdílení a výměny zkušeností, počet vytvořených elektronických platform pro sdílenou spolupráci.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.4 - Podpora kurikulární reformy

Specifický cíl 1.4.1 Inovace školních vzdělávacích programů v mateřských a základních školách na základě potřeb regionu

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pro zvýšení kvality vzdělávání v mateřských a základních školách v ORP Olomouc je potřebné ze strany škol neustále reflektovat současný stav poznání ve vzdělávacích oborech a vyhodnocovat míru včleňování aktuálních poznatků do školních vzdělávacích programů (ŠVP). Ačkoliv hlavní rámec vzdělávání pro jednotlivé stupně škol je dán Rámcovým vzdělávacím programem (RVP), dle doporučené metodiky pro RVP ZV Výzkumného ústavu pedagogického (2005) dává ŠVP možnost školám „svobodně formulovat představy o nejvhodnější podobě vzdělávání na dané škole“. Je tedy zcela na školách, do jaké míry obohatí požadavky definované RVP o další vzdělávací obsah, který reflektuje regionální požadavky či požadavky trhu práce na daném území. Tvorba ŠVP dává také školám možnost spolupracovat nejen s ostatními školami, ale například i s aktéry trhu práce v dané oblasti či dalšími institucemi zaměřenými na rozvoj vzdělávání v dané oblasti (knihovny, NNO, SVC ad.), stejně tak je možné přizpůsobit obsahovou náplň vzdělávání potřebám či přáním dětí a žáků či jejich rodičů. Pedagogové mají také možnost si volit různé vzdělávací cesty, jak požadavky RVP PV naplní, a stejně tak i různé prostředky (obsah, formy, metody apod.). To vše však klade zvýšené požadavky na pedagoga i jeho erudici při schopnosti vytvářet ŠVP, komunikovat s dalšími aktéry zapojenými do tvorby ŠVP či mezi školami navzájem.

Jedním z důležitých kroků vedoucích k tvorbě adekvátního ŠVP reflektujícího nejen aktuální stav poznání, ale i potřeby regionu, je osobní angažovanost a motivace pedagogických pracovníků ke změně postojů ke způsobu tvorby ŠVP, které již nejsou „řízeny“ centrálně osnovami, ale dávají pedagogům na jednotlivých školách prostor pro vlastní kreativitu a z ní také vyplývající zodpovědnost za způsob a míru předávání poznatků dětem a žákům. Je potřebné, aby učitelé dokázali v rámci tvorby ŠVP vytvořit takové podmínky pro vzdělávání, aby se děti a žáci chtěli učit, byli motivováni k poznávání a aktivně se zapojovali do vyučovacího procesu, a to včetně dětí a žáků se specifickými potřebami. Potřebné je také podporovat vedení dialogu učitelů při tvorbě ŠVP a vzájemného sdílení dobré praxe škol a dále předávat učitelům, jež ŠVP na školách vytvářejí, aktuální poznatky o proměnách vzdělávacích přístupů, didaktických přístupech či školské legislativě a podporovat také jejich vzdělávání v oblasti oborových a didaktických kompetencí směřujících k podpoře rozvoje klíčových kompetencí žáků a jejich následné uplatnitelnosti na trhu práce. Záměrem je také podpořit tvorbu takových ŠVP na školách, které vytvoří na škole prostředí zajímavější a přitažlivější jak pro žáky, tak jejich rodiče. Dalším důvodem k podpoře škol při tvorbě ŠVP je aplikace novely školského zákona (s platností od 1. 9. 2016), v rámci které čeká školy další práce na ŠVP, a to zejména v oblasti společného vzdělávání (inkluze).

Pro úspěšné vytvoření aktuálního ŠVP reflektujícího současný stav vědního poznání, vzdělávací metody a formy práce ve vyučování, požadavky současného trhu práce a potřeby regionu je potřebné zejména poskytnout potřebnou metodickou podporu učitelům, kteří ŠVP na školách vytvářejí, a to ve formě vzájemného setkání učitelů na škole, učitelů škol navzájem tak, aby mohli společně řešit problémy či sdílet dobrou praxi. Dále je potřebné realizovat vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené

na metodiku tvorby ŠVP/RVP, znalost současné legislativy a požadavků novely školského zákona (zejm. v souvislosti se společným vzděláváním - inkluzí) a poskytnout potřebnou metodickou pomoc učitelům, ať už ve formě metodických příruček, či v podobě elektronické platformy umožňující sdílení dobré praxe a prostor pro vzájemnou výměnu názorů.

Opatření:

Podpora vzájemného setkávání učitelů nad tvorbou ŠVP, sdílení dobré praxe škol, vzdělávání pedagogických pracovníků, metodická pomoc učitelům při tvorbě ŠVP, elektronická platforma pro sdílení příkladů dobré praxe a metodické pomoci při tvorbě ŠVP.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí všechny povinné oblasti MAP a předpokládá i rozvoj doporučených a volitelných témat MAP, neboť je zaměřen na inovaci ŠVP, které se dotýkají všech prioritních oblastí nadefinovaných ve strategickém rámci ORP Olomouc.

Indikátor: počet zrealizovaných vzájemných setkání pedagogů škol, počet proškolených pedagogických pracovníků v oblasti tvorby ŠVP, počet vytvořených příkladů dobré praxe, počet metodických podpor pro tvorbu ŠVP, počet pedagogických pracovníků zapojených do sdílení a výměny zkušeností, počet vytvořených elektronických platforem pro metodickou podporu a sdílenou spolupráci.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.5 – Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky

Specifický cíl 1.5.1 Podpora rozvoje pedagogicko-psychologického poradenství

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Cílem je rozvoj služeb pedagogicko-psychologického poradenství na úrovni mateřské a základní školy a zkvalitnění integrovaného diagnosticky-informačního a poradenského systému s využitím služeb pedagogicko-psychologického poradenství. Akcentováno je rovněž zkvalitnění integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a přiblížení poradenských služeb klientům - žákům, jejich rodičům a učitelům škol.

Nástup inkluzivního vzdělávání a s tím související legislativní změny, a tedy i nárůst administrativních i odborných poradenských činností (cca o 40 %) – bude vyžadovat vybudování integrovaného poradenského systému, ale i posilování personální a odborné kapacity PPP i SPC.

Důležitost podpory poradenských zařízení deklaruje vývoj nárůstu činností a kapacity pracovišť PPP a SPC v Olomouckém kraji, kdy za posledních 5 let vzrostl z 11.466 klientů na 13.725 klientů v roce 2015. Podporu poradenským zařízením deklaruje i Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2016-2020.

„V zájmu zajištění dostatečné dostupnosti podporovat rozšíření nabídky služeb pedagogicko-psychologického poradenství formou dalších míst poskytování školských služeb s ohledem na potřeby regionu a zřizovatele v rámci stávajících kapacit. V souvislosti s legislativními změnami v systému poradenských služeb zvýšit počet poradenských pracovníků vzhledem k potřebám jednotlivých školských zařízení. Podporovat spolupráci se středisky výchovné péče (SVP) při řešení úkolů primární prevence a sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Usilovat o sjednocení výstupů poradenských zařízení. Počet metodických konzultací poskytnutých pracovníky SPC, PPP vyučujícím, případně pracovníkům jiných poradenských zařízení.“

Opatření: Pokračovat v systematické kooperaci všech poradenských pracovišť (PPP, SPC, ...) v Olomouckém kraji a v koordinaci jejich odborných činností (administrativně i organizačně) - zvyšování odbornosti pracovníků a přizpůsobení přístupů regionálním potřebám terénu. Dále pokračovat v rozvoji integračních aktivit spolu s ostatními školskými subjekty a považovat za prioritu propojování poradenských služeb na území kraje, jehož cílem je dostupnost služeb pro všechny uživatele. Důležitým prvkem je plánování a podpora systematického vzdělávání odborných pracovníků zaměřeného na inkluzi a na další zkvalitnění diagnostické, intervenční, metodické, terapeutické a konzultační činnosti. Vypracovat a předložit školám jednotný metodický postup. Rozšiřovat integrovaný poradenský systém v Olomouckém kraji spoluprací s dalšími příbuznými institucemi a podporou propustnosti celého systému (do spolupráce zapojit Poradnu pro rodinu OK, speciálně pedagogická centra v kraji, Středisko sociální péče a další neziskové instituce: P- centrum, K-centrum, Spolu...).

V rámci pracovišť PPP a SPC (popř. kontaktních míst) v oblastech Olomouckého kraje, kde tato dosud nejsou – zřizovat integrovaná pracoviště, kde budou odborníci poskytovat své služby klientům s různými typy zdravotního postižení – zrakového, sluchového,

řečového, mentálního, tělesného nebo kombinovaného. Jde o to, aby klienti z různých míst našeho kraje nemuseli dojíždět k vyšetření do vzdálených měst, ale aby měli možnost kontaktu s pracovníkem SPC lehce dosažitelnou.

O optimalizaci sítě poradenských pracovišť nejen v ORP Olomouc, ale v celém Olomouckém kraji usilovat především s ohledem na potřeby klientů, škol i školských zařízení s využitím zkušeností ověřených prostřednictvím krajské sítě pracovišť pedagogicko-psychologické poradny. Propojování činností PPP a SPC, ale také úzká spolupráce s SVP, SSP, s diagnostickými ústavy a školními poradenskými pracovišti a iniciace společných setkání ředitelů těchto pracovišť, je motivovaná snahou o koordinaci činností, prostupnost informací, podporu vzniku sekcí odborníků zabývajících se obdobnou problematikou.

Klíčová opatření:

- Integrace poradenské sítě v Olomouckém kraji
- Změřit se na nové postupy v diagnostice, administraci a v metodické práci vyplývající z požadavků přechodu na inkluzivní vzdělávání a z legislativních změn týkajících se poradenského systému a v souvislosti s tím personálně rozšířit počet poradenských odborníků v souvislosti s nárůstem odborných a administračních činností.
- Aktivovat úzkou spolupráci se školami a školskými zařízeními v OK a nadále se výrazně podílet na integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžného typu škol.
- Posilovat oblast kariérového poradenství, participovat při volbě vzdělávací cesty klientů a úzce spolupracovat v této oblasti s výchovnými poradci.
- Koordinovat a harmonizovat aktivity zaměřené na primární prevenci sociálně patologických jevů v OK.
- Nadále vyhledávat nadané a talentované děti v MŠ a ZŠ, spolupracovat se školami a rodiči při jejich dalším rozvoji a vzdělávání.
- Zkvalitňovat spolupráci s třídními učiteli, výchovnými poradci a metodiky primární prevence.
- Průběžně mapovat potřeby, zájmy a požadavky klientů a zvyšovat jejich informovanost o poradenských službách.
- Zřizovat další poradenská pracoviště v místech kraje, kde dosud nejsou.
- Rozvíjet týmovou spolupráci v oblasti péče o klienta, přispívat k integraci poradenského systému v Olomouckém kraji.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí Povinná opatření (témata) MAP: *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, povinné opatření *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem* a doporučené opatření MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*

Indikátor: počet podpořených vzdělávacích zařízení, kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení, počet vybudovaných dalších detašovaných pracovišť, navýšení počtu odborných pracovníků (speciální pedagogové, psychologové, sociální pracovníci), počet nových diagnostických materiálů, počet proškolených odborných pracovníků PPP v dalším vzdělávání.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.5 – Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky

Specifický cíl 1.5.2 Podpora výchovného poradenství

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Dle zákonného vymezení (vyhl. MŠMT č. 116/2011 Sb.) se výchovný poradce zabývá řešením výchovných a výukových problémů, poruch chování, spolupracuje s metodikem prevence, zprostředkovává styk s poradenskými centry, zabývá se také problematikou vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, kontroluje dodržování IVP, koordinuje činnosti ve školní družině a poskytuje metodickou pomoc.

Výchovní poradci na základních školách se kromě řešení kázeňských přestupků podílejí zejména na kariérovém poradenství, přičemž poskytují především odbornou poradenskou pomoc při volbě dalšího stupně vzdělávání a volbě povolání. Kromě služeb výchovných poradců mohou žáci v této oblasti využívat školská poradenská zařízení v regionu či využívat řadu dostupných online zdrojů, zejm. internetový portál www.infoabsolvent.cz, který vznikl v rámci evropského projektu VIP Kariéra. Olomoucký kraj (OK) také každoročně pořádá prezentační výstavu oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje SCHOLARIS a společně s Úřadem práce se podílí na vydání a distribuci atlasů školství s přehledem oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol OK. Základním školám také Olomoucký kraj poskytuje propagační materiál, kterým podporuje zájem o učební obory požadované na trhu práce. Tradici získává v OK také BURZA PRÁCE A VZDĚLÁNÍ, kde jsou pořadateli i vystavujícími hosty (Olomoucký kraj, krajská pobočka Úřadu práce ČR v Olomouci, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Krajská hospodářská komora OK, zaměstnavatelé, střední školy, vyšší odborné školy, vysoké školy) poskytovány kompletní informace z oblasti plánování a realizace profesní volby.

Přesto nejvýznamnější úlohu v kariérovém poradenství na školách hraje výchovný poradce, který v rámci specializované činnosti poskytuje zejména kariérní informace (o studijních příležitostech, zaměstnáních, kariérních postupech, trendech a podmínkách trhu práce, vzdělávacích institucích apod.), dále kariérovou výchovu, která pomáhá pochopit studentům jejich motivace a hodnoty a porozumět tomu, jak mohou být ve společnosti prospěšní. Kariérová výchova zahrnuje i vlastní kariérové poradenství, jež pomáhá porozumět vlastní identitě a činit uvědomělá rozhodnutí ohledně povolání. Výchovní poradci získávají kvalifikaci pro svou činnost na školách specializovaným studiem pro výchovné poradce dle §8 vyhlášky č. 317/2005 Sb., ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, které v Olomouckém kraji poskytuje Pedagogická fakulta Univerzity Palackého. Výchovní poradci zde mohou také dále zvyšovat svou kvalifikaci v oblasti kariérového poradenství v kurzech CŽV zaměřených na pedagogickou diagnostiku, pedagogicko-psychologické či speciálně-pedagogické aspekty poradenství apod.

Nedílnou součástí aktivní politiky zaměstnanosti OK je i poradenství pro uchazeče a případně také zájemce o zaměstnání zajišťované poradci Úřadu práce, příp. dalšími poradenskými zařízeními. V roce 2015 byl Úřadem práce poskytnut některý z typů poradenské služby 34600 osobám (Úřad práce, 2015).

Důraz na potřebu a podporu rozvoje kariérového poradenství v OK je zmiňován v řadě

strategických dokumentů:

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje na období 2016–2020 navrhuje pro oblast dalšího rozvoje kariérového poradenství následující opatření:

- a) Zajistit organizaci prezentační výstavy oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje
- b) Podílet se i nadále na vydávání atlasů školství.
- c) Informovat veřejnost o podpoře Olomouckého kraje žákům učebních oborů požadovaných na trhu práce.
- d) Organizovat setkání výchovných poradců základních škol Olomouckého kraje pravidelně, alespoň 1x ročně, informovat výchovné poradce o aktuální situaci na trhu práce, podmínkách přijímacího řízení atd.

V rámci **Strategie ITI Olomoucké aglomerace** (2016) byly definovány tyto potřeby v oblastech Olomouc, Přerov, Prostějov (které však kopírují podmínky v oblasti vzdělávání v rámci celého kraje), které zároveň definují nově vznikající potřeby i pro oblast poskytování kariérového poradenství:

- žáci středních a vyšších odborných škol v rámci Olomoucké aglomerace nejsou dostatečně podporováni a motivováni ke studiu na navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikované pracovní síly v technických a přírodovědných oborech;
- odborné kompetence absolventů jsou v současnosti na relativně nízké úrovni a v konečném důsledku neodpovídají požadavkům firem, uplatnitelnost žáků a studentů na trhu práce je tak snižena a absolventi základních, učňovských a středních škol jsou ve větší míře ohroženi nezaměstnaností;
- nízká míra podnikatelských kompetencí u absolventů VŠ, nesoulad oborové nabídky VŠ s potřebami trhu práce, absence VŠ technického směru.

Podle **Regionální inovační strategie Olomouckého kraje** (2011) je potřebné žáky a studenty seznamovat se skutečnou situací na trhu práce a vybraných oborech (podmínkami práce, odměňování, možností osobního rozvoje). Vedle osobní motivace dětí a jejich rodičů je tím také podpořeno snižování rozdílů mezi potřebami firem a výstupem ze systému vzdělávání. Navrhovaným nástrojem je propagace podnikavosti, kreativity a aktivity dětí. Tuto úlohu by na školách měli částečně zastávat rovněž výchovní poradci v rámci kariérní výchovy.

Podle závěrečné zprávy **Vyhodnocení přínosů vybraných intervencí NSRR v návaznosti na realizaci programového dokumentu ROP Střední Morava** (2016) je potřebná efektivnější podpora spolupráce škol se zaměstnavateli tak, aby žáci a studenti odcházeli lépe kompetenčně vybaveni pro současný trh práce. Žáci středních a vyšších odborných škol nejsou dle zprávy dosud dostatečně podporováni a motivováni ke studiu v navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikovaných sil v této oblasti.

K největším problémům v oblasti výchovného poradenství na základních školách patří zejména nedostatečná časová kapacita výchovného poradce pro zvládnutí individuálního přístupu směrem ke všem žákům. Problémem v oblasti kariérového poradenství na ZŠ je

především úzká zaměřenost zejména na volbu navazující střední školy, a z toho vyplývající chybějící komplexnější přehled výchovných poradců o aktuálním trhu práce a možnostech uplatnění žáků. Na základě diskuzí s výchovnými poradci z kulatých stolů a burz práce v olomouckém regionu výchovným poradcům také chybí přehled o možnostech zahájení samostatného podnikání a poskytování poradenské podpory směrem k rozvoji kompetencí žáků v oblasti podnikání. K často zmiňovaným problémům patří nedostatečná spolupráce rodičů se školou v oblasti volby povolání a nedoceníení úlohy výchovného poradce při objektivním zhodnocení předpokladů žáka pro další studium či budoucí kariéru.

Návrh opatření: Z toho důvodu je potřebné systematizovat přístup školy směrem k navýšení časových možností výchovných poradců zejména v oblasti kariérového poradenství, ať už získáním finančních prostředků na ohodnocení výchovných poradců pro základní školy v rámci aktivit mimo školu (exkurze výchovných poradců ve firmách), větším zapojením výchovných poradců do jednorázových aktivit směrem k volbě povolání (burzy práce atd.), dalším vzděláváním výchovných poradců v oblastech reagujících na potřeby regionu (potřeba studia technických a přírodovědných oborů, podpora zahájení samostatného podnikání) a na novelu školského zákona v souvislosti se společným vzděláváním (inkluze). Podporovat je potřeba společné aktivity školy a rodičů (např. systematické využívání dnů otevřených dveří základních škol k setkávání s rodiči – besedy s výchovnými poradci a zaměstnavateli v regionu, zástupci Úřadu práce apod.).

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl dílčím způsobem (v oblasti práce se žáky se specifickými potřebami) rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem, přímo rozvíjí doporučené opatření MAP: Kariérové poradenství v základních školách a částečně podporuje a doplňuje aktivity v rámci doporučených opatření MAP: Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků a Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání a Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků.

Indikátor: počet proškolených výchovných poradců, počet zrealizovaných aktivit zaměřených na volbu povolání žáků, počet osob ze strany zaměstnavatelů zapojených do aktivit škol v oblasti volby povolání.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.5 – Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky

Specifický cíl 1.5.3 Rozvoj středisek volného času (prevence sociálně-patologických jevů)

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době je především na ZŠ zaznamenáván značný výskyt sociálně patologických jevů ve všech podobách. Proto i SVČ se v rámci dalšího rozvoje budou rovněž více zaměřovat na nové aktivity vedoucí k předcházení, či zamezení nežádoucích jevům v rámci prevence sociálně patologických jevů.

Např. Dům dětí a mládeže, v souladu se strategií prevence sociálně patologických jevů MŠMT u dětí a mládeže, realizuje "Základní preventivní program". Výchozím principem prevence je výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoje osobnosti. V rámci nespecifické primární prevence bude DDM Olomouc, kromě realizace vlastních volnočasových aktivit, realizovat, ve spolupráci se ZŠ, adaptační kurzy pro školní kolektivy (třídy).

Cílem bude za pomoci psychosociálních technik stmelit a vytvořit zdravý třídní kolektiv. Kurzy povedou k vzájemnému poznání všech zúčastněných, k rozvoji tvořivosti, sociálních dovedností, k rozvoji vůle i sebepojetí. Adaptační kurz je kvalitním startovacím blokem pro další aktivity v prevenci negativních jevů na dané škole. Tyto kurzy se mohou realizovat jednak pro nově vznikající kolektivy (třídy), jednak pro kolektivy, kde se již sociálně patologické jevy vyskytly. Dle zkušeností a poznatků z praxe je prokázáno, že po absolvování adaptačních kurzů dochází k výraznému snížení nežádoucích jevů v kolektivech.

Záměrem je předat dětem a žákům zejména:

- osobnostní a sociální rozvoj žáků na zásadách zkušenostního učení, vlastního prožitku a následné reflexi
- budování bezpečného klima v nově vzniklých žákovských kolektivech jako prevence SPJ
- uplatněnými formami a metodami zkvalitnit prevenci SPJ
- mapování rizikových oblastí dospívajících
- vzájemné poznávání
- naučit žáky kooperovat, komunikovat
- navázat pozitivní vztahy mezi žáky, třídním učitelem, metodikem prevence, speciálním pedagogem
- sledování vývoje vztahů v žákovské skupině
- sledování situací spolupráce, soutěžení a včasné intervence při rizikových vztazích a vazbách

Opatření:

finanční zabezpečení kurzů (příprava kurzu, nákup materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů a lektorů v rámci DVPP, odměna lektorům), rekonstrukce a vybavení učeben v budovách DDM, kde budou kurzy probíhat.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí všechna povinná, doporučená i volitelná opatření MAP.

Indikátor: počet realizovaných kurzů, počet účastníků na kurzech, počet pedagogů, kteří absolvovali DVPP.

4.3.2 Prioritní oblast rozvoje 2

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.1 – Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání

Specifický cíl 2.1.1 Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Cílem přípravné třídy je systematicky připravovat děti k bezproblémovému začlenění do vzdělávacího procesu od 1. ročníku základní školy a předcházet tak u nich případným neúspěšným začátkům ve školní docházce, které by mohly ohrozit průběh jejich dalšího vzdělávání a tím i jejich další perspektivy v životě. Tuto možnost by měly získat všechny děti. I když už při některých ZŠ tyto třídy vznikly, ne všechny potřebné děti jsou takto podpořeny.

Z agregovaných dat MŠMT vyplývá, že školy chtějí mít možnost přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.) – zlepšení v období 2016-2018 plánuje 66,7% škol, dále že školy chtějí umět připravit všechny žáky na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání - zlepšení v období 2016-2018 plánuje 68,4% škol, tzn. tato tematika oslovila velké procento škol.

Překážky škol, v rámci ORP, jsou: nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci, vzhledem k tomu, že přípravné třídy budou navštěvovat i děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, je třeba počítat s pomocí např. asistentů pedagoga, speciálních pedagogů, tlumočnicků do daného jazyka apod.; dále může jít o nedostačující prostorové možnosti školní budovy – jde o tzv. místnost navíc.

Je potřeba zajistit financování personálních nákladů, bez pomoci např. asistentů pedagoga, speciálních pedagogů apod. nelze v některých případech přípravné třídy efektivně realizovat. Dále bude potřeba financovat vytvoření a vybavení učebny pro tuto přípravnou třídu.

Je třeba přesně zmapovat situaci v jednotlivých školách, zajistit DVPP v této oblasti, zajistit finance jak na personální náklady, tak i na možnosti financování za účelem vytvoření učebny pro přípravnou třídu. Dále vytvoření metodických materiálů, které podpoří výuku v této třídě, jež má svá specifika.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl zcela rozvíjí Povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem* a průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních*

a občanských kompetencí dětí a žáků

Indikátor: počet žáků v přípravných třídách, počet úspěšných žáků při přechodu na další stupeň vzdělávání.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.1 – Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání

Specifický cíl 2.1.2 Podpora zajištění bezbariérových úprav školních budov

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Děti a žáci s tělesným postižením jsou integrováni do běžných škol a školských zařízení, které však nejsou ze stavebního hlediska všem dětem a žákům dostupné. Školy a školská zařízení řeší přijetí dítěte nebo žáka ke vzdělávání individuálně organizací výuky s minimálními stavebními úpravami.

Statutární město Olomouc může v současné době nabídnout rodičům vzdělávání dětí a žáků s tělesným postižením ve 2 bezbariérových mateřských školách a 4 bezbariérových základních školách. Tato nabídka však není pro Olomouc dostačující a v rámci ORP je nedostatečná.

Bezbariérové úpravy škol a školských zařízení jsou oblastí, které školy plánují realizovat v letech 2019 – 2020, jak vyplývá z agregovaných dat MŠMT. Ne všechny budovy škol jsou vhodné k provedení bezbariérových úprav (budovy s nevhodným dispozičním řešením, technicky nevhodné budovy z důvodu vnějších podmínek, budovy památkově chráněné apod.).

Zajistit dětem a žákům s tělesným postižením dostupnost vzdělávání nespočívá pouze ve stavebních úpravách objektů, ale stejně důležitou oblastí je také přizpůsobení učeben, vybavení a dalších prostor školy a školských zařízení potřebám dětí a žáků s tělesným postižením.

Tyto zásadní úpravy budov škol souvisí s nedostatkem finančních prostředků zřizovatelů. Zvláště u malých obcí potřeba finančních prostředků do vzdělávání může odčerpat značnou část rozpočtu obce.

Možností, jak obcím získat pro školy dostatek finančních prostředků, mohou být dotační investiční programy. Investování do bezbariérových úprav škol a školských zařízení usnadní žákům s tělesným postižením výběr školy, zajistí kvalitní prostředí, ve kterém se tyto děti a žáci budou lépe cítit, a bude podporovat začleňování dětí a žáků s tělesným postižením do běžného vzdělávacího systému. Dostupnost již nebude překážkou ke kvalitnímu vzdělávání a bezbariérovost navíc podpoří vznik a rozvoj sociálních vztahů mezi žáky.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je vázaný na Opatření 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem a dále na volitelné Opatření Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků.

Indikátor: počet zrealizovaných bezbariérových úprav mateřských škol, počet zrealizovaných bezbariérových úprav základních škol, počet zrealizovaných bezbariérových úprav SVC a NNO.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.2 – Aplikace podpůrných opatření v MŠ a ZŠ

Specifický cíl 2.2.1 Materiálové vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Novela školského zákona č. 82/2015 Sb., přináší pro školská zařízení povinnost poskytnout dětem a žákům s potřebou podpůrných opatření maximální podporu v průběhu vzdělávání. Jednou z forem této podpory je využívání speciálních a kompenzačních pomůcek.

Z agregovaných dat MŠMT vyplývá, že aktuální průměrné hodnocení inkluzivního vzdělávání v ORP je u ZŠ 2,52, u MŠ 2,55. Z analýzy dat dále plyne, že 89,5 % ZŠ v ORP plánuje v letech 2016-2018 zlepšení právě v oblasti vybavení speciálními a kompenzačními pomůckami. Analýza agregovaných dat MŠMT pro MŠ v ORP vede k zjištění, že v letech 2016-2018 plánuje 78,1% MŠ v ORP zlepšení oblasti vytvoření podmínek pro vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření. Jednou z uváděných podmínek je i materiální vybavení MŠ.

Z výše uvedeného vyplývá, že většina MŠ a ZŠ v ORP cítí silnou potřebu pořízení kompenzačních a speciálních pomůcek. Jejich pořízení je jednou z hlavních investičních priorit pro následující období 2016-2018. Tato potřeba je ovlivněna zejména novelou školského zákona, díky které MŠ i ZŠ budou vzdělávat děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v daleko větší míře, než tomu bylo doposud. K dosažení tohoto specifického cíle bude potřeba zejména dostatečný objem finančních prostředků pro MŠ, ZŠ i SŠ v ORP.

Nedílnou součástí by mělo být vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků účastnících se vzdělávacího procesu, které by vedlo k rozšíření kompetencí spojených se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a užíváním kompenzačních a speciálních pomůcek v průběhu vzdělávání.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet škol využívajících kompenzační a speciální pomůcky v průběhu vzdělávání.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.3 – Systémová podpora asistentů pedagoga

Specifický cíl 2.3.1 Další vzdělávání asistentů pedagoga

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Asistent pedagoga je pedagogickým pracovníkem, jehož prostřednictvím dochází k naplňování podpůrných opatření ve vzdělávání u dětí, žáků a studentů (dále „žáků“) se speciálními vzdělávacími potřebami. Hlavním cílem jeho působení je podpora práce pedagoga při práci se žáky, kteří vyžadují zvýšenou míru podpory ve vzdělávání. Působení asistenta pedagoga je jedním z nástrojů inkluzivního modelu vzdělávání.

Funkci asistenta pedagoga do třídy, oddělení, studijní skupiny (dále „třída“), ve které se vzdělává žák/žáci se speciálními vzdělávacími potřebami lze zřídit v souladu s §16 odst. 2 písm. g) zákona č. 82/2015 (novela školského zákona). Podkladem ke zřízení funkce asistenta pedagoga je v souladu s § 16 odst. 2 písm. g) školského zákona u dětí, žáků, studentů s potřebou podpůrných opatření ve vzdělávání nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení zapsaného v rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum). Dále vyhláška č.27/2016 Sb., v §18 upravuje možnost získání asistenta pedagoga pro třídu, pokud se ve třídě vzdělává více než 5 žáků s podpůrnými opatřeními 2- 5. stupně.

Využití služeb asistenta pedagoga je vhodné tehdy, pokud nároky na podporu pedagoga při práci se žákem/žáky ve výuce vyžadují činnosti další osoby, která pomůže zkvalitnit práci se žákem/žáky s cílem respektování individuálních specifík žáka. Současně je vždy třeba posoudit, zda neexistují jiné varianty podpory jak pedagoga, tak i žáka/žáků (pomůcky, úpravy práce pedagoga atd.).

Asistent pedagoga pomáhá učiteli při organizaci a realizaci vzdělávacího procesu ve třídě, podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáka/žáků do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávacího procesu, včetně školou poskytovaných školských služeb. Odborná způsobilost asistenta pedagoga je dána Zákonem o pedagogických pracovnících ve znění pozdějších předpisů.

Ke zkvalitnění práce je žádoucí, aby se asistent pedagoga účastnil kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Stávající kurzy, ale dosud nedostatečně reagují na novelu školského zákona, jež se sebou přináší systém podpůrných opatření a je tedy zcela nezbytné, aby došlo k inovaci vzdělávacích programů, jež jsou zacíleny na pozici asistenta pedagoga. Klíčovou výhodou olomoucké aglomerace je skutečnost, že zde na PdF UP celý systém podpůrných opatření i jeho obsahové a metodické pojetí vzniklo a je tedy možno velmi rychle a kvalitně provést potřebné inovace.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet proškolených asistentů pedagoga v DVPP, počet nově kvalifikovaných asistentů pedagoga, počet inovovaných vzdělávacích programů asistenta pedagoga na základě novely školského zákona.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.3 – Systémová podpora asistentů pedagoga

Specifický cíl 2.3.2 Systém finanční podpory asistentů pedagoga

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Počet asistentů pedagoga k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v posledních letech dynamicky roste. Asistent pedagoga je jedním z podpůrných opatření. Přesto, že počet asistentů pedagoga roste, jsou jejich úvazky, i přes doporučení poradenského zařízení, kráceny a to v závislosti na objemu finančních prostředků. Finanční ohodnocení asistentů je nedostatečné a pracovní poměry jsou uzavírány na dobu určitou, čímž vzniká pro zaměstnance – asistenta pedagoga - existenční nejistota. Nehledě na chybějící metodické vedení.

I přes všechna tato rizika a nedostatky je asistent pedagoga nejlepším podpůrným opatřením. Také v budoucnosti bude nutné využívat k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podpory asistenta pedagoga, protože bez této podpory nebude možné některé žáky začlenit do běžného vzdělávacího systému.

Podmínkou pro udržení a rozvoj pozice asistenta pedagoga je však potřeba zpracovat metodiku práce asistenta, provést reformu financování této pozice, upravit pracovní podmínky a respektovat výši úvazku doporučeného poradenským zařízením. Teprve když budou nastavena pravidla pro zřízení asistenta pedagoga zahrnující všechny popsání oblasti, bude toto podpůrné opatření skutečně smysluplné a efektivní pro žáky, rodiče i školu.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázaný na Opatření 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.*

Indikátor: počet škol, počet žáků se SVP, počet asistentů pedagoga, počet úvazků doporučených poradenským zařízením X skutečný počet úvazků, počet metodik.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Specifický cíl 2.4.1 Podpora vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Novela školského zákona č 82/2015 Sb. zavádí pro školy povinnost vyrovnat podmínky pro vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami tak, aby došlo k rozvoji jejich klíčových kompetencí v maximální možné míře, a to v hlavním vzdělávacím proudu. Děje se tak prostřednictvím podpurných opatření, která představují zákonné finanční nároky.

Z analýzy agregovaných dat MŠMT pro ZŠ v ORP vyplývá, že inkluzivní vzdělávání je druhou hlavní prioritou. ZŠ plánují v letech 2016-2018 zlepšení zejména v oblasti vytvoření podmínek (materiální, personální) – 89,5%. Dále se ZŠ v ORP chtějí zaměřit na vzdělávání pedagogů v oblasti využití speciálních pomůcek – 86%. V letech 2019-2020 plánují investice zejména na bezbariérovost budov.

Z analýzy agregovaných dat MŠMT pro MŠ v ORP plyne, že inkluzivní vzdělávání je pro MŠ třetí hlavní prioritou. V letech 2016-2018 MŠ v ORP plánují zlepšení zejména v oblasti vytvoření podmínek pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (materiální, finanční podpora, vzdělávání pedagogů). Dále se chtějí zaměřit na vytvoření systému podpory (speciální pomůcky, asistenti pedagoga...) – 74%. Stejně procento MŠ se v letech 2016-2018 chce zlepšit v úpravě organizace a průběhu vzdělávání v souladu s potřebami dětí se SVP. V letech 2019-2020 se MŠ chtějí zaměřit zejména na bezbariérovost budov - 23,3%.

Přestože jsou děti se SVP v běžných školách již poměrně dlouho integrovány, doposud nebyla dostatečně zajištěna odpovídající finanční podpora pro jejich kvalitní vzdělávání. Řada škol nemá vytvořený systém podpory vzdělávání pro děti se zdravotním postižením. Běžné MŠ, ZŠ, SŠ nedisponují dostatečným množstvím speciálních a kompenzačních pomůcek. Chybí finance pro zajištění asistentů pedagoga. Pedagogové mají ve třídách velké počty dětí, což jim často znemožňuje se v dostatečné míře věnovat dětem se zdravotním postižením individuálně. Chybí dostatečná informovanost veřejnosti – rodičů – ohledně přínosu inkluze pro všechny. Školská poradenská zařízení jsou přetížena, nestíhají v dostačujícím tempu diagnostikovat žáky se zdravotním postižením.

Podpurná opatření s jejich zákonnými finančními nároky, šablony, IROP aj. by mohly být klíčem k zajištění dostatečného objemu finančních prostředků pro kvalitní vzdělávání dětí se zdravotním postižením (pořízení kompenzačních, speciálních pomůcek, technické úpravy budov škol). Školy by prostřednictvím šablon mohly dosáhnout na personální podporu v podobě školního asistenta či školního speciálního pedagoga. Prostřednictvím šablon mohou školy čerpat finance na vzdělávání pedagogů i rodičů v oblasti inkluze.

Dále je potřeba posílit síť školských poradenských zařízení pro snížení čekacích dob na vyšetření.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého

dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné Opatření č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.*

Indikátor: počet žáků se zdravotním postižením využívajícím kompenzační a speciální pomůcky, počet technických úprav škol, počet proškolených rodičů, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet školských poradenských zařízení.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Specifický cíl 2.4.2 Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Za sociálně znevýhodněné jsou pokládáni žáci, kteří nemají stejné příležitosti ke vzdělávání jako většinová populace žáků, a to hlavně v důsledku nepříznivých sociokulturních podmínek svých rodin nebo prostředí, v nichž žijí. Platí pro ně minimálně jedna z uvedených charakteristik: jejich rodiče mají nízký stupeň vzdělání, jde o neúplnou rodinu, je zde nízký příjem, dále nízké profesní postavení členů rodiny, včetně nezaměstnanosti, nízká úroveň bydlení a menšinový původ. Tyto charakteristiky mohou klást před tyto žáky velké bariéry. Sociální znevýhodnění nemusí mít navíc dlouhou dobu zřetelné projevy, a proto nemusí být včas rozpoznáno, a nejsou tedy ani použity podpůrné nástroje, které by jeho důsledky minimalizovaly. Žák ani rodina si svou situaci také nemusejí připouštět nebo prožívat jako jakkoliv znevýhodněnou. Patřit do kategorie sociálního znevýhodnění může být vnímáno i jako ponižující, může být spojeno s vnitřním pocitem vlastní nedostatečnosti, neboť se jedná o formu vyloučení z něčeho, co je ostatním dostupné. Žák se dostává do situace, která pro něj není příjemná, a v této souvislosti u něj mohou vznikat druhotné projevy v chování. Tito žáci potřebují podporu ve vzdělávání, která se ne všem dostává.

Z agregovaných dat MŠMT vyplývá, že školy chtějí mít možnost přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.) – zlepšení v období 2016-2018 plánuje 66,7% škol, dále že školy chtějí klást důraz nejen na budování vlastního úspěchu žáka, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, chtějí vést k sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi apod. – zlepšení v období 2016-2018 plánuje 73,7% škol. Dále učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi žáky jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji – zlepšení v období 2016-2018 plánuje 75,4% škol.

Překážky škol, v rámci ORP, jsou: Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky) (86%) – bez této personální podpory nelze v některých případech dané bariéry odstranit; Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.) (68,4%) – sociální znevýhodnění jde často ruku v ruce i s nedostatečnými financemi v rodině; Velký počet žáků ve třídách (56,1%) – tito žáci potřebují ve velké míře individuální přístup, což v rámci početné třídy není možné.

Je potřeba zajistit financování personálních nákladů, bez pomoci např. asistentů pedagoga, speciálních pedagogů, tlumočnicků do daného jazyka apod. nelze míru znevýhodnění ani vyrovnat, ani výrazně zmenšit.

Pokud bude chybět finanční podpora pro možnosti účasti sociálně znevýhodněných žáků na nákladnějších školních akcích – výstavy, exkurze, výlety, školy v přírodě atd., bude to mít opět vliv na ještě více se snižující motivaci daných žáků. Naopak podpora těchto aktivit

může mít velký vliv na chuť žáků dále se rozvíjet a sociokulturní rozdíly překlenout. Dále je třeba zařadit tyto žáky do tříd s menším počtem žáků. Povede to právě k větší sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi, které chtějí školy dosáhnout. Velký počet žáků ve třídě znesnadňuje individuální práci s žákem.

Je třeba přesně zmapovat situaci v jednotlivých školách, zajistit DVPP v této oblasti, zajistit finance jak na personální náklady, tak i na možnosti financování školních akcí, doučování mimo vyučování, případně realizace vhodných mimoškolních aktivit.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí **povinné opatření MAP** *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem* a průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet sociálně znevýhodněných žáků čerpajících podporu na školní akce, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet zrealizovaných mimoškolních aktivit.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Specifický cíl 2.4.3 Podpora nadaných žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době můžeme konstatovat, že školám je zákonem uloženo vytvářet v průběhu základního vzdělávání podmínky pro rozvoj nadání všech žáků. Situace ale není zatím ideální, protože ne vždy se daří nadané a zvláště mimořádně nadané žáky odhalit, včas je diagnostikovat a následně jejich nadání a rozvoj podporovat.

Práci s nadanými žáky plánuje podle agregovaných dat MŠMT zlepšit 78,9 % škol, v současné době je průměrné hodnocení organizace a průběhu vyučování zaměřené potřeby žáků s SVP a nadaných, hodnoceno 2,68 v rámci ORP.

K problematice nadaných žáků se velmi často přistupuje s předsudky, dochází k zaměňování dvou kategorií nadaných dětí. Jedná se o nadané žáky, kteří se většinou snadno a rychle učí a pokud jsou motivováni, bývají úspěšní. Mimořádně nadaných žáků jsou asi 2 % dětí, mají IQ diagnostikováno nad 130, velmi často mohou mít nějaká postižení, jedná se o tzv. dvojí výjimečnost, kdy žáci mají poruchy učení a chování, hyperaktivitu, poruchy autistického spektra, psychiatrické problémy. Řešením je zvýšit informovanost pedagogů o problematice těchto žáků, podpořit DVPP v oblasti diagnostiky a práce s nadanými žáky, totéž se týká i budoucích pedagogů, tedy studentů Pedagogické fakulty UP. Zásadní je, aby včas došlo k odhalení nadaného a mimořádně nadaného žáka a byly pro něho vytvořeny ideální podmínky.

Podpora nadaných žáků vyžaduje finanční podporu na zajištění asistentů pedagoga. V současné době lze získat dotaci na asistenta pro žáky s dvojí výjimečností, případně se SVP. Ve třídách s nadanými dětmi je velmi důležitý asistent, který pomůže pedagogovi při diferenciaci žáků, např. při skupinové práci. Při stávajících vysokých počtech žáků nelze uplatnit všechny vhodné metody a formy vhodné pro nadané žáky.

Finanční prostředky je nutné navýšit i na pomůcky, vybudování odborných učeben, učeben pro projektové práce, ICT techniku (tablety, e-učebnice).

Důležitá je spolupráce mezi školami, předávání zkušeností, využití krajského metodika péče o nadané žáky, zřízení školního koordinátora pro podporu nadání, využití PPP a SPC při diagnostice a podpořit spolupráci se školním psychologem (přítomnost školního psychologa alespoň na 0,5 úvazku na každé škole). Školní psycholog by významně pomohl pedagogům při sestavování IVP, doporučoval by vhodné pomůcky, formy, metody práce s nadanými žáky. Psycholog může sledovat individuálně každého žáka v hodině, sledovat jeho vývoj, podílet se na hodnocení žáka, vést rozhovory s rodiči.

SVČ rovněž vytváří podmínky nadaným žákům. Děje se tak především individuální přípravou a vytvářením podmínek pro rozvoj jejich nadání. Tato podpora v zájmové činnosti na SVČ jim pak často napomáhá k přijetí na odborné školy a také přerůstá v profesní orientaci. O tom, že je tato oblast podpory důležitá i v rámci vzdělávání ve volném čase svědčí úspěchy účastníků zájmového vzdělávání na všech typech soutěží (polytechnického, sportovního, estetického, přírodovědného zaměření).

Cílem pro SVČ bude rozšiřovat a zkvalitňovat podmínky nadaným žákům a umožňovat jim osobnostní a profesní růst. Ve spolupráci se školami budeme moci organizovat kroužky pro nadané žáky v oblastech sportu, polytechniky, estetiky a vybraných přírodních věd. Nadaní žáci škol také budou moci využívat odborně zaměřené učebny na SVČ.

Opatření: finanční zabezpečení v podobě nákupu materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů a lektorů v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům, lektorům, rekonstrukce a vybavení odborných učeben v budovách DDM.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, silně rozvíjí i doporučené opatření MAP *Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy žáků*.

Indikátor: počet školních koordinátorů pro podporu nadání, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet zrealizovaných mimoškolních aktivit (sdílení zkušeností), počet individuálních akcí se školním psychologem, počet nadaných žáků zapojených v rámci zájmového vzdělávání na SVČ.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Specifický cíl 2.4.4 Podpora integrace cizinců do škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Žáci s odlišným mateřským jazykem (OMJ) patří do skupiny žáků, kteří mohou být ohroženi školním neúspěchem, často dosahují horších výsledků a také předčasně ukončují vzdělávací systém. Jejich znalost českého jazyka je velmi omezená nebo vůbec žádná, a proto potřebují výraznou jazykovou podporu, která se ale v současné době nedostává všem žákům. Velkou překážkou je pro tyto žáky i nové sociokulturní prostředí. Z agregovaných dat MŠMT vyplývá, že současné průměrné hodnocení poskytování výuky českého jazyka cizincům je 1,23 v rámci ORP. V období 2016-2018 plánuje zlepšení 31,6 % škol.

V současné době nejvíce chybí vytvoření vzdělávacího obsahu předmět Český jazyk jako druhý cizí jazyk a ten zařadit do RVP, tak aby ho poté mohly školy použít ve svých ŠVP. Jazyková příprava a podpora by měla začít již v předškolním věku.

Integrace cizinců vyžaduje zlepšení metodické podpory pedagogů, proškolení pedagogů a jejich příprava na výuku žáků s OMJ, včetně studentů pedagogických fakult a budoucích pedagogů, vytvoření vzdělávacích a metodických materiálů.

Velmi potřebné je i zlepšení koordinace, vytvoření jednotné koncepce a propracovaného systému výuky češtiny a podpory žáků s OMJ, přestože existují již metodická doporučení a byla zřízena pozice krajského koordinátora pro tuto oblast.

S tím souvisí i nedostatek finančních prostředků a velký počet žáků ve třídách. Chybějící finance by se mohly využít na asistenta pro tyto žáky a zajistit jim i doučování. Školská zařízení by měla být posílena o školní psychology a sociální pedagogy. Přínosná by byla úzká spolupráce speciálních poradenských zařízení se školami, zejména v oblasti preventivních opatření týkajících se klimatu ve třídě i škole, adaptace cizinců, prevence jejich vyloučení z kolektivu nebo šikany, vzájemné porozumění náboženských otázek. Integrace cizinců vyžaduje i diagnostické nástroje pro žáky s OMJ.

Problematická je i spolupráce a nedostatečná komunikace s rodinou, většinou nemluví česky, velmi potřebný by byl tlumočnický pro určité jazykové komunity (spolupráce s UP) a zajištění sociálních pracovníků, kteří by cizincům pomáhali řešit problémy při přesídlení do nové země a orientovat se v novém prostředí. Potřebují kvalitní informace i formy podpory a poradenství, které jim umožní překonat kulturní, jazykovou a informační bariéru. Důležitá je informovanost rodičů cizinců prostřednictvím webových stránek MŠMT, krajů a případně obcí v potřebných jazykových verzích.

Opatření: zmapování současné situace, tvorba vzdělávacích a výukových materiálů, finance na nákup vhodných pomůcek a materiálů pro výuku češtiny jako cizího jazyka, realizace DVPP pedagogů a asistentů zaměřených na integraci cizinců a na výuku češtiny jako cizího jazyka, zajištění školního psychologa, případně sociálního pedagoga (asistenta), zajištění tlumočnických služeb, finanční podpora doučování češtiny na školách mimo hlavní vyučování (např. kroužek), případně realizace mimoškolních aktivit, vytvoření

e-learningového kurzu češtiny pro cizince.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření *MAP Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem* a průřezové a volitelné opatření *MAP Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků, počet proškolených rodičů, počet výukových materiálů pro výuku češtiny jako cizího jazyka, počet zrealizovaných aktivit mimo vyučování (doučovací kroužek apod.).

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.5 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků

Specifický cíl 2.5.1 Začlenění problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky MŠ a ZŠ

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V souladu s novelou školského zákona a v návaznosti na situaci ve společnosti, ve které dochází k jasnému a výraznému vyčlenění oblastí a obyvatelstvo se potýká s vážnými ekonomickými, ale i sociálními problémy, je žádoucí, ve velmi krátkém období v rámci konceptu přípravy pedagogů, na tuto situaci reagovat.

Stávající příprava pedagogů sice již má v rámci obsahu vzdělávání začleněnu problematiku práce s jedinci se specifickými potřebami, ale toto pojetí vychází z dnes již neplatné legislativní úpravy a je tedy potřeba přímo zařadit problematiku sociálního vyloučení do pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky.

Problematika vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením je velmi specifická a pedagogičtí pracovníci MŠ a ZŠ potřebují získat nejen základní teoretické poznatky, ale i seznámit se s příklady dobré praxe tak, aby byli schopni v situacích, kdy musí tuto problematiku řešit, zvolit takové postupy, které nejen nenaruší proces inkluze, ale naopak budou jeho podporou.

Další oblastí, ve které pedagogičtí pracovníci nutně v současnosti potřebují získat adekvátní a dostatečné množství odborných poznatků, doporučení a postupů je v implementaci dle nově v zákonu zavedených podpůrných opatření tak, aby nejen přesně věděli, na jaké podpůrné opatření žáci mají nárok, ale hlavně aby s ním uměli pracovat a to opět ve prospěch všech aktérů inkluze.

Z výše uvedených důvodů jasně vyplývá potřeba zařadit vzdělávání dětí a žáků ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky MŠ a ZŠ.

Výhodou olomoucké aglomerace je skutečnost, že zde existuje PdF UP, která je schopna na aktuální potřeby vzdělávání pedagogů okamžitě zareagovat.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem* a průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet inovovaných pregraduálních vzdělávacích programů, počet absolventů inovovaných pregraduálních vzdělávacích programů.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.5 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků

Specifický cíl 2.5.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ, SVČ a NNO pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Další oblasti, ve které pedagogičtí pracovníci MŠ, ZŠ, příp. SVČ a NNO nutně v současnosti potřebují získat adekvátní a dostatečné množství odborných poznatků, doporučení a postupů je v implementaci dle nově v zákonu zavedených podpůrných opatření, tak aby nejen přesně věděli, na jaké podpůrné opatření žáci mají nárok, ale hlavně aby s ním uměli pracovat a to opět ve prospěch všech aktérů inkluze.

Z výše uvedených důvodů je žádoucí nabídnout a zajistit široké spektrum kurzů, které by umožnily pedagogickým pracovníkům situaci dostatečně odborně zvládat.

Výhodou olomoucké aglomerace, je skutečnost, že podpůrná opatření vytvořili pracovníci Ústavu speciálněpedagogických studií UP v Olomouci a je tedy zde přímo možnost využít jejich odbornosti v rámci realizace těchto kurzů.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření *MAP Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ.

4.3.3 Prioritní oblast rozvoje 3

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.1 – Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.1.1 Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Čtenářská pregramotnost je z pohledu celoživotního vzdělávání nesmírně významnou oblastí, neboť v období předškolního věku se kladou základy nejen čtenářské, ale i řady dalších gramotností a současně se rozvíjí osobnost dítěte, jeho motivace pro vlastní poznávání.

Strategické dokumenty se ve velké míře shodují v zaměření předškolní výchovy a vzdělávání na tzv. předškolní přípravu pro pozdější „systematický“ rozvoj počáteční čtenářské gramotnosti, a to ve smyslu rozvoje vyjadřování, komunikace, poznávacích procesů a psychických funkcí.

- Pregramotnost je rozvíjena komplexně ve všech složkách (čtení, psaní, mluvení, naslouchání, myšlení), ale i v předpokladech pro jednotlivé složky!
- Rozvoj celé osobnosti dítěte (poznávací, jazykové, emocionální, volní)

Součástí opatření by mělo také být zapojení rodin do podpory rozvoje čtenářské pregramotnosti dětí prostřednictvím vzdělávání rodičů pedagogy, a to včetně dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, a dále zapojení vzdělávacích a kulturních center - knihovny, domy dětí a mládeže, centra volného času a další mimoškolní vzdělávací a kulturní centra, přičemž nepůjde pouze o paralelní aktivity subjektů, ale o cílené plánování mimoškolních vzdělávacích programů zaměřených na rozvoj čtenářské pregramotnosti.

Předložené změny zajistí garantovanou úroveň rozvoje čtenářské pregramotnosti a její systematickou podporu v procesu vzdělávání. To povede k podpoře úspěšnosti dětí v ostatních vzdělávacích oblastech RVP PV.

Zásadním a určujícím činitelem rozvoje čtenářské pregramotnosti dětí a žáků jsou pedagogičtí pracovníci mateřských škol. Jejich úroveň oborových a didaktických kompetencí se značně různí a také z tohoto stavu plyne nesystematická a nejednotná úroveň vzdělávání v oblasti čtenářské pregramotnosti.

Opatření: aktualizace ŠVP PV škol v oblasti čtenářské pregramotnosti, systémová finanční podpora pro realizaci dílen čtení, čtenářských koutků, projektové výuky apod., dále podpora nákupu a sdílení specifických pomůcek a knih a také zakotvení spolupráce s rodiči a s mimoškolními vzdělávacími a kulturními centry. Systematizace a gradační standard v DVPP pro oblast čtenářské pregramotnosti, zavedení standardu mentora, systematická podpora sdílení, stabilní finanční podpora.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření MAP č. 2: *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami pak Opatření 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, cíl rovněž přispívá k rozvoji funkční gramotnosti (literární, dokumentové).

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků, počet aktualizovaných ŠVP, počet zrealizovaných aktivit zaměřených na podporu čtenářské gramotnosti, počet nakoupených pomůcek, počet zapojených rodičů do aktivit ČG.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.1 Rozvoj čtenářské (pre) gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.1.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Zakotvení a garantovaný rozvoj čtenářské gramotnosti v současných školních vzdělávacích programech vykazuje zásadní rozdíly, přestože úroveň čtenářských dovedností má podstatný vliv na úspěšnost žáka ve většině vzdělávacích oblastí RVP.

Zájem o systematický přístup k zavádění metod rozvíjejících čtenářskou gramotnost dokládají mj. statistiky agregovaných dat. Školy mají zájem se rozvíjet základní znalosti a dovednosti – základní práce s textem (89,5%), ale chtějí podporovat i vyšší stupeň komplexního čtenářství – od chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu k porovnávání zdrojů apod. (86 %). Dále školy chtějí podporovat rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů prostřednictvím stanovování konkrétních cílů (84,2 %) a zájem je také o realizaci čtenářských kroužků/pravidelných dílen čtení/jiných pravidelných mimoškolních aktivit na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti (82,5 %).

Problematickými oblastmi rozvoje čtenářské gramotnosti dle agregovaných dat jsou nedostatečná stabilní finanční podpora (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) – 77,2 %, dále nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj čtenářské gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.) – 57,9 % a konečně nízká časová dotace pro rozvoj čtenářské gramotnosti mimo výuku - 52,6 %.

Z uvedeného plyne, že mezi systémová opatření vedoucí k podpoře čtenářské gramotnosti patří zejména požadavek na garantovaný rozsah používaných metod zakotvený ve školním vzdělávacím programu, zajištění stabilní finanční podpory, která umožní mj. podporu personálního zajištění pedagogických pracovníků, dále zlepšení materiálně technických podmínek a navýšení časové dotace pro mimoškolní aktivity.

Součástí opatření by mělo také být zapojení rodin do podpory rozvoje čtenářské gramotnosti žáků prostřednictvím vzdělávání rodičů pedagogy, a to včetně žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, a dále zapojení vzdělávacích a kulturních center - knihovny, domy dětí a mládeže, centra volného času a další mimoškolní vzdělávací a kulturní centra, přičemž nepůjde pouze o paralelní aktivity subjektů, ale o cílené plánování mimoškolních vzdělávacích programů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti.

Předložené změny zajistí garantovanou úroveň rozvoje čtenářské gramotnosti a její systematickou podporu v procesu vzdělávání. To povede k podpoře úspěšnosti žáků v ostatních vzdělávacích oblastech RVP.

Zásadním a určujícím činitelem rozvoje čtenářské gramotnosti dětí a žáků jsou pedagogičtí pracovníci základních škol. Jejich úroveň oborových a didaktických kompetencí se značně

různí a také z tohoto stavu plyne nesystematická a nejednotná úroveň vzdělávání v oblasti čtenářské gramotnosti.

Jak ovšem vyplývá ze statistiky agregovaných dat, školy mají zájem o korekci uvedeného prostřednictvím snahy učitelů rozvíjet své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) a následně je využívat ve výuce (86%) a dále učitelé usilují o využívání poznatků v praxi a o sdílení dobré praxe mezi sebou i s učiteli z jiných škol (86%). S uvedeným souvisí zájem pedagogů o dovybavení školy interaktivními médii a informačními a komunikačními technologiemi pro rozvoj v oblasti čtenářské gramotnosti a záměr pravidelně nakupovat aktuální beletrii, další literaturu a multimédia.

Jako překážky v rozvoji oblasti čtenářské gramotnosti jsou vnímány zejména nedostatečná stabilní finanční podpora (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) – 77,2 %, a dále nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu ke čtenářské gramotnosti (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.) – 52,6 %. Objevuje se i nezájem ze strany žáků a rodičů.

K systémovým opatřením, která by vedla rozvoji oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti patří především jednotný, ucelený a gradovaný cyklus vzdělávání vedoucí pedagogy až k mistrovství, příp. k mentorské činnosti. Nastavení podmínek pro sdílení příkladů dobré praxe mezi pedagogy ve škole i mezi školami. Související samozřejmostí je zabezpečení stabilní finanční podpory pedagogů a nastartování fungování mentoringu ve školách i školkách.

Předložené změny zajistí cestu k systematickému rozvoji oborových a didaktických kompetencí pedagogů a tím ke zvýšení úrovně vzdělávání v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti.

Návrhy opatření: aktualizace ŠVP škol v oblasti čtenářské gramotnosti, systémová finanční podpora pro realizaci dílen čtení, čtenářských koutků, půlených hodin, projektové výuky apod., dále podpora nákupu a sdílení specifických pomůcek a knih a také zakotvení spolupráce s rodiči a s mimoškolními vzdělávacími a kulturními centry. Systematizace a gradační standard v DVPP pro oblast čtenářské gramotnosti, zavedení standardu mentora, systematická podpora sdílení, stabilní finanční podpora.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření (téma) MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, dílčím způsobem souvisí s doporučeným opatřením (tématem) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*, významně rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*. V oblasti práce s žáky se specifickými potřebami cíl rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet inovovaných ŠVP škol, počet škol zapojených do realizace čtenářských koutků/dílen čtení, počet žáků proškolených v metodách rozvíjejících čtenářskou gramotnost, počet realizovaných akcí projektové výuky, počet nových/inovovaných pomůcek k rozvoji ČG, počet žáků proškolených v rámci mimoškolních vzdělávacích akcí, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet realizovaných společných projektů.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.1 Rozvoj čtenářské (pre) gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.1.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Čtenářská (pre)gramotnost je oblast, která je v současné době podporována nejen v rámci školních vzdělávacích programů, je součástí vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace, ale stává se i součástí neformálního vzdělávání. Tato oblast se následně promítá do všech předmětů vyučovaných v základních školách a její zvládnutí má do velké míry také podíl na úspěšném zvládnutí učiva a příslušných kompetencí. Čtenářská gramotnost je tedy základním východiskem a předpokladem pro rozvoj funkční gramotnosti žáků, zejména dokumentovou a literární. Proto je potřebné, aby školy a SVČ ve větší míře podporovaly i neformální aktivity žáků, ať už v rámci činnosti školy či motivací žáků do mimoškolních aktivit v zájmových kroužcích na školách a SVČ, a to včetně žáků se specifickými vzdělávacími potřebami.

Z agregovaných dat vyplývá, že školy plánují tyto aktivity v oblasti podpory rozvoje čtenářské gramotnosti:

v nejbližším období 2016-2018

- realizovat čtenářské kroužky, pravidelné dílny čtení, či jiné pravidelné mimoškolní aktivity
- školní knihovna – zajištěn přístup dle potřeby žáků
- realizace mimovýukových akcí – projektové dny, návštěvy divadelních představení, autorská čtení, výstava knih, návštěva knihoven, besedy
- spolupráce školy s rodiči – informace o dění ve škole, existence čtenářských kroužků...
- čtenářsky podnětné prostředí – čtenářské koutky, nástěnky,
- škola nakupuje aktuální beletrii

v období následujícím (2019-2020)

- zakoupení a pořízení technického a materiálního vybavení – např. K vystavování prací žáků
- realizaci mimovýukových akcí pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace – projektové dny, autorská čtení, výstavy knih
- využívání interaktivních médií, informačních a komunikačních technologií
- nákup beletrie a multimedií

Opatření:

Zajištění stabilní finanční podpory k zajištění čtenářských dílen a koutků, odborné práce ve volně přístupných učebnách, půlení hodin, výměně učebních pomůcek...

Rozvoj mentoringu na školách – DVPP, kreativita učitelů, nápady, zájem, sebmotivace, zabránění stereotypu učitelů, atd.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* a volitelné opatření MAP *Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků*.

V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor:

počet mimoškolních akcí škol MŠ a ZŠ, SVČ a NNO využívajících nabídky knihoven, divadel, neziskových vzdělávacích institucí, počet nově vytvořených/inovovaných zájmových kroužků, čtenářských dílen, klubů, koutků, exkurzí...

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.1 Rozvoj čtenářské (pre) gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.1.4 Podpora spolupráce škol a knihoven

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Z agregovaných dat vyplývá, že většina škol realizuje mimovýukové akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti (výstavy knih, návštěvy knihoven, projektové dny), rovněž také škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářství s rodiči (prezentace služeb školní / obecní knihovny, existence čtenářských kroužků, atd..).

Pro dlouhodobou systematickou práci v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti je však nezbytná systematická spolupráce škol s místními knihovnami. Je proto potřebné hledat podpůrná opatření pro realizaci společných aktivit škol a knihoven, zejména ve formě přednášek, akcí či projektových dnů.

Opatření: ke zlepšení a rozvíjení další spolupráce mezi školou a knihovnou je třeba podpora aktivit jednotlivých knihoven zejména ve vazbě na nabídku přednášek, akcí či projektů ve vztahu k žákům jednotlivých škol.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné Opatření MAP č. 2. *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání, rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků*, a volitelné opatření *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)*.

Indikátor: počet realizovaných aktivit realizovaných knihovnou pro žáky škol, počet žáků, kteří navštívili aktivity knihoven.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.2 – Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.2.1 Rozvoj matematické pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti matematické pregramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Matematická pregramotnost je podporována v rámci školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání, které stanoví konkrétní výstupy v jednotlivých obdobích vztahujících se k věku dítěte. Pedagogové mateřských škol rozvíjí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti víceméně účastí na dalším vzdělávání v dané oblasti a samostudiem.

Další rozvoj matematické pregramotnosti dětí MŠ bude záležet na materiálním zabezpečení mateřských škol. Dále pak na zaměření se na individuální práci s dětmi, které projevují mimořádný talent nebo naopak se u nich projevují značné rezervy právě v oblasti matematické pregramotnosti.

Měla by být provedena systémová opatření na podporu rozvoje matematické pregramotnosti, která by měla směřovat k rozvoji mentoringu na mateřských školách. Ten by byl zaměřen na zvýšení kreativity pedagogů, odstranění stereotypu a odstranění nízké motivace. V souvislosti s realizovanými opatřeními by byla provedena úprava školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání v oblasti matematické pregramotnosti. Opatření: inovace ŠVP PV v oblasti matematické pregramotnosti, podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro rozvoj matematické pregramotnosti, kurzy, DVPP, nákup učebních pomůcek pro rozvoj matematické pregramotnosti.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření Opatření 1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita, je předstupněm navazujícím na povinné opatření MAP č. 2. *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* a průřezové opatření Funkční gramotnost (numerická), dílčím způsobem souvisí s doporučeným opatřením (tématem) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků* a dílčím způsobem rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*. V oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků, počet inovovaných ŠVP v oblasti MG.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.2.2 Rozvoj matematické gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti matematické gramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Matematická gramotnost je podporována v rámci školních vzdělávacích programů, které stanoví konkrétní výstupy v jednotlivých obdobích. Také učitelé 1. a 2. stupně základní školy vesměs rozvíjejí svoje znalosti v oblasti matematické gramotnosti, zúčastňují se dalšího vzdělávání, využívají samostudia.

Ve škole je většinou podporováno matematické myšlení u žáků, jsou řešeny příklady z každodenních situací, situace spojené s budoucí profesí, objasňují se přírodní zákony.

Podle agregovaných dat si školy přejí zejména více rozvíjet matematickou gramotnost v rámci školních vzdělávacích programů (77,2 %), k čemuž je potřeba, aby škola disponovala dostatečným technicky materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti (59,6 %). Problémem však dle agregovaných dat je to, že školy nedisponují dostatečnými finančními prostředky (57,9 %) a materiálně technickými podmínkami (59,6 %) pro potřebný rozvoj kompetencí žáků mimo školu. Nezanedbatelnou překážkou se jeví také nezáměr ze strany žáků a rodičů.

Další rozvoj matematické gramotnosti dětí a žáků ZŠ tedy bude záležet na zlepšení zejména technického a materiálního zabezpečení, v silnější spolupráci s rodiči především v oblasti představení kroužků, aktivit a profesí spojených s matematickou gramotností. Je nutné podporovat individuální práci s žáky s mimořádným talentem, ale také věnovat pozornost žákům v doučování a mimoškolních aktivitách.

Mezi systémová opatření, která by měla být provedena na podporu rozvoje matematické gramotnosti, patří zejména stabilní finanční podpora, která by byla určena na podporu personálního zajištění pedagogických pracovníků. Tito by se věnovali vedení matematických koutků, pracovali by s žáky ve volně otevřených učebnách, a to včetně práce se žáky se specifickými potřebami, inovovali by a vyměňovali učební pomůcky k rozvoji gramotnosti. Stabilní finanční podpora umožní zvýšit časovou dotaci, popř. půlení vyučovacích hodin, tím by došlo k výraznějšímu procvičení učiva a upevnění matematické gramotnosti. Systémová finanční podpora by také směřovala k rozvoji mentoringu na škole, ten by byl zaměřen na zvýšení kreativity u učitelů, odstranění stereotypu a odstranění nízké motivace. V souvislosti s realizovanými opatřeními by byla provedena také úprava ŠVP škol v oblasti MG.

Co se týče kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti matematické gramotnosti, z agregovaných dat vyplývá, že učitelé 1. a 2. stupně si přejí rozvíjet své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívat je ve výuce (78,9%), chtějí navštěvovat vzdělávací kurzy, studovat literaturu, předávat si zkušenosti. Ve své praxi učitelé naráží na nedostatečný rozvoj mentoringu na škole, na malou kreativitu, na stereotyp vyučujících a nízkou sebemotivaci (52,6%). Problémem se jeví také nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku (59,6%), učitelé si přejí stabilní finanční podporu

pro další rozvoj matematické gramotnosti (57,9%).

Další rozvoj oborových a didaktických kompetencí pracovníků mateřských a základních škol bude přímo souviset se stabilní finanční podporou, která bude zajišťovat kvalitní další vzdělávání pedagogů. Rozvoji také pomůže efektivní využití interaktivních médií, informační a komunikační technologie (70.2%). Školy také mají zájem doplňovat do knihoven aktuální literaturu a multimédia pro rozvoj matematické gramotnosti (70.2%).

Proškolení lektori a mentori budou pomáhat školám při zavádění efektivních přístupů v rámci celé školy, pro skupiny žáků nebo individuální rozvoj dětí při koordinaci práce ve třídě a při individuální podpoře učitelů. Pro rozvoj gramotností by bylo vhodné využít šablony, které učitelům umožní dlouhodobé vzdělávání, společné plánování a reflektování výuky a realizaci aktivit mimo vyučování. V této oblasti budou aktivity využívat především potenciálu místních nejlepších učitelů nebo vzdělavatelů k podpoře dalších učitelů napříč všemi obory, dále využijí spolupráci mezi různými stupni vzdělání – MŠ, 1. i 2. stupeň, možnosti informovat všechny zainteresované o nových trendech v rámci gramotností (Hejného metoda, sfumato, Khanova akademie...), možnost rozvíjet gramotnosti v mimoškolních aktivitách (kroužky, letní školy) a spolupracovat s mimoškolními vzdělávacími institucemi.

Návrhy opatření: inovace ŠVP škol v oblasti MG, podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti matematické gramotnosti – kurzy DVPP, systémová podpora půlených vyučovacích hodin matematiky (finance), realizace matematických koutků na školách, materiálová inovace učeben pro výuku matematiky, nákup učebních pomůcek pro rozvoj MG, nástroje na budování kapacit škol (mentoring, akce pro sdílení zkušeností učitelů), realizace motivačních zájmových kroužků při školách či zájmových organizacích zaměřených na rozvoj matematického myšlení žáků (Zábavná matematika apod.)

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, silně podporuje také doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“)*. V oblasti zájmových kroužků na podporu rozvoje MG cíl rozvíjí volitelné opatření MAP *Rozvoj funkční gramotnosti (numerická)*. V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Indikátor: počet inovovaných ŠVP škol, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet žáků, kteří se úspěšně zúčastní matematických soutěží, počet zrealizovaných projektových akcí se zaměřením na matematickou gramotnost, počet zrealizovaných zájmových kroužků v oblasti MG, počet nových učebních pomůcek pro rozvoj MG, počet proškolených pracovníků, počet aktivit spolupráce škol, počet aktivit mezinárodní spolupráce.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti matematické (pre)gramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Matematická (pre)gramotnost je v současné době podporována v rámci školních vzdělávacích programů i v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, dnešní škola využívá procvičování matematických dovedností na příkladech z praxe. Často se o matematické (pre)gramotnosti hovoří, ale přesto neustále patří mezi oblasti, ve kterých nedosahujeme uspokojivých výsledků a v níž hledáme nové cesty k jejímu zlepšení.

Výsledky agregovaných dat ukazují, že jako problém je vnímána nedostatečná finanční podpora rozvoje gramotnosti, nedostatečné materiálně technické vybavení pro nácvik matematických dovedností, nízká časová dotace pro rozvoj gramotnosti mimo výuku, narážíme na nedostatečný rozvoj mentoringu (malá kreativita vyučujících a nízká sebmotivace) a nezáměr ze strany rodičů.

Neformální vzdělávání je vhodným systémovým opatřením, které lze ke zlepšení matematické gramotnosti využít.

Neformální vzdělávání organizuje výchovně vzdělávací aktivity mimo rámec oficiálního školského systému. Lze jej uskutečňovat různými formami a vzdělávacími programy, a to prostřednictvím organizovaných sdružení dětí a mládeže, nestátními neziskovými organizacemi, prostřednictvím školských zařízení pro zájmové vzdělávání, středisek volného času, vzdělávacích agentur i klubů.

Ty mohou nabízet různé kurzy, semináře, přednášky, soutěže, volnočasové aktivity, letní tábory, projektové dny, ucelené tematické programy, a to nejen pro žáky – nadané, průměrné i zaostávající, pro celé třídy a školy, ale také pro učitele, skupiny pedagogických pracovníků, a dokonce rodiče. Zapojením rodičů do procesu rozvoje matematické gramotnosti se zvýší jejich vlastní matematické schopnosti a dovednosti a prohloubí se možnost vlivu rodiny na samotného žáka.

V rámci neformálního vzdělávání se nabízí následující opatření:

- Systematická finanční podpora organizací nabízejících neformální vzdělávání v oblasti matematické gramotnosti, zajišťující pestrost nabídky aktivit a dostatečného materiálního vybavení pro jejich organizaci
- Podpora spolupráce těchto organizací přímo se školou (nabídka tematických projektových dnů, nabídka kroužků v rámci mimoškolní činnosti, vedení lektorů v rámci zájmového vzdělávání...)
- Bohatá nabídka aktivit pro rozvoj matematické gramotnosti mimo vyučování a pro různé cílové skupiny (aktivity pro žáky nadané, průměrné, zaostávající i sociálně znevýhodněné)
- Podpora aktivit v rámci rozvoje DVPP rozvíjejících mentoring, kreativitu vyučujících a motivaci v oblasti matematické gramotnosti
- Podpora společných rodinných aktivit pro rozvoj matematické gramotnosti.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, silně podporuje také doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“)*. V oblasti zájmových kroužků na podporu rozvoje MG cíl rozvíjí volitelné opatření MAP *Rozvoj funkční gramotnosti (numerická)*. V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Indikátor: počet aktivit neformálního vzdělávání pro MŠ, počet aktivit neformálního vzdělávání pro ZŠ, počet dětí/žáků-absolventů aktivit neformálního vzdělávání, počet organizací zapojených do aktivit na podporu rozvoje matematické (pre)gramotnosti.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.2.4 Podpora popularizačních aktivit v oblasti matematiky

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Na rozdíl od čtenářské gramotnosti, o které se v poslední době mezi veřejností již více hovoří, zůstává matematická gramotnost ještě stále v pozadí zájmu žáků i rodičů. Příčinou může být nejen větší náročnost a odbornost matematiky, ale také menší systémová podpora její popularizace mezi širokou veřejností.

O tom, že popularizaci matematiky školy považují za důležitou, ale přesto nestojí v popředí jejich zájmu, svědčí i výsledky agregovaných dat. Podle nich školy plánují informovat a spolupracovat v oblasti matematické gramotnosti s rodiči až v období 2018 – 2020. Pokud zvážíme, že jednou z nejdůležitějších součástí úspěšného pedagogického procesu je motivace a odstranění obav z neúspěchu, jeví se popularizace matematických dovedností jako vhodné systémové opatření k rozvoji matematické gramotnosti. Cílem této popularizace matematiky by mělo být přesvědčení žáků, rodičů a celé veřejnosti, že matematika je mocným a nezbytným nástrojem k poznání světa a matematické znalosti a dovednosti nám usnadnit řešení problémových situací v každodenním praktickém životě.

Návrh opatření k popularizaci matematických dovedností:

- Realizace mimovýukových akcí na podporu MG a zvýšení motivace (projektové dny, soutěže, dny otevřených dveří, společné rodinné aktivity)
- Informovanost veřejnosti o organizaci těchto akcí, aktivit i kroužků
- Zapojení veřejnosti a rodin do těchto aktivit
- Zajištění dostatečného a zajímavého vybavení pro aktivity i kroužky
- Spolupráce školy s neformálním vzděláváním (lektoři kroužků, tematické projektové dny, využití mentoringu, exkurze, výpůjčky vybavení apod.)
- Zajištění financování popularizace matematické gramotnosti.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, silně podporuje také doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“)*. V oblasti zájmových kroužků na podporu rozvoje MG cíl rozvíjí volitelné opatření MAP *Rozvoj funkční gramotnosti (numerická)*.

Indikátor: počet popularizačních mimovýukových akcí, počet aktivit spolupráce škol a dalších institucí (např. NNO ad.), počet pořízených vybavení pro aktivity.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.3.1 Rozvoj jazykových kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti jazykových kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Jazykové vzdělávání dětí patří v rámci agregovaných dat ORP Olomouc k nejhůře hodnoceným, tzn. že mateřské školy cítí značné rezervy v přípravě dětí v oblasti jazykových kompetencí. Z agregovaných dat dále vyplývá, že mateřské školy plánují v této oblasti do roku 2018 aktivity spolupráce s rodiči, tzn. že mateřské školy informují a úzce spolupracují v oblasti jazykové gramotnosti s rodiči, na rozvoji kompetencí svých učitelů a na vzájemném sdílení mateřských škol v oblasti dobré praxe (učitelé využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi) a sází také na budování vhodného materiálového zázemí školy pro jazykově podnětné prostředí (ve škole existuje jazykově podnětné prostředí) V období po roce 2018 pak plánují zejména systematické využívání knihovny pro jazykovou výuku a realizace akcí na podporu jazykové gramotnosti. Jedná se o cílené a systematické zařazování aktivit, které podporují rozvoj slovní zásoby, zpřesňování porozumění významům slov a praktické využití jazyka v komunikaci, aktivity jsou rovněž zaměřeny na výslovnost. Školy plánují tyto aktivity začlenění dětí s odlišným mateřským jazykem a podporu českého jazyka jakožto cizího jazyka. Všechny uvedené aktivity vycházejí z předpokladu, že děti se neučí jazyk vědomě, ale spontánně si osvojují slova, která častěji slyší nebo pro která mají praktické upotřebení, proto je potřebné dbát při realizaci aktivit, aby tento přirozený proces nebyl uspěchán a děti nebyly odrazovány od mluvení nadměrnými nároky. Při realizaci aktivit je potřeba vycházet z aktuální úrovně jazykových dovedností a přizpůsobovat aktivity věku, rozumové vyzrálosti a zejména aktuálním konkrétním potřebám dítěte, a to včetně dětí se specifickými potřebami.

Rozvoj jazykových kompetencí dětí je aktuálně zaměřen především na oblasti postupného osvojování rodného jazyka, získávání a předávání informací, sdělování názorů, zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, samostatnému získávání informací z různých zdrojů či k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.

Rozvoj jazykových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků je v současné době realizován na úrovni standardní nabídky dalšího vzdělávání. Z agregovaných dat vyplývá, že se v této oblasti projevuje absence rozvoje mentoringu na škole ve vztahu k jazykovým gramotnostem, učitelé na školách nemají dostatečný časový prostor k systematickému dalšímu vzdělávání v oblasti jazykové gramotnosti a nejsou dostatečně motivováni k dalšímu rozvoji v této oblasti. Většina škol také uvádí výraznou absenci pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj jazykové gramotnosti.

Další rozvoj této oblasti lze spatřovat zejména v oblasti podpory mentoringu, podpoře systémové nabídky dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky i ve vztahu k vytvořené pozici samostatného pracovníka pro rozvoj jazykové gramotnosti. Oblast rozvoje je také větší díky výměně zkušeností mezi pedagogy různých mateřských škol.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl rozvíjí povinné opatření MAP č. 1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita a volitelné opatření MAP: Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka. V oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Indikátor:

- Počet trvalých, dlouhodobých projektů zaměřených na neformální vzdělávání v oblasti rozvoje jazykových kompetencí
- Počet akcí mateřských škol využívajících nabídky knihoven, divadel, neziskových vzdělávacích institucí zaměřených na rozvoj jazykové komunikace
- Počet nabídek kvalitního DVPP v oblasti jazykové komunikace
- Počet proškolených pedagogických pracovníků
- Počet samostatných pracovních pozic pro rozvoj jazykové gramotnosti.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.3.2 Rozvoj jazykových kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Jazykové vzdělávání žáků patřilo v rámci agregovaných dat ORP Olomouc k nejhůře hodnoceným – jazykové vzdělávání skončilo s nejnižším ohodnocením v ORP (2,18), tzn. školy cítí významné rezervy v dostatečné přípravě svých žáků v oblasti jazykových kompetencí. **Z agregovaných dat vyplynulo, že v této oblasti školy plánují v období do roku 2018 aktivity spolupráce s rodiči** (škola informuje a spolupracuje v oblasti jazykové gramotnosti s rodiči), rozvoj kompetencí svých učitelů a vzájemné sdílení škol v oblasti dobré praxe (učitelé využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi) a sází také na budování vhodného materiálového zázemí školy pro jazykově podnětné prostředí (ve škole existuje jazykově podnětné prostředí). V období po roce 2018 pak plánují zejména systematické využívání knihovny pro jazykovou výuku a realizace akcí na podporu jazykové gramotnosti. Jedná se o cílené a systematické zařazování aktivit, které podporují rozvoj slovní zásoby, zpřesňování porozumění významům slov a praktické využití jazyka v komunikaci, aktivity jsou rovněž zaměřeny na výslovnost. Školy plánují také aktivity začlenění dětí s odlišným mateřským jazykem a podporu českého jazyka, jakožto cizího jazyka. Všechny uvedené aktivity vycházejí z předpokladu, že děti se neučí jazyk vědomě, ale spontánně si osvojují slova, která častěji slyší nebo pro která mají praktické upotřebení, proto je potřebné dbát při realizaci aktivit, aby tento přirozený proces nebyl úspěšán a žáci nebyli odrazováni od mluvení nadměrnými nároky. Při realizaci aktivit je potřeba vycházet z aktuální úrovně jazykových dovedností a přizpůsobovat aktivity věku, rozumové vyzrálosti a zejména aktuálním konkrétním potřebám žáka, a to včetně žáků se specifickými potřebami.

Rozvoj jazykových kompetencí dětí a žáků je aktuálně zaměřen především na oblasti postupného osvojování jazyka, získávání a předávání informací, sdělování názorů, zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, samostatnému získávání informací z různých zdrojů, či k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání. Z agregovaných dat také vyplývá, že školy disponují při výuce jazykové gramotnosti učebnicemi, cizojazyčnou literaturou nebo interaktivními médii. Jako největší nedostatek spatřují absenci stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti – např. k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek. Z dat rovněž vyplývá, že by školy přivítaly větší přísun cizojazyčné literatury do školních knihoven, větší podporu kroužků rozvíjejících jazykové vědomosti žáků.

Další rozvoj této oblasti tak lze spatřovat především v podpoře nákupu učebních pomůcek a literatury, dále pak v podpoře individualizace, možnosti půlení hodin a podpoře kroužků, které dále rozvíjejí jazykové kompetence žáků nad rámec vyučování. Se vzrůstajícím podílem žáků-cizinců bude potřebné systematizovat přístup k výuce češtiny jakožto cizího jazyka, a to jednak tvorbou a nákupem specializovaných vzdělávacích materiálů, proškolením pedagogických pracovníků v oblasti výuky češtiny jako cizího jazyka

a realizací vzdělávacích aktivit pro žáky-cizince v rámci výuky či v mimoškolních aktivitách.

Co se týče pedagogických pracovníků, rozvoj jazykových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků je v současné chvíli realizován na úrovni standardní nabídky dalšího vzdělávání. Z agregovaných dat vyplývá, že je v této oblasti spatřována absence rozvoje mentoringu na škole ve vztahu k jazykovým gramotnostem, učitelé na školách nemají dostatečný časový prostor k systematickému dalšímu vzdělávání v oblasti jazykové gramotnosti a nejsou dostatečně motivováni k dalšímu rozvoji v této oblasti. Většina škol také uvádí výraznou absenci pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj jazykové gramotnosti.

Další rozvoj této oblasti lze spatřovat zejména v oblasti podpory mentoringu, podpoře systémové nabídky dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky i ve vztahu k vytvořené pozice samostatného pracovníka pro rozvoj jazykové gramotnosti. Oblast rozvoje je také větší díky výměně zkušeností mezi pedagogy různých škol.

Návrhy opatření: systémová finanční podpora půlených hodin, které budou zaměřeny na rozvoj komunikačních dovedností žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami, podpora nákupu cizojazyčné literatury do školních knihoven, podpora realizace zájmových kroužků a aktivit na podporu jazykového vzdělávání, podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti jazykové gramotnosti. Podpora mentoringu, podpora nabídky dalšího vzdělávání, změna v oblasti legislativy, podpora aktivit zaměřených na výměnu zkušeností mezi pedagogy různých škol.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*. Plně rozvíjí volitelné opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka a Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků. V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet žáků v půlených hodinách, počet zrealizovaných zájmových kroužků, počet zrealizovaných aktivit na podporu jazykové výuky a výuky češtiny jako cizího jazyka (dny otevřených dveří, spolupráce s knihovnami apod.), počet zakoupených pomůcek pro podporu jazykové výuky a výuky češtiny jako cizího jazyka, počet proškolených pedagogických pracovníků v DVPP, počet nově vytvořených/inovovaných kurzů DVPP v oblasti jazykového vzdělávání a výuky češtiny jako cizího jazyka, počet samostatných pracovních pozic pro rozvoj jazykové gramotnosti, počet aktivit vzájemné spolupráce škol v oblasti jazykového vzdělávání.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.3.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti jazykových kompetencí dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Cizí jazyk jako vzdělávací obor je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Žáci jsou vedeni k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Osvojují si potřebné jazykové znalosti a dovednosti a aktivně je využívají ke komunikaci v cizím jazyce. Získávají schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty a porozumět přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí. Poznávají kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávají informace o zemích studovaného jazyka a pracují s nimi. Žáci jsou vedeni k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, k respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Oblast neformálního vzdělávání, která není primárně zacílená na závěrečné ohodnocení výkonu žáka, umožňuje individualizovanější přístup a možnost rychlosti osvojování znalostí dle dosavadní jazykové úrovně žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami.

Odůvodnění:

- Stále existuje nedostatek stabilní finanční podpory pro neformální vzdělávání v oblasti rozvoje jazykových kompetencí (personální zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřené učebny, inovace a výměna učebních pomůcek k rozvoji gramotností, zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek)
- Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti jazykového rozvoje mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.)
- Učitelé na školách nemají dostatečný prostor ke vzdělávání v cizím jazyku a didaktice cizího jazyka, příp. výuky češtiny jako cizího jazyka
- Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k jazykové gramotnosti (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebedůvěra apod.)
- Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj jazykové gramotnosti

Opatření: Pro dosažení uspokojivého stavu v oblasti neformálního vzdělávání je potřebné posílit systematický přístup v oblasti jazykového vzdělávání, a to zejména v oblasti dlouhodobých projektů zaměřených na jazykové vzdělávání a výuku češtiny jako cizího jazyka (zájmové kroužky), v oblasti popularizačních aktivit prostřednictvím jednorázových akcí (např. nabídky knihoven, divadel apod.) a dále zvyšováním jazykových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků (kurzy DVPP).

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka*, silně podporuje také doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*. V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Indikátor: počet trvalých, dlouhodobých projektů zaměřených na neformální vzdělávání v oblasti rozvoje jazykových kompetencí a výuky češtiny jako cizího jazyka, počet nových/inovovaných zájmových kroužků, počet akcí škol využívajících nabídky knihoven, divadel, neziskových vzdělávacích institucí zaměřených na programy v cizím jazyce nebo na programy využívající cizí jazyk jako prostředek komunikace skupiny (třídy), počet míst samostatných pracovníků pro rozvoj jazykové gramotnosti na školách.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.3.4 Podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Cizí jazyk jako vzdělávací obor je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Žáci jsou vedeni k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Osvojují si potřebné jazykové znalosti a dovednosti a aktivně je využívají ke komunikaci v cizím jazyce. Získávají schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty a porozumět přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí. Poznávají kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávají informace o zemích studovaného jazyka a pracují s nimi. Žáci jsou vedeni k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, k respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol poskytuje žákům praktickým a atraktivním způsobem zdokonalovat nabyté znalosti a dovednosti, ať už formou zahraničních pobytů, exkurzí či aktivit mezinárodní spolupráce škol. Tímto způsobem dochází k uplatňování konstruktivistických přístupů ve výuce, kdy žáci rozvíjejí své znalosti a dovednosti v konkrétních životních situacích a problémovým způsobem. Neméně významný je aspekt sdílení zkušeností mezi školami navzájem.

Odůvodnění:

- Stále existuje legislativní nejednotnost výkladu podmínek organizování zahraničních pobytů a exkurzí, mj. s ohledem na novelu školského zákona v oblasti společného vzdělávání
- Deficit skutečně přitažlivých, smysluplných projektů mezinárodní spolupráce směřujících k aktivnímu jazykovému zapojení dětí a žáků, a to včetně dětí a žáků se specifickými potřebami
- Učitelé na školách nemají dostatečný prostor ke vzdělávání v cizím jazyku
- Učitelé na školách nemají kompetence a časový prostor k přípravě projektů zahraniční spolupráce, které by byly inovativní a přitažlivé
- Slabá propojenost sdílení zkušeností mezi školami, které mohou být příkladem dobré praxe a těmi školami, které zatím v oblasti mezinárodní spolupráce ještě zkušenosti nemají nebo se je snaží získat.

Opatření:

Zpracování vnitřního nařízení upravujícího podmínky organizace zahraničních pobytů a exkurzí realizace projektů mezinárodní spolupráce a aktivit mezinárodní spolupráce škol, vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti zahraniční spolupráce, jazykových a didaktických kompetencí.

Na úrovni neformálního vzdělávání bude nastaveno pokračování a prohlubování spolupráce se zahraničními partnery při mezinárodních výměnných festivalech mládeže a pokračování v realizaci mezinárodního tábora (zejména Dům dětí a mládeže Olomouc). Výměna zkušeností při přípravě programů zaměřených na mezinárodní spolupráci.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka*, silně podporuje také doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*. V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Indikátor: vypracování a schválení směrnice (vnitřního nařízení škol v ORP) jednoznačně upravující podmínky organizování zahraničních pobytů a exkurzí, počet inovativních projektů mezinárodní spolupráce směřujících k aktivnímu jazykovému zapojení dětí a žáků, počet učitelů zvyšujících svou motivaci a kompetence ve vzdělávání v cizím jazyku, didaktice a v přípravě inovativních projektů zahraniční spolupráce, včetně potřeb žáků se specifickými potřebami, aniž by to mělo vliv na úroveň vlastní práce ve škole či finanční újmu školy vysílající pracovníka na DVPP, počet nových partnerství mezi školami, které již vlastní know-how kvalitní mezinárodní spolupráce a školami, které zatím v oblasti mezinárodní spolupráce ještě zkušenosti nemají, uspořádání mezinárodního festivalu mládeže, výměna zkušeností mezi mladými organizátory, uspořádání mezinárodního tábora, seznámení s kulturou jiné země, překonání jazykové bariéry.

- Spolupráce našich a zahraničních vedoucích na programu tábora, výměna zkušeností.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.4.1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti digitálních kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době jsou téměř všechny mateřské školy připojeny k internetu, jsou vybaveny počítači, agenda je zpracovávána v elektronické podobě. Počty počítačů v mateřských školách se pomalu zvyšují, postupně se mateřské školy dovybavují interaktivními tabulemi.

Pro adekvátní využívání ICT ve vzdělávacím procesu je potřebné dále zvyšovat kompetence pedagogických pracovníků a dětí. Co se týče pedagogických pracovníků, v současné době je v rámci DVPP nebo v rámci různých výzev a následných projektů realizována omezená podpora rozvoje digitálních kompetencí pedagogických pracovníků. Pedagogové mateřských škol jsou v rámci projektů opomíjeni a tak je tato oblast zajišťována nedostatečně prostřednictvím DVPP, které realizuje např. NIDV nebo jiné vzdělávací instituce. Příčinou tohoto stavu je nedostatek finančních prostředků.

Vývoj ICT zařízení jde velmi rychle dopředu, a proto je bezpodmínečně nutné, aby na školách působili pedagogové, kteří mají dostatečné digitální kompetence a zařízení umí ovládat a používají je ve výuce. Realizace projektů DVPP (vzdělávacích kurzů, školení, workshopů, ukázkových hodin) v oblasti digitálních kompetencí povede k odstranění tohoto nedostatku. Je rovněž potřebné vybavit pedagogické pracovníky příslušnými technologiemi, aby je sami dokázali v dostatečné míře ovládat.

Následně může docházet k efektivnějšímu využití ICT ve vyučovacím procesu, a v důsledku toho jak k cílenému (cílené vzdělávání žáků v oblasti ICT), tak přirozenému (aplikované využití ICT v jednotlivých oblastech předškolního vzdělávání) rozvoji digitálních kompetencí žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami.

Tímto způsobem bude docíleno otevření vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšení kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi, a to včetně žáků se specifickými potřebami, rozvíjení infromatického myšlení dětí a rozvíjení oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 1. Opatření 1. *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, částečně rozvíjí doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků*. V oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí

také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.*

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků, počet nových/inovovaných kurzů DVPP, počet nových/inovovaných metodických materiálů pro učitele.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.4.2 Rozvoj digitálních kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti digitálních kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V dnešní době jsou skoro všechny školy připojeny k internetu, jsou vybaveny počítači, agenda škol je zpracovávána z velké části nebo celá v elektronické podobě atd. Počty počítačů se ve školách neustále zvyšují, zlepšuje se vybavení škol interaktivními tabulemi a další digitální technikou (více viz Cíl 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol). Pro adekvátní využívání ICT ve výuce je potřebné dále zvyšovat kompetence jak žáků, tak pedagogických pracovníků.

Co se týče pedagogických pracovníků, v současné době je v rámci DVPP nebo v rámci různých výzev a následných projektů realizována omezená podpora rozvoje digitálních kompetencí pedagogických pracovníků, zejména na základních školách. Pedagogové mateřských škol jsou v rámci projektů opomíjeni a tak je tato oblast zajišťována nedostatečně prostřednictvím DVPP, které realizuje např. NIDV nebo jiné vzdělávací instituce. Příčinou tohoto stavu je nedostatek finančních prostředků (to uvedlo 75,3 % škol) a zastaralé vybavení ICT (uvedlo 45,2% škol). Zvyšovat digitální kompetence pedagogů plánuje v následujícím období 68,5% škol jak plyne z agregovaných dat MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc.

Vývoj ICT zařízení jde velmi rychle dopředu, a proto je bezpodmínečně nutné, aby na školách působili pedagogové, kteří mají dostatečné digitální dovednosti a zařízení umí ovládat a používají je ve výuce. Realizace projektů DVPP (vzdělávacích kurzů, školení, workshopů, ukázkových hodin) v oblasti digitálních dovedností povede k odstranění tohoto nedostatku. Je rovněž potřebné vybavit pedagogické pracovníky příslušnými technologiemi, aby je sami dokázali v dostatečné míře ovládat.

Následně může docházet k efektivnějšímu využití ICT ve vyučovacím procesu, a v důsledku toho jak k cílenému (cílené vzdělávání žáků v oblasti ICT), tak přirozenému (aplikované využití ICT v jednotlivých předmětech) rozvoji digitálních kompetencí žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami, u kterých budou ve zvýšené míře využívány tablety a smartphony, jejichž dnes už standardní vybavení slouží jako kompenzační pomůcky (odečítače obrazovky, zesilování zvuku, poznámky), předpokládá se využití fotoaparátů a videokamer, vizualizérů, digitální lupy, digitálních naslouchátek.

Takto bude docíleno: otevření vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšení kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi, a to včetně žáků se specifickými potřebami, rozvíjení inforatického myšlení žáků a rozvíjení oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 2. *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, částečně i doporučené opatření MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*. Plně rozvíjí doporučené opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a průřezové a volitelné opatření *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků*. Vzhledem k významnému využívání anglického jazyka v oblasti ICT je dílčím způsobem rozvíjeno průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka*. V oblasti práce s žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet nových metod a způsobů učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšující se výsledky žáků v ORP Olomouc v šetření ICILS, zlepšující se výsledky žáků v ORP Olomouc v šetření podmínek, průběhu a výsledků rozvoje informační gramotnosti (NIQES), počty proškolených pedagogických pracovníků pracujících s ICT, počet realizovaných vzdělávacích programů v oblasti posílení digitálních kompetencí pedagogů, počet společně realizovaných projektů.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.4.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti digitálních kompetencí dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současnosti se děti dennodenně setkávají s moderní technikou, internetem, a všemi možnými druhy digitální techniky. Znovu se probouzí zájem dětí o kroužky zabývající se touto tematikou. Nejde však jen o pasivní používání přístrojů, ale o využití digitálních technologií dětmi a mládeží v praxi. Na trhu práce stále roste poptávka po IT odbornících, kvalifikovaných pracovnících a odbornících, kteří jsou schopni kombinovat znalosti a dovednosti z dalších oborů s pokročilými digitálními znalostmi a dovednostmi. Digitálně gramotné zaměstnance vyžaduje stále širší okruh odvětví a pracovních pozic. Využívání digitálních technologií má i významný sociální aspekt a zásadní vliv na rozvoj informační společnosti.

Důležitou roli v této oblasti může zastávat i základní umělecká škola, která nabízí mj. umělecko-výtvarné vzdělávání v kombinaci s výukou digitálních technologií. I zde je potřeba pomoci s vybudováním multimediální učebny a tím vytvořit podmínky pro další rozvoj tohoto oboru. Činnost školy je zaměřena na práci s talentovanými dětmi a systematicky rozvíjí jejich tvůrčí schopnosti. Cílem je, aby co nejvíce žáků mohlo digitální technologie využívat jako nástroj pro své umělecké vyjádření.

Schopnost rozlišit přínosy a rizika využívání digitálních technologií jak v osobní, tak ve společenské rovině, je jedním ze základních předpokladů pro život v informační společnosti.

Proto je nutné na tuto skutečnost reagovat - jednak modernizací stávajícího vybavení učeben a vybavení pomůckami. Také pedagogové musí mít adekvátní digitální kompetence a musí své znalosti vhodně předávat žákům, včetně upozornění na negativní jevy, které jsou s užíváním spojeny.

Cílem bude vybudovat učebnu s moderní digitální technikou, včetně informačního centra pro děti a mládež, kde mohou žáci získávat informace, které jsou důležité pro jejich osobnostní rozvoj a profesní orientaci. Dále bude nutné působení kvalitních pedagogů, kteří budou umět digitální techniku ovládat a kvalifikovaně používat ve vzdělávání.

Takto bude zejména docíleno: zlepšení kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi, a to včetně žáků se specifickými potřebami, rozvíjení inforatického myšlení dětí, rozvíjení odborných a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků a užití digitálních technologií v praxi.

Opatření: finanční zabezpečení: nákup materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů v rámci DVPP, odměna pedagogickým pracovníkům, vybavení odborných učeben digitálními technologiemi. V rámci využívání informačního centra: také finanční zabezpečení na propagaci, kancelářské potřeby a vytvoření webových stránek. Bude rovněž možné využívat vybudované digitální technologie ve SVČ včetně informačního centra školami.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 1. Opatření 1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita, v oblasti práce s dětmi a žáky se specifickými potřebami dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, částečně rozvíjí doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet inovovaných/nově vytvořených zájmových kroužků, počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání v oblasti digitálního vzdělávání, doplnit počet učeben vybavených digitální technikou.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.5 – Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 3.5.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Environmentální výchova je chápána jako výchova směřující k souladu člověka s životním prostředím. Zasahuje do různých oblastí lidských aktivit a jejím hlavním cílem je u dětí založit elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Z tohoto důvodu je třeba školy podpořit při realizaci aktivit, kterými bude u dětí dosaženo kompetencí v oblasti širokého spektra environmentální výchovy. Environmentální vzdělávání bylo však po dobách rozkvětu opět odsunuto do pozadí. Bylo by vhodné toto nesmírně důležité vzdělávání pro každé dítě, pro jeho zdraví a zdravý vývoj udržet jako podstatnou část vzdělávání na MŠ.

V ORP Olomouc přetrvává dlouhodobý zájem škol o EVVO. V certifikovaném středisku Sluňákov je každoročně realizováno široké spektrum aktivit, kterých se v roce 2015 zúčastnilo více jak 40.000 účastníků z řad dětí, žáků, pedagogických pracovníků či veřejnosti (např. na festivalu Ekologické dny Olomouc, který patří k největším veřejným akcím tohoto typu v ČR, seminářích a exkurzích pro pedagogické pracovníky či na pobytových či denních programech EVVO),

Nadále je potřebné podporovat úpravu ŠVP škol ve smyslu rozšíření nabídky, vývoje a realizace nových environmentálních výukových programů, podpory účasti mateřských škol na environmentálních programech, jedno i vícedenní podpory spolupráce škol a středisek ekologické výchovy na území ORP Olomouc, realizaci ekovýchovných projektů škol, podpory výukových programů a projektů zaměřených na environmentální výchovu a provázání environmentální výchovy s ekologicky příznivým provozem, podpory environmentálních vzdělávacích akcí pro děti a pedagogy zaměřených např. k významným dnům (např. Den Země, Den bez aut apod.) a k aktuálním problémům daného regionu, podpory vybavení stávajících a zřizování nových přírodovědných pracovišť škol, včetně koutků živé přírody a jejich údržby, zřízení a provoz venkovních učeben.

Pro zajištění předávání aktuálního poznatku v oblasti EVVO dětem v MŠ je nezbytná podpora dalšího vzdělávání pedagogů MŠ, další příprava metodických a osvětových materiálů EVVO, a podpora realizace tematických seminářů EVVO pro učitele a vychovatele. Přínosem bude zajištění proškolení koordinátora EVVO na každé škole, odpovědného za roční, aktivně plněný, školní plán EVVO (projektové učení, tematické dny, programy ...). Proškolení učitelé budou schopni implementovat nová témata EVVO do stávajících ŠVP a rozvíjet tak potřebné kompetence dětí, a to včetně dětí se specifickými potřebami, koordinátoři EVVO realizovat popularizační aktivity na školách.

Z toho důvodu cítí v současné době mateřské a základní školy potřebu se této oblasti věnovat a rozvíjet ji. V prvním vzdělávacím období je EV zařazována zejména do

vyučovacích předmětů, které vycházejí z oblasti Člověk a jeho svět, ve druhém vzdělávacím období bývá EV tradičně součástí předmětů vycházejících z oblasti Člověk a příroda, Člověk a svět práce. Školám pro výuku chybí zejména potřební zázemí a vybavení a z toho důvodu využívají pro výuku také služeb ekologických center (např. Sluňákov - Dřesk a Těpín pro předškolní děti a připravuje se projekt propojený s historií a archeologií: pec na železo, pec na bronz, tkalcovský stav, keramická pec a pec na chleba).

Pro mimoměstské školy může být ale pro návštěvu ekologických center překážkou dopravní obslužnost. V následujícím období je třeba podpořit z výše uvedených důvodů projekty jak mateřských a základních škol, tak projekty ekologických center. U škol se mimo vybavení zaměřit zejména na vybudování potřebného zázemí.

Tato potřeba vyplývá ostatně z agregovaných dat MAP v ORP Olomouc, kde 63,2% škol uvedlo, že plánuje stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, botanické zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí zejména povinné opatření MAP č. 1. *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami rozvíjí dílčím způsobem povinné opatření MAP č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*. Je plně rozvíjeno doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)*, v oblasti odpovědného chování směrem k udržitelnému rozvoji dílčím způsobem i průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet aktivit EVVO zrealizovaných v MŠ, počet dětí, které absolvovaly aktivity EVVO na školách, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet vytvořených osvětových a popularizačních materiálů, počet vytvořených vzdělávacích materiálů.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.5 - Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 3.5.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti environmentální výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Environmentální výchova je chápána jako výchova směřující k souladu člověka s životním prostředím. Zasahuje do různých oblastí lidských aktivit a jejím hlavním cílem je u dětí založit elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Z tohoto důvodu je třeba školy podpořit při realizaci aktivit, kterými bude u žáků dosaženo rozvoje kompetencí v oblasti širokého spektra environmentální výchovy. Environmentální vzdělávání bylo však po dobách rozkvětu opět odsunuto do pozadí. Preferováno je rozumějící čtení, cizí jazyky, práce s počítači, inkluze, polytechnická výchova. Bylo by vhodné toto nesmírně důležité vzdělávání pro každého žáka, pro jeho zdraví, zdravý vývoj udržet jako podstatnou část vzdělávání na ZŠ.

V ORP Olomouc přetrvává dlouhodobý zájem škol o EVVO, v certifikovaném středisku Sluňákov je každoročně realizováno široké spektrum aktivit, kterých se v roce 2015 zúčastnilo více jak 40.000 účastníků (např. na festivalu Ekologické dny Olomouc, který patří k největším veřejným akcím tohoto typu v ČR, seminářích a exkurzích pro pedagogické pracovníky či na pobytových či denních programech EVVO),

Nadále je potřebné podporovat úpravu ŠVP základních škol ve smyslu rozšíření nabídky, vývoje a realizace nových environmentálních výukových programů, podpory účasti škol na environmentálních programech, jedno i vícedenní podpory spolupráce škol a středisek ekologické výchovy a SVČ na území ORP Olomouc, realizaci ekovýchovných projektů škol, podpory výukových programů a projektů zaměřených na environmentální výchovu a provázání environmentální výchovy s ekologicky příznivým provozem, podpory environmentálních vzdělávacích akcí pro děti a pedagogy zaměřených např. k významným dnům (např. Den Země, Den bez aut apod.) a k aktuálním problémům daného regionu, podpory vybavení stávajících a zřizování nových přírodovědných pracovišť škol včetně koutků živé přírody a jejich údržby, zřízení a provoz venkovních učeben.

Pro zajištění předávání aktuálních poznatků v oblasti EVVO žákům ZŠ je nezbytná podpora dalšího vzdělávání pedagogů ZŠ, další příprava metodických a osvětových materiálů EVVO, a podpora realizace tematických seminářů EVVO pro učitele a vychovatele. Přínosem bude zajištění proškolení koordinátora EVVO na každé škole, odpovědného za roční, aktivně plněný, školní plán EVVO (projektové učení, tematické dny, programy ...). Proškolení učitelé budou schopni implementovat nová témata EVVO do stávajících ŠVP a rozvíjet tak potřebné kompetence žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami, koordinátoři EVVO budou schopni realizovat popularizační aktivity na školách.

Doporučená opatření (témata) MAP:

Tento cíl rozvíjí v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami dílčím způsobem povinné opatření MAP č. 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem. Je plně rozvíjeno doporučené opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO), v oblasti odpovědného chování směrem k udržitelnému rozvoji dílčím způsobem i průřezové a volitelné opatření MAP Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků.

Indikátor: počet aktivit EVVO zrealizovaných v MŠ, počet dětí, které absolvovaly aktivity EVVO na školách, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet vytvořených osvětových a popularizačních materiálů, počet vytvořených vzdělávacích materiálů.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.5 - Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 3.5.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti environmentální výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

EVVO je v rámci ŠVP probíraná většinou až na závěr přírodovědných učebnic. Ekologie je věda interdisciplinární. Jelikož školy se EVVO v rámci pevných osnov ŠVP příliš nevěnují, zaujaly významné místo v ČR v této oblasti organizace, které EVVO posunuly do velmi kvalitní nabídky programů. Školy ale tuto nabídku využívají omezeně, pro některé školy tato nabídka není dostatečně atraktivní.

Neformální EVVO je velmi dobrá forma zvýšení ekogramotnosti dětí MŠ a ZŠ: hravé motivace a předávání informací, učení v přírodě, neformální prostředí pro komunikaci a práci ve skupinách, lektoři jako pomoc pro zvýšení učitelské autority apod.

V ORP Olomouc přetrvává dlouhodobý zájem škol o EVVO v rámci účasti na aktivitách neformálního vzdělávání různých organizací, např. v největším středisku EVVO v ORP Olomouc, certifikovaném středisku Sluňákov, je každoročně realizováno široké spektrum aktivit, kterých se v roce 2015 zúčastnilo více jak 40.000 účastníků (např. na festivalu Ekologické dny Olomouc, který patří k největším veřejným akcím tohoto typu v ČR, seminářích a exkurzích pro pedagogické pracovníky či na pobytových či denních programech EVVO).

Nemalý podíl na EVVO mají i přírodovědně zaměřené kroužky při DDM Olomouc, ve kterých také počet zájemců o EVVO a přírodu stoupá: (rok 2010 – účast na ekoprogramech – 3486 účastníků, účast v přírodovědných kroužcích DDM: 140 žáků. V roce 2015 byla účast na ekoprogramech - 4758 účastníků, v kroužcích DDM 214 žáků). K popularizaci zájmu o přírodu a EVVO slouží také dlouholetá spolupráce DDM se ZOO na Kopečku, při celoroční práci ZOO klubu DDM v prostorách ZOO, nebo převyšující zájem dětí o účast na příměstském táboře DDM v ZOO. Za zmínku také stojí úspěchy žáků při DDM na okresních, krajských i republikovém kole soutěže Zlatý list pro mladé přírodovědce, kde pravidelně obsazují přední místa.

Cíl: Je potřebná další podpora stálé nabídky venkovních vzdělávacích programů a dalších programů EVVO pro školy a učitele a zájemce z řad dětí a mládeže o neformální vzdělávání, které pořádají místní NNO a SVČ. Systematické řešení je s ohledem na synergii s předchozím programovacím obdobím dále rozvíjet v areálu DPLP (dům přírody Litovelského Pomoraví) pořádaných o.p.s. Sluňákov, centrum ekologických aktivit města Olomouc. O.p.s. založilo město právě za tímto účelem, jako servisní organizaci pro školy zajišťující denní a pobytové programy EVVO, kampaně, soutěže, výlety, semináře dalšího vzdělávání EVVO pro učitele ZŠ i MŠ. Sluňákov poskytuje v Horce nad Moravou, v krajinně lužních lesů kolem řeky Moravy, zázemí pro pobytové programy vzdělávání žáků ZŠ a SŠ, mj. talentovaných žáků nebo naopak žáků se zdravotními omezeními, a to s projektovým vyučováním, místně zakotveným učením, vzděláváním k udržitelnému rozvoji, rozvíjením vztahu člověka k přírodě a také podnikavého postoje v problematice ochrany a tvorby ŽP.

Dalším cílem je také podpora vybavení stávajícího a nové rozšíření přírodovědného pracoviště na DDM Olomouc, na zahradě DDM Janského, včetně koutků živé přírody a jejich údržby.

Další významnou oblastí je realizace aktivit v přirozeném přírodním prostředí. Výzkumy ukazují, že lidé a děti v současnosti tráví velmi málo času v přirozeném přírodním prostředí, výsledky naznačují dokonce ztrátu dovedností pohybu po volné krajině, strachu z podobného pohybu, ztrátu orientace a citlivosti v přírodě, použití přírodovědných znalostí teoreticky naučených ve škole v konkrétním terénu. Děti již nejsou vedeny k pobytu v otevřené krajině, k prožitkům, které takový pobyt přináší, ztrácejí cit pro projevy přírodních živlů a tím i předvídatost v ochraně lidských životů a majetku, když se přírodní živly projeví. Velká většina znalostí se získává virtuální formou, bez kontaktu s živou přírodou.

Řešením je podpora účasti dětí na denních, pobytových a dalších programech EVVO pořádaných SEV, SVČ nebo NNO, zajištění účasti dětí MŠ a žáků ZŠ alespoň na jednom pobytovém programu v přírodě s náplní EVVO za školní docházku v některém středisku ekologické výchovy v ČR nebo v jim podobném zařízení, podpora zážitkových programů v přírodě, kurzů, výletů do volné krajiny s náplní EVVO či podpora zapojení do kampaní, programů a soutěží s tematikou EVVO (Odpadové olympiády, Dny Země pro nejmenší, výstavy „Poznej a chraň“ a „Příroda Olomoucka“, Zlatý list a další), a to jak v rámci školního vzdělávání, tak i pro zájemce o zájmové vzdělávání.

Návrh opatření: finanční zabezpečení: na propagaci, nákup materiálu a školních a integrovaných pomůcek, zabezpečení výukových programů, proškolení pedagogů v oblasti EVVO v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům, vybavení odborných učeben, rozšíření a vybavení přírodovědného pracoviště na DDM a koutku živé přírody na DDM Olomouc -Janského.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Je plně rozvíjeno doporučené opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO), v oblasti odpovědného chování směrem k udržitelnému rozvoji dílčím způsobem i průřezové a volitelné opatření MAP Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků.

Indikátor: počet nově vzniklých/inovovaných aktivit EVVO, počet dětí MŠ – účastníků aktivit EVVO, počet žáků MŠ a ZŠ – účastníků aktivit EVVO, počet nově vzniklých/inovovaných zájmových kroužků v oblasti EVVO, počet aktivit EVVO (vzdělávací programy pro MŠ a ZŠ, denní, pobytové programy, jednorázové akce), počet vytvořených osvětových a popularizačních materiálů, počet vytvořených vzdělávacích materiálů.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.5 - Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 3.5.4 Materiálově-organizační podpora aktivit v oblasti environmentální výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Jednou z významných překážek v oblasti rozvoje kompetencí EVVO je rovněž nedostatečné materiálové a organizační zázemí škol. Mnoho škol se zbavilo svých pozemků, nebo je pronajímá, zmizely dílny a práce na zahradě (pozemcích) školy, děti jsou tak ve školním prostředí zbavovány kontaktu s přírodou. Poté si dostatečně neuvědomují provázanost člověka s přírodou/lesem, jako prostředím rekreace, odpočinku, i nezbytného zdroje materiálů, rezervoáru vody i surovin. Chybí také provozní pracovníci MŠ a ZŠ vzdělaní v oblastech ekologizace veřejných provozů zejména v oblastech stravování (zdravé vaření, ekologický provoz kuchyní a jídelen), správy a údržby budov (ekologický úklid, ekologizace provozů) a v oblasti ekologické údržby veřejné zeleně. Školy často nemají finance, potřebný personál, motivaci a chuť ekologizovat svůj provoz.

Řešením je podpora využití a zřizování školních zahrad, pozemků pro EVVO, instalaci prostorách školy, které řeší interaktivní EVVO, podpora úsporných opatření na šetření energií, teplem a vodou v provozech MŠ a ZŠ, podpora nákupu odpadových nádob na tříděný sběr do škol a dalších opatření na zajištění ekologického provozu škol, a s tím související podpora vzdělávání vedení škol, kuchařek, uklízeček, školníků v praktické ekologizaci provozu škol. K systémovým opatřením patří na každé škole také zajištění koordinátora EVVO odpovědného za roční, aktivně plněný, školní plán EVVO (projektové učení, tématické dny, programy...). K materiálovému vybavení patří také pravidelná podpora nákupu metodických vzdělávacích učebnic, materiálů, pomůcek a materiálů pro školní programy EVVO a osvětových a popularizačních materiálů EVVO.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Je plně rozvíjeno doporučené opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO), v oblasti odpovědného chování směrem k udržitelnému rozvoji dílčím způsobem i průřezové a volitelné opatření MAP Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků.

Indikátor: počet zřízených venkovních učeben, počet pracovníků EVVO na škole, počet vytvořených vzdělávacích aktivit pro pracovníky škol, počet zrealizovaných významných dnů, množství ušetřené energie, počet, množství odevzdaných druhotných surovin (papír, baterie atd.)

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.6 - Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Specifický cíl 3.6.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pěstování kulturního povědomí a kulturní komunikace od raného věku (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) je součástí mnoha výchovně-vzdělávacích oblastí v každé mateřské škole. Inspirace kulturními podněty pomáhají dětem lépe chápat informace v souvislostech a nesporně zážitek kulturního charakteru přispívá k vyšší míře zapamatování následně školou předané informace, neboť je opřen o fakt emocionálně zpracovaného prožitku. Kulturní a umělecké podněty ve výuce přispívají také k vytváření celistvější osobnosti dítěte, neboť umožňují poznávat svět pomocí již jednou prožité skutečnosti předávané v kultivované formě. To je zejména pro oblast výchovy dětí neocenitelný zdroj inspirace, poučení, morálního zrání a také demonstrace příčiny a následku v životních jevech, se kterými se děti v budoucím životě setkají. Kulturní podněty a rozšiřování kulturního povědomí mimo přímý dopad na etiku mají dopad na chování dětí ve společnosti. Jsou důležitou platformou pro vytváření vlastního názoru, růstu jeho osobnosti v oblasti vedení kultivované diskuse, schopnosti prosadit svůj názor, přestože nemusí být vždy většinový. To nepochybně přispívá k růstu tolerance, empatie, ale také asertivity a demokratického rozvoje společnosti.

Odůvodnění:

- Je potřebné rozvíjet základní komunikační dovednosti a kulturní zvyky dětí na potřebné úrovni. Je zapotřebí posílit jejich schopnost se vyjádřit, umět formulovat vlastní myšlenky a názory a rozvíjet tak schopnost reflexe a sebereflexe, hodnocení a sebehodnocení
- Je zapotřebí posílit schopnost dětí umět vyjádřit vlastní pocity a potřeby i mimo-verbálními prostředky (artefiletickými a výchovně-dramatickými prostředky), a posílit tak schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc druhému
- Ve školách je žádoucí rozšiřovat prostor pro rozvoj kultury komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání.
- Toho lze docílit mj. realizací kulturních aktivit jak v prostorách MŠ, tak ve spolupráci s kulturními institucemi v regionu (divadla, knihovny, výchovné koncerty apod.)
- Je potřebné vzdělávat pedagogické pracovníky MŠ v oblasti rozvoje kulturních kompetencí dětí
- Ve školách chybí stále prostor pro práci s kvalitní a přitažlivou dětskou literaturou, vzdělávacími materiály, ale také filmem, hudbou nebo jiným zdrojem současné umělecko-kulturní inspirace vhodné pro děti
- Školám chybějí finanční prostředky pro žáky na návštěvy kvalitních kulturně-vzdělávacích programů provázaných s kurikulem a využívajících inspirativní kulturně-umělecké formy.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl rozvíjí povinné opatření MAP č. 1 *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* (na úrovni čtenářské pregramotnosti dětí), plně rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*, neboť jeho opatření budou rozvíjet kompetence žáků být součástí demokratické společnosti a umět v ní „fungovat“ a dotýká se také doporučeného opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků* neboť kompetence ke kultuře vyjádření a schopnosti prosadit svůj názor jsou s iniciativou a podnikavostí úzce propojeny. Tento cíl rovněž rozvíjí dílčím způsobem průřezové téma Funkční gramotnost (literární, dokumentová).

Indikátor: počet aktivit MŠ v oblasti kulturního povědomí, počet zrealizovaných kulturních akcí mimo MŠ, počet dětí-absolventů aktivit v oblasti kulturního povědomí, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet nově vytvořených/inovovaných vzdělávacích materiálů v oblasti kulturního povědomí, počet vzdělávacích pomůcek v oblasti kulturního povědomí.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.6 - Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Specifický cíl 3.6.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pěstování kulturního povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) je součástí mnoha výchovně-vzdělávacích oblastí v každé škole. Inspirace kulturními podněty pomáhají žákům lépe chápat informace v souvislostech a nesporně zážitek kulturního charakteru přispívá k vyšší míře zapamatování následně školou předané informace, neboť je opřen o fakt emocionálně zpracovaného prožitku. Kulturní a umělecké podněty ve výuce přispívají také k vytváření celistvější osobnosti žáka, neboť umožňují poznávat svět pomocí již jednou prožité skutečnosti předávané v kultivované formě. To je pro výuku neocenitelný zdroj inspirace, poučení, morálního zrání a také demonstrace příčiny a následku v životních jevech, se kterými se žáci v budoucím životě setkají. Kulturní podněty a rozšiřování kulturního povědomí mimo přímý dopad na etiku mají dopad na chování dětí ve společnosti. Jsou důležitou platformou pro vytváření vlastního názoru žáka, růstu jeho osobnosti v oblasti vedení kultivované diskuse, schopnosti prosadit svůj názor, přestože nemusí být vždy většinový. To nepochybně přispívá k růstu tolerance, empatie, ale také asertivity a demokratického rozvoje společnosti.

Odůvodnění:

- V řadě škol nejsou komunikační dovednosti žáků na potřebné úrovni. Je zapotřebí posílit schopnost žáků umět se vyjádřit, umět formulovat vlastní myšlenky a názory a rozvíjet tak schopnost reflexe a sebereflexe, hodnocení a sebehodnocení
- V řadě škol je zapotřebí posílit schopnost žáků umět vyjádřit vlastní pocity a potřeby i mimo-verbálními prostředky (artefiletickými a výchovně-dramatickými prostředky), a posílit tak schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc druhému
- Ve školách je žádoucí rozšiřovat prostor pro rozvoj kultury komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání.
- Školní prostředí je žádoucí dále formovat jako prostor ke konstruktivním debatám s jasně vymezenými pravidly.
- Ve školách chybí stále prostor pro práci s kvalitní a přitažlivou dětskou literaturou, ale také filmem, hudbou nebo jiným zdrojem současné umělecko-kulturní inspirace vhodné pro žáky
- V této oblasti zaostává také další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Školám chybějí finanční prostředky pro žáky na návštěvy kvalitních kulturně-vzdělávacích programů provázaných s kurikulem a využívajících inspirativní kulturně-umělecké formy
- Školám chybějí náměty na zajímavé neformální aktivity směřující k budoucímu aktivnímu zapojení žáků do života v demokratické společnosti a rozvoji jejich občanských kompetencí.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání, plně rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*, neboť jeho opatření budou rozvíjet kompetence žáků být součástí demokratické společnosti a umět v ní „fungovat“ a dotýká se také doporučeného opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků* neboť kompetence ke kultuře vyjádření a schopnosti prosadit svůj názor jsou s iniciativou a podnikavostí úzce propojeny. Tento cíl rovněž rozvíjí dílčím způsobem průřezové téma Funkční gramotnost (literární, dokumentová).

Indikátor: existence funkčního modelu spolupráce mezi školami v regionu a odbornými zařízeními poskytujícími programy pro rozvoj kulturního povědomí a schopnost žáků vyjadřovat a vyjádřit se, počet projektů škol rozvíjejících sociální, etické a občanské kompetence svých žáků, počet školních programů rozvíjejících komunikační kompetence svých žáků, nebo schopnost řešit konflikty (např. formou vrstevnických peer mediačních programů, nebo zapojením v ročních preventivních programech), počet učitelů zvyšujících svou motivaci a kompetence ve vzdělávání v oblasti kulturně – vzdělávacích programů a jejich využití pro osobnostně – sociální rozvoj žáků, aniž by to mělo vliv na úroveň vlastní práce ve škole či finanční újmu školy vysílající pracovníka na DVPP, počet navštívených jednorázových kulturně – vzdělávacích aktivit škol směřujících k propojení s vyučovanou látkou a přispívající k vyšší míře zapamatování informací a faktů a k růstu demokratických a občanských hodnot.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.6 - Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Specifický cíl 3.6.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí a vyjádření

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Důležitou platformou pro pěstování kulturního povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) je oblast mimoškolních aktivit, ať už v podobě zájmových kroužků či organizovaných návštěv kulturních zařízení. Vzhledem k tomu, že v rámci ŠVP škol není dostatečný prostor pro tyto aktivity, lze s úspěchem využívat regionální nabídku zájmového a neformálního vzdělávání.

SVČ (zejména Dům dětí a mládeže Olomouc) má v oblasti aktivit podporující kulturní povědomí a vyjádření dlouholetou tradici. Každoročně nabízí rozmanité zájmové útvary obsahující danou tematiku. Jedná se především o kroužky zaměřené na výtvarnou výchovu a fotografii, taneční, dramatické, historicky zaměřené kroužky, kroužky osobnostního rozvoje. Mimo to pravidelně pořádá tematicky zaměřené výstavy a soutěže (literární, výtvarné a společenské).

Přesto je cílem SVČ, zejména pak DDM Olomouc, neustále rozšiřovat nabídky zájmových činností ve výše uvedených kroužcích. Důvodem je jednak narůstající počet zájemců o tyto aktivity (počet účastníků v kroužcích podporujících kulturní povědomí a vyjádření se zvýšil ze 711 v roce 2010 na 830 účastníků v pravidelné činnosti v roce 2015), ale i požadavek ze strany ministerstva školství, podporovat tyto aktivity v oblasti neformálního vzdělávání. SVČ se tak musí s předstihem připravit na další případný nárůst zájmu o tyto aktivity ze strany dětí a mládeže v době svého volného času.

Proto bude nutné v blízkém horizontu připravit jednak prostorové a materiální podmínky a jednak v rámci DVPP vzdělat pedagogy volného času v oblasti kulturního povědomí a vyjádření. Dobré podmínky a dobře zvolené cíle a činnosti tak mohou přispět k vytváření celistvější osobnosti žáka, v době mimo vyučování. Kulturní podněty a rozšiřování kulturního povědomí mají dopad na chování dětí ve společnosti. Jsou důležitou platformou pro vytváření vlastního názoru žáka, růstu jeho osobnosti v oblasti vedení kultivované diskuse, schopnosti prosadit svůj názor. To nepochybně přispívá k růstu tolerance, empatie, ale také asertivity a demokratického rozvoje společnosti.

Svou činností po mnoho desítek let budují kulturní povědomí dětí a mládeže základní umělecké školy. Pořádání koncertů, výstav, divadelních a tanečních vystoupení je zakotveno v jejich vzdělávacích plánech. Přirozenou cestou seznamují žáky s kulturními tradicemi a činí je přímými účastníky kulturního vývoje regionu. Je proto žádoucí podporovat činnost těchto škol jak po stránce materiální (budování a vybavení učeben a sálů, zavádění digitálních technologií), tak i dalšího vzdělávání jejich pedagogických pracovníků.

Nadále však přetrvávají některé nedořešené problémy v oblasti neformálního vzdělávání v MŠ a ZŠ, jako jsou:

Nedostatek časových možností či kompetenční vybavenosti pedagogických pracovníků

v oblasti realizace zájmových kroužků při MŠ či ZŠ.

Školám či rodinám chybějí finanční prostředky pro žáky na návštěvy kvalitních kulturně-vzdělávacích programů provázaných s kurikulem a využívajících inspirativní kulturně-umělecké formy

Školám chybějí náměty na zajímavé neformální aktivity směřující k budoucímu aktivnímu zapojení žáků do života v demokratické společnosti a rozvoji jejich kulturních kompetencí.

Je proto potřebné v MŠ a ZŠ také rozšířit nabídku zájmových aktivit v oblasti kulturního povědomí, realizovat další vzdělávání pedagogických pracovníků a poskytnout materiálově-organizační zázemí školám pro realizaci zájmových kroužků (např. úhrada materiálových nákladů kroužků (nákup filmů, literatury apod.).

Opatření: finanční zabezpečení na nákup materiálu a školních a integrovaných pomůcek, finanční zabezpečení výstav, soutěží, zabezpečení výukových programů, proškolení pedagogů v oblasti kulturního povědomí, odměna pedagogickým zaměstnancům, rekonstrukce, vybavení odborných učeben, výstavních ploch.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, plně rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*, neboť jeho opatření budou rozvíjet kompetence žáků být součástí demokratické společnosti a umět v ní „fungovat“ a dotýká se také doporučeného opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků* neboť kompetence ke kultuře vyjádření a schopnosti prosadit svůj názor jsou s iniciativou a podnikavostí úzce propojeny. Tento cíl rovněž rozvíjí dílčím způsobem průřezové téma Funkční gramotnost (literární, dokumentová).

Indikátor: počet nových/inovovaných zájmových kroužků v oblasti kulturního povědomí, počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí, počet proškolených pedagogických pracovníků pro vedení zájmových kroužků, počet zorganizovaných výstav a soutěží

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.6 – Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Specifický cíl 3.6.4 Podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době se v evropském měřítku začíná proměňovat chápání podpory tělesné kultury člověka, která není chápána pouze jako záležitost jedince, výraz jeho individuálních zájmů a životního stylu, ale zároveň jako výchovná činnost užitečná z hlediska rozvoje jednotlivce i celé společnosti, neboť přispívá ke kultivaci lidského potenciálu, podporuje etické hodnoty a smysl pro fair play. Učí toleranci a zodpovědnosti a rozvíjí duševní, fyzické a sociální kvality.

Svůj význam má i z hlediska prevence sociálně-patologických jevů na školách i ve společnosti, neboť podporuje konstruktivní využití volného času, ale může také pomoci bojovat proti některým společenským problémům, jako jsou intolerance, bezcílnost, násilí, nadužívání alkoholu či požívání nezákonných drog.

Rozvoj sportů a pohybových aktivit občanů je oblast podporovaná na všech úrovních – národní, krajské i obecní. Jedním z cílů na národní úrovni je rozvoj tělovýchovy a sportu prostřednictvím základních a mateřských škol, SVČ a NNO. U občanů pohyb a zdravý způsob života nabývá stále více na významnosti, do pohybových aktivit se zapojují celé rodiny, rodiče vedou své děti ke zdravému způsobu života a sami jsou jim příkladem, mění se celkové pojetí pohybových aktivit a jejich role do zapojení rodinného a komunitního života.

K realizaci širší podpory je však nutné vybudovat dostatečné množství materiálního a technického zázemí – tzn. vybudovat dostatek kvalitních a moderních zahrad, sportovišť a tělovýchovných ploch (více viz cíle 1.1.3 Rozvoj infrastruktury mateřských škol, 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol, 1.1.6 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků).

Školní zahrady, sportovní plochy a tělocvičny budou sloužit nejenom dětem a žákům, ale také široké veřejnosti k individuálním i organizovaným aktivitám a také jiným subjektům organizujícím pohybové a sportovní vyžití.

V současné době jsou veřejnosti již některé zahrady mateřských škol a SVČ, a sportovní areály základních škol přístupné a s oblibou využívány. Zahrady mateřských škol a SVČ mimo pohybových aktivit dětí nabízí rodičům neméně důležitý prvek: bezpečný prostor. Tělocvičny základních škol a SVČ jsou občany využívány zejména v době, kdy jsou možnosti využití venkovních ploch omezené, tzn. zejména v zimním období. V rámci nabídky pohybových aktivit pro občany města mají nezastupitelnou úlohu dětská hřiště a hrací plochy pro děti všech věkových kategorií na veřejných plochách, která jsou volně přístupná a každoročně je jejich počet rozšiřován nebo stávající jsou rekonstruována a modernizována. Kromě nabídky možnosti sportovního vyžití pro veřejnost je prioritou zřizovatelů škol a školských zařízení (SVČ) a NNO zajištění podmínek pro rozvoj sportu a pohybových aktivit pro děti mateřských škol a žáky základních škol.

Z tohoto důvodu podporuje statutární město Olomouc aktivity škol s rozšířenou výukou

fotbalu, plavání, hokeje i volejbalu, neboť sportovní úspěchy aktivně zapojených žáků jsou nejen úspěchem jednotlivých sportovců, ale i celé školy a motivačním prvkem pro spolužáky, kteří sportují pouze rekreačně v rámci svého volného času.

Rovněž v rámci zájmového a neformálního vzdělávání přispívají SVČ a NNO svojí činností v oblasti tělesné kultury k plnění cílů, a to je péče společnosti o výchovu a rozvoj působení na zdraví dětí a mládeže, na formování, zdokonalování jejich tělesného a pohybového vývoje, duševního, mravního a celkového rozvoje osobnosti, na uspokojování zájmů o pohybovou aktivitu, kulturní a efektivní využívání volného času.

SVČ (zejm. Dům dětí a mládeže Olomouc) jsou v příštím období připraveny postupně rozšiřovat nabídku nových pohybových aktivit, vycházejících z požadavků zájemců o zájmové vzdělávání. Bude, dle zájmu pořádat soustředění zaměřené na sport, tanec a turistiku. Bude také pořádat soutěže a přehlídky v různých pohybových aktivitách.

Aby se udržel trend zvyšujícího se zájmu dětí a mládeže o pohybové aktivity ve volném čase, bude nutné v blízkém horizontu připravit jednak prostorové a materiální podmínky a jednak v rámci DVPP vzdělat další pedagogy volného času v oblasti tělesné kultury, zvláště je pak, v rámci dalšího vzdělávání, seznámit s nejmodernějšími trendy. Dobré podmínky a zajímavé činnosti tak mohou přispět ke zvýšenému zájmu o pohyb a naplnit společenské cíle.

Na venkově tvoří nezastupitelnou úlohu v oblasti tělovýchovy ve volném čase také spolky Sokola, Tělovýchovné jednoty a Sborny dobrovolných hasičů (dále SDH). Hlavní důvod je dostupnost jak časově (rodiče nemusí vozit děti o města), tak rovněž finančně (zpravidla za symbolický poplatek členství).

Tělovýchovné jednoty se zpravidla zaměřují na jednu oblast sportu, kterou u dětí rozvíjejí celoročně a účastní se pak místních soutěží a turnajů (fotbalisté, házenkáři). Sokol nabízí pro děti všestranné cvičení. SDH pracují s dětmi celoročně a připravují je na soutěže Mladých hasičů. Cílem je naučit se práci v týmu, rozvíjet svoje fyzické dovednosti a rovněž znalosti v oblasti požární ochrany. Činnost SDH s dětmi má celospolečenský dopad, neboť z těchto dětí se v budoucnu rekrutují dobrovolní hasiči, kteří hrají důležitou úlohu v IZS.

Opatření: finanční zabezpečení: nákup sportovního materiálu, náradí a školních a integrovaných pomůcek, zabezpečení odborných soustředění, a soutěží, proškolení pedagogů v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům, finanční podpora na rekonstrukci a vybavení tělocvičny, vybavení dětského hřiště a zahrady DDM o herní prvky. Kromě vlastní materiálové (infrastrukturní) podpory bude rovněž potřebné proškolení pedagogických pracovníků ZŠ, v rámci DVPP pro oblasti implementace aktuálních poznatků v oblasti tělesné kultury do ŠVP, v souvislosti s novelou školského zákona v oblasti společného vzdělávání bude potřebné rovněž provést opatření umožňující adekvátní zapojení do sportovních aktivit dětí a žáků se specifickými potřebami.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 Opatření 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, plně rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků* a částečně také *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*, neboť jeho opatření budou rozvíjet kompetence žáků být součástí demokratické společnosti a umět v ní „fungovat“ a dotýká se také doporučeného opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*,

neboť kompetence ke spolupráci v týmu a rozvoj osobnostních charakteristik jako je iniciativnost, odolnost, vytrvalost, houževnatost, které jsou v rámci tělesné kultury aktivně pěstovány, jsou s podnikavostí a iniciativou úzce propojeny.

Indikátor: počet nových pohybových aktivit na ZŠ, SVC a NNO, počet účastníků ve SVC a NNO v kroužcích zaměřených na pohybové aktivity, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet inovovaných ŠVP.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.7 – Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.7.1 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době čelí lidé mnohým výzvám a je potřebné, aby si již dítě vytvářelo vlastní názor a postoj a v budoucnu si dokázalo najít své místo ve společnosti. V současném světě jsou často diskutovanými otázky migrace, chudoby, tolerance, humanitární pomoci, konfliktů a řada dalších, které s sebou přináší každodenní realita a děti předškolního věku se s těmito pojmy běžně setkávají.

Pro úspěšný rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí je nezbytné další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich orientace v aktuálních tématech občanské společnosti – ať už je to povědomí o struktuře a fungování EU, uchopení problematiky extremismu a jeho forem ve společnosti, problematika národnostních a etnických menšin, rozvoj principů etiky a jejího významu v demokratické společnosti, rozvoj komunikačních schopností. Se získanými vědomostmi by měli pedagogové vhodnou formou seznamovat děti a pomáhat jim se orientovat v jednotlivých oblastech každodenního života. Nezbytnou součástí výuky se proto stává také tvorba nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro mateřské školy a metodických materiálů pro pedagogické pracovníky MŠ.

Vhodným nástrojem je spolupráce mateřských škol s komunálními politiky na místní a krajské úrovni formou besed, také návštěv MŠ jiných zřizovatelů, či sdílení dobré praxe za účasti pedagogických pracovníků mateřských škol a zástupců samosprávy.

V letech 2012 – 2014 byl realizován za podpory Ministerstva zahraničních věcí ČR a České rozvojové agentury projekt Svět v jednom dni – rozvojová témata v projektových dnech. V roce 2015 bylo zpracováno zhodnocení projektu a získala se doporučení pro nově vznikající Národní strategii globálního rozvojového vzdělávání, přičemž jedním z výstupů je doporučení zahrnout globální rozvojové vzdělávání do krajských, případně místních akčních plánů.

Takto nastavená opatření mohou vést k adekvátnímu zvýšení povědomí a pochopení dětí o situaci v současném světě, k rozvoji jejich osobnostních charakteristik ve smyslu schopnosti spolupráce a tolerance, a to včetně k osobám se specifickými potřebami či odlišným kulturním či socioekonomickým zázemím

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí povinné opatření MAP č. 1 Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita, v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem, plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků* a dílčím způsobem opatření *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků*.

Indikátor: počet aktivit škol rozvíjejících sociální, etické a občanské kompetence dětí, počet inovovaných ŠVP, počet proškolených pedagogických pracovníků.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.7 – Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.7.2 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Současný svět čelí mnoha výzvám, u nichž je potřebné, aby si žák dokázal vytvořit vlastní názor, postoj a přizpůsobit také své chování a jednání tak, aby dokázal najít pro sebe a své nejbližší adekvátní místo v současné společnosti. V současném světě jsou často diskutovanými otázky migrace, chudoby, tolerance, humanitární pomoci, konfliktů a řada dalších, které s sebou přináší každodenní realita, byť se nemusí přímo dotýkat pedagogů a žáků ve školách, ale promítají se do jednotlivých oblastí vzdělávání žáků.

Pro úspěšný rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků je ovšem nezbytné další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich orientace v aktuálních tématech občanské společnosti – ať už je to povědomí o struktuře a fungování EU, uchopení problematiky extrémismů a jeho forem ve společnosti, problematika národnostních a etnických menšin, rozvoj principů etiky a jejího významu v demokratické společnosti, rozvoj komunikačních schopností a dovedností žáků ve vztahu k trhu práce a seznámení žáků s procesy fungování trhu práce v praxi, vztahu zaměstnavatel a zaměstnanec. Nezbytnou součástí je také tvorba nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro školy a metodických materiálů pro pedagogické pracovníky ZŠ.

V rámci rozšiřování sociálních a občanských kompetencí žáků je nezbytné implementovat do ŠVP problematiku globálního rozvojového vzdělávání a zařazovat otázky globálního světa a jeho problémů do výuky tak, aby žáci byli schopni o problémech diskutovat, vytvářet si vlastní názor, svůj vlastní hodnotový systém, vést žáky k zodpovědnému přístupu k okolnímu světu a lidem. V letech 2012 – 2014 byl realizován za podpory Ministerstva zahraničních věcí ČR a České rozvojové agentury projekt Svět v jednom dni – rozvojová témata v projektových dnech a v roce 2015 zadalo zpracování zhodnocení projektu a získání doporučení pro nově vznikající Národní strategii globálního rozvojového vzdělávání, přičemž jedním z výstupů je doporučení zahrnout globální rozvojové vzdělávání do krajských, případně místních akčních plánů.

Vhodným nástrojem je rovněž spolupráce základních škol s komunálními politiky na místní a krajské úrovni formou besed, přednášek, rozhovorů a exkurzí, či sdílení dobré praxe za účasti pedagogických pracovníků škol a zástupců samosprávy.

Takto nastavená opatření mohou vést k adekvátnímu zvýšení povědomí žáků o situaci v současném světě, k rozvoji jejich osobnostních charakteristik ve smyslu schopnosti spolupráce a tolerance, a to včetně k osobám se specifickými potřebami či odlišným kulturním či socioekonomickým zázemím.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl v oblasti práce se žáky se specifickými potřebami dílčím způsobem rozvíjí

povinné opatření MAP č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků* a dílčím způsobem opatření *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků*.

Indikátor: počet aktivit škol rozvíjejících sociální, etické a občanské kompetence svých žáků, počet inovovaných ŠVP, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet nových/inovovaných vzdělávacích materiálů, počet aktivit sdílení dobré praxe ve spolupráci škol a zástupců samosprávy.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.7 – Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.7.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti sociálních a občanských kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Důležitou platformou pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků je oblast mimoškolních aktivit, ať už v podobě zájmových kroužků či organizovaných návštěv složek samosprávy, či účasti na neformálních aktivitách organizačních jednotek státu (např. policie, hasičský záchranný sbor apod.). Vzhledem k tomu, že v rámci ŠVP škol není dostatečný prostor pro tyto aktivity, lze s úspěchem využívat regionální nabídku neformálního vzdělávání, či připravit na základních školách vlastní zájmové kroužky v dané oblasti. Nadále však přetrvávají některé nedořešené problémy v oblasti neformálního vzdělávání, jako jsou:

Odůvodnění:

- Nedostatek časových možností či kompetenční vybavenosti pedagogických pracovníků v oblasti realizace zájmových kroužků pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků při MŠ či ZŠ.
- Školám či rodinám chybějí finanční prostředky pro žáky na návštěvy neformálních aktivit provázaných s kurikulem
- Školám chybějí náměty na zajímavé neformální aktivity směřující k budoucímu aktivnímu zapojení žáků do života v demokratické společnosti a rozvoji jejich sociálních a občanských kompetencí.
- Je potřebné proškolení pedagogické pracovníky základních škol pro vedení zájmových kroužků v dané oblasti.

Je proto potřebné rozšířit nabídku zájmových aktivit v oblasti sociálních a občanských kompetencí a poskytnout materiálově-organizační zázemí školám pro realizaci zájmových kroužků při školách (např. úhrada materiálových nákladů kroužků apod.).

Náplň činností ve SVČ pomáhá rozvíjet, v rámci zájmového vzdělávání, sociální a občanské kompetence dětí a mládeže. Přesto jsou SVČ, kromě realizace vlastních volnočasových aktivit, připravena realizovat, ve spolupráci a dle zájmu MŠ a ZŠ, další aktivity pro jejich žáky.

V rámci rozvoje sociálních kompetencí mohou střediska realizovat pro žáky ZŠ adaptační kurzy, v rámci rozvoje občanských kompetencí mohou SVČ realizovat vzdělávací programy (přednášky, besedy apod.). Tyto přednášky a besedy mohou pro žáky škol realizovat, dle zaměření, i NNO.

Cílem bude v rámci rozvoje sociálních kompetencí stmelit a vytvořit zdravý třídní kolektiv. Kurzy povedou k vzájemnému poznání všech zúčastněných, k rozvoji tvořivosti, sociálních dovedností, k rozvoji vůle i sebepojetí. V rámci rozvoje občanských kompetencí napomohou vzdělávací programy (přednášky, besedy apod.) mimo jiné - rozvíjet pochopení principů společenských norem, zákonů, práv a povinností ve škole i mimo ni, naučí respektovat a chránit tradice a kulturní i historické dědictví, naučí pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, naučí být odpovědný v krizových situacích.

Opatření: finanční zabezpečení přednášek, besed, kurzů (příprava aktivity, nákup materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů a lektorů v rámci DVPP, odměna lektorům.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků* a dílčím způsobem opatření *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků*.

Indikátor: počet nových/inovovaných zájmových kroužků v oblasti sociálních a občanských kompetencí, počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání v oblasti sociálních a občanských kompetencí, počet proškolených pedagogických pracovníků pro vedení zájmových kroužků a aktivit v oblasti sociálních a občanských kompetencí.

4.3.4 Prioritní oblast rozvoje 4

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 – Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době je v rámci předškolního vzdělávání systematicky realizováno polytechnické vzdělávání dětí v rámci RVP u oblasti pracovní činnosti. V mateřských školách je tato oblast realizována dle podmínek jednotlivých škol. Jedná se o konstruktivní činnosti, pěstitelské činnosti, práce s různými materiály, pokusy a projekty podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjení manuální zručnosti dětí.

Podle agregovaných dat MŠMT 78,9 % škol v ORP Olomouc disponují vzdělávacími materiály pro polytechnické vzdělávání a chtějí se především materiálně vybavit v rámci dílen. Ve většině případů to ale naráží na nedostatek prostor v současných budovách mateřských škol. Dalším nedostatkem je finanční stránka na realizaci např. keramických dílen, stejně jako jejich personální obsazení.

Pro změnu stavu svědčí snížená manuální zručnost dětí, které se k určitým činnostem prostě nedostanou. Ne každá škola je vybavena pro rozvoj polytechnického vzdělávání. Pokud budou mít školy prostory pro polytechnickou výchovu a ty dobře vybavené, děti začne práce bavit. Důležité je i pedagogické vedení dětí kvalitními proškolenými učiteli.

Pro úspěšný rozvoj kompetencí žáků MŠ v oblasti polytechnické výchovy je kromě zajištění materiálově-organizačního zázemí nezbytná úprava ŠVP škol, pořízení vzdělávacích materiálů pro školy, vytvoření systematického vzdělávacího programu Polytechnické vzdělávání pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů a metodických materiálů.

V současné době je v rámci předškolního vzdělávání zařazeno polytechnické vzdělávání dětí v MŠ jen podle uvážení MŠ. Nemałym problémem je zde bezpečnost dětí při manuálních činnostech.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 1 *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*. Plně rozvíjí také doporučené opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a dílčím způsobem doporučené opatření *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*. Dílčím způsobem rozvíjí také volitelné téma: *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků a Rozvoj funkční gramotnosti (numerická, dokumentová)*.

Indikátor:

Počet podpořených osob, počet proškolených učitelů, počet společně realizovaných projektů, počet absolvovaných seminářů.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 – Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době je v rámci základního vzdělávání systematicky realizováno polytechnické vzdělávání žáků ZŠ v rámci RVP u vyučovacího předmětu Pracovní činnosti. Na prvním stupni je tento předmět rozdělen na okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a příprava pokrmů. Na druhém stupni ZŠ bohužel v jednododinových týdenních dotacích, které obsahují okruhy: Pěstitelské práce a chovatelství, Práce s technickými materiály, provoz a údržba domácnosti a Svět práce. To vše je doplněno matematikou a předměty přírodovědného a technického směru, doplněné o laboratorní cvičení, pokusy a projekty podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků.

Podle agregovaných dat MŠMT 78,9 % škol v ORP Olomouc disponují vzdělávacími materiály pro polytechnické vzdělávání a chtějí se především materiálně vybavit v rámci dílen, laboratoří a odborných učeben pro přírodovědné předměty. Mnohdy to ale naráží na nedostatek prostor v současných budovách škol. Dalším nedostatkem jsou chybějící finance na volitelné předměty a kroužky, stejně jako jejich personální obsazení.

Pro změnu stavu svědčí snížená manuální zručnost žáků, kteří se k určitým činnostem prostě nedostanou. Ne každá škola je vybavena dílnami, školním pozemkem se zahradou, laboratořemi či odbornými učebnami, proto musí jít současně s materiálním vybavením těchto prostor i rozšiřování škol o nové prostory v rámci ROP. Pokud budou mít školy prostory pro polytechnickou výchovu a ty dobře vybavené, žáky začne práce bavit. Důležité je i pedagogické vedení žáků kvalitními proškolenými učiteli.

Pro úspěšný rozvoj kompetencí žáků ZŠ v oblasti polytechnické výchovy je kromě zajištění materiálově-organizačního zázemí (viz cíl 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol) nezbytná úprava ŠVP škol, pořízení vzdělávacích materiálů pro školy, vytvoření systematického vzdělávacího programu Polytechnické vzdělávání pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů a metodických materiálů, realizace projektové výuky na téma Zvýšení manuální zručnosti žáků a realizace projektů v rámci přírodovědných předmětů.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí dílčím způsobem (v oblasti práce se žáky se specifickými potřebami) povinné opatření č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*. Plně rozvíjí doporučené opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a dílčím způsobem doporučené opatření *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*. Dílčím způsobem rozvíjí také volitelné téma: *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků a Rozvoj funkční*

gramotnosti (numerická, dokumentová).

Indikátor: počet inovovaných ŠVP ZŠ, počet nových/inovovaných vzdělávacích programů pro pedagogické pracovníky, počet proškolených pedagogických pracovníků ZŠ, počet nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro pedagogické pracovníky, počet nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro žáky, počet aktivit projektové výuky na ZŠ.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 - Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.3 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Technická výchova je v současné době v základním školství realizovaná hlavně prostřednictvím vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Jak však potvrzují agregovaná data MŠMT, plných 28,1% škol nedisponuje odpovídajícími prostory pro kvalitní výuku a dalším velkým problémem je nedostatek finančních prostředků na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků, což je problémem pro 36,8 % škol na území ORP.

Výše zmíněný stav je nutné upravit tak, aby škola mohla podporovat zájem žáků o technické obory a propojit tak znalosti z každodenního života s budoucí profesí. K tomu je potřeba školy podpořit zejména ve vzniku odborných učeben s kvalitním technickým a materiálním zázemím, kde budou žáci vyučováni plně aprobovanými učiteli, kteří budou mít dostatečnou možnost čerpat z nabídky DVPP. V neposlední řadě se nabízí užší spolupráce s technickými SŠ, které disponují výše zmíněným zázemím, případně podpořit aktivní spolupráci škol s potenciálními zaměstnavateli z řad podnikové sféry. Vhodnou možností jak zvýšit zájem žáků o vzdělávání v technických oborech je i podpora zájmové činnosti na školách, případně možností uspořádání projektových dnů, kde je celá problematika žákům představena v ucelených souvislostech.

Podporou technického vzdělávání docílíme u žáků většího rozvoje motorické a tvořivé schopnosti a dovednosti. Umožníme jim získat základní a praktické pracovní dovednosti a návyky, naplánovat a zorganizovat svoji pracovní činnost, poznat vybrané materiály a jejich vlastnosti. Žáci se zároveň naučí používat vhodné nástroje a pomůcky. Osvojí si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a částečně se dotýká průřezových a volitelných opatření MAP: *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků a Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků.*

Indikátor: počet vzniklých odborných učeben s kvalitním technickým a materiálním zázemím, počet nově vybavených stávajících odborných učeben, počet podpořených pedagogů v rámci školení DVPP, počet spolupracujících ZŠ a SŠ na výuce technických předmětů, počet spolupracujících ZŠ s podnikovou sférou, počet podpořených technicky zaměřených zájmových útvarů a kroužků při školách, počet zrealizovaných projektových dnů.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 - Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.4 Podpora spolupráce mateřských, základních a středních škol v oblasti polytechnické výchovy (sdílené dílny)

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není v rámci základního vzdělávání systematicky realizována spolupráce mateřských, základních a středních škol. Této problematice se prakticky věnují jen některé ZŠ v rámci předmětu Svět práce, který je součástí Praktických činností a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Spolupráce mezi MŠ a ZŠ je realizována výjimečně, zejména u příspěvkových organizací, kde je MŠ a ZŠ společnou součástí. V oblasti spolupráce ZŠ a SŠ se jedná o školy, které blíže spolupracují s vybranými středními školami technického směru díky přítomnosti dané SŠ školy nedaleko ZŠ. Několik základních škol v ORP bylo zapojeno do projektu Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Olomouckém kraji. Ukázalo se, že realizace tohoto projektu byla pro ZŠ velmi zajímavá a prospěšná, zejména pokud probíhala se SŠ, které byly zaměřené technicky.

Tento fakt potvrdila i agregovaná data MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc, kde školy vyjádřily svůj záměr spolupracovat v oblasti polytechniky s MŠ (38,6 % ZŠ) a snahu propojit budoucí profesi s polytechnickým vzděláváním projevilo 70,2 % škol.

Z výše uvedených důvodů je nutné na spolupráci všech stupňů škol pohlížet jako na jakékoliv jiné partnerství, u kterého je třeba dosáhnout společného cíle - naplnit společnou strategii a vzájemně se obohatit, z pohledu škol se budou realizovat určitá systémová opatření, která budou zakotvena v ŠVP, který bude třeba inovovat a upravit a doplnit zejména o realizované vzájemné návštěvy MŠ, ZŠ a SŠ, účast žáků na společných projektech, bude třeba vzít v potaz hledisko bezpečnosti žáků v době realizace těchto činností. Realizací těchto aktivit dojde k propojení teorie s praxí a už na MŠ bude možno děti směřovat k zájmu o techniku a na základních školách bude možné reagovat na požadavky trhu práce na základě spolupráce se SŠ.

(Návrhy opatření: úprava ŠVP škol, zaměření se na mezipředmětové vztahy, budování sdílených dílen, realizace projektových dnů a dnů otevřených dveří, realizace přednášek, výpůjčky konkrétního technického zařízení, vzdělávání pedagogů, společná setkávání pedagogů MŠ, ZŠ a SŠ a výměna jejich zkušeností, projekty typu „Učíme se navzájem“

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání* a silně rovněž rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP: *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor:

Počet inovovaných ŠVP škol, počet škol zapojených do realizace spolupráce, počet realizovaných projektových dnů, počet realizovaných sdílených dílen, počet pedagogů, kteří prošli DVPP.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 - Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.5 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů v regionu

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Zájem o spolupráci základních škol a zaměstnavatelů v současné době postupně vzrůstá. Na školách je využíván hlavně předmět Svět práce k poznávání uplatnitelnosti na trhu práce. Zájem ze strany vybraných zaměstnavatelů se projevuje ve větší nabídce exkurzí, besed i soutěží, které jednotlivé zaměstnavatele představují. Rozvíjí se spolupráce škol s Hospodářskou komorou, zaměstnavatelé se zapojují do projektů organizovaných jinými subjekty (např. BEA 4 Junior s.r.o., OK4Inovace, projekty UP Olomouc, ...). Přes všechny tyto rozvíjené aktivity je nutné konstatovat, že zájem ze strany zaměstnavatelů projevuje jen skupina vybraných, mnoho dalších zatím o spolupráci se základními školami zájem neprojevuje. Překážkou ze strany škol je, kromě jiného, neznalost a nezájem pedagogů o nové technologie a polytechnické vzdělávání a složitá dopravní obslužnost venkovských škol. Agregovaná data MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc uvádějí, že 28.1% škol chce v období 2018 – 2020 rozvíjet oblast spolupráce s podnikateli.

Potřeba změny stavu:

Spolupráce škol s místními zaměstnavateli může pomoci ke změně pohledu žáků a rodičů na další vzdělávání dětí (význam řemesel). Zaměstnavatelé mohou svým zviditelněním i pomocí škole při realizaci polytechnického vzdělávání získávat případné budoucí zaměstnance. Je nutné, aby školy a zaměstnanci ochotní ke spolupráci o sobě věděli. Realizací těchto aktivit dojde k propojení teorie s praxí a už na základních školách bude možné reagovat na požadavky trhu práce.

Opatření:

Častější setkávání zaměstnavatelů se zástupci škol (ředitelé, výchovní poradci) k výměně informací (jako je dnes např. burza práce), rozšíření možností besed a exkurzí, navázání pravidelné spolupráce mezi jednotlivými školami a zaměstnavateli, proškolení pedagogů v rámci polytechnického vzdělávání a kariérního poradenství, ze strany škol oslovení rodičů žáků (podnikatelů) k případné spolupráci, úprava ŠVP škol, stáže učitelů ve firmách nebo samostatné vzdělávání ve spolupráci s firmou, konzultace odborné problematiky, podpora realizace exkurzí či dnů otevřených dveří nebo krátkodobých stáží, zapojení odborníků z praxe do výuky, realizace přednášek a projektových dnů, pronájem či darování konkrétního technického zařízení, příspěví na materiál pro produktivní činnost žáků, materiální a personální podpora technicky zaměřených kroužků, spolupráce s Úřadem práce.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je vázán na doporučená opatření (témata) MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO) a Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků.*

Indikátor: počet inovovaných ŠVP škol, počet škol zapojených do realizace exkurzí, počet firem zapojených do realizace exkurzí, počet žáků v technických kroužcích, počet zrealizovaných akcí projektové výuky, počet přednášek podnikatelů.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1- Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.6 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Současná podoba kurikula neumožňuje systematickou a povinnou realizaci polytechnické výchovy v rámci školní výuky. Školy si mohou na 2. stupni místo realizace okruhů Práce s technickými materiály volit např. Práci s laboratorní technikou či Využití digitálních technologií. Jako základní překážka zavedení polytechnicky zaměřené výuky se jeví nedostatek vhodných prostor, případně špatné vybavení stávajících (agregovaná data MŠMT pro ORP Olomouc uvádějí výskyt této příčiny u 63,2 %, resp. 64,9 %). Řešení, které by mohly nabízet polytechnicky zaměřené volitelné předměty a kroužky, je brzděno nedostatkem financí na úhradu jejich vedení (v rámci ORP 73,7 %).

Potřeba změny stavu je definována v takových zásadních dokumentech, jako je Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015-2020 či Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje. Data z dotazníkového šetření dokládají připravenost škol zaměřit se na zlepšení polytechnického vzdělávání již v období 2016-2018 s tím, že disponují zpracovanými plány výuky polytechnických předmětů i dalšími potřebnými vzdělávacími materiály (71,9 %, resp. 78,9 % v rámci ORP), nicméně agregovaná data současně dokládají poměrně vysoký výskyt překážek, a to od 60 % výše.

SVČ přispívají svojí náplní, v rámci zájmového vzdělávání, také k rozvoji činností v oblasti polytechnického vzdělávání dětí a mládeže v technických oborech, pracují na rozvoji technických dovedností a praktických schopností v oblasti technických, výtvarných, rukodělných. Zaměřují se na oblast práce v pravidelné zájmové činnosti i příležitostných aktivitách na odděleních. Snahou SVČ pak je, konkrétními nabídkami činností, zvýšit u dětí a mládeže zájem o polytechnické činnosti.

I přestože se nabídka a rozmanitost činností neustále zvětšuje, z příkladu na DDM Olomouc je patrné, že se jedná o oblast vzdělávání, o kterou je nejmenší zájem, přestože je za poslední období patrný mírný nárůst i na odděleních techniky. Protože se z celospolečenského hlediska jedná o velmi důležitou prioritu podpory v rámci prioritní oblasti rozvoje 4, je Dům dětí a mládeže v nadcházejícím období připraven nadále postupně rozšiřovat nabídku nových činností, vycházejících z požadavků zájemců o polytechnické vzdělávání.

Aby se podařilo zvýšit a podchytit zájem dětí a mládeže o polytechnické vzdělávání ve volném čase, bude nutné připravit především materiální podmínky a v rámci DVPP vzdělat pedagogy volného času v polytechnické oblasti. Dobré podmínky a zajímavé činnosti tak mohou přispět ke zvýšenému zájmu o polytechnickou výchovu a naplnit společenské cíle.

Opatření: finanční zabezpečení: nákup materiálu, náradí a školních a integrovaných pomůcek, proškolení pedagogů v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům, finanční podpora na rekonstrukci a vybavení učeben.

Zájmové a neformální vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy může pomoci školám doplnit vzdělávací nabídku a integrovat tento prvek do života školy. Nabízejí se následující možnosti neformálních aktivit:

- Implantace prvků polytechnické výchovy do ŠVP zájmového vzdělávání pro školní družiny a SVC.
- Realizace větších i menších projektů, projektových a tematických dnů.
- Exkurze do významných firem v regionu a do středních odborných škol pro zvýšení zájmu o polytechnická témata a technické vzdělávání celkově.
- Spolupráce s rodiči – odborníky na vybraná řemesla při realizaci tematicky zaměřených dnů ve škole a případném vedení technicky orientovaných kroužků.
- Dlouhodobá spolupráce se střední školou technického zaměření v regionu orientovaná nejen na motivaci žáků ZŠ ke studiu technického oboru, ale i na metodickou pomoc pedagogům ZŠ s jejich odborným růstem v oblasti polytechnické výchovy.
- Materiální podpora SVC, proškolení pedagogů volného času v rámci DVPP.

Opatření umožňující realizaci výše uvedených kroků:

- Větší podpora v oblasti financování škol a SVC.
- Rozšíření nabídky DVPP.
- Motivace firem a středních škol ke spolupráci se základními školami v regionu.
- Zjednodušení administrativy umožňující školám a školským zařízením dosáhnout na finance z dotačních programů.
- Motivace rodičů ke spolupráci se školami a případně zjednodušení legislativy umožňující technicky zdatným zájemcům z řad rodičů vést zájmové kroužky na školách.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedené cíle jsou přímo vázány na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání*, dílčím způsobem se dotýká i průřezového opatření *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet projektů realizovaných ve spolupráci se středními technickými odbornými školami, a to včetně ostatních forem spolupráce, počet pedagogů proškolených v rámci různých forem DVPP polytechnicky zaměřených, počet zrealizovaných projektových a jiných neformálních školních akcí s polytechnickou tematikou, počet nově otevřených technických zájmových kroužků na školách a SVC, počet rodičů zapojených do spolupráce se školou ve sledované oblasti, počet firem, které umožní exkurze ve svých provozech a vykazují další formy spolupráce se školami, doložitelné změny v ŠVP zájmového vzdělávání – družiny, kroužky.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.2 - Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Specifický cíl 4.2.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době je potřeba klást velký důraz na oblast rozvoje kreativity a iniciativy dětí v předškolní výchově. Dílčí vzdělávací výstupy jsou realizovány v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, nicméně ucelené vzdělávání v této oblasti na úrovni MŠ dosud neexistuje, což potvrdila i agregovaná data MŠMT pro mateřské školy v ORP Olomouc, kde školy vyjádřily svůj záměr rozvíjet své znalosti v oblasti podpory kreativity 69,9%.

Mateřské školy vyjádřily svůj záměr zajistit dostatečné množství pomůcek, výtvarných materiálů, učit systematicky prvům iniciativy a kreativity, sdílet poznatky mezi učiteli v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity, podporovat spolupráci se zákonnými zástupci v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity dětí a podporovat seberealizaci dětí.

Aby bylo možné výchovu k podnikavosti, kreativitě a iniciativě na MŠ realizovat, je třeba, aby nejdříve získali pedagogičtí pracovníci didaktické kompetence v této oblasti a byli tak vhodně motivováni k dalšímu vzdělávání.

Vzdělávací aktivity je možné realizovat ve spolupráci s mentory neformálního vzdělávání a s reálnými podnikateli v regionu. Dále je třeba zajistit dostatečné finanční zdroje na nákup výtvarného materiálu a pomůcek, vytvořit metodické postupy pro systematickou práci s prvky tvořivé dramatiky, vytvořit metodické postupy pro realizaci relaxačních cvičení, které rozvíjejí fantazii, představitost, imaginaci a sebepoznání, upravit ŠVP, zavést další podpůrné nástroje pro aktivní zapojení dětí a rozvoj jejich praktických dovedností.

Návrhy opatření:

Úprava ŠVP škol, vytvoření vzdělávacího programu *Výchova k podnikavosti* pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů pro výchovu k podnikavosti, vytvoření metodických materiálů pro výchovu k podnikavosti, realizace projektové výuky na téma *výchova k podnikavosti* zahrnuje setkávání s inspirativními osobnostmi, regionálními podnikateli, podnikateli spolupracujícími s konkrétní školou, workshopy odborníků z praxe přímo na školách.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučená opatření MAP *Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě MŠ* a *Podpora polytechnického vzdělávání MŠ* a silně rovněž rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP: *Rozvoj sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí MŠ*.

Indikátor: počet inovovaných ŠVP, počet vytvořených metodických postupů, počet nakoupených pomůcek, počet vytvořených/inovovaných vzdělávacích materiálů, počet metodických materiálů pro pedagogické pracovníky, počet škol zapojených do realizace projektů, workshopů a setkávání s inspirativními osobnostmi, počet zúčastněných dětí na projektech a workshopech, setkávání s inspirativními osobnostmi, počet proškolených pedagogických pracovníků MŠ, počet evaluací aktivit.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.2 - Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Specifický cíl 4.2.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není v rámci základního vzdělávání systematicky realizována výchova k podnikavosti, kreativitě a iniciativě žáků (dále jen výchova k podnikavosti). Dílčí vzdělávací výstupy jsou realizovány v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, nicméně ucelené vzdělávání v této oblasti na úrovni ZŠ dosud neexistuje, což potvrdila i agregovaná data MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc, kde školy vyjádřily svůj záměr učit systematicky prvkům iniciativy a kreativity v 80,7 %.

Pro adekvátní pochopení cílů výchovy k podnikavosti a rozvíjení potřebných kompetencí u žáků je potřebné na úrovni základních škol zrealizovat několik systematických opatření, kterými jsou zejména: inovace a úprava ŠVP školy tak, aby se mohla výchově k podnikavosti cíleně věnovat v rámci konkrétních stávajících vyučovacích předmětů či realizovat projektovou výuku, proškolení pedagogických pracovníků škol v oblasti výchovy k podnikavosti, tvorba vzdělávacích a metodických materiálů a zavedení dalších podpůrných nástrojů pro aktivní zapojení žáků a rozvoj zejména jejich praktických dovedností ve spolupráci s dalšími aktéry v regionu, jako je např. setkávání s inspirativními osobnostmi, regionálními podnikateli, podnikateli spolupracujícími s konkrétní školou, workshopy odborníků z praxe přímo na školách či webináře, realizace podnikatelských kroužků na školách na principu fiktivních firem, ve kterých žáci absolvují praktickým způsobem všechny fáze podnikatelské činnosti ve spolupráci s mentory neformálního vzdělávání a s reálnými podnikateli v regionu.

Aby bylo možné výchovu k podnikavosti na ZŠ realizovat, je třeba, aby nejdříve získali pedagogičtí pracovníci didaktické kompetence v této oblasti, a byli tak vhodně motivováni k dalšímu vzdělávání.

Jako vhodná forma se jeví setkávání s inspirativními osobnostmi, regionálními podnikateli, podnikateli spolupracujícími s konkrétní školou, workshopy odborníků z praxe přímo na školách, webináře. Vzdělávací aktivity je možné realizovat ve spolupráci s mentory neformálního vzdělávání a s reálnými podnikateli v regionu.

Návrhy opatření:

Úprava ŠVP škol, vytvoření vzdělávacího programu Výchova k podnikavosti pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů pro Výchovu k podnikavosti, vytvoření metodických materiálů pro výchovu k podnikavosti. Realizace projektové výuky na téma Výchova k podnikavosti zahrnuje setkávání s inspirativními osobnostmi, regionálními podnikateli, podnikateli spolupracujícími s konkrétní školou, workshopy odborníků z praxe přímo na školách, realizace podnikatelských kroužků pro žáky při školách či v institucích neformálního vzdělávání.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání* a silně rovněž rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP: *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: Počet inovovaných ŠVP, počet škol zapojených do realizace workshopů a webinářů, počet zúčastněných žáků na workshopech a webinářích, počet proškolených pedagogických pracovníků ve vzdělávacích programech, počet pedagogických pracovníků zúčastněných na workshopech a webinářích, počet zrealizovaných aktivit projektové výuky, počet škol zapojených do realizace podnikatelských kroužků, počet zapojených žáků v podnikatelských kroužcích, počet zrealizovaných akcí projektové výuky a počet žáků do nich zapojených, počet evaluací aktivit.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.2 - Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Specifický cíl 4.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Důležitou platformou pro rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy je oblast mimoškolních aktivit, ať už v podobě zájmových kroužků či organizovaných návštěv ve firmách v regionu. Vzhledem k tomu, že v rámci ŠVP škol není dostatečný prostor pro tyto aktivity, lze omezeně využívat regionální nabídku neformálního vzdělávání či připravit na školách vlastní zájmové kroužky (podnikatelské kroužky na principu žákovských firem) v dané oblasti. Dům dětí a mládeže tyto aktivity v dohledné době do svých činností nezařadí. Nadále přetrvávají některé nedořešené problémy v oblasti neformálního vzdělávání, jako jsou: nedostatek časových možností či kompetenční vybavenosti pedagogických pracovníků v oblasti realizace podnikatelských kroužků, chybějící náměty na zajímavé aktivity směřující k budoucímu aktivnímu zapojení dětí a žáků do samostatné podnikatelské činnosti či kreativních aktivit. Je potřebné proškolení pedagogické pracovníky pro vedení zájmových kroužků v dané oblasti.

Návrhy opatření:

Je potřebné rozšířit nabídku zájmových aktivit v oblasti rozvoje podnikatelských dovedností dětí a žáků a jejich kreativity a iniciativy, a to poskytnutím materiálově-organizačního zázemí školám pro realizaci zájmových kroužků při školách (např. úhrada materiálových nákladů kroužků apod.) či dalším institucím neformálního vzdělávání v regionu.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na **doporučené opatření** (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká **doporučeného opatření** MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání* a silně rovněž rozvíjí **průřezová a volitelná opatření** MAP: *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor:

Počet nových/inovovaných zájmových kroužků v oblasti výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání pro žáky ZŠ v oblasti výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, počet vytvořených/inovovaných vzdělávacích materiálů pro oblast výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, počet proškolených dětí v zájmových kroužcích, počet zúčastněných dětí na aktivitách neformálního vzdělávání v oblasti výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.2 - Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Specifický cíl 4.2.4 Začlenění problematiky výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě do ŠVP na základních školách

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není v rámci základního vzdělávání systematicky realizována výchova k podnikavosti, kreativitě a iniciativě dětí a žáků (dále jen výchova k podnikavosti) a nejsou pro ni definované samostatné učební výstupy v rámci RVP ZV. Dílčí vzdělávací výstupy jsou realizovány v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, nicméně ucelené vzdělávání v této oblasti na úrovni ZŠ dosud neexistuje, což potvrdila i agregovaná data MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc, kde školy vyjádřily svůj záměr učit systematicky prvkům iniciativy a kreativity v 80,7 %.

Pro učitele ZŠ je obtížné systematickým a komplexním způsobem uchopit tuto oblast tak, aby byli schopni uspokojivě upravit ŠVP a implementovat požadované učební výstupy do výuky konkrétních předmětů. Proto je potřebné v rámci regionu provést zmapování povědomí základních škol o této oblasti, zmapovat, ve kterých předmětech jsou učební výstupy v oblasti podpory podnikavosti, iniciativy a kreativity realizovány, systematizovat a popsat příklady dobré praxe a definovat konkrétní oblasti učebních výstupů, v nichž by bylo vhodné ŠVP ZŠ inovovat.

Návrhy opatření:

Za tímto účelem budou zrealizována účelová setkání pedagogických pracovníků základních škol, řídicích pracovníků, výchovných poradců a zástupců podnikatelské sféry s cílem najít regionální konsensus s přihlédnutím ke konkrétním potřebám regionu a pomoci školám v implementaci aktuálních a validních poznatků pro výchovu a vzdělávání žáků. Bude realizováno proškolení pedagogických pracovníků, budou sumarizovány učební výstupy ŠVP, jejich přesah do jednotlivých vzdělávacích oblastí ŠVP a bude připraven návrh na metodický postup implementace této oblasti do stávajících ŠVP v ORP Olomouc. Bude tak dosaženo systematizace vzdělávacích cílů v dané oblasti a rovného přístupu žáků v ORP Olomouc k rozvoji jejich kompetencí v dané oblasti, a to rovněž s přihlédnutím k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Výstupem setkávání bude rovněž přehled příkladů dobré praxe v regionu a vytvořená online informační platforma pro sdílení učitelů základních škol.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání* a silně rovněž rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP: *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor:

Počet inovovaných ŠVP ZŠ, počet proškolených pedagogických pracovníků, vedoucích pracovníků škol, výchovných poradců, online platforma sdílení dobré praxe.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.2 - Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Specifický cíl 4.2.5 Testování žáků v oblasti podnikatelských kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není v rámci základního vzdělávání systematicky realizována výchova k podnikavosti, kreativitě a iniciativě dětí a žáků (dále jen výchova k podnikavosti) a nejsou pro ni definované samostatné učební výstupy v rámci RVP ZV. Dílčí vzdělávací výstupy jsou realizovány v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, nicméně ucelené vzdělávání v této oblasti na úrovni ZŠ dosud neexistuje, což potvrdila i agregovaná data MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc, kde školy vyjádřily svůj záměr učit systematicky prvům iniciativy a kreativity v 80,7 %.

S tím souvisí také potřeba definovat učební výstupy na úrovni získaných kompetencí žáků. V současné době však na úrovni ORP Olomouc (a ani na úrovni ČR) dosud neexistuje ucelený popis kompetencí, kterými by měl disponovat jedinec, jenž chce v budoucnu zahájit samostatné podnikání či být kreativním či inovativním i v zaměstnaneckém poměru.

V rámci ESF projektu Rozvoj podnikatelských dovedností žáků (2014-2015) bylo již v ORP Olomouc zrealizováno pilotní šetření v oblasti podnikatelských kompetencí žáků na základních školách a vytvořen návrh testovacího nástroje, jehož dotazníkové položky byly pilotně ověřeny na vzorku 250 žáků základních škol v ORP Olomouc.

Návrhy opatření:

Identifikovat potřebné klíčové kompetence pro oblast podnikatelských dovedností. Připravit pro pedagogické pracovníky a zejména pro výchovné poradce na základních školách testovací nástroj kompetencí žáků, který by jim pomohl tyto potřebné kompetence v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity identifikovat, neboť výuka a vzdělávání by měly být i v této oblasti založeny na principu individuálního přístupu k žákovi.

Vytvoření testovacího nástroje a jeho ověření na základních školách v ORP Olomouc. V důsledku toho získají školy nástroj, který jim umožní identifikovat žákovské talenty a s těmito dále systematicky pracovat, umožní dlouhodobě a cílevědomě rozvíjet klíčové kompetence žákovských talentů a podporovat je ve výběru relevantní kariérové cesty. Umožnění včasného zachycení skutečných předpokladů žáka může s větší pravděpodobností vést k jeho pozdějšímu úspěšnému uplatnění na trhu práce.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání* a silně rovněž rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP: *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: Vytvořený testovací nástroj pro žáky 2. stupně ZŠ, metodika hodnocení klíčových kompetencí v oblasti podnikatelských kompetencí, seznam identifikovaných klíčových kompetencí žáků v oblasti podnikatelských kompetencí.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.3 – Rozvoj kariérového poradenství na základních školách

Specifický cíl 4.3.1 Rozvoj školských poradenských pracovišť

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Kariérové poradenství na základních školách se zaměřuje prostřednictvím kariérového vzdělávání a nabývání dovedností na řízení vlastní budoucí kariéry žáků, které je považováno za žádoucí výsledek. Na kariérovém poradenství ve školách se podílejí zejména výchovní poradci, školská poradenská zařízení, která poskytují zvláště pedagogicko-psychologickou pomoc při volbě vzdělávací dráhy, a informační a poradenská střediska, která se nacházejí na okresních kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR a poskytují především odbornou poradenskou pomoc při volbě a změně povolání. Kromě toho mohou žáci a studenti využívat řadu dostupných online zdrojů, zejm. internetový portál vzniklý v rámci celonárodního projektu www.infoabsolvent.cz.

Olomoucký kraj (OK) také každoročně pořádá prezentační výstavu oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje SCHOLARIS a společně s Úřadem práce se podílí na vydání a distribuci atlasů školství s přehledem oborů vzdělání středních škol. Základním školám také poskytuje propagační materiál, kterým podporuje zájem o učební obory požadované na trhu práce. Další významnou aktivitou je Burza práce a vzdělávání, kterou pořádají regionální autority (Olomoucký kraj, krajská pobočka Úřadu práce ČR v Olomouci, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Krajská hospodářská komora OK, zaměstnavatelé, střední školy, vyšší odborné školy, vysoké školy), na nichž mají žáci základních škol možnost získat kompletní informace z oblasti budoucí profesní volby.

Nejvýznamnější úlohu v kariérovém poradenství na základních školách hraje výchovní poradce, který poskytuje žákům zejména kariérní informace (o studijních příležitostech, zaměstnáních, kariérních postupech, trendech a podmínkách trhu práce, vzdělávacích institucích apod.), dále kariérovou výchovu, která pomáhá pochopit studentům jejich motivace a hodnoty a porozumět tomu, jak mohou být ve společnosti prospěšní. Kariérová výchova zahrnuje i vlastní kariérové poradenství, jež pomáhá porozumět vlastní identitě a činit uvědomělá rozhodnutí ohledně povolání.

Výchovní poradci získávají kvalifikaci pro svou činnost na školách specializovaným studiem pro výchovné poradce dle § 8 vyhlášky č. 317/2005 Sb., ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, které v Olomouckém kraji poskytuje Pedagogická fakulta Univerzity Palackého. Výchovní poradci zde mohou také dále zvyšovat svou kvalifikaci v oblasti kariérového poradenství v kurzech CŽV zaměřených na pedagogickou diagnostiku, pedagogicko-psychologické či speciálně-pedagogické aspekty poradenství apod.

Nedílnou součástí je i poradenství pro uchazeče a případně také zájemce o zaměstnání zajišťované poradci Úřadu práce, příp. dalšími poradenskými zařízeními. V roce 2015 byl Úřadem práce poskytnut některý z typů poradenské služby 34600 osobám (Úřad práce, 2015).

Důraz na potřebu a podporu rozvoje kariérového poradenství je zmiňován v řadě strategických dokumentů: **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje** na období 2016-2020 (2016) navrhuje pro oblast dalšího

rozvoje kariérového poradenství následující směrem k základním školám nadále zajišťovat organizaci prezentační výstavy oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje a také organizovat setkání výchovných poradců základních škol OK a pravidelně alespoň 1x ročně informovat výchovné poradce o aktuální situaci na trhu práce, podmínkách přijímacího řízení atd.

V rámci **Strategie ITI Olomoucké aglomerace** (2016) byly definovány tyto potřeby v oblastech Olomouc, Přerov, Prostějov (které však kopírují podmínky v oblasti vzdělávání v rámci celého kraje), které zároveň definují nově vznikající potřeby i pro oblast poskytování kariérového poradenství:

- žáci středních a vyšších odborných škol v rámci Olomoucké aglomerace nejsou dostatečně podporováni a motivováni ke studiu na navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikované pracovní síly v technických a přírodovědných oborech;
- odborné kompetence absolventů jsou v současnosti na relativně nízké úrovni a v konečném důsledku neodpovídají požadavkům firem, uplatnitelnost žáků a studentů na trhu práce je tak snižena a absolventi základních, učňovských a středních škol jsou ve větší míře ohroženi nezaměstnaností;
- nízká míra podnikatelských kompetencí u absolventů VŠ, nesoulad oborové nabídky VŠ s potřebami trhu práce, absence VŠ technického směru.

Podle **Regionální inovační strategie Olomouckého kraje** (2011) je potřebné žáky a studenty seznamovat se skutečnou situací na trhu práce a vybraných oborech (podmínkami práce, odměňování, možností osobního rozvoje). Vedle osobní motivace dětí a jejich rodičů je tím také podpořeno snižování rozdílů mezi potřebami firem a výstupem ze systému vzdělávání. Navrhovaným nástrojem je propagace podnikavosti, kreativity a aktivity dětí. Tuto úlohu by na školách měli částečně zastávat rovněž výchovní poradci v rámci kariérové výchovy.

Podle závěrečné zprávy **Vyhodnocení přínosů vybraných intervencí NSRR v návaznosti na realizaci programového dokumentu ROP Střední Morava** (2016) je potřebná efektivnější podpora spolupráce škol se zaměstnavateli tak, aby žáci a studenti odcházeli lépe kompetenčně vybaveni pro současný trh práce. Žáci středních a vyšších odborných škol nejsou dle zprávy dosud dostatečně podporováni a motivováni ke studiu v navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikovaných sil v této oblasti.

K hlavním problémům v oblasti kariérového poradenství na základních školách patří zejména:

- 1) Nedostatečná časová kapacita výchovného poradce s ohledem na jeho nutnost řešit kromě kariérového poradenství i výchovné problémy či agendu žáků se specifickými potřebami, a z toho vyplývající nemožnost nabídnout všem žákům individualizovanou diagnostiku z kapacitních důvodů, příp. z důvodu chybějících adekvátních diagnostických nástrojů.
- 2) Užší pojetí kariérového poradenství na ZŠ (volba oboru, přihláška na SŠ), a z toho vyplývající ne vždy aktuální přehled výchovných poradců o aktuálním stavu trhu práce po ukončení ZŠ, a to včetně uplatnění žáků se specifickými potřebami na trhu práce.
- 3) Chybějící oblast kariérového poradenství na školách směrem k samostatnému podnikání, a z toho vyplývající chybějící přehled výchovných poradců

o možnostech zahájení samostatného podnikání.

- 4) Chybí specializované studium kariérového poradenství na vysokých školách a dostatečná nabídka kurzů dalšího vzdělávání přímo pro kariérové poradce.
- 5) Nedostatečná spolupráce rodičů s kariérovými poradci na školách (nedocenění role kariérového poradce při volbě povolání dítěte) a nedostatečná motivace významné části žáků k výběru školy a budoucího povolání.
- 6) Nedostatečné finanční prostředky na materiálové zabezpečení poradenské činnosti (testovací nástroje, vhodná literatura a osvětové materiály).

Návrhy opatření:

Pro lepší uplatnění žáků na trhu práce je klíčový vhodný výběr střední školy. Proto, aby mohla školská poradenská pracoviště v součinnosti s rodiči pomoci při výběru, musí kariérový poradce na školách mít aktuální informace o vývoji na trhu práce a vývoji ekonomiky. Je proto třeba vytvořit nové či inovovat stávající programy a kurzy celoživotního vzdělávání pro pedagogické pracovníky a připravit vhodné vzdělávací a metodické materiály. S tím souvisí také potřeba zajištění materiálových prostředků pro vytvoření/nákup osvětových materiálů a další literatury. Je nutné zvážit také finanční podporu organizačních opatření ze strany vedení školy a zřizovatele ve smyslu navýšení (a dofinancování) potřebných dalších hodin práce kariérového poradenství tak, aby měl dostatek prostoru se v rámci své role výchovného poradce věnovat oblasti volby povolání žáků.

Je potřebné vytvořit regionální síť místních podnikatelů, firem a oborových sdružení. Nově vytvořená znalostní síť (ve spolupráci s úřadem práce a dalšími aktéry) by mohla mapovat situaci na trhu práce a mohla by být znalostní podporou pro kariérové poradce. Vytvořit /inovovat, nakoupit diagnostické testovací nástroje pro žáky v oblasti klíčových kompetencí a osobnostní charakteristiky.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, přímo rozvíjí doporučené opatření *Kariérové poradenství v základních školách*, dílčím způsobem rozvíjí v oblasti motivace ke studiu technických a přírodovědných oborů a zahájení samostatného podnikání doporučená opatření *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků* a *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a dílčím způsobem rozvíjí i volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet proškolených výchovných/kariérových poradců, počet nových/inovovaných programů a kurzů DVPP pro výchovné/kariérové poradce, počet vytvořených/inovovaných vzdělávacích/metodických/osvětových materiálů pro výchovné/kariérové poradce, počet vytvořených/inovovaných testovacích diagnostických nástrojů, počet zrealizovaných aktivit regionální sítě v oblasti kariérového poradenství pro ZŠ, počet zapojených subjektů ze strany zaměstnavatelů do aktivit regionální sítě.

5. Referenční rámec

5.1 Cíle MAP vs. povinná, doporučená a volitelná opatření (témata) Postupů MAP se 3 úrovněmi vazby (X - slabá, XX – střední, XXX - silná)

	Povinná opatření			Doporučená opatření			Průřezová a volitelná opatření					
	Předškolní vzdělávání a péče	Čtenářská a matematická gramotnost	Inkluzivní vzdělávání	Rozvoj podnikavosti a iniciativy	Rozvoj kompetencí v polytechnickém vzdělávání	Kariérové poradenství	Rozvoj digitálních kompetencí	Rozvoj kompetencí pro využívání CJ	Rozvoj sociálních a občanských kompetencí	Rozvoj kulturního povědomí	Investice do rozvoje kapacit ZŠ	Aktivita související se vzděláváním mimo OP VVV, IROP
SC1.1.1	XXX											
SC1.1.2			XX								XXX	
SC1.1.3	XXX	XX	XX	X	XX		XX	XX	XX	XX		X
SC1.1.4		XX	XX	X	XXX		XX	XX	XX	XX	XX	X
SC1.1.5	XX											XXX
SC1.1.6	XX			XXX						XX		
SC1.2.1	XX											
SC1.2.2	XX	XX	XX	X	X	X						
SC1.2.3	XX	X	XX	X	X	X	X	X	X	X		
SC1.2.4	XX	X	XX	X	X	X	X	X	X	X		
SC1.3.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
SC1.3.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
SC1.4.1	X	X	X	X	X	X						
SC1.5.1	XX		XXX	X								
SC1.5.2			XXX	XX	XX	XXX			XX			
SC1.5.3		X	XXX	XXX	XX	XX	X	X	X	X		X
SC2.1.1			XXX						XXX			
SC2.1.2			XXX						XX			
SC2.2.1			XXX									
SC2.3.1			XXX									
SC2.3.2			XXX									
SC2.4.1			XXX									
SC2.4.2			XXX						XX			
SC2.4.3			XXX	XXX								
SC2.4.4			XXX						XX			
SC2.5.1			XXX						XX			
SC2.5.2			XXX									
SC3.1.1	XXX	XXX	XX									
SC3.1.2		XXX	XX	XX				X	X			
SC3.1.3		XXX	X									
SC3.1.4		XXX										
SC3.2.1	XX	XXX	XX	X				X	X			
SC3.2.2		XXX	XX		XXX							
SC3.2.3		XXX	XX		XXX							
SC3.2.4		XXX			XXX							
SC3.3.1	XXX		XX					XXX				
SC3.3.2		XX	XX					XXX		XX		
SC3.3.3			XX	XX				XXX	X			
SC3.3.4			XX	XX				XXX	X			

SC3.4.1	XXX		XX		XX		XXX					
	Povinná opatření			Doporučená opatření			Průřezová a volitelná opatření					
	Předškolní vzdělávání a péče	Čtenářská a matematická gramotnost	Inkluzivní vzdělávání	Rozvoj podnikavosti a iniciativy	Rozvoj kompetencí v polytechnickém vzdělávání	Kariérové poradenství	Rozvoj digitálních kompetencí	Rozvoj kompetencí pro využívání CJ	Rozvoj sociálních a občanských kompetencí	Rozvoj kulturního povědomí	Investice do rozvoje kapacit ZŠ	Aktivita související se vzděláváním mimo OP VVV, IROP
SC3.4.2		X	XX	X	XX		XXX	X				
SC3.4.3	X		XX		XX		XXX					
SC3.5.1	XXX		XX		XXX				X			
SC3.5.2			XX		XXX				X			
SC3.5.3					XXX				X			
SC3.5.4					XXX				X			
SC3.6.1	XXX	X		XX					XXX	XXX		
SC3.6.2		X		XX					XXX	XXX		
SC3.6.3		X		XX					XXX	XXX		
SC3.6.4			XX	XX					XXX	XXX		
SC3.7.1	XXX		X						XXX	X		
SC3.7.2			XX						XXX	X		
SC3.7.3									XXX	X		
SC4.1.1	XXX			X	XXX		X					
SC4.1.2			X	X	XXX		X					
SC4.1.3					XXX		X		X			
SC4.1.4				XXX	XX				XXX			
SC4.1.5				XXX	XXX							
SC4.1.6					XXX		X					
SC4.2.1				XXX	X				X			
SC4.2.2				XXX	X				X			
SC4.2.3				XXX	X				X			
SC4.2.4				XXX	X				X			
SC4.2.5				XXX	X				X			
SC4.3.1			XX	X	X	XXX			X			

Investiční priority - příloha

6. Akční plán

Řídící výbor na svém jednání dne 29. 5. 2017 schválil výběr následujících cílů strategického rámce k rozpracování do akčního plánu:

- 1.1 Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště
- 1.3 Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ na základě analýzy potřeb regionu
- 1.5 Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky
- 2.4 Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami
- 2.5 Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků
- 3.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků
- 3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků
- 3.3 Zvýšení jazykových kompetencí
- 3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků
- 3.5 Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků
- 3.6 Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
- 4.1 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků
- 4.2 Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků
- 4.3 Rozvoj kariérového poradenství na ZŠ

Roční akční plán na rok 2018

Specifický cíl = opatření

6.1 Prioritní oblast rozvoje 1: Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Opatření 1.1.1 Zvýšení kapacit mateřských škol

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště		
Specifický cíl SR MAP:	1.1.1 Zvýšení kapacit mateřských škol		
Název aktivity:	Personální podpora - chůva		
Cíl aktivity:	Personální podpora k dvouletým dětem		
Popis aktivity:	V souvislosti s e změnou legislativy od r. 2020 je nutné dvouletým dětem zajistit pozvolnou adaptaci na nové prostředí, kolektiv vrstevníků, pomoc při osvojování sebeobslužných činností (hygiena, oblékání, stolování apod.) – tyto činnosti bude zajišťovat právě nová pozice v MŠ – chůva (0,5 úvazku), současně bude nápomocna pedagogům MŠ při výchovně vzdělávacích činnostech		
Způsob naplnění aktivity:	Projekt	NE	Soubor projektů ANO
Realizátor:	Mateřské školy		
Spolupráce:	Mateřské školy		
Indikátor:	Počet chův k dvouletým dětem	Počet	3
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	800 000,- Kč		
Zdroj financování:	Šablony OP VVV		

Strategický cíl SR MAP:	1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště		
Specifický cíl SR MAP:	1.1.1 Zvýšení kapacit mateřských škol		
Název aktivity:	Specifika práce pedagoga s dvouletými dětmi v MŠ		
Cíl aktivity:	Vzdělávání pedagogů pro výchovně vzdělávací práci s dvouletými dětmi		
Popis aktivity:	V souladu s RVP PV a legislativou je nutné podporovat a rozvíjet vzdělávání pedagogů mateřských škol v oblasti pedagogiky a psychologie pro realizaci výchovně vzdělávací práce s dvouletými dětmi		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Mateřské školy		
Spolupráce:	Mateřské školy		
Indikátor:	Počet proškolených pedagogů	Počet	8
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	65 000,- Kč		
Zdroj financování:	Šablony OPVVV		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Specifický cíl SR MAP:	1.1.1 Zvýšení kapacit mateřských škol		
Strategický cíl SR MAP:	1.1.1 Zvýšení kapacit mateřských škol		
Název aktivity:	Školní zralost a připravenost dětí MŠ na přechod do ZŠ		
Cíl aktivity:	Příprava dětí mateřských škol na přechod do základní školy		
Popis aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění dětem MŠ – předškolákům - nestresující přechod do ZŠ prostřednictvím adaptačního a socializačního procesu v nových podmínkách: - <u>společné vyučovací hodiny</u> dětí MŠ a žáků 1. tříd ZŠ - respektování věkové heterogenity a odlišná zralost – rozvoj sociálních kompetencí, - zapojení dětí MŠ do týmové práce se žáky ZŠ – spolupráce, ohleduplnost, budování důvěry, - adaptace dětí na nové prostředí a režim dne, - <u>společné mimoškolní aktivity</u> dětí MŠ a žáků ZŠ. - umožnit účast pedagogům dalších mateřských škol na společných aktivitách dětí MŠ a žáků ZŠ – otevřené hodiny, - <u>uspořádání 4 workshopů</u> – předání rad a zkušeností dalším MŠ k navázání spolupráce dalších MŠ a ZŠ - <u>vytvoření manuálu</u> - inspirace k usnadnění přechodu dětí MŠ do ZŠ - <u>vzdělávání rodičů předškoláků</u> 		
Realizátor:	Mateřská škola Olomouc, Michalské stromořadí 11		
Odpovědná osoba:	Bc. Věra Žížlavská		
Spolupráce:	Počet subjektů	5	Typ instituce
Vyjmenujte subjekty:	MŠ Olomouc, Michalské stromořadí 11, Církevní MŠ Ovečka Olomouc, Na Hradě 2, MŠ UP Olomouc, Šmeralova 10, MŠ Velká Bystřice, Základní škola sv. Voršily Olomouc, Aksamitova 6, <i>Církevní mateřská škola Ovečka, Mateřská škola kpt. Nálepky Olomouc</i>		
Cílová skupina:	Děti mateřských škol		
Území dopadu:	ORP Olomouc		
Indikátor:	Počet dětí MŠ	Počet	80 (4 třídy)
	Počet žáků ZŠ		40 (2 třídy)
Časový harmonogram:	Od září 2018 – červen 2019 Září 2019 – červen 2020		
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	ano	
	Částečná realizace	2018	
	Ukončení projektu	2020	

342

Rozpočet:	2 212 800,- Kč
Zdroj financování:	OP VVV, implementace MAP II

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl SR MAP:	1.1 Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště		
Specifický cíl SR MAP:	1.1.1 Zvýšení kapacit mateřských škol		
Název aktivity:	Rozšíření kapacity mateřských škol		
Cíl aktivity:	Zvýšení kapacit MŠ na území ORP Olomouc		
Popis aktivity:	<p>Zvýšení kapacity MŠ umožní zajistit naplnění školského zákona na postupné vytváření nárokových míst pro jednotlivé věkové skupiny, vč. dětí mladší 3let, umožní vytvořit takové podmínky, aby přijetí dítěte do MŠ bylo dostupné všem rodinám, které podají žádost o umístění dítěte do MŠ.</p> <p>Při zvyšování kapacity MŠ jsou současně realizované bezbariérové úpravy nových prostor, dochází tak k rozšíření možností začlenit do předškolního vzdělávání více dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.</p>		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Zřizovatelé škol		
Spolupráce:	Mateřské školy		
Indikátor:	- Počet podpořených vzdělávacích zařízení		3
	- Navýšena kapacita mateřských škol	Počet	o 43 míst
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	33 000 000 Kč		
Zdroj financování:	Rozpočet zřizovatele, IROP, ITI		

Opatření 1.1.2 Rozvoj infrastruktury mateřských a základních škol

Na r. 2018 nebyly identifikovány žádné aktivity

Opatření 1.1.3 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků

Na r. 2018 nebyly identifikovány žádné aktivity, v oblasti infrastruktury jsou identifikované projekty přiřazeny k jiným cílům MAP

Opatření 1.1.5 Energetická úsporná opatření mateřských a základních škol

AKTIVITY ŠKOL

Neidentifikováno

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Neidentifikováno

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl:	1.1 Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště		
Specifický cíl SR MAP:	1.1.5 Energeticky úsporná opatření mateřských a základních škol		
Název aktivity:	Energetická opatření ZŠ a MŠ		
Cíl aktivity:	Snížení nákladů za energie v objektech školství		
Popis aktivity:	Stěžejní opatření vedoucí ke snížení energetické náročnosti budov spočívají v zateplení fasád a výměně oken. Realizovaná energetická opatření vykazují úsporu zejména v oblasti vytápění, což je v souladu s efektivním využíváním zdrojů energie konečným spotřebitelem. Energeticky úsporná opatření pomáhají vytvářet kulturní prostředí školy a působí také na klima školy.		
Způsob naplnění aktivity:		Soubor projektů	ANO
Projekt			
Realizátor:	Zřizovatelé škol		
Spolupráce:	Mateřské školy, základní školy		
Indikátor:	Počet škol, na kterých budou opatření realizovaná	Počet	2
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	25 000 000 Kč		
Zdroj financování:	Rozpočet zřizovatele, OPŽP, Zelená úsporám		

344

Opatření 1.1.6 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl:	1.1 Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště		
Specifický cíl SR MAP:	1.1.6 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků		
Název aktivity:	Rozvoj zázemí pro mimoškolní a volnočasové aktivity		
Cíl aktivity:	Rozvoj materiálně-technického zázemí pro zkvalitnění a rozšíření nabídky volnočasových aktivit v ORP Olomouc		
Popis aktivity:	<p>Zájmové a neformální vzdělávání je nedílnou součástí vzdělávacího systému. V posledních letech se zvyšuje u dětí a mládeže zájem o mimoškolní aktivity. Rozšíření spektra aktivit a zapojení více dětí má významný vliv na vhodné a smysluplné trávení volného času dětí a mládeže. Mimoškolní aktivity rozvíjejí jejich osobnost a kompetence a přispívají k eliminaci sociálně patologických jevů.</p> <p>Cílem této aktivity je tedy vytvořit pro rozvoj mimoškolních aktivit vhodné prostředí v souladu se současnými trendy zájmů dětí a mládeže. V rámci této infrastruktury budou dovybaveny stávající učebny a prostory, budou provedeny rekonstrukce stávajících prostor tříd, tanečních sálů, hřišť a zahrad, budou vybudované bezbariérové přístupy pro děti a mládež se speciálně vzdělávacími potřebami, aby bylo umožněno jejich větší zapojení do mimoškolních aktivit. Některé rekonstruované prostory, třídy, venkovní prostory a vybavení mohou v době vyučování využívat základní a mateřské školy.</p>		
Způsob naplnění aktivity:	Projekt	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Zřizovatelé mimoškolních a volnočasových organizací		
Spolupráce:	Spolky, sdružení, mateřské školy, základní školy, DDM a další poskytovatelé aktivit		
Indikátor:	Počet podpořených zařízení poskytujících mimoškolní aktivity	Počet	6

Časový harmonogram:	2018
Rozpočet:	5 150 000,- Kč
Zdroj financování:	Rozpočet zřizovatele, IROP, ITI

Strategický cíl 1.3 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol na základě analýzy potřeb regionu

Opatření 1.3.1 – Inovace a tvorba vzdělávacích programů učitelství pro mateřské a základní školy na základě analýzy potřeb regionu

AKTIVITA ŠKOL

Neidentifikováno

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Projekty jsou zařazeny v cíli 4 – Kariérové poradenství

Opatření 1.3.2 Vzájemná spolupráce škol při výměně zkušeností dobré praxe

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty

Strategický cíl 1.5 – Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky

Opatření 1.5.1 Podpora rozvoje pedagogicko-psychologického poradenství

AKTIVITY ŠKOL

Projekty jsou zařazeny v cíli 2 – Inkluze

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty

Opatření 1.5.2 Podpora výchovného poradenství

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Projekty jsou zařazeny v cíli 4 – oblast kariérového poradenství

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl SR MAP:	1.5. Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky		
Specifický cíl SR MAP:	1.5.2 Podpora výchovného poradenství		
Název aktivity:	Vytvoření zázemí pro výchovného poradce		
Cíl aktivity:	Vytvoření zázemí pro výchovného poradce		
Popis aktivity:	Ve školách nemá výchovný poradce vybudované zázemí, ve kterém by poskytoval individuální poradenství žákům. Žáci navštěvují poradce nebo výchovný poradce zve žáky do kabinetů, které sdílí a dalšími pedagogy. Výchovný poradce nemá prostor na uskladnění materiálů pro žáky. Žáci výchovné poradce nevyhledávají mnohdy z důvodu, že je jim nepříjemný rozhovor před dalším pedagogem. Individuální rozhovor poradce x žák povede více k otevřenosti a uvolnění žáka, rozhovor bude pro žáka přínosnější.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Zřizovatelé		
Spolupráce:	Základní školy		
Indikátor:	Počet nových pracovišť výchovného poradce	Počet	2
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	800 000		
Zdroj financování:	Rozpočet zřizovatele, IROP, ITI		

Opatření 1.5.3 Rozvoj středisek volného času (prevence sociálně-patologických jevů)

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Strategický cíl SR MAP:	1.5 – Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky		
Specifický cíl SR MAP:	1.5.3 Rozvoj středisek volného času (prevence sociálně-patologických jevů)		
Název aktivity:	Coworkingové centrum – příprava činnosti		
Cíl aktivity:	Centrum prevence hrou		
Popis aktivity:	<p>V současné době je zvyrazňována potřeba rozvoje polytechnických dovedností dětí a žáků. Tato potřeba je částečně naplněna obnovou tradičních „dílen“ ve školách, které jsou ale jednak nákladné na vybudování, chybí odborný pedagogický personál a nedokáží reagovat na potřeby „moderní“ polytechniky, tj. rozvoj schopností digitální doby. Cílem je vytvořit prostor, kam mohou zavítat školy v rámci pravidelné blokové výuky, odpoledne jej můžou děti a studenti navštěvovat v rámci volnočasových aktivit (technické kroužky, digitální grafika nebo třeba tvorba kulís pro školní divadlo či akademii) pro zapojení se do prostoru pro prevenci sociálně patologických jevů, ve zbývajícím čase – večery, víkendy – bude potom prostor k dispozici veřejnosti, které nabídne možnost seznámit se a využít dostupné nářadí, nástroje a technologie. I při vyšší vstupní investici budou pak náklady dlouhodobě využity mnohem efektivněji, než při pořizování jednotlivých prvků izolovaně na školy, do kroužků, atd. Navíc v dnešní době jakékoli přístrojové vybavení nebo softwary podléhají rychlé modernizaci, potřebě revizí, upgradů a pravidelného odborného proškolení personálu, což v podmínkách škol nebo dokonce školek není reálné.</p>		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	ANO	Soubor projektů	NE
Realizátor:	Věda a technika na dosah z.ú.		
Spolupráce:	Základní školy, centra prevence, sociální organizace, organizace poskytující neformální vzdělávání, zřizovatelé (ZŠ Zeyerova)		
Indikátor:	Počet center	Počet	1

Časový harmonogram:	2018 - 2020
Rozpočet:	1,5 úvazku 800 000,- Kč
Zdroj financování:	MAP, OPVVV

Strategický cíl SR MAP:	1.5 – Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky		
Specifický cíl SR MAP:	1.5.3 Rozvoj středisek volného času (prevence sociálně-patologických jevů)		
Název aktivity:	Vybudování coworkingového centra		
Cíl aktivity:	Centrum prevence hrou		
Popis aktivity:	<p>V současné době je zvyrazňována potřeba rozvoje polytechnických dovedností dětí a žáků. Tato potřeba je částečně naplněna obnovou tradičních „dílén“ ve školách, které jsou ale jednak nákladné na vybudování, chybí odborný pedagogický personál a nedokáží reagovat na potřeby „moderní“ polytechniky, tj. rozvoj schopností digitální doby. Cílem je vytvořit prostor, kam mohou zavítat školy v rámci pravidelné blokové výuky, odpoledne jej můžou děti a studenti navštěvovat v rámci volnočasových aktivit (technické kroužky, digitální grafika nebo třeba tvorba kulis pro školní divadlo či akademii) pro zapojení se do prostoru pro prevenci sociálně patologických jevů, ve zbývajícím čase – večery, víkendy – bude potom prostor k dispozici veřejnosti, které nabídne možnost seznámit se a využít dostupné nářadí, nástroje a technologie. I při vyšší vstupní investici budou pak náklady dlouhodobě využity mnohem efektivněji, než při pořizování jednotlivých prvků izolovaně na školy, do kroužků, atd. Navíc v dnešní době jakékoli přístrojové vybavení nebo softwary podléhají rychlé modernizaci, potřebě revizí, upgradů a pravidelného odborného proškolení personálu, což v podmínkách škol nebo dokonce školek není reálné.</p> <p>Předpokládaná realizace v KD Hlubočky- Mariánské údolí.</p>		
Způsob naplnění aktivity:	Projekt	ANO	Soubor projektů NE
Realizátor:	Zřizovatel		
Spolupráce:	Věda a technika na dosah z.ú.		
Indikátor:	Počet vybudovaných center	Počet	1
Časový harmonogram:	2018 - 2020		
Rozpočet:	12 000 000,- Kč		
Zdroj financování:	IROP, ITI, zřizovatel		

INFRASTRUKTURA

6.2 Prioritní oblast rozvoje 2: Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Opatření 2.4.1 Podpora vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami		
Specifický cíl SR MAP:	2.4.1 Podpora vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním znevýhodněním		
Název aktivity:	Personální podpora MŠ a ZŠ		
Cíl aktivity:	Podpora žáků prostřednictvím speciálních pedagogů a asistentů pedagoga		
Popis aktivity:	<p>Jedná se o zajištění asistentů pedagogů v rámci systému podpory vzdělávání dětí a žáků se zdravotním znevýhodněním. Vzhledem k nedostatku zaměstnanců na pozici asistenta, je nutné v rámci systému podpory zajistit jejich vzdělávání, profesní růst a dostatečné finanční ohodnocení. Již v současné době nemohou školy žákům se zdravotním znevýhodněním asistenta sehnat.</p> <p>S personální podporou souvisí také pořízení speciálních a kompenzačních pomůcek.</p>		
Způsob naplnění aktivity:	Projekt	ANO	Soubor projektů NE
Realizátor:	Základní školy		
Spolupráce:	ZŠ, PPP, SPC, UP		
Indikátor:	Počet vzdělávaných asistentů pedagoga	Počet	6
	Počet nově vzniklých pozic asistentů pedagoga		4
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	1 600 000 Kč,- Kč		
Zdroj financování:	OPVVV, šablony, MŠMT, jiné další výzvy		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Strategický cíl SR MAP:	2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami 2.5 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků
Specifický cíl SR MAP:	2.4.1 Podpora vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním 2.4.2 Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním 2.5.1 Začlenění problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit
Název aktivity:	Inkluze – prakticky!
Cíl aktivity:	1/ Naučit děti pochopit „hrovou“ a interaktivní příběhovou formou význam a důležitost respektu k odlišnosti. 2/ Osvojit si základní zásady pro komunikaci s handicapovaným, prohloubit vzájemné poznání dětí, spolupráci a důvěru 3/ Poznat některé aspekty života handicapovaných, uvědomit si význam integrace handicapovaných do společnosti, uvědomit si vlastní možnosti pomoci 4/ Seznámit se základními principy inkluzivního přístupu ke kolektivu s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami 5/ Naučit ovládání jednoduché pomůcky – loutky a naučit ji využívat v běžné výuce. Naučit využívat pracovní listy a metodiku.
Popis aktivity:	1/ Příběhy pana Tydýta – praktický program inkluze pro MŠ a 1.a 2.tř. ZŠ Program vychází z literárního textu „Příběhy pana Tydýta“. Délka: 2 vyučovací hodiny Celkem v aktivitě: 40 x / ročně Anotace programu: Malá Amálka slaví narozeniny a přeje si jedinou věc. Plyšáka, který by byl úplně jiný než všechny ostatní hračky. Dočká se svého vysněného kamaráda s podivným jménem i vzhledem. Jiné hračky ho však mezi sebe nepřijmou. Tak se zklamaný a nazlobený pan Tydýt vydává hledat, kým vlastně je a ke komu patří. Amálka pláče, ostatní hračky si uvědomí svůj díl viny a vydají se Tydýta hledat. Začíná cesta plná nástrah a dobrodružství. Ukáže se, že se vlastně všichni potýkáme s nějakou svou jinakostí, budeme muset překonat svá vlastní omezení. Zvládneme přijmout se takoví, jací jsme a přijmout i toho druhého vedle sebe? Každá třída obdrží po programu hračku – Tydýta a sadu pracovních listů pro následnou práci v oblasti integrace a inkluze. 2/ Velká změna – praktický program inkluze pro 6. – 9. tř. ZŠ

	<p>Délka: 2 vyučovací hodiny</p> <p>Celkem v aktivitě: 30 x / ročně</p> <p>Anotace programu:</p> <p>Martin po autonehodě přichází o zrak. Společně s ním a jeho rodinou se účastníci v modelových situacích pokouší adaptovat na život s postižením. Řeší dilema, zda zůstat u rodiny a v normální škole, namísto přestupu do nabízené speciální internátní školy pro zrakově postižené. Drama pomáhá pochopit potřebu integrace postižených ve společnosti a některé možnosti její realizace.</p> <p>3/ Jak pracovat s tématem inkluze - praktický kurz pro pedagogy na ZŠ</p> <p>Délka: 6 hod</p> <p>Celkem v aktivitě: 10 x / ročně</p> <p>Anotace kurzu:</p> <p>Účastníci jsou seznámeni se základními principy inkluzivního přístupu ke kolektivu s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále se seznámí s vypracovanou metodikou a pracovními listy (včetně zadání některých úkolů), které lze používat v běžné výuce českého jazyka, hudební i výtvarné výchovy s ohledem na inkluzivní přístup.</p> <p>Dále se naučí jednoduché animaci postavy pana Tydýta, jenž je klíčová pro následné využití předané metodiky pro práci s dětmi v oblasti inkluze. Protože je kurz zaměřen na získání praktických dovedností, lze jej realizovat jen v malých skupinkách pro 5 – 7 pedagogů.</p>			
Realizátor:	Sdružení D, z.ú.			
Odpovědná osoba:	MgA. Magda Strejčková			
Spolupráce:	Počet subjektů	23	Typ instituce	vybrané MŠ a ZŠ v ORP a nižší ročníky víceletých gymnázií
Vyjmenujte subjekty:	ZŠ a MŠ Logopedická, ZŠ Hálkova, Rožňavská, Nedvědova, Stupkova, Sv. Voršily, Spojenců, Černovír, Heyrovského, Demlova, Řezníčkova, Droždín, Zeyerova, Nemilany, Slavonín, Gorkého Tererovo nám MŠ Svatoplukova, Rožňavská, Sv. Kopeček, Gymnázium Hejčín, Slovanské gymnázium, Gymnázium Čajkovského, <i>Základní škola sv. Voršily Olomouc</i>			
Cílová skupina:	Předškoláci a děti 1.a 2. třídy ZŠ, Žáci 2.stupně ZŠ, Pedagogové MŠ a 1.a 2. tříd ZŠ, pedagogové nižších ročníků víceletých gymnázií			

Území dopadu:	ORP Olomouc		
Indikátor:	Počet realizovaných programů děti a žáky	Počet	70
	Počet dětí a žáků v programech		1300 - 1750
	Počet kurzů pro pedagogy		10
	Počet pedagogických pracovníků - účastníků kurzu		50 -70
Časový harmonogram:	1.1.2018 – 31.12.2018		
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	ANO	
	Částečná realizace	ANO	
	Ukončení projektu		
Rozpočet:	Příprava a realizace programu Příběhy pana Tydýta - 250 000,- Kč Příprava a realizace programu Velká změna 200 000,- Kč Příprava a realizace kurzů pro pedagogy 150 000,- Kč Pomůcky, Loutka Tydýta, metodiky, pracovní listy - 80 000,- Kč Celkem 780 000,- Kč Jedná se o roční rozpočet, v případě víceletého projektu je zapotřebí vynásobit rozpočet počtem let projektu.		
Zdroj financování:	OP VVV, implementace MAP, další výzvy		

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl SR MAP:	2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami
Specifický cíl SR MAP:	2.4.1 Podpora vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním
Název aktivity:	Bezbariérové úpravy
Cíl aktivit:	Zajištění volného pohybu žáka se zdravotním znevýhodněním v prostorách školy
Popis aktivity:	Pro snadnější pohyb žáků se zdravotním znevýhodněním je třeba v prostorách škol odstranit překážky a realizovat úpravy, které umožní těmto žákům volný pohyb po škole. Odstranit prahy, vybudovat plošiny, nájezdy apod. Volný pohyb umožní žákům snadnější sociální začlenění do kolektivu, komunikaci se spolužáky mimo prostory učebny, společné prožitky.

Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor	Zřizovatel		
Spolupráce	Základní školy		
Indikátor	Počet škol s bezbariérovými úpravami	Počet	2
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	6 000 000 Kč		
Zdroj financování:	IROP, ITI, zřizovatel		

Opatření 2.4.2 Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	2.4 Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami		
Specifický cíl SR MAP:	2.4.2 Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním		
Název aktivity:	Doučování a příprava žáků ohrožených školním neúspěchem		
Cíl aktivity:	Podpořit žáky se sociálním znevýhodněním a vytvořit příznivé podmínky pro snížení rizika školního neúspěchu		
Popis aktivity:	Zajištění finančních prostředků na personální náklady k umožnění doučování žáků, k jejich možnosti začlenění do školních, mimoškolních a volnočasových aktivit, Kromě přímé práce třídního učitele se třídou je třeba zajišťovat pro třídy v průběhu celého školního roku preventivní programy a prožitkové lekce, které pomohou posílit třídní klima a postavení žáků sociálně znevýhodněných v třídním kolektivu. Školního asistenta využít pro práci s rodinou a pomoc těmto žákům s domácí přípravou, domácími úkoly a doučováním.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	ANO	Soubor projektů	NE
Realizátor:	Základní školy		
Spolupráce:	ZŠ, PPP, SPC		
Indikátor:	Počet podpořených žáků	Počet	4

Časový harmonogram:	2018
Rozpočet:	70 000,- Kč
Zdroj financování:	OPVVV, šablony, MŠMT a jiné výzvy

Strategický cíl SR MAP:	2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami		
Specifický cíl SR MAP:	2.4.2 Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním		
Název aktivity:	Personální podpora ZŠ – školní psycholog		
Cíl aktivity:	Začlenění žáků se sociálním znevýhodněním do vzdělávacího procesu a školního kolektivu		
Popis aktivity:	Je třeba pro žáky se sociálním znevýhodněním zřídit ve školách personální podporu – psychologa, který bude pracovat se žáky na posílení jejich sounáležitosti se spolužáky, odbourání bariér mezi lidmi, posílení sebevědomí, provádět diagnostiku žáků, stanovovat druh podpůrného opatření a způsob práce se žákem, psycholog spolupracuje se všemi pedagogy i žáky ve škole a podle potřeby také s rodiči žáků. Pomáhá vytvářet podmínky pro to, aby se všichni žáci se SVP mohli rozvíjet dle svých potřeb, bude pomáhat sestavovat IVP, může sledovat individuálně každého žáka, jeho vývoj, podílet se na hodnocení žáka.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt		Soubor projektů	ANO
Realizátor	Základní školy		
Spolupráce	Zřizovatel, ZŠ, PPP, SPC		
Indikátor	Počet získaných psychologů	Počet	2
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	700 000,- Kč		
Zdroj financování:	Šablony, OPVV, MŠMT, jiné další výzvy		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Viz projekt *Inkluze – prakticky!* v cíli 2.4.1

INFRASTRUKTURA

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty. V dalších letech je naplánován projekt *Dramacentrum*, v r. 2018 by se na něm měly zahájit přípravy.

Opatření 2.4.3 Podpora nadaných žáků

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	2.4 Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami		
Specifický cíl SR MAP:	2.4.3 Podpora nadaných žáků		
Název aktivity:	Vytváření metodiky pro projektové vyučování, pracovních listů, pilotáž nového projektového vyučování		
Cíl aktivity:	Podpořit pedagogy v práci s nadanými dětmi		
Popis aktivity:	Prostřednictvím vhodné metodiky a pracovních listů budou pedagogové realizovat práci s nadanými dětmi, formou projektového vyučování učí pedagogové tyto žáky využívat získané poznatky v praxi, učí je spolu komunikovat, pracovat v týmu, čímž z velké části ovlivní snižování jejich sociální nezralosti a rozvoj logického myšlení		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Základní školy		
Spolupráce:	Zřizovatel, Střediska volnočasových aktivit, UPOL		
Indikátor:	Počet vytvořených metodik		1
	Počet MŠ zapojených do depistáže nadaných dětí	Počet	2
	Počet projektových dní		5
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	300 000,- Kč		

Zdroj financování:	ZŠ, OPVVV, šablony, MŠMT, jiné výzvy
---------------------------	--------------------------------------

Strategický cíl SR MAP:	2.4 Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami		
Specifický cíl SR MAP:	2.4.3 Podpora nadaných žáků		
Název aktivity:	Pravidelná účast na netradičních vzdělávacích programech		
Cíl aktivity:	Vyhledávání a příprava aktivit zaměřených na celkový rozvoj osobnosti žáka, získávání nových poznatků a rozvoj logického myšlení žáků, sdílení zkušeností		
Popis aktivity:	Ve spolupráci s Pevností poznání, Sluňákovem, Knihovnou města Olomouce se využijí zkušenosti z práce s nadanými žáky a budou vytvářeny kvalitní materiály různých stupňů náročnosti, které budou ověřeny v praxi a následně nabídnuty k využití také jiným školám (Den Země, Lesní pedagogika, ZOO Kopeček, ARPOK, exkurze – BRNO-VIDA, Technické muzeum, Planetárium, Svět techniky, účast na vzdělávacích programech – muzea, divadla, Sdružení D). Prostřednictvím žáků se provádí pilotáž nových programů různých úrovní, co se týká vědomostí, rozvoj logického myšlení, spolupráce s týmem, žáci se aktivně zapojují do všech připravených aktivit, učí se diskutovat o připravených aktivitách, hodnotit je, hodnotit výsledek aktivit, zúčastňují se prožitkových lekcí k posílení kladného klimatu tříd		
Způsob naplnění aktivity:	Projekt	NE	Soubor projektů ANO
Realizátor	Základní školy		
Spolupráce	ZŠ, vzdělávací střediska, střediska volnočasových aktivit, organizace poskytující neformální vzdělávání		
Indikátor	Počet aktivit		9
	Počet vytvořených materiálů	Počet	3
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	350 000,- Kč		
Zdroj financování:	ZŠ, OPVVV, šablony, další výzvy		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty, předpokládá se, že bude řešeno v r. 2019

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl SR MAP:	2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami		
Specifický cíl SR MAP:	2.4.3 Podpora nadaných žáků		
Název aktivity:	Vytvoření podmínek pro vzdělávání nadaných žáků		
Cíl aktivity:	Rekonstrukce prostor školy vč. vybavení a učebních pomůcek		
Popis aktivity:	Rekonstrukce a vybavení tříd poskytuje možnost vytvořit prostředí učeben pro nadané žáky a pořízení učebních pomůcek a vybavení zase poskytne možnost realizovat aktivity na podporu vzdělávání žáků.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor	Zřizovatel		
Spolupráce	Základní školy		
Indikátor	Počet rekonstruovaných tříd	Počet	4
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	2 800 000 Kč		
Zdroj financování:	IROP, ITI, zřizovatel		

Opatření 2.4.4 Podpora integrace cizinců do škol

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	2.4 Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami		
Specifický cíl SR MAP:	2.4.4 Podpora integrace cizinců do škol		
Název aktivity:	Doučování žáků cizinců		
Cíl aktivity:	Vytvořit vzdělávací obsah předmětu ČJ jako druhého cizího jazyka a podpořit proškolení pedagogů v dané oblasti		
Popis aktivity:	Zlepšit metodickou podporu pedagogů a jejich přípravu na výuku žáků s odlišným mateřským jazykem a odborně pro tyto žáky připravit asistenty pedagoga a tím pomoci adaptaci cizinců a předejít jejich vyloučení z kolektivu, pravidelné doučování českého jazyka v jazykovém kroužku, spolupráce pedagogů na vytvoření vhodných vzdělávacích materiálů, spolupráce s rodinami žáků		

Způsob naplnění aktivit:			
Projekt	ANO	Soubor projektů	NE
Realizátor:	Základní školy		
Spolupráce:	ZŠ, MŠ, organizace zaměřené na začleňování cizinců		
Indikátor:	Počet žáků cizinců absolvujících výuku doučování	Počet	6
	Počet výukových materiálů pro výuku		3
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	294 000 Kč + 200 000 Kč 494 000,- Kč		
Zdroj financování:	Zřizovatel, OPVVV, šablony, MŠMT a jiné výzvy		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty

Strategický cíl 2.5 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků

Opatření 2.5.1 Začlenění problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky MŠ a ZŠ

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty, předpokládá se řešení v r. 2019, které bude zaměřeno na vzdělávání pedagogů alternativních škol.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Řešeno projektem Inkluze – prakticky! v SC 2.4.1

Opatření 2.5.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	2.5 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků		
Specifický cíl SR MAP:	2.5.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření		
Název aktivity:	Vzdělávání pedagogů v oblasti inkluze		
Cíl aktivity:	Podpora profesního růstu pedagogických pracovníků pomocí dlouhodobého vzdělávání a průběžného sebevzdělávání		
Popis aktivity:	Pedagogičtí pracovníci se musí seznámit jak se základními teoretickými poznatky, tak i s příklady dobré praxe, aby byli schopni v situacích, kdy musí tuto problematiku řešit zvolit takové postupy, které nejen nenaruší proces inkluze, ale naopak budou jeho podporou. Pedagogové musí přesně vědět, na jaké podpůrné opatření mají žáci nárok, ale hlavně s ním musí umět pracovat ve prospěch všech aktérů inkluze		
Způsob naplnění aktivity:	ANO	Soubor projektů	NE
Realizátor:	Základní školy, mateřské školy		
Spolupráce:	ZŠ, MŠ		
Indikátor:	Počet proškolených pedagogů	Počet	20
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	480 000,- Kč		
Zdroj financování:	OPVVV, šablony, jiné výzvy		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty

6. 3 Prioritní oblast rozvoje 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.1 – Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků

Opatření 3.1.1 Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	3.1. Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.1.1 Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti		
Název aktivity:	Vzdělávání pedagogických pracovníků – čtenářská pregramotnost		
Cíl aktivity:	Podpora profesního růstu pedagogických pracovníků pomocí dlouhodobého vzdělávání a průběžného sebevzdělávání		
Popis aktivity:	Vzdělávání bude probíhat formou absolvování vzdělávacího programu DVPP akreditovaného v systému DVPP.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt:	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	19 mateřských škol, Sdružení D – od jara 2018- nové programy seznamování s novými knihami prostřednictvím „hravých“ aktivit		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet proškolených pedagogů	Počet	19
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	Vzdělávání v rozsahu 40 hodin	16 880,- Kč/1 podpořená osoba	
	Vzdělávání v rozsahu 16 hodin	6 752,- Kč/1 podpořená osoba	
	219 440,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY, Další výzvy		

Strategický cíl SR MAP:	3.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.1.2 Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti		
Název aktivity:	Vybavení školní knihovny		
Cíl aktivity:	Naplnit požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, zaměřit se na děti se specifickými vzdělávacími potřebami, prevence logopedických vad.		
Popis aktivity:	Škola vybaví školní knihovnu knihami, DVD a interaktivními knihami, žáci budou pracovat v knihovně pod vedením učitelů různými formami.		

Způsob naplnění aktivity:	Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor	Mateřské školy nebo základní školy, jejichž součástí je mateřská škola.			
Spolupráce				
Indikátor	Počet škol zasažených intervencí (které nakoupily literaturu)		Počet	5
Časový harmonogram:	2018			
Rozpočet:	50 000,- Kč na 1 knihovnu			
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY, další výzvy			

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Strategický cíl SR MAP:	3.1 – Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků
Specifický cíl SR MAP:	3.1.1 Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti 3.1.2. Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti
Název aktivity:	Rozvoj čtenářské pre-gramotnosti a gramotnosti dětí prostřednictvím prožitkových a kooperačních metod
Cíl aktivity:	1/ Zprostředkovat čtenářský zážitek prostřednictvím živé dramatické interakce, seznámit se s pojmy lyrika a poezie, aktivně se zapojit do tvorby veršů, rozvinout čtenářské dovednosti 2/ Posílit růst emoční inteligence a rozvinout fantazii dětí 3/ Podpořit profesní růst pedagogů v oblasti čtenářské pre (i) gramotnosti, naučit využívat metody výchovné dramatiky a navazující kooperační techniky v souvislosti se současnou českou dětskou literaturou
Popis aktivity:	1/ Prožitkové programy posilování čtenářské pre-gramotnosti a gramotnosti pro děti mladšího školního věku Délka: 2 vyučovací hodiny, vždy pro max. 30 dětí z jedné třídy Celkem v aktivitě: 30 x / ročně Oceňované knihy R. Malého – Kam až smí smích, Olgy Černé – Kouzelná baterka, Briana Jacquese – Sedm strašidelných příběhů, a A, Lobata - Největší poklad jsou námětem pro prožitkové programy směřující k rozvoji čtenářské pregramotnosti dětí v MŠ a gramotnosti

	<p>děti mladšího školního věku na ZŠ. V interaktivních programech plném improvizací, ilustrací, čtení a her se děti seznámí s některou z jejich knížek. Např. v programu „Kouzelná baterka“ spolu s Frantou a jeho vysněným ožvlým kamarádem zažijí děti mnohá dobrodružství, legraci i napětí. Program je zaměřen především na podporu rozvoje fantazie, a vztahu ke čtenému textu. V programu Kam až smí smích se děti zase zábavnou formou hry s písmeny a se slovy seznámí s „hravostí“ českého jazyka. Další programy v této aktivitě, vždy po dohodě s pedagogy, vybíráme a upravujeme tak, aby ladili s výchovně vzdělávacími cíli školy a školními vzdělávacími programy.</p> <p>2/ kurzy pro pedagogy</p> <p>Délka: 3 x 4 hod</p> <p>Celkem v aktivitě: 5 x / ročně</p> <p>Anotace kurzu:</p> <p>Účastníci se seznámí s náměty kvalitní české současné literatury pro děti a naučí se využívat stimulační a kooperační techniky pro přiblížení zážitku ze čtení dětem v MŠ a ZŠ. Budeme pracovat s knihami Marty Veselé Jirousové, Petry Soukupové, Evy Papouškové, Pavla Šruta, Marky Mikové, Markéty Pilátové, Radka Malého, Jiřího Kahouna, Ivy Procházkové, Petra Horáčka</p> <p>Účastníci kurzu si odnesou zkušenost jak v budoucnu samostatně připravit dlouhodobý program pro svou vlastní třídu využitelný ve formálním i neformálním vzdělávání. Jedná se o intenzivní kurz (3 x setkání) a nácvik praktických pedagogických dovedností pro menší skupinu 5 – 7 pedagogů.</p> <p>Součástí aktivity je také příprava metodických a pracovních listů, které účastníci kurzu obdrží a budou s nimi moci v praxi pracovat.</p>			
Realizátor:	Sdružení D, z.ú.			
Odpovědná osoba:	MgA. Magda Strejčková			
Spolupráce:	Počet subjektů	20	Typ instituce	MŠ, ZŠ a nižší ročníky gymnázií v ORP
Vyjmenujte subjekty:	ZŠ a MŠ Logopedická, ZŠ Hálkova, Rožňavská, Nedvědova, Stupkova, Sv. Voršily, Spojenců, Černovír, Heyrovského, Demlova, Řezníčkova, Droždín, Zeyerova, Nemilany, Slavonín, Gorkého Tererovo nám MŠ Svatoplukova, Rožňavská, Sv. Kopeček, <i>Základní škola sv. Voršily Olomouc</i>			
Cílová skupina:	Děti v MŠ, žáci 1. - 5. třídy ZŠ. pedagogové MŠ a 1.a 2. tříd ZŠ.			
Území dopadu:	ORP Olomouc			

Indikátor:	Počet realizovaných programů pro děti a žáky	Počet	30
	Počet zapojených dětí		600 - 750
	Počet pedagogických pracovníků - účastníků kurzu		50 – 70
Časový harmonogram:	1.1.2018 – 31.12.2018		
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	ANO	
	Částečná realizace	ANO	
	Ukončení projektu		
Rozpočet:	Příprava programů 45 000,- Kč Realizace programů 200 000,- Kč Příprava kurzů a tisky metodik 75000,- Kč Realizace kurzů 105 000,- Kč Celkem 425 000,- Kč Jedná se o roční rozpočet. V případě víceletého projektu je potřeba rozpočet násobit počtem roků.		
Zdroj financování:	OP VVV, implementace MAP, další výzvy		

INFRASTRUKURA

Neidentifikováno

Opatření 3.1.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	3.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků
Specifický cíl SR MAP:	3.1.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti
Název aktivity:	Vzdělávání pedagogických pracovníků – čtenářská gramotnost (15 ZŠ)
Cíl aktivity:	Podpora profesního růstu pedagogických pracovníků pomocí dlouhodobého vzdělávání a průběžného sebevzdělávání

Popis aktivity:	Pedagogičtí pracovníci budou podporováni ve svém profesním a odborném růstu účastí na odborných seminářích, workshopech a dalších vzdělávacích akcích zaměřených na rozvoj dovedností, znalostí a kompetencí.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Základní školy		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet proškolených pedagogů	Počet	20
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	Vzdělávání v rozsahu 8 hodin 1360,- Kč Vzdělávání v rozsahu 32 hodin 13 504,- Kč Vzdělávání v rozsahu 56 hodin 23 632,- Kč Vzdělávání v rozsahu 80 hodin 33 760,- Kč 257 000,-		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY		

Strategický cíl SR MAP:	3.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.1.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti		
Název aktivity:	Sdílené čtenářské deníky žáků (inspirace mezi žáky)		
Cíl aktivity:	Sdílené čtenářské deníky mají za cíl přivést žáky ke čtení a pokusit se v praxi realizovat podstatu čtenářské gramotnosti, tedy schopnosti rozumět formám psaného jazyka a tyto formy používat.		
Popis aktivity:	Žáci budou pod vedením učitelů realizovat čtenářské deníky, do kterých budou zapisovat svoje postřehy a poznatky z určené literatury. Společně pak budou besedovat a rozebírat literární díla.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt:	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Základní školy		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet zapojených žáků a počet vytvořených čtenářských deníků.	Počet	100

Časová harmonogram:	2018
Rozpočet:	50 000,- Kč
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY, Další výzvy

Strategický cíl SR MAP:	3.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.1.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti		
Název aktivity:	Čtenářské dílny		
Cíl aktivity:	Naučit žáky získávat informace a umět je využít, rozšiřovat si slovní zásobu, kultivovat psaný i mluvený projev, samostatně uvažovat, rozvíjet čtenářskou gramotnost .		
Popis aktivity:	Ve čtenářských dílnách, které mohou mít různou podobu (společné dílny čtení, oborové čtení, otevřené hodiny, videozáznamy, sdílení textu pro oborové čtení, tvorba databáze textů, představení knih pomocí předčítání úryvků s dramatizací) budou žáci získávat znalosti, dovednosti a kompetence, které se promítají do povinné složky vzdělávání žáků.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt:	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Základní škola		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet zrealizovaných čtenářských dílen .	Počet	10
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	20 000,-Kč / 1 čtenářská dílna 200 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY, Další výzvy		

Strategický cíl SR MAP:	3.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.1.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních		

	škol v oblasti čtenářské gramotnosti		
Název aktivity:	Čtenářské soutěže		
Cíl aktivity:	Rozvoj klíčových kompetencí, sociální a osobnostní výchovy.		
Popis aktivity:	Cílem aktivity je realizace čtenářských soutěží, ve kterých žáci získají nové znalosti a dovednosti a budou rozvíjet klíčové kompetence.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Základní škola		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet čtenářských soutěží	Počet	5
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	50 000,- Kč/1 čtenářskou soutěž 250 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY, Další výzvy		

AKTIVITY SPOLURÁČE

Řešeno také projektem Rozvoj čtenářské pre-gramotnosti a gramotnosti dětí prostřednictvím prožitkových a kooperačních metod v SC 3.1.1

Strategický cíl SR MAP:	3.1 – Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků 3.2 – Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků 2.4 Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami
Specifický cíl SR MAP:	3.1.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti 3.2.2 Rozvoj matematické gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti matematické gramotnosti 2.4.3 Podpora nadaných žáků
Název aktivity:	Rozvoj základních gramotností na ZŠ (čtenářská a matematická gramotnost)
Cíl aktivity:	Reagovat na potřeby učitelů ZŠ v oblasti výuky základních gramotností (čtenářská+matematická) a připravit ucelené metodiky, které pomohou

	doplnit výuku českého jazyka a matematiky na ZŠ o aktuální inovativní výukové metody zvyšující atraktivitu těchto předmětů a vedoucí ke zvýšení kompetencí žáků ZŠ			
Popis aktivity:	1) Budou zrealizovány workshopy pro vybrané učitele (15 učitelů pro oblast ČG a 15 pro oblast MG), zaměřené na inovativní a interaktivní výukové metody (např. dílny čtení v oblasti ČG nebo Hejného výuková metoda matematiky v MG ad.). 2) Ve spolupráci se zapojenými učiteli a oborovými didaktiky VŠ dojde k vytvoření výukových pomůcek pro ČG a MG a metodických listů pro učitele). 3) Dojde k ověření vytvořených materiálů na školách zapojených učitelů 4) Bude zpracován finální výstup evaluovaný o poznatky získané ověřením, který bude dán k dispozici dalším školám v ORP Olomouc tak, aby ho mohli zařadit do výuky.			
Realizátor:	Univerzita Palackého v Olomouci			
Odpovědná osoba:	doc. Jaroslav Vala – ČG, dr. Květoslav Bártek – MG			
Spolupráce:	Počet subjektů	8	Typ instituce	ZŠ
Vyjmenujte subjekty:	Názvy škol budou doplněny dle finální podoby listiny zájmu. V této chvíli vyjádřilo zájem 8 ZŠ z ORP Olomouc. <i>Základní škola sv. Voršily Olomouc</i>			
Cílová skupina:	Učitelé základních škol (1. a 2. stupeň)			
Území dopadu:	ORP Olomouc			
Indikátor:	a) Počet zrealizovaných workshopů b) Počet zapojených učitelů c) Počet vytvořených výukových materiálů (měřeno na 1 výukový předmět)	Počet	a) 8 b) 30 c) 2	
Časový harmonogram:	Leden – duben 2018 – příprava projektu Květen 2018 – prosinec 2018 – realizace projektu (příprava vzdělávacích materiálů, realizace workshopů, zaškolení učitelů) Leden – červenec 2019 – nasazení a ověření výukových materiálů v zapojených školách, vyhodnocení a dopracování materiálů pro učitele			
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	Leden 2018		
	Částečná realizace	Prosinec 2018		
	Ukončení projektu	Červenec 2019		
Rozpočet:	400 000,- Kč			
Zdroj financování:	OP VVV (Implementace MAP II)			

Opatření 3.1.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	3.1 Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.1.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti		
Název aktivity:	Čtenářské kluby		
Cíl aktivity:	Volnočasová aktivita při základních školách a institucích neformálního vzdělávání vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí žáků.		
Popis aktivity:	Volnočasová aktivita, ve které budou žáci rozvíjet různými metodami svoje znalosti a dovednosti.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor	Základní škola, Sdružení D, DDM.		
Spolupráce			
Indikátor	Počet čtenářských klubů	Počet	10
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	17 277,-kč na činnost jednoho klubu 172 770,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY, další výzvy		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Strategický cíl SR MAP:	3.1 – Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.1.3. Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti		
Název aktivity:	Prožitkové programy posilování čtenářské gramotnosti pro děti mladšího školního věku		
Cíl aktivity:	Zprostředkovat čtenářský zážitek prostřednictvím živé dramatické interakce, seznámit se s pojmy lyrika a poezie, aktivně se zapojit do		

	tvorby veršů, rozvinout čtenářské dovednosti, posílit růst emoční inteligence a rozvinout fantazii dětí		
Popis aktivity:	Délka: 2 vyučovací hodiny, vždy pro max. 30 dětí z jedné třídy Celkem v aktivitě: 30 x / ročně Oceňované knihy R. Malého – Kam až smí smích, Olgy Černé – Kouzelná baterka, Briana Jacguese – Sedm strašidelných příběhů, a A, Lobata - Největší poklad jsou námětem pro prožitkové programy směřující k rozvoji čtenářské gramotnosti dětí mladšího školního věku. V interaktivním programu plném improvizací, ilustrací, čtení a her se děti seznámí s některou z jejich knížek. Např. v knize Kouzelná baterka spolu s Frantou a jeho vysněným oživlým kamarádem zažijí mnohá dobrodružství, legraci i napětí. A co další Frantovy příběhy? A jak vše vlastně dopadne? To už si možná děti budou chtít rády přečíst samy...		
Realizátor:	Sdružení D, z.ú.		
Odpovědná osoba:	MgA. Magda Strejčková		
Spolupráce: Vymenujte subjekty:	ZŠ v ORP	20	Typ instituce třídy 1. stupně ZŠ v ORP
	ZŠ a MŠ Logopedická, ZŠ Hálkova, Rožňavská, Nedvědova, Stupkova, Sv. Voršily, Spojenců, Černovír, Heyrovského, Demlova, Řezníčková, Droždín, Zeyerova, Nemilany, Slavonín, Gorkého Tererovo nám MŠ Svatoplukova, Rožňavská, Sv. Kopeček, <i>Základní škola sv. Voršily Olomouc</i>		
Cílová skupina:	Žáci 1. - 5. třídy ZŠ.		
Území dopadu:	ORP Olomouc		
Indikátor:	Počet realizovaných programů	Počet	30
	Počet zapojených dětí		600 - 750
Časový harmonogram:	1.1.2018 – 31.12.2018		
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	ANO	
	Částečná realizace	ANO	
	Ukončení projektu		
Rozpočet:	Příprava programů 45 000,- Kč + Realizace programů 200 000,- Kč Celkem 245 000,- Kč 245 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, šablony, další výzvy		

3.1.4 Opatření Podpora spolupráce škol a knihoven

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty v rámci šablon, pouze aktivity, které probíhají v rámci provozu školy.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

V r. 2018 nebude řešeno, předpokládá se realizace v r. 2019

Strategický cíl 3.2 – Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Opatření 3.2.1 Rozvoj matematické pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti matematické pregramotnosti

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.2.1 Rozvoj matematické pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti matematické pregramotnosti		
Název aktivity:	Vzdělávání pedagogických pracovníků – matematická pregramotnost		
Cíl aktivity:	Podpora profesního růstu pedagogických pracovníků pomocí dlouhodobého vzdělávání a průběžného sebevzdělávání		
Popis aktivity:	Pedagogičtí pracovníci budou podporováni ve svém profesním a odborném růstu účastí na odborných seminářích, workshopech a dalších vzdělávacích akcích zaměřených na rozvoj dovedností, znalostí a kompetencí.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt:	ANO	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Mateřské školy		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet proškolených pedagogů	Počet	20

Časový harmonogram:	2018
Rozpočet:	Vzdělávání v rozsahu 8 hodin 1 360,-Kč Vzdělávání v rozsahu 32 hodin 13 504,-Kč Vzdělávání v rozsahu 56 hodin 23 632,-Kč Vzdělávání v rozsahu 80 hodin 33 760,-Kč 260 000,- Kč
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY, další výzvy

Strategický cíl SR MAP:	3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.2.1 Rozvoj matematické pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti matematické ngramotnosti.		
Název aktivity:	Vybavení MŠ hračkami/didaktickými pomůckami podporující matematickou gramotnost		
Cíl aktivity:	Naplnění požadavků rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.		
Popis aktivity:	Mateřská škola zakoupí hračky a didaktické pomůcky, které budou podporovat matematickou představivost a které umožní naplnění ŠVP pro MŠ		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt:	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Mateřské školy		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet MŠ vybavených novými pomůckami matematické gramotnosti.	Počet	10
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	10 000,-Kč / 1 MŠ 100 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY, další výzvy		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

Opatření 3.2.2 Rozvoj matematické gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti matematické gramotnosti

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Řešeno v aktivitě spolupráce Rozvoj základních gramotností na ZŠ (čtenářská a matematická gramotnost), SC 3.1.2

Opatření 3.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti matematické (pre)gramotnosti

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti matematické (pre)gramotnosti		
Název aktivity:	Kroužky podporující matematickou gramotnost		
Cíl aktivity:	Rozvoj klíčových kompetencí – rozvoj logického, informatického a strategického myšlení žáků.		
Popis aktivity:	Jedná se o realizaci volnočasové aktivity – kroužku, např. kroužek zábavné logiky a deskových her, šachové kroužky, matematické a šachové kavárny, matematika jinak atd.		
Způsob naplnění aktivity:	NE	Soubor projektů	ANO
Projekt:			
Realizátor:	Základní školy, Domy dětí a mládeže.		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet zrealizovaných zájmových kroužků.	Počet	10
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	15 000,- Kč / 1 kroužek		

	150 000,- Kč
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY a další výzvy

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Strategický cíl SR MAP:	3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti matematické (pre)gramotnosti		
Název aktivity:	Matematika mezi námi		
Cíl aktivity:	Popularizace matematiky Společné aktivity pro rodiče a děti, využití matematiky, logiky a finanční gramotnosti v běžném životě formou zážitkových her		
Popis aktivity:	Formou zážitkových her – stavění města, budování zahrady. Cílem je vybudování společného dílka, které optimálně zůstane alespoň nějakou dobu v interiéru nebo exteriéru (vesmírné město, hmyzí domek) za použití „vydělávání peněz“, „nákupů“ pro starší děti pak v rámci finanční gramotnosti i půjček nebo třeba možnosti „hazardu“.		
Realizátor:	Věda a technika, z.ú.		
Odpovědná osoba:	Mgr. Blanka Krausová		
Spolupráce: Vymenujte subjekty:	Počet subjektů	Typ instituce	
Cílová skupina:	Děti a žáci mateřských a základních škol		
Ú Kčzemí dopadu:	ORP Olomouc		
Indikátor:	Počet dětí MŠ pro rok 2018:	Počet	30
	Počet žáků ZŠ pro rok 2018:		150
Časový harmonogram:	2018 - 2019		
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	ANO	
	Částečná realizace	ANO	
	Ukončení projektu		
Rozpočet:	Vývoj, organizace, vedení projektu, propagace, tvorba herních prvků: 2 lidi, 3 měsíce 0, 5 úvazku Realizace: 10 x 7 lidí (10x proběhne aktivita v roce 2018) Materiál na herní prvky: 200 tis. Cestovné, atd: 20 tis. 500 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, implementace MAP II		

Strategický cíl 3.3 – Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

Opatření 3.3.1 Rozvoj jazykových kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti jazykových kompetencí

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.3.1 Rozvoj jazykových kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti jazykových kompetencí		
Název aktivity:	Rodilý mluvčí v mateřské škole		
Cíl aktivity:	Podpora individualizace vzdělávání dětí v mateřských školách, rozvoj klíčových kompetencí, především komunikačních schopností dětí v MŠ. Externí rodilý mluvčí bude pravidelně 1 x týdně realizovat hodiny anglického jazyka po dobu 30 týdnů.		
Popis aktivity:	Kroužek anglického jazyka, který bude veden externě rodilým mluvčím. Škola poskytne prostor a uzavře smlouvu s rodilým mluvčím nebo agenturou.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt:	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Mateřské školy a Základní školy, jejichž součástí je MŠ.		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet akcí s rodilým mluvčím.	Počet	5
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	30 000,-Kč/1 akce 150.000 Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY a další výzvy		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Nejsou identifikovány

Opatření 3.3.2 Rozvoj jazykových kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.3.2 Rozvoj jazykových kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí		
Název aktivity:	Rodilý mluvčí v ZŠ		
Cíl aktivity:	Podpora individualizace vzdělávání žáků v základních školách, rozvoj klíčových kompetencí, především komunikačních schopností žáků v ZŠ, plnění výstupů ŠVP. Externí rodilý mluvčí bude pravidelně 1 x týdně realizovat hodiny anglického jazyka po dobu 30 týdnů.		
Popis aktivity:	Kroužek anglického jazyka, který bude veden externě rodilým mluvčím. Škola poskytne prostor a uzavře smlouvu s rodilým mluvčím nebo agenturou.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt:	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor	Základní školy		
Spolupráce			
Indikátor	Počet akcí s rodilým mluvčím.	Počet	5
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	30 000,-Kč /1 akce 150.000 Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY a další výzvy		

Strategický cíl SR MAP:	3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.3.2 Rozvoj jazykových kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí		
Název aktivity:	Vzdělávání pedagogických pracovníků – cizí jazyky		
Cíl aktivity:	Cílem aktivity je podpořit profesní růst pedagogických pracovníků pomocí dlouhodobého vzdělávání a průběžného vzdělávání.		
Popis aktivity:	Pedagogičtí pracovníci budou podporováni ve svém profesním a odborném růstu účastí na odborných seminářích, workshopech a dalších vzdělávacích akcích zaměřených na rozvoj dovedností, znalostí a kompetencí.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Základní školy		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet proškolených pedagogických pracovníků	Počet	9
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	Vzdělávání v rozsahu 8 hodin 1 360,- Kč Vzdělávání v rozsahu 32 hodin 13 504,- Kč Vzdělávání v rozsahu 56 hodin 23 632,- Kč Vzdělávání v rozsahu 80 hodin 33 760,- Kč 209 408,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY a další výzvy		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl SR MAP:	3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků
Specifický cíl SR MAP:	3.3.2 Rozvoj jazykových kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí

Název aktivity:	Vybudování jazykových učeben		
Cíl aktivit:	Vybudování zázemí na podporu rozvoje jazykových kompetencí		
Popis aktivity:	Školy disponují učebnicemi, cizojazyčnou literaturou. Ve školách je však nedostatek interaktivních médií – učeben cizích jazyků s počítači, jazykových laboratoří, aby kromě výuky byli žáci schopni si vyhledávat potřebné informace a jazykové výuka byla více zaměřena na konverzaci a aktivní využití jazyka.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Zřizovatel		
Spolupráce:	Základní školy		
Indikátor:	Počet rekonstruovaných tříd	Počet	5
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	7 000 000,- Kč		
Zdroj financování:	Zřizovatel, IROP, ITI		

Opatření 3.3.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti jazykových kompetencí dětí a žáků

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.3.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti jazykových kompetencí dětí a žáků		
Název aktivity:	Zajištění kroužků cizích jazyků pro děti a žáky MŠ a ZŠ		
Cíl aktivity:	Podpora individualizace vzdělávání dětí v MŠ a žáků v ZŠ, rozvoj klíčových kompetencí, především komunikačních schopností žáků v MŠ a ZŠ, formou volnočasových aktivit.		
Popis aktivity:	Volnočasová aktivita v podobě kroužku, který povedou učitelé nebo externí pracovníci.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt:	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Mateřské a Základní školy		

Spolupráce:			
Indikátor:	Počet zrealizovaných zájmových kroužků.	Počet	10
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	100 000 Kč na 1 kroužek na rok 1 000 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY a další výzvy		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

Opatření 3.3.4 Podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty, předpokládá se realizace v r. 2019

Strategický cíl 3.4 – Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků

Opatření 3.4.1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti digitálních kompetencí

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků
Specifický cíl SR MAP:	3.4.1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti digitálních kompetencí
Název aktivity:	Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních dovedností
Cíl aktivity:	Pedagogičtí pracovníci s kompetencemi v oblasti ICT

Popis aktivity	Účast pedagogů na školení – dalším vzdělávání		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Mateřské školy		
Spolupráce			
Indikátor:	Počet proškolených učitelů MŠ	Počet	10
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	Vzdělávání v rozsahu 8 hodin 1 400 Kč/1 podpořená osoba Vzdělávání v rozsahu 32 hodin 14 000 Kč/1 podpořená osoba Vzdělávání v rozsahu 56 hodin 24 000 Kč/1 podpořená osoba 367 000,- (5x8hod, 4x 32 hod, 1x 56 hod)		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY A DALŠÍ VÝZVY		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl:	3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.4.1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti digitálních kompetencí		
Název aktivity:	Digitální technologie a konektivita škol		
Cíl aktivit:	Konektivita a počítačové vybavení		
Popis aktivity:	Záměrem je realizace zavedení vysokorychlostního internetového připojení do mateřské školy. Síť umožní sdílet zdroje a přímou komunikaci s pedagogy, mateřskými školami a rodiči. Vyhledáváním informací, využitím vzdělávacích portálů současně rozvíjí digitální kompetence pedagogů a dětí. Do mateřských škol je nutné pořídit také počítačové vybavení pro pedagogy a základní vybavení pro děti. V mateřských školách mají počítač pouze ředitelky.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor	Zřizovatel		
Spolupráce	Mateřské školy		

Indikátor	Počet mateřských škol s vysokorychlostním připojením	Počet	2
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	3 200 000,- Kč		
Zdroj financování:	IROP, ITI, zřizovatel		

Opatření 3.4.2 Rozvoj digitálních kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti digitálních kompetencí

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.4.2 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti digitálních kompetencí		
Název aktivity:	Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních dovedností a v oblasti základů programování		
Cíl aktivity:	Pedagogičtí pracovníci s kompetencemi v oblasti ICT		
Popis aktivity:	Účast pedagogů na školení – dalším vzdělávání		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Základní školy		
Spolupráce			
Indikátor:	Počet proškolených učitelů ZŠ	Počet	10
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	Vzdělávání v rozsahu 8 hodin 1 400 Kč/1 podpořená osoba Vzdělávání v rozsahu 32 hodin 14 000 Kč/1 podpořená osoba Vzdělávání v rozsahu 56 hodin 24 000 Kč/1 podpořená osoba 367 000,- (5x8hod, 4x 32 hod, 1x 56 hod)		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY A DALŠÍ VÝZVY		

Strategický cíl SR MAP:	3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.4.2 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti digitálních kompetencí		
Název aktivity:	Realizace projektových dnů a ukázkových hodin		
Cíl aktivity:	Pedagogičtí pracovníci s kompetencemi v oblasti ICT		
Popis aktivity:	ZŠ uspořádají projektové dny nebo ukázkové hodiny		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Základní školy školy		
Spolupráce			
Indikátor:	Počet realizovaných projektových dnů		5
	Počet realizovaných ukázkových hodin	Počet	20
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	8000 Kč/1 realizovaný projektový den 2000 Kč/1 realizovaná ukázková hodina 80 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY A DALŠÍ VÝZVY		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Řešeno projektem v SC 4.1.3 s názvem *Soutěž LEGO ROBOTIKA*

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl SR MAP:	3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků
Specifický cíl SR MAP:	3.4.2 Rozvoj digitálních kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti digitálních kompetencí
Název aktivity:	Digitální technologie a konektivita škol
Cíl aktivit:	Konektivita a počítačové učebny
Popis aktivity:	Záměrem je realizace zavedení vysokorychlostního internetového připojení do základních škol jako zdroje veřejného a dostupného přístupu k informacím. Síť umožní sdílet zdroje a přímou komunikaci s pedagogy, základními a mateřskými školami apod. Vyhledáváním informací, využitím vzdělávacích portálů, přímou komunikací

	současně rozvíjí digitální kompetence pedagogů a žáků. Konektivita školy vyžaduje také modernizaci počítačových učeben a sjednocení používaných aplikací. Počítačové vybavení je zastaralé, ICT technologie jdou ve vývoji rychle kupředu a školy nemají dostatek finančních prostředků na jejich obnovu. Proto je nutné současně s konektivitou školy realizovat také vybudování a obnovu počítačových učeben.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor	Zřizovatel		
Spolupráce	Základní školy, mateřské školy		
Indikátor	Počet základních škol s vysokorychlostním připojením	Počet	3
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	4 500 000,- Kč		
Zdroj financování:	IROP, ITI, Zřizovatel		

Opatření 3.4.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti digitálních kompetencí dětí a žáků

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl SR MAP:	3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků
Specifický cíl SR MAP:	3.4.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti digitálních kompetencí dětí a žáků
Název aktivity:	Digitální technologie v neformálním vzdělávání
Cíl aktivit:	Vybudování počítačových učeben
Popis aktivity:	Digitální technologie jsou využitelné také v neformálním vzdělávání. Digitální technologie je možné využít v hudebních, výtvarných,

	přírodních i technických kroužcích. Prostřednictvím volnočasových a mimoškolních aktivit je možné dále rozvíjet digitální kompetence dětí a žáků.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Zřizovatel		
Spolupráce:	ZUŠ, DDM		
Indikátor:	Počet učeben v neformálním vzdělávání	Počet	2
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	10 000 000,- Kč		
Zdroj financování:	IROP, ITI, zřizovatel		

Strategický cíl 3.5 – Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Opatření 3.5.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	3.5 Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.5.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy		
Název aktivity:	Ekologické soutěže		
Cíl aktivity:	Organizace soutěží s ekologickou tematikou		
Popis aktivity:	MŠ organizují ekologické soutěže		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Mateřské školy		
Spolupráce			
Indikátor:	Počet popularizačních akcí (soutěží pro MŠ)	Počet	5

Časový harmonogram:	2018
Rozpočet:	10 000 Kč/realizovaná soutěž 50 000,- Kč
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY A DALŠÍ VÝZVY

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Strategický cíl SR MAP:	3.5 – Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků 4.1 – Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků
Specifický cíl SR MAP:	3.5.1 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy 3.5.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti environmentální výchovy 3.5.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti environmentální výchovy 3.5.4 Materiálově-organizační podpora aktivit v oblasti environmentální výchovy 4.1.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy 4.1.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy
Název aktivity:	Zručnost zrozená z přírodních živelů
Cíl aktivity:	Projekt rozvíjí polytechnické vzdělávání (prakticky, inovativně v regionu, smysluplně, kreativně a s ohledem na vztah člověka a přírody a historii řemesel). Chceme, aby děti získaly vztah k tomu, co tvoří rukama, aby si uměly takové práce vážit a aby ten, kdo v sobě tento talent objeví, měl motivaci toto povolání vykonávat, a přitom se cítit plnohodnotně.
Popis aktivity:	Klíčová aktivita 1 (KA1) – Podpora polytechnického vzdělávání ve školách 1a) Příprava a realizace seminářů, workshopů a exkurzí pro pedagogy MŠ, ZŠ. Tyto vzdělávací aktivity pro pedagogy MŠ, ZŠ budou tematicky zaměřené na práci a s jednotlivými přírodními materiály např. dřevo, kov, papír, textil... Cílem semináře je poskytnout zúčastněným pedagogům metodickou podporu pro práci se žáky a pro rozvoj jejich polytechnických a environmentálních kompetencí přímo ve školní praxi. K seminářům budou vytvořeny i metodické listy, které shrnují a rozvíjí témata jednotlivých seminářů, tyto metodické listy budou určeny účastníkům seminářů.

	<p>1b) Realizace tematických dnů pro žáky ZŠ, děti MŠ – tematické dny uplatňují v praxi nové poznatky ze seminářů. Tematických dnů se účastní žáci či děti ze škol zapojených do projektu.</p> <p>1c) Realizace řemeslné dílny se zlatým dnem – řemeslná minidílna bude využívána na seminářích pro pedagogy, bude sloužit i jako příklad dobré praxe či jako inspirace pedagogům k realizaci vlastních polytechnických projektů ve školách.</p> <p>Klíčová aktivita 2 (KA2) – Začlenění prvků polytechnického vzdělávání do výukových programů Sluňákova</p> <p>2a) Příprava a testování 2 denních programů – programy budou inovativní, protože budou začleněňovat i polytechnické vzdělávání a budou rozšířeny o hlubší spolupráci se třídou, která se denního programu zúčastní. Přibudou aktivity, které proběhnou s žáky přímo ve škole před programem a po programu.</p> <p>2b) Inovace, otestování a realizace 5 denních programů – nově do 5 denních již existujících programů začleníme prvky polytechnického vzdělávání, tyto programy otestujeme, upravíme, a následně budou zařazeny výuky na Sluňákově.</p> <p>2c) příprava a otestování pobytového programu na Sluňákově se začleněním prvků polytechnického vzdělávání – 5-denní pobytový program bude cíleně rozvíjet i kompetence vedoucí k rozvoji zručnosti, zpracování materiálů, technické dovednosti... Vytvořená metodika tohoto pobytového programu bude sloužit k pravidelné výuce pobytových programů na Sluňákově v době udržitelnosti projektu.</p>			
Realizátor:	Sluňákov, centrum ekologických aktivit města Olomouce, o.p.s.			
Odpovědná osoba:	Martina Andryšková, Sluňákov, martina.andryskova.paluchova@slunakov.cz			
Spolupráce:	Počet subjektů	6	Typ instituce	ZŠ a MŠ
Vyjmenejte subjekty:	MŠ Olomouc, Zeyerova 23, ZŠ a MŠ Bystročice, ZŠ a MŠ Nedvědova, Olomouc, ZŠ Stupkova, Waldorfská ZŠ a MŠ, ZŠ Stupkova Olomouc			
Cílová skupina:	Učitelé, žáci a děti ZŠ a MŠ - MŠ 1. Olomoucká sportovní, MŠ Hlubočky Mariánské Údolí, MŠ Rooseveltova, MŠ Sedmikráška, MŠ Tověř, MŠ Žižkova, Olomouc, FZŠ Holečkova 10, Olomouc, ZŠ a MŠ náves Svobody, Olomouc – Holice, ZŠ a MŠ Slatinice, ZŠ Gagarinova, Olomouc – Droždín, ZŠ Gorkého, ZŠ Samotišky, ZŠ Tererovo nám., ZŠ Velká Bystřice, ZŠ Velký Újezd; <i>Církevní mateřská škola Ovečka, Olomouc, ZŠ Zeyerova</i>			
Území dopadu:	ORP Olomouc			
Indikátor:	KA	Počet		
	- Počet zrealizovaných nových seminářů, workshopů či exkurzí pro pedagogy		8 seminářů	

	- Počet nových metodických vzdělávacích materiálů pro pedagogické pracovníky MŠ, ZŠ (sady metodických listů s k tematice jednotlivých seminářů) semináře)		8 sad
	- Počet proškolených pedagogických pracovníků z MŠ, ZŠ		40
	- Počet podpořených osob (děti MŠ či žáci ZŠ), kteří se zúčastnili tematických dnů		300
	KA2		
	- počet nově vytvořených vzdělávacích materiálů k 2 novým denním programům (1 nově utvořený denní program obsahuje 3 vzdělávací materiály: metodika pro lektory, metodika pro učitele, vzdělávací materiál pro žáky		6
	- počet nově vytvořených vzdělávacích materiálů k 5 inovovaným denním programům (1 inovovaný denní program obsahuje 2 vzdělávací materiály: metodika pro lektory, vzděl. materiály pro žáky např. pracovní listy, karty s pracovními postupy či návody atd.)		10
	- počet nově vytvořených vzdělávacích materiálů k 5-dennímu pobytovému programu (program má 8 vzdělávacích bloků, ke každému bloku vznikne 1 metodika pro lektory + 1 vzdělávací materiál pro žáky)		16
	- počet účastníků aktivit EVVO a polytech. vzdělávání (děti z MŠ a žáci ZŠ)		500
	- počet aktivit EVVO a polytech. vzdělávání (2 nové denní programy – 2x testování, 5 inovovaných denních programů – 2x testování + 60x výuka, 1 pobytový program – 1x testování)		35
Časový harmonogram:	Září 2018 – Prosinec 2021		
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	ANO	
	Částečná realizace	ANO	
	Ukončení projektu		
Rozpočet:	3 000 000,-		

Zdroj financování:	Podpora projektové žádosti a případné kofinancování z vlastních zdrojů.
---------------------------	---

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl SR MAP:	3.5 Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.5.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy		
Název aktivity:	Rozvoj environmentální výchovy v MŠ		
Cíl aktivit:	Vybudování zázemí pro environmentální výchovu		
Popis aktivity:	Na podporu získaných poznatků o ekologii, je potřeba využít zahrad mateřských škol k vybudování venkovních ekologických učeben. Venkovní učebny napomáhají při výchově k odpovědnému vztahu k přírodě a děti k ní získávají pozitivní vtaž. Pro dítě je důležité poznávat všemi smysly, eko hry jsou důležité pro zdravý rozvoj dětí		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor	Zřizovatel		
Spolupráce	Mateřské školy		
Indikátor	Počet venkovních učeben	Počet	3
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	6 000 000,- Kč		
Zdroj financování:	IROP, ITI , zřizovatel		

Opatření 3.5.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti environmentální výchovy

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Viz aktivita spolupráce Zručnost zrozená z přírodních živlů v SC 3.5.1

Opatření 3.5.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti environmentální výchovy

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Viz aktivita spolupráce Zručnost zrozená z přírodních živlů v SC 3.5.1

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl:	3.5 Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků		
Specifický cíl:	3.5.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti environmentální výchovy		
Název aktivity:	Rozvoj zázemí ekologických aktivit		
Cíl aktivity:	Podpora environmentálního neformálního vzdělávání		
Popis aktivity:	Vybavení a modernizace vnitřních a venkovních přírodovědných učeben center poskytujících neformální vzdělávání v oblasti ekologické výchovy podporuje a doplňuje školní výuku. Školy poskytují environmentální výchovu pouze v hodinových dotacích, které jim umožňuje ŠVP, neformální vzdělávání má více možností, jak dětem a žákům ekologickou výchovu přiblížit v širším a reálném měřítku a umožňuje konkrétně s problémem pracovat – osahat si jej.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Zřizovatel		
Spolupráce:	ZUŠ, DDM		
Indikátor:	Počet učeben v neformálním vzdělávání	Počet	1
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	2 000 000,- Kč		
Zdroj financování:	IROP, ITI, zřizovatel		

Opatření 3.5.4 Materiálově-organizační podpora aktivit v oblasti environmentální výchovy

AKTIVITA ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné aktivity

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Viz aktivita spolupráce Zručnost zrozená z přírodních živlů v SC 3.5.1

Strategický cíl 3.6 – Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Opatření 3.6.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření

Opatření 3.6.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ v oblasti kulturního povědomí a vyjádření

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné aktivity

Opatření 3.6.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí a vyjádření

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné aktivity

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Strategický cíl SR MAP:	3.6. Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
Specifický cíl SR MAP:	3.6.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí a vyjádření
Název aktivity:	Vědecké divadlo pro školy a školky
Cíl aktivity:	Spojení kulturního povědomí a popularizace vědy a techniky
Popis aktivity:	Příprava a realizace 3 představení formou zájezdového malého divadla, které bude doplněním výuky pro děti daného věku.
Realizátor:	Věda a technika, z.ú
Odpovědná osoba:	Mgr. Blanka Krausová

Spolupráce: Vymenujte subjekty:	Počet subjektů		Typ instituce	
Cílová skupina:	Děti a žáci mateřských a základních škol			
Území dopadu:	ORP Olomouc			
Indikátor:	Počet představení		Počet	10
	Počet dětí			300
Časový harmonogram:	2018 - 2020			
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	ANO		
	Částečná realizace	ANO		
	Ukončení projektu			
Rozpočet:	Osvětlení, ozvučení, mlhostroj: 170 tis Převozové boxy: 100 tis. Materiál, kulisy, kostýmy, pomůcky: 400 tis Lidi: peníze na 5, pólúvazky 1240 tis. 2 000 000,- Kč			
Zdroj financování:	OP VVV, implementace MAP II			

Strategický cíl SR MAP:	3.6 Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
Specifický cíl SR MAP:	3.6.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí a vyjádření
Název aktivity:	Svědectví minulosti
Cíl aktivity:	<ul style="list-style-type: none">- Rozvoj kompetencí žáků, pedagogických pracovníků a dalších účastníků neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí a v návaznosti dalších kompetencí, které souvisí se specifickým cílem 3.6.3.- Upevnit a rozšířit (inovovat) současný systém spolupráce škol a školských zařízení v oblasti neformálního vzdělávání. V návaznosti rozšíření nabídky zájmových aktivit a zvýšení zapojenosti žáků do zájmového vzdělávání.- Prostřednictvím zájmového vzdělávání změnit zájmovou orientaci žáků na smysluplné využívání volného času s cílem synergického efektu působení formálního vzdělávání a osobních zkušenosti ze vzdělávání neformálního- Realizací projektu připomenout a oslavit sté výročí vzniku Československé republiky, jeho okolnosti, význam a následnou historii až do současnosti

Popis aktivity:	<p>- Pravidelná činnost zprostředkovaná realizátorem a uskutečňovaná v prostředí zapojených škol formou zájmových útvarů vedených pedagogem pro volný čas ve spolupráci s mentorem (poradcem) odborné činnosti, zaměřená na historické okolnosti olomouckých reálií, místní významné osobnosti, místní folklór, architektonické zvláštnosti, osobní výpovědi dosud žijících svědků.</p> <p>- Aktivity spojené s prezentací zájmové činnosti účastníků zájmového vzdělávání (soutěže, výstavy, přehlídky zájmové činnosti). Tyto aktivity nebudou nutně spojené s realizací pravidelné zájmové činnosti</p> <p>- Kurzy DVPP zaměřené na získávání a uplatňování kulturního povědomí, na odbornou stránku realizace zájmové činnosti, na rozvoj měkkých dovedností pedagogických pracovníků, na využití informačních technologií při realizaci různých forem zájmového vzdělávání (i prostřednictvím mobilní učebny)</p> <p>- Nezbytnou součástí projektu je dokumentace činnosti s využitím tvorby výukových programů, tvorby krátkých videodokumentů, sborníku odborné činnosti žáků s komentářem odborných poradců, periodické tiskoviny určené žákům škol v Olomouci a okolí</p>			
Realizátor:	DDM Německého řádu s.r.o.			
Odpovědná osoba:	Mgr. et Bc. Jakub Sís			
Spolupráce:	Počet subjektů	10 - 12	Typ instituce	ZŠ, SŠ
Vyjmenujte subjekty:	V této fázi přípravy projektu lze hovořit o zapojení přibližně 10 – 12 základních a středních škol v Olomouci a blízkém okolí, které již nyní dlouhodobě spolupracují s realizátorem v oblasti neformálního vzdělávání.			
	Jedná se např. o:			
	ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11			
	FZŠ dr. M. Horákové a MŠ Olomouc, Rožňavská 21			
	Fakultní základní škola Komenium a Mateřská škola Olomouc, 8. května 29			
	Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Nedvědova			
	Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Rezníčková 1			
	Základní škola Milady Petřkové Velký Týnec			
	Základní škola a Mateřská škola Velký Újezd, okres Olomouc, p.o.			
	CÍRKEVNÍ GYMNÁZIUM NĚMECKÉHO ŘÁDU			
	a další...			
Cílová skupina:	Žáci ZŠ a SŠ; pedagogičtí pracovníci ZŠ a SŠ; pedagogové volného času; účastníci zájmového vzdělávání			

Území dopadu:	Olomoucká aglomerace		
Indikátor:	počet nových/inovovaných zájmových kroužků v oblasti kulturního povědomí	Počet	15 – 30
	počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí		30 - 60
	počet proškolených pedagogických pracovníků pro vedení zájmových kroužků		50 - 60
	počet zorganizovaných výstav a soutěží		25 - 30
Časový harmonogram:	Příprava – 01/2018 – 08/2018 Vlastní realizace aktivit zájmové činnosti – 09/2018 – 06/2020 Vyhodnocení dopadu a zpracování finálních výstupů – 07/2020 – 12/2020		
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	Ano	
	Částečná realizace	Ano	
	Ukončení projektu	Ne	
Rozpočet:	12.000.000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV		

Opatření 3.6.4 Podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Strategický cíl SR MAP:	3.6. Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.6.4 Podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků		
Název aktivity:	Podpora rozvoje tělesné kultury		
Cíl aktivity:	Reagovat na potřeby učitelů ZŠ v oblasti rozvoje tělesné kultury žáků formou implementace inovativních výukových metod v oblasti tělesné výchovy.		
Popis aktivity:	<p>1) Budou zrealizovány workshopy pro vybrané učitele, zaměřené na inovativní a interaktivní výukové metody v rozvoji tělesné kultury žáků v rámci výuky i v mimoškolním vzdělávání.</p> <p>2) Dojde k ověření vytvořených materiálů na školách zapojených učitelů</p> <p>Bude zpracován finální výstup evaluovaný o poznatky získané ověřením, který bude dán k dispozici dalším školám v ORP Olomouc tak, aby ho mohli zařadit do výuky.</p>		
Způsob naplnění aktivity:	Projekt	ANO	Soubor projektů NE
Realizátor:	Univerzita Palackého v Olomouci – Fakulta tělesné kultury		
Spolupráce:	Základní školy – počet bude následně doplněn dle zájmu škol		
Indikátor:	a) Počet zrealizovaných workshopů b) Počet zapojených učitelů c) Počet vytvořených výukových materiálů	Počet	2 15 1
Časový harmonogram:	Leden – duben 2018 – příprava projektu Květen 2018 – prosinec 2018 – realizace projektu (příprava vzdělávacích materiálů, realizace workshopů, zaškolení učitelů)		
Rozpočet:	200 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV		

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl:	3.6 Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	3.6.4 Podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a mládeže		
Název aktivity:	Rozvoj zázemí pro pohybové aktivity dětí a mládeže		
Cíl aktivit:	Rozvoj sportu a pohybových aktivit		
Popis aktivity:	Rozvoj sportu a pohybových aktivit je oblast podporovaná na všech úrovních – národní, krajské i obecní. V současné době jsou některé tělocvičny, sportovní areály a zahrady základních a mateřských škol zpřístupněné také veřejnosti v době po vyučování a občané s dětmi a mládež je využívají. Další dětská hřiště a venkovní tělocvičny se budují na veřejných plochách. Také tyto občané, děti a mládež využívají. Aby se udržel trend zvyšujícího zájmu dětí a mládeže o pohybové aktivity ve škole i po vyučování, je nutné vybudovat dostatečné zázemí jak ve školách, tak na veřejném prostranství a také u poskytovatelů neformálního vzdělávání. To zahrnuje vybudovat nebo rekonstruovat hřiště, tělocvičny, sportovní areály, zahrady.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor	Zřizovatel		
Spolupráce	Základní školy, mateřské školy, poskytovatelé sportovních a pohybových aktivit		
Indikátor	Počet učeben v neformálním vzdělávání	Počet	2
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	25 000 000 Kč		
Zdroj financování:	IROP, ITI, zřizovatel, MPSV		

6.4 Prioritní oblast rozvoje 4: Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 – Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Opatření 4.1.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy

AKTIVITY ŠKOL

Řešeno v rámci aktivit spolupráce

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Řešeno projektem Řemesla zrozená z přírodních živlů – popis aktivity zařazen spadá i do SC 3.5.1 a 3.5.2, kde je popsán

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl:	4.1 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	4.1.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy		
Název aktivity:	Rozvoj polytechnického zázemí		
Cíl aktivit:	Podpora polytechnických kompetencí dětí		
Popis aktivity:	V rámci RVP je realizováno v mateřských školách polytechnické vzdělávání, ale bez vhodného zázemí a vybavenosti. V rámci této aktivity je nezbytné vybudování dětských dílniček, ať již v budovách MŠ nebo venkovní dílničky. Stávající a nové dílničky je potřeba také vybavit bezpečnými učebními pomůckami a dalším vybavením podle zaměření – pěstitecké, konstruktivní, činnosti s různými druhy materiálů, pomůcky na pokusy tak, aby rozvíjely manuální zručnost dětí.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor	Zřizovatel		
Spolupráce	Mateřské školy		
Indikátor	Počet dílniček	Počet	2
Časový harmonogram:	2018		

Rozpočet:	2 000 000,- Kč
Zdroj financování:	IROP, ITI, zřizovatel

Opatření 4.1.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	4.1 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	4.1.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy		
Název aktivity:	Projektové dny zaměřené na polytechniku		
Cíl aktivity:	Zvýšení kompetencí dětí v oblasti polytechnické výchovy realizováním projektových dnů (<i>pozn.: možno jako součást „velkého projektu“ se Sluňákovem</i>)		
Popis aktivity:	Účast na projektových dnech nebo jejich realizace		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Základní školy		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet realizovaných projektových dnů	Počet	10
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	10 000 Kč/realizovaný projektový den 100 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY A DALŠÍ VÝZVY		

Strategický cíl SR MAP:	4.1 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	4.1.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy		
Název aktivity:	Vzdělávání pedagogů v oblasti polytechnické výchovy		

Cíl aktivity:	Příprava pedagogů na výuku v oblasti polytechnické výchovy		
Popis aktivity:	Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti polytechnické výchovy.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt		Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Základní školy		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet proškolených učitelů ZŠ	Počet	15
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	Vzdělávání v rozsahu 8 hodin 1 400 Kč/1 podpořená osoba Vzdělávání v rozsahu 32 hodin 14 000 Kč/1 podpořená osoba Vzdělávání v rozsahu 56 hodin 24 000 Kč/1 podpořená osoba 132 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY A DALŠÍ VÝZVY		

Strategický cíl SR MAP:	4.1 – Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků 2.4 Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami			
Specifický cíl SR MAP:	4.1.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy 4.1.3 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech 2.4.2 Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním 2.4.3 Podpora nadaných žáků			
Název aktivity:	Rozvoj polytechnické výchovy na 2. stupni ZŠ (řemeslné dílny)			
Cíl aktivity:	Reagovat na potřeby učitelů 2. stupně ZŠ v oblasti polytechnické výchovy (zejména chybějícího prvku dílen na školách) a připravit ucelené metodiky, které pomohou doplnit dílenskou výuku a výuku v oblasti Člověk a svět práce o aktuální inovativní výukové metody zvyšující atraktivitu těchto předmětů a vedoucí ke zvýšení polytechnických kompetencí (zejm. zručnosti) žáků ZŠ			
Popis aktivity:	<ol style="list-style-type: none"> 1) Budou zrealizovány workshopy pro vybrané učitele (15 učitelů) zaměřené na inovativní výukové metody (např. mezipředmětové vztahy – dílny propojené s fyzikálními jevy (výuka) fyziky, propojené s programováním (rozvojem digitální gramotnosti)). 2) Ve spolupráci se zapojenými učiteli a lektory dojde k vytvoření výukových pomůcek pro 2. stupeň ZŠ. 3) Bude připravena kompletní výuková pomůcka pro každou zapojenou školu tak, aby škola mohla výukovou hodinu na škole zrealizovat nezávisle na ne/přítomnosti dílen (15) 4) Dojde k ověření vytvořených materiálů na školách zapojených učitelů v oblasti předmětu Člověk a svět práce, příp. v dílnách (má-li zapojená škola k dispozici). 5) Bude zpracován finální výstup evaluovaný o poznatky získané ověřením, který bude dán k dispozici dalším školám v ORP Olomouc tak, aby ho mohli zařadit do výuky. 			
Realizátor:	ZŠ Demlova			
Odpovědná osoba:	Mgr. Anna Dobrovolná – ředitelka ZŠ Demlova			
Spolupráce:	Počet subjektů	19	Typ instituce	ZŠ
Vyjmenujte subjekty:	Názvy škol budou doplněny dle finální podoby listiny zájmu. V této chvíli vyjádřilo zájem 19 ZŠ z ORP Olomouc. <i>Základní škola sv. Voršily Olomouc, ZŠ Zeyerova</i>			
Cílová skupina:	Učitelé základních škol (2. stupeň)			
Území dopadu:	ORP Olomouc			
Indikátor:	d) Počet zrealizovaných workshopů e) Počet zapojených učitelů f) Počet vytvořených výukových materiálů (měřeno jako kompletní výuková sada na 1 výukový předmět)	Počet	d) 8 e) 15 f) 1	

Časový harmonogram:	Leden – duben 2018 – příprava projektu		
	Květen 2018 – prosinec 2018 – realizace projektu (příprava vzdělávacích materiálů, realizace workshopů, zaškolení učitelů)		
	Leden – červenec 2019 – nasazení a ověření výukových materiálů v zapojených školách, vyhodnocení a dopracování materiálů pro učitele		
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	ANO	
	Částečná realizace	ANO	
	Ukončení projektu		
Rozpočet:	950 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV (Implementace MAP)		

Dále řešeno projektem v SC 3.5.1 – Řemesla zrozená z přírodních živlů- zaměřeno na 1. stupeň ZŠ

INFRASTRUKTURA

Strategický cíl SR MAP:	4.1 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	4.1.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy		
Název aktivity:	Rozvoj zázemí pro polytechnickou výuku a rozvoj zručnosti		
Cíl aktivit:	Podpora technického vzdělávání a rozvoje zručnosti žáků		
Popis aktivity:	<p>Vybudováním odborných učeben s kvalitním technickým a materiálním zázemím pro polytechnické činnosti (dílny, kuchyňské dílny, specializované řemeslné koutky) je podporován rozvoj manuální zručnosti žáků a zájem žáků o technické obory.</p> <p>V minulých letech byly odborné učebny pro polytechnickou výchovu ve školách rušeny, dnes RVP rozvoj této výchovy podporuje, polytechnická výchova je zařazena do ŠVP, ale vzdělávání probíhá v mnoha školách bez technického a materiálního zázemí. Do výuky je třeba zařadit také praktické činnosti a dovednosti.</p> <p>Tato aktivita se týká také žáků zařazených do inkluzivního vzdělávání zařazených do praktických škol.</p>		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor	Zřizovatel		

Spolupráce	Základní školy, praktické základní školy		
Indikátor	Počet učeben v neformálním vzdělávání	Počet	4
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	19 000 000,- Kč		
Zdroj financování:	IROP, ITI, zřizovatel		

Opatření 4.1.3 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	4.1 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	4.1.3 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech		
Název aktivity:	Exkurze do výrobních podniků		
Cíl aktivity:	Návštěva výrobních podniků z oblasti strojírenství a elektrotechniky		
Popis aktivity:	Výjezdy škol do výrobních podniků - exkurze		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	NE	Soubor projektů	ANO
Realizátor:	Základní školy		
Spolupráce:			
Indikátor:	Počet realizovaných exkurzi	Počet	10
Časový harmonogram:	2018		
Rozpočet:	20 000 Kč/realizovaná exkurze 200 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV, ŠABLONY A DALŠÍ VÝZVY		

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Strategický cíl SR MAP:	4.1 Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků			
Specifický cíl SR MAP:	4.1.3 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech			
Název aktivity:	Soutěž LEGO ROBOTIKA			
Cíl aktivity:	Podpora zájmu žáků ZŠ o technické obory formou práce s digitálními technologiemi.			
Popis aktivity:	Bude uspořádána soutěž lego robotiky pro žáky základních škol.			
Realizátor:	Univerzita Palackého v Olomouci			
Odpovědná osoba:	Dr. Martin Havelka			
Spolupráce:	Počet subjektů	3	Typ instituce	ZŠ
Vyjmenejte subjekty:	ZŠ Demlova,			
Cílová skupina:	Žáci základních škol			
Území dopadu:	ORP Olomouc, ORP Přerov, ORP Uničov			
Indikátor:	Počet žáků zapojených do soutěží	Počet	160	
Časový harmonogram:	Leden 2018 – Září 2020			
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	ANO		
	Částečná realizace	ANO		
	Ukončení projektu			
Rozpočet:	500.000,- Kč			
Zdroj financování:	Interreg			

Dále řešeno také projektem v cíli 4 – Kariérové poradenství

Opatření 4.1.4 Podpora spolupráce mateřských, základních a středních škol v oblasti polytechnické výchovy (sdílené dílny)

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Aktivity spolupráce typu „sdílené dílny“ budou na ZŠ realizovány v rámci IKAP.

Opatření 4.1.5 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů v regionu

AKTIVITA ŠKOL

Bude řešeno pouze aktivitami spolupráce

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Řešeno v rámci IKAP.

Opatření 4.1.6 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Viz. Aktivita Coworkingové centrum ve strategickém cíli 1.5.3

INFRASTRUKTURA

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

Strategický cíl 4.2 – Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Opatření 4.2.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty

Opatření 4.2.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Strategický cíl SR MAP:	4.2 – Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků 4.3 – Rozvoj kariérového poradenství na základních školách 2.4 Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami
Specifický cíl SR MAP:	4.2.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě 4.2.4 Začlenění problematiky výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě do ŠVP na základních školách 4.2.5 Testování žáků v oblasti podnikatelských kompetencí 4.3.1 Rozvoj školských poradenských pracovišť 2.4.3 Podpora nadaných žáků
Název aktivity:	Rozvoj kariérového poradenství a výchovy k podnikavosti na 2. stupni ZŠ
Cíl aktivity:	Reagovat na potřeby výchovných poradců 2. stupně ZŠ v oblasti kariérového poradenství na ZŠ a v oblasti nové role kariérového poradce (zejména chybějícího metodického uchopení této role na školách) a připravení ucelené metodiky, která pomůže výchovným poradcům a učitelům výchovy k občanství získat aktuální vzhled na situaci na trhu práce, trendy v nových pracovních místech a rozvoji potřebných kompetencí pro trh práce, charakterovou výchovu žáků za 2. stupni ZŠ a podporu jejich podnikavosti, kreativity a iniciativy.
Popis aktivity:	<ol style="list-style-type: none">1) Budou zrealizovány workshopy pro vybrané výchovné poradce a učitele Výchovy k občanství (15 učitelů) zaměřené na situaci na trhu práce, charakterovou výchovu, výchovu k podnikavosti, kreativitě a iniciativě. Dále na metodické uchopení role výchovného/kariérového poradce, aktuální legislativu a přípravu role kariérového poradce na školách. Další oblastí bude implementace témat výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě do ŠVP na ZŠ (Výchova k občanství) a do kariérového poradenství na školách (včetně práce s testovacím nástrojem podnikatelských kompetencí).2) Ve spolupráci se zapojenými učiteli a lektory dojde k vytvoření metodických pomůcek pro výchovné poradce a učitele Výchovy k občanství na 2. stupni ZŠ.3) Bude připravena kompletní výuková pomůcka pro každou zapojenou školu tak, aby škola mohla výukovou hodinu na škole zrealizovat.4) Dojde k ověření vytvořených materiálů na školách zapojených učitelů v oblasti předmětu Výchova k občanství, příp. v poradenské činnosti na ZŠ.5) Bude zpracován finální výstup evaluovaný o poznatky získané ověřením, který bude dán k dispozici dalším školám v ORP Olomouc tak, aby ho mohli zařadit do výuky.
Realizátor:	Úřad práce v Olomouci + Univerzita Palackého
Odpovědná osoba:	Mgr. Jana Čuhlová
Spolupráce:	Počet subjektů <input type="text" value="8"/> Typ instituce <input type="text" value="ZŠ"/>

Vyjmenujte subjekty:	Názvy škol budou doplněny dle finální podoby listiny zájmu. V této chvíli vyjádřilo zájem 8 ZŠ z ORP Olomouc. <i>ZŠ Zeyerova, Olomouc</i>		
Cílová skupina:	Učitelé základních škol (2. stupeň)		
Území dopadu:	ORP Olomouc		
Indikátor:	g) Počet zrealizovaných workshopů h) Počet zapojených učitelů i) Počet vytvořených výukových materiálů (měřeno jako kompletní výuková sada na 1 výukový předmět)	Počet	g) 8 h) 30 i) 2
Časový harmonogram:	01/2018-07/2019 Leden – duben 2018 – příprava projektu Květen 2018 – prosinec 2018 – realizace projektu (příprava vzdělávacích materiálů, realizace workshopů, zaškolení učitelů) Leden – červenec 2019 – nasazení a ověření výukových materiálů v zapojených školách, vyhodnocení a dopracování materiálů pro učitele		
Stupeň realizace pro roční AP 2018	Příprava žádosti	ANO	
	Částečná realizace	ANO	
	Ukončení projektu		
Rozpočet:	500 000,- Kč		
Zdroj financování:	OP VVV (Implementace MAP)		

Opatření 4.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

AKTIVITY ŠKOL

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

INFRASTRUKTURA

Pro r. 2018 nebyly identifikovány žádné projekty.

Opatření 4.2.4 Začlenění problematiky výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě do ŠVP na základních školách

AKTIVITY ŠKOL

Strategický cíl SR MAP:	4.2. Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků		
Specifický cíl SR MAP:	4.2.4 Začlenění problematiky výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě do ŠVP na základních školách		
Název aktivity:	Začlenění předmětu „Administrativa a finance“ do ŠVP		
Cíl aktivity:	Cílem aktivity je podpořit profesní růst pedagogických pracovníků pomocí dlouhodobého vzdělávání.		
Popis aktivity:	Pedagogičtí pracovníci ZŠ budou podporováni ve svém profesním a odborném růstu účastí na odborných seminářích, workshopech a dalších vzdělávacích akcích zaměřených na rozvoj dovedností, znalostí a kompetencí v oblasti administrativy a financí tak, aby poté byli schopni kompetentně začlenit vzdělávací oblast administrativy a financí do ŠVP.		
Způsob naplnění aktivity:			
Projekt	Soubor projektů	ANO	
Realizátor:			
Spolupráce:			
Indikátor:		Počet	
Časový harmonogram:			
Rozpočet:			
Zdroj financování:			

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Řešeno aktivitou spolupráce s názvem *Rozvoj kariérového poradenství a výchovy k podnikavosti* na 2. stupni ZŠ v SC 4.2.2

Opatření 4.2.5 Testování žáků v oblasti podnikatelských kompetencí

AKTIVITY ŠKOL

Bude řešeno pouze aktivitami spolupráce

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Bude řešeno v projektu spolupráce Rozvoj kariérového poradenství a výchovy k podnikavosti na 2. stupni ZŠ v SC 4.2.2

Strategický cíl 4.3 – Rozvoj kariérového poradenství na základních školách

Opatření 4.3.1 Rozvoj školských poradenských pracovišť

AKTIVITY ŠKOL

Bude řešeno pouze aktivitami spolupráce

AKTIVITY SPOLUPRÁCE

Bude řešeno v projektu spolupráce Rozvoj kariérového poradenství a výchovy k podnikavosti na 2. stupni ZŠ v SC 4.2.2

7. Řízení procesu MAP

7.1 Implementace MAP

Implementací MAP se rozumí realizace jednotlivých opatření akčního plánu. Opatření jsou tvořena jednotlivými aktivitami. Aktivita naplňuje jeden projekt nebo soubor projektů.

Aktivita popsaná v akčním plánu jsou měřitelné, mají stanovené indikátory, podle nichž lze sledovat míru plnění akčního plánu a tedy postupné naplňování cílů v území.

7.1.1 Akční plán MAP

Cílem akčního plánu je, aby značná část aktivit a větší investiční akce byly v území podchyceny strategickým plánováním a následně byly koordinovány, aktualizovány, realizovány a vyhodnocovány.

Akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Olomouc je živý dokument, který slouží ke sledování plnění cílů stanovených v dokumentu MAP. U akčního plánu může docházet ke změnám jak ve výčtu aktivit, tak v zapojení jednotlivých škol, plnění indikátorů, upřesňování rozpočtu apod. Akční plán je tvořen **aktivitami jednotlivých škol** (z informací, které poskytl realizačnímu týmu), **aktivitami spolupráce** (vznikly na základě podnětů škol, pracovních skupin a realizačního týmu MAP) a **projektů na infrastrukturu** (blíže jsou specifikovány ve strategickém rámci v tabulce investičních priorit).

Akční plán bude každý rok aktualizovaný. Do zpracování návrhu akčního plánu jsou zapojeny školy a další vzdělávací instituce v regionu, pracovní skupiny, realizační tým a řídicí výbor. Při aktualizaci se bude brát v úvahu míra plnění jednotlivých cílů, absorpční kapacita v regionu a potřeba plnění dalších cílů stanovených ve strategickém rámci.

Akční plán by měl také sloužit jako inspirace pro jednotlivé vzdělávací instituce a měl by plnit rovněž koordinační roli při realizaci jednotlivých aktivit v regionu.

V akčním plánu jsou navrženy aktivity, které vzešly z území. Ke všem aktivitám však nejsou známy možnosti financování a zdroje se budou hledat. Akční plán může obsahovat aktivity nejrůznějšího objemu, může se jednat o schůzky malých skupin, workshopy, i o velké investiční projekty.

Vzhledem ke skutečnosti, že pro návazný projekt MAP II již na konci tvorby dokumentu MAP víme, že velikost území se pro návazný projekt významně změní, vytvořili jsme společné prohlášení se všemi subjekty, kteří se budou na realizaci návazných MAPů na území ORP Olomouc podílet.

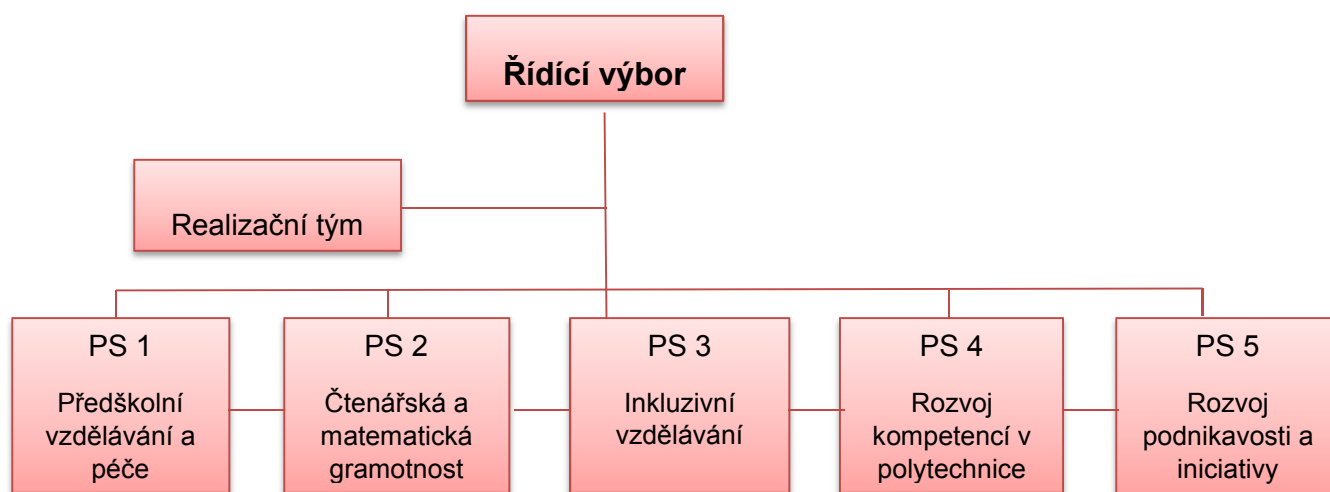

Roční akční plán bude stanoven vždy na 12 – 18 měsíců. V prvním případě je nastavený akční plán na 12 měsíců, leden 2018 – prosinec 2018. Položky jsou více rozpracovány zejména v oblasti aktivit spolupráce.

Roční akční plán je členěn na

- **Aktivity škol** – jsou tvořeny především aktivitami, které školy realizují nebo chtějí realizovat v rámci šablon, případně patří do aktivit škol realizovaných z jiných zdrojů, než provozního rozpočtu. Nastavení monitorovacího indikátorů vychází z šetření u škol. Vzhledem k tomu, že v době mapování ještě nebyly známy nové šablony pro r. 2018, je výčet aktivit orientační. Reálně se může stát, že se zapojí více škol, budou realizovány jiné aktivity apod.
- **Aktivity spolupráce** – aktivity spolupráce zastřešuje vždy nějaký realizátor, který do projektu zapojí více škol, institucí. Aktivity jsou dle metodiky více rozepsány. Z aktivit spolupráce vybral řídicí výbor 3 projekty pro rozpracování do logických rámců. Realizace aktivit spolupráce ve velké míře závisí na hledání finančních zdrojů pro jejich realizaci a na možnosti implementace projektů v rámci návazného MAP II.
- **Infrastruktura** – tvoří projekty na infrastrukturu, které jsou dané výzvami z IROP nebo ITI a jsou součástí investičních priorit ve Strategickém rámci MAP. Monitorovací indikátor vychází ze skutečnosti, které projekty již byly podány, vyhodnoceny, případně přidělena dotace nebo zda v r. 2018 bude vyhlášena konkrétní výzva a kolik projektů je připraveno nebo se připravuje do výzvy zapojit.

7.1.2. Struktura implementace MAP

Řídící výbor MAP je hlavním pracovním orgánem partnerství MAP. Je tvořen zástupci klíčových aktérů, ovlivňujících oblast vzdělávání na území MAP. Složení řídicího výboru odpovídá složení partnerství v ORP Olomouc. Role výboru je přímo spjatá s procesem plánování, tvorbou a schvalováním MAP. Výbor si volí svého předsedu. Řídící výbor se řídí Statutem a Jednacím řádem.

Jmenovité složení řídicího výboru ke konci projektu:

PhDr. Pavel Urbášek	náměstek pro školství, SMOI	zástupce realizátora MAP
RNDr. Ladislav Šnevaš	náměstek pro evropské projekty, SMOI	zástupce realizátora MAP
Mgr. Radek Čapka	člen ZMO	zástupce realizátora MAP
Ing. Radovan Sítek	vedoucí OEP, SMOI	zástupce ITI, hlavní manažer MAP
PhDr. Hana Fantová	Vedoucí OŠ, SMOI	zástupce realizátora MAP
Ing. Iva Hubálková	projektový manažer MAP, koordinátor aktivit, SMOI	zástupce realizátora MAP
Mgr. Lubomír Schneider	ředitel, PPP a SPC Ol. kraje	zástupce kraje
Bc. Jaroslava Večeřová	věcný manažer MAP, vedoucí oddělení na OŠ, SMOI	zástupce zřizovatele ZŠ, MŠ
Mgr. Marta Husičková	starostka obce Náměšť na Hané	zástupce zřizovatele ZŠ, MŠ
Mgr. Pavel Pala	ředitel ZŠ a MŠ Olomouc, Nedvědova 17	zástupce vedení škol, výborných učitelů
Mgr. Radim Voštinka	ředitel ZŠ a MŠ, Dub nad Moravou	zástupce vedení škol, výborných učitelů
Mgr. Jiří Dostál	ředitel DDM Olomouc	zástupce neformálního a zájmového vzdělávání
PaedDr. Zuzana Hrubošová	ředitelka ZUŠ, M. Stibora, Olomouc	zástupce ZUŠ
Ing. Lenka Polachová	manažer KAP, Olomoucký kraj	zástupce KAP
Ing. Petra Andryšková	zástupce rodičů	zástupce rodičů
Bc. Markéta Mířová	lokální konzultant Agentury pro sociální začleňování	zástupce ASZ
Ing. Jiří Petřek	předseda dozorčí rady, MAS Šternbersko	zástupce MAS
Petra Janišová	manažerka MAS, MAS Bystřička	zástupce MAS
Mgr. Stanislav Denk	člen rady spolku MAS	zástupce MAS

	Hanácké Království	
PhDr. Marta Turečková	členka správní rady MAS Prostějov – venkov	zástupce MAS
Ing. Jaroslav Brzák	manažer MAS Region Haná	zástupce MAS
Julie Zendulková	předsedkyně MAS Moravská cesta	zástupce MAS
doc. PhDr. Hana Marešová Ph.D.	proděkanka PedF UPOI	odborný konzultant, UPOL

Pracovní skupiny jsou složeny z odborníků, učitelů, ředitelů, zástupců MAS. K náplni pracovních skupin patřilo podílení se na tvorbě všech částí dokumentu MAP, návrhy aktivit, věcné připomínkování.

Jmenovité složení pracovních skupin ke konci projektu:

PS 1 - Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita

Bc. Věra Žížlavská	vedoucí skupiny ředitelka MŠ Michalské stromořadí, Olomouc
Mgr. Lenka Soušková	ZŠ a MŠ Lutín
Jindřiška Řeháčková	ředitelka MŠ Dělnická, Olomouc
Julie Zendulková	předsedkyně MAS, zástupce rodičů
doc. PhDr. Eva Šmelová	UPOL - odborný garant
Mgr. Hana Zajacová	ředitelka ZŠ a MŠ Bystročice
Mgr. Michal Bartoš	ředitel Centra ekologických aktivit Sluňákov
PhDr. Hana Fantová	vedoucí OŠ SMOL, člen ŘV, věcný manažer

PS 2 – Čtenářská a matematická gramotnost v základních školách

RNDr. Anna Dobrovolná	vedoucí skupiny ředitelka ZŠ a MŠ Demlova,
Mgr. Jiří Škarohlíd	učitel ZŠ Horka nad Moravou
Mgr. Kateřina Prucková	ředitelka ZŠ Senice na Hané
Mgr. Petr Pirlimov	ředitelka ZŠ Senice na Hané
Mgr. Milena Orlichová	Knihovna města Olomouce

Ing. Pavel Němeček	ředitel Sdružení D, Olomouc
doc. PhDr. Hana Marešová	UPOL - odborný garant

PS 3 – Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem

Mgr. Božena Vítková	vedoucí skupiny, ředitelka ZŠ Hálkova
Mgr. Pavla Valentová	speciální pedagog, logoped
Mgr. Stanislav Denk	místostarosta
Mgr. Jana Horáková	zást. ředitele ZŠ a MŠ Dolany
prof. PaedDr. Libuše Ludíková	UPOL - odborný garant
Jaroslava Večeřová	OŠ SMOL, člen ŘV

PS 4 – Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání

Mgr. Ladislav Havelka	vedoucí skupiny, ředitel ZŠ Náměšť na Hané
Mgr. Michal Bartoš	ředitel Centra ekologických aktivit Sluňákov
Zdeněk Navrátil	ředitel ZŠ sv. Voršily, Ol.
Ing. Aleš Jurečka	ředitel SOŠ polytechnické Olomouc
Mgr. Radim Voštinka	ředitel ZŠ a MŠ Dub nad Moravou
doc. PhDr. Hana Marešová	UPOL - odborný garant
Mgr. Vladislav Tesařík	ředitel ZŠ a MŠ Gorkého

PS 5 – Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků

Mgr. Pavel Pala	vedoucí skupiny, ředitel ZŠ Nedvědova
PhDr. Alena Mašláňová	třídní učitelka SSSU Lutín
Mgr. Petr Konečný	ředitel ZŠ a MŠ Velký Újezd

PhDr. Radim Kašpar	ředitel OHK Olomouc
Ing. Martina Simmerová	Úřad práce ČR
doc. PhDr. Hana Marešová	UPOL - odborný garant
Bc. Edita Baklíková	OSVČ, konzultantka

Realizační tým

Realizační tým poskytuje řídicímu výboru informační, odbornou, manažerskou, organizační a technickou podporu a je také odpovědný za realizaci projektu a jeho výstupy. Úkolem a odpovědností realizačního týmu je řídit a organizovat realizaci projektu pro dosažení a naplnění jeho předmětu, cílů a záměrů. Realizační tým se skládá z administrativní a odborné části.

Jmenovité složení řídicího výboru ke konci projektu:

Ing. Radovan Sítek	Hlavní manažer
Ing. Iva Hubálková	Koordinátor aktivit a projektový manažer
PhDr. Hana Fantová	Věcný manažer
Bc. Jaroslava Večeřová	Věcný manažer
doc.PhDr. Hana Marešová Ph.D.	Odborný konzultant UPOI
Julie Zendulková	Koordinátro venkov 1 Zástupce MAS Moravská cesta
Petra Janišová	Koordinátro venkov 2 Zástupce MAS Bystřička
Ing. Veronika Machovská, MBA	Koordinátro venkov 3 Zástupce MAS Šternbersko
Ing. Petra Andryšková	Koordinátro venkov 4 Zástupce MAS Hanácké Království
Ing. Jaroslav Brzák	Koordinátro venkov 5 Zástupce MAS Region Haná
Ing. Jaroslav Mihal	Odborník z praxe – ředitel ZŠ
Mgr. Jiří Dostál	Odborník z praxe – mimoškolní vzdělávání

Vzhledem k širokému složení realizačního týmu byl ustanoven tzv. „užší realizační tým“, který řešil operativnější věci v projektu, zpracovával a projednával podklady, které dále prošly dalšími připomínkovacími procesy v realizačním týmu, pracovních skupinách či řídicím výboru (pozn. užší RT – šedá část tabulky).

7.1.3 Aktualizace MAP

V průběhu tvorby i aktualizace MAP může dojít k dílčím změnám místního akčního plánu. Změny mohou nastat vlivem času, změny řešeného území, změny zákonů, dotačních podmínek, jinými změnami v regionu, vývoji v oblasti vzdělávání či pokyny ze strany řídicího orgánu atd. Aktualizace dokumentu se předpokládá již v návazné části projektu MAP II.

Hlavní změny, ke kterým docházelo v průběhu práce na dokumentu MAP, byly změny investičních priorit, které jsou součástí strategického rámce. Docházelo ke sběru nových námětů, úpravě stávajících apod. K této změně docházelo vždy 1x za 6 měsíců po schválení strategického rámce.

Další pravidelné aktualizace jsou očekávány při tvorbě nových ročních akčních plánů, viz kapitola 1.1.

Všechny změny MAP budou projednány v příslušných orgánech.

7.1.4 Připomínkování MAP

V průběhu přípravy dokumentu MAP byly vždy jednotlivé části připomínkovány příslušnými orgány MAP, dotčenou odbornou veřejností (zejména školy a vzdělávací instituce) a dokument byl v pracovní fázi vždy zveřejněn na internetových stránkách <http://map.olomouc.eu/> s možností připomínkování.

Proces možnosti připomínkování bude umožněn i v případě aktualizace jednotlivých částí MAP.

Připomínky je možno zasílat písemně nebo mailem, případně jsou zaneseny v zápisech z jednání jednotlivých orgánů. Osobám, které připomínky zasílají se vždy dá zpětná vazba, jak bylo s připomínkou naloženo (zapracováno/nezapracováno – důvod).

7.2 Komunikační strategie

7.2.1 Cíl komunikační strategie

Komunikační strategie Místního akčního plánu ORP Olomouc popisuje přehled jednotlivých cílových skupin a způsob jejich vzájemné komunikace při realizaci místního akčního plánu. Cílem místního akčního plánu je prostřednictvím komunikační strategie nastartovat spolupráci napříč mezi aktéry z oblasti vzdělávání a zlepšit jejich vzájemnou spolupráci.

7.2.2 Cílové skupiny

Cílové skupiny Místního akčního plánu ORP Olomouc:

Pedagogičtí pracovníci

Jsou zapojeni do pracovních skupin, které mají přímý vliv na tvorbu místního akčního plánu. Pedagogičtí pracovníci jsou zapojeni také do jiných aktivit: např. vzdělávání pedagogických pracovníků.

Vedoucí pracovníci škol

Vedoucí pracovník školy je jako odborník z praxe zapojený do činnosti realizačního týmu a několik vedoucích pracovníků škol je členy řídicího výboru. Svým působením v realizačním týmu a řídicím výboru mají přímý vliv na realizaci klíčových aktivit projektu MAP. Ostatní vedoucí pracovníci jsou do projektu zapojováni konzultacemi se zástupci MAS a věcnými manažery, kteří jsou členy realizačního týmu a přenášejí na ně informace o průběhu projektu.

Vedoucí pracovníci škol jsou zapojeni také do tematicky rozdělených pracovních skupin a věnují se tak konkrétním oblastem dokumentu MAP.

Ředitelé škol jsou zapojeni i v dalších aktivitách projektu. Účastní se workshopů, vzdělávacích akcí, aktivit předávání dobré praxe a sdílení praktických zkušeností.

Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání

Zástupce neformálního vzdělávání je členem realizačního týmu a podílí se na zpracování dokumentu MAP v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání a sdílí s ostatními členy týmu své zkušenosti z oblasti neformálního vzdělávání.

Současně se zapojuje do činnosti pracovních skupin - spolupracuje na definování problémů, potřeb a cílů a návrhu jejich řešení.

Zástupce neformálního vzdělávání je i členem řídicího výboru.

V rámci projektu byla vytvořena databáze subjektů poskytujících neformální a zájmové vzdělávání. Tyto organizace (např. Centrum ekologických aktivit Sluňákov, skauti, TJ Sokol, Pevnost poznání, DDM atd.) jsou oslovovány prostřednictvím emailové komunikace. Jsou jim zasílány novinky, nabídky na spolupráci a zapojení se do vzdělávacích aktivit.

Pracovníci popularizující vědu a kurikulární reformu

Podstatnou roli v tvorbě dokumentu MAP a při celkové realizaci projektu má odborný konzultant z Univerzity Palackého v Olomouci. Dohlíží na správný vývoj dokumentu, metodicky vede činnost realizačního týmu a pracovních skupin.

Univerzita Palackého v Olomouci má svého odborného zástupce v každé pracovní skupině podle svého odborného zaměření.

S Univerzitou Palackého v Olomouci je navázána spolupráce i v rámci realizace aktivity budování znalostních kapacit.

Rodiče dětí a žáků

Participují na tvorbě dokumentu MAP prostřednictvím své účasti v pracovních skupinách a řídicím výboru. Tvorbu dokumentu MAP mohou takto ovlivnit již od začátku. Další rodiče mohou realizačnímu týmu zasílat své připomínky a náměty. Mají možnost sledovat webové stránky projektu.

Veřejnost

Je oslovena formou informační kampaně prostřednictvím internetových stránek projektu a zřizovatelů škol. K pracovní verzi dokumentu se mohou vyjádřit v určitém časovém úseku písemně nebo osobně u realizátorů MAP.

Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice

Jedná se hlavně o pracovníky odboru školství magistrátu města Olomouce a na menších obcích o samotné starosty a místostarosty. Jsou součástí realizačního týmu, řídicího výboru i pracovních skupin. V realizačním týmu jsou zástupci odboru školství Magistrátu města Olomouce, kteří mají dlouholeté zkušenosti s danou problematikou. Ve funkci věcného manažera mají přímý vliv na tvorbu dokumentu MAP a realizaci klíčových aktivit.

Zástupci zřizovatelů škol působí v řídicím výboru, který je vrcholným orgánem celého projektu. Zástupci zřizovatelů (starostové) působící na území ORP Olomouc jsou do projektu zapojováni prostřednictvím konzultací se zástupci MAS, kteří jsou členy realizačního týmu.

Další cílové skupiny:

Pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství

(vzdělávací agentury, kariérní centra, školská poradenská zařízení, centra na podporu integrace cizinců):

Jsou osloveni formou informační kampaně prostřednictvím internetových stránek projektu, zástupci těchto organizací jsou zapojováni do projektu zejména prostřednictvím konzultací, účastní se aktivity „budování znalostních kapacit“.

Děti / žáci

Jsou do projektu zapojovány zejména prostřednictvím pedagogů, vedoucích pracovníků škol a rodičů, případně i prostřednictvím školských poradenských zařízení v oblasti inkluzivního vzdělávání, tito aktéři poskytují dětem vzdělávání a podporu s využitím poznatků ze vzdělávacích aktivit projektu.

7.2.3 Pravidla komunikace

Účastníci projektu MAP využívají při spolupráci v rámci realizace projektu MAP různé komunikační nástroje.

Zapojení cílových skupin a výměna informací probíhá na několika úrovních:

- zajištění přístupu k informacím,
- aktivní informování,
- konzultace a poradenství
- a spoluúčast na plánování.

Za provádění komunikační strategie je zodpovědný administrativní tým projektu.

Cílem MAP je stanovit priority v oblasti vzdělávání na území ORP Olomouc. Při návrhu cílů musí být dodržena podmínka SMART, to znamená, že každý cíl musí být:

S - Specific – specifický

M - Measurable – měřitelný

A - Achievable/Acceptable – dosažitelný/akceptovaný

R - Realistic/Relevant – realistické/relevantní

T - Time Specific/Trackable – časově specifický/termínovaný.

7.2.4 Využívané nástroje komunikace v projektu MAP

internet – všechny informace o projektu jsou zveřejňovány na webových stránkách projektu MAP <http://map.olomouc.eu>,

elektronická komunikace – e-mail je nejfrekventovanější a neefektivnější nástroj komunikace se všemi zapojenými aktéry,

osobní komunikace – je významnou formou komunikace při realizaci projektu; osobní komunikace je efektivním nástrojem realizačního týmu, řídicího výboru, pracovních skupin, konzultací s garanty projektu MAP, workshopů, vzdělávacích aktivit aj.,

telefonická komunikace – telefon, jako komunikační nástroj je využíván zejména členy realizačního týmu a pracovních skupin, telefonní kontakty na členy realizačního týmu jsou přístupné na webových stránkách projektu MAP,

dotazníkové šetření – zjištění potřeb škol (zjištění klíčových problémů, investiční záměry, šablony, zjištění oblastí potřeby podpory, vzdělávací potřeby),

další nástroje – tiskové zprávy, pozvány na vzdělávací aktivity, workshopy.

Tabulka: Komunikační prostředky pro informování cílových skupin

Cílová skupina	Komunikační nástroje
pedagogičtí pracovníci	webové stránky MAP, e-mailová komunikace, telefonická, osobní jednání, vzdělávací aktivity, workshopy, dotazníkové šetření, pracovní skupiny
vedoucí pracovníci škol	webové stránky, e-mailová komunikace, telefonická, osobní jednání, dotazníková šetření, vzdělávací aktivity pro vedoucí pracovníky, workshopy, pracovní skupiny, realizační tým, řídicí výbor
pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání	webové stránky projektu, e-mailová komunikace, telefonická, osobní jednání, dotazníková šetření, realizační tým, řídicí výbor
pracovníci popularizující vědu a kurikulární reformu	webové stránky projektu, e-mailová komunikace, telefonická, osobní jednání, vzdělávací aktivity, workshopy, odborný garant, pracovní skupiny, realizační tým,

	řídící výbor
rodiče dětí a žáků	webové stránky projektu, e-mailová komunikace, telefonická, osobní jednání, pracovní skupiny, řídící výbor
veřejnost	webové stránky projektu, e-mailová komunikace, osobní jednání, telefonická komunikace
pracovníci organizací působících ve vzdělávání, výzkumu a poradenství	webové stránky projektu, e-mailová komunikace, osobní jednání, telefonická komunikace
Děti / žáci	osobní komunikace, webové stránky, e-mailová komunikace, příjemci vzdělávání a podpory

7.3 Principy MAP

Tvorba a realizace MAP musí respektovat základní principy komunitně řízeného plánování. Principy odrážejí osvědčené postupy vycházející z příkladů dobré praxe (např. činnost místních akčních skupin, komunitní plánování sociálních služeb, apod.). Komunitní plánování je postup, který umožňuje:

- aby se lidé mohli svobodně účastnit rozhodování o důležitých otázkách života společnosti,
- aby přijímaná usnesení zodpovědných orgánů odrážela vůli a potřeby obyvatel regionu,
- aby plánované kroky a řešení co nejlépe využívaly dostupné zdroje, případně nacházely nové zdroje a přinášely co největší užitek a spokojenost.

Princip spolupráce

V rámci MAP spolu plánují a spolupracují tyto strany: zřizovatelé (obce a kraje, příp. soukromoprávní zřizovatelé škol zapsaných v rejstříku škol, a zřizovatelé dalších vzdělávacích zařízení), poskytovatelé (MŠ a ZŠ a dále pak organizace mimoškolního vzdělávání) a uživatelé (děti MŠ a žáci ZŠ, rodiče a zaměstnavatelé).

Princip zapojení dotčené veřejnosti do plánovacích procesů

Zapojení dotčené veřejnosti a výměna informací probíhá na několika úrovních:

- zajištění přístupu veřejnosti k informacím,
- aktivní informování občanů,

- konzultace s občany (oboustranná komunikace za účelem sběru připomínek, zjištění postoje veřejnosti k dokumentu),
- spoluúčast veřejnosti na plánování.

Jednotlivé části se vzájemně doplňují a vytvářejí provázaný systém.

Princip dohody

Výsledný MAP je určitá dohoda, ve které se zřizovatelé, poskytovatelé a uživatelé dohodnou na prioritách v oblasti vzdělávání. Dohoda bude výsledkem svobodné rozpravy a demokratické spolupráce. Tento princip bude uplatněn při rozhodování o záměrech, o způsobu a postupu realizace odsouhlasených aktivit.

Princip otevřenosti

Jedním ze základních předpokladů k efektivnímu propojování procesů ve vzdělávání je jejich otevřenost. Tvorba a realizace MAP respektuje zásady rovných příležitostí a možnosti aktivní participace všech dotčených zájmových skupin.

Princip SMART

Cílem MAP je především stanovovat priority v oblasti vzdělávání a následně se soustředit na jejich realizaci. Realizace musí být proveditelná, a proto by měla být sestavena jako SMART:

S – specifická, tj. s popisem konkrétních opatření a kroků, M – měřitelná, tj. s uvedenými indikátory, které jsou měřitelné a vypovídající, A – akceptovaná, tj. projednána v partnerství MAP, odsouhlasená a s jasně vymezenými kompetencemi i povinnostmi, R – realistická, tj. musí odrážet skutečné potřeby, plán musí být proveditelný a zdroje dostupné, T – termínovaná, tj. návrhy opatření mají svůj jasný termín.

Princip udržitelnosti

Tvorba MAP slouží k nastavení a rozvoji dlouhodobých procesů spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání na místní úrovni. Plánování je opakující se proces, ve kterém je nutné sledovat průběh realizace, vyhodnocovat dosahování cílů a přijímat nová opatření a plány, které povedou k nápravě či dalšímu zlepšení a rozvoji.

Princip partnerství

Partnerství je vztah mezi dvěma nebo více subjekty, který spočívá ve spolupráci těchto subjektů při přípravě a následné realizaci plánu. Obsahem spolupráce partnerů je společná tvorba, koordinace, organizace, řízení, monitorování a vyhodnocování plánu. Partnerství je založeno na sdílené odpovědnosti a na demokratických principech rozhodování při tvorbě a řízení plánu. Podíl partnerů na společném plánu nemusí být stejný. Jejich přínos pro tvorbu či realizaci plánu

spočívá v zajištění aktivit, bez jejichž realizace by nebylo dosaženo cílů a zároveň je nemůže zajistit sám vlastními zdroji a silami jediný subjekt.

7.4 Seznam relevantních aktérů ve vzdělávání dětí a mládeže do 15 let (vyjma škol)

Typ	Sídlo	Název	Zaměření	Zájem o MAP
NNO	Olomouc	Jan Jílek - JF Show agency	zábava	ANO
NNO	Olomouc	o.p.s. DW7	zábava	ANO
NNO	Praha	o.p.s. POST BELLUM	Kultura a zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. 26. přední hlídka Royal Rangers Olomouc	tanec	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Basketbalové centrum Olomouc	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. BoDo centrum	Kultura - zpěv	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Bojové sporty Olomouc	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Duha Rysi	přírodovědný oddíl	ANO
NNO	Olomouc	z.s. FBS	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Flash Wall	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Fort Radíkov	Kultura, historie, zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Fotbal budoucnosti	sport	ANO
NNO	Horka nad Moravou	z.s. Hanácký hobby klub	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. In-line klub	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Junák - český skaut, Skautské centrum Domašov	zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Junák - český skaut, středisko Dvanáctka Olomouc, z.s.	zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Junák - český skaut, středisko J. E. Kosiny Olomouc	zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Junák - český skaut, středisko Jana Boska Olomouc	zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Junák - český skaut, středisko Mjr. Karla Haase	zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Junák - český skaut, středisko Vládi Tylšara Olomouc	zábava	ANO

Typ	Sídlo	Název	Zaměření	Zájem o MAP
NNO	Olomouc	z.s. Junák - český skaut, středisko Zdimíra Touška	zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Junák – Svaz skautů a skautek, 7. středisko „Žlutý kvítek“	zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Klub sportovního tance Quick Olomouc	tanec	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Lanové centrum o.s.	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. M plus Olomouc	tanec	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Mláďata plus	zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Muzeum čs. legií	kultura, zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Občanské sdružení Paloma	Zábava, sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Pionýr, Pionýrská skupina Kopeček	zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Řeka Morava pro Olomouc	příroda	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Sdružení D	prevence, kultura	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Sokolská župa Olomoucká - Smrčkova	zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Studio Experiment KD Žerotín	volný čas, zábava	ANO
NNO	Olomouc	z.s. T. J. Sokol Olomouc - Nové Sady	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Taneční klub Olymp Olomouc	tanec	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Taneční skupina RYTMUS Olomouc	tanec	ANO
NNO	Olomouc	z.s. TARANTELA - Square and Round Dance Club	tanec	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Tělocvičná jednota Sokol Olomouc	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Tělovýchovná jednota Sokol Slavonín	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. TJ Milo Olomouc	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. TJ SOKOL Olomouc-Bělidla	sport	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Viadua - spolek pro ochranu a obnovu přírody a krajiny	příroda	ANO
NNO	Olomouc	z.s. Vysokoškolské katolické hnutí Olomouc	církev	ANO
Církevní organizace	Olomouc	Náboženská obec Církve československé husitské v Olomouci	církev	ANO

Typ	Sídlo	Název	Zaměření	Zájem o MAP
NNO	Olomouc	Aktivní rodina Olomouc, z.s.	spolek	ANO
NNO	Olomouc	o.s. Centrum pohybu	sport, zábava	ANO
NNO	Olomouc	Connect	zdravý životní styl	ANO
NNO	Olomouc	Dorostová unie, skupina 046	spolek, volný čas	ANO
NNO	Olomouc	Setkání – Já a Ty, spolek,	Výchova a vzdělávání	ANO
NNO	Olomouc	Vysokoškolské katolické hnutí Olomouc	Církevní	ANO
	Olomouc	KHS Olomouckého kraje	HIV	ANO
Církevní organizace	Olomouc	Arcibiskupství olomoucké – Arcibiskupský palác	církev	ANO
Příspěvková organizace	Olomouc	Pedagogicko-psychologická poradna a SPC Olomouckého kraje	Psychologické služby, posouzení školní zralosti	ANO
Příspěvková organizace	Horka nad Moravou	Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce o.p.s	ekologické aktivity	ANO
Ústav	Hrubá Voda	Věda a technika na dosah, z.ú.	Zábava, věda a technika	ANO
	Olomouc	Pevnost poznání	Interaktivní muzeum vědy UP	ANO

Další spolky pro volnočasové aktivity z ORP Olomouc jsou uvedeny v analytické části na str. 108-122